

İsevîliğin Deccal'ı öldürmesi

Ali Ünal 2007.10.29

Hadis-i şeriflerde, Âhir Zaman'da çıkacak birtakım şahıslardan söz edilir. Her zaman, her şart ve her seviyeye hitap eden Kur'ân-ı Kerim'de nasıl yer yer mecaz, temsil, istiare gibi san'atlar kullanılmışsa, aynı şekilde, benzer özellikteki hadis-i şeriflerde de yine söz konusu san'atlara yer verilmiştir.

Bunun yanı sıra, mutlak hakikatlerin zamana, şartlara ve kişilere bağlı izafî yansımaları ve hayatımızda izafî hakikatlerin mutlak hakikatlerden daha çok bulunması sebebiyle Kur'ân-ı Kerim'de ve hadis-i şeriflerde müteşabih ifadeler yer almakta, hattâ Kur'ân âyetleri arasındaki münasebetler ve her bir âyetin Kur'ân'ın bütünüyle münasebeti açısından Kur'ân'ın tamamı müteşabih olma özelliği arz etmektedir. Özellikle Âhir Zaman'la ilgili hadis-i şerifler de müteşabih olma özelliğine sahiptir. Dolayısıyla, Âhir Zaman'da çıkacağından söz edilen Deccal, Süfyan ve onların karşı kutbu olarak Mehdî gibi zatlar, mutlak manâda belli şahıslar olmaktan çok, elbette ve öncelikle lider konumunda belli şahıslarca temsil edilmekle birlikte birer akım, birer şahs-ı manevî olarak ele alınmalıdır.

Hadis-i şeriflerde, Deccal'ın gayrimüslim dünyada çıkıp Tanrılık iddia edeceğinden, yani "Tanrı"nın yerini alma iddiasında bulunacağından, Süfyan'ın ise Müslümanlar arasında çıkıp, özellikle hayatı tanzim edici yani itibarıyla İslâm ile mücadele edeceğinden söz edilir. Âhir Zaman hadiselerini söz konusu hadis-i şerifler çerçevesinde ele aldığımızda, Bediüzzaman hazretlerinin de yorumları üzere Deccal, fen ve felsefeden gelen ve Allah'ı (cc) ve ulûhiyeti inkârı esas alan akım veya akımlardır. Nasıl Kur'ân Allah'ın Kelâm Sıfatı'ndan gelen bir kitap ise kâinat da O'nun İrade ve Kudret sıfatlarından gelen bir kitap olup, bu iki kitap, Allah'ın varlık âleminde tecelli ettirdiği bütün isimlerine mazhar bir başka kitap olan insan ile birlikte Allah'ı bize tanıtan üç küllî tanıtıcı, aynı manânın farklı malzemelerce ifade edilmiş üç tezahürüdür. Bundan dolayı Müslüman hikmet ehli, Kur'ân'a "Vahyedilmiş Kitap", kâinata "Yaratılmış Kitap" demişlerdir. Gerçek bu iken ve kâinat, baştan sona Allah'ı tanıtan âyetler meşheri olmasına rağmen, son asırlarda Batı'da gelişen bilim ve felsefe, bu muhteşem kitabı inkâra vesile yapmış, bilim ve felsefeden gelen tarihte görülmemiş inkâr fırtınaları, insanlığın içtimaî hayatında da korkunç sarsıntılara sebep olmuştur ve olmaya devam etmektedir.

İşte, hadis-i şeriflerde Deccal ve Süfyan'ın karşısında Mehdî olarak adlandırılan zat, söz konusu fırtınalar karşısında insanlığın hidayetine vesile olacak iman akımıdır. Bu iman akımının en önemli ve temel özelliği, iman ve Kur'an hizmetini esas alması, inkâra vesile yapılan kâinat kitabını aynen Kur'ân gibi okuyup, iman adına Tasavvuf'taki şühudî yakînden daha öte ve hem zihni hem kalbi doyuran ilmî yakîn vermesidir. Kesin kanaatimce ve bir asra yakındır gelişen hadiselerin de doğruladığı üzere, bu akımın en azından en önemli temsilcisi Risale-i Nur'dur. Fakat ne yazık ki, Türkiye'de ve İslâm âleminde milyonlarca insanın imanına vesile olmuş olmasına rağmen Risale-i Nur'un henüz Kur'ân ile kâinat kitabı arasındaki özdeşliği âyet âyet, cümle cümle, kelime kelime, harf harf görebilecek şekilde okunup anlaşıldığı söylenemez. Bunu yapacak olan da öncelikle, kâinata Kur'ân gibi baştan başa Allah'ı anlatan âyetler meşheri olarak bakabilecek ve bu bakışla bilimlere yepyeni bir menfez açacak ilim adamları olacaktır. Bunların bilhassa Batı'dan çıkacağına inanıyorum. Risale-i Nur hakkında okuduğum değerlendirmeler içinde onu en özlü ve aslî mahiyetiyle en güzel tanıtan yazı, İngiltere'nin Durham Üniversitesi'nden Collin Turner'e aitti ve şu ana kadar Fethullah Gülen Hocaefendi'nin eğitimcilik yanını en güzel değerlendiren de, kanaatimce Thomas Mitchell oldu.

Âhir Zaman'da Hz. İsa'nın ineceğiyle ilgili hadis-i şerifler de büyük oranda bu gerçeğe bakmakta, "Fethullah Gülen Hareketi"yle ilgili en son İngiltere'de yapılan sempozyum türü çalışmalar da yine bu gerçeğe ışık

tutmaktadır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

YÖK ve üniversiteler neden önemli?

Ali Ünal 2008.02.04

"Küfür, bir millettir." hadis-i şerifi çok defa yanlış anlaşılır ve inkârcı halkların bir bütün oluşturduğu şeklinde yorumlanır. Oysa bu anlayış ve yorum, meselâ münafıklar hakkında "Aralarındaki anlaşmazlık ve çatışma pek şiddetlidir.

Onları birlik sanırsın, oysa kalbleri parça parçadır. Çünkü onlar, akletmeyen (gerektiği gibi düşünüp doğruyu yanıştan, hayrı şerden ayıramayan) bir topluluktur." (Haşır Suresi/59: 14) buyuran Kur'an'a da, yine söz gelimi, Avrupa'da bir asır süren din, asırlarca süren mezhep savaşlarının, en son dünya savaşlarının açıkça ortaya koyduğu üzere tarihe de terstir. Belki, inkârcılığı düşmanlık sebebi yapan dünya mü'minler karşısında geçici ittifaklar oluşturabilir ama, yine de bu ittifaklar, tam ve kalıcı olmaz. Dolayısıyla, bu hadis-i şerif, "nasıl İlâhî Din, tüm boyutları birbiriyle ahenk içinde küllî bir bütünse, kendini İlâhî Din'in tam karşısında ve ona göre konumlandırmış haliyle küfür de, inkârı, dünya görüşü, düşünce ve davranış adına temel tercihleri, ekonomisi, siyaseti, eğitimi, sosyal boyutu ile bütün bir sistemdir" manâsındır.

Söz konusu hadis-i şerifi temel alarak Kufr isimli güzel bir kitap kaleme alan İngiliz mühtedilerden Abdülkadir ed-Derkavî, bu kitabında çok güzel tesbitlerde bulunur. Sovyetler Birliği dağılmadan önce kaleme alınan kitabında "Gidin" der, "Londra'ya, Paris'e, Bonn'a, Moskova'ya, Pekin'e, New York'a gidin, hepsinde meselâ eğitimin aynı temel esaslar üzerinde cereyan ettiği göreceksiniz." Evet, nasıl Allah'ın Dini'nin insan, hayat, dünya gibi konularda kendine ait ve kendi bütünlüğü içinde diğer boyutlarıyla tam bir ahenk teşkil eden bir hükmü varsa, aynı şekilde onun tam karşısında ve ona düşmanlık içinde konumlanan mutlak inkârcılığın da kendine ait bir hayat, dünya, insan görüşü ve buna göre şekillenmiş müesseseleri vardır. Konuyu bir misalle açacak olursak, meselâ günümüzde kendini İlâhî Din'in tam karşısında konumlandırmış bulunan bilim anlayışı tamamen materyalist ve ona destek olarak kullanılan Darwinist temeller üzerine oturduğu gibi, bu bilim anlayışını bütünüyle benimsemiş bulunan bilim ve eğitim-öğretim mahfilleri de, yine materyalizm-Darwinizm üzerine oturmaktadır. İlâhî Kitaplar, onların en sonuncusu olarak Kur'an ilmi, belirlilik takısıyla, yani el-ilm olarak tamamen müsbet manâda kullandığı, ilim ile imanı âdeta eşdeğerde, hattâ yer yer eşanlamda ele aldığı halde, tarihte ilk defa olarak inkâr-ı Ulûhiyet veya İlâhî Din'i inkâr, 19'uncu asırdan itibaren bilim ve felsefeyi kendisine zemin olarak almış ve "pozitif" bir temele oturtulmuştur. Bilimin inceleme konusu yaptığı ve makro-insan olan yaratılmış kâinat ve mikro-kâinat insan, vahyedilmiş Kur'an'ın bir başka malzemeyle ifadesinden başka bir şey değildir. Nasıl meselâ bir binanın, plan-projesi, fizikî yapısı ve onu tanıtan broşürü ile aynı manâ ve muhtevada üç ayrı varlığı olabiliyorsa, aynı şekilde, Allah'ın Kelâm Sıfatı'ndan gelen İlâhî Kitap ile yine Cenab-ı Allah'ın İrade ve Kudret sıfatlarından gelen kâinat ve insan, üç ayrı malzemeden yapılmış fakat aynı manâ ve muhtevayı taşıyan birer "kitap"tır. Bu kitapların üçü de bütün harfleri, kelimeleri, cümleleri, paragrafları ve bölümleriyle Allah'ı tanıttığı halde, materyalist-Darwinist bilim ve salt beşerî felsefe, tam tersi yolda insanı ve kâinatı inkâra temel yapmaktadır. Tarihte bu eşi görülmedik inkâr akımının beslendiği, ifadesini tam bulduğu, özellikle Allah'ın Dini karşısında kendine en etkili silâh olarak kullandığı alan eğitim ve

müesseseler ise, öncelikle üniversitelerdir. Bu mahiyetteki üniversiteler hakkında Bangladeşli şair Ekber İlelebedî, "Ne ahmakmış Firavun ki, akıl edemedi üniversiteler kurmayı / Oysa bu idi nesilleri mahvetmenin en kestirme yolu / Böyle bir şey yapmış olsaydı eğer / Tarihte de kötü bir nam bırakmamış olurdu!" der.

Bugün ülkemizde en büyük problem halinde duran YÖK ve üniversite konusuna, onun ürettiği başörtüsü meselesine bir de bu açıdan bakmak gerekiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Militan lâikçiler"in tavrı

Ali Ünal 2008.02.11

İnsanlık tarihinde en önemli fitneler, nifak perdesi arkasında tezgâhlanmıştır. İçinde bulunduğumuz ve her türlü melanetin en kudsi kavramlar ve değerlerin arkasına gizlenerek işlendiği çağ ise, nifakın âdeta evrensellik kazandığı ve bütünüyle uzmanlaştığı çağ olma özelliğine sahiptir.

Türkiye'de bilhassa şu son dönemde olup bitenler de tam bir turnusol kâğıdı olma hususiyetiyle, birkaç asırdır ülkemizi kuşatan nifakı gün yüzüne çıkarmaktadır.

Bir zaman Müslümanları ilim ve teknik yoksunu, İslâm'ı ilme ve tekniğe karşı olmakla suçlayanlar, bu suçlamayı hem de profesör unvanlarıyla hâlâ sürdürenler, bugün neredeyse dünyanın tamamında ilim, inanç, ibadet ve ahlâki fevkalâde bir şekilde kaynaştıran ve eğitim adına dünyaya yeni bir örnek sunan Türk okullarına düşman olabilmektedirler. Dün, Müslümanların kız çocuklarını okutmadıkları ve İslâm'ın da kadını eve kapadığı suçlamasında bulunan aynı mahfiller, bugün başörtüsü takıp takmamaya indirgedikleri lâiklik perdesi altında milyonlarca kızımızı eğitim-öğretim hakkından mahrum bırakmanın ölümüne mücadelesini vermektedirler. Ülkenin bütünlüğü perdesi arkasında PKK'ya güya karşı çıkanlar, kanayan yaramız Güneydoğu'da Cumhuriyet tarihinin en geniş kapsamlı hizmetini bir harekette ortaya koyan ve koymaya devam Anadolu evlâdını PKK'dan daha öte bir düşman olarak görebilmektedirler. Bunun da ötesinde, ortaya konan bu hizmetten rahatsızlıklarını varlık sebeplerini kaybetme korkusuyla açıkça dile getiren ve ona karşı durmakta yine lâiklik perdesi ardında ordu ile ittifak arayışına giren DTP ile de, Türkiye içinde ve dışında PKK sözcülüğü yapan bazı kişiler ve yayın organlarıyla da aynı kulvarda hareket edebilmektedirler. Yine, başörtüsünün serbest bırakılmasıyla Güneydoğu'da tabanını bütün bütün kaybetme korkusuna kapılan PKK gibi, başörtüsüne karşı amansız bir muhalefette bulunabilmektedirler.

Kendini en son tam bir çılgınlık manzarası arz eden başörtüsü karşıtlığıyla sergileyen nifakın psikolojisini Kur'an-ı Kerim'in iki âyeti en belîğ biçimde ortaya koymaktadır: "Siz, onların göğüslerinde Allah'tan da fazla korku duyulan bir topluluksunuz. Bu, böyledir; çünkü onlar, gerçek idrak ve kavrayıştan yoksun bir gürühtür. Onlar, sağlam kaleler içinde veya surlar arkasında olmadıkça, (başkalarıyla) ittifak halinde bile sizinle savaşırlar. Aslında kendi aralarındaki ihtilâf ve çatışmaları pek şiddetlidir. Sen, dışarıdan onları birlik içinde sanırsın; oysa kalbleri darmadağındır. Böyledir, çünkü düşünüp akletmeyen bir gürühtür onlar." (Haşır Suresi/59: 13-14)

Başörtüsü karşıtlığı etrafında ortaya konan cinnet halini, evet en iyi ifade edecek kavram, korkudur. Halkla kaynaşamayan, sevginin izinin bile bulunmadığı kalbleri düşmanlık duygusuyla attığı için halk çoğunluğunu kendilerine düşman gören ve bu sebeple en az bir asırdır irtica ve bölücülük kavramları altında "iç" ve "düşman komşular"la çevrili olma fobisi içinde "dış" düşman korkusuyla oturup kalkan, aslında kendi içinde de parça parça olan malûm oligarşi, Türkiye'deki statülerini kaybetme korkusunun cinnetini yaşamaktadır. Bu korku

cinnetiyle ne tavırları, ne davranışları, ne de sözleri birbirini tutmaktadır. Sağlam ve tutarlı bir fikrî yapıları, dünya görüşleri, bilgileri olmadığı ve bu sahalarda mücadele veremeyecekleri için de, aynen yukarıda geçen Kur'an âyetlerinde buyurulduğu üzere, tam bir istismarcılık örneği ortaya koyarak lâikliği, Atatürkçülüğü ve Cumhuriyet'i kendilerine kale edinmekte ve bu kalelerin arkasından atış yapmaktadırlar. Gerçeği ve meseleleri idraktan yoksunlukları sebebiyle korku cinneti içinde davranacaklarına biraz akıllarını kullansalar ve hem halkımıza, hem bu ülkenin geçmişine ve bugününe birazcık akıl penceresinden bakabilseler, kendilerini yiyip bitiren korkudan da kurtulacak ve kendileri rahat ettikleri gibi, âlemi de huzursuz etmekten vazgeçeceklerdir.

Evet, inancın enginliği içinde sevgiyi, insanlığı ve sağduyuyu yol edinenlere düşen, yine sevgidir, insanlıktır, "kalblerin sultanlığı"dır. Bunların karşısında düşman da, düşmanlık da duramaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dün de böyleydiler

Ali Ünal 2008.03.03

Başörtüsü karşısında ne Fransız Büyük Doğu Mason Locası'nın ne Türkiye'de gazetelere ilanlar veren Lionslar dahil masonik çevrelerin ne de üniversitelerde terör örgütü PKK simgelerinin taşınmasına müsamaha ile yaklaşılması gerektiğinin altını çizen; ama başörtüsüne asla tahammül göstermeyen Akdeniz Üniversitesi Rektörü ve ÜAK Başkanı Mustafa Akaydın ve benzerlerinin tavrı şaşırtıcıdır.

Daha önce de böyleydiler; böyle oldukları halde gerçekleri tersine çevirmekte de pek mahirdirler. Bir kanalda izlenmeye değmez, konunun uzmanlarının Damdaki Kemancı'nın bir kopyası olarak değerlendirdiği bir dizi dönüyor. Dizide, kahraman bir kaymakam, İttihat-Terakki üyesi Tıbbiye kaçkını ve Balkan eşkiya çeteleriyle tek başına mücadele eden bir "rambo", bir Hristiyan erkeğe âşık olan Müslüman kız ve kız uğruna Balkan eşkiya çeteleriyle işbirliği bile yapabilen Osmanlı paşaları ve çocukları. Dizinin senaryosunun güya esas aldığı, Hasan Tahsin Uzer'e ait hatırat niteliğindeki, TTK yayını Makedonya Eşkıyalık Tarihi ve Son Osmanlı Yönetimi adlı eser. Eserin yazarı Uzer, aslında dizideki hadiselerin geçtiği Pürsican'ın ilk "kahraman kaymakamı". Pürsican o dönemde bir nahiye idi ve Hasan Tahsin, 1897 yılında buraya nahiye müdürü olarak tayin ediliyor. Halk tarafından 'öfkeli müdür' olarak bilinen bu müdür, annesi gibi ifrat derecede bir İttihat Terakki Cemiyeti (İTC) üyesiydi. Daha sonra değişik yerlerde vazife gören Hasan Tahsin, Cumhuriyet döneminde milletvekilliği de yaptı. Söz konusu hatırat kitabının bir bölümüne "Abdülhamid'den Nefretim" ismini verecek kadar Abdülhamid'den nefret eden Uzer, kitabında, bahsi geçen dizide tam tersine gösterilen gerçekleri bakın nasıl itiraf ediyor:

"1907 yılının başında Selanik'te İttihat ve Terakki Cemiyeti (İTC) kuruldu. Cemiyetin kurucuları, çok defa 'Mason Localarında' toplanıp, bu yoldan Avrupa'daki şubeleriyle ilişki ve haberleşmeyi sağlamış oluyordu. (sayfa 88) İTC, Bulgar ve Yunan komitecileriyle gizli konuşmalara girişti. Görüşmelerde, Meşrutiyet idaresinin kurulmasında fikir birliğine varıldı. İTC, reform için gelen ve Makedonya'da bulunan yabancı subaylardan, konsoloslardan, yabancılardan ve masonlardan yardım görmeye başlamıştı. (sayfa 90) Bu fırka, iyilikten ziyade vatana ve milletine sonradan fenalık etti. Savaşın ilanına, Ermeni tehcirine kadar memleketin varlığıyla ilgili davaları üzerine aldı. Sonuç olarak, bilinen akıbet başa geldi. Cihan savaşındaki yenilgimizde genel merkezin hissesi büyüktür. (sayfa 255) (İTC Mensupları), milletini bilmiyordu." (sayfa 256)

Dizide, Hristiyan bir erkeğe âşık bir Müslüman kız tasvir edilse de, yaşananlar yine tersiydi. Meselâ, 1876 Mayıs'ında cereyan eden ve Selânik Vakası diye meşhur olan hadisede, Hristiyan bir Bulgar kızı bir Müslüman erkeğe âşık olmuş ve nikâha giderlerken, eşleri üzerinden birbirlerine akraba olan Almanya, Fransa ve Amerika

konsolosları yolda zorla kızı almak istemiş, çıkan arbedede Alman ve Fransız konsolosları öldürülmüştü. Dün de bugün de gerçekler değişmedi. Yabancı ülkeler tarafından, kökleri dışarıda bazı mahfiller tarafından desteklenen, ülke düşmanı çetelerle, örgütlerle işbirliği yapanlar, İslâmî ve millî değerlerimizle hep savaştılar ve kendilerini hep vatansever ilan ederken, bu ülkeyi canlarıyla, kanlarıyla, mallarıyla koruyan vatan evlâtları hain gibi gösterildi. Üniversitelerde Mustafa Akaydın'ları, dün darbe kışkırtıcılığı yaparak bazı öğrencileri sokağa döken, İnönü'ye bağlılık telgrafları çektiren, irticain ülkeyi ele geçirmek üzere olduğu yaygaralarını yapan kaos çıkarma ustası Sıddık Sami Onar'lar, İlhan Arsel'ler, Bülent Nuri Esen'ler, Cahit Talas'lar vb. temsil ediyordu.

Başkalarının farklı davranması, bu ülke evlâtlarını yanlış davranışa itmemelidir. Önemli olan, budur; düşmanlığa düşman olarak, tamir ve imar adına müspet manâda yapılması gerekeni yapmak ve reaksiyoner tavırlardan kaçınarak, müspet hedefler istikametinde bir aksiyon-düşünce çizgisi takip etmek. Hak, akar su gibi kalıcı ve hayat taşıyıcı; bâtil, köpük gibi uçucudur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İki anahtar kavram: Din ve millet

Ali Ünal 2008.03.10

İslâm, daha ilk günden evrensel ve kuşatıcı özelliğiyle kendini göstermiş ve 14 asırlık tarihi boyunca gayr-ı Müslimler, İslâm toplumlarında kendi dinlerine bağlı yönetimler altında yaşayan dindaşlarından bile çok daha rahat bir hayat sürmüşlerdir.

Buna karşılık, insan hak ve hürriyetlerinin şampiyonluğunu yapan modern medeniyetin merkezi Hristiyan Batı ülkelerinde birkaç milyonluk Müslüman'ın varlığı hazmedilememekte, Yahudiler tarihlerinin en mutlu yıllarını Müslümanların idaresinde yaşamış olmalarına rağmen İsrail, hem de işgal ettiği topraklarda Filistinli Müslümanlara 60 yıldır kan kusturmaktadır. Tamamı başörtülü Müslüman annelerin evlâtlarının kurduğu, asırlarca koruduğu, Kurtuluş Savaşı'nda düşmandan kurtardığı ve bugün de teröre karşı yine çok büyük oranda başörtülü annelerin evlâtlarının savunduğu Türkiye'de bir avuç azgın azınlık, Müslüman halka âdeta hayat hakkı tanımak istememektedir. Din ve millet, hem bütün bu vâkıaları, hem de Türk kimliği, Kürt kimliği gibi etnik temelde kimlik arayışlarının mahiyetini bize açıklayabilecek iki kavramdır.

Din, Allah'a aittir; onu gönderen, Allah'tır (cc). İstisnasız bütün peygamberler, inanç, düşünce ve yaşayışta Allah'a teslimiyet esasına dayanan aynı dinle gelmişlerdir ve bu dinin adı da, Allah'a teslim olma manâsıyla İslâm'dır. Şu kadar ki, Peygamber Efendimiz'e (sas) kadar gelen peygamberler İslâm'ı, insanlığın içinde bulunduğu şartlar gereği belli zaman ve topluluklarla sınırlı olarak temsil ve tebliğ etmişler, biraz da bu sebeple kendilerinden sonra bu din, Musevîlik gibi, Hristiyanlık gibi onu temsil ve tebliğ eden peygamberlere izafeten anılır olmuştur. Buna karşılık, Peygamber Efendimiz (sas), onu artık bütün nihaî sınırlarına taşıyarak, nihaî kuşatıcılığı ve evrenselliğiyle temsil ve tebliğ etmiş, Allah, dini O'nunla kemale erdirmiştir. Bu sebepledir ki, Peygamber Efendimiz'in temsil ettiği evrenselliği ve nihaî kuşatıcılığıyla İslâm, önceki peygamberlerin temsil ve tebliğ ettiği şekillerindeki bütün doğruları, hem de nihaî boyutlarıyla kapsamakta, onlara zamanla sızmış yanlışları ise kendinde barındırmamaktadır. O, bir saray, önceki şekilleri ise, o sarayın birer odası veya müştemilatının parçaları gibidir. Bundan dolayı, zamanla Musevîlik/Yahudilik ve Hristiyanlık gibi ayrı dinler haline gelmiş bulunan dinlere mensup insanlar her dönemde akın akın İslâm'a girerken, bir insanın İslâm'dan çıkıp da başka dinlere girmesi kolay değildir ve ender rastlanan bir hadisedir. Çünkü din adına başka dinlerde aranan doğrular İslâm'da vardır; İslâm'da olan ve her insanın ihtiyaç duyacağı pek çok doğru ise o dinlerde yoktur.

Millet, dinin hayata yansıma şekli, meydana getirdiği hayat tarzı, oluşturduğu kültür ve medeniyettir. Din, Allah'a izafe edilmesine karşılık millet, Hz. İbrahim'e izafe edilir ve Müslümanlara da hanif olarak İbrahim Milleti'ne tâbi olmaları emredilmiştir. Haniflik, Allah'a teslimiyette samimi olma ve şirkten uzak bulunma demektir ve bu, dinin özüdür. Temelde İbrahimî olmakla birlikte Musevîlik ve Hristiyanlık, zamanla dinin bu özünden uzaklaştığı için, onların meydana getirdiği millet, İbrahim Milleti olmaktan çıkmıştır. Aynı şekilde, modern medeniyet de, üzerine oturduğu inanç, düşünce ve dünya görüşü itibarıyla Tevhid'e ve hanifliğe zıt olduğu gibi, İslâm ölçüsünde kapsayıcı olabilmesi şöyle dursun, insana, eşyaya, hayata, tarihe bakışı parçalıdır ve dolayısıyla insanlığı parçalayıcı ve kutuplaştırıcı özelliktedir. Bütün bu gerçekler dolayısıyladır ki, Tevhid temeline oturan İslâm'a ve İbrahim Milleti'ne mensup Müslümanlar, başka dinlerin, milletlerin mensuplarıyla bir arada yaşayabilirken, hem başka dinlerin, milletlerin, hem de modern medeniyetin mensupları, darlıkları, dışlayıcılıkları sebebiyle kendileri gibi düşünüp kendileri gibi inanmadıkları ve yaşamadıkları için Müslümanlardan razı olamamakta, onları hazmedememektedir. Yine bu gerçekler dolayısıyladır ki, İslâmî bütünleştiricilikten uzak kimlik arayışları ise ancak parçalayıcı fonksiyon görmüştür ve görecektir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Körlük ve akıl tutulması

Ali Ünal 2008.03.17

Hadiseler, insanlar için birer turnusol kâğıdıdır; günlerin dönüp durması, bir açıdan insanlar arasındaki temizlerle kirliler ortaya çıksın ve yeryüzü hayatında herkes için imtihan tamamlansın diyedir. Yarın Âhiret'te kimsenin Allah'ın hükmü karşısında itirazı olmayacak; herkes, kendisi hakkında şahitlikte bulunacaktır.

22 Temmuz seçimleri öncesinde 27 Nisan e-muhtıra ve 367 komedisi gibi hadiseler tamamen AK Parti lehine işlemişken, son zamanlarda bir yandan bayan Çölaşan'ın sözleri, Kıvrıkoğlu'nun itirafları ve nihayet, önemli bir sebebinin başörtüsü ile AK Parti'yi değiş-tokuş yapma olarak düşündüğüm AK Parti aleyhinde açılan kapatma davası, asıl sebepleri ve hedefleri ne olursa olsun, Türkiye'de lâikçi oligarşide bir akıl tutulması yaşandığını gösteriyor. "Kader artık nihaî hükmünü icraya koyduğu zaman göz görmez olur" anlamında bir Arap atasözü vardır. Bir asırdır içeride irtica ve bölücülük, dışarıda düşman komşularla çevrili olma korkuları üzerinde egemenliğini sürdüren lâikçi oligarşi, irtica iddialarının ne kadar sahte ve kandırmaca olduğu daha bir belirginleştikçe, bölücülük korkuları üzerine bina ettikleri terör ve "Güneydoğu sorunu" da çözülme yoluna girdikçe, "düşman komşularımız" birer dost olarak ortaya çıktıkça daha bir dengesini kaybetmektedir.

Son zamanlarda yapılan bazı yayınlar da, insana lâikçi oligarşinin korkularını besleme maksatlı olduğu intibasını veriyor. Zahren, oryantalistlerin üsluplarından çok iyi tanıdığımız objektiflik görüntüsü veren, fakat önceki yıllarda Basın Odası programlarında gerçekten de objektif davranan Oğuz Haksever'in geçenlerde başörtüsü ile ilgili yaptığı programa ilâhiyatçı diye görüşleri belli bir felsefeciyi çağıran, Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen'in Kocaeli Üniversitesi Rektörü'ne verdiği güzel ve anlamlı cevabı "Siz makale yazın" cümlesinde kesip arkasını vermeyen NTV, YouTube'a düşen bazı önemli kişilere ait konuşmalarla ilgili olarak da, İslâm hakkında neyi ne kadar bildiği hayli tartışmalı, fakat buna rağmen Türkiye'de İslâmî hareketler uzmanı olabilen Ruşen Çakır'ı konuşturuyor. Elinde hiçbir delil olmayan uzman Çakır, bu konuşmaları "Fethullah Gülen taraftarları"nın, özellikle bu "taraftarlardan Emniyet'te bulunanlar"ın kayda almış olabileceği gibi delilsiz ve temelsiz bir iddiada bulunabiliyor. Akşam Gazetesi'nden Serdar Akinan da, lâikçi Kemalistlerin Fethullah Gülen hareketi karşısında mağlûp olduğunu yazıyor. Bazı çevreler, AK Parti'nin özellikle son seçim başarısını ve yükselmesini de "Fethullah Gülen grubu"na bağlamaya çok hevesliler.

Fethullah Gülen Hocaefendi'nin düşünce ve hareket mekanizması, başkalarına düşmanlık ve başkalarıyla mücadele eksenli çalışmaz. Böyle çalışan hiçbir düşünce uzun vadede etkili olamayacağı gibi, hiçbir hareket de ciddi manâda başarılı olamaz. Fethullah Gülen'in düşünce ve hareket mekanizması, "müsbet hareket", yani yapılması gereken doğruları yapma, kalblerin sultanlığı, zihinlerin fatihliği ekseninde çalışır ve bütün insanlığın ortak fitratına hitap eder. Onun içindir ki, farklı inançlar, farklı kültürler, farklı diller, renkler ve ırklar arasında, dünyanın her tarafında kabul görüyor ve Türkiye'deki bazı "uzman" ve yazarlara rağmen, insaf, vicdan, akıl ve sağ duyu çerçevesinde hareket eden pek çok batılı, doğulu, kuzeyli, güneyli düşünür ve bilim adamı, onu çok daha iyi anlıyor. Çakır da, Akinan da, sanki Sartre'la karşılaştırmak Fethullah Gülen'e artı değer katacakmış gibi, Jill Carroll'un mesuliyet duygusu ve şuuru açısından Sartre'la Gülen arasında yaptığı mukayeseyi güya eleştiren, eleştirirken sahasına girdiği iddiasına rağmen ya Sartre'ı bilmediğini ya da okuduğunu anlamadığını ortaya koyan Özdemir İnce de, Fethullah Gülen'in en azından "Aksiyon ve düşünce" yazısını ve Jill Carroll'un çok dikkatini çeken "Yeryüzü mirasçıları" makalesini okuyabilirler.

Akıl tutulması, körlük, dengesizlik, kin ve düşmanlık duygularıyla oturup kalkmanın insana neler yaptıracağı belli olmaz. Bu bakımdan, Türkiye'de her an her şeyin olabileceği ihtimali karşısında her zaman teyakkuza bulunmak gerekiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ol hikâye bundan ibaret

Ali Ünal 2008.03.24

Dinamik gücü statik güç belirler; yani tavan, tabana göre şekillenir; dış, içe göre tezahür eder. Müslüman dünyanın nihayet Osmanlı Devleti'yle temsil edilen dinamik gücü, büyük ölçüde "pansuman tedbir" mahiyetindeki ıslahatlar neticesinde, cihan padişahı Kanunî'nin önünden döndüğü Viyana'yı alıp "tarihin sonu"nu getiririm zannettiği anda 1683 yılında fethe bir saat kala içten iki ihanet neticesinde geri dönüşü olmayacak bir mağlûbiyetin içine sürüklendi.

Böyle oldu, çünkü genel bünye, dıştan parlak görünen ama içini kurtların kemirdiği bir meyve gibiydi.

Müslüman dünyanın nihayet Osmanlı Devleti'yle temsil edilen dinamik gücünün ileri harekâtı 1711'de durdu ve artık zaman, kendini savunma zamanıydı. Ülkeyi içeriden saran dış destekli nifak şebekesi, 1897 Osmanlı-Yunan Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin mağlûp olmasını gözledi. Beklenen olsaydı, 1908 darbesi o zaman yapılacaktı. Ama olmadı ve darbe, 1908'de gerçekleşti. Demek oluyordu ki, artık statik güç içten çürümüş ve çökmüştü.

Dinamik gücü ele geçiren yeni kadro, tabanı temsil etmiyordu. Ona yabancıydı; inancı inancına, dünya görüşü dünya görüşüne, hayat tarzı hayat tarzına uymuyordu. Tepeden bir darbeye gelmişti, fakat içeriden çürümüş, bir dinamik güç oluşturamayacak derecede çökmüş de olsa tabana güvenemiyor, kendini daima tehlikede hissediyordu. Bu sebeple, yıllar ve yıllar boyu tabanı kendine göre dönüştürmek için her yolu denedi ama başaramadı. Çünkü taban da, kendi içinde yeni baştan bir oluşum yaşıyor, kendini yeniden inşa ediyordu.

Nihayet 1946 yılına gelindiğinde, kısmen dış faktörlerle, ama büyük ölçüde, statik gücün kalb ve zihin temellerinde kendini yeni baştan inşa faaliyetleri karşısında dinamik gücün düştüğü acz sebebiyle çok partili hayata geçildi. Statik gücün dinamik güce göre içeriden değiştirilmesi ve ona taban yapılması gerekiyordu. Bu maksatla -açanlar içinde elbette iyi niyet sahiplerinin bulunduğu gerçeği mahfuz- Kur'an kursları, İmam-Hatip okulları, Yüksek İslâm enstitüleri açıldı. Bir zaman geldi, sadece bir ilimiz, İsparta, pilot il seçilerek ve bir

yetkilinin bizzat ifade ettiği üzere, "İmamlar abdestlerini tutabilirlerse tutsunlar bakalım!" niyetiyle İmam-Hatip okullarına kız öğrenciler alınmaya başlandı. Dinamik gücün planlarındaki maksadı göremeyen veya görseler bile tabanda onca yıldır devam eden inşa çalışmalarının hal-i hazır meyveleriyle dinamik güç oluşturabileceklerini düşünen bazıları, hakim dinamik güçten de gördükleri en azından zımnî destekle siyaset arenasına çıktılar. Ne yapılırsa yapılsın, statik güç ve onun kendini yeniden inşa çalışmaları, hakim dinamik gücün arzu ettiği şekli almadı; ona göre dönüşüp şekillenmedi. Bir yandan Türkiye'ye has demokrasi denemeleri sürerken, bir yandan 1908 ihtilâlini yapan damar, gerektiğinde yeni darbeler için daima korundu.

Bununla kalınmadı; hakim dinamik güç, özellikle 27 Mayıs 1960 ve 12 Eylül 1980 darbelerinin ürünü olan "anayasal" ve YÖK gibi kuruluşlarla kendini sağlama almaya çalıştı. 28 Şubat sürecinde, bizzat hakim dinamik güç tarafından statik gücü değiştirmek maksadıyla açılmış olmalarına rağmen ve 12 Eylül darbesinden sonra liselere dönüştürülen İmam-Hatip okulları, ilâhiyat fakültelerine dönüştürülen Yüksek İslâm enstitüleri budandı; Kur'an kurslarının pek çoğu kapatıldı ve Kur'an öğretiminin önüne geçilmeye çalışıldı. Statik gücün kaynağı olarak görülen sermaye hareketlerine büyük darbe vuruldu. Halka, tabana yabancı, onunla bir türlü barışamayan, duyduğu yabancılık hissiyle hep bir korku içinde yaşayan hakim dinamik güç, ne yaptıysa, statik gücü kendine göre dönüştüremedi ve şu son dönemde yeniden darbelerden, çetelerden medet umar hale geldi.

Giriş ve gelişme bölümlerinin özeti bu olan hikâyenin düğümünü, statik gücün Kader'e uzattığı dilekçe çözecek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Manzara

Ali Ünal 2008.03.31

"Bindirilmiş kıta" intibai veren gruptaki kızlardan biri diyor: "O makama gelmiş bir hukuk adamı hakkında nasıl böyle konuşursunuz?" Makama saygı duyulur ama saygıdeğer bir makamı temsil edemeyen kim olursa olsun eleştiriyi hak eder.

Burası, "Sizi buraya getiren kuvvet böyle istiyor" diyen; "Siz emredin, biz ona göre kanun yaparız" diyen; Bakanlığına bir defada kendi partisinin görüşünü paylaşan 5.000 hakim, savcı alan ve "Ne yani, falanca partiye taraftar elemanlar mı alacaktım?" diyen; darbeleri, başbakan ve bakan idamlarını savunan, savunurken gerçeğin tersini söylemekten çekinmeyen yüksek yargı mensuplarının ve adalet bakanlarının mebzul miktarda bulunduğu bir ülke.

Bir başka öğrenci, "Ben, üniversitede okuyorum. Benim reyim, Doğu'da yaşayıp tahsil görmeyen bir insanla aynı olamaz!" diyor. Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi, öğrencilerine böyle mi hukuk ve demokrasi öğretiyor? Demokrasi, oy sahiplerinin en iyi seçimi yapma konumunda bulundukları değil, kendilerini yönetecek kişileri, partileri seçtikleri rejimdir. Madem "halk idaresi" demek olan demokrasi ve "çoğunluk hakimiyeti" anlamına gelen cumhuriyet var, öyleyse her insanın oyu birbirine eşittir ve en fazla oyu alan parti iktidara hak kazanır. Sonra, sizin doğru düşündüğünüzün garantisi ne? Sizden daha tahsilli ama sizin gibi düşünmeyen milyonlarca insan var.

Bir başkası, "AKP % 47 oy almışsa, biz % 53'üz diyor." Çarpıtmaya bakın. % 53'ün tamamı sizden mi ibaret?

Cindoruk, pek çok milletvekiline atfedilen suçların yasama dokunulmazlığı altında işlendiğini kabul ediyor ama ekliyor: "Bunlar, partinin odak olup olmaması karşısında fikir verir." Yasama dokunulmazlığı, milletvekillerinin Meclis'te ifade ettikleri düşüncelerden masun oldukları demek değil mi? O zaman, masuniyet altına alınmış ve dolayısıyla suç teşkil etmeyen ifadeler nasıl oluyor da, bizzat işlenmiş suçlara dayanması gereken odak olma hakkında fikir verebiliyor? Bu durumda, hangi milletvekilli yasama dokunulmazlığına sığınarak Meclis'te görüşünü belirtebilir?

Avni Özgürel, güzel açıkladı. 12 Mart'tan önce ABD, Türkiye'de haşhaşın yasaklanmasını istemektedir. Hükümet kabul etmeyince, ABD yetkilisi dönemin Dışişleri Bakanı Çağlayangil'e, "Size acıyorum, partinizden istifa edin!" tavsiyesinde bulunur. 9 Mart cunta hareketinin yol verdiği 12 Mart Nihat Erim hükümetinin ilk aldığı karar, Türkiye'de haşhaş ekiminin yasaklanması olmuştur. 12 Eylül öncesinde, Türkiye, Yunanistan'ın NATO'nun askerî kanadına dönmesini veto etmektedir ve NATO sistemi kilitlenmiştir. 12 Eylül günü dönemin ABD Başkanı Carter'e rapor verilir: "Our boys have done it!" 17 gün sonra, darbe hükümeti, Yunanistan'la ilgili vetoyu kaldırır. 27 Mayısçıların malî krizinde imdada yine ABD koşmuştur. 28 Şubat, birkaç yıl sonra İslâm dünyasında BOP adı altında uygulamaya konacak planın Türkiye ayağıdır ve Türkiye, İsrail'in kucağına oturtulmuştur. Yani Ergenekon'un ve bugün ulusalcı diye anılanların yaptıkları, hep ABD'nin ve İsrail'in çıkarına olmuştur.

Türkiye'de 1950'den bu yana çarkı hep aynı dönen sistem içinde DP, AP, ANAP, AKP gibi sağ partiler, G8'in ürettiklerini tüketen pazar konumundaki ülkemize biraz ekonomik can katmak gibi gaz fonksiyonu görürler ve hepsi, ikinci dönemlerinde yıpranmaya başlar. Can, demokrasi gereği birazcık halka ve dolayısıyla İslâm'a ait değerlere doğru üfleniverince, fren fonksiyonu gören darbeci damar harekete geçirilir ve müdahalede bulunulur. Ayrıca bugün, ABD'nin bölgesel ve küresel planları ve istekleri, İsrail'in Lübnan'a saldırma hazırlıkları, Güneydoğu/Kürt meselesinde çözüm işaretlerinin belirmiş olması karşısında iktidar zayıf düşürülmüş; özellikle başörtüsü yasağının kalkması için Anayasa'da değişiklik yapılması ve hiç hazmedilememiş bulunan birtakım gönüllü kuruluşların Güneydoğu meselesinin çözümüne önemli katkı sağlar hale gelmesi ve Ali Kırca, "Kapatma davasından Ergenekon soruşturmasına" diye tam tersine çevirse de, kapatma davasından 8 ay önce başlamış bulunan Ergenekon soruşturmasının derinleştirilmesi, bardağı taşıran son damlalar olmuştur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Burada durmayacak

Ali Ünal 2008.04.07

Türkiye'nin ekonomisi hakkında da Sayın Erbakan gibi konuşan Yiğit Bulut, AB konusunda yine Sayın Erbakan gibi, "AB'nin marşının son mısraında teslis var; AB, bir Hristiyan kulübüdür." diyor.

Hayret, lâikçi-ulusalcı bir Kemalist, AB'yi Hristiyan kulübü ve marşında teslis var diye reddediyor; bunu, meselâ bir AK Parti milletvekili söyleseydi, kapatma davası iddianamesine mutlaka girerdi. Yiğit Bulut gibi, Erbakan'ı iktidardan uzaklaştıran, ülkeyi İsrail'in kucağına oturtan, gerek 2001 krizini, gerek Kemal Derviş'in ekonominin başına getirilmesini ve gerekse AK Parti'nin iktidara gelmesini hazırlayan, dolayısıyla ülkeyi IMF reçetelerine mecbur eden asıl faktörün 28 Şubat olduğunu ve bu sürecin de destekçileri arasında bulunduğunu unutan Sinan Aygün, Osmanlı Devleti'ni Avrupa'nın yıktığını, şimdi de AB'nin Türkiye'yi böleceğini söylüyor. İyi de, Sinan Aygün, Mustafa Kemal'in hem de Avrupa'nın Osmanlı Devleti'ni yıkmasının hemen ardından ülkenin rotasını doğrudan ve alternatifsiz bir şekilde Batı'ya çevirdiğini nasıl unutuyor?

Neden yazıyorum bunları? Mümtaz Soysal da, Tarhan Erdem de açık konuştular. Kendi sistemlerine bile saygısı olmayan ve farklı farklı iddialarla ortaya çıkmakta hiç beis görmeyen lâikçi ve darbeci ulusalcıların asıl meselesi

İslâm'ladır. Halka yabancı olmanın hasil ettiği korku ile oturup kalkan lâikçi oligarşi, bir asırlık çabalara rağmen Müslüman taban bir türlü istenilen ölçüde dönüştürülemediği için rahat bir uykuyu yüzü göremedi. 1950'de geçilen demokrasi denemesi ise daha çok tersi bir fonksiyon gördü. Taban, köyden çıktı; şehirlerin ana omurgasını oluşturmaya ve daima lâikçi oligarşinin yanında yer alan "şişman kediler"le rekabet edebilecek seviyede olmasa da sermaye edinmeye başladı. Özellikle en çok rahatsızlık verici bir unsur olarak, üç büyük problemimiz olan cehalet, fakirlik ve tefrikaya karşı eğitim, hoşgörü-diyalog ve bilhassa Doğu ve Güneydoğu'ya yatırım hamlelerine girişti, dünyaya açıldı. Lâikçi oligarşinin sürekli kullanageldiği irtica ve bölücülük öcülerinin nasıl fabrikasyon olduğu iyiden iyiye gün yüzüne çıkmaya başladı.

28 Şubat'ta girilen halkı ve onun Müslümanlığını en az bir çeyrek asır etkisizleştirme hamlesi, bilhassa yüz kızartıcı yolsuzluklar neticesinde ülkeyi krizlere sürükledi. Şu anda, 2002'de iktidara gelişinden bir-bir buçuk yıl sonra iktidardan uzaklaştırılma planları yapılan, bu maksatla peş peşe darbe projeleri geliştirilen AK Parti hakkında kapatma davası olarak ortaya konan yeni hamle, burada bitmeyecektir. Yaman Törüner, gerçeği açık yüreklilikle ifade ediyordu: "Demokrasi de, aslında bütün dünyada bürokratlar, medya, yargı, üniversiteler, (aydınlar), sanatkârlar ve bunları finanse eden zenginlerle, bizim gibi gelişmekte olan ülkelerde silahlı kuvvetlerin de dahil bulunduğu bir elit sınıf idaresidir. Sivil siyasî hükümetler ise bu sınıfın temsilcileridir;" yani, halk adına onların menfaatlerini korur ve asıl gerçeği halkın nazarından gizleme perdesi fonksiyonu görürler. Ama artık, gerekirse bu "demokrasi oyunu" bile askıya alınarak, 28 Şubat'ta yapılamayan yapılmaya çalışılacaktır. Fakat kader, mutlak adildir. Eğer o 1950'den bu yana artık kaçınıcı defa her 10 yılda bir aynı musibetin bu milletin başına gelmesine izin veriyorsa, bu takdirde asıl suç, bu oyunu gerçek zannetmek; 1950'den bu yana, sistemin çarkının nasıl döndüğünü her defasında unutarak her 10 yılda bir büyük bir basiretsizlik ve ferasetsizlikle kendisine davetiye çıkarılan musibetin hemen arkasından dünyevileşmeye dalmak; kendi olmaktan uzaklaşıp, egemen sınıfın kabulüne "mazhar olma" sevdasıyla farklı "söylemler"de bulunup, farklı yönelişlere girmek, çok defa yönetim koltuklarının sadece ve sadece birer hizmet sahaları olduğunu unutmak, hiçbir zaman uzun vadeli plan ve program sahibi olamamak, başka mecra ve aksiyon çizgilerinden müsbet neticeler ummaktır. Ama inşallah bu defa, içtimaî-siyasî depremler de yaşanacak olsa, tabanda bir silkinme, bir kendine gelme ile bu depremler bahar öncesi "kocakarı" soğukları olmaktan öteye gitmez.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Haklar ve sorumluluklar dengesi

Ali Ünal 2008.04.14

AB'ye kesin taraftar olan arkadaşlarımız, AB yolunda demokratik hak ve özgürlüklerin genişleyeceğinden, bürokrasi karşısında halkın haklarının korunacağından, "yaşam kalitesi"nin yükseleceğinden söz ediyorlar. Üzerinde durmak istediğim asıl konu bu değil, fakat bunlar, asıl konuyu ilgilendiriyor.

Türkiye, Anayasa'sını, kanunlarını, ister "Kopenhag Kriterleri" ister "Ankara kriterleri" istikametinde değiştirdiği, müesseselerini bu kriterlere göre yeniden tanzim ettiği zaman, gerçekten de ileri sürülen gelişmeler yaşanacak mıdır? Müesseseleri yeniden düzenleme, kanunları değiştirme, bir sistemin değişmesi için yeterli midir? Meselâ, öncelikle halkın değişmesi gerekmiyor mu? Ayrıca, düne kadar dünyada demokrasinin şampiyonu ABD idi; ama Türkiye'deki bütün darbeler ABD marifetiyle kotarıldı. Daha geçenlerde, ordudan hem de yargı yolu kapalı olarak atılan subayların AİHM'de açtıkları 109. davanın da reddedildiği haberlere yansıdı. AB, gerçekten bir değerler topluluğu mu, yoksa Avrupa menfaatlerini koruma ve yaygınlaştırma topluluğu mu? Avrupalı veya AB üyesi olmak, 1,5-2 asırdır anladığımız gibi, sadece kanunları ve müesseseleri "Avrupalılaştırmak" demek mi?

AB, sadece son yarım asrın ürünü mü yoksa Avrupa'da en az 6-7, hattâ 9-10 asırlık gelişmelerin sonucu mu? Sorular çoğaltılabilir. Bunların asıl konumuza temas eden yanı şu: Ne yazık ki, mevzî ve günü birlik düşünmekten kurtulamıyoruz. Hayatı, sistemleri, dinleri, ideolojileri, insanları değerlendirirken bütünü göremediğimiz gibi, parçaya bütünün içinde bakacağımıza bütünü parçada arıyor ve parçalara bakıp bütün hakkında hüküm veriyoruz. Bir yandan küreselleşmeden söz ediyor, diğer yandan, teknolojinin dünyayı büyük bir köye dönüştürdüğü bir zamanda hadiseleri de sanki her bir hadise diğerlerinden bağımsızmış gibi ele alıyoruz. Ayrıca, hadiselere faillerinden bağımsız bakıyor, modern sosyolojinin tesiri altında hadiseler üzerinde yoğunlaşıp, insanı hadiselerin nesnesi gibi değerlendiriyoruz. Sosyolojik ve siyasî değerlendirmelerde psikoloji yok; psikoloji, sosyolojiden mahrum. Bu sebeple de, meselâ hadiselerin öznesi olan insanların, ülkelerin, devletlerin, kurumların, kuruluşların inançlarını, dünya görüşlerini, planlarını, onları belli yönlerde harekete sevk eden faktörleri hiç hesaba katmıyor, bunları öne alarak yapılan değerlendirmelere "komplo teorisi" yaftası yapııştırıyoruz.

Türk halkı olarak, haklarımız, özgürlüklerimiz kadar toplum hayatını, bu hayatın fertler ve müesseseler olarak üzerimize yüklediklerini, sorumluluklarımızı öğrenmeye ve bunların şuurunda olmaya da ihtiyacımız var. Siyasetin, yönetimin ve müesseselerin bize göre şekillendiğini ve bize göre işlediğini, temelde bizi yansıttığını öğrenmeye ihtiyacımız var. Çok basit birkaç misal: Çoğu itibarıyla esnafımız alışverişlerde fiş veya fatura vermekten kaçınıyor; müşteri olarak da, fiş veya fatura almayınca yapılan birazcık indirimini lehimize zannediyoruz. Oysa, bu yolla kaçırılan verginin bütün ülkeyi, ülke ekonomisini, dolayısıyla sadece bugünkü nesiller olarak hepimizi değil, gelecek nesilleri de menfi etkilediğini, etkileyeceğini hiç hesap etmiyoruz. Ferdî haklar, maalesef ülkemizde bencilliği doğurup besliyor. Bir diğer misal olarak, üzerinde çalışılan sosyal güvenlik yasasına, en çok destek vermesi gereken muhalefet de, sendikalar da karşı çıkıyor. Oysa bu yasa, hiçbir çalışanın hakkını gasbetmiyor; ama ekonomimiz için hepimizi, bugünümüzü ve yarınımızı tüketen çukurlardan birini kısmen kapatacak bir yasa olarak, orta ve uzun vadede herkesin lehine. Günübirlik ve şahsî menfaatleri öne alarak düşünmekten muhakkak kurtulmamız, şahsî menfaat veya zararlarımızın öncelikle toplum ve ülke menfaat veya zararlarında yattığını öğrenmemiz, kolay kazanma emellerinden mutlaka vazgeçmemiz, görev ve sorumluluklarımız konusunda eğitilmemiz, Avrupalı olmanın veya AB'den beklentilerimizin haklardan önce çalışmak, iş birliği, iş bölümü, dürüstlük, zamanı azamî değerlendirme, yasalara uyma, her şeyi devletten beklememe demek olduğunu bilmemiz gerekiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Levlâke'nin manâsı

Ali Ünal 2008.04.21

Bir hadis-i kudsîde Cenab-ı Allah (cc), Peygamber Efendimiz (sas) için "Levlâke, lemâ halaktü'l-eflâk = Sen olmasaydın, kâinatı yaratmazdım!" buyurur.

Cenab-ı Allah (cc), kâinatı mükemmel bir saray suretinde yaratmış, içlerindeki bütün cisimlerle birlikte gökleri, bütün güzelliğiyle yeryüzünü bu sarayın tefrişatı olarak var etmiştir. Önce cinler, bu kâinat sarayının şerefli ve nazdar misafirleriydiler ve sarayın Sahibi'ni gerektiği gibi tanıyıp O'na ibadet etmek, sarayı da onun Sahibi'nin talimatı istikametinde kullanmak sorumluluğu altındaydılar. Ne var ki, bu sorumluluğu gerektiği ölçüde yerine getiremediler ve Cenab-ı Allah (cc), cinleri Kendisi'ne ibadet sorumluluğundan elbette azade etmedi, fakat yerlerine sarayı talimatı istikametinde kullanacak asıl misafiri olarak insanı var kıldı; yani, insanı yeryüzünde

cinlere halef/halife yaptı. Bu sarayda, onun tefrişatını insanın hizmetine verdiği gibi, Kendisi'ne ibadet ve kusursuz hizmet eden meleklerin en azından bir bölümünü de Kendi emirleri istikametinde insana hizmetkâr kıldı. Cinlerden bir varlık olarak İblis'e de insana secde etmesi, yani onun hizmetine koşulması emrini verdi ama İblis, irade sahibi bir varlık olarak bu emre itaatsizlikte bulundu, Şeytan oldu. Şu kadar ki, kendisine insanın doğru yoldan sapması için çalışma müsaadesi tanınmakla birlikte, bu müsaade esasen, insandaki istidat, yani potansiyellerin kabiliyet haline gelmesi ve iradesini doğru yolda kullanabilen insanın mânen terakkisi yolunda yine ona hizmet etmesi demekti. Cinler, irade sahibi sorumlu varlıklar olarak insanın hizmetine mutlak anlamda koşulmadılar, fakat Cenab-ı Allah, bir yandan onları da kullanabilecek bilgiyi insanlardan en azından bazılarına verirken, diğer yandan, onların dünyasını insanın dünyasına tâbi kıldı.

İşte, kâinat sarayının nazdar ve şerefli misafirleri olarak cinlerin ve insanın vazifesi, sarayın Sahibi'ni gerektiği gibi tanıyıp, O'na ibadet etmek ve sarayı O'nun talimatı istikametinde kullanmaktır. Bu vazifeyi yerine getirmede sarayı içindeki tefrişatıyla birlikte çok iyi tanıyan, onun Sahibi'ni de çok iyi tanıyan ve O'na nasıl ibadet edileceğinin yanı sıra sarayın nasıl kullanılması gerektiğini de çok iyi bilen, bildiklerini de başka herkese kusursuz olarak anlatacak bir kılavuza mutlak ihtiyaç vardır. Aksi halde, yani tefrişatıyla birlikte saray ve Sahibi gerektiği gibi tanınmaz, sarayın Sahibi'nin misafirlerden istekleri, yani sarayın nasıl kullanılacağı bilinmez ise o saray, boşuna yapılmış olur. Bundan dolayıdır ki, söz konusu kılavuzun varlığı, sarayın varlığı için olmazsa olmaz bir gerekliliktir. Sarayın Sahibi, tarih içinde bahis mevzuu kılavuzlardan pek çoklarını var etmişse de, kılavuzluğu en kâmil manâda yerine getiren, bu kılavuzluk misyonu için yaratılan Allah Rasûlü Hz. Muhammed (sas)'dir. O'nun risaleti kâinatın yaratılmasının; duası ve ibadeti, Âhiret'in yaratılmasının sebebidir.

Konuya kozmolojik noktada bir başka açıdan yaklaştığımızda, karşımızda duran apaçık gerçek şudur: Kâinata bir ağaç olarak da bakılabilir. Her bir ağaç gibi, kâinat veya yaratılış ağacının da bütün varlığı çekirdeğine kodlanmıştır; çekirdek, ağacın tamamını öz olarak kendinde taşır. İşte, Hz. Muhammed'in nuru, varlığının özü, kâinat ağacının çekirdeği, ağacın tamamının ruhu mahiyetinde onun neşv ü nema kanunu; dünyadaki cismanî varlığıyla zâtı ise bu ağacın en mükemmel meyvesidir. Bütün diğer peygamberler, onun canlı kökleri, bütün asfiyâ, ulemâ, evliyâ, mü'min idareciler ve kumandanlar, onun meyveleridir. Ayrıca, Bediüzzaman Hazretleri'nin engin ifadeleriyle, kâinata büyük bir kitap nazarıyla bakılırsa, Nur-u Muhammedî (sas), o kitabın Kâtibi'nin kaleminin mürekkebidir. Eğer dünya yekpare canlı bir varlık farz edilse, o nur, onun ruhu olur. Eğer büyük bir insan tasavvur edilirse, o nur, onun akli olur. Eğer pek güzel şaşaalı bir cennet bahçesi tahayyül edilirse, Nur-u Muhammedî onun bülbülü olur. Kısaca, medyundur O'na kâinat, "medyundur O'na beşeriyet; ya Rab, bizi Mahşer'de bu ikrar ile haşret!"

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Sivil' siyaset neden başarılı olamıyor?

Ali Ünal 2008.04.28

Kendine has pek çok özellikleri bulunan Türkiye Cumhuriyeti tarihi, yine kendine has bir özellik olarak siyasî partiler çöplüğü manzarası taşıyor. Bunun iki sebebi var: Biri, Toktamış Ateş'in nihaî yönlendirici olarak gördüğü ve kendisine bu hakkı tanıdığı "kurucu irade"nin kendini ve egemenliğini koruma kararlılığı; diğeri, "sivil" siyasî kanadın hataları.

Halk çoğunluğunu temsil eden siyasî kanat, söz konusu "kurucu irade" karşısında başarısızlığa mahkûm değildir. Ne var ki, şu ana kadar da çok ciddî bir başarı elde edememiştir. Bunda suçu sadece "kurucu irade"ye

yüklemek, kaçmak mânâsına gelir. Dolayısıyla, hem siyasî partilerin kapatılmasının hem de siyasete arada bir doğrudan müdahalelerde bulunulmasının sebeplerini, biraz da kapatılan partiler ve müdahaleye maruz kalan siyaset açısından ele almak gerekmektedir. Bu sebeplerin en önde geleni de, yaşanan onca tecrübeye rağmen DP olsun, AP, hattâ ANAP, RP ve AKP olsun, seçimle iktidara gelen partilerden hiçbirinin, bütün boyutlarıyla sistemi tanıyarak, bu konuda çalışmalar yaparak ve buna göre kendilerine yakın, orta ve uzun vadeli hedefler koyarak iktidara gelmiş olmamasıdır.

İktidara gelen her parti, hemen kendisini dışarıdan ve muhalefette iken görünen ve seçim öncesi va'dlere yön veren şartlardan tamamen farklı bir atmosferde bulmaktadır. Bu atmosferi baştan bilmedikleri, en azından büyük ölçüde tahmin etmedikleri söylenemez. Ama "ülkeye, millete, birtakım yüce ideallere hizmet" alanı olarak gördükleri veya nefislerinin kısmen de olsa kendilerine böyle gösterdiği iktidara gelme cazibesi, gözleri ve idrakleri perdeleyebilmektedir. Ayrıca, adı anılan partiler, olağanüstü veya olağandışı şartların ardından önemli seçim zaferleriyle iktidara geldiklerinden, esasen sistemin işleyiş çarkının bir gereği olarak iktidarlarının ilk birkaç yılında kendilerine tanınan avans ve müsamahayı da devam edecek ve kalıcı bir atmosfer gibi görmekte, her şeyin birden hem de kendileriyle nasıl iyiye gidiverdiği illüzyonuna kapılmaktadırlar. Bu arada, yine sistemin çarkının bir başka işleyiş boyutu olarak, gerek parti kurma merhalesinde, gerekse iktidar olma arifesinde ve iktidara gelmelerinin ertesinde, hattâ iktidar süresince de sistemin birtakım dahilî güç odaklarıyla ve haricî güç merkezleri olarak gördükleri veya öyle bilinen bazı ülkelerde yaptıkları görüşmelerde müşahade ettikleri bazı tavırları kendilerine destek gibi algılayabilmekte, bunun da ötesinde, buralardan destek umabilmektedirler. Bu da, ya dünyadaki güçler dengesini, kuvvet çarkının nasıl işlediğini ve bu çark ile Türkiye'deki egemen çark arasındaki temel münasebetleri bilmemekten veya bilmez görünmekten kaynaklanmaktadır.

Söz konusu şartlar ve atmosfer içinde iktidarlarını sürdürmeye çalışan siyasî partileri en fazla tesir altında tutan bir diğer faktör de, elbette seçmen tabanı, onlara verilen sözler, onların beklentileri ve 4-5 yılda bir onlardan yeniden oy isteyecek olmalarıdır. Bu önemli faktör, iktidar partisini hem seçmen tabanı ile sistemin çarkı arasında sıkıştırmakta, zorlamakta, hem de bütün planlarını en fazla 4-5 sene için yapmaya zorlamakta, başta ifade ettiğimiz kısa, orta ve uzun vadeli planlar yapmaktan mahrum bırakmaktadır.

Siyasî partileri iktidarda iken iktidarsızlığa iten ve ömürsüz kılan bu iki önemli sebep, partiler için kaçınılmaz mıdır? Değildir. Ama siyasî partiler, iktidar olmanın ve belli ölçülerde iktidarda kalmanın sağladığı maddî avantajların da etkisiyle kendilerini başarısız kılan bu iki sebebe tam tersi yolda âdeta varlık ve iktidarlarını devam sebepleri gibi sarılmakta, bunları aşmak için sadece hizmet diyerek ve iktidarda olmanın maddî avantajlarını hiç düşünmeden kısa, orta ve uzun vadeli planlar yapmamaktadırlar. Bunlara ek olarak, iktidara ve bulundukları mevkilere sadece içeriden, Türkiye'ye ve dünyaya da onların penceresinden bakmakta, böylece kendilerini iktidara ve bu mevkilere, etraflarına inşa ettikleri dar bir alana hapsetmektedirler. Sistemin çarkı, o çarkın mahkûmlarını her zaman öğütür.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bugünden yarını kuran 'entelektüel'

Ali Ünal 2008.05.05

Ali Şeriatî, toplumu bir üçgen şeklinde düşünür ve üç bölüme ayırır. Tabanı "halk" kesimleri, orta bölümü, içinde bulundukları çağı okumaya ve yorumlamaya çalışan aydınlar oluşturur. Zirveyi ise, gelecek çağı tarif

eden ve haber veren entelektüeller teşkil eder.

"Galileo 16. asırda yaşadı ama Batı'da 17. asır Galileo asrı oldu. Newton, ömrünün büyük kısmı itibariyle 17. asırda yaşadı ve 18. asır Newton asrı oldu" der Şeriatî. Çağını yaşayan aydınlar, büyük çoğunluğu itibariyle statükocu olurlar. Hattâ, sözgelimi Karl R. Popper'e göre Hegel'in "Prusya ajanı" olması, Who Paid the Piper: The CIA and the Cultural Cold War adlı kitabında Frances S. Saunders'ın yazdığına göre, Bertrand Russell, Arnold Toynbee, Jean-Paul Sartre, Herbert Spencer, Irving Kristol, Andre Malraux, George Orwell, Arthur Schlesinger Jr. ve daha birçoklarının CIA hesabına çalışması gibi işlerinde egemen güçler tarafından kullanılanlar da çıkar. Ama bugünden geleceği kuranlar, genellikle halka ve hakikate rağmen egemenliğini sürdürmek isteyen statüko tarafından düşman ilan edilir; ağır suçlamalara ve tenkitlere maruz kalır; anlaşılma, yanlış anlaşılma bahtsızlığına uğrar; işkencelerden geçirilir, sürgün edilir, öldürülürler. Fethullah Gülen, geleceğin dünyasını kurmaya çalışan ve öldürülme dışında söz konusu bütün haksızlıklara maruz bırakılmış "entelektüellerin" tarihteki en önde gelen örneklerinden biridir. Foreign Policy dergisinin onu dünyada günümüzün en önde gelen 100 entelektüeli arasında zikretmesinin ona ilave edeceği hiçbir şey yoktur. Bütün emsalleri gibi kendi ülkesinde anlaşılama bahtsızlığına uğrasa da, "insaniyet-i kübra" olan İslâmiyet temelinde, modern çağda sonuca ulaşması imkânsız bir çaba olarak tersine çevrilmeye çalışılan insanlık ortak paydasına (fıtrat) hitap eden Fethullah Gülen, artık dünyanın her tarafında salim vicdanlar tarafından kabul görmeye başlamıştır.

Ülkemizde yıllardır belli merkezler tarafından bir cephe haline getirilmiş bulunan başörtüsü meselesi, bir çatışma unsuru olarak kasten muhafaza edilmektedir ve son yaşadığımız siyasî çalkantılarda da önemli bir yere sahiptir. 1995 yılında medeniyetler çatışması teziyle ortaya çıkan Huntington, esasen İslâm'ı 21. asırda bütünüyle etkisizleştirme planının zihni zeminini hazırlamaya çalışıyordu. Fethullah Gülen, 1994 yılında bir yandan başörtüsünün İslâm ağacında bir "dal" mesabesindeki yerini nazara verirken, esasen onu bir cephe olmaktan çıkarma adımı atıyor; diğer yandan, hoşgörü ve diyalog çağrısı yaparken, İslâm'ın, Müslümanların ve ülkemizin aleyhinde gelişmesi kesin küresel bir planın içinde koridorlar açıyordu. Ne var ki o, haklılığı çoktan ortaya çıkmış bulunan bu iki hususta da ağır ithamlara maruz bırakıldı.

Fethullah Gülen, şu ana kadar yalnızca Türkiye'de 4 milyon civarında satmış ve bazıları pek çok yabancı dilde de okunan kitapların sahibidir. Buna rağmen, bir akademisyen gibi yazmadığı ve didaktik bir dil kullanmadığı, irşad dilini ve üslûbunu tercih ettiği, hem mevcut modern hem de çok klasik kalmış düşünce kalıplarının dışında düşündüğü için bugün düşüncelerindeki derinlik ve genişlikle birlikte ilmî kıfayeti anlaşılama; akılla kalbi bir bütünün iç içe iki derinliği olarak ele aldığı, vicdanın dört rüknü, ruhun dört duyusu olan zihin, kalb, his ve iradeye birlikte hitap edip, bunların her birinin tatminini esas aldığı için de manevî-ruhî rehberliği kavranamamaktadır. Ayrıca, dünyanın her tarafında açılmasında fikrî rehberlik yaptığı ve şu ana kadar hiçbir yasa dışı faaliyetleri tesbit edilememiş bulunan, sadece milletimizin değil, insanlığın yüz akı okulları ziyaret etmek bile, ülkemizin Cumhuriyet Başsavcısı tarafından iktidar partisinin kapatılmasında ceza gerektiren bir unsur gibi sunulabilmektedir. Kısaca, Fethullah Gülen, bugünün zemininde yarının dünyasını kurmakla meşgul bulunduğu için emsalleri neye maruz kalmışsa aynısına maruz kalsa da, hiç şüphe edilmesin ki 21. asır, Fethullah Gülen'in düşünce ve hareket çizgisinin asrı olacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Galatasaray'ı şampiyon yapan ana faktör

Yıllar önce Galatasaray'ın veya Türk Millî Takımı'nın Avrupa'daki bir galibiyetinden dolayı mıydı tam hatırlamıyorum, gece yarısı arabalarla sokaklara dökülüp kutlamalar yapan gençleri görünce ağlamıştım.

Bir zamanlar, O. Yüksel Serdengeçti'nin İmparatorluğa Mersiye'sinde ifade ettiği gibi, "Hakan emir verince orduları dualar eşliğinde yürüyen" ve gittiği her yere gerçek medeniyet götüren bir milletin evlâtları artık, oyun ve eğlenceden ibaret olan topu üç direk arasından geçirme yarışındaki başarılar üzerine şarkılar söylüyor, kutlamalar yapıyorlardı. Bir zaman, Çengelköy-Talimhane'de otururken, pazar sabahı çok erken saatlerde gençlerin maça gitmek üzere yığın yığın yollara döküldüğüne şahit olurdum. Anadolu'dan gelmiş ve belki her ferdinin çalışmasıyla ayakta kalabilen ailelere ait bu gençler, bir haftalık kazançlarının önemli bir bölümünü pazar günü maçta harcarlardı. Bu durumun, günümüzde çok daha öte boyutlarda aynen devam ettiği malûm.

Evet, günümüzde, taşıdıkları kısmî sanat olma özellikleri bir yana, modern müzik, sinema ve spor dalları içinde bilhassa futbol, özellikle gençlerdeki dönüştürücü enerjiyi boşaltma, onların kıt kazançlarını bile tamamen tüketime çekme gayesi, fonksiyonu güden birer endüstri dalı, milyonlarca insanın alın terinin çok az sayıda insanın aşırı refahına hizmet ettiği birer sömürü sektörüdür. Ne var ki, hem müzik, hem sinema, hem de futbol, bir "seyl-i huruşan" gibi akıp giden ve insanları birer çöp gibi sürükleyen modern hayatın en azından şimdilik önünde durulması zor en güçlü birer akıntısı konumundadır. Dolayısıyla, insanın varlık gayesine, insanlığa, ülkeye hizmet etmek isteyen kim olursa olsun, bu akıntılara bigâne kalamaz; onları, onların sürüklediği insanları ihmal edemez. Bu akıntıları tamamen kendine hizmet yolunda kullanmaya çalışan modern anlamda putperest modern sistem, bu alanlarda parlayan her insanı kitlelerin karşısına bütün ahlâkî değerlerden sıyrılmış birer "idol (put)" olarak çıkarmaya çalışmakta, hattâ onlara, tarihteki bütün şirk sistemlerinin yaptığı gibi, kendi çıkarları istikametinde kullanmak üzere "ilâhlık, ilâhelik" atfetmektedir - bu kavramların özellikle Türkiye spor basınının belli kesiminde nasıl sıklıkla kullanıldığına şahit olmaktayız. Bundandır ki, "idol, ilâh, ilâhe" olarak istismar edilen insanlar içinde böyle olmayı reddeden, gerçek İslâmî-ahlâkî değerleri şu veya bu ölçüde sahipleneni ise affetmemektedir. Neredeyse 40 yıldır spor basınına da belli ölçülerde takip eden bir insan olarak bende oluşan kanaat şudur: Modern sistemin Türkiye uzantısı ve onu medyada temsil eden kesim için, herhangi bir takım, hattâ Türk millî takımları, eğer kendilerine yüklenen "idol, ilâh, ilâhe" rolü oynamayı reddeden insanlarla başarıya ulaşacaksa, böyle başarıdansa sürekli başarısızlık daha iyidir.

Son 15-20 yıl içinde özellikle futbolda "idol, ilâh" rolü oynamayı reddeden çok sayıda futbolcu yetişti. Kimse inkâr edemez ki, Galatasaray'ın yurtiçi-yurtdışı başarıları, büyük ölçüde bu futbolcularla gerçekleşti. Evet, her başarıda insan irade ve gayretine düşen çok önemli bir pay vardır ama, bu payı gerçek sonuca ulaştıran İlâhî İrade'dir. İşte, Galatasaray'ı, son şampiyonluğa taşıyan en önemli faktör, Galatasaray'ın söz konusu başarılarının sembol ismi haline gelen Hakan Şükür'ün Peygamber Efendimiz'in doğum günü münasebetiyle O'nun için sarf ettiği samimi saygı sözlerindeki mânâ olmuştur. Bu şampiyonluk, iflâh olmaz Kutlu Doğum düşmanlarına yeni bir cevaptır. Çünkü Hakan, mesleğinin hakkını verdiği gibi, inancında samimi, onu dile getirmede ve bağlandığı değerleri ifade etmede kompleksizdir; özellikle "önde görünen" pek çok Müslüman'ın genel hastalığı olan özür dileyici tavırdan uzaktır. Bu samimiyeti, kompleksizliği ve özür dileyici tavırdan uzaklığından dolayı da Cenab-ı Allah, onu mahcup etmemekte ve kendisi gibi onunla gönül birliği yapanları başarıya taşımaktadır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'68 kuşağı'

İnsan, mükerrer bir varlıktır; fıtratı gereği, özellikle vicdanının yönelttiği istikamette doğruyu arar. Ne var ki, bu arayışta bazen farkına varmadan başına dalâlet külâhı düşer.

Şu kadar ki insan, fıtratındaki potansiyel kerameti, yani pek çok cihazla donatılmış şerefli (mükerrer) bir varlık oluşunu pratikte gerçekleştirmek için sürekli kendisiyle mücadele etmesi gereken bir varlıktır da. Yani, insanın kemale ulaşma cehdinde en önemli engeli yine kendisidir; o, kendisiyle "barışık" olarak değil, kendisiyle, "ene"siyle, yani "ben"iyle mücadele ederek, kendisine rağmen yaşayarak gerçek insanî kemalâta ulaşır.

Fıtratındaki potansiyel kerameti pratikte gerçekleştirme, gerçek insanî kemalâta ulaşma cehdinde veya yolculuğunda insanı kamçılayan, yüce bir ideale sahip değildir. Bu ideali insan, içinde, vicdanında duymakla birlikte, o, kaynağı itibarıyla insanın üstündedir, ötesindedir. Bundandır ve böyle olmalıdır ki insan, sürekli yukarıya doğru yükselsin. Bu yükseliş ve onun motoru olan ideali gerçekleştirme yolunda insanın önüne daima "kendi"si; dünyevî tutkular, ailesi, çevresi, makam-statü düşkünlüğü, rahat yaşama arzusu, korku gibi bütün unsurlarıyla "ene"si, benliğinin dünyanın çocuğu olmasından kaynaklanan boyutu çıkar. İşte insan, varlığının bu boyutunu aşabildiği nisbette gerçekten insandır; bu boyutunun duvarları arasına hapsediği nisbette de gerçek insanlıktan uzaklaşır. Hayvan da olamaz; çünkü hayvan, ne geçmişin elemlerini çeker ne de gelecek endişesi taşır. Yaşadığı hayatın insan gibi şuurunda değildir. İnsanî varlığın en önemli unsurlarından olan akıl, irade ve şuurdan bütünüyle veya insana nisbetle çok büyük oranda mahrumdur. O bakımdan, dünyadaki varlık vazifesini de yerine getirdiği için mutludur. Dolayısıyla insan, varlığının dünyevî, bir bakıma hayvanî, yani dünyevî hayat ve canlılık boyutuna hapsediği zaman dünyevî mutluluk ve doyum açısından da hayvanların altına düşer.

"68 kuşağı" hikâyesi, özellikle medyayı büyük ölçüde ellerinde tuttukları veya ellerinde tutanlar tarafından tercih edildikleri için kendilerini iyi pazarlayan bir zamanların bazı "solcuları" tarafından nostaljik biçimde arada bir gündeme getirilmektedir. Gerçekten bu kuşak, nostaljik biçimde andıkları dönemde bir ideal sahibi miydi? Evet, genç insan, genellikle ideal sahibi insandır. Ama ekonomik refaha, sadece "ötesi kabul edilmeyen" dünya hayatında maddî doyuma dayanan bir ideal uğrunda insan bu hayatını nasıl verebilir? Bu, "komünist" düşüncenin bir başka çelişkisidir. Dolayısıyla, komünizmi idealleştirmede başka faktörler olmalıdır. Kanaatimce bunlardan biri, komünizm her ne kadar onun kavgasını vermese de, aslında her insanın fıtraten meftun bulunduğu adalet arayışıdır. Ama komünist sistem uğruna çoğu genci harekete geçiren ve ölüme götüren asıl faktör, "kin ve düşmanlık"tı. Kendine, nefesine rağmen bir ideal peşinde gidemeyen insanı en fazla harekete geçiren faktör, "kin ve düşmanlık"tır ve bunu en fazla kullanan, hattâ mücadelesini kin ve düşmanlık üzerine oturtan da komünizm olmuştur. Bunun yanı sıra kendilerine rağmen yüce bir ideale bağlı olmayan insanları, bilhassa gençleri harekete sevk eden diğer faktörleri ise hatıralarında gördüğümüz üzere, her ne kadar Batı toplumunda onu içten çökertecek bir "Hannibal" olmayı hedeflemiş de olsa insan psikolojisi adına bazı önemli tesbitleri bulunan Freud psikanalizinde görebiliriz. Söz konusu psikanalizin adını koyduğu bu faktörler, özellikle derslerinde başarısız, gerekli ahlâkî terbiyeden de yoksun kalmış gençlerde, öğrencilerde çokça görülen "yüceltme, telâfi, yansıtma" gibi nefsanî arızalardır. Yani insan, komplekslerini, eksikliklerini, başarısızlıklarını güya bir ideale adanma şeklinde yansıtır, yüceltir ve böylece vicdanını kandırmaya çalışır.

Evet, bugün özellikle medya köşelerinden bu milletin büyük çoğunluğuna, onun bilhassa İslâm'dan kaynaklanan değerlerine kin ve düşmanlık kusan elemanlarıyla 68 kuşağının, komünist de olsalar, kapitalist de olsalar, baştan bu yana hep aynı kaldıkları görülüyor.

İslâm, bir garnitür mü?

Ali Ünal 2008.05.26

Ali Bulaç Bey, geçen gün önemli bir konuya dikkat çekti: Başörtüsü ferdî bir özgürlük müdür, böyle mi ele alınmalıdır, yoksa dinî bir tercih, ekleyecek olursak, İslâmî bir hak ve vazife midir?

Bu soru, hem bugün düşünce ve inanç dünyamızla günlük pratiğimizi ve İslâm'a söz konusu dünyamızda ve pratiğimizde verdiğimiz yeri, hem de İslâm dünyasında son bir buçuk asırdır yaşanan bir süreci ve süregelen tartışmaları anlama bakımından önem taşıyor. İslâm dünyasının asırlarca liderliğini, koruyuculuğunu ve temsilciliğini yapan Osmanlı Devleti'nin, fecî bir mağlûbiyetin tescili olan 1774 Küçük Kaynarca Anlaşması'ndan sonra Batı'ya bakışı değişmeye başladı. O ana kadar Batı'ya tepeden bakan, 17'nci asrın başlangıcına kadar Batı'nın en güçlü imparatorluklarıyla yapılan savaşlarda anlaşmaların başına, "İmparator, sadrazama denktir; Padişah, kendisine 'oğlum' diye hitap eder." maddesini koyduran bir devlet, artık merhale merhale Küçük Kaynarca Anlaşması ve sonrasını tartışır hale gelmişti. Mağlûbiyetlerle ve İslâm dünyasının sömürgeler diyarı haline gelmesiyle süregiden 19'uncu asrın özellikle ikinci yarısından sonra Müslüman aydınlar, mütefekkirler ve âlimler, "zafer sabahlarından bozgun akşamlarına" düşmenin sebeplerini ve yeniden yükselişe geçmenin çarelerini araştırmaya koyuldular. İlk günkü tazeliği ve orijinalliğiyle ayakta duran İslâm, hayatın hayatı olduğu ve bütün bir tarihi onunla yoğrulmuş bulunan İslâm dünyasının dirilişi onun bütün bir hayatta yeniden ihyasıyla mümkün bulunduğu için de haklı olarak ona yöneldiler. Ne var ki, bu aydınlar, mütefekkirler ve âlimler içinde yer alan modernist ve büyük ölçüde neo-Selefi çizgide olanlar, problemi de, onun çözümünü de genellikle içtimaî ve siyasî sahada aradılar. Oysa durum, İslâm dünyasının önemli sarsıntı geçirdiği Moğol istilâları ve Haçlı seferleri dönemindekinden çok farklıydı. Artık Batı'dan fen/bilim ve felsefe kaynaklı, yedeğine teknolojiyi almış inkâr fırtınaları esiyordu ve bu fırtınalar, zihinlerle birlikte kalbleri de teslim alıyordu. Zihinlerin İslâmî düşünce ile, kalblerin İslâm imanı ve marifetullahla, ferdî hayatın İslâmî ibadet ve yaşayışla yoğrulmadığı bir zeminde içtimaî ve siyasî temelde İslâm adına da, İslâm dünyasında başka bir ideoloji veya sistem adına da gerçek anlamda bir diriliş mümkün değildi.

Evet, bu gerçek, İslâm dünyasında gerektiği ölçüde anlaşılamadı. Ayrıca, Müslümanca düşünme, inanma ve yaşamanın ferde yüklediği birtakım sorumluluklar karşısında siyaset çok kolaydı; şöhret, mevki, para gibi dünyevî getirileri de vardı. Dolayısıyla, ne yazık ki İslâm hassasiyetli kitleler de büyük ölçüde kolaya tâbi oldu. Türkiye özelinde 1969 MNP hareketiyle teşebbüs edilen siyasî temelde millî-İslâmî diriliş hareketi, AK Parti ile, AK Parti'nin Ali Bulaç Bey'in zaman zaman eleştirdiği birtakım "söylem"leriyle bir bakıma fiyaskosunu ilan ederken, bir bakıma da özellikle İslâm adına yanlış bir yolla doğru bir hedefe varmanın mümkün olmayacağını ortaya koymuştur. Ama bu açık gerçek çok defa itiraf edilememekte, üstü kapalı itiraflarla da olan İslâm'a olmaktadır. İslâm, pratikteki fiyaskolara göre farklı farklı tarif edilmekte, farklı farklı yorumlanmakta, Türkiye'deki ve "hür dünya"daki mevcut sistem inanç, düşünce ve ferdî hayatta din hürriyetini kabul ettiği halde, din temelinde savunulması gereken hakların bile farklı temellerde savunulmasına sebep olmaktadır.

Daha da kötüsü, İslâm, hayatımızda marjinalleşiyor, garnitürleşiyor; en haklı taleplerin bile İslâm adına gündeme getirilememesi bir yana, İslâm hassasiyetli bilinen kalemler bile öyle şeyler yazıyorlar, İslâm'dan, Peygamber Efendimiz'den (sas) öyle üçüncü bir taraf, hattâ müsteşrik üslubuyla söz ediyorlar ki insan, "nereye gidiyoruz?" demekten kendini alamıyor. Bunun yanı sıra, pek çok Müslüman aydın, Türkiye'nin, İslâm'ın ancak bir garnitür olduğu başka yollarla ve siyaset temelinde özlenen seviyeye gelebileceğini zannediyor. Sanki, onca yıldır tekerrür eden tarihin ders olabilmesi için çok daha çetin bir tekerrür gerekiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir rüyanın dilde yansımaları

Ali Ünal 2008.06.02

"Bir zamanlar da dile getirilmişti."

Dil, milletlerin kendilerini ifade vasıtasıdır. Dil içinde diller, meselâ her milletin dili içinde her meslek grubunun, hattâ hemen her ferdin de kendine has bir dili vardır. Geniş manâda davranışlardan geleneklere, edebiyattan mimariye uzanan bu dil, kendini "lisan"la da ortaya koyar. Yahya Kemal'in ifadesiyle, her halk, kendi ikliminin lisanını söyler.

Dille (lisan), dilin grameri ve kelimeleriyle, hattâ telâffuzuyla, o dili konuşan millet arasında da çok derin münasebetler söz konusudur. Dilde esas ve millî olan, seslerdir, gramerdir, dilin iç ve dış musikîsidir. Dolayısıyla her dil, kendi öz yapısını korumak kaydıyla başka dillerden kelime alabilir. Bundandır ki, Asya steplerinin cengâver kavmi, yavaş yavaş İslâm'ın potasında eriyerek yepyeni bir kültürle sarmaş-dolaş oldukça ve sert göğsünü aşk ve ilimle yumuşattıkça, tekyelerde kazanına düştüğü belâ-yı aşkı ifade için Farsça'dan, medreselerde içinde yoğrulduğu ilmi ifade için de Kur'ân'ın dili Arapça'dan kelimeler ve terkipler almaya başlamıştır. Öyle ki, hem Farsça'dan, hem de bir zaman Mecmua-i Ebuzziya'da yazıldığı üzere, din, iman, namus, şeref, haysiyet, hamiyet, gayret, iffet, ismet gibi vasıflardan vazgeçmedikçe dilimizden atılması mümkün olmayan Kur'ân'ın dilinden geçen kelimeler, kıtalara uzanan medeniyet dilimizin öz malı haline gelmiştir. Bu tabîî gelişme içinde bir yandan bu kelimelerin pek çoğu telâffuz değiştirip Türkçeleşirken, bir yandan Orta Asya Türkçesine ait meselâ tilek, til, köz gibi kelimeler dilek, dil, göz şeklinde yumuşamış, diğer yandan, sözgelimi Dede Korkut Hikâyeleri'nde bir arada yer alan erlik, bahadırılık, cilasunluk, yiğitlik kelimelerinde görüldüğü üzere Farsça'dan, Arapça'dan dilimize mal olmaya başlayan kelimeler, Orta Asya Türkçemizdeki aynı manâya gelen kelimelerle bir arada görülmeye başlamıştır. Neticede, idare tahtında Muhteşem Süleyman'ın, mimarîde Muhteşem Sinan'ın, deryalarda Barbaros'un, serhadlerde Bâli Beylerin dört bir yana ışık saçtığı, çölleri gülzar, çemenzar eylediği bir dönemde dilimiz de, Bakilerle, Fuzulilerle, Nabilerle, Şeyh Galiplerle, İtrîlerle, Dede Efendilerle dünyanın belki de en zengin, en revnakdar, en tatlı, en musikî dolu dili haline gelmiştir. Cihanın şarkına ve garbına aşk, iman, ümit, ümran götüren bir cihan devletinin dilidir artık bu dil.

Taliimizin tersine dönüp de muhalif rüzgârlarla savrulduktan, daha bir ihtişamla neşv ü nema bulmak üzere tohum tohum toprağa döküldükten sonra din, vatan, millet, tarih ve güzellik şuurundan mahrum olanlar, dilimizi de kendi dar, soğuk, maddî ve mekanik sınırlarına hapsettiler. Edirne'yi, Kars'ı, Ardahan'ı vatan bilip Üsküp'ü, Bakü'yü, Kerkük'ü unutan, Dicle ve Fırat'ın yarısıyla avunup Tuna'yı, Nil'i, Seyhun ve Ceyhun'u, Buhara, Semerkant, Mekke, Medine, Yemen ve Fizan'ı rüyalarında bile görmekten ürperenlerin gökkuşağı bir dile sahip çık(a)mayacakları, onun ummanında yıkanıp güzelliğinde güzellik, ihtişamında ihtişam bulamayacakları ortadaydı. Ama yepyeni bir güzellikler dünyasını daha dantel dantel, kanaviçe kanaviçe örmeyi vazife bilenler, "Git vatan, Kâbe'de siyaha bürün / Bir kolun Ravza-i Nebî'ye uzat / Bir kolunu Kerbelâ'da Meşhed'e at / Kâinata o hey'etle görün / Aç vatan, kalbini İlâhına aç / Şühedanı çıkar da ortaya saç!" diye inleyen şairin kırık duygularına merhem olacak; Dicle kenarında "Fezeyanın tezayüd ettikçe / Tuna cûş eyliyor hayalimde / Tunalaştın gözümde gittikçe." diye hasretini dile getiren bir diğer şairin hasretini dindirecek; dinine, diline, tarihine, ecdadına, ülkesine karşı kadirşinas ve nimetşinas olacak ve Efendiler Efendisi'ni "Sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammed'sin Efendim / Hak'tan bize Sultan-ı müeyyedsin, Efendim!" tazimiyle yeniden gülzarlar, çemenzarlar meydana getirirken, dilinde de en güzel kelimeler rakedecektir; çünkü: Körfezdeki dalgın suya bir bak, göreceksin,/Geçmiş gecelerden biri durmakta derinde; /Mehtap, iri güller ve senin en güzel aksın, /Velhasıl, o rüya duruyor yerli yerinde.

Evet, o rüya yerli yerinde duruyor; aradakiler, sadece geçici bir kâbustan ibaret...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tesbitler

Ali Ünal 2008.06.09

1. Türkiye, nihayet 23 Temmuz 1908 "hürriyet" darbesi ve Sina Akşin'e göre (100 Soruda Jön Türkler ve İttihad ve Terakki, s. 125) "askerî bir hükümet darbesi"nden ibaret olan 31 Mart (13 Nisan) 1909 ayaklanması ve tam iki hafta sonra Abdülhamid Han'ın tahttan indirilmesiyle oligarşik bir hakimiyet altına girmiştir.
2. Türkiye, gerçek manâda demokratik, lâik bir hukuk devleti olabilmiş midir? Görünen odur ki, Orwell'in Animal Farm'ındaki anayasanın "Bütün hayvanlar eşittir ama bazı hayvanlar daha çok eşittir." şeklindeki birinci maddesi, Türkiye'de demokrasi ve hukuku daha iyi tarif etmektedir. Türkiye'de demokrasi, hakim oligarşinin hakimiyetini halka rağmen halkın üzerinden yürütme projesi intibai vermekte; lâiklik, İslâm'ı ve halkın İslâm hassasiyetli kesimlerini kontrol etme ve sisteme hizmet ettirme temeline oturmaktadır. Türkiye'de en azından kelime anlamıyla cumhuriyetin gerçekleşip gerçekleşmediği de tartışmaya açıktır, çünkü ülkede hiçbir zaman cumhur hakimiyeti yerleşmemiş, hakim oligarşi, cumhura rağmen ve onların üzerinden hakimiyetini sürdürmüştür.
3. Söz konusu oligarşi, halkın değerlerine karşı, hattâ düşman olduğu ve hakimiyetini halka rağmen sürdürmeye çalıştığı için, içten içe bir suçluluk psikolojisiyle sürekli korku içinde olmuştur. Halk tarafından defalarca reddedildiği için de iflah olmaz bir kin ve düşmanlığa dönüşen bu korku sebebiyle Türkiye içine kapanmış; iç ve dış politikalar, genellikle irtica ve bölücülük paranoyasıyla halkı ve değerlerini sürekli baskı altında tutmaya endekslenmiştir.
4. Baştan beri özellikle İngiltere'nin, daha sonra yine İngiltere ile işbirliği halinde ABD'nin ve mutlaka İsrail'in etkisi, Türkiye'nin iç ve dış politikalarında önemli bir faktör olmuştur. Bu faktör sistemin halka ve değerlerine karşı konuşlanmasıyla birleşince, tarih yapıcı ve medeniyet taşıyıcı bir halk olabildiğince yozlaşmış, tarihin en tayin edici milletinin devleti dışarıda etkisiz bir hale gelmiş, tarihin en kahraman bir ordusu da ülkeyi kendi halkına ve hükümetine karşı korur bir pozisyona düşürülmüştür. Sistemin bizzat onun ana unsurları tarafından kilitlendiği şu dönemde, hükümet İsrail-Suriye barışı hülyasıyla oyalansa da, İsrail Lübnan'a, ABD İran'a saldırı planları içindedir ve Türkiye'nin mevcut durumu, bölgeyi olabildiğince karıştıracak böyle bir dönemde onun elini-kolunu bağlayıcı mahiyettedir; denebilir ki ülke, bir ihanet sarmalı içindedir.
5. Türkiye, şeflik döneminden çok partili döneme, ülkede özgürlük havasının "Cumhuriyet" tarihinde en hissedilir ölçüde estiği DP dönemine siyasî mücadeleyle değil, tabandaki dinî-millî hizmetler neticesinde geçmiştir, geçme mecburiyeti duymuştur. Gerçek bu iken, 1950'den sonra darbelerle bölünen sivil hükümetler dönemlerinde İslâm hassasiyetli kesimler her defasında içten değişime uğramış, siyaset dışı güzel hizmetler kısmen de olsa siyasete endekslenmeye yüz tutmuş ve birtakım siyasîler tarafından malzeme yapılır olmuştur. Özellikle şu son dönemde, iktidarın İslâm lehine gözle görülür hiçbir faaliyeti ol(a)mazken ve her parti mutlaka sistemin bir unsuru iken, tavanı ayakta tutacak asıl faktörün de esas tabanda yapılacak siyaset ötesi çalışmalar olduğu unutulmuş; meselelere büyük ölçüde AK Parti endekli bir bakış açısı geliştirilmiş; bu milletin ihyasının Din'in ihyası ile mümkün olabileceği gerçeğine rağmen AK Parti ve AB üzerinden savunma hattı kurulmuş; daha da acısı, düşünce, itikad ve yaşayışta daha önceleri görülmedik derecede hassasiyet erozyonları

yaşanmıştır. Allah'ın gerçek mü'minler üzerinde düşmanlarına asla yol vermeyeceği (Nisâ, 141), eğer onlar istikamet üzere ise başkalarının farklı yollarda olmalarının onlara zararının dokunamayacağı (Mâide, 105), bir millet içini değiştirmeden Allah'ın durumlarını değiştirmeyeceği (Ra'd, 11) gerçekleri göz ardı edilmiştir.

Tren, raydan tamamen çıktı ve saptı; devrilecek ve eğer İslâm'a tarziye eli uzatılabilirse çok güzel bir tamirden geçerek, yenilenmiş raylara oturacak. Ama bu arada neler yaşanır, onu da Allah gösterecek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Allah'ın hakkı çok mu ucuz?

Ali Ünal 2008.06.16

Hayatın hayatı olan dini, Allah'ın hakkını ne kadar hafife alıyoruz? Aslında insanlar var olduğu için var, dolayısıyla fert fert insanlara hizmet etmekle mükellef bir aygıttan başka bir şey olmayan devlet, karşılıklı mukaveleden kaynaklanan sorumluluklar dışında üzerimizde hiçbir hak sahibi olmadığı halde bizden kendisine mutlak itaat istiyor.

Kendilerini sistemin sahibi, daha ötede yeryüzünün hakimi addedenler de, gerekirse milyonlarca insanın hayatı pahasına da olsa hakimiyetlerinin savaşını veriyorlar. Oysa hepimiz, Allah'ın kullarıyız. Hepimizi yaratan da, yaşatan da O. Bütün kareleriyle varlığımızı, hayatımızı, her ânımızı, bütün hücreleriyle vücudumuzu, acıkıp doymanın, susayıp kanmanın, yorulup dinlenmenin, hastalanıp şifa bulmanın zevkini sadece ve sadece O'na borçluyuz. Sevdiklerimizin de varlığını, sevmeyi, merhamet etmeyi, "vatan" dediğimiz toprağımızı, güneşimizi, ayımızı, baharımızı, çiçeklerimizi, bunlarla olan münasebetimizi ve bu münasebetlerin idrakini, aldığımız havanın her bir molekülünü, içtiğimiz suyun her bir damlasını, yediğimiz ekmek için gerekli olan tohum, toprak, hava, su, güneş ve mevsimler arasındaki münasebeti de sadece O'na borçluyuz. Böyle iken, kendileriyle varlık sahasında ve varoluş temelinde, hem de hepimizin irademizin dışında olarak aynı konumda bulunduğumuz bazıları, Allah'ımıza karşı ve kendilerinin de yerine getirmekle mükellef bulundukları vazifelerimize sınır koyuyor, o vazifeleri yerine getirmeye çalışmamızdan rahatsız oluyor, hattâ hayatımızda O'nun yerini almaya çalışıyorlar.

Kaldı ki hayatımız, bu hayatla sınırlı değil. Varlıktaki mutlak gayelilik, her bir varlık türünün kendisini iradesi dışında olarak karşı karşıya bulduğu ve yerine getirmekten alıkoyamadığı varoluş vazifeleri, bütün unsurları birbiriyle mükemmel bir ilgi ve ilişki içindeki evrensel âhenk, her bir vicdanın meftun bulunduğu mutlak adalet duygusu ve özlemi, kötülüklerden rahatsız olup onları cezalandırma, iyiliklerden huzur bulup onları mükâfatlandırma isteği, vicdan azabı veya rahatlığı, bir başka hayatın varlığını açıkça ortaya koyuyor. Her canlı ölümlü; hayatımızda Allah'ın yerini almaya çalışanların kendilerinin bile doğumla dünyaya gelmeleri ve ölümle dünyadan gitmelerinde hiçbir rolleri yok. Gelecek bir ağacın bütün hayatını canlı bir program halinde kendinde barındıran her bir çekirdek, her canlının hayatının önceden yazılı bulunduğunu gösterdiği gibi, her bir ağacın hayatının nihayeti ve bir başka ağacın başlangıcı olan çekirdek de, bütün hayatların kayda alındığını ve ölümün, çekirdeğe nispeten ondan çıkan ağaç gibi çok daha şümulü ve büyük bir hayatın başlangıcı olduğunu göstermeye yetiyor. Bir evden diğer eve taşınırken yerleşeceğimiz evi temizliyoruz ve her şeyin yerli yerinde olmasını istiyoruz. Gideceğimiz evin çöplük gibi olmasını, o evde bizi sönmeyen ateş ocaklarının, bazıları kaynar sularıyla bazıları donduruculuğuyla yakan kazanların olmasını istemeyiz.

Bir ejderha gibi ağzını açmış bizi yutmaya hazır ve ne zaman yutacağı elimizde olmayan ölümün ötesinde bizi bir başka ev, âhiret evi ve o evde sonsuz bir hayat bekliyor. Bu evin bütün müştemilatını hayatımızla buradan ve önceden gönderiyoruz. Bu eve, dünyada taşınmaya hazırlandığımız eve ulaşmadan gönderilebiliriz de. Her birimiz, taşınacağımız bir evden daha bir ihtimam ve acelecilikle bu evi hazırlamamız gerekirken onu umursamadığımız gibi, varlığımızda en küçük bir katkıları olmayan, kendileri de bizim gibi ölümün pençesinde âhiret evine gönderilecek olan bazıları, bu evimizi hazırlamamıza da mani olmaya çalışıyorlar. Ayrıca bizi, kendilerine göre koydukları ama kendilerinin bile saygısızca çiğnedikleri kanunlarla, cezalarla korkutuyorlar. Oysa Hz. İbrahim (as), ne de güzel söyler: "Düşünün; hangimiz korkudan emin olmakta haklıyız? (Mutlak doğru yol olarak Allah'a iman ve tevekkül yolunu tutan) ben mi, yoksa (ilim iddianıza rağmen) hiçbir ilme dayanmadan, kendilerine tapılabileceğine dair Allah'ın elinize hiçbir delil vermediği varlıklara tapınan sizler mi?"

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Derin gerçek

Ali Ünal 2008.06.23

Kur'an, buyuruyor: "İnsanlar içinde öyleleri var ki, iman etmedikleri halde 'İnandık!' derler. Böyle demekle güya Allah'ı ve mü'minleri kandırmaktadırlar; oysa sadece kendilerini kandırmaktadırlar ama, ne yaptıklarının farkında değillerdir.

Kalplerinin tam merkezinde idraklerini körelten, karakterlerini bozan bir hastalık vardır; gayz, kin ve hasetlerine şifa bulmak için kurdukları düzenler ve komplolar sebebiyle de Allah, hastalıklarını artırmaktadır. Sürekli yalan söyledikleri, davranışları sözlerini, tavırları davranışlarını yalanladığı için hem dünyada sürekli bir korku ve endişe azabını hak etmektedirler, hem de âhirette dehşetli bir azap onları beklemektedir. Kendilerine, 'Şu memlekette, yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayın!' dendiğinde, 'Ne münasebet! Biz, başka değil, ancak ıslah edici insanlarız!' cevabını verirler. Ama bozguncuların ta kendileridir de, ne kendilerini tanımaktadırlar, ne de neyin ıslah, neyin bozgunculuk olduğunun farkındadırlar. Yine onlara, 'Şu halkın, insan olan insanların iman ettiği gibi gelin siz de iman edin!' dendiğinde ise, o boş kibir ve enaniyetleri kabarır da, halk çoğunluğunu küçümseme ve 'Nasihate ihtiyacımız yok!' edası içinde, 'Yani şu akli ermezlerin inandığı gibi mi inanalım?' derler. Oysa asıl akli ermezler kendileridir, fakat hakkı bâtıldan, imanı imansızlıktan, doğruyu eğriden, ilmi cehaletten ayırt edecek bir bilgileri olmadığından, bunu da bilmezler. Gerçekten iman etmiş olanlarla karşılaştıklarında riyakârâne bir tavırla ve çıkar kaygısıyla 'İnandık!' derler, ama gizli mahfillerde şeytanlarıyla halvet olduklarında ise, 'Emin olun, daima sizin yanınızdayız; diğerlerine söylediğimiz, alaydan, yüzlerine gülmekten ibarettir!' diye teminat verirler. Bütün tavır ve davranışları dalâleti istemekten başka bir şey olmadığı için Allah da alaylarının karşılığını vermekte, her defasında onları gülünç duruma düşürüp maskara etmekte ve bir süre daha kendi dünyalarında oyalanıp gitsinler de, haklarında mutlak adalet olan hüküm tamamlansın diye kendilerine mühlet tanımaktadır. Onlar, hidayete bedel sapkınlığı hem de satın almış kimselerdir. Bu ticaretlerinden bir fayda görmedikleri gibi, içinde yüzdükleri sapkınlıktan kurtulmaya da yol bulmaları mümkün değildir.

"Onlardan dünyalık bazı meseleler hakkında hoşla gidecek sözler sâdır olabilir. Fakat mü'minlere karşı öylesine düşmandırlar ki, hemen bir fırsatını buldukları veya bir vazife kaptıkları zaman, memleketin içini dışını hercümerç etmek ve insan hayatının dayandığı kaynakları ve nesilleri mahvetmek için ne gerekirse yaparlar.

İzzet ve şeref, Allah'ın, Rasûlullah'ın ve mü'minlerin olduğu halde onlar, izzet ve şerefi inkârcıların yanında ararlar. Devamlı havayı yoklar ve mü'minlerle ilgili her şeyi takip etmeye çalışırlar. Mü'minler hakkında daima yalan, iftira ve propaganda ile meşguldürler; yalan ve iftiranın asıl kaynaklarına kulak verir ve casuslukta bulunurlar. Üşene üşene de olsa namaz kıldıkları, hattâ cami inşa ettikleri bile olur ama, asıl maksatları, Allah'ın Kelâmı'nı ve dinini çarpıtmak, gerekirse kendi çıkarları için istismar etmektir.

"Güzel konuşmaya önem verirler; ağızlarını doldura doldura konuşurlar; ama üslûpları firaset karşısında kendilerini ele verir. Çok defa hoşâ gidecek kalıp ve kıyafettedirler. Oturuş ve kalkışlarında öylesine çalımlıdır ki, oturduklarında aslında duvara yaslanmış ve üzerlerine güzel kumaştan elbiseler giydirilmiş kütükler gibidirler. İçleri öylesine boştur. Hainliklerini zaman zaman kendi vicdanlarına bile kabul ettiremedikleri için hep bir korku içinde yaşar ve her bir yüksek sesi aleyhlerine sanırlar. Sürekli sapkınlık içinde bâtil davalar peşinde koşturulup durmaktadırlar. "Mü'minler hakkında beklentileri hep bir musibet de olsa, o musibet ya galibiyet veya şehidlik olarak tecelli eder. Her iki halde de kazançlı olan, mü'minlerdir. Dolayısıyla onların kötülükte birbirleriyle âdeta yarışmaları mü'minleri mahzun etmemelidir. Çünkü Allah, mü'minler aleyhinde düşmanlarına yol vermeyeceği gibi, o tipler, ateşin en derin çukurundadırlar."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Meseleleri doğru zeminde tartışmak

Ali Ünal 2008.06.30

Türkiye medyasında yer aldığını görmediğim -yer almışsa gören veya duyan biri hatırlatabilir- iki önemli hadise, aynı gün meselâ Yahoo.com'da bile yer alıyordu. ABD'de 16 şehirde aynı anda yapılan operasyonda çocuk fuhşu organize eden 345 kişi tutuklanıyor.

Pennsylvania Üniversitesi'nde yapılan bir araştırma, ABD'de 300.000 civarında çocuğun çocuk fuhşunda kullanıldığını ortaya koyuyor. Kaçırılan ve İstismar Edilen Çocuklar İçin Millî Merkez Müdürü Ernie Allen, "Bu, 21. asrın köleliğidir." diyor.

Bir diğer haber ise şöyle: ABD'de 10,8 milyon civarında çocuk alkol kullanıyor -Türkiye'nin en mühim meselesi olarak ikide bir "alkol yasaklanması" (!) haberlerini manşete çeken Hürriyet Gazetesi, ABD'nin ne kadar lâik olduğu konusunda sevinebilir- ve bu çocukların yarıya yakını, alkol kullanmaya yetişkinlerin tesiri altında başlıyor. Ama -Hürriyet'e kötü haber- ABD yönetimi, bundan memnun değil. Memnuniyetsizliğin sebeplerinden birisi olarak, alkol kullanan çocuklar, her yıl binlerce ölüm ve yaralanmayla sonuçlanan trafik kazaları yapıyor.

Bu iki haberi niye yazdım? Türkiye'de maalesef meseleler kendi zemininde ve ilmî temellerde tartışılmıyor. Menfaatlerle birleşen ideolojik temayüllerin gözleri perdelemesi ve gerçeğin önünü tıkamasının yanı sıra, cehalet ve tek taraflı bakış, meseleleri doğru değerlendirmeye mani oluyor. Meselâ, bazı liberallerimiz için Batı ve Batı Medeniyeti sanki dünyanın sonudur ve Türkiye'nin muhtaç olduğu her güzellik âdeta oradadır. Bu noktada gözden kaçırılan iki husus var. Birincisi, Batı toplumunun hiç de bize anlatıldığı gibi olmaması bir yana, her şeye rağmen ferdî refah insan hayatı için her şey olmadığı gibi, yukarıdaki iki haberin bile bize anlattığı bir gerçek olarak, Batı toplumu ahlâkî çöküntü yaşıyor. İnsan hakları raporlarına bakanlar, meselâ kadınlara cins ayrımcılığının en fazla ve hem de sistematik biçimde yapıldığı, kadın haklarının en fazla çiğnendiği, en fazla yetişkin kadın ve kız çocuğu cinayetlerinin işlendiği iki ülkenin ABD ve İngiltere olduğunu göreceklerdir. İkinci

olarak, Batı medeniyetini değerlendirmek için sadece ABD ve Avrupa'ya değil, bütün dünyaya bakmak gerekir. Çünkü, dünyanın mevcut halinden en fazla sorumlu olan Batı'dır. Yüzde 80'in rağmına yüzde 20'ye maddî refah sağlama, bir medeniyeti aklamaz.

Bununla alâkalı ve üzerinde ayrıca durulması gereken bir diğer mesele ise, ahlâkın menşei konusudur. Din'i redde ve inkâra dayalı iddialara ne hikmetse sarılıveren İsmet Berkan, ahlâkın kaynağı hakkında Türker Alkan'ın da katılıverdiği hayret verici bir hüküm veriyor: "Esasen Kant'tan beri biliyoruz ki, 'iyi, doğru ve güzel'in kaynağı din değildir. 'İyi, doğru ve güzel'in kaynağı bizatihi insanın doğasıdır. O yüzden de, ahlâkın kökeninin insan hakları olduğu anlayışı genel kabul görmüş anlayıştır artık." Şu cümle, kaç yanılsı birden barındırıyor: (1) Milyarlarca insan, herhalde tebaiyetleri kendilerine mutluluk getirdiği için asırlardır Din'e ve bir peygambere tâbi olurken, arkasından birkaç kişinin ya gittiği ya gitmediği bir filozof olan Kant'ın görüşü neden kabul etmemiz gereken bir hüküm olsun? (2) Kant, ahlâkın kaynağı olarak insanın doğasını kabul ediyorsa, aksi düşünen pek çok başka filozof olduğu gibi, ahlâk felsefesi Batı'da en çok tartışılan meselelerden biridir. Neden Kant'inkini genel geçer doğruymuş ve herkes tarafından kabul edilmiş gibi sunuyoruz? (3) Kant, ahlâkın menşei insanın doğasıdır derken bile, acaba bu "doğa"nın menşei olarak neyi kabul ediyordu? (4) Acaba, meselâ İslâm'a göre din ile insanın "doğası" arasındaki münasebet nedir, bunu hiç düşündük mü? (5) Ahlâkın kökeninin insan hakları olduğu anlayışının genel kabul gördüğünü İsmet Berkan'dan başka iddia eden var mı, hele halâ milyarlarca insan bir dine tâbi iken? (6) Haydi bugün böyle bir iddianın genel kabul gördüğünü varsaysak bile, asırlarca başka türlü inanılmış, gelecekte nasıl inanılacağını bilmiyoruz, öyleyse bugünkü kabul mutlak doğruymuş gibi nasıl sunulabilir? Bu konu, üzerinde daha etraflı durmayı hak ediyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hafızamız eyvah!

Ali Ünal 2008.07.07

Sekiz küsur yıl önce Türkiye "Temiz Eller Operasyonu" ile sarsılırken -Zaman'ın arşivine teşekkür- 11.3.2000 günü "İnanalım mı?" başlığı altında şöyle yazmıştım:

"İçişleri Bakanı'nın atıfta bulunduğu Türkiye'de kökü dışarıda örgütlerin, egemen güçlerin faaliyetleri çözülmeden, Türkiye'nin en az 19. yüzyılın başından itibaren tarihi objektif olarak ele alınmadan, hür düşüncenin ve onu ifade etmenin önündeki engeller kalkmadan, Türkiye'nin birtakım dış münasebetleri tam bir şeffaflık kazanmadan... darbelerin perde gerisi tam manâsıyla aydınlatılmadan, güç-bürokrasi-sermaye-medya ilişkileri çözülmeden... Ayrıca, MGK'da hâlâ ağırlıkla irtica ile mücadele üzerinde durulmaya; mezunlarından, mensuplarından neredeyse hiçbirinin yolsuzluğa, ahlâksızlığa, anarşi ve teröre karışmadığı birtakım özel okullar, imam-hatip liseleri ve Kur'an kursları tehlikeli birer örgüt yuvası gibi görülüp, tamamen kapatılmaları için planlar yapılmaya; bu ülkenin ona en büyük hizmetleri yapmış İslâm hassasiyetli vatandaşları potansiyel tehlike addedilmeye... genç kızlarımızın başörtüsü ülkeye çevrilmiş en büyük silah gibi değerlendirilmeye... bu milletin dinine saldırılıp, ahlâk ve maneviyatı sürekli rendelenmeye... devam edildiği sürece, yolsuzlukla yapıldığı ileri sürülen mücadelenin de arkasında başka şeyler mi var diye şüphelenmeden edemeyeceğiz."

Türkiye'de tarih sürekli tekerrür ediyor. 28 Şubat ve Temiz Eller Operasyonu, 11 Eylül 2001'le uygulanmasına teşebbüs edilecek BOP'un siyasî ve ekonomik sahada Türkiye hazırlık ayağıydı. Darbelerde ve birer darbe özelliği taşıyan bu tür operasyonlarda 2000'den itibaren Ulusalcılar olarak anılan bir damara bağlı ekipler daima zemin hazırlayıcı olarak kullanılmıştır ve kullanılır ama bunlara idare devredilmez; bunlar, Türkiye derin

devleti değil, derin devletin tetikçisidir. Operasyon başarıya ulaştıktan sonra damar muhafaza edilmek üzere tasfiyeye uğrurlar. 27 Mayıs bunlara yaptırılmış ve arkasından 300'e yakını general ve amiral olmak üzere 5.000 civarında subay emekliye sevk, yani tasfiye edilmiştir. 12 Mart'a giden yolu da aynı kadro döşedi; ne çabuk unuttuk, bugün hangi ortam içindeyseniz, yargısı ile, İlhan Selçuk'lu Cumhuriyet Gazetesi ile o zaman da aynı ortam var idi. Meselâ, dönemin Yargıtay Başkanı Ferruh Adalı, "Lâiklik temel ilkesi karşısında vicdan hürriyetinin sınırının olacağı şüphesizdir." diyor; Oktay Akbal, "Seçim sonunda bugünkü meclise benzer bir sonuç çıkar ortaya. Sandıksal demokrasi oyunu başka sonuç vermez ki! Gülünç işler bunlar."; Cihat Baban, "Bizde halkın % 70'i ümmîdir... Ata şapka giyerken siz takke giyemezsiniz; lise açamazken 90 tane imam-hatip okulu açarsanız, yobaza cesaret verirsiniz, Türkiye 23'lerden de geriye gider." diye yazıyordu. 9 Mart Cuntası devrim hazırlığı yaparken, bunlar da devrim beklentisi içindeydi. Meselâ yine Oktay Akbal, 2.3.1971 günü Ayak Sesi başlıklı yazısında F. Hüsnü Dağlarca'dan mısralar aktarıyordu: "İşte ayak sesi, yürüdü bir adım. / Umudunu yitirmek üzereydin ki / Yürüdü bir adım. / Belki köylersedir / Belki kentte, belki dağlarda / Duydun mu? / Yürüdü bir adım." Aynı Oktay Akbal, 17.3.1971 günü 5 general, 10 albay emekli edilip, 46 subay kıta hizmetine gönderilince, iki gün sonra "Umut dağın arkasında" diye yazacaktı.

Evet, bugün Ergenekon denilen örgüt, dün darbelerin yolunu döşeyen aynı gruptu. Bugün bu örgüte mensup diyerek tutuklanan asker emeklilerinin önceki dönemlerdeki hem de muvazzaf mukabilleri tasfiyeye uğrarken, sivil kanat, meselâ 12 Mart'tan sonra Bahri Savcı, T. Zafer Tunaya, Kemal Türkler, Ulvi Alacakaptan, B. Nuri Esen, Fakir Baykurt, Cahit Talas, Mümtaz Soysal hep gözaltına alınmıştı. En azından mevcut manzarasıyla yeni bir şey yok; büyütülecek bir şey yok. Küresel sistem bilhassa ekonomik çöküntü yaşar ve dünyaya yeni bir ekonomik ve siyasî düzen verilmeye çalışılırken, Türkiye ekonomisi ve iç siyaseti için de yeni düzenlemeler var planda. Ama hafızasız Ergenekoncular kullanılıp tasfiye edilmekten bıkmadığı gibi, karşı taraf da hep bu tür oyunlara ümit bağlamaktan bıkmadı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ümitsizlik mi?

Ali Ünal 2008.07.14

Bu sütunda bazı hadiselerle ilgili değerlendirmeler ümitsiz olma, ümit kırma gibi görülebiliyor. Oysa Kur'an'ın diliyle, Allah'ın rahmetinden ancak inkârcılar ümit keser; ümitsizlik, mü'minlerin semtine uğramaz.

Fakat önemli olan, ümidin kaynağını bulmak ve onu yanlış yerlerde aramamaktır. Meselâ, "ucu ecnebi elinde" ve mevcut verili şartlarda yolu, kaynağı ve hedefi itibarıyla İslâmî olması mümkün bulunmayan siyasete İslâm adına bel bağlamanın ve İslâm'ı her dönem o dönemde yaygınlık kazanmış akımlara göre yorumlamanın ümitlerin sürekli kırılmasına ve dolayısıyla "Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin!" âyetinin tokadına sebep olacağı izahtan vârestedir.

İslâm'ı hayat olarak tercih edenler gözlerini başka kaynaklara çeviremeyecekleri gibi, Türkiye'nin bugünü de, geleceği de İslâm'a bağlıdır. Türkiye'de sağlıklı bir yapı isteyenler, bunu İslâm'dan başka bir yerde de bulamayacaklardır. Bu, fertlerimiz temelinde psikolojik, toplumumuz temelinde sosyolojik bir vakiydir. Çünkü, bir defa Batı'da modern sistem, asırlar süren Kilise-burjuvazi, Kilise-bilim, krallıklar-burjuvazi, ayrıca din, mezhep ve sınıf çatışmalarıyla, sömürgecilik ve köle ticareti üzerine kurulmuştur. Ve tamamen kurucularının ve sahiplerinin çıkarlarına hizmet etmek üzere dizayn edilmiştir ve dünyada ana üretim ve hakimiyet kaynaklarını elinde tutmaktadır. Ayrıca, dünyayı kutuplara ayırarak, anarşi, terör ve çatışma sebepleri üreterek, dahilî, mahallî ve dünya çapında savaşlar çıkararak ve dünya nüfusunun % 80'inin rağmına ayakta durmaya

çalışmaktadır. 1899-1902 ABD-Filipinler savaşındandır bu yana dünya üzerinde 50'den fazla büyük savaş çıkmış ve bu savaşlarda yüz milyonlarca insan ölmüş, ölenlerin birkaç katı insan sakat, dul, yetim kalmış, şehirler, ülkeler yıkılmış, asırların birikimi eserler harap olmuştur. Modern sistemin asla insanî olmayan bu unsur, payanda ve beslenme kaynaklarının kabul edilemeyeceği bir yana, Türkiye, aynı süreçten geçemez. Ülkemizin içinde yoğrulduğu tarih gibi, karakteriyle, iç yapısıyla da Türkiye insanını İslâm'dan başka bir faktör doğru istikamette harekete geçiremez. Dolayısıyla, milletimizin hayat bulması, ancak İslâm'ın hayat bulmasıyla mümkündür. Aksi halde ne Türk insanı iç anarşiden, yozlaşmadan, tefessühten kurtulabilir ne de toplumumuz siyasî-içtimaî-iktisadî anarşiden, yozlaşmadan, tefessühten başını kaldırabilir. Aksine gitmeye çalışmak, şiddetli tokatlarla neticelenir ve son bir asırlık, özellikle çok partili siyasî tarihimiz, bunun en açık şahididir.

Son birkaç asırdır ülke, bölgemiz ve dünya olarak içinde bulunduğumuz şartları özellikle yönetim katında yeterince tesbit edemediğimiz gibi, bu şartlara, tarihimize, jeo-politik konumumuza, içinde yoğrulduğumuz medeniyete ve karakterimize göre kendimize gerçekçi ve sağlam bir hedef de tayin edemedik. "Kendileri olarak kendi mecralarında hareket edemeyenler, başkalarının hamle ve aksiyon dalgalarının, düşünce ve plan girdaplarının tesirine girerek, onların hareket fasıllarını temsil etmek mecburiyetinde kalırlar. Kendimiz olmak, umum varlık içinde kendimize bir hareket mecrası açmak ve bu kendi mecramızda kendimiz olarak akmak; yani kendi öz çizgimizi koruyarak bütün varlıkla bütünleşmeye çalışmak." Var olma ve geleceğe akma yolumuz budur. Bu yolun temel dinamiği İslâmî düşünce, inanç ve hayatımızdır. Müslümanlık iddiamıza rağmen kaç asırdır ve bugün gerektiği ölçüde "müsbet davranış içinde bulunamıyor" ve sürekli tökezlemeler yaşıyorsak, bu, düşünce, inanç ve davranışta "gerçek mü'minler olamayışımızda aranmalıdır. Hakikî mü'min, hangi zeminde, hangi kalıp içinde bulunursa bulunsun, neyle karşılaşır karşılaştın düşünce, tasavvur, inanç ve davranışları hep iman televvünlü olan insandır. Bu itibarla, önce nasıl bir dünya inşa etmek istediğimizin ve bu dünyanın imarında ne türlü cevherlerin kullanılması lâzım geldiğinin şuurunda olmak ve ancak o cevherleri kullanmak mevkiindeyiz. Yoksa dışarıdan toslamalarla sürekli yıkımlar yaşamak bir yana, kendi ellerimizle yaptıklarımızı kendimiz yıkmak durumunda kalırız."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Rahmet ve adalet perdeleri aralarken

Ali Ünal 2008.07.21

Cenab-ı Allah'ın (cc) bütün diğer sıfat ve isimleri Rahman ve Rahim'e dayanır.

O, Rahmâniyetiyle varlıkları hayata gönderir, rızıklarını verip yaşatır, hastalıklarına şifa, dertlerine deva olur; nihayet onları çekirdek mesabesindeki dünya hayatından alır ve o çekirdeği âhiret hayatı olmayan varlıklar için nesillerinde, âhiret hayatı olan varlıklar için ise hem nesillerinde hem de bir başka âlemde bir ağaç halinde sümbüllendirir. Rahîmiyetiyle her bir varlığa hususi yardım ve hususi iltifatta bulunur; hususi başarı verir; kusurlu olanların kusurlarını bağışlar ve insanlar ve cinler gibi sorumlu olanları Cennet'e, Cennet'i de onlara hazırlar. Cenab-ı Allah'ın mü'minler ile ilgili her hüküm, icraat ve tasarrufu Rahimiyet kaynaklıdır. O, onları hususi himayesine alır; kendilerine hususi yardımlarda bulunur, yol gösterir; zorluklarını kolaylığa, kötü sıfatlarını faziletlere çevirir; yapmakla yükümlü bulundukları (müsbet) vazifeleri hakkıyla yerine getirememekten ve birtakım hata, kusur ve günahlardan kaynaklanan boşluklarını çok defa karşılıksız af ile ve bazen de zahiren başarısızlıklarla, mağlûbiyetlerle, musibet ambalajlı tecellilerle, hastalıklarla, sıkıntılarla kapatır ve böylece hem onları âhiret adına temizler hem de dünyada onlara her zaman daha güzel, daha parlak bir

gelecek hazırlar. Meselâ, İslâm'ın ilk dönem tarihinde Bedir büyük bir zaferdir ama Uhud, ondan daha düşük seviyede bir zafer değildir. Çünkü Uhud ile gerçek Müslümanlarla zahiren Müslüman, fakat Müslümanların içinde daima bozgunculuk yapmaya hazır ve bununla meşgul münafıklar ilk defa ayrılmış, Müslüman saflar daha bir sıklaşmıştır. Ayrıca, her bir Müslüman, ihtimal Uhud'un ikinci döneminde zahiren mağlûbiyet tecellisine Kader'in fetva verdiği Bedir'de ganimetlere erken el atma gibi içte ve dışta dünyevîleşme meyillerinden kurtulma ve gerçek güç, kuvvet ve başarı kaynaklarını daha bir keşfetme kulvarına girmiş; iç tasaffi kurnalarında daha bir yıkanmaya durmuştur.

İslâm'ın şu son döneminde, en zor şartlarda bile dağlar büyüklüğünde de olsa hiçbir tökez onu yolundan alıkoyamadı. Onun tam idrakinde olmayan, düşünce-itikad-ihlas ve yol yorgunu bazı Müslümanlarda ve Müslüman gruplarda dökülmeler, savrulmalar görülsede o, itikadî, fikrî, bilimsel, teknolojik, siyasî, içtimâî, iktisadî her sahada maruz kaldığı her türlü saldırıya rağmen ilerlemesini hep devam ettirdi. O, rahat şartların rehabeti altında değil, en zor şartlarda en büyük mesafeleri kat etti. Sadece Fethullah Gülen Hocaefendi'nin yaşadıkları bile buna en güzel misal değil mi? 12 Mart'ta hapisane, 12 Eylül'de 6 yıl şakî gibi takip, bin yıl süreceği ilan edilen 28 Şubat'ta bindirilmiş medya kuvvetleriyle açılan yaylım ateşi; belli merkezlerden bitmeyen takipler, dünyadaki belli güç merkezlerine heyetler halinde yapılan şikâyetler; iftiralar, karalamalar, aleyhte kampanyalar, daha dün Amerika'da açtığı vize davasını kaybettiği haberi gibi her biri bilfiil tekzibe uğramış yüzlerce yalan haberler... Evet, Hocaefendi gönlünde sıkışmış yağmur bulutları gibi ızdırapları çekerken, bunların nasıl rahmet sağanaklarına dönüştüğünü, güneşin önüne yığılan kara bulutların her defasında nasıl dağılıp gittiğini gördükçe eminim şükürle iki büklümdür. Dün ona idam biçen, her Allah'ın günü aleyhinde yayın yapan yar ve ağyar gazeteler, televizyon kanalları, programcılar; onun aleyhinde bulunmayı varlık sebebi haline getirmiş kuruluşlar, kurumlar ve şahıslar ile Hocaefendi'nin artık dünyaya mal olan, üniversitelerde, sempozyumlarda inceleme konusu yapılan düşünceleri, inancı ve 100'den fazla ülkeye yayılmış ve dünyanın tamamına yayılma istidadındaki fikrî rehberliğini yaptığı eğitim-öğretim müesseseleri hakkında Kader'in verip durduğu fetva ne ibretlerle dolu!

Evet, Müslüman bütün varlığıyla Allah'a dayanıp O'na dayandığı, O'nun rızasından başka bir hedefe dilbeste olmadığı, bütün güç, kuvvet ve başarı kaynağı, dolayısıyla tevekkül mercii olarak sadece O'nu tanıdığı sürece Allah, ona hep Rahimiyetiyle muamele edecektir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hakem ihtiyacı

Ali Ünal 2008.07.28

Hak veya hakkaniyet ve adalet, bütün sahalarıyla insan hayatı için en önemli iki temeldir. Arapça bir kelime olan hak, sâbit (yerleşik, kalıcı ve değişmez) olan demektir ki, meselâ kaşını yüzüğüne yerleştirmek için "hakketmek" kelimesi kullanılır.

Adalet ise, her türlü aşırılıktan uzak bulunma, ibrenin daima doğruyu göstermesi, iki yana sarkmaması ve denge manâsına gelir. Dolayısıyla, bir yandan ebedî ve sâbit değerlere, diğer taraftan başka her şeyin bu değerler terazisinde tartılıp, tartıda ibrenin tam orta noktayı göstermesine, havadan, sudan, ekmekten daha çok ihtiyacımız var. Çünkü hak ve adaletsiz, sadece havaya, suya ve ekmeğe dayalı bir hayat, canavarları bile utandıracak bir hayat olur. Hak ve adalet gözetmeyen insan, tahripte, parçalayıcılıkta, belki insanlardan

etkilenmedikleri, insanlar tabii çevreyi ve hayatı bozmadıkları zaman meşru yiyecekleriyle yetinen Allah'ın mahlûkatı canavarları bile çok gerilerde bırakır.

Bediüzzaman, katı siyasî taraftarlıkla ilgili olarak çok önemli birkaç ikazda bulunur. Belli ve özellikle kudsî bir hedef istikametinde yürüyen insan, eğer bu hedefe yürüyüşü siyaset üzerine oturtmuşsa, sürekli hayal kırıklığından gelen bir ümitsizliğe düşer ve "Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin!" âyetinin tokadına müstahak olur. Ayrıca, siyasî taraftarlıkla kendi tarafının yaptığı hataları görmezden gelir, hattâ onları müdafaaya yeltenir; bu defa, "Zalimlere destek olmayın, yoksa size ateş dokunur!" âyetinin tokadını hak eder. Bunlardan başka, çok defa melek gibi bir kardeşini kendi siyasî görüşlerini paylaşmıyor diye şeytan olarak, şeytan gibi bir insanı da, kendi partisinden diye melek gibi görüp gösterebilir. Gerçekten de taraftarlık, asabiyet, insan nefsinde yer ettiği zaman, inat ve enaniyetle de birleşince insanı çok büyük zulümlere ve tahriplere götürür. Tarihte başta dinî salâbete çok sahip ve gerçekten dindar pek çok insanın daha sonra katı bazı azınlık mezhepleri içinde yer almasının önemli bir sebebi budur.

Bugün yaşadıklarımıza, bunlar etrafında yazılanlara, söylenenlere baktığımızda bile insan hayatının hak ve adalete, hakkı ve adaleti temsil eden, tam bir hakemlik vazifesi yapacak bir kesime ne kadar muhtaç olduğu görülüyor. Türkiye'nin çok partili tarihinde iktidar ve muhalefet partilerinde büyük ölçüde görüldüğü gibi, günümüz meselelerinin tarafları da orta noktadan yanlara sık sık sapabiliyorlar. Asıl cepheleşmeyi oluşturan da bu tavır oluyor. Burada yalnız şu noktayı da belirtmek gerekiyor ki, bazen hak bir tarafta daha fazla bulunabilir ve dolayısıyla o tarafa daha fazla yönelmek söz konusu olur. Fakat bu yönelme, sâbit ve ebedî değerler istikametinde, yani hakka destek adına olmalı ve siyasî taraftarlık adına olmamalıdır. Yoksa taraf olunduğu intibai vermek, vicdanlarda böyle bir algıyı bile hasıl etmek, hakem olmanın gerektirdiği mutlak güveni sarsar. Bir iftira atan, bundan tevbe ettiğinde affa uğrar ama Kur'an nazarında artık onun şahitliği muteber değildir. Çok sağlam bilgilere istinat etmek, katiyen zanna dayanmamak ve daima Hakk'ın rızası adına hakkı gözetmek, hakem olabilmenin en elzem gereklerindendir.

Kur'an-ı Kerim, bütün Müslümanlar cemaatini insanların hayrına olarak onların içinden çıkarılmış en hayırlı bir topluluk olarak zikreder ve bu çerçevede en önemli vazifelerinin de Allah'a iman temelinde doğru, hayırlı ve yarayışlı olanı yaymaya çalışmak, insanları buna çağırmak ve şer ve zararlı olanı ise önleme gayretinde bulunmak, insanları bundan men etmek olduğunu beyan buyurur. Bütün Müslümanlar cemaati içinde de insanları yine doğruya, hayra ve yarayışlı olana çağıran, onları şer ve zararlı olandan uzaklaştırmaya gayret eden bir topluluğun bulunması gerektiğini, gerçek kurtuluşun bunlar için âdeta garanti olduğunu belirtir (Âl-i İmran/3: 110, 104). İçlerinde böyle bir topluluk yoksa, Müslümanların insanlık adına söz konusu bir fonksiyonu görmeleri de elbette mümkün değildir.

Müslümanlar, kendilerini en hayırlı topluluk yapan vazifeyi yerine getirmeyince de ahval-i âlem, elbette ona göre olacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Olmakla ölmek arasında

Ali Ünal 2008.08.04

Zahiren ister musibet gibi isterse rahmet gibi görünsün, yaşadığımız hadiselerin hakkımızda hayır mı şer mi olduğunu bilmek, dünü, bugünü ve yarını, ayrıca niyetleri, planları ve düşünceleriyle hadiselerin öznelere ve nesnelere kapsayan küllî bir ilim gerektirir.

Hiçbir insan böyle bir ilme sahip olmadığı içindir ki Kur'an-ı Kerim, "Olur ki, bir şeyden hoşlanmazsınız ama o sizin için hayırdır; bir şeyden hoşlanırsınız ama o sizin için şerdir. Allah bilir, siz bilmezsiniz." buyurur. Şu kadar ki, hakkımızda hayır ve şer takdiri bir açıdan irademize ve dolayısıyla iradî davranışlarımıza bağlı olduğundan, bize düşen, irademizin hakkını vererek hayır adına Cenab-ı Allah'a dilekçe uzatmaktır.

AK Parti hakkında açılan kapatma davasının reddinin ülkemiz için inşallah hayırlı olduğunu ümit etsek de, hayır adına irademize terettüp eden vazife noktasında şu husus hayatî önemi haizdir.

İnsan olarak sürekli günaha maruz kalmamızın yanı sıra, bize bahşedilen nimetlerin şükürünü yerine getirmekten âciz bulunduğumuz için de her zaman istiğfara muhtacız. Peygamber Efendimiz (s.a.s.), masumiyetine rağmen, "Zaman zaman kalbimin bulutlandığını hissederim de, günde yüz defa istiğfarda bulunurum." buyurur. Yani O Zat (s.a.s.), Allah ile münasebeti noktasında koruması gereken seviyeyi her zaman koruyamadığı endişesi ile günde ortalama yüz defa istiğfarda bulunurdu. Ayağına diken batmaya, yorgunluk hissetmeye, bir anlık üzüntü duymaya varıncaya kadar maruz kaldığı her menfî hadise, mü'min için günahına kefarettir. Bunun gibi, sekerat acıları, kabir azabı, Mahşer, Terazî, defterlerin verilmesi ve Sırat gibi âlemlerde maruz kalınacak her türlü sıkıntı da günahlara kefarete olacaktır. Ama Kur'an-ı Kerim, Cennet'e girmeden önce mutlaka yine mağfiretten ve Cennet yolunda mü'minlerin istiğfarda bulunmasından söz eder. Bütün bunlar istiğfarın ne derece önemli olduğunu gösterdiği gibi, belki bunlardan daha önemli olarak, Allah yolunda İslâm adına yapılan her bir hizmet ve bahşedilen muvaffakiyetler de esasen birer mağfiret sebebidir. Kur'an-ı Kerim, Fetih Sûresi'nin hemen başında, Hudeybiye Sulhü'yle İslâm'ın yayılmasına ve nihaî zaferine kapıların ardına kadar açılmasını, yani Feth-i Mübin'i esasen masum bulunan Peygamber Efendimiz (s.a.s.) ve mü'minler için bir mağfiret sebebi olarak zikrettiği gibi, Nasr Sûresi'nde de, nihaî zafer geldiği ve insanlar gruplar halinde İslâm'a girmeye başladığı zaman da tesbih, hamd ve istiğfarı emretmektedir. Şu halde, bilhassa her muvaffakiyet, her nimet, büyüklüğü nisbetinde tesbih, hamd ve mutlaka istiğfar gerektirir.

Evet, özellikle âdeta beklenmeden ve sadece bir lütuf olarak gelen başarılar ise istiğfarın yanı sıra, her zaman istidrac, yani merhale merhale helâk sebebi olma ihtimali de taşır. AK Parti'nin gerek 3 Kasım 2002, gerekse ve özellikle 22 Temmuz 2007 seçimlerinden sonraki başarısı, çok ciddî bir muhasebe ve istiğfarı gerektiriyordu. Şu anda, hakkında açılan kapatma davasının reddiyle Cenab-ı Allah (c.c.), kendilerine en az üçüncü defa hayat bahşetti. Bunun yanı sıra, bu sûtunda daha önce de dikkat çektiğimiz gibi, AK Parti'nin Türkiye'nin bugünü ve yarını adına kısa, orta ve uzun vadeli, alternatifli, kapsamlı ve üzerinde ciddî çalışılmış bir programının olmadığı bilhassa 22 Temmuz seçimlerinden sonra ortaya çıktı. Şimdi bir yandan AK Parti artık hadiselerin gerçek mekanizmasını, onlar hakkında asıl karar kaynak ve merciini kavrayarak istiğfarla yeni bir başlangıç yapar ümidi taşırken, diğer yandan, kapatma davasının "ihtar"ıyla ve dava sürecinde gördüğü desteklerin tesiri altında demokratik açılım ve liberalleşme adına İslâmî hassasiyetlerin tabanda, toplumumuzda daha da törpülenmesine sebep olacak uygulamalarda bulunabilir endişesini de duymadan edemiyoruz.

AK Parti ve AK Parti'yle birlikte Türkiye, kapatma davası sürecindekinden çok daha hassas bir noktada bulunuyor. Ümit ediyoruz, girdiğimiz yeni süreç bilhassa AK Parti ve Türkiye'nin kaderini ve yüksek ideallerini ona bağlayanlar tarafından iyi değerlendirilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müslüman da insandır

Türkiye'de yüz kızartıcı veya değil, suça en az iştirak edenler, İslâm hassasiyetli kesimlerdir. Meselâ, imam-hatip ve İlâhiyat çıkışlı, Diyanet görevlisi, cemaatler mensubu insanlar içinde herhangi bir suça iştirak nispeti % 1'lerde bile değildir. Böyle iken, ne zaman bu kesimlere mensup bir insan suç işlese veya bir hataları ortaya çıksa, malûm medya vazifesi gereği, bir de bazı inançlı yazarlar ağır salvo atışları yapıyorlar.

Meselâ terör konusunda, konunun güvenilir uzmanları "El-Kaide, birtakım ABD operasyonlarının kod adıdır." demesine, Türkiye'de "Hizbullah" neyse beynelmilel sahada El-Kaide öyle olmasına rağmen, haydi bunların yaptıklarını Müslümanlara ait terör eylemi olarak varsaysak bile, İngiliz araştırmacı-yazar Karen Armstrong, çok ilginç bir noktaya dikkat çeker: "Amerikan Dışişleri Bakanlığı'nca Patterns of Global Terrorism (Küresel Terörizm Modelleri) adıyla en son yayınlanan bir rapora göre, ABD aleyhindeki terör eylemlerinin % 62'si Güney Amerika'da, % 21'i Avrupa'da, sadece % 6'sı ise Ortadoğu'da meydana gelmiş. Bu rakamlar, teröristlerin büyük çoğunluğunun İslâm'la ve Müslümanlarla münasebeti bulunmadığını açıkça göstermektedir. Buna rağmen, Almanya'daki Kızıl Ordu'ya, İspanya'daki Bask ayrılıkçılarına, Sri Lanka'daki Tamil Aslanları'na, Peru'daki Parlayan Yol'a ve Kolombiya'daki Ulusal Kurtuluş Ordusu'na, Müslüman menşeli terörist gruplara yaklaşıldığı ölçüde bir dehşet duygusuyla yaklaşılmıyor." Çünkü maksat, İslâm'ı ve Müslümanları terörle özdeşleştirmek ve günah keçisi haline getirmek.

Geçenlerde Konya'da sebebinin yurt sahipleriyle çok da münasebeti bulunmadığı ortaya çıkan bir "yurt faciası" yaşandı. Diyanet hemen, "Bu kursla ilgimiz yok!" savunmasına girdi. Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Günay, içinde "Bunlar, Ortaçağ artığıdır." sözleri de bulunan, klişe ve gerçeği yansıtmayan ağır açıklamalarda bulundu. Bazı yazarlar da, daha önce benzer bazı hadiselerde yaptıkları gibi, meselenin aslının ortaya çıkmasını beklemeden itham edici yazılar yazdılar.

Önce şu hususun hemen altını çizelim ki, Müslüman da insandır. Peygamber Efendimiz (sas), "Bütün insanlar, tabiatları gereği çok hata yaparlar. Hata yapanların hayırlıları, çok tövbe edenlerdir." buyurur. Bediüzzaman Hazretleri, Müslümanların son birkaç asırda dünyevî açıdan Batı'nın gerisine düşmesini izah ederken, çok önemli tesbitlerde bulunur: "Bir inkârcının her sıfatı her zaman inkârından kaynaklanması gerekmez. İnkârcıda Müslüman sıfatları bulunabilir. Bunun gibi, bir Müslüman'ın her sıfatı İslâm'dan kaynaklanması gerekse ve beklense de, pratikte her zaman böyle olmaz. Müslüman'da inkârcı sıfatları bulunabilir. Dolayısıyla, Batı'nın son birkaç asırlık maddî-ilmî üstünlüğü, sıfatların üstünlüğüdür." Eğer her Müslüman her bakımdan Müslüman olacak, hiç suç ve günah işlemeyecek olsa idi, tövbe ve istiğfar İslâm nazarında üzerinde en çok durulan hususlardan olmazdı; Kur'an-ı Kerim'de pek çok suçla ilgili cezalar konmaz, İslâm Ceza Hukuku (hadler ve tazirler) diye bir hukuk dalı ortaya çıkmazdı.

Ortaöğretimde şapka giymenin mecburî olduğu yıllarda imam-hatip okullarında öğretmenler öğrencilere şu tavsiyede bulunurlardı: "Diğer okulların şapkalarının şeridi sarı; sizin şapkalarınızın şeridi ise beyaz. Sarı leke götürür ama beyaz götürmez." Evet, Müslümanlar, özellikle İslâm'ı temsil mevkiinde (ve) önde görünenler, bilhassa İslâm'ın düşman kutba konduğu günümüzde onu temsil noktasında çok daha dikkatli olmalı, her işlerini sağlam yapmalıdırlar. Maruz kaldıkları musibetlerin, kazaların asıl sebebinin birtakım günahları, hataları olabileceğini düşünmeli ve her zaman tövbe etmesini bilmelidirler. Ama Müslüman'ın da insan olduğu gerçeğinin yanı sıra bir gerçek daha var: Bir asırdır Müslümanların hür zeminde kendilerini kendileri olarak ve İslâm'a göre ifade etmelerine ne zaman tam izin verildi ki? Müslümanlar, başta "İslâm ülkeleri" denilen öz diyarları olmak üzere bütün dünyada çağın mazlumlari ve mağdurlarıdır. Onları suçlamadan ve başka her şeyden önce bu gerçek lütfen nazara alınsın.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Modern Batı, Batı demokrasisi ve Türkiye

Modern Batı ve Batı demokrasisi, bir yönüyle 7-8 asır süren mücadelelerin, iç ve dış savaşların, ayrıca din, mezhep ve sınıf savaşlarının, köle ticareti ve sömürgeciliğin sonucudur.

Bu süreçte Batı, bilim ve teknolojiyle, insanın yeryüzü "hilâfeti"nin dayandığı iki kaynaktan biri olan Cenab-ı Allah'ın dünya hayatı için koyduğu kanunlara (şariat-ı tekviniye) Allah'a itaat niyet ve gayesiyle olmasa da büyük ölçüde itaat etmiş, dolayısıyla dünyayı imar etme ve dünya hayatını kazanma yollarını öğrenmiştir.

Oluşumundaki söz konusu olumlu yanlara rağmen, modern Batı'nın dünya hâkimiyetini sağlayan ve devam ettiren en önemli iki unsur, bugün insan ticareti olarak üstü kapalı devam eden kölelik ve sömürgeciliktir. Modern Batı, refahı dünya nüfusunun % 80'inin fakirliği ve mahrumiyeti rağmen elde ettiği gibi, bugün de refah ve hâkimiyetini aynı şekilde devam ettirmeye çalışmaktadır. Bunun yanı sıra, Bediüzzaman'ın çok önemli tespitiyle, modern Batı'nın hamurundaki iki önemli kabul ve tavır, onun "midesini sürekli bulandırmış" ve bu mide, iki dünya savaşını kusmuştur. Bu iki kabul ve tavırdan biri, faizin temel esprisi ve dayanağı olan "Sen çalış, ben yiyeyim!" tavrıdır. Bu tavır, hem toplumlar içinde hem de dünya ölçeğinde korkunç bir zengin-fakir uçurumu meydana getirmiştir. İkinci tavır ise, ferdiyetçilik ve ferdî menfaatçiliği özetleyen, "Ben tok olduktan sonra herkes açlıktan ölse bana ne?" tavrıdır. Şu kadar ki, Batı ferdiyetçilik ve menfaatçiliği Batı demokrasisinin önemli unsurlarından olarak, fertlerin birbirlerini kontrollerine sebep olmaktadır. Ferdî menfaatlerin, dolayısıyla ferdî menfaatleri sağlayan sistemin korunması adına bu kontrol, aykırı davranışları çok rahatlıkla şikâyet konusu yapabilmektedir. Söz konusu kontrolle birlikte bu sahada kanunların da sertliği, Batı'da sistemin işlerliğini sağlayan "tabîî" bir mekanizma haline gelmiştir.

Türkiye'de iyi işleyecek siyasî bir sistem, Batı sistemini taklitle kurulamaz. Çünkü Türkiye, Batı'nın geçtiği 7-8 asırlık süreci yaşayamaz. İkinci olarak Batı sistemi, belli çıkarların korunması üzerinde dönmektedir; insanlığın % 80'inin fakirliği ve mahrumiyeti rağmen ve savaşlarla, işgallerle, sürekli silahlanmayla beslenip devam etmektedir; rekabete dayalıdır ve adaletsizdir. Batı demokrasisinin bizzat Batı ülkelerindeki uygulandığı noktasında bile gerçek niteliğini görmek için Fransız siyaset bilimcisi M. Duverger'in Batı'nın İki Yüzü isimli eseri, yeterince doyurucudur. Üçüncü olarak, bu sistem, artık yalnızca Batı'nın değil, bütün dünyanın midesini bulandırmaktadır ve böyle giderse bu mide, içindekini çok daha korkunç biçimde kusacaktır. Dördüncü olarak, asırlarca başka bir medeniyet ve dünya görüşü içinde yoğrulmuş bulunan Türkiye insanı, Batılı gibi düşünüp davranamaz. Onu inancı, inancın beslediği ve besleyip yönlendirmesi gereken hisleri, bu inancın kontrolünde ve hislerini nazara alarak çalışan akıllı ve aynı inanca sahip, aynı hisleri taşıması gereken kuvvet yönlendirir. Onu esasen mümkün olmayan bir şekilde başkalaştırmaya, hamuruna başka mayalar katarak kendi olmaktan çıkarmaya çalışmak, onu bozar, yozlaştırır, yobazlaştırır. Türkiye'nin, toplumumuzun mevcut durumu bunu açıkça gösterdiği gibi, eğer şu ülkede son 80 küsur yıldır her türlü eksiklerine rağmen cemaatler ve tarihteki seviyelerinin çok altında da kalmış olsalar birtakım manevî eğitim yolları kanalıyla yürütülen sivil hizmetler ve çalışmalar olmasa idi, Türkiye toplumu şu anda kaos, anarşi ve yozlaşmaya tamamen teslim olmuş bulunurdu. Medeniyetlerin birbirine dönüşemeyeceği de bir vakiydir. Başka yollara değil, yeryüzü hilâfetinin Batı sisteminde de yer bulan başta sözünü ettiğimiz müspet dinamikleriyle asıl kaynaklarımızın kaynaştırılmasına ihtiyaç var. Yalnız Türkiye için değil, bütün dünyanın selâmeti ve sağlıklı geleceği adına.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devrim ve sonrası açısından İran incelenmeye değer önemli bir laboratuvar teşkil etmesine rağmen, hem devrim hem sonrası hakkında Türkiye'de ciddi bir çalışmanın yapıldığı söylenemez.

Ayrıca, Türkiye'de meselâ kendi kaynakları ve dayanaklarıyla Şiîliğin, Velâyet-i Fakih'in ve özellikle Şiî hadis geleneğinin ilâhiyat çevrelerinde bile ne ölçüde bilindiği tartışma götürür bir husustur. Özellikle Batılı haber kaynaklarına dayanan aktüel sahada yazılanlar ise daha çok yalan ve iftiralara dayanıyordu. Tek bir misal bile, bunların mahiyetini anlamaya yeter:

Sünnî dünyadaki Mecmuatü'l-Ahzab gibi, İran'da da bilhassa Hz. Ali'ye ve diğer imamlara dayandırılan dualardan, münacatlardan, evrad ve ezkârdan oluşan ve ismi 'Cennetlerin Anahtarları' demek olan üç ciltlik Mefâtihu'l-Cinân vardır. Bu üç cildin bir cilt olarak özetlenmiş bir nüshası İran'da pek çok evde bulunur. Bu kitap, İran-Irak Savaşı sırasında cephe savaşı İran askerlerine dağıtıldı. Batı medyası ve ondan naklen Türk medyasının bazı organları, bunu boyunlarına fotomontajla anahtar asılmış askerlerin resmi eşliğinde "İran'da askerlere cennetin anahtarları dağıtıldı." şeklinde haberleştirmişti.

Bu arada yine yanlış değerlendirmelere konu olan bir hususa da temas edelim: İslâm fıkhi, daha çok hadislerle dayanmaz; öncelikle Kitap (Kur'an) ve Sünnet'e dayanır (Sünnet ve Hadis, bazı açılardan farklı kavramlardır). Recm veya celde, zina cezası için dört şahidin bulunması gerektiğini bilmeyen Müslüman her ülkede çoktur ama, köklü bir geleneğe sahip İranlı ulemanın ve ona hükmeden hakimlerin bunu bilmemesi düşünülemez. Bu, Kur'an'da açıkça ve ayrıntılarıyla anlatılan bir husustur. Zinanın tescili için şahitliğin dışında ısrarlı itiraf (Peygamber Efendimiz zamanında uygulanan her iki ceza da itirafa dayanıyordu), ayrıca, cezanın kadınlara daha fazla uygulanmasına sebep olacak şekilde nikâhsız gebelik ve gebeliğin Kur'an'da geçen asgarî sınırı 6 ay olduğu için, nikâhlı iken 6 aydan önce doğumla sonuçlanan gebelik gibi nazara alınabilecek başka faktörler de vardır. Sonra, İran hadis geleneği birkaçı dışında bütün Sahabe'yi kabul etmez; sadece "İmamlar"dan Şiîler kanalıyla yapılan rivayetlere dayanır ama bu, fıkıh sahasında Şia ile Ehl-i Sünnet arasındaki farkın birkaç önemli hüküm dışında, herhangi iki Sünnî fıkıh mezhebi arasındakinden daha fazla olmasına yol açmamıştır.

İran laboratuvarında inceleme yaparken bilhassa devrim sürecinde birbiriyle ittifak halinde bulunan ulema kesimiyle ilk başbakan Bazergân ve ilk cumhurbaşkanı Benî Sadr gibi "liberal Müslüman aydınlar" arasında bilâhare yaşanan anlaşmazlıklar; Mekke'nin fethinde Peygamber Efendimiz'in (sas) ortaya koyduğu tavra rağmen devrimden itibaren başlayan idamlar; ama idamları değerlendirirken mutlaka göz önünde bulundurulması gereken Furkan grubunun terör eylemleri, Tudeh'in eylemleri, yeni hükümeti aylarca uğraştıran Kürt ve Azerî ayaklanmaları, devrimin bel kemiğini teşkil eden kadronun oluşturduğu İslâm Cumhuriyeti Partisi merkez binasına konulan bombanın patlamasıyla önde gelen 70 kişinin ve bundan iki ay sonra Cumhurbaşkanlığı binasındaki patlama ile Cumhurbaşkanı Recai ve başbakanın öldürülmesi, nihayet çıkarılan İran-Irak Savaşı; ayrıca devrimde Humeyni'den sonra ikinci isim Ayetullah Şeriatmedarî ve mukallitlerinin muhalefeti; müçtehid ulema arasındaki içtihad anlaşmazlıklarının idarî-siyasî yansımaları; Humeyni'nin sağlığında vefatından sonra yerine geçmek üzere tayin edilen Ayetullah Muntazerî'nin, "Dışişleri Bakanlığı'nı 10 yıldır masonlardan temizleyemedik" sözüyle öne çıkan muhalefeti ve ölümüne kadar göz hapsinde tutulması; mezhepleri yaklaştırmaya adına kurulan müesseselere ve yapılan yayınlara rağmen sürekli Şiîliğe ağırlık verilmesi ve yapılan yayınlarda bu hususun genellikle önde tutulması; İslâmî değerlerin daha çok birer slogan olarak gündemde olması ve neticede devrimden yıllar sonra bir İrşad Bakanı'nın "Gençlerimizin % 95'i namaz kılmıyor" itirafında bulunması gibi konular nazara alınmalıdır.

Ramazan girerken

Ali Ünal 2008.09.01

Peygamber Efendimiz (sas) bir gün, "Burnu sürtülsün! Burnu sürtülsün! Burnu sürtülsün!" buyurdular. Bu dehşetli ikaz üzerine huzurunda bulunanlar, "Kimin burnu sürtülsün ya Rasûlallah?" diye sordu.

Cevap şöyle geldi: "Ramazan'a girip de ondan günahları bağışlanmış olarak çıkamayanın; yanında anne-babasından biri veya ikisi ihtiyarladığı halde, onların gönlünü kazanarak Cennet'i hak edemeyenin; yanında ismim anıldığı halde bana salât ü selâm getirmeyenin."

Ramazan, bir hadis-i şerifte buyrulduğu üzere, günah işleme âdeta tabiatı olan insanlık içinde tövbe ve istiğfarla hayırlılar olma adına arınma kurnasıdır. İnsanların en cömerdi olan Peygamber Efendimiz (sas), Üç Aylar girdiğinde daha bir cömert hale gelir, Şaban'da çok daha cömert davranır, Ramazan'da ise cömertlikte akan bir ırmak gibi olurlardı. İşte Ramazan, cömertlikte başka zamanlara nisbetle bir ırmak gibi akma mevsimidir. Çünkü Ramazan, içinde Kadir Gecesi bulunmayan bin aydan daha hayırlı Kadir Gecesi'ne sahip bulunmakla bütün ayların en cömerdidir.

Peygamber Efendimiz (sas), bir gece Kadir Gecesi hangi gecedir düşüncesiyle evden çıktılar. Yolda giderken iki Müslüman'ın şiddetli münakaşası, evden niçin çıktığını unutmasına sebep oldu. Bu cüz'î hadiseyle Peygamber Efendimiz'e, ümmetinin en büyük probleminin, onu pek çok hayırlardan mahrum bırakacak kötülüğün münakaşa, ihtilâf ve tefrika olduğu/olacağı gösterilmişti. Bu bakımdan, İslâm adına belki en büyük ve bütün İslâmî hizmetlerin ötesinde bir hizmet ve fazilet, ittifaktır, kardeşliktir. İşte Ramazan ve onu takip eden bayram, bilhassa bu açıdan da bir arınma ve arınıp hayırlarla dolma kurnasıdır.

Allah Rasûlü (sas), Âhiret'te kavmi hakkında "Kur'an'ı kendisine sırt dönülüp, ondan kaçılacak bir şey gibi yaptılar; ona arkalarını dönüp, ondan uzaklaştıkça uzaklaştılar." diye şikâyetle bulunacaktır. Ve Kur'an'ın bu hale en fazla maruz bırakıldığı dönem de, yine bir başka hadis-i şerifte ifade buyrulduğu üzere, "Kur'an'ın bir vadide, insanların bir başka vadide" seyrettiği son birkaç asırlık dönemdir. Şu halde Ramazan, kendisinde Kur'an'ın Levh-i Mahfuz'dan Kâbe'nin semalar ötesi mukabili, iz düşümü Beyt-i Ma'mur'a indiği veya oradan dünya semasına, Peygamber Efendimiz'e inmeye başladığı Kur'an ayıdır; Kur'an'la barışma, onunla kucaklaşma, onu daha bir okuma ve mütalâa edip, bir daha ondan ayrılmama ahdetme ayıdır.

Ramazan, isminin manâsıyla yanıp kavrulma, îlâhî aşk ateşine düşme, bu ateşte istiğfarla günahları yakma ayıdır. Ramazan, sahuruyla, orucuyla, iftarıyla, teravihleriyle İslâm'ın en önde gelen şiarlarından; ruhlarda en silinmez izler bırakan, İslâm'ı coğrafyaya nakşeden, coğrafyayı iman ve İslâm vatani yapan medeniyet inşacısı aydır. Ramazan, şeytanların ifritlerinin zincire vurulduğu, onda kazanılan sevapların, bilhassa oruç sevabının miktarını sadece Allah'ın bildiği ve Cennet'e reyhan kapısını açtıran aydır.

Oruç, Cehennem'e perdedir. Bir hadis-i şerifte, "Ramazan'da dilini tutmayanın, kötü davranış ve kötü sözlerden kaçınmayanın aç ve susuz kalmasına Allah'ın ihtiyacı yoktur." buyrulur. Dolayısıyla Ramazan, nefsi her bakımdan terbiye etme ve ona mutlak aczi ve fakrıyla gerçek mahiyetini anlatabilme mevsimidir. Ramazan, kaynağını ve asıl maksadını hiç düşünmeden tükettiğimiz nimetlerin gerçek niteliğini ve kaynağını tanıyıp, şükür mekanizmasını harekete geçirme ve geliştirme zamanıdır. Ramazan, açların, susuzların, fakirlerin, kimsesizlerin halini ve onlara karşı insanî vazifelerimizi idrak ayıdır. Hz. Musa (as), Cenab-ı Allah ile kendine has mahiyette konuşup Tevrat'ı alma kıvamına gelebilmek için iki defa Tur'a çıktı ve bunlardan birincisinde 30, diğerinde 10 gün olmak üzere toplam 40 gün kaldı. Tasavvuf dilimize Farsça tabiriyle çehl (40) kelimesinden çile veya Arapça ifadesiyle erbaîn çıkarma olarak geçen bu uygulamanın ilk 30 günlük dönemini Ramazan,

diğer 10 günlük dönemini Allahü a'lem kendisinde hac ve kurbanın olduğu Zilhicce'nin ilk 10 günü oluşturmaktadır. İşte Ramazan, her bakımdan tam kıvama erme ayıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TSK ve cemaatler

Ali Ünal 2008.09.08

Kocaeli Garnizon Komutanı Korgeneral Galip Mendi'nin Ergenekon davası sebebiyle tutuklu bulunan emekli orgeneraller Şener Eruygur ve Hurşit Tolon'u Genelkurmay Başkanlığı adına ziyaret etmesi ve TSK içinde 30 Ağustos devir-teslim töreninde komutanlarca yapılan konuşmalar tartışılmaya devam ediyor.

Burada istidradî olarak (antr-parantez) temas etmek gerekirse, şahsen Ergenekon operasyonunu, hiç şüphesiz ifade ettiği önemli manâlarına rağmen çok fazla önemseyemedim.

Operasyonu yürüten emniyet ve adalet mensupları elbette ne kadar iyi niyetli ve başarılı olsalar da, nasıl Türk gladyosu veya derin devleti, bir zaman kullandığı ve artık itaatten çıkıp kendi başına operasyonlar yapar hale gelen Abdullah Çatlı'yı Susurluk hadisesiyle harcamışsa, nasıl 2000 başlarında ekonomik sahada yapılan 'temiz eller' operasyonu, arkasından gelen kriz ve Kemal Derviş kanunları ve müesseseleriyle Türk ekonomisine yeni şekil verip, onu küresel ekonomiye bağlama operasyonu idiyse, Ergenekon operasyonu da fakire, Çatlı'nın askerî alandaki mukabili Veli Küçük ve birtakım elemanlarının harcanması olarak görülmüştür. Yanılmış olmayı çok isterim.

Her ne ise, TSK içinde devir-teslim törenlerinde, bazen de başka münasebetlerle yapılan konuşmalarda ve TSK'nın internet sitesine zaman zaman konan muhtıra ve bildirilerde şu husus bilhassa dikkat çekmektedir. TSK'nın akıl ve bilime yaptığı vurgulara rağmen, yapılan konuşmalarda ve yayınlanan bildirilerde aklî muhakeme, "bilimsel veri" ve entelektüel birikim çok fazla görülmüyor. Bunun en açık bir delili de şu: Tabiatı gereği askerlik mesleği şiir başta olmak üzere edebiyat ve musiki gibi güzel sanatlar dallarının en fazla üretilebileceği bir alan teşkil etmesine, tarihimizde meselâ birer asker devlet adamı olan Osmanlı padişahlarının hemen hepsi ya üst seviyede şair, ya hattat, ya musikişinas, yani birer sanatkâr olmasına, buna ilaveten içlerinde Abdülhamid gibi zanaatkârlar çıkmasına, ordu içinde büyük şairler, münşiler, sanatkârlar yetişmesine rağmen, Cumhuriyet döneminde, özellikle son zamanlarda TSK içinde yazar, şair, musikişinas, kısaca sanatkâr komutan göremiyoruz. Komutanlarca yapılan konuşmaların ciddî eleştirilere maruz kalmasına yol açan en önemli bir sebep, kanaatimce burada yatmaktadır.

Yeni Genelkurmay Başkanımız Sayın Başbuğ, 30 Ağustos'ta yaptığı konuşmada dinin toplumdaki "kısmî önemi"ne atıfta bulunurken, "halkımızın cemaatlara kaydığı"na menfî bir gelişme olarak dikkat çekti. Oysa böyle bir değerlendirme, her şeyden önce, müntesiplerini günde beş vakit camide namaza çağıran, haftada bir cuma, yılda iki defa bayram namazlarıyla daha geniş katılımlı cemaat oluşturmaya, yılda bir ay birlikte oruç tutmayı, yine birlikte hacı, bütün bunların yanı sıra karşılıklı yardımlaşmayı, başkaları uğruna fedakârlığı, dayanışmayı emreden dinin zaten cemaatsiz olamayacağını hesaba katması gerekir. Ayrıca, bir yandan terör belâsıyla uğraşırken, diğer yandan dinin bu özelliğinden toplumsal birliğimiz adına istifade etmeyi düşünmemek, akılcı ve bilimsel bir tavır olmasa gerektir.

Meseleyi haydi din açısından ele almasak bile, bizzat insan ve toplum açısından ele aldığımızda da cemaat olgusunun ne kadar önemli ve hayatımız için kaçınılmaz olduğunu görürüz. Bu olguyu, sadece "sosyal hukuk

devleti olmamızdaki zafiyetle ve devletin sosyal yardımlaşma ve hukuku uygulamadaki yetersizliği"yle izah etmek de mümkün değildir. Maalesef, modern eğitim, bilimdeki uzmanlaşma, aydınlarımızın meselelere tek yönlü yaklaşmasına sebep oluyor. Sosyologlar ve siyaset bilimcileri, insanı ve insan psikolojisini hiç nazara almıyorlar. Eğer konuyu, sosyologların ve siyaset bilimcilerinin yaptığı gibi sadece sosyal ve siyasî açıdan ele almaz, insan psikolojisini, kimsenin kendisinin tayin etmediği değişmez insanî karakteri de nazara alırsak, bugün sosyal hukuk devletin zirvesi olarak örnek gösterdiğimiz modern Batı'nın tarihinin, bize cemaat olgusunun kaçınılmazlığını çok güzel açıkladığını görebiliriz. Konuya inşallah haftaya devam edeceğiz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dine ait cemaat ve cemaatleşmeden kaçış

Ali Ünal 2008.09.15

Orta Çağlar'da Batı'da da ekonomik faaliyetler, hayatın asıl işi olan manevî kurtuluşa tâbi idi. Ama Rönesans'la birlikte gelişmeye başlayan Kapitalizm, ferde bir ölçüde "şans"ını deneme, gayreti, zekâsı, cesareti, tutumluluğu ve "talihinin elverdiği ölçüde" şahsî ekonomik kazanç sağlama fırsatı verdi.

Ona kendine güvenmeyi, sorumluluk gerektiren kararlar vermeyi, bâtıl inançlardan vazgeçmeyi öğretti. İnsan, nisbeten "tabiatın ve tabiat kuvvetleri"nin kölesi olmaktan çıktı. Demokrasi, siyasî hürriyetin zirve noktasını teşkil etti. Ama bütün bu gelişmeler, ferdi yalnız, kendi başına ve başkalarıyla rekabet halinde ortada bırakıverdi. Dünya, fert için sınırsızlaştı, tehlikeli bir hal aldı. İnsan, hayatının anlamının ne olduğu sorusuna cevap veremez hale geldi. Endişe, yalnızlık ve bunlara paralel olarak, insan için vazgeçilmez olan güvenlik ihtiyacı arttı. Fert, birtakım bağlardan kurtulurken, fertler arasındaki, hattâ fert ile tabiat ve çevre arasındaki bağlar koptu. İnsanlar arasında dayanışmanın yerini her bir ferdin yalnızca kendi menfaatini düşünmesinden kaynaklanan bir ayrılma ve çözülme davranışı aldı. Diğer fertler, ya kendilerinden kurtulunması gereken, bu mümkün olmazsa kendilerinden faydalanılacak ve üzerlerinden geçinilecek birer nesneye dönüştü.

Ekonomik faaliyet, başarı ve maddî kazanç kendi başına bir gaye olunca, fert de artık dev bir ekonomik makinenin çarklarından biriydi. İnsanlığı, insanî faziletler, içtimâî değerler, bu çarkların altında ezildi. Fertte gibi görünen güç, aslında yükselen yeni sınıfların elindeydi. Bunlar, kendi kararlarını fertlerin kararları gibi takdim ediyor, fert de bunların kararlarını tekrarlamayı kendisi karar veriyor zannediyordu. İnsanlar ile varlık arasında en önemli bağ olan sevginin yerini kin, nefret ve tahrip etme arzusu doldurdu. Bütün oburluklar gibi doyma bilmez bir oburluk olan bencillik, kişiyi yutan bir hal aldı ve bu da, daima kendisinden başka bir şeye sahip olabilecek kimselere karşı şiddetli kıskançlığı doğurdu. Daha da ötesi, vicdanının kendisini mahkûm ettiği fert, kendisi hakkındaki fikrini başkalarının kendisi hakkındaki takdirine, kısaca duyguda başkalarının kölesi olmaya bağladı.

Ekonomik liberalizm, siyasî demokrasi, dinden kopuş ve şahsi hayatta ferdiyetçilik, insanı hürriyete ulaştırabilecek sanıldı. Ama insan, bir yandan paranın, onu üzerinden ne kadar kazanabileceği bir nesne olarak gören sermayenin ve sermaye sahiplerinin, diğer yandan, başkalarının kendisi hakkındaki değerlendirmelerinin, bir diğer yandan gazetelerin, heyecanlara, hislere, behimî duygulara seslenen reklâmların, kısaca sayısız denebilecek sayıda "tanrı"nın kölesi haline geldi. İş bulamama endişesi en büyük problem halini alırken, bunun getirdiği güvensizlik ve dayanaksızlık, büyük bir korkuya dönüştü. Fert, içinde kaybolduğu büyük şehirlerde, içlerinde maddî yakınlığın, hattâ kapı komşuluğunun fertler ve aileler arasında uçurumlar teşkil etmesine sebep olduğu dağlar kadar yüksek binalarda, stadyumlarda, sendikalarda, partilerde, spor kulüplerinde, her gün

yenisi ortaya çıkan bâtil tarikatlarda -ABD'de Dispensationalist olarak adlandırılan bir tarikatın 70 milyon üyesi bulunuyor- yani, çok sayıda "cemaat" içinde hürriyetini bütün bütün yitirdi ve kölelik, tarihte görülmedik bir boyut kazandı. Dostoyeski, Karamazof Kardeşler'de "O bahtsız yaratık, doğarken birlikte getirdiği Tanrı vergisi hürriyetini teslim edebileceği birini bulmak için yanıp tutuşmaktadır." der. Faşizm, Nazizm, her türlü totaliter rejimler, bu gelişmenin ürünüdür.

Bu değerlendirmeler, Freud ekolünden olmakla birlikte, ferdi daima başkalarıyla münasebeti içinde ele alan Freud'un aksine onu kendi olarak, kendi içinde değerlendiren Erich Fromm'a aittir. Kısaca, dinî cemaatleşme ve cemaatten kaçış, modern Batı'da ferdi sayısız güce, sayısız sahte "ilâh"a kul, köle ve bunların oluşturdukları pek çok cemaate sığıntı derekesine düşürdü. Neden böyledir, bunu da inşallah gelecek hafta tartışalım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cemaatleşme vâkıası

Ali Ünal 2008.09.22

Geçen hafta Erich Fromm'dan ana çizgileriyle aktarmaya çalıştığımız Batı'daki ferdîleşme sürecinin de ortaya koyduğu üzere insan, kendisi gibi insanlar ve tabii çevre ile birlikte yaşama konumunda olan bir varlıktır. Onun daha başka birtakım temel hususiyetleri gibi, varlığının en derin boyutlarından birini oluşturan bu hususiyeti asla değiştirilemez.

Fromm, Balzac'ın "İnsan için en ızdırap verici şey, manevî yalnızlıktır." sözünü de aktarır. Hayvanların bile toplumlar halinde yaşadığı bir dünyada, tabiatı gereği medenî bir varlık olan insanın ihtiyaçlarını tatminde en önemli bir unsur, kalbine karşı sevgisini, şevkini, "kıvancını, tasası"nı, başarısını, başarısızlığını kendisiyle paylaşabileceği bir kalbin bulunması, kendisiyle aynı kadere sahip bir arkadaşının olmasıdır. Bu ihtiyaç, para ile, ekonomik, sosyal ve siyasî faaliyetlerle, hukukî düzenlemelerle asla giderilemez. Özellikle insan, hemcinslerinden kopup fert halini aldıkça, ya daha çok karşılıklı sevgi ve ihtiyaç tatminine dayalı, yani sahil cemaat içi bir faaliyetle kendini dış dünyaya bağlayacak ya da modern dünyada görüldüğü üzere, ferdi hürriyetini yüzlerce "sosyal, siyasî, ekonomik..." kuruma, şahıslara, sistemlere emanet ederek, pek çok sözde tanrıya kul-köle olarak belli bir güvenliğe ulaşmaya çalışacaktır.

İslâm, bir aleti tanıtan kılavuz kitap veya broşür gibi, bir insan ve kâinat tercümesidir. Kur'an, ona "fitrat", yani varlığın modeli, bütün değişmez temel hususiyetleriyle varoluş adını verir. Ve İslâm, ibadetlerin bile cemaat halinde edasını talep etmekle, fertlerin bir yandan ferdiyetlerini, ferdi mizaç ve karakter farklılıklarını koruyarak, ama diğer yandan birbirleri içinde eriyerek, Kur'an'ın tabiriyle kurşundan bir bina gibi sağlam bir cemaat olmalarını ister. İbadetlerin ifasını cemaatin, cemaatleşmenin temeli yapar.

Cemaatleşme, bir bakıma kendiliğinden ortaya çıkan bir olgudur da. Bilmediği yerde yapacağı en kısa bir yolculukta bile kendisine kılavuz arayan insan, Âhiret yolculuğunda dünyada kendisine rehberlik veya mürşidlik yapacak birini arar. Bu rehber veya mürşid, resmî bir şahıs değildir ki, tayin edilsin. Ölüm öldürülmedikçe, Âhiret yok edilemedikçe cemaatler olacaktır. İnsan için en hayatî bir ihtiyacın tatminine dayanan bu vakıaya hiçbir sistem ve otorite karşı çıkamaz, mani olamaz.

Bütün insanlar aynı malzemededen yapılmıştır, aynı unsurlardan müteşekkil olup, aynı yapıya ve birbirleriyle temel insanî paydayı oluşturan pek çok ortak hususiyetlere sahiptir. Bunun yanı sıra, insanlar, hücrelerindeki

DNA'lara ve parmak uçlarına varıncaya kadar birbirlerinden farklıdır da; mizaçta, karakterde, tercihlerde, konuşmada, tavır ve hareketlerde, simada ve kabiliyetlerde başkalarından ayrılmakla ferdiyeti teşkil eden bu farklılık da cemaat halinde yaşamının temel unsurudur. Çünkü insan, bu farklılıklarının ürünlerini, sonuçlarını diğerleriyle paylaşarak hayatını sürdürebilir.

Cemaatlerin ve cemaatleşmenin Türkiye'ye hiçbir zararı yoktur. Özellikle dini yaşama temelinde oluşan cemaatler olmasaydı, Cumhuriyet Türkiye'sinde Din'e belli ölçülerde cephe alınmasından kaynaklanan ve başka bir şeyle asla doldurulamayan boşluk, nesilleri bütünüyle yutabilir ve toplumumuz, alabildiğine yoz, yobaz, anarşi ve kaosla delik-deşik bir toplum haline gelirdi. Cemaatler bunu önlediği gibi, Türkiye'nin sosyal hayatına, ekonomik gelişmesine, özellikle kamu güvenliğine en büyük katkıyı yapmışlardır ve yapmaktadırlar.

Bazıları, cemaatler çıkar gütmesin diyor. Şahsî çıkarlar adına sermaye birleştirip holdingler kurmak normal de, bir cemaat fertlerinin imkânlarını birleştirip hem millete hem kendilerine hizmet etmesi neden yadırgansın? Binlerce insanın yazın yazlığa kışın kışlığa harcayacağı paraları millete, Din'e hizmete kanalize edip milyonlarca insana dini anlatma, onları suçtan alıkoyma, topluma kazandırma ne kadar büyük hizmet değil mi? Şu kadar ki, cemaatler insanların ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçların giderilmesi için yaptıkları katkıları istismar etmesinler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP muhalefeti ve iktidarlar

Ali Ünal 2008.09.29

CHP muhalefeti, denebilir ki, demokrasiye geçtiğimiz günden bu yana Türkiye'nin en büyük talihsizliği olmuştur.

Dünyada âdeta benzeri görülmeyen bu muhalefet, problemlerimizin çözümü için ciddi bir reçeteye sahip olamama bir yana, iktidarlara kâbuslar yaşatmış ve darbelere zemin hazırlamıştır. Merhum Menderes ve DP karşısında İnönü'lü CHP'nin yaptığı muhalefeti, merhum Özal karşısında temelde gizli CHP'li Süleyman Demirel yapmış, Sayın Erdoğan ve AK Parti karşısında da, şahsî hayatında ve ikili münasebetlerinde ne kadar nazik bir tablo da çizse Baykal'lı CHP yapmaktadır. Çünkü CHP, Türkiye'de suyu genellikle halk çoğunluğunun arzusunun tersine akıtmaya çalışan, halk çoğunluğunun inançlarına, değerlerine, yaşayışına, dünya görüşüne, hislerine ve yönelişlerine değil, genellikle bunların tam tersine sahip bir azınlığı temsil eden parti görünümündedir. Ayrıca, halka rağmen devlet üzerinden büyümüş asalak bir sermayenin de partisi gibi davranagelmıştır. Bu yapısı ve mahiyetidir ki, CHP'yi olabildiğince hırçınlaştırmaktadır. Çünkü tercih ettiği mahiyetiyle CHP, kendisini iktidara getirecek, halk çoğunluğu katında, hattâ umum vicdanda kabul görmesini sağlayacak müsbet, yani yapmaya ve tamire yönelik bir fikirler ve teklifler manzumesine sahip değildir. Dolayısıyla bütün gücünü tahripten, nefsanî hisleri ve bazı şahsî çıkarları, azınlık ve grup çıkarlarını tahrik etmekten, insanın mahiyetinde muzır madenler hükmünde bulunan fena istidatları işletmekten, nefsin, bazı emmâre nefislerin tuğyankârlığını okşamaktan almaktadır.

Çoğunluğa muhalefet çizgisinde giden ve yapıcı, tamir edici fikirlere, programlara ve değerlere sahip olmayanlar, bilhassa kendilerini beğenmiş, çoğunluğa tepeden bakan, riyakâr ve şöhretperest de iseler, muktedir görünmek ve şöhret kazanmak için gerçeğe ve ehl-i hakka daima muhalefet vaziyetini alırlar. Tamirle ve onun gerektirdiği iktidar ve kudretle değil, müsbet bir şey yapmama, yapana mani olma ve tahriple dikkat

çekmek ve böylece kendilerinden bahsettirmek isterler. Bu ve bu yolla elde ettikleri şöhret kendilerine menhus da bir zevk verdiği içindir ki, çizgilerini değiştirmeyi düşünmezler; zaten salim düşünme kabiliyetini de yitirmişlerdir. Hele bir de karşılarında başarılı bir rakip varsa, bu, hırçınlıklarını daha da artırır.

Acı da olsa söylemek gerekiyor ki, CHP'nin takip ettiği yol, büyük ölçüde bu yoldur. Böyle bir muhalefete karşı durmak, özellikle ülkede bu muhalefete yaslanarak gizli iktidar olmuş ve iktidarlarının devamını bu muhalefette arayan güçler de varsa kolay değildir; fakat aşılmaz ve tesiri büyük ölçüde kırılmaz da değildir. Ama bunun için, her şeyden önce lekesiz, şaibesiz ve çok şeffaf olmak gerekmektedir. Demokrasi, şeffaflık gerektirdiği gibi, iktidar olma da tabiatı gereği şeffaflık ister. Ayrıca, iktidarı "Bal tutan parmağını yalar" sözünü yanlış çıkaracak şekilde tamamen halka hizmet yeri ve makamı olmak görmek ve günlük hayatta, harcamalarda olabildiğince şeffaf davranmak, bunun yanı sıra ehil de olsalar yakınları iktidar olmanın sağlayabileceği, insanları suizana sevk edecek makam, koltuk ve menfaat yerlerinden uzak tutmak da faziletli bir iktidarın şartlarından.

Bunların yanı sıra tahribi meslek edinmiş insanlar ve gruplarla kavgaya girmek, mücadeleyi onların sahasında yapmayı baştan kabul etmek demektir. Onların en büyük sermayesi zaten kavgadır; dolayısıyla iktidar, kimle ve hangi kesimle olursa olsun kavgadan kaçınmalı, böylece karşı tarafın çıkarmak istediği yangına benzin dökmemelidir. Hangi ülkede olursa olsun kanunlar, genellikle müsbettir. Hukuk ve kanunlar içinde kalınmalı, kanunlar işletilmeli ve haklı iken, kavga ederek haksız duruma düşülmemelidir. Bu da, sabırla birlikte iktidarı kullanmada samimiyet ve sadece ülkeye ve halka hizmet niyet ve düşüncesi taşımayı ister. Ayrıca, hakperest olmayı, hak kimde olursa olsun almayı, vifak ve ittifakı hakta görmeyi fakat hakkı tekeline görmemeyi, daima yapıcı olmayı, hakkı temsil konusunda bencil davranmamayı gerektirir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şüpheler, tesbitler, sorular

Ali Ünal 2008.10.06

Bazı emekli askerleri dinliyoruz. İçlerinde, terör konusunda belki en önemli hatası inisiyatif alamama ve kesin bir irade ortaya koyamama olan siyaseti suçlayanlar da var, emekli albay Mithat Işık gibi "PKK, 200 kişinin bulunduğu bir karakola bundan daha çok sayıda teröristle ve güpegündüz baskın yapıyor ve 23 zayıatla geri dönüyorsa, bundan çıkarmamız gereken dersler olmalı!" diyenleri de var.

Erdal Sarızeybek, "Siz Kuzey Irak sınırının 5 km içindeki Basyan'da, Hakurk'ta kümelenmiş teröristi seyredermeniz, maalesef o da gelip seni vurur. Teröristler ağaçlar arasından katırlarla silahları taşıyor ve sonra yılan gibi kıvrılıp sızabiliyorlar. Hükümetin artık terörle ilgili gerçekten etkili mücadele kararları alması gerekmektedir." diyor. Okuyucular, buna yorum yazıyorlar: "Katırlar da mı yılan gibi kıvrılabilir? Aktütün'de neden yer altında betondan sığınaklar yapılmıyor?" Asker, kendisine tanınan yetki ile Kuzey Irak'ta bir yıldır operasyon yapıyor, Kandil dahi bombalanıyor. Aktütün Karakolu'nu güçlendirmek ve betondan yer altı sığınağı yapmak gibi, sınırdan 5 km içerideki Basyan ve Hakurk kamplarını "BBG evi gibi" gözetleyip vurma görevi de hükümete mi ait?

Aktütün Karakolu'na ilk baskın 13 Eylül 1992 günü 400-500 kişilik bir grupla yapılıyor, 22 şehit veriyoruz ve teröristler 87 ceset bırakıp gidiyorlar. 16 yıl sonraki şu son baskında ise 16 şehit veriyoruz ve 23 terörist etkisiz hale getiriliyor. Bu, terörle 16 yıllık mücadele adına ne manâya geliyor?

Şehit olan er Ramazan Yeşil, ailesiyle telefon konuşmasında "Son bir haftada 3 defa baskına uğradık." diyor...

PKK terörüyle 30 yıla yaklaşan mücadeleye rağmen çözümü hâlâ meselenin üzerine şiddetle gidilmesinde görenler var. Oysa Öcalan bile şöyle diyordu: "Biz askerî bir eylem yapıyoruz ve bu, bize alan açıyor. Yüzlerce kişiyi kazandırıyor. Fakat Türkiye'nin özel timleri bir şehri komple Türkiye'ye karşı çıkıyor. Yolladılar vurucu timleri Cizre'ye... Cizre'yi biz 50 yıl uğraşsaydık, bu kadar yanımıza çekemezdik. Ordunun, yani zorun Türk siyasîleri tarafından ölçsüz kullanılması, halkın akın halinde PKK'ya taraftar olmasına yol açtı." (Akrebin Kışkacında Güneydoğu, 169-170)

Mustafa Kaplan soruyor: "12 Eylül ihtilâlinden sonra bütün Kürt örgütleri söndürüldü. 80 öncesinde PKK da vardı. Peki, PKK niye söndürülemedi?" (M. Sever, Kürt Sorunu)

Uğur Mumcu'nun öldürülmeden önceki son yazısı, MOSSAD ve CIA-Mustafa Barzani ilişkileri ve CIA ile MOSSAD'ın Kürtlere yaptıkları yardımlarla ilgiliydi. Hasan Köni, isim telaffuz etmeden, "Dikkatlerin ve düşmanlığın Kürtler üzerine çekilmesiyle bölgemizdeki bir ülkenin güvenliği mi sağlanmak isteniyor?" diye sordu. Bu sorular, yetkililerin kafasında ne kadar var?

Orgeneral Eşref Bitlis ile Hulûsi Aydın'ın niçin ve kimler tarafından öldürüldüğü neden hâlâ meçhul?

Öcalan hakkında yakalanıncaya kadar onca yıl neden resmî arama emri, tutuklama kararı çıkarılmadı; yardımcı olması için İnterpol'e de başvurulmadı; Öcalan, gıyabında da olsa mahkeme edilip cezalandırılmadı ve en önemlisi neden vatandaşlıktan çıkarılmadı?

Güneydoğu'da PKK'ya karşı en güzel mücadeleyi veren Özel Tim, neden zamanla geri çekilip pasifize edildi? Bununla 1991'de ANAP'ta yapılan iç operasyonun münasebeti var mıydı?

Aktütün baskını, Altınova hadiselerinin hemen arkasından geldi. Gündemde tezkere var. ABD başkanlık seçimlerinde neo-conların dünyada önemli bir hadiseye, çatışmaya ihtiyacı olduğu bazılarınca ifade ediliyor. Anayasa Mahkemesi'nde DTP davası görüşülüyor. Hükümet, Özal'dan bu yana ihmal edilen Orta Asya ile yeniden ilgi kurma teşebbüsünde. Eser Karakaş, dün Star'daki yazısında Bolu Express gazetesinde çıkan tüyler ürpertici bir yazıya ve bu yazı hakkında savcılığın takipsizlik kararı vermesine temas ediyordu. Güneydoğu ile ilgili terörün zeminini kurutacak resmî-gayri resmî açılımlar devrede. Ergenekon davası başlama arefesinde. Ve böyle bir zamanda Aktütün'deki fecî hadise. Her şeyden önce, PKK terörünün gerçekte ne olduğu tam bir aydınlatmaya muhtaç değil mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Küresel kriz

Ali Ünal 2008.10.13

Papa 16. Benediktus, "Küresel kriz, İlâhî ikazdır!" diyor. Böyle dediği için ne Batı'da hücumla maruz kalıyor ne de Türkiye'de bir Müslüman benzer değerlendirmede bulunduğu topyekûn harekete geçen "lâikçi" medyadan ses çıkıyor.

17 Ağustos 1999 depremi için benzer bir değerlendirmede bulunan Sayın Mehmet Kutlular hapis cezasına çarptırılmış, o bu cezayı çekmiş ama AİHM, böyle bir değerlendirme hukuka aykırı değildir diyerek, onu hukuka aykırı bulan Türkiye Cumhuriyeti mahkemesini mahkûm etmişti. Elbette kevnî/kozmik meseleler üzerinde yorum yaparken seküler kanunlara göre davranmak, Allah'a ve dine inancımızı onlara göre düzenlemek mecburiyetinde değiliz.

Evet, Kur'an'da iki kusur sayfa olarak anlatılan Hz. Musa (as) ve Hz. Hızır (as) kıssası, bize bütün hadiselerin Kaderî boyutunu, içyüzünü, asıl manâsını öğretir. Cenab-ı Allah (cc), Kur'an'da kevnî gerçekler gibi fertlerin ve toplumların yaşadıklarını, yani tarihi ve sosyal vâkıaları da zahirî sebepler açısından nazara vermez; çünkü onlara böyle bakmak, o gerçekleri ve hadiseleri manâsızlaştırır ve yaratılışı da anlamsız hale getirdiği gibi, neticede insanı ya deist olmaya ya da Cenab-ı Allah'ın -haşa- manâsız şeylerle iştigal ettiği neticesine, bundan da öte O'nu inkâra kadar götürür. Bu ise, cinayetlerin en korkuncudur. Zahirî sebepler birer bahanedir; asıl sebep, onların gerisinde yatan Kaderî veya İlâhî hükümdür. Bize düşen, öncelikle onu aramak ve ona göre davranmaktır. Bu, zahirî sebepleri görmeyelim manâsına gelmez. Çünkü sebep ve netice gibi, zahirî ve aslî sebepler için de iki ayrı değil tek ve aynı Kader hükmeder; zahirî sebepler de aslî sebebe bağlıdır. Kader, bu aslî sebebe göre hükmünü verir; zahirî sebebi bir perde yapar ve bizi aslî sebebi görmeye çağırır.

Meselâ, Uhud Savaşı'nın ikinci devresinde Müslümanların yaşadığı zahirî mağlûbiyetteki görünür sebep, Peygamber Efendimiz'in (sas) kesin emrine rağmen okçuların yerlerini terk etmeleridir (Âl-i İmran, 152). Ama bu görünür sebebi ve Sahâbe ordusunun savaşın ikinci devresindeki zahirî mağlûbiyetini hazırlayan asıl sebep, Kur'an'da açıkça buyrulduğu üzere, Sahâbe'den bazılarının daha önce kendi seviyeleriyle tam örtüşmeyecek şekilde davranmış olmalarıdır (Âl-i İmran, 155). Bu da, Allahü a'lem Bedir Savaşı'nda düşman tamamen ezilmeden ganimet toplamaya girişmeleri olsa gerektir (Enfal, 67; Muhammed, 4). Söz konusu zahirî mağlûbiyetin daha başka pek çok hikmetleri vardır ki, bunlar bilhassa Âl-i İmran Sûresi'ndeki ilgili âyetlerden takip edilebilir. Aynı şekilde, Huneyn Savaşı'nın ilk devresinde yaşanan zahirî mağlûbiyetin görünürdeki sebebi, Huneyn Vadisi'nde düşmanın pususuna düşmektir. Fakat bu sebebi hazırlayan ve o mağlûbiyete hükmeden asıl sebep ise, Müslüman ordusundaki bazılarının kalblerinde beliriveren güçlerine aldanma, "bugün bizi yenebilecek kimse yoktur!" duygusuna kapılıp, zaferi bir anlık bir duyguyla bile olsa kendi maddî güçlerine bağlayiverme olmuştur (Tevbe, 25).

Fert fert ve toplumlar olarak hayatımızdaki her bir hadise nasıl pek çok manâlar ve hikmetler yüklü ise, bugün dünya çapında yaşanan ve nelere mal olacağını henüz kimsenin kestiremediği "küresel kriz" de elbette büyük manâlar ve hikmetler yüklüdür; taşıdığı manâ ve hikmetleriyle elbette İlâhî bir ikazdır. Krize yol açan zahirî sebepler kadar olsun, o sebepleri ortaya çıkaran ve onlara hükmeden Kaderî sebepleri aramak gerekir. Ne liberal kapitalizm ve onun üzerine oturduğu pazar ekonomisi, "ideolojilerini mitoloji haline getirenler"i zannettiği gibi insanlığın önündeki yegâne alternatif ve tarihin sonudur ne de mevcut herhangi bir siyasî sistem. Çünkü bunların hiçbirisi, Cenab-ı Allah'ın kâinat gibi insan hayatının da yaratılışı ve işleyiş, yani varoluş sistemi olarak tayin buyurduğu, varlığın üzerinde döndüğü İlâhî icraatın unvanı olan kanunlar bütününe, yani "fıtrat"a uygun değildir. Dolayısıyla, fıtratın bir tercümesi olan İslâm'a da uygun değildir ve hepsi, sona ermeye mahkûmdur. Bu konu, üzerinde biraz daha durmayı hak ediyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Temel mahiyetiyle küresel kriz

Ali Ünal 2008.10.20

2001'de Türkiye'yi vuran kriz, özellikle öncesinde büyük yolsuzluklarla gelmiş ve yabancıların piyasadaki paralarını Türkiye dışına çıkarmalarıyla yaşanmıştı.

Şu anda neredeyse bütün dünya ölçeğinde yaşanan krizin merkez üssü ise ABD ve Batı Avrupa devletleri; yani dünya ekonomisini kontrol eden, dünya siyasetini yönlendiren ülkeler. Bu krizin en önemli boyutunu yine

devasa çapta yolsuzluklar oluşturuyor ve ABD'nin, bu ülkenin zenginliğini temsil ettiği kabul edilen piyasa devleri, paralarını ABD dışına çıkarıyorlar. Bazı çevrelerde yazıldığına göre ve ABD ile Batı Avrupa'daki Yahudi sermayedarlar ve İsrail'den pek sızlanma gelmemesinden de kestirilebileceği üzere, yüz milyarlarca dolar İsrail'e aktarılmış durumda ve yine yazıldığına göre, dünyanın finans merkezi bundan sonra Çin ve Hindistan olacak gibi. Bu ülkelerde maliyetin çok düşük olması sebebiyle, Batı Avrupa ülkelerinde üretim yapan fabrikalar zaten kaç yıldır Çin'e taşınıyordu.

Yaşanan "küresel" malî krizin zahîrî boyutunda biri iradî temel iki unsur var: (1) Krizden birinci derecede etkilenir görünen fakat yine ülkelerin vatandaşlarından, yani halklardan toplanan vergilerin oluşturduğu devlet bütçelerinden aktarılan trilyonlarla kurtarılmaya çalışılan şirketler, sanki bilerek işin içinde görünüyor. Yani ortada yeni bir siyasî/ekonomik tercih söz konusu. Bu tercih, inşallah gelecek hafta üzerinde durmayı düşündüğümüz Âhir Zaman'la ilgili âyetlerin ve hadis-i şeriflerin tek tek gerçekleşme sürecini de bize işaretliyor. (2) Piyasa veya pazar ekonomisi denilen ve sahih değerlerden çok spekülatif ve varsayılan değerler üzerinde dönen malî-ekonomik sistemin kalıcı olabilmesi mümkün değildir. Yani, liberal kapitalizmin bugünün ve geleceğin tek ekonomik alternatifi olmak şöyle dursun, bizatihî ayakta kalması dahi imkânsızdır.

Konunun ikinci önemli yanını, Bediüzzaman'ın Birinci Dünya Savaşı sonrasında yaşanan büyük kriz günlerindeki şu değerlendirmelerinde bulabiliriz:

İnsanlık tarihindeki ihtilâllerin, bozgunculukların ve bütün ahlâk-ı rezilenin kaynağı iki tavidir: "Ben tok olsam, başkası açlıktan ölse bana ne!" ve "İstirahatım için sen zahmet çek ve çalış, ben yiyeyim."

Birinci tavrın kökünü kesecek çare zekâttır. İkinci tavrın devası ise faizin haramlığıdır. Beşer, zekât emrini ve faiz yasağını dinlemedi, müthiş bir sille yedi. İkincisini yemeden dinlemeli. (Dinlemedi, II. Dünya Savaşı sillesini yedi.) (Hakikat Çekirdekleri)

Bediüzzaman, bir başka yerde (Lemaât) şu açıklamayı yapar:

Modern medeniyet, insanlığa büyük bir esaret prangası vurmuş ve onun için ilaç değil zehir olmuştur. İnsanlığın yüzde 20'sine sahte, yaldızlı bir saadet sunmuş da olsa, yüzde 80'i meşakkat ve şekavete atmış, ekonominin kârını azınlığın azınlığı toplamıştır. Hevâ ve hevesi serbest bırakmış, hayvanî bir hürriyet getirmiş, hiç de zarurî olmayan ihtiyaçları zarurî hükmüne geçirerek, temelde dört şeye muhtaç olan beşeri yüz şeye muhtaç ve fakir kılmıştır. Emek ve helâl kazanç, masrafa yetmemektedir; dolayısıyla beşer hile ve harama sapmış ve bu noktadan beşerin ahlâkî bozulmuştur. Neticede de, bütün "ortaçağlar"da işlenen vahşet, cinayet, zulüm ve hıyanetin tamamını şu habis medeniyet bir defada (I. Dünya Savaşı olarak) kusmuştur. Fakat midesi hâlâ bulanmaktadır.

Evet, Bediüzzaman'ın genel çerçevesini çizdiği ve ferdiyetçilik, bencillik, rekabet, adaletsizlik ve gittikçe açlık veren maddî doyum üzerine oturan ve bütün bunları besleyen, ayrıca emeksiz ve kolay kazancın ve sınıflaşmanın temelini oluşturan, zengini daha zengin, fakiri daha fakir yapan ve her bakımdan bir sömürü aracı olan faize dayalı ekonomik sistemiyle modern medeniyetin bulanık midesi, II. Dünya Savaşı'nda öncekinden daha korkunç bir istifradada bulunmuştur. Şimdi daha korkunç bulanmaktadır. Kur'an-ı Kerim, faizle iştilal edenlere Allah ve Rasûlü'nün harp ilan ettiğini beyan buyurur. (Bakara Suresi/2: 279) Allah ve Rasûlü'nün kendisine harp ilan ettiği bir sistemin insanlığa saadet getirmesi ve ömürlü olması mümkün değildir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Krizin geleceği

Nasıl sosyologlar hadiselerle "iman ettikleri" sosyolojinin teorileri açısından yaklaşıyor ve insanı hadiselerin nesnesi yapıyorlarsa, ekonomi uzmanları da ekonomik konulara, özelde dünyanın içine düştüğü mâlî krize âdeta şartsız iman ettikleri ekonomik sistem(ler) açısından bakıyor ve insanı sistemlerin nesnesi yapıyorlar.

Bu bakımdan bazıları, en bâtil ideoloji, sistem, din ve akımlarda bile temel bir hakikat unsuruyla birlikte bazı hakikatlerin olabileceğini düşünmeden, daha en temelde bilgi teorisiyle kendisini reddeden ve dolayısıyla hiçbir zaman haklı olmamış Marks'ın ve Marksizm'in haklılığı iddiasında bulunurken, bazıları da şu son krizi, en son dogmaları olan küreselleşme çerçevesinde liberal kapitalizmin yeni bir "evre"si olarak görüyorlar. Sosyoloji, ekonomi vb. uzmanlarıyla filozoflar içinde doğrusu en temel konularda bile birbirleriyle ittifak eden iki insan bulmak çok zor.

Nasıl -peygamberler dışında- her bir insanın, tamamen eğitildiğinde bile fonksiyonunu sinirlere devreden nefsi-i emmaresi varsa, bir makro-insan olarak görülebilecek insanlığın da aynı şekilde nefsi-i emmaresi vardır. İnsanlığın içinde şeytanın ajanlığını ve emirlerinin icraatçılığını yapan, Karun gibi sermayeyi, Hâmân gibi, Din yerine ikame edilmeye çalışılan ideoloji, sistem veya bâtil dinleri elinde tutan, hattâ Bel'amlarla Hak Dini bile içeriden kontrole çalışan, Firavunî gücü de emrinde kullanan ve insanlığı sürekli iğfale, bozgunculuğa, ahlâkî çöküşe, günaha, içtimaî-siyasî kaosa sürüklemeye çalışan bu nefsi-i emmare, gücünü artık başka diyarlarda temerküz ettirmek niyetinde görünüyor. Tabîi bunda, bizzat kendi ürünü olan vahşî kapitalist uygulamaların da tesiri büyük. Tüketim çılgınlığının, faizciliğin, israfın elbette gelip tıkanacağı bir nokta olacaktı; ayrıca, Batı ekonomilerini besleyen ülkelerin eskisi gibi "sağlamaması", tek kutuplu dünya hakimiyeti heves ve maceraları, liberal kapitalizmi dengeleme adına icat edilen sendikalar, işçi hakları vb. faktörler, üretimi hem zorlaştırıyor hem de pahalı hale getiriyor. Çin ve Hindistan gibi kapitalist tüketim "zevki"ni tam tatmamış ülkeler de, ucuz işgücünün yanı sıra tüketim adına büyük nüfus barındırıyorlar.

Esasen dünya, Sovyetler Birliği'nin dağıldığı tarihte şimdiki sürece girmişti. Tek kutuplu dünya hakimiyeti hayalindeki ABD, İslâm dünyasına yeni şekil verme ve İslâm'ı dönüştürme projesiyle ilk etapta Afganistan ve Irak'a saldırırken, artık Türkiye içinde ve dışında sevinçle tarihin sonundan bahsedenlerin aksine, İslâm'a, Kur'an'ın ve Hadis'in haberlerine, Kur'an'ın hadiseleri değerlendirmesine ve hadiseler için tayin buyurduğu ve Sünnetullah denilen çerçeveye tam itimatla bu sûtunda "ABD Sonuna Oynuyor"; AB'ye kabulümüz müzakerelerine yeşil ışık yakılınca Türkiye için tarihin sonuna gelindiği sevinciyle yapılan yayınların tersine de "AB, Türkiye'yi almadan Türkiye AB'yi istiyab edecek" diye yazılmıştı. Evet, nefsi-i emmare, gücünü artık başka diyarlarda temerküz ettirmek niyetinde de olsa, nefsi-i emmaresini kontrole şeytanın insanlığı sürüklediği, sürükleyeceği her yeni merhale, insanlık içinde kalbi temsil edenler çizgilerini korur ve va'de vefasızlık etmezlerse, nefsi-i emmaresinin ve şeytanın nihaî mağlûbiyetine giden merhaleler olacaktır. Şeytan, Bedir Harbi'ne varan süreçte Kureyş'i, "Müslümanları ortadan kaldırmanın tam zamanı ve fırsatıdır" beklentisiyle "Bugün sizi yenecek yoktur" diyerek büyük tantanalarla Mekke'den çıkarmıştı. Ama Bedir'de zahiren çok zayıf Müslüman ordusuna yardıma gelen nişanlı melekleri görünce de, "Ben, sizin görmediklerinizi görüyorum!" diyerek gerisin geriye kaçmıştı. O, hep böyle yapar ve onun vadi hep bir aldanmışlıktır.

Büyük krizler, büyük sonuçlar doğurur. Artık güç dengesi Asya'ya, Asya'nın doğusuna kayıyor. İnsanlığın nefsi-i emmaresi burada temsil edilecek. Dünya, büyük ekonomik-siyasî-askerî-içtimâî krizlerin içine yuvarlanacak ve bilhassa Batı, bu krizlerle sarsıldıkça sarsılacak ve bu sarsıntılar, onu İslâm ile en azından ittifaka itecek. İşte tarih, nihaî meyvesini asıl o zaman verecek.

Mustafa, Ergenekon, PKK, Üzmez

Ali Ünal 2008.11.03

Türkiye'nin en az son bir asırlık tarihi gizliliklerle dolu ve onu anlatan resmî tarih de kurgulanmış bir tarih. Bu tarih içinde kamuoyunda "Dönmeler" diye anılan ve "takiyye" üzerinden hareket eden bir grup, ciddî role sahip.

Bu konu birkaç yıl önce kamuoyunda tartışılmaya başlandı; sonra kendisinin itirafıyla "İbrani" kökenli, Öcalan dostu, hattâ bir kısım devletlilerle Öcalan arasında şu veya bu şekilde kuryelik yapan Yalçın Küçük ile, onun isim üzerinden "dönme" tesbit usulüne göre "dönme"liğinden pekâlâ söz edilebilecek Soner Yalçın konu üzerinde kitaplar yayınlayınca sulandı ve kapandı.

Mustafa Kemal'i öncelikle İslâm'a karşı, hattâ Allah'ın varlığını bile sorgulayacak derecede inkârcı biri olarak takdimde ısrar eden Can Dündar'ın "Mustafa"sı konusunda Kürşat Bumin'in tesbiti şöyle: "Mustafa, hakkında izlemeden de konuşmanın pekâlâ meşru sayılabileceği filmlerden biri. Ülke tarihi çoğul okumalara kapısını sonuna kadar açmış olacak ki, yapılan edilen şeyleri izleyip de iyi vakit geçirebilelim. Bu yoksa ne işime yarar 'belgesel'? O'nun ülkenin kamusal hayatına ilişkin gerçekleştirdikleri enine-boyuna sadece bir değil bin tane belgesele konu olmamış ise, 'özel hayatındaki insanı getiriyoruz önünüze' diyen bir belgeselden bize ne?" Ana karakteriyle ele alınmayan, alınması kanunlarla, anayasayla mümkün bulunmayan ama bir gün her gerçek gibi ortaya çıkacak olan bir gerçek, temelde o gerçeğe karşı ve onu ideolojik-siyasî, hattâ misyonik hedefi istikametinde kullandığı pekâlâ düşünülebilecek biri tarafından başka yönleriyle yansıtılıyorsa üzerinde düşünmek gerekir.

Türkiye'de dünden bugüne Öcalan'la görüşmeyen, belki de iş tutmayan derin yetkili yok gibi: İddialara göre, Öcalan'a Şam'da yapılması kararlaştırılan bir operasyonu Yalçın Küçük'ün ona göre dolaylı vasıtasıyla önceden haber veren siyasîden 28 Şubat'ın kahramanı generale ve 28 Şubat'ı gerekirse 1000 yıl sürdürmeye kararlı komutanın danışmanlığını yapmış olan Ergenekon zanlısı Emin Gürses'ten, nerdeyse son 40 yıldır her türlü gizli-kapaklı işin içinde bulunduğu anlaşılan Doğu Perinçek'e kadar. Doğu Perinçek, Demirel'in AP'sinin genel başkan yardımcılığını yapmış olan ve bir İtalyan tarihçinin İslâm'a ve Peygamber Efendimiz'e (sas) iftiralarla dolu bir kitabını Türkçede yayınlayan Sadık Perinçek'in oğlu. Demirel'in de Doğu Perinçek için "Ben, onun amcasıyım" dediğini Yavuz Donat yazmıştı. Ayrıca, Öcalan'ın PKK'yı İmralı'dan avukatlarına yazdırdığı talimatlarla idare ettiği medyada sürekli ifade ediliyor. Avukat da İmralı'ya elbette orayı bekleyen askerî yetkililerin gözetiminde girip çıkıyor. Bir yazarın nihaî tesbiti şöyle: "Bu ülkede terör de yok irtica da. Bunları üreten kriz lobileri var.. Laiklik, Atatürkçülük kimilerinin elinde bir istismar alanı olarak, bu işin kandırmacısı olarak kullanılıyor. Derin devlet gerçeği bütün çıplaklığı ile ortaya çıkmadan ne terör biter, ne irtica, ne mafyanın önü alınır ne de kayıtdışı ekonominin.." Ergenekon, derin devletin tetikçisi görüntüsü veriyor; şu kadar ki, aynı yazar uyarıyor: "Ergenekon'u gözünüze çok yaklaştırdığınızda arkasında derin devleti kaybedersiniz; Apo'yu gözünüze çok yaklaştırdığınızda da 1 Numara'yı görmezsiniz."

Taha Kivanç, 10.4.95 günü, hakkında İBDA-C'nin propagandasını yapmaktan 5 yıla kadar ağır hapis talebiyle soruşturma başlatılınca en yakın dostlarını ve onlarla kurduğu meclisleri gündeme taşıyan Hüseyin Üzmez'den naklen yazmıştı; dün o yazısından iktibaslarda bulundu. Sabah gazetesinin son olayda bütün yargı sürecinin lehine işlediğini iddia ettiği Üzmez'in 1995 Nisan'ında açıkladığı en yakın dostları, o dönemdeki Adalet Bakanlığı ile Yargıtay'dan: Adalet Bakanlığı'ndan Bekir Yılmaz, Yargıtay'dan Hamdi Doğan, bakanlığı döneminde partidaşı 5.000 kişiyi Adalet Bakanlığı'na almakla övünen Mehmet Moğultay; Üzmez'e göre hakiki Müslüman Yekta Güngör Özden...

Yalçın Küçük'ü, Soner Yalçın'ı en çok okuyanlar gibi, korkarım Mustafa'yı en çok merak edenler de İslâm hassasiyetli Müslümanlar olacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Değişim

Ali Ünal 2008.11.10

Son asırların düşünce ve sosyo-siyasî dünyasını sloganlar ve sloganlaştırılan kavramlar esir almış durumda. Bu slogan ve kavramlar, bizi düşünme külfetinden kurtardığı gibi, cehaletimizi, hata ve yanlışlarımızı örtme fonksiyonu da görüyor, hattâ ne kadar ilerici ve modern olduğumuzu göstermeye de yetiyor.

İttihad ve Terakki, adı üstünde ittihad (birlik), terakki (ilerleme) ve hürriyet slogan ve kavramları üzerinde iktidara gelmişti. Özellikle terakki (progress), bütün modern çağı esir alan bir kavramdı. Saddam döneminde Irak'ın her tarafında uhuvvet (kardeşlik) ilavesiyle birlikte hemen aynı kavram veya sloganları görürdünüz. Günümüzün en gözde ve her meseleyi çözen, en girift sosyal-siyasî hadiseleri izah ediveren kavram ve sloganı ise değişim veya değişme.

Harf devrimine ilaveten yaptığımız dil devrimi dilimizi olabildiğince kısırlaştırdığı için tebdil, tebeddül, tağyir, tağayyür, tecdid, teceddüd gibi farklı manâlara gelen kavramların hepsini değişme/değişim kelimesiyle ifade ediveriyoruz. Oysa temelde "bedel" kökünden gelen tebeddül, bir şeyin yerine başka bir şeyin geçmesi; tebdil, bir şeyi başka bir şeyle değiştirme manâsıdır. Kur'an-ı Kerim'de Cenab-ı Allah'ın (cc) hem kâinatı yaratma ve hem de kâinatın hayatını sürdürmesi, işleyişi adına takdir buyurduğu sistem için "fitrat" tabiri kullanıldığı gibi, aynı tabir İslâm için de kullanılır: "Allah'ın insanları ona göre, o temelde yarattığı fitratıdır İslâm." (Rûm Sûresi/30:30) Yani İslâm, kâinatın da, insanın da "din"idir. Bu cümlemin devamında "Allah'ın yaratması için değiştirme (tebdil) olmaz!" buyrulur. Şahit de olduğumuz üzere, kâinatta ve insan hayatı için asıl olan değişme, değiştirme değil, sebattır. Kâinat, baştan beri hep sabit bir fitrat, yani aynı yaratılış ve varlık kaideleri, aynı küllî kanunlar üzerinde hayatını devam ettirir. Bunun gibi, Hz. Âdem'den itibaren her peygamber İslâm Dini ile gelmiştir ve bu Din'in iman, ibadet, ahlâk ve temel muamelât, hattâ ukubat kaideleri hep aynı kalmıştır. Şu kadar ki insan, cansız saydığımız ve şuursuz varlıklar gibi değildir; düşünce ve ilim ekseninde tekâmül eder, onun bu tekâmülüne paralel olarak keşif ve icatlarla hayat da tekâmül eder. Fakat düşünce ve ilim kaidesiz, başboş olmadığı, olamayacağı gibi, bu tekâmül, asla Din'in değişmez esaslarında da değişikliğe sebep olacak mahiyette değildir. Dolayısıyla, nasıl üzerinde döndüğü sistem manâsında kâinatın fitratında tebeddül olmaz, bundaki her bir tebdil teşebbüsü insanın aleyhine sonuçlanırsa, bunun gibi insan düşüncesinin, ilmin temel kaidelerinde ve İslâm'ın temel iman, ibadet, ahlâk, muamelât ve ukubat esaslarında da tebdile gidilemez.

Tağayyür başkalaşma, tağyir başkalaştırma demektir. Bu, bir manâda kökten, özden değişmeyi ifade eder. Bir insanın veya toplumun bu manâda değişmesi, onun içtimaî-siyasî yönden değişmesini de beraberinde getirir (Ra'd Sûresi/13:11) ve böyle bir değişme de Müslüman için asla söz konusu olamaz. Tam tersine, Müslüman'ın bundan, başkalaşmaktan bütünüyle sakınması gerekir.

Müsbet olan, teceddüt, yani yenilenmedir; bunu gerçekleştirmeye de tecdit (yenileştirme) denir. Cenab-ı Allah (cc), ölçümü mümkün olmayan her bir an kâinatı yeniler; aynı fitrat üzerinde yeni baştan yaratır. Her an, her saat, her gün, her ay, her mevsim, her yıl, her asır, yenilenmenin takvim cetvelidir. Bu, insanın nefes alıp vermesine benzetilmiş ve bu açıdan kâinata nefesü'r-Rahman denmiştir. İnsan da, biyolojik olarak sürekli

yenilenir. Ama bütün bu yenilenmeler, daima sabit kaideler üzerinde cereyan eder. İnsana ve Müslüman'a gereken, başkalaşmadan İslâm temelinde sürekli yenilenme, her kalb atışına, vücudumuzdaki kanın sürekli temizlenmesine paralel imanda, İslâm'ı yaşamada, Allah ile münasebetimizde eskimeye, kokuşmaya imkân tanımama, iman ve İslâm adına her şeyi yeniden duyma, yeniden yaşama ve sürekli tekâmül etmedir. Bunun gibi, İslâm'ı anlama ve yaşamadaki tebeddül/tebdil ve tağayyür/tağyirler karşısında mücedditler de tecditte bulunur; bu da, asla tebdil ve tağyir değildir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İç içe girmiş münasebetler ağı

Ali Ünal 2008.11.17

Mustafa filmi ve etrafında cereyan eden tartışmalar, Vecdi Gönül'ün dile getirdiği ulus inşası, bu maksatla Türkiye'deki Rumlarla Rumeli'deki "Müslüman" ahalinin mübadelesi ve Ermeni tehciri, nihayet Ergenekon'un sadece bir tarafından araladığı "derin merkezler" ve ilaveten Güneydoğu meselesi ve PKK terörü arasında önceki gün Mehmet Kamış Bey'in iyi yakaladığı bağlantılardan çok daha öte münasebetler söz konusudur.

Bu münasebetler, 23 Temmuz 1908'de II. Meşrutiyet'in ilanı ve 31 Mart (13 Nisan) 1909 ayaklanması iyi tahlil edilmeden anlaşılamaz.

Şükrü Hanioglu, "1878'den itibaren Jön Türklüğe atfedilen siyasî eylemlerin çoğu aslında Masonlar tarafından gerçekleştirilmiştir." tesbitinde bulunur. Masonların büyük çoğunluğunun dönmeler ve söz konusu dönemin de Siyonist hareketin büyük ivme kazandığı yıllar olduğunu dikkate aldığımızda, mesele daha bir anlam ve vuzuh kazanacaktır.

Bu dönemde Osmanlı ekonomisinde, Doğan Avcioğlu'nun da tesbitiyle, Ermenilerin ve Rumların önemli bir yeri vardı. Özellikle Selânik'te merkezleşmiş bulunan dönmeler ise, "bir ticaret burjuvazisi olarak iyice sivrilmiş" bulunuyorlardı. Bunların çoğu İttihat ve Terakki içinde yer alıyordu. Almanya ile İngiltere'nin Osmanlı üzerindeki rekabeti bu gruplar ve Balkan toplulukları üzerinden yürüyordu. 31 Mart ihtilâli üzerine İstanbul'a yürüyen Hareket Ordusu içinde çoğunluğu yıllarca Türk kanı dökmüş Sırp, Bulgar, Yunan, Makedon, Arnavut çetecileriyle sözde gönüllüler teşkil ediyordu. Sultan Abdülhamid, işte böyle bir hengâmede devleti aslî temelleri ve değerleri etrafında ayakta tutmaya, ülkeyi korumaya çalışıyordu. 31 Mart, sözünü ettiğimiz kaynamaların patlama noktası ve nihayet Abdülhamid'in temsil ettiği değerler ve temeller üzerindeki Osmanlı sisteminin yerine "modern" Türkiye'nin değerleri ve temellerinin geçmesi hadisesidir.

31 Mart ihtilâlinin onu "bastırmak"la başarısını temin eden Selânik burjuvazisi, "millî ve milletlerarası büyük ticaret ile hükümet müteahhitliğini hemen hemen tekelinde bulunduran İstanbul'un Rum ve Ermeni tüccarlarını mevkilerinden kaydırıldı." Ermenilerin büyük devletlerin teşkiliyle çıkardıkları isyanlar, tehcirlerine ve Osmanlı ekonomisindeki yerlerini kaybetmelerine sadece katkıda bulundu. Çok sonraki yıllarda Asala terörünün niye Dışişleri Bakanlığı mensuplarımıza yöneldiği de bu noktada üzerinde durulması gereken bir husustur. Cumhuriyet'i takiben Türkiye'deki yerli Rumlarla mübadele edilen Rumelili Müslümanlar içinde özellikle dönmeler ayrı bir yer tutuyordu ve bunlar bilhassa Boğaz'dakiyalılara yerleştirildiler. Karakaşzade Rüştü, bu mübadeleyi arzu etmediği için Türkiye Cumhuriyeti'nde dönmelik aleyhine yazan ilk dönme oldu.

Bir ihtilâlle başlayan modern tarihimiz, askerî kesime de dayanan İttihad Terakki yönetimiyle birlikte "ihtilâller, suikastler, siyasî cinayetler" tarihi olarak gelişti. Cahit Tanyol'un değerlendirmesiyle, "zümre istibdadı ortaya çıktı ve bunun mesuliyeti kaypak ve yakalanamaz bir hale geldi"; çünkü artık hakimiyet derin mahfillerin

elindeydi. Halkın çok büyük çoğunluğunun değerlerine karşı oluşan yeni sistem bir taraftan Türkiye'yi içine kaparken, diğer yandan kendini koruma adına düşmana muhtaçtı. Bu düşman da, irtica ve bölücülük olarak teşhis edildi. Bu çerçevede bir zaman bilhassa Güneydoğu'da kışkırtmalarla başlayan ve devam eden isyanlar, daha sonra anarşi, nihayet terör, hiçbir zaman eksik bırakılmayan sözde irticaî kalkışmalar, bazen de bunlara su taşıyan safça davranışlar, sisteme hep taze kan oldu.

Allah, insan Kendisi'ni bulsun, tanısın ve Kendisi'ne yönelsin diye onun vicdanına yüksek bir güç, ilim ve otorite sahibine yönelme, dayanma, O'ndan yardım isteme mekanizması yerleştirmiştir. Bu mekanizmanın suistimali fetişler, putlar, mitler, mitolojiler uydurmaya yol açar. Öyle anlaşıyor ki, Türkiye'de karmaşık ve girift modern sistem de kendini koruma, yaptıklarına mazeret bulma ve bir bütünlük kazanma adına bir tesbih imamesi gibi Mustafa Kemal etrafında müthiş bir mit ve mitoloji üretmiştir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sözün özü

Ali Ünal 2008.11.24

Modern dönemde üniversitelerin önem kazanması temel mevzu ve meseleleri akademik inceleme, medyanın çok büyük nüfuz kazanması da birer tartışma malzemesi olmaya indirgedi.

Neticede, en önemli problemler bile ızdıraplarının çekilmesi ve çözülmesi gereken problemler olmaktan çıkıyor; birer dedikodu, tenkit, çokları için ispat-ı nefis malzemesi haline geliyor; ayrıca, onları doğrudan yaşamamış çoğu akademisyen ve aydın için kendi aslî hüviyet, mahiyet ve zemini çerçevesinde değil de, ezberlenmiş ve bilhassa Batı'da pişirilmiş ideolojik ve sözüm ona "bilimsel" kalıplar, sistemler çerçevesinde birer subjektif ve mücerret mevzu dönüşüyor. Problemleri bizzat yaşayan halk temelinde yapılan saha çalışmaları ve istatistikler ise, akademisyen ve aydınların iddialarının tam tersine sonuçlar verip, "ezberlerini bozuveriyor."

Alevilik meselesi gibi, Güneydoğu'da yaşanan trajediyi de hiçbir zaman kendi aslî temellerinde ele alma, Türkiye'nin ve bölgenin tarihine bile göz atma zahmetine olsun katlanmayan pek çok akademisyen ve aydın, Güneydoğu trajedisini hep bir "kimlik ve Kürtlük sorunu" olarak takdim etti. Ancak benzer pek çok anket gibi, en son İHH'nın yaptığı anket de, bu iddianın bir aydın ve akademisyen fantezisi olduğunu ortaya koyuverdi. Gerçi, asırlarca din, tarih ve ebedî değerler temelinde başka Müslüman unsurlarla bir arada yaşamış bulunan Kürt kardeşlerimizde apayrı bir kimlik ayrıştırması şükür ki mümkün olmasa da, onların Kürtlüğünü kabullenmek ve onlara en tabii olan "kültürel" hakları vermek, Türkiye'ye bir şey kaybettirmeyeceği gibi, istismarların da önünü alacaktır. Fakat, dikkatlice bakıldığında, Güneydoğu'muzu boşaltmak, Kürt kardeşlerimizi ayrıştırmak ve neticede o bölgeyi bir düşman olarak koparmak gayesi de taşıyan söz konusu problemi çıkaran, destekleyen, Türkiye içinde ve dışında istismar eden çevrelerin onun bir "kimlik ve Kürtlük" problemi olarak değerlendirilmesini istedikleri, onun böyle ele alınmasına karşı çıkar görünen bazı güçlerin de aslında öyle ele alınmasına zemin hazırladığı fark edilecektir. Bir halka bulunduğu ülke dahilinde "ulusal-etnik kimlik kazandırma ve şuuru verme"nin neticede neye müncer olduğunu, "ulusçuluk ve ulus devlet oluşumları"nın en belirgin özelliklerinden birini teşkil ettiği son dönemler tarihi yeterince ortaya koymaktadır.

İslâm dünyasının, hattâ bütün dünyanın son asırlarda yaşadığı problemlerdeki onları bizzat çıkarıp büyüten haricî-dahilî güçlerin etkisini bir yana koyduğumuzda, bütün problemlerimiz temelde, Bediüzzaman'ın bir asır önce ortaya koyduğu problemlerdir ve bunlar bir bölgenin, meselâ Güneydoğu'daki trajedi bir Güneydoğu değil, Türkiye problemidir. En az bir buçuk asırdır yaşadığımız bu en temel problemler, cehalet, tefrika-ihtilâf

ve fakirliktir. Bediüzzaman, bunlara ilaveten, onları hem besleyen, hem de bir bakıma onların neticesi olan başka bazı yan problemleri de söz konusu eder: Zaman ve mesai tanziminin olmaması; toplumda, karşılıklı münasebetlerde ve muamelelerde güven yokluğu ve karşılıklı yardımlaşma eksikliği. Bunlara ek olarak, düşüncede, inançta tahkik yerine taassup ve taklit; hüda yerine hevaya, aklı ihmal edip sadece heveslere tâbi olma; ilim ile dini ayrı hattâ birbirine zıt ve çelişir disiplinler gibi görme; cerbeze ve gurura dayanan tenkit; arzulara fikir sureti giydirme; düşüncede, idarede, muamelelerde istibdat; ahlâkî yozlaşma; işlerimizde ve hayatımızda düzensizlik, plansızlık ve karmakarışıklık; şahsî veya zümre çıkarlarını öne alma ve bunları tatminde gösterilen hırs; tembellik ve ümitsizlik; vermekten çok almaya talip olma.

Nasıl İslâm dünyasında meselâ Filistin ve Kudüs meselesi aslında bütün bir İslâm dünyasının meselesi olup, ancak bu küllî mesele çerçevesinde hallolabilirse, Türkiye'nin Güneydoğu ve Alevî meseleleri gibi meseleleri de, Türkiye'nin bütün meseleleri içinde, Bediüzzaman'ın sözünü ettiği problemlerin izalesi çizgisinde hallolacaktır. Ancak kendilerini bunların tamamını çözmeye adanmış insanlar veya kadrolardır ki, bu meseleleri de çözebilecektir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hac, insanlık çapında bir vazifedir

Ali Ünal 2008.12.01

Hac, ömürde bir defa için farz olması, diğer ibadetler hemen her yerde ifa edilebilirken Mekke'nin belli yerlerinde ifa edilmesi ve tek bir ibadet olmakla birlikte birkaç güne yayılan rükünlerden ve kaidelerden teşekkül etmesi gibi sebeplerle diğer ibadetlerden ayrılır.

Bunun yanı sıra, belki Hac'cın onu hem diğer ibadetlerden ayıran hem de ona apayrı bir hususiyet kazandıran yanı ise, Kur'an-ı Kerim'de diğer ibadetler Müslümanlar için söz konusu edilirken, Hac ile ilgili âyetlerde sürekli "insanlar" tabirinin geçmesidir.

Kur'an-ı Kerim, Hac'cı ilan ile ilk vazifelendirilen zât olarak Hz. İbrahim'i (as) anar (22:27); ağır imtihanlardan geçtikten sonra insanlara imam, yani önder, rehber kılınan Hz. İbrahim (2:124), Hac'cı bütün insanlara yönelik olarak ilan etme emrini almıştır. O'nun bu emirden önce oğlu Hz. İsmail'le (as) birlikte temelleri üzerinde yükselttiği Kâbe (2:127), yeryüzünde insanlar için ibadet maksadıyla (daha Hz. Âdem döneminde) kurulan ilk evdir (3:96). İlginçtir ki, Kur'an-ı Kerim, Kâbe'nin ilk ev olma hususiyetini anlatırken, onun bulunduğu belde olarak Mekke yerine Bekke kelimesini kullanmaktadır; bu da, Mekke'nin ilk anda Müslümanlar için hususi bir belde olarak akla gelmesine karşılık, Kâbe ve Hac'cın bütün insanlık için söz konusu edilmesinden dolayı olabilir. Kâbe, yine bütün insanlar için istikamet, ayakta durma, din ve dünya işlerini düzene koyma vesilesi (5:97), ayrıca yine bütün insanlar için feyiz ve bereket kaynağı, hidayet rehberi ve kendisine yönelip birliğe ulaşma merkezidir (3:96). Ve, "Kâbe'ye yol bulup varmaya gücü yeten herkesin haccetmesi, Allah'ın bütün insanlar üzerinde bir hakkıdır. (3:97)

Âyetlerden açıkça anlaşılıyor ki Hac, bütün insanlar üzerinde borç olan insanlık çapında bir ibadet, bir kulluk, bir insaniyet vazifesidir. Ama o, İslâm'ın beş şartından biridir ve onu ancak Müslüman olanlar ifa edebilir. Şu halde İslâm, bütün insanlar için gönderilmiş evrensel bir dindir ve Müslümanlar, Hac ibadetini bütün insanlık adına ve bütün insanlığı temsilen yerine getirmektedirler. Çünkü nasıl Hac insanlık çapında ve temelde bütün insanlara borç bir ibadet, bir vazife ise, Müslüman ümmeti de bütün insanlık için yaratılmış, vazifesi insanlık çapında olan bir topluluktur: "Siz, insanların iyiliğine olarak ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. Usulünce iyilik, güzellik ve doğruluğu teşvik edip yayar, kötülük, çirkinlik ve yanlışlığın önünü almaya çalışır ve Allah'a

inanırsınız." (3:110) Yeterince mânîdardır ki, âyetle iyiliği, güzelliği ve doğruluğu teşvik edip yayma, kötülük, çirkinlik ve yanlışlığın ise önünü almaya çalışma Allah'a imandan önce zikredilmektedir. Çünkü, bütün insanlık çapında bir vazife ile yükümlü bulunan Müslüman ümmetine gerçek mevkiini kazandıran, insanlık çapında yaptıkları, yapmaları gereken iyilik, güzellik ve doğruluğu yayıp, kötülük, çirkinlik ve yanlışlığın önünü almaya çalışmadır; bu vazife de Allah'a imana dayanır, ona dayanmalıdır ve elbette şahıs veya zümre ya da kavim, kabile menfaatleri için değil, Allah için yapılmalıdır. Hac'cın bütün insanlar için bir vazife olması, insanlar içinden onların hayrına olarak çıkarılmış Müslüman ümmetin insanlık çapındaki vazifesiyle birleştiğinde manâ ve muhtevasını bulmakta, ayrıca İslâm'ın evrenselliğiyle birlikte Hac'cın İslâm'da bütün ibadetleri kapsayan bir ibadet olduğunu, bu sebeple Peygamber Efendimiz'in (sas) hayatında İslâm'ın beş şartı içinde neden son olarak ifa edildiğini ortaya koymakta, yine, adına Veda Haccı denilen bu ifade "Küfredenler, bugün artık dininizin yerleşip tam hakimiyet kazanmasından ümitlerini kesmiş bulunuyorlar... Bugün sizin için dininizi kemâle erdirdim; üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm'ı seçip ondan râzı oldum." (5:3) âyetinin inmiş olması da, onun manâ ve muhtevasına nihâî mührü vurmaktadır.

Ve Hac, bütün bu manâ ve muhtevası ile yerine getirilebildiği zaman gerçek Hac'dır. Bu sorumluluk da, başta Müslümanlar olmak üzere bütün insanların boynunda bir vebal olarak durmaktadır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Zuhre" iken "Katre" olma yolunda

Ali Ünal 2008.12.08

Hac, Kurban Bayramı arefesi ve günlerinde ifa edilir; fakat o, aylar öncesinden başlar. Çünkü Kur'an-ı Kerim, "Hac, (öteden beri halka) malûm olan aylar(da)dır." (2:197) buyurur.

Bu, bazılarının iddia ettiği gibi, Hac, ifa vakti olan Kurban Bayramı arefesi ve günlerinin bulunduğu Zilhicce'nin yerine, öncesinde yer alan Şevval ve Zilkade aylarında da yapılabilir demek değildir. Çünkü bu ifadenin devamında "Kim o aylarda Hac'ca niyet ve teşebbüs ederse" denmektedir. Yani, en geç iki ay öncesinden itibaren Hac'ca gerekli azık ve yol emniyeti noktasında karar verip niyet etmek ve gerekli hazırlıkları yapmak gerekmektedir. Hac, kelime olarak, kasdetme, yani yönelme ve niyet etme mânâsına gelir. Niyet, ibadetlerdeki gaye ve hedefi tayindir, dolayısıyla ibadetin bütün kapsamını ve nihayetini de başa yerleştirir; "nihayeti bidayete derceder." Arz edildiği üzere, Hac'ca karar verip niyet etmede gerekli yol azığının ve emniyetinin bulunması gerekir; fakat Kur'an-ı Kerim, hemen ikazda bulunur: "Azığın hayırlısı takvadır." (2:197). Öyleyse, Hac'ca iki ay öncesinden olsun kalbî-ruhî bir başlangıç ve hazırlık yapmak, namaza en azından taharet ve abdestle başlamak gibi, Hac için de tevbe ve istiğfar arınma kurnalarına müracaat etmek, kul haklarından kurtulmak, kısaca Hac "taharet"ini yapıp, "abdest"ini almak gerekmektedir.

Allah'ın üzerimizdeki hakkını ifa adına yola koyulup, nihayet mikat mahalline varmak, artık kaç haftalık ruhî-manevî hazırlıklardan, Hac "taharet, gusül" ve "abdest"inden sonra hâlâ derûnumuzda bulunan dünyevîliklerden sıyrılma, dünyada insanlar arasında ayrıcalık ve ferdî kibir, gurur (aldanış) sebebi ve işareti olan bütün hususiyetleri, makam, statü, servet, meslek alâmetlerini artık tamamen terk etme noktasına ulaşmak demektir. Fizikî güzellik ve câzibesine, rengine, süsüne, kokusuna mağlûp bir "zühre" (çiçek) olmaktan, en azından bağrını "Güneşler Güneşi"ne açmış, kendisinde renkten, kokudan, süsten eser kalmamış bir "katre" (damla) olma noktasıdır mikat mahalleri. Dolayısıyla, burada üzerimizdeki bütün dünyevî elbiseler çıkarılır; maddî kirlerden ve fazlalıklardan arınılırken, bütün manevî tortular da artık kalbden atılmaya çalışılır. Nasıl şekil, suret ve kelime manânın bir bakıma görünür âlemdeki temsili ise, bunun gibi, söz konusu arınmışlığın,

zühre iken katre olmanın temsili mahiyetinde iki dikişsiz bezden ibaret ihram giyilir. İhram, o ana kadar helâl olan bazı davranışları haram kılma da demektir. Her türlü çizgi dışı, niyet ve hedef dışı davranış (fısk) ve başkalarıyla kavga (cidal) nasıl Hac'da kesinlikle haram ise, daha önce helâl olan kadın-erkek arasındaki cinsiyet muameleleri de artık haramdır (2:197). Kur'an-ı Kerim, "İnsanlar, mahiyetleri itibarıyla, (bilhassa erkekler için olmak üzere) kadınlardan, evlâttan, kantar kantar altın ve gümüşten (yığın yığın mal ve paradan), salma güzel atlardan (lüks arabalardan?), ehlî hayvanlardan, ekinler ve kazançtan yana şiddetli tutku ve beklentiler içindedirler; bunlardan yana şehvetkârane duyulan sevgi onlar için bezenip süslenmiştir." buyurur (3:14). Artık, şehvet halini almış arzulardan, bunları tatmin teşebbüsünden tamamen sıyrılıp, "Lebbeyk!" diyerek, "Sizin kadınlara karşı duyduğunuz şehvet gibi ben namaza karşı şehvet duyarım." hadis-i şerifinde ifade olunan Allah'a yönelme, tertemiz bir katre halinde O'nun tecellilerine âdeta lekesiz ayna olabilme tutkusuna bürünme noktasına varılmıştır. Bunun yanı sıra, sinek olsun böcek olsun, pire olsun veya daha büyük veya küçük canlı olsun, hattâ yeşil bir dalcık ve ot olsun, can taşıyan hiçbir şeye dokunulmayacaktır. Kâbe, mutlak emniyet mahallidir (3:97); mü'min ve Müslüman demek, her bakımdan emniyet ve selâm/selâmet insanı demektir. İşte ihram, bu emniyeti temsil azmi ve uygulamasına geçmektir de. Emniyetin ve selâmın tam temsilcisi olmayan, emniyet yurduna bedeniyle girse de ruhuyla giremez, alınmaz.

Mekke sınırlarına, Harem mahalline varmak, Harem dairesine ulaşmak demektir ki, artık her bakımdan bu dairenin gerektirdiği gibi davranma zamanı gelmiştir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Bura, mahrem makamıdır'

Ali Ünal 2008.12.15

Bir katre halinde Mekke sınırlarına varmak, Harem dairesine ulaşmak ve nihayet girmek demektir. Selâmlık ile harem dairesinin kaideleri bir olmaz; bir bile olsa, onlara uyma derinliği, dikkati, şuuru katiyen aynı olamaz. Orası, Sultan'a en yakın olma dairesidir ve Sultan'a yakınlık âteş-i sûzândır.

Orada göz, kulak, kalb, sır, hafî, ahfâ gibi bütün dış ve iç hâsseler (duyu) hedeften azıcık kaysa muâheze gelir. Oraya girenlerden azamî vefa istenir, reşha olmaya yönelmiş bir damla olmaları istenir en azından. Nesimî'nin ifadesiyle, şöyle seslenilir orada reşha olma yolundaki vefa ehline:

Gel ey âşık ki, mahremsin;

Bura mahrem makamıdır;

Seni ehl-i vefa gördük.

Bayram arefesi günü Arafat'a yükselecek Beytullah yolcuları, bir gün önce aşk makamı Mina'ya uğrayıverirler; reşha olma yolunda Güneşler Güneşi'nin şualarıyla ısınma turudur bu. Arefe günü güneşle beraber Arafat tırmanışı başlar. Arafat, "Kalbin Zümrüt Tepeleri"nde marifet yolculuğudur. Burada vakfe ile, İslâm için, Ümmet-i Muhammed ve insanlık için dua dua yalvarmakla varlıklarını marifet şualarına açan Beytullah yolcuları, akşam olunca Müzdelife'ye doğru akarlar. Mânidardır ki Kur'an-ı Kerim, Arafat'tan Müzdelife'ye doğru yürüyüş için "akma" tabirini kullanır (2:198). (Kâbe etrafında tavaf eden, Arafat'tan Müzdelife'ye ve Cemerât'ta şeytan taşlamaya akan mü'minler, gerçekten muhteşem bir ırmak manzarası arz ederler.) Arafat zirvelerinde marifete

ulaşan katreler, Güneşler Güneşi'nin şualarına tutunup reşha olmaya yönelmişlerdir. Dolayısıyla, Müzdelife'ye akan muhteşem ırmakta tek tek katreler görölmez olur, sadece bir ırmak vardır ortada; böyle olması da gerekir, çünkü Allah (cc), bu akışın hep birlikte olmasını, herkesle birlikte bir ırmak halinde akmak gerektiğini buyurur. (2:199) Akanlar, varlıklarını insanlığı temsilen ümmet ırmağında yok etmiş ve Güneşler Güneşi'nin şuaları karşısında da yok edecek olmanın, cem makamına âdetâ ulaşmışlığın bir nişanesi gibi, Müzdelife'de akşam ile yatsı namazlarını cem ederler. Kur'an, bilhassa burada, şuurun zirvesini temsil eden Meş'ar-i Haram'da Cenab-ı Allah'ı (cc) kuvvetle zikretmeyi emreder. (2:197) O bakımdan Müzdelife, hemen gelip az bir vakfe ile geçiliverecek yer değıldir.

Müzdelife'de bayram günü sabah namazını müteakip Mina yolculuğı başlar. Mina aşktır; bu yolculuk da aşk ateşinde yanma yolculuğudur. Kâinat, bütün parçaları hem birbirleriyle hem de bütünün kendisiyle içen münasebet halinde yekpare bir bünyedir; Arş, bu bünyenin kalbidir. Aynı şekilde, küçük kâinat olan insan da, bütün parçaları hem birbirleriyle hem de insanî varlığın bütünüyü tam bir münasebet halinde yekpare bir bünyedir ve bu bünyede merkezi teşkil eden kalb, Cenab-ı Allah'ın küçük kâinat insandaki Arşı olduğı gibi, İlâhî vâridatın sağınak sağınak boşaldığı yerdir de. Bunun yanı sıra, kalbde şeytanın sızma merkezi de vardır. Yine, yeryüzü de, kâinat gibi, insan gibi bir bünyedir. Onun kalbi, merkezini Kâbe'nin teşkil ettiğı Mekke Haremi'dir. İşte bu kalbde de şeytanın sızma üssü bulunur ki, Mina, şeytanın yeryüzündeki bu üssüdür aynı zamanda. Dolayısıyla, Mina'ya ulaşan Allah âşıkları, bayram sabahı burada doğrudan büyük şeytanı taşılayarak, yedi vuruşta onu da alt ederler. Onu alt ederken, kendileriyle Maşuk'ları arasına girebilecek her türlü engeli de yok etmiş olurlar. Hz. İbrahim (as), Hz. İsmail'i (as) burada kurban etmeye yönelmiş ve "Allah bir kişi için göğsünde iki kalb var etmemiştir (dolayısıyla insan derûnunda iki hakiki sevgi bir arada cem olmaz." (33:4) İlâhî fermanında buyrulduğı gibi, Allah ile arasında hiçbir hakiki sevgi bırakmamıştı. İşte, Mina'da aşk ırmağında yıkanıp, aşk ocağında varlıklarını ifna eden Beytullah yolcuları, şeytanı da alt etmiş olmanın arkasından hem bir şükür gereğı hem de Allah'a daha da yaklaşma merhalesi olarak kurbanlarını keser, tam emniyete ulaşmış, emniyet insanı, yani hakikî mü'min olmuş bulunmanın nişanesi olarak da (48:27) saçlarını tıraş eder ve ihramdan çıkarlar.

Artık seyr ila'llahı tamamlamış olmanın ardından seyr fi'llah başlamaktadır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fütûhât-ı Mekkiye'yi medenileştirme

Ali Ünal 2008.12.22

Tavaf, namaza denk bir ibadet olarak, nihaî manâ ve muhtevasıyla seyr ila'llah'ın veya miracın nihaî noktası ve seyr fi'llahtır.

Bezm-i ezelde "Ben sizin Rabbiniz değıl miyim?" sorusuna verilen "Evet!" cevabındaki ezeli şahadetin tevdi edildiğı Hacer-i Es'ad'ı selâmla, yani bu ezeli şahadeti yenilemekle başlayan Tavaf, aynı zamanda Evinde Cenab-ı Allah'ı ziyaret manâsıyla, ışığa tutulmuş kelebekler gibi, Allah Evi etrafında biteviye bir dönüş, aşkın kanatlarında, sınırsız fena fi'llah okyanusunda veya enginliğinde bir seyahattir. Ne var ki, Hac, Ümmet-i Muhammed'in bütün insanlık adına yerine getirmekle sorumlu bulunduğı bir ibadet, Allah adına icra edilmesi gereken bir insanlık vazifesidir ve insan, hayatta bulunduğı sürece bu vazife devam edecektir. Dolayısıyla, Beytullah etrafındaki fena fi'llah yolculuğunu veya seyr fi'llahı seyr ani'llah adına sa'y beklemektedir. Bu sebeple, aşkın sarhoşluğundan uyanan Beytullah müsafirleri, Tavaf'ı tamamlamanın ardından 2 rek'at Tavaf namazı kılar ve Safa'ya akarlar.

Dünyada "İnsan için çalıştığından başkası yoktur," yani insan, sa'yinin semeresini alır; İlâhî ikram da, fazladan İlâhî yardımlar da yine sa'ye mukabil olarak gelir. İşte, 7 şavttan ibaret Tavaf'ın sonunda, "Rabbimiz! İnsanlık adına bize tevdi buyurduğun vazifeler olmasaydı şu aşk deryasında sonsuzca yüzerdik, ama aşkında yıkanmış kalblerimizle söz konusu vazifeleri yerine getirme adına ortaya koymamız gereken gayretler bizi bekliyor!" diyerek Safa'ya yönelen Allah âşıkları, insanlığın kutlu temsilcileri, 4 defa Safa'dan Merve'ye, 3 defa Merve'den Safa'ya sa'y ederek Safa-Merve arası tavafı yaparlar. Bu, bir bakıma Hz. Hacer validemizin su arayışının hatırasıdır. Allah'ın emrine tam bir teslimiyetle oğlu Hz. İsmail'le birlikte bu susuz, "ekin bitmez vadi"de kalmayı kabul eden Hz. Hacer validemiz, oturup Cenab-ı Allah'ın su gönderivermesini beklememiş, Safa-Merve tepeleri arasında nihaî gücünü sarf ederek gitmiş gelmiş, kendine düşen vazifeyi hakkıyla yerine getirmiş, teslimiyet-gayret münasebetini noksansız ortaya koymuştur. Ama insana düşen sa'y olmakla birlikte, sa'y, hiçbir insanî başarının nihaî sebebi değildir; o, arzu edilen netice adına insanın yerine getirmesi gereken bir vazife, Cenab-ı Allah'ın istenen neticeyi yaratması için O'na uzatılan bir dilekçe, bir bahanedir sadece. Bundandır ki, Hz. Hacer suyu bulamamış, suyun oğlu İsmail'in ayakları arasından, çölden bir mucize olarak kaynayiverdiğini görmüştür. Evet, insana ulaşan bütün nimetler, sa'yinin bütün neticeleri aslında birer mucizedir; dünyada hiçbir netice ile sebepleri arasında tenasüb-ü illiyet yoktur; çok küçük sebeplere çok büyük neticeler yükleyen Cenab-ı Allah (c.c.), sebepleri sadece insana düşen vazife olarak koymuştur. İnsanın bu sebepleri yerine getirmesine, yani sa'yine semere olarak yarattığı her netice aslında bir mucizedir. Sa'ydeki bu manâyı ifade adına, bir ehl-i hikmet şöyle der:

O, aramakla bulunmasa da

O'nu bulanlar, yalnızca arayanlardır.

Sa'yden sonra cemerat, yani şeytan taşlama gelir. Bu, 2 gün veya artık seyr ani'llah yolcularının tercihiyle göre 3 gün, yani Kurban Bayramı'nın 2'nci, 3'üncü, tercihe bağlı olarak 4'üncü günleri yerine getirilecektir. Evet, seyr ani'llah yolcuları, aslında seyr ila'llah yolculuğunda büyük şeytanı 7 defa vurarak, ona karşı galibiyetlerini ilan etmişlerdi. Ama şeytan da, nefis de, bir defa hezimete uğramakla savaş alanını terk etmez. Onlarla mücadele ömür boyu, ölünceye kadar devam edecektir. Seyr ani'llah yolculuğunda "hayır işlerin muzır manileri pek çok olur". Yolcuları, pek çok engellerin yanı sıra, nefsin ve şeytanın pek çok tuzakları beklemektedir. Bu sebeptendir ki, Mina'da, aşk otağında Cenab-ı Allah'ı zikirle birlikte şeytan taşlamalar devam eder. Bayramın 3'üncü veya 4'üncü günü buna da bir son verilir ve Allah Evi'ne son bir veda ziyareti, onun etrafında son bir veda dönüşü yapılır.

Artık, ömür boyu devam etmek üzere fütûhât-ı Mekkiye'yi Medineleştirme, bir Medine kurma, yeryüzünü Medine haline getirme zamanıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mahalle baskısı iddiaları etrafında

Ali Ünal 2008.12.29

İnsan, başkalarını sorgulamaya kendisinden başlamalı: Hangi dine, ideolojiye, dünya görüşüne mensup olursak olalım, önce kendi değerlerimize ne kadar bağlıyız, hayatımızda onlara ne kadar yer veriyoruz sorgulaması yapalım.

Değerlerimizi hayatımıza uygulama noktasında ne kadarsak, başkalarından da kendi değerlerine göre davranma konusunda o kadarını beklemeye hakkımız vardır. İnsan, her zaman düşer-kalkar, hata yapar. Başka din veya ideolojilere mensup pek çokları hata yaptığı veya suç işlediğinde bu, hiçbir zaman genelleştirilmiyor ve söz konusu suç, onu işleyen kişilerin din veya ideolojilerine mal edilmiyor. Fakat İslâm hassasiyetli veya öyle farz edilen biri sürçüverdiğinde bu, derhal genelleştiriliyor ve İslâm'a mal ediliyor. Bu da, ortada apaçık bir istismarın ve başka maksatların olduğunu göstermeye yeter.

Başkalarından kendi değerlerimize ne kadar saygı bekliyorsak, en azından aynı saygıyı başkalarına ve değerlerine göstermemiz gerekir. Türkiye toplumu, asgarî % 75-80 nisbetinde kendisini dindar gören, İslâm'a şu veya bu derecede bağlılık hisseden bir toplumdur. Bırakın çoğunluğun, her bir ferдин bile inancına, inancını yaşamasına saygı göstermek, asgarî medeniyet, demokrasi ve insan hakları gereğidir ve bu, Türkiye'deki % 75-80 çoğunluktan hep beklenmektedir. Ama bu çoğunluğun aynı saygıyı beklemesi derhal suçlama konusu yapılmakta ve sanki demokrasi, insan hakları ve medenî davranış, onların değerlerine saygısızlık ve bu saygısızlığa çoğunluğun katlanmasıymış gibi takdim edilmektedir. Bu bakımdan, demokrasi, insan hakları ve medenî davranış noktasında asıl eleştirilmesi gereken, meselâ içkiyi haram bilen insanların karşısında içki içememe, Ramazan'da açıktan oruç yiyememe rahatsızlığı duyma değildir; tam tersine, çoğunluğun dinî değerlerine ve tatbikatına karşı, açıktan onların tersini yapmadır. Ve Türkiye'de söz konusu çoğunluk tenkit edilecekse, en aslî ve kanunî hakları olan dinî inanç ve uygulamalarına hakaretler ve bir yandan açıktan günah işlemeye özgürlük istenirken, öte yandan dinî hayatı baskı altına alma faaliyetleri karşısında bu en aslî ve kanûnî haklarına bile sahip çıkamadıkları için tenkit edilmelidirler.

Emr-i bi'l-ma'ruf, nehy-i ani'l-münker, yani iyilikleri, güzellikleri, doğruları usulünce yaymaya, kötülüklerin, çirkinliklerin, ahlâksızlığın önünü almaya çalışma, en aslî İslâmî ve insanî vazifelerdendir; eğitimin de gereğidir. Bunu yapmamak, asıl tenkit edilmesi ve suçlanması gereken şeydir; bunu yapmak, ancak takdiri hak eder. Ayrıca, çirkinlikler, kötülükler, suçlar, günahlar karşısında sessiz kalma, hattâ bunları hoş görme çağrısıyla, ortada insanlık adına ve toplumu ayakta tutucu, birbirine bağlayıcı hiçbir değer, artık ahlâk diye bir değerler sistemi bırakılmamakta, Din toplumun hayatından tamamen dışlanmakta; insan, tamamen nefsanî arzularına terk edilmektedir. Bu da, fertlere ve topluma yapılabilecek en büyük kötülüktür.

Hiçbir fâsık, fiskını severek işlemez; vicdanı bütününü tefessüh edip de gûnahtan ve yılan gibi sokmaktan haz alır hale gelmemiş her insan, işlediği suçtan, gûnahtan vicdan rahatsızlığı duyar. Bu rahatsızlığı, suçu ve günahı paylaşarak, başkalarını da aynı suç ve gûnahta görerek veya göstererek, aynı suç veya günahı işleyen başkalarının da bulunduğunu görmeye hafifletmeye, gidermeye çalışır. Ayrıca, Kur'an-ı Kerim'de münafıklarla ilgili olarak, "Her yüksek sesi, aleyhlerine sanırlar" (Münafikun Sûresi/63: 4) buyrulduğu gibi, bu vicdan rahatsızlığı, kendisini gûnahkâr ve suçlu görme psikolojisi, insanı başkalarının da kendisini aynı şekilde gördüğü duygusuna iter. Türkiye'de bugün "lâikçi" denilen kesimden hususi örneklenmiş bazılarının Müslümanların gûya kendilerine baskı uyguladığı suçlamalarının altında, onların toplumun İslâmî hassasiyetleri karşısında bizzat vicdanlarının kendilerini suçlu görmeleri psikolojisi yatmaktadır, yoksa kendilerine herhangi bir baskının yapıyor olması değil.

Konuya gelecek hafta inşallah bir başka açıdan devam edeceğiz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zulme ve zalime malzeme taşımak

Bazıları, cibilliyetleri gereği zalimle dayanışma içinde. Ermeni tehciri konusunda meselenin aslını görmeyerek, "insanlık adına" Türkiye'yi mahkûm etmeye çalışan liberal-demokrat kalemlerin kimi suskun; kimi İsrail vahşetini kamuoyunda küçük gösterme gayretinde.

Pek çok Müslüman-Arap ülkesinde yönetimler, belli ki olup-bitenden memnun; kitlelerin İsrail aleyhinde eylem yapmasına bile izin verilmiyor. Türkiye'de belli bir kitle tepkisi var ama cılız. Bunları organize edenlerin bazıları da mazluma mı destek veriyor, yoksa kendi reklamını mı yapıyor belli değil. Bu hengâmede bazı "samimi" bilinen kalemler ise neredeyse Hamas'ı ve Filistinlileri daha çok suçlu ilan edecekler.

Önce hemen belirtelim ki, ortada savaşı iki devlet yok; 61 yıldır işgal altında bir ülke, işgalciler ve kurtuluş mücadelesi veren bir halk var. Bu mücadelede uygulanan bazı yöntemler doğru da olmayabilir. Hz. Bediüzzaman'a ait Şualar'ın neredeyse dörtte biri, onun hapishanede tecrit-i mutlakta iken diğer koşullarda kalan talebelerinin kuvve-i maneviyelerini koruma, karşılıklı atf-ı cürüme girerek aralarında ihtilâf çıkmasını, hizmetlerinden vazgeçmelerini önleme adına yazdığı mektuplardan oluşur. En mübarek insanlar bile hapishane şartlarında birbirine düşebilme, hizmetlerinden vazgeçme atmosferine girebiliyorsa, 61 yıldır işgal altında, çok daha ağır şartlarda, arada bir gözleri önünde çocukları, anne-babası, karısı, kocası, kardeşleri vahşice katledilen, evleri başlarına yıkılan, yiyecekten, içecekten, barınaktan, ilaçtan mahrum bırakılan insanlardan melek olmaları beklenemez. Tarihin en mukaddes cemaati, Allah Rasûlü'nün ashabıydı. O, 1000 kişilik ordusuyla Uhud Savaşı'na çıkarken içlerinden 300 tanesi münafık olarak geri döndü; kalanlardan iki grup daha zaaf alâmetleri gösteriverdi. O mukaddes cemaati, İbn Sebe' denilen bir adamın ve etrafındakilerin nasıl birbirine düşürdüğünü 1300 yıldır tarihler yazıyor. Bunlar, sû-i emsal de dense, ama en beşerî gerçekler iken işgal altında, en ağır şartlarda destansı direnişler ortaya koyanlardan Peygamber masumiyeti de beklenemez.

Hamas'ın ateşkesi bozduğundan söz ediliyor. 6 aylık güya ateşkes döneminde İsrail, 195 defa ateşkesi ihlal etti, 20'den fazla Filistinliyi öldürdü; Gazze halkını aç, susuz, ilaçsız bıraktı. Ve 6 aydır da şu anda uyguladığı vahşetin planlarını yapıyordu.

Filistin cephesinden İsrail'e roket atışları 2001'de başladı ve o günden bu yana bunlardan dolayı sadece 8 İsrailli öldü. O tarihten önce intihar saldırıları da yoktu ama bugün Gazze'de yaşananlar hep vardı. Sonra, her doğru, söylenmesi gereken yer, zaman ve makamda söylendiği zaman doğrudur. Kaldı ki, tarihte hangi topluluğun içinde ajan, işbirlikçi, hain, kendini düşünen çıkmamış ki, 61 yıldır, kendilerinden başka "insan" tanımayan, açıktaki mukaddes kitaplarında bile insan-hayvan topyekûn öldürmeden ve yağmadan söz eden, artık meselenin İsrail'in varlığı değil, Siyonist hedeflerin gerçekleşmesi olduğunu ifade eden, Âhiret inancının ve Cennet'in yerine bu hedefi koyan ve buna çalışan ırkçı bir ideolojinin acımasız işgali altındaki mazlumlar içinde böyleleri çıkmasın? Ama bu bahaneyle, Filistin halkının % 60'ının oyunu almış bir kuruluş için "Canım, Hamas da, Filistinliler de hatalı!" demek, bir mağlubiyet psikolojisidir, üzerine düşeni yapmamanın nefsanî savunmasıdır. Bediüzzaman, "Antranik ile beraber Enver'e, Venizelos ile beraber Said Halim'e vurmam; vuran da nazarımda sefildir." der. Zalim ile beraber mazluma vurma, zulme ve zalime malzeme taşıma ve destek olma mânâsına da gelir; bu da, bir gün bu cürmü işleyen herkes için "ateş azabı" olur. Filistin'de, Irak'ta, Afganistan'da Müslümanların direnmesi olmasaydı, GOP bütün hızıyla devam ediyor olacaktı; belki Türkiye ateşin içindeydi. Bu Müslümanlar, ateş hattında diğer Müslümanları da koruyor. Varsa hataları, giderek veya mektupla yüzlerine ifade edilir. Filistin'den sadece Filistinliler değil, ondan da önce bütün diğer Müslümanlar sorumlu, insanlık sorumlu!

Doğrular ve yanlışlar

Ali Ünal 2009.01.12

İslâm, ırkçılığı "Cahiliye hamiyeti" olarak tavsif edip kesinlikle yasaklar; dolayısıyla İslâm'a dayalı bir anti-Semitizm mümkün değildir.

Kur'an-ı Kerim, Yahudilere "Ey Allah'ın tertemiz kulu (Yakub)'un çocukları!" manâsında "Ey İsrail Oğulları!" diye seslenir. Hristiyanlara "Hristiyan" ismini verenler Romalılar olup, daha sonra bu isim nasıl Hristiyanlar tarafından kabul edildi ise, İsrail Oğulları'na Yahudi ismini verenler de bizzat Yahudilerin kendileridir; bundan dolayı Kur'an-ı Kerim, yer yer "Yahudileşenler" tabirini kullanır.

Kur'an-ı Kerim'in bütün Yahudileri lânetlediği doğru değildir. Kur'an-ı Kerim, Yahudileri ve Hristiyanları "Ehl-i Kitap" olarak telâkki eder ve bazı suçlarından dolayı kendilerini uyardığı yerlerde bile "Ehl-i Kitabın hepsi aynı değildir..." diyerek, suçlularla suçsuzları her zaman ayırır. Lânet, Allah'ın rahmetinden mahrum kalma ve cezaya uğrama manâsına gelir. Kur'an-ı Kerim değil, bizzat Kitab-ı Mukaddes, yani Yahudilerin kendi kitapları, âdeta onlara lânetle doludur. Tek bir misal olarak Tesniye 28. bap, bu lânetleri sıralar ve bu sıralamada tarihleri boyunca Yahudilerin başlarına gelenlerin kendi kitapları açısından sebeplerini okursunuz.

Milliyetçilik, Türkiye'de Müslüman Araplarla Türkleri birbirine düşman etmek için Arap düşmanlığı üzerine oturtulmuştur. Bu düşmanlığı körükleme adına en çok ileri sürülen iddia, I. Dünya Savaşı'nda Arapların bizi arkadan vurduğudur. Oysa bu, içlerinde Yahudi tarihçilerin de bulunduğu bütün ciddî tarihçilerce reddedilen bir efsanedir. I. Dünya Savaşı'nda bize karşı sadece Şerif Hüseyin ailesi, o da Mekke-Maan hattında savaşıp ve onun ihaneti, savaşta tayin edici bir rol oynamamıştır. Onun dışında, Irak, Suriye, Filistin gibi bütün diğer cephelerde Araplar bizimle beraber savaşımlardır, hem de Cemal Paşa'nın bazı Arap halka ve ileri gelenlerine yaptıklarına rağmen. Kaldı ki, "Kimse, bir başkasının suçuyla suçlanıp yargılanamaz" ve "Onlar bir topluluktuk, geldi geçti... onların yaptıklarından siz sorguya çekilecek değilsiniz" ilâhî düsturları, bugünün nesillerini atalarının yaptığından dolayı sorumlu kılmaz. Dolayısıyla, "Araplar, ihanetlerinin cezasını çekiyor" demek, korkunç bir bühtandır. Kaldı ki Müslüman, "kendi nefesine karşı savcı, kardeşlerinin ise avukatı"dır. I. Dünya Savaşı'nda özellikle Filistin cephesinde Yahudiler bize karşı İngilizlerin yanında savaşımlardır ve onların yaptıkları konusunda Cevat Rifat Atilhan'ın 100'ü aşkın kitabı vardır.

İsrail, 28 Şubatçıların Türkiye'de, ABD'nin GOP projesinde yaptığı gibi, Müslümanları "ılımlı Müslümanlar" ve "radikal, dinci Müslümanlar, siyasal İslâmcılar" diye ikiye bölmekte ve İstanbul Başkonsolosluğu'nun yayınladığı bildirilerde açıkça ifade ettiği üzere, "İsrail, Hamas'a karşı değil; dinci, radikal, siyasal İslâmcılara karşı savaşıyor" iddiasında bulunmaktadır. 28 Şubat'ta yaşananları biliyoruz; proje, hep aynı projedir.

Türkiye, 2000'lere kadar Arap dünyasına karşı genellikle bigane kalmış, buna karşılık İsrail'i tanıyan 3. ülke olduğu gibi, özellikle 1990'larda yapılan anlaşmalarla İsrail'in kucağına oturtulmuştur. İsrail, PKK terörüne karşı Türkiye'yi samimi olarak destekliyor da değildir. İsrail'in "Kürt kartı"nı nasıl kullandığı kitaplara konu oldu.

Filistin trajedisi, bir yorum ve onlara dışarıdan tavsiyede bulunma konusu değildir. İnancım da odur ki, Filistin'in kurtuluşu, İslâm dünyasının, hattâ dünyanın ve insanlığın geleceği, Ankara'ya bakıyor, onun "en beyaz" olmasına bakıyor. Bu gerçek bir yana, fakat kendisine büyük saygı duyduğum ama son yazılarını ihtiyatkârlığına verdiğim Ahmet Selim Bey'e bir soru sormak istiyorum: "Filistinlilerin mücadelesi ile Türk Kurtuluş Savaşı arasında münasebet kurarken, Filistin İngiliz işgalindeki İstanbul'u mu temsil ediyor, yoksa milis kuvvetlerin her tarafında işgalcilere karşı savaş verdiği Anadolu'yu mu?" Kaldı ki, Mustafa Kemal ve

arkadaşlarının Anadolu'ya İngilizlerin vizesiyle geçtiği M. Bardakçı'nın Şahbaba'da belgeleriyle açıklanıyor. Kıyas, her açıdan dikkat istiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dibi belli tencere-kapaklar buluşması

Ali Ünal 2009.01.19

Ülkemizde bir grup, Fethullah Gülen Hocaefendi'yi, ta Edirne günlerinden beri hiçbir hukukî ve ispatlanmış gerekçeye dayanmadan ve her defasında hukuk ve yargı farklı hükmetmesine rağmen "dinî devlet kurma peşinde" olarak suçlayagelmiş, bu suçlamalarını Türkiye dışında taşıyabildikleri her yere bıkıp usanmadan taşımaya devam etmişlerdir.

Aksi yönde bir başka grup da, onu "rejimin, şu veya bu ülkenin adamı" olmak gibi, bütünüyle spekülâtif suçlamalara hedef kılmışlardır. "Meleğe şeytan, şeytana melek dedirten" siyasî taraftarlık, meşrep taassubu, cehalet, İslâmî ölçülerden habersizlik gibi faktörlerin yanı sıra, başkalarının aksiyon çizgisinde tepkici bir tavırla tenkidi hizmet zannetme de bu suçlamalara kaynaklık etmektedir.

Söz konusu ikinci gruptan bazıları, İsrail'in Filistin'de işlediği son vahşeti kınama ve Gazze'ye sahip çıkma adına bu trajediyi, 120'ye yakın ülkeye yayılmış hizmetleri, müesseseleri görmeyerek, bütün dünyada iletişim koridorları açan ve günümüzde İslâmî-insanî hizmetlerin en temel zeminini oluşturan hoşgörü ve diyaloga, bunu benimseyen insanlara ve Hocaefendi'ye bir defa daha saldırı adına kullanabilmektedir. Buna karşılık, tam karşı noktada, Türkiye'de "Ergenekon terör örgütü"ne destek çıkan (meselâ, Michael Rubin, Erdoğan, Ergenekon, and the Struggle for Turkey, Mideast Monitor, 8.8.2008), bu kesimlerin de kendileriyle içli-dışlı olduğu, ABD'de özellikle ilim çevrelerinde hiçbir ciddi etkisi ve itibarı bulunmayan aşırı Neo-con ve Siyonist bazı çevreler de, Türkiye'deki "Ergenekoncular" ağızyla Hocaefendi'ye saldırmaktadır. Onların Türkiye'deki sözde anti-Amerikancı yandaşları gibi, hem Ergenekon'a, hem ABD'nin GOP projesine, hem de İsrail'e hep destek çıkmış daha başkaları da, bu saldırıları kaynağına bakmadan ve kaynak hakkında gerçek bilgileri vermeden sayfalarına taşıyabilmektedir.

Ali Halit Aslan Bey, Hocaefendi'ye tam Türkiye'de Ergenekon davası görülür, özellikle Zaman Gazetesi ve Samanyolu TV, Ergenekon tipi örgütlenmelerin ülkemizden temizlenmesi için ciddî yayın yaparken ve tam İsrail Filistinlilere karşı Gazze'de acımasız bir vahşet icra ederken söz konusu son saldırıyı yapanların niteliğini nezih bir üslupla ortaya koydu. Bunların yayınladığı ve Hocaefendi'ye saldırının yer aldığı dergi, "katı bir Siyonist yayın organı, güvenilir bir bilgi kaynağı" olarak niteleniyor. Söz konusu dergiyi yayınlayan Daniel Pipes ve onun yönettiği forum ile site hakkında Yahudi profesör Joel Beinin, "Kendi akademik kariyerini sürdüremeyen Daniel Pipes, onu reddeden ilim topluluğundan intikam alıyor. Pipes, eskiden beri Amerikalıları Araplar ve Müslümanlar aleyhinde kışkırtmaktadır. Forumu ve sitesi, üniversite kampüslerinde ayrılık çıkarmaya çalışmakta, yanlış bilgilendirme, tahrik ve cehalet yayan profesörleri sahiplenmek gayesi taşımaktadır." diye yazmaktadır. Meşhur gazeteci Robert Fisk de, Daniel Pipes ve (söz konusu derginin, Türkiye'de Ergenekoncu çevrelerin koruyucusu, Neo-con Michael Rubin ve Pipes'la birlikte bir diğer önemli ismi) Martin Kramer hakkında, "İsrail'i sevmeyen profesörleri mahkûm ediyorlar. Filistinli ilim adamı Edward Said'e destek dilekçesini imzalamak gibi 'affedilmez bir suç işleyen' sekiz profesörü Mc-Carthy'ci listeye almış bulunuyorlar." demektedir. (http://www.sourcewatch.org/index.php?title=Middle_East_Quarterly)

Hocaefendi'ye söz konusu saldırı yazısını yazan Rachel Sharon-Krespin ise, hakkında internette, 15 yıl İsrail'de yaşamış, Türkiye'de anti-Semitizm'in zirve yaptığı iddiasında, çok da tanınmayan ve itibarı da olmayan Yahudi

Türk Amerikan Konseyi kurucusu, Ortadoğu Medya Araştırma Enstitüsü (MEMRI) üyesi bir Türk Yahudisi olduğu dışında ciddi bilgi bulmanın mümkün olmadığı silik bir şahsiyet. Dergisi de, Hocaefendi'ye saldırının yanı sıra, AK Parti'nin yalnız Türkiye'yi değil, Avrupa'yı da Müslümanlaştırdığı gibi en uçuk iddialarda da bulunabiliyor. Benzer iddiaların son dönemde Türkiye'de gündeme gelmesine de ne demeli. Tencereler ile kapaklar hep birbirlerini buluyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'O ba ma': O bizimle!

Ali Ünal 2009.01.26

İngilizler "humor" (mizah)larıyla övünür ve kendilerinin bu hususta en ileri bir "ulus" olduklarını iddia ederler ama, Türk irfanının topuğuna ulaşamazlar.

Şu anda halkımız arasında dolaşımda bulunan bir mizah var. İranlılar, Obama için, "O bâ mâ" diyorlarmış. "O", O; "bâ" ile, "mâ" biz demek. Yani, Obama, "O, bizimledir" mânâsına geliyor.

ABD'de Obama'nın başkan seçilmesi, bu ülkede temel iktidar, politika ve hedef değişmesi mânâsına gelmese de, elbette bir imaj yenilemesi ifade ediyor. Ne var ki, buna bakarak, özellikle dünyanın mazlum ve bilhassa Müslüman halkları adına "O bizimle!" veya "Umudumuz Obama" türünden tavırlara girmek çok yanlış. Mümtaz Soysal, "solcu" olduğu günlerde şöyle yazmıştı: "İngiltere'de II. Dünya Savaşı'ndan sonra Mr. Atlee'nin hükümeti işbaşına gelince her şeyin değişeceğini (İngiltere'nin sosyalist olacağını) sanmıştık. Oysa bu hükümet de majestelerinin hükümeti oldu." Obama da, selefi Bush gibi ABD'nin başkanı, hükümeti ABD'nin hükümetidir.

Bağımsız bir ülke, Müslüman bir toplum olmak, her şeyden önce kendine ait aksiyon çizgisi olmak demektir. Bunu mülkiyetimizde bulunan bir arabayı direksiyonuna oturup kullanmaya benzetirsek, hangi konumda olursa olsun başka ülkelerdeki değişiklikler, sadece kendimize ait ve hedefi belli, onda nasıl yürüneceğinin aslî kaideleri tarafımızca tesbit edilmiş olan yolun, bu yolda yolculuğun haricî şartlarından sadece bir kısmı mesabesindedir. Elbette yolun haricî şartları niteliğinde reel-politiğin de doğruları vardır ama bunlar, aslî doğruların, kendimize ait aksiyon çizgisinin önüne geçemez; tam tersine onlara göre değerlendirilir. Buna ilaveten, reel-politiğin doğrularını uygulamak mecburiyeti doğduğu zamanlarda aslî doğrular daha da güçlendirilmeli, zihinde ve kalbde daha bir takviye edilmelidir. Tersine reel-politik aslî doğruları, düşüncelerimizi, yolculuğumuzu yönlendirmeye başladığı zaman, istikamet kaybedilmiş, yaşadığımız gibi inanmaya başlamış ve başkalarının aksiyon çizgisine bağımlı hale gelmişiz demektir. İslâm dünyasının bugünkü manzarası budur. Oysa Müslüman, ancak kendisiyle dirilir ve ABD adına da, AB adına da, liberallik, demokratlık adına da bir turnusol kâğıdı fonksiyonu gören son Gazze faciasının da açıkça ortaya koyduğu üzere, bütün insanlık bu dirilişe muhtaçtır.

İslâm, her sahada mutlak adaleti, yeryüzünde adaletin tesisini emreder ve her türlü zulmün, sömürünün tam karşısındadır. Onun üssü'l-esası olan Tevhid gibi, insanın yeryüzünün halifesi olarak yaratılması da, yeryüzünün her türlü zulüm ve bozgunculuktan uzak bir halde, sarsılmaz bir düzen ve âhengün hakim bulunduğu kâinatın diğer yöreleriyle birleştirmeyi gerektirir. O bakımdan İslâm, bütün insanlık için usulünce iyilik, güzellik ve doğruluk adına gayreti; "Rabb'imiz, bizi halkı zalim bu ülkeden çıkar; katından bize bir sahip, katından bize bir yardımcı ver!" diye inleyen erkek-kadın-çocuk mazlumların imdadına yetişmeyi emreder (en-Nisâ/4: 75). Hattâ Müslüman bir topluluk olarak var olmanın ana sebep ve fonksiyonu budur: "Siz, insanların iyiliğine olarak ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. Usulünce iyilik, güzellik ve doğruluğu teşvik edip yayar, kötülük, çirkinlik ve yanlışlığın önünü almaya çalışır ve Allah'a inanırsınız." (Âl-i İmran/3:110) Bu sebeple, bir Müslüman,

kendi şahsî malı çalındığı, şahsî bir zulme uğradığı zaman duyduğu infiali, yeryüzü servetlerinin talanı, başka Müslümanların, başka insanların zulme maruz kalması karşısında duymuyorsa Tevhid'in de, imanın da, İslâm'ın da farkında değil demektir. Bu gerçektir ki, her Müslüman'ı omzuna dünyayı, bütün insanlığın sorumluluğunu yüklenmiş bir fert yapar. Bundandır ki, bir Müslüman fert, harbî de olsa bir yabancıya "eman" verdiğinde devlet onu onun elinden alamaz. Müslüman topluluk da, yeryüzünün, güçler-devletler muvazenesinin denge unsuru demektir.

Bugün umudumuzu başka ülkelerdeki değişikliklere bağlamış görünsek de, yeryüzünde asırlarca nasıl denge unsuru olduğumuza şahit olarak tarih yeter; aynı tarih, tekerrürüne müjde olarak da yeter.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Allah'a dayan, sa'ye sarıl, hikmete râm ol!'

Ali Ünal 2009.02.02

Özel bir okulda birlikte çalıştığımız ve artık merhum bir müdür beyimize haksız bir davranışım sebebiyle aynı gün korkunç sıkıntı çektim. İçim, beni akşam müdür beye telefon açıp özür dilemeye zorladı.

Müdür beyimiz, telefonda şöyle konuştu: "Ben de dua ediyordum: Ya Rabbi, bu arkadaş böyle bir şey yapmazdı. Bu hatasından dolayı benden özür dilesin Allah'ım!" Mazlum konumdaki bir insanın duası anında kabul olmuştu.

Evet biz, âdeta Allah yok gibi, O'nun adaleti, haklıya yardımı yok gibi düşünüp davransak bile, sonunda her zaman kazanan hak, adalet, merhamet ve ahlâktır. Bundandır ki, tarihi değiştirip yörüngesine oturtan bütün peygamberî ve o çizgideki hareketler hep birer kişiyle başlamış ama neticede Allah'ın yardımıyla zafere ulaşmıştır. Kur'an-ı Kerim de öyle ferman eder: Siz doğru yolda olduğunuz sürece, sapanlar size hiçbir zarar veremeyecektir (5:105); Siz o Peygamber'e yardım etmezseniz, bilin ki Allah, O'na yardım etmiştir: Küfredenler O'nu Mekke'den çıkarıp da, O mağarada sadece iki kişiden biri iken, arkadaşına "Üzülme! Allah bizimledir!" diyordu (9:40); Eğer yüz çevirecek olurlarsa de ki: "Allah bana yeter! O'ndan başka ilâh yoktur. Ben O'na güvenip dayandım ve O, Büyük Arş'ın Rabbi (bütün kâinatın mutlak hakimi, mutlak sultanı)dır." (9:129)

Şu âyetlerin tecellilerini, hakkın, adalet ve ahlâkın üstün olduğunu hep görmüyor muyuz? Son senelerde kaç darbe teşebbüsü atlatıldığını artık biliyoruz. Yine, Cumhurbaşkanlığı ve 2007 Temmuz seçimlerinden önce ortaya konan 367 rezaletinin, 27 Nisan gece muhtıralarının, düzenlenen mitinglerin âkıbetini ve nasıl ters teptiğini de biliyoruz. 1 Mart tezkeresinin Meclis'te reddedilmesinin de, zalimle birlikte olmayı reddetme manâsı taşıdığı için, ABD'nin gazabına, içimizdeki ABD ve İsrail muhipleri korosunun "ABD ve İsrail bizi cezalandırır!" çığırtkanlıklarına rağmen Türkiye'nin lehine geliştiğini de biliyoruz. Sayın Başbakanımız'ın Davos'ta ortaya koyduğu ve bir asırdır, belki üç asırdır özlemini duyduğumuz ve mevcut şartlarda dünyada başka kimsenin sergileyemeyeceği muhteşem tavır da, hak, adalet ve merhametten kaynaklandığı için inşallah neticede yine lehimize olacaktır.

Bu, inşallah bir dönemin sonu, yeni bir dönemin başlangıcıdır. Hak, mazlumun yanında durma, adalet, merhamet ve ahlâk karşısında, 1982'de Beyrut'ta 7000 Filistin savaşıçısına, 2006'da 1000 küsur kişilik Hizbullah savaşıçısına yenilen ve en son Gazze vahşetinin ardından karada hiçbir şey yapamayacağını görerek yüzgeri olan İsrail'in gücünün, onun arkasındaki ve Vietnam'da, Somali'de, Sünnî direniş sebebiyle Irak'ta kaybeden,

Afganistan'da da kayıp çizgisinde sürüklenen ABD'nin gücünün hiçbir şey ifade etmeyeceği ortaya çıkmıştır. Bütün dünyada sermaye, medya, finans çevreleri, bir yanda güya liberal-demokrat etiketli akımlar, diğer yanda Ergenekon tipi yapılanmaların desteğine rağmen Siyonizm ve İsrail efsanesinin aslında bir propaganda makinesinden ibaret olduğu ortaya çıkmıştır. Davos'ta ilk yarım saat "Erdoğan bitti! Türkiye rezil oldu!" çığlıkları atan yaşlı monşerleri, İsrail yönetiminden daha siyonist yazarları, yorumcuları, akademisyenleri yarım saat içinde Allah'ın nasıl tersyüz ediverdiğini gördük.

Hak, adalet, merhamet ve ahlâk çizgisinde yürüdükçe Allah, bütün dünya düşman da olsa onların kalblerine korku salar (3:151) ve yaktıkları harp ve fitne ateşlerini söndürür. (5:64) Bu arada, Türk Kurtuluş Savaşı'nda Ankara hükümetinin elbette ordusu, millî-milis kuvvetleri de varken ve bunların destanını söylerken, diğer yandan Hamas'ın ordusunun da bulunmasına karşı çıkan, hâlâ İsrail'in terörle mücadele ettiğini yazıp konuşan Müslüman sözcülere ve kalemlere de Allah hak ve adalet duygusu versin. Peres'in "I am sorry!" sözünün özür manâsına gelmediğini iddia eden İngilizce bilgiçlerine de, "Kasıtlı cahile söz anlatmak, yüz deveye hendek atlatmaktan zordur!" derim. Başbakan'a Darfur, DTP hatırlatmasında bulunanlar da önce gerçekleri öğrensinler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hocaefendi'yi doğru anlamak

Ali Ünal 2009.02.09

İslâm dünyası, özellikle son bir-bir buçuk asırdır çok İslâmî hareketlere sahne oldu ve pek çok Müslüman aydın ve ilim adamı, bu çağda İslâm'a yaklaşım ve İslâmî hareket konusunda araştırmalar yaptılar, makaleler ve kitaplar yazdılar.

İşte, Fethullah Gülen Hocaefendi'nin hareket ve düşünce çizgisinin iyi kavranması, özellikle İslâm'ın hem evrenselliğini, bütün zamanlara ve şartlara hitap edebilirliğini, hem de evrenselliği içinde modern çağın mevcut şartlarına hitabını gerektiği ölçüde kavramak ve değerlendirebilmek açısından çok önemlidir.

İslâm ve İslâm fıkhi, kitaplarda yazılı, teorik kaidelerden ibaret değildir. Ümmîliği risaletinde aslî yerlerden birine sahip bulunan Allah Rasûlü'ne (sas) inen ilk vahyin "Oku, yaratan Rabbi'nin adıyla ve adına!" şeklinde aksiyona yöneltici bir emir olması da, bunu, yani İslâm'ın ve İslâm fıkhi'nin kendini pratiğiyle ve manâsını aslî pratiğinde ortaya koyma hususiyetini yeterince tayin etmektedir. Bu temel nokta ne yazık ki modern dönemdeki İslâmî hareketler ve bunları inceleyen pek çok aydın ve ilim adamı tarafından gözden kaçırıldığı için konu, çok defa teorik bir tartışma ve spekülasyon malzemesi olmuştur. Diğer yandan da, Hocaefendi'nin hareket ve düşünce çizgisi, hassaten bu çizgiye ve harekete dost veya düşman pek çoklarınca da yanlış anlaşılıp yanlış yerlere çekilmiş, Hocaefendi'yi kimi müsbet kimi menfi manâda değiştirmekle itham etmiş veya övmüş, pek çokları da İslâm'da reform, hattâ İslâmî ahkâmın –haşa– yetmezliği gibi iddialarla konuya yaklaşmaya çalışmıştır.

Hem evrenselliği hem de evrenselliği içinde hususi zaman ve şartlara hitap edebilirliği açısından İslâm'ı ve bu noktada Fethullah Gülen Hocaefendi'nin aksiyon ve düşünce çizgisini, yani son yarım asrın şartlarında İslâmî temsil ve tebliğini kavramak, bir manâda kendi pratiği içinde şekillenen İslâm'ın ve İslâm fıkhi'nin ürettiği veya dayandığı usulü iyi bilmeyi gerektirmektedir. Bugün ne yazık ki belli unvanlara sahip insanlar bile usul bilgisinden mahrum olarak konuşup yazmakta, Tefsir usulü bilmeden Kur'an, Hadis usulü bilmeden Sünnet ve Hadis üzerinde yorum ve yargıda bulunmakta, bilhassa hem usulüyle Tefsir, hem usulüyle Hadis bilmeyi

gerektiren, bunları da içine alan Fıkıh Usulü'nü ise hiç bilmeden İslâm adına fetva ve hüküm verebilmektedir. İslâm ve İslâmî ilimler, başka hiçbir ilmî disiplinde olmayan derinlikte ve genişlikte usûl üzerine oturmak, bu usulleri üretmek gibi bir imtiyaza sahiptir. İşte, bu usûl, yani aslî kaideler, temeller, metodoloji çerçevesinde meseleye yaklaştığımızda, hem Tefsir, hem Hadis, hem de âdeta bütün dinî ilimleri kapsayan Fıkıh'ta karşımıza, evrenselliği içinde İslâm'ın her zaman, her şart, hattâ gerektiğinde her kişiye hitap edebilir özelliğinin kaynakları olarak nesh (nâsih-mensuh) mevzuu, muhkem-müteşabih, umumî-hususî/ta'mim-tahsis, mutlak-mukayyet/takyit gibi prensipler çıkar. Kendinden önceki bütün zamanların, risaletlerin bir bakıma meyvesi bir bakıma ağacı, kendinden sonraki bütün İslâmî hayat, düşünce, davranış, hareket ve tecditlerin modeli olma hususiyetine sahip bulunan Peygamber Efendimiz'in, 23 yıllık İslâm'ın kemali, Allah'ın nimetinin tamamlanmasıyla noktalanan risaleti döneminde pek çok âyetin lafzıyla neshedilmesi, yani tamamen kaldırılması, pek çok âyetin manâsıyla neshedilmesine rağmen lafzıyla Kur'an'da bırakılması bile, başlı başına her bakımdan İslâm'ı ve İslâmî hareketleri anlamada çok büyük önem arz etmektedir. Özellikle manâsı neshedilmiş âyetlerin Kur'an'da lafzıyla yer alması, onlardaki pek çok başka manânın yanı sıra, dünyanın şartları her zaman Peygamber Efendimiz'in bu âyetlerin hükümlerinin neshedildiği zamandaki gibi kalmayacağı gerçeğini göz önüne aldığımızda İslâmî tebliğ, hareket ve düşünce adına ayrı bir önem kazanmaktadır. İşte, Hocaefendi'nin yarım asrı bulan hareket ve düşünce çizgisinde bazen birbirinden farklı gibi görünen söz ve davranışlarını doğru anlayabilmek için bu husus son derece önemlidir.

Konuya inşallah devam edeceğiz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hocaefendi'yi doğru anlamak-2

Ali Ünal 2009.02.16

Herhangi bir mesele, hadise, özellikle kendisini hayatıyla ortaya koymuş şahısların sözleri ve davranışları hakkında bir sonuca varabilmek için, iyi niyet ve hüsnüzan taşıma, garaz, kin, haset ve önyargıdan uzak bulunma ve âdil olma gibi aslî-ahlâkî şartların yanı sıra, önce söz konusu mesele, hadise, söz veya davranışın tam olarak bilinmesi, sonra onun arka zemininin, onu kuşatan bütün unsurların, "kim, niçin, ne zaman, hangi şartlarda, hangi makamda ve ne maksatla?" sorularına tam cevap verebilecek ölçüde kavranmış olması gerekir.

Aksi halde, zanna dayalı ve bilmeden hüküm verme cürmü işlenmiş olur ki, bundan kulak, göz ve kalb mesul olup, sorguya çekilecektir. (İsrâ/17: 36)

Bediüzzaman Hz.'nin üzerinde çok durulması gereken bir tesbiti de şudur: "Peygamber Efendimiz'in (sas) en büyük mucizelerinden biri, İslâm'ı ilâhî isimlerin bütün tecellilerini içine alacak şekilde nihaî sınırlarına taşıması ve bu sınırlar içinde dengeyi tam muhafaza etmesidir." Bu müthiş gerçek, üzerinde durulan herhangi bir mevzuun "efradını câmî, ağıyarını mânî" olarak bilinmesi gibi, onun İslâm'ın nihaî sınırları veya külliyeti içindeki cüz'i, yani kendine has yerini de tam tesbit etmeyi gerektirir. Bütün bunlar da, İslâmî ilimlerde tam bir usûl bilgisi ve Din'de tefakkuh, yani "fıkıh" sahibi olmayı, Din'i ve dinî gerçeklerin özünü kavramış olmayı icap ettirir.

Bu çerçevede, meselâ Kur'an-ı Kerim, bir açıdan hem baştanbaşa muhkem (Hûd/11: 1), hem baştanbaşa müteşabih (Zümer/39: 23) olduğu gibi, bir diğer açıdan, onun bazı âyetleri muhkem, bazıları müteşabihtir. (Âl-i İmran/3: 7) Müteşabih, bir manâsıyla, muhterem Suat Yıldırım Bey'in fevkalâde teşbihiyle, bir ışığın prizmadaki yansımaları gibi, bir ve aynı gerçeğin farklı zaman, mekân, şahıs ve şartlara göre yansımalarına benzetilebilir. Bunun en açık bir misalini, Peygamber Efendimiz'in (sas) farklı zamanlarda, farklı kişiler tarafından kendisine sorulan "En hayırlı amel hangisidir?" sorusuna, soruyu soran kişiye, sorduğu zamana, şartlara, o zaman ve

şartlardaki dinî önceliklere göre farklı cevaplar vermesinde görürüz. Yine bu gerçeğe kısmen alâkalı bir diğer husus olarak, öyle şartlar olur ki, genelde daha az önemli bir hüküm, daha çok önemli olanın önüne geçebilir. Meselâ, oruç, İslâm'ın beş şartındandır. Cihadın savaş boyutu öyle olmadığı halde, savaşa çıkmak gerektiğinde Ramazan'da da olursa oruç açılır ve sonra kaza edilir. Yine, hükümler, çok defa hikmetle karıştırılan illetleriyle manâ ve muhtevasını bulur. Meselâ, zekâtın harcanma yerlerinden olan "Allah'ın yolu" Kur'an'da mutlak ifade edildiği halde, Hanefîler, o dönemin şartlarında bunu cihadla sınırlamışlardır; fakat günümüz şartları, o dönemin şartları değildir. Zekâtın bir diğer harcanma yeri olarak, Peygamber Efendimiz hayatta iken iki kişiye müellefe-i kulûbdan pay vermiş, fakat onları müellefe-i kulûba dahil eden şartlar daha sonra ortadan kalktığı için Hz. Ömer efendimiz (ra), o iki kişiye artık bu payı vermemiştir. Bediüzzaman Hz.'nin yine muhteşem bir tesbitiyle, Kur'an-ı Kerim, amel-i salih mutlak zikreder, tek tek salih amelleri saymaz. Öyle olur ki, bir şart, makam, yer ve şahıs için salih amel olan, başka zaman, şart ve makamda tersi olur. Meselâ, bir idarecinin makamındaki ciddiyeti salih ameldir; ama aynı ciddiyeti evinde gösterse bu, kibir olur.

Ayrıca, doğrular bir üst maksada, temel ve aslî doğruya hizmet etmelidir. Bu, meselâ "Her söylenen doğru olmalı ama her doğruyu söylemek gibi, bir doğruyu her yerde uluorta söylemek de, hem hakkımız değildir, hem doğru değildir." kaidesine vücut vermiştir. Aksi halde, doğrular, çok büyük yanlışlara ve tahriplere alet edilmiş olur.

Bunlar ve bunlar gibi gerçekler çok iyi bilinmiş olsaydı, son zamanlarda tarihselcilik gibi safsatalar da ortaya atılmamış olurdu. Ama bütün bunlar, manâ ve muhtevalarını İslâmî bir pratikte ortaya koyar ve böyle bir pratiği olanların sözleri ve hareketleri, hem bütün bunlar ve benzeri gerçekler, hem de o pratik çok iyi kavranarak değerlendirilmelidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evrım

Ali Ünal 2009.02.24

Bir zaman bir Marksizm uzmanına Marksizm'le ilgili iki soru sormuştum: (1) Marks'a göre bilgi, kişi ile kullandığı üretim araçları arasındaki münasebetin ürünüdür ve doğru bilgiye ancak bu münasebetin komünist sistemdeki şekliyle ulaşılabilir.

Bu durumda, bütün ideolojisini kapitalist sistemde oluşturan Marks'ın ideolojisi bütünüyle yanlış olmuyor mu? (2) Marks'a göre, insan, iradesiyle meslek seçmez; ancak kullandığı araçların onu yönlendirmesiyle mesleğini seçer. Ama Marks, ilk insanın avcı olduğunu iddia ediyor. Bu durumda, onun avcılık aletlerini yeryüzünde hazır bulmuş olması gerekmez mi? Marksizm uzmanımız, bu iki soruya da, "Hiç düşünmemiştim" diye cevap vermişti.

Batı'da ortaya çıkan bütün ideolojiler birer çelişkiler yumağı olduğu gibi, bu ideolojiler "bilim"le, "bilimsel" tezler, teoriler meselâ hukukla, ekonomi ile, günlük hayatın gerçekleriyle, beşerî bilimler denilen sosyoloji, psikoloji "tabîî" bilimlerle çok defa çelişir. Çünkü, ideolojilerin de, bilimselliğin de, beşerî bilimlerin de arkasında bambaşka gayeler vardır ve bunlar, çok defa o gayeler adına ortaya konmuştur. Meselâ, K. R. Popper, Hegel'in, tarihselcilik felsefesini, Prusya'nın "ilâhî" ve "tarihin geri çevrilemez, önlenemez kanunları"nın ürünü, dolayısıyla kendisine mutlaka itaat edilmesi gereken bir devlet olduğunu "ispat etmek" maksadıyla uydurduğunu yazar.

Evrimin de, benzer şekilde, Papaz Malthus'un İngiltere'de uygulanmakta olan fakirleri koruma kanununa karşı ortaya attığı "Güçlülerin ayakta kalıp, fakirlerin, güçsüzlerin elenmelerinin tabii", yani "natürel seleksiyon"un tabiatla bir kanun olduğu iddiası üzerine bina edildiği bilinen bir gerçektir. Ünlü Fransız zoolog P. P. Grassé, bu noktayı bilhassa vurgular. İşte, evrim teorisi, bir taraftan güçlülerin, emperyalistlerin, diğer taraftan onu Allah'ı inkârda temel alan Marksist ideolojinin ve bilim çevrelerinde inkârcılığın, din karşıtlığının bir silahı olmuştur ve bundan dolayı da ısrarla savunulmakta ve korunmaktadır. Evrim, en son BBC Focus dergisinin yaptığı üzere, çeşitli vesilelerle gündeme getirilir, tekrar tartışılır, ama her zaman temel tez olarak kabul edilir; bütün çalışmalar güya onu ispatlamaya yöneliktir, yani evrim, vazgeçilemez bir ön kabuldür, bir dogmadır.

Şahsen, evrim uzmanı değilim, bir bilim adamı da değilim. Fakat evrimin, kendi içindeki çelişkileri gibi, onun akılla, kâinattaki düzenle, bizzat bilimle nasıl çeliştiğini görmek için evrim uzmanı, bilim adamı olmak gerekmiyor. Bir defa evrim, bizzat evrimcilerin kabul ettiği gibi, tekrar etmez ve geri çevrilemez. Ayrıca, asla gözlemlenmiş de değildir; tekrar etmez olduğuna göre gözlenmesi mümkün de değildir ve bugün pek çok evrimciler, insanla birlikte evrimin, evrimleşmenin öldüğünü ileri sürmekte ve işin içinden çıkıvermektedirler. Öyleyse evrim neye dayanmaktadır?

Evrimin en temel aklî, "bilimsel" ve en temel görünür gerçeklere zıt çelişkisi de işte burada yatmaktadır. Evrim, varlıkların yapısındaki, bünyelerindeki yakın benzerliklere, meselâ tek hücreli amipten insana doğru gelirken bu yapılarıdaki gelişmişliğe dikkat çekmektedir. Bunu evrime gerekçe saysak bile, önce şu sorunun cevaplanması gerekir: Tek bir hücreden hiçbir sapmaya uğramadan basamak basamak insana uzanma, bir gayeyi, bir hedefi göstermez mi? Oysa evrim, varlıkta gayeliliği ve hedefi kabul etmemekte -çünkü kabul ettiği takdirde, bu gaye ve hedefi belirleyen bir üst aklın kabulü zaruri olacaktır- ve bütün oluşumu tesadüflere bağlamaktadır. Haydi bunu da görmeyelim; yine de, varlıkta fonksiyon mu önce gelmektedir yoksa yapı mı? Yani biz önce kitap yazar sonra ona manâ mı veririz, yoksa önce manâyı zihnimize oluşturur, sonra onu kelimelere mi dökeriz. Evrim, varlığı "Önce kitap yazar, sonra ona manâ veririz" şeklinde açıklamaktadır. Varlıklardaki yapı benzerlik ve farklılıklarını tayin eden, onların vazifesidir, fonksiyonudur, varlıklarındaki gayedir; yoksa yapıya göre onlara gaye biçilmekte değildir. Dolayısıyla, organizmalardaki yakınlık hiçbir zaman evrime delil olamaz.

Bu konu da devam etmeyi hak ediyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evrin, mitlerden örölü bir mitolojidir

Ali Ünal 2009.03.09

Bilhassa ABD'de bilim adamlarının % 99'u evrimi kabul ediyormuş. Ne değer ifade eder ki? 19'uncu asırda fizikçiler hayat, şuur, irade gibi "bilimin yedi bilinmeyen"i dışında her şeyi izah edebilecekleri iddiası ve tekebbürü içinde idiler; hepsi de, Newton fiziğine iman etmişti.

Quantum fiziği, iddialarını tarihin çöplüğüne atıverdi ve Eddington, Max Planck, James Jeans gibi ilim adamları, Mevlânâ, İbn Arabî, Molla Cami gibi yazıp konuşmaya başladılar. Bu hususta temel gerçeği K. R. Popper ifade ediyor: "Hem Einstein'ın hem Newton'un teorilerinin her ikisi de pekalâ yanlış olabilir."

Fizikçilerin ateizm ve materyalizm adına bıraktıkları boşluğu evrimciler doldurdu. Evrim, sadece canlıların değil, bütün bir kâinatın, canlı-cansız her şeyin tesadüfen ve kendiliğinden evrimleşerek ortaya çıktığı iddiasıdır. Bu aslî özelliğiyle, ateizm-materyalizm-evrimcilik şudur: Ezelde ilimsiz, şuursuz, hayatsız bir nokta vardı. Bu, kendiliğinden, tesadüfen ve herhangi bir gayeye yönelik olmaksızın harekete geçti ve zaman-mekân boyutu edildi. Sonra ondan tesadüflerle 30 civarında harf üredi. Bu harfler, kusursuz bir şekilde tesadüfen sonsuz denebilecek çeşitlilikte bir araya gelerek her biri ayrı manâda ama birbirleriyle tam bir âhenk ve birlik içinde trilyonlarca kelime oluşturdular; kelimelerin mükemmel bir şekilde bir araya gelmesiyle kusursuz ve manâlı cümleler, cümlelerden paragraflar, paragraflardan bölümler, bölümlerden trilyonlarca astronomi, astro-fizik, fizik, kimya, biyoloji, zooloji, jeoloji, genetik, tıp, anatomi, coğrafya, matematik, geometri vb. kitapları meydana geldi. Ateizm-materyalizm-evrimcilik, sadece bu değil, bundan, meselâ yazı olarak güneş ile, elma ağacı ile, koyun ile, Hasan oğlu Mehmet ile gerçek güneş, elma ağacı, koyun, Hasan oğlu Mehmet arasındaki fark ölçüsünde daha öte bir iddiadır. Ateist-materyalist-evrimciler, bilim adına bu iddiayı kabullenmemizi istiyor, kabullenmemeyi bilim dışılık, dogmatistlik olarak mahkûm ediyorlar.

Önceki yazımızda belirtildiği gibi, Darwin'i evrim hipotezinin (varsayım) temellerinden olan "tabii ayıklanma" fikrine, Papaz Malthus'un İngiltere'de fakirlere yardım kanununu kaldırmak için ileri sürdüğü ve ırkçılığın, faşizmin anası sosyal Darwinizm'in kurucusu H. Spencer tarafından "en iyi uyum gösteren" şeklinde ifade edilen "Ancak güçlü olanların hayatta kalma hakkı vardır" miti götürmüştür. Her ne kadar hayatta belli ölçülerde bir mücadele varsa da, insanlığın hayatında savaş gibi, varlıkların hayatında mücadele aslî değil, arızidir; aslolan, bütün kâinatta ve insan vücudunda açıkça gördüğümüz üzere, yardımlaşmadır, dayanışmadır. Bir kiraz elde etmek için ısı ve ışığıyla güneş, hava, su, toprak, bütün insanlar bir araya gelse üretmeleri mümkün olmayan kiraz çekirdeği, dünyanın güneşle olan konumu en mükemmel şekilde işbirliği yapar ve dolayısıyla bir kirazın gerçek fiyatı bütün kâinattır. Ayrıca, canlıların bebeklik ve çocukluk zamanları ile yetişkinlik zamanlarında açıkça müşahade olunduğu üzere, zayıflar, gerçek muhtaçlar daha iyi beslenir, daha iyi bakım görür, korumaya alınır.

Darwin'in evrim hipotezinin bir diğer temeli olan "hayat ağacı" kurgusu da, tamamen 19'uncu asırda Batı'da pek revaçta olan ve Spencer'in da esas aldığı terakki (progress) mitine dayanmaktadır. ABD'li bilişim ve suni zekâ uzmanı Chris Betman'ın yazdığı gibi, evrim hipotezinin temel iddiaları ve onların dayandığı bütün iddialar böyle birer mittir ve evrim konusundaki bütün araştırmalar bu mitleri doğrulamak için yapılmaktadır. Betman, "Modern bilimsel düşüncenin hiçbir boyutu, metafizikî alana evrime olan inançlar ölçüsünde çaktırmadan sızmamıştır" der. Thomas Kuhn ise, "Bilim adına ileri sürülen yeni teoriler doğru oldukları için değil, yeni oldukları için kabul görmekte, tarihte kalmış (esirin varlığı gibi) teoriler ise, terk edildikleri için değil, eski oldukları için bilimsel kabul edilmemektedir" diye yazar.

Gerçeğe ulaşmak için önce bilimselliğin tuzaklarından mutlaka kurtulmalıyız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evrin teorisinin 'bilimselliği'

Ali Ünal 2009.03.16

Evrinici Dobzhansky, "Evrin, tekrar etmez ve geri çevrilemez." der; yani evrin, doğruluğu veya yanlışlığı "bilimsel" kriterlerle ispatlanamayacak çok uzun bir süreci işaret etmektedir. Doç. Dr. Caner Taslamam, şu açıklamayı yapar: "Evrin teorisinin başka yaklaşımlardan daha doğru olduğunu görmek için, onu bu yaklaşımlardan ayırt eden ana unsura bakmak gerekir.

Bu ana unsur ise, istisnasız bütün türlerin başka bir türden oluştuğu iddiasıdır. Bu iddiayı ispat için, türlerde bazı değişikliklerin, mikro-mutasyonların bulunduğunu göstermek yetmeyecektir. Ancak bir türden diğer türe geçişi sağlayacak büyük makro-mutasyonların olduğu gösterilebilirse bu, evrim teorisi için bir delil teşkil edilebilir." Bu ise, gösterilememiştir.

Bizzat Darwin, hipotezinin önündeki üç büyük engele parmak basmıştır ve bu engellerin hiçbiri aşılmış değildir: "Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... (Paleontoloji, bunları ortaya koyamamıştır. Tam aksine, meselâ en az bir milyar yıldır değişmeden kaldığı ispatlanan mavi deniz yosunları, süngerler, yumuşakçalar, 1938'de Güney Afrika sahili açıklarında fosili bulunduğu zaman ara tür diye ileri sürülüp, güya böyle olduğunu ispatlama adına uydurma şekilleri yapılan, ama daha sonra dünyanın çeşitli yerlerinde canlısı, dolayısıyla yaşadığı keşfedilen coelacanth da hep değişmeden gelen organizmalardır.) İkinci engel, 'ıçgüdüler'dir. İçgüdülerin birçoğu öylesine şaşırtıcıdır ki, onlar, okura teorimi tümüyle yıkmaya yeter güçte görünecektir. İçgüdülerin tevarüsü, mümkün değildir. Bildiğimiz en şaşırtıcı içgüdüler, örneğin balarısının ve karıncaların birçoğunun içgüdülerini, alışkanlıkla kazanılmış olamaz. Çok daha ciddî (üçüncü bir) problem daha vardır ki, bu da, hayvanlar âleminin temel sınıflarına ait türlerin bilinen en aşağı tabakalardaki fosil kayalarında (Kambriyen patlamasıyla) birden ortaya çıkmasıdır."

Evrimciler, bileşiklerin organize biçimde aynı anda bir araya gelerek, hücre dediğimiz muazzam kompleksi, hattâ daha öte canlı organizmaları üretebildikleri iddiasındadırlar. Böyle bir iddianın, M. Bucaille'e göre, yüksek ısıda aynı anda demir cevheri ve kömürden oluşan çelik parçacıklarının bir dizi mutlu rastlantılar yoluyla Eyfel Kulesi'ni yapabileceklerini ileri sürmekten farkı yoktur. Kaldı ki, bir hücrenin yapısı, Eyfel Kulesi'nden çok daha karmaşıktır. Evrimciler, iddialarına güya delil olarak, buhar, metan, amonyak ve hidrojenle oluşan bir gaz atmosferinde elektrik kıvılcımları kullanarak amino asitler gibi karmaşık kimyevî bileşikler elde edilebileceğini iddia eden S. Miller'in deneyini ileri sürerler. Bilim adamlarının "ilkel atmosfer"i Miller'in ileri sürdüğünden farklı olduğunu düşünmesi bir yana, evrim bütün olup bitenleri tesadüfe bağlarken, Miller, sonuca delil arayışı içinde şuurlu, bilgi ve irade sahibi biri ve iradî olarak sebep üretmeye çalışmaktadır. Bu ise, düpedüz hokkabazlıktır.

Evrimciliğin de, materyalist bilimciliğin de müthiş bir çelişmesine daha temas etmek gerekiyor. (1) İddiaya göre, varlıkta terakki esastır. (2) Terakkiyi ve evrimi tetikleyen, değişen şartlar ve bunlara uyum (adaptasyon) mecburiyetidir. (3) Uyumla hayatta kalan başarılı fertler, karakterlerini nesillerine aktarır. (4) Düşünce, hayal, tasavvur, vb. beyindeki birtakım biyo-kimyevî faaliyetlerden ibarettir. Bu iddialardan çıkacak en tabii sonuç, her yeni merhaledeki varlıkların önceki merhaledekilerden ileri bir beyne sahip olması gerektiğidir. Oysa karınca, arı, ipek böceği gibi, her bir kabiliyet yönünden insandan ileri bir hayvan türü muhakkak vardır. Burada, her varlık bu ileri kapasitesiyle zaten hayatta kalıyor itirazı yapılabilir. Bu ise, varlıkta gaye ve vazifenin organizma ve var oluştan önce geldiğini gösterir ki, evrimi de, materyalizmi de yıkar. K. R. Popper, evrimle ilgili şu hükmü verir: "Darwinizmin test edilebilir bilimsel bir teori olmadığı, buna karşılık metafiziksel bir araştırma programı olduğu sonucuna varmış bulunuyorum."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evrim en ilkel inanç sistemidir

Evrım hipotezine göre bütün hayat, ölü, cahil, şıursuz maddeden dñyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile üretilemeyen canlı bir ilkel hücrenin meydana gelmesiyle başlamış, yolda kendini kopyalama metoduna ve kendini sürdürme ve terakki mücadelesi içinde adaptasyon mecburiyetiyle rastgele mutasyonlara ve natürel seleksiyona uğrayarak milyonlarca çeşit bitki, hayvan türü ve insan neslini üretmiştir.

Mutasyon, kromozom veya genlerdeki rastgele ve tevarüs edilebilir değişmelerdir. Canlı vücuttaki mutasyonlar, meselâ insan vücudunu meydana getiren 100 trilyon hücreden bir tanesinin mekanizmasındaki bozulmanın bugün insanlığın tedavide aciz kaldığı kansere sebep olması gibi, genellikle canlılığın aleyhinde sonuçlar doğurmaktadır. Ayrıca, canlı hücre, yüzlerce farklı proteinden; proteinler, 1000-1500 aminoasidin tam bir düzen içinde dizilmesinden; aminoasitler, karbon, azot, hidrojen gibi atomların farklı şekillerde birleşmesinden meydana gelir. Bu dizilme ve birleşmede en küçük bir hata, işlemi neticesiz kılar. Bu proteinlerden, meselâ oksijenli solunumda görev alan Sitokrom-C'nin tesadüflerle oluşma ihtimalini Türkiyeli bir evrimci, "Bir maymunun daktiloda tuşlara rastgele vurarak insanlık tarihini hiç yanlış yapmadan yazma ihtimali"yle kıyaslamaktadır. Bugüne kadar yapılan deneyler de, bırakın böyle bir ihtimalin gerçekleşmesini, onun tam tersini ortaya koymaktadır.

ABD Houston Baylor Tıp Fakültesi'nde beyaz fareleri renkli fare haline getirebilme üzerinde çalışan Paul Overbeck ve arkadaşları, bu maksatla pigment üretilmesinde rol alan renk genini, beyaz farenin döllenmiş embriyosuna zerkedtiler. Sonra bu farenin yavrularını çiftleştirdiler ve torunlarda herhangi bir renk değişimi görülmediği gibi, tersine yarısı bir hafta içinde öldü. Overbeck, bunun sebebini şöyle açıklıyordu: "Fare embriyosuna enjekte ettiğimiz gen, fonksiyonunu kaybetmişti. Embriyonun genom kütüphanesinde bu renk geninin diğer genlerle etkileşimi, bu genin mesajının okunmasını engellediği gibi, diğer genlerin de doğru çalışmasına mani olmuştu. Bütün iç organlar hem ters yerlerde oluşmuş hem de pankreasla böbrekler tamamen hasara uğramıştı. Anladık ki, henüz herhangi bir gen transferini başarabilme şansımız, farede tahmin edilen gen sayısı olan 100.000'de 1'dir. Farenin genom kütüphanesinde bulunan her bir gen, diğer 100.000 gen ile bağlantılı olarak fonksiyon görmektedir. (Discover, 20.8.93)"

"Evrimleşme"nin zirvesi insanın bile "evrim" çağında farelerde 100.000'de 1 ihtimalle gerçekleştirebileceği küçük bir gen müdahalesinin evrimcilerin iddia ettiği gibi tesadüflerle dñyanın 5-10 yerinde 100.000'de 5-10'a çıkacak bir ihtimalle gerçekleşebileceğini varsaysak bile, bu durumda, upuzun evrim sürecinde ara form fosillerinin yanı sıra, bir de mutasyon hasarlarıyla ölmüş milyarlarca hayvan fosilinin bulunması gerekmez mi? Yoksa, ünlü Fransız zoolog P. P. Grassé'in dediği gibi "Tesadüfü ateizm görüntüsü altında kendisine gizlice tapınılan bir tür ilah haline getirerek," sadece kavramdan ve iddiadan ibaret bu "ilâh" sayesinde bütün mutasyonların, her bir unsuru diğerleriyle ve bütünle tam bir münasebet içindeki kusursuz kâinatın ve insan vücudunun oluşum sürecinde daima ve mutlaka gerekli neticeyi verdiğini mi kabul edeceğiz?

Evrımciler, evrimin üç temel unsurundan türlerin birbirlerinden ne zaman ayrıldıklarını ve evrimi gerçekleştiren mekanizma ile süreçleri izah edemeseler de, tek dayandıkları, canlı organizmalardaki benzerliklerden hareketle, bütün canlıların bir tek atadan evrimleşerek meydana geldiği iddiasıdır. Oysa, meselâ hepsi de aynı malzemeden yapılma ve temel özellikler itibarıyla birbirine benzeyen, dolayısıyla hepsine ortak "bina" adını verdiğimiz, fakat bazı bakımlardan birbirlerinden ayrılan ve cami, okul, hastane, hapishane, ev gibi farklı adlarla andığımız binalar vardır. Bu binalar arasındaki farklılıkları ve isimlerini tayin eden, onların göreceği fonksiyondur; dolayısıyla gaye ve fonksiyon yapıyı, organizmayı belirler ve organik benzerlikler, türlerin birbirinden türediğini asla ispat etmez.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Muhsin Başkan ve Büyük Birlik

Ali Ünal 2009.03.30

1972'de Millî Eğitim Şûrası orta kısımlarını tırpanlayıncaya kadar imam-hatip okullarında genellikle iki grup öğrenci bulunurdu. Bir grup, ibadetinde, kurallara saygılı ve derslerine ağırlık veren öğrencilerdi.

Bunlar, daha sonra siyasîleşme okullara kadar inince ve üniversitelerde bir kısmı itibarıyla MTTB ve MSP saflarında ideolojik mücadele içine girdiler; bir kısmı, sadece mesleğini ve ailesini düşünüp, silik bir hayat yaşamayı tercih etti; bir kısmı, belli cemaatler içinde bulunuyordu veya bunlara dahil oldu. İkinci grup, ekseriyeti itibarıyla derslerinde az başarılı, daha çok futbol ve sinemayla haşır-neşir, umumiyetle namaza yabancı öğrencilerdi. Bunlar ise siyasîleşme ve ideolojik kampaşma döneminde ve üniversitelerde çoğunlukla ülkücü grup saflarına katıldı. Erzurum'da İngiliz filolojisindeki üniversite öğrencilik yıllarımda sınıfımızda ülkücü lider pozisyonunda görünenler bu öğrencilerdendi; derslerinde zayıf, okula devamsız, fakat ülkeyi koruma ve kurtarma mücadelesi içindeydiler. Şahsen bu tür kişilerle öğrenci iken de, 12 Eylül darbesine kadar olan öğretmenlik yıllarımda da genellikle hep karşılıklı mücadele halinde olduk. Buna rağmen önceleri tanıma imkânım bulunmayan, siyasî hayata atılmasıyla birlikte medyadan tanıyabildiğim Muhsin Yazıcıoğlu Bey'e karşı hep sempati besledim. Bilhassa Ahmet Taşgetiren ve Mümtaz'er Türköne beylerin hüsn-ü şahadetleri, hakkındaki temayül, duygu ve düşüncelerimde hamdolsun isabet olduğunu göstermiş bulunuyor.

Merhum Muhsin Yazıcıoğlu, kalbimde hep dürüst, dengeli, prensiplerine bağlı bir insan olarak temessül etti. İki hususiyeti bilhassa hep dikkatimi ve hayranlığımı çekmiştir. Devletini ve ülkesini müdafaa adına verdiği mücadelede, devleti kendisini 2,5 yılı hücrede olmak üzere 7,5 yıl hapisanede yatırdı; işkencelere maruz bıraktı. Ama Muhsin Bey, maruz kaldığı bu muamele sebebiyle hiçbir zaman devlet ve ordu aleyhinde bulunmadı; şahıslarla müesseseleri, gelip geçici hadiselerle kalıcı prensipleri ayrı tutmasını hep bildi. Ayrıca, hiçbir zaman mazlumiyetini, çoklarının yaptığı gibi "destanlaştırdı" bazı pes hedefler adına kullanmadı. Onun dikkat ve hayranlığımı çeken ikinci hususiyeti, yıllarca içinde ve ön saflarında mücadele verdiği MHP'den ayrılıp da ayrı parti kurunca, eski arkadaşları ve partisi aleyhinde de hiç bulunmadı. Muhsin Bey, hangi grup ve cemaate mensup olurlarsa olsunlar, Müslümanlar aleyhinde de bulunmazdı. Devlete ve orduya karşı saygısına rağmen, devletin zulmü, ordudan gelen meselâ 28 Şubat gibi tasvibi imkânsız müdahaleler karşısında da dik durmayı ve gerekli tavrı koymayı bildi.

Siyasî hayatında Muhsin Bey'in belki çok büyük hizmeti olamadı. Partisinin ismi olan "Büyük Birlik" -ki buradaki büyük sıfatı partiye değil, birlige aitti- istikametinde hayatında iken belki çok önemli fonksiyon göremedi. Ama demek bu hususta, milletin birliği konusunda çok samimi idi ki, trajik ölümüyle Allah o hizmeti ona tam gördürdü. Kutuplaşmanın iyice arttığı seçim atmosferinde Allah (cc), Muhsin Bey'in vefatıyla ülkeye tam bir birlik, rikkat ve merhamet yüklü bir sükûnet havası getirdi. Bilhassa bazı medya organlarının şişirmeleriyle kavga, kutuplaşma ve karşılıklı suçlamalar istikametinde giden seçim propagandaları, birden yerini ülke çapında hüzünlü bir birlik iklimine bıraktı.

Bazı insanlar vardır ki, büyük davalar uğruna boyunlarını her zaman uzatmaya hazırdırlar; onlar, birer kurban gibi yaşar ve hayattan da birer kurban olarak ayrılırlar. Allahü a'lem, Muhsin Bey de bunlardan biriydi; belki

ülkeye dışarıdan ve içeriden kurulan büyük tuzaklar vardı ve Allah, onu ve yanındaki arkadaşlarını niyetlerinin samimiyeti sebebiyle bu tuzakların bertaraf edilmesi ve ülkenin sükûneti ve geleceği adına aldı. Kim bilir!..

Muhsin "Başkan"a ve birlikte Allah'a yürüdüğü arkadaşlarına Cenab-ı Allah'tan engin rahmet, acılı ailesine, yakınlarına, çalışma ve dava arkadaşlarına, bütün Büyük Birlik Partisi mensuplarına ve Müslüman-Türk dünyasına hem sabır diliyor, hem tebriklerimi arz ediyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evrimciliğin sonuçları ve/veya sebepleri

Ali Ünal 2009.04.06

Evrimin sadece "bilimsel" bir teori olduğunu düşünenler yanılıyorlar. Onun, hem kaynağı hem neticeleri itibarıyla dünya görüşünden tarih görüşüne, ekonomiden siyasete, felsefeden dine ve metafiziğe, oradan ahlâka kadar pek çok tesirleri, yankıları ve yönlendirmeleri söz konusudur.

Darwin, Türlerin Kökeni'nde, "Başlangıçta bir veya birkaç biçime (Yaratıcı tarafından üflenmiş) hayata dair bu görüşte bir ululuk var," diyor; "bu gezegen genel çekim kanununa göre dairevî hatlarla ilerlerken, oldukça basit bir başlangıçtan en güzel ve en harika biçimler evrimleşiyor." diye ilave ederek Hıristiyanlık'la ilerlemeciliğin karışımı bir görüş ortaya koyuyordu. Sürekli ilerleme (terakki) görüşü, Condorcet, Comte ve Hegel gibi Darwin öncesi filozof, sosyolog ve tarih felsefecilerinde de vardı, fakat Darwin'in biyolojik evrim hipotezi bu görüşe, "sosyal evrim" iddiasına, bir "tabiat kanunu" olma özelliği, "bilimsel" bir temel sağladı. Darwin'in evrimciliği, esasen İlkçağ Roma filozoflarından Lucretius ve bizzat Darwin'in dedesi Erasmus'ta da izlerine şahit olduğumuz tabii ayıklanmaya dayanıyordu. Bu hipotez, bilâhare görüşünü kısmen tadil etmiş de olsa, "Nüfus geometrik büyüyor, yeryüzünün kaynakları ise aritmetik olarak artıyor." diyerek, İngiltere'deki fakirlere yardım yasasına karşı çıkıp, güçlülerin ayakta kalmasının bir kanun gibi görülmesine yol açan papaz Thomas Malthus'tan "esinlenmişti." Dolayısıyla, hayatta güçlülerin ayakta kalıp, zayıfların yok olmaya mahkûm bulundukları iddiasının kaçınılmaz ve "bilimsel" bir sosyal hayat ve tarih prensibi olarak benimsenmesine sebep oldu. Bu ise nihayet "Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler!" şeklinde ifade edilen acımasız kapitalizme, ırkçılığa, güce tapınmaya ve emperyalizme yine "bilimsel" zemin teşkil etti.

İrkçılık, bizzat Darwin'de de vardı. 3 Temmuz 1881 tarihinde W. Graham'a yazdığı mektupta şöyle diyordu: "Tabii ayıklanmaya dayalı mücadelenin medeniyetin ilerleyişine sizin zannettiğinizden daha fazla yarar sağladığını ispatlayabilirim. Düşünün ki, birkaç yüzyıl önce Avrupa, Türkler tarafından işgal edildiğinde Avrupa milletleri ne kadar risk altında kalmıştı... Avrupa ırkları, yani medenî ırklar, hayat mücadelesinde Türk barbarlığına karşı galip gelmişlerdir. Dünyanın çok da uzak olmayan geleceğine baktığımda bu tür aşağı ırkların çoğunun medenileşmiş yüksek ırklar tarafından yok edileceğini görüyorum." Darwin de, tarihi düz bir çizgi halinde sürekli ileriye, daha güzele ve daha doğruya giden bir süreç olarak gören felsefe de açıktır ki, tam bir yanlgı içindeydi. Bu tür görüşler, 19'uncu asırdaki Batı emperyalizmine "bilimsel" zemin teşkil etmek için uydurulmuş, en azından zemin teşkil eden safsatalardı.

Evrim hipotezinin temelini teşkil eden tabîî ayıklanma, hayatı bir mücadele olarak takdim ettiği için bu hipotez, hem savaşları, hem acımasız rekabeti, mücadeleyi kazananı "en iyi" görmekle de kazanma adına her yolu meşrulaştırmaktadır. Darwin'e ve sosyal Darwinizm'in kurucusu kabul edilen Herbert Spencer'e göre de, -evrimciliğin ahlâk felsefesinin ifadesi de olarak—iyi, daha çok evrimleşen, kötü ise daha az evrimleşendir. Alman tarihçi Heinrich von Treitschke, "Zayıflar yok olmalı ve yok olmaları da adalettir." derken, aynı yolun yolcularından Andrew Carnegie, "en yüksek insanî başarıların dinamikleri" olarak ferdiyetçilik, özel mülkiyet, servet biriktirme ve rekabet kanununu yüceltmekte, Rockefeller, "İşin büyümesi, en uyumlunun hayatta kalmasıdır." diyerek, kapitalizmi takdis etmektedir. İradenin yerinde ve gerektiği ölçüde kullanılmasıyla bazı insanların üstün insan, 'Süpermen' olmaya doğru tekâmül edeceğini ve 'Süpermen'in kendi kendisinin efendisi olarak, klasik düşüncede Tanrı'ya atfedilen mertebe ve otoriteye ulaşabileceğini ileri süren nihilist F. Nietzsche'yi bu iddiaya sevk eden bir sebep de yine evrimcilikti.

Evrimciliğin bu içtimaî, siyasî, felsefî, ahlâkî sonuç veya sebeplerinden başka inanca taallûk eden sonuç ve/veya sebepleri üzerinde inşallah gelecek hafta duracağız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evrimciliğin sonuçları ve/veya sebepleri-2

Ali Ünal 2009.04.13

Önceleri katıksız Darwinist olan ama araştırmaları kendisini evrimin bilinen iddialarının yanlışlığına götüren ABD Lehigh Üniversitesi'nden biyokimyacı Michael Behe, 1996'da "Darwin's Black Box"ını yayınladı.

Bu kitabında, bir hücrenin varlığı ve fonksiyonu için mutlak gerekli çok sayıda kompleks unsurun aynı anda bulunması gerektiğini izah etti ve buna "indirgenemez komplekslilik" adını verdi. Bu, "Bir bütünün varlığı, tüm parçalarının aynı anda ve tam fonksiyon görür şekilde bir arada bulunmasını gerektirir; yokluğu ise, bir parçanın yokluğu ile mümkündür." küllî kaidesinin ifadesiydi. Evrim faraziyesine göre ise böyle bir oluşum, yüz milyonlarca yıl alan tesadüfî mutasyon, varyasyon (çeşitlenme) ve tabîî ayıklanma yoluyla gerçekleşmişti. Bu durumda, milyonlarca yıl bütünü meydana getirecek unsurların rastgele ve hiçbir fonksiyon görmesi mümkün olmayacak şekilde yığılması gerekiyordu. Bu ise evrim adına hiçbir seçim avantajı sağlamayacağı gibi, Behe, "Bilimsel literatürde herhangi bir gerçek ve kompleks biyokimyevî sistemin moleküler evrimle nasıl meydana geldiği veya gelebileceği üzerinde tek bir yayın yoktur." diyordu.

Bu gerçek, mahut ateist Richard Dawkins'e soruldu. Cevap şu oldu: "O konuda düşünmekle mücehhez en iyi kişi değilim, çünkü biyokimyacı değilim. Ama Behe tembelliği bırakmalı ve kamçının (flagellum) nasıl evrimleştiğini düşünmeli." Yani, önce evrime inanacağız, sonra da araştırmalarımızı bu inancımızı doğrulama istikametinde yapacağız. O gün bu gündür Dawkins ve bir diğer ünlü evrimci Stephen J. Gould, klasik evrimci taktiği olarak, sadece Behe'yi "yaratıcılık taraftarı" olmakla suçlayageldiler.

Geçen yıl eylül ayında ABD'de televizyon kanalı Public Broadcastig Service, Bill Gates'in ortağı multimedya Paul G. Allen'in 15 milyon dolarla finanse ettiği sekiz saatlik bir evrimi "ispatlama" kampanyası yaptı. Sekiz saat, Miller-Urey deneyi, Haeckel'in embriyosu, kuşların kemiklerinin, atın bacaklarının ve insanın ellerinin birbirine

ne kadar benzediği, İngiltere'deki koyu renkli kelebekler ve ispinozun gagası gibi evrime delil oldukları çürütölmüş iddialar dışında, lezbiyen ilişki, AIDS, feminizm, eşcinsellik, yağmur ormanları ve insanların tür çeşitlenmesine tehditleri gibi konularla dolduruldu.

Nedir bunların sebebi ve evrim iddiasının arkasındaki gerçekler?

Bilimler, varlığını kâinattaki "kanun" denilen değişmez genel prensiplere borçludur. Bu ise varlıktaki muhteşem ve sarsılmaz düzeni, varlıklar arasındaki kopmaz bağları ve münasebetleri; düzen, varlıktaki gaye ve hedefi, bütün bunlar, mutlak bir iradeyi ve tek tek her varlıkla birlikte bütün varlıkları aynı anda kuşatan bir ilmi gerektirir. Bir çay kaşığına sığabilecek boyuttaki bir DNA zincirinin, bugüne kadar dünya üzerinde basılmış bütün kitaplardaki bilgiyi ihtiva edebilecek kapasitede olduğu belirtilmektedir. Ayrıca, matematik ilmi, "500 aminoasitten oluşan bir proteinin aminoasit diziliminin tesadüfen doğru çıkması, 10950 (10 üzeri 950), yani 0'dır." der. Bütün bunlar, Allah'ın varlığına açık delildir. Oysa R. Dawkins, "Darwin Türlerin Kökeni'ni yazmadan önce dünyaya gelseydim, ateist olabileceğimi hayal bile edemezdim. Ateizm, Darwinizm'in mantıkî sonucudur." derken, bir diğer evrimci Michael Walker, "Kabul etmeliyiz ki, birçok bilim adamının Darwin'in teorisini kabul etmesinin tek sebebi, bu teorinin bir Yaratıcı'nın varlığını reddetmesidir." itirafında bulunur. Batı'da asırlar süren din-bilim kavgasında inkârcılığı devralan evrimcilik, Allah'ı ve dini inkâr adına Allah'ın en önemli sıfatı, dinin temeli yaratıcılığı reddetme esası üzerine oturur.

Allah'ı ve dini inkârın ve dolayısıyla evrimciliğin diğer sonuçları olarak, Cornell Üniversitesi'nden meşhur biyoloji tarihçisi William Provine, şunları zikreder: 1) Ölümden sonra hayat yoktur. 2) Ahlâkî değerler, nihai olarak her türlü kesin temelden yoksundur. 3) Hayatın nihaî olarak hiçbir anlamı ve gayesi yoktur. 4) İnsan için özgür irade diye bir şey söz konusu değildir. Evrimcilik, budur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Açılım mı, yeni bir strateji mi?

Ali Ünal 2009.04.20

Dinî konularda takıntıları herkesçe malum bir gazete, ÇYDD üyesi bayanları eğitim "meleği" ilan ederek tam bir din istismarcılığı yapıyor.

Saylan, "İmam-hatiplilere burs vermiyoruz. Bize gelenlerin siyasî görüşlerini öğrenmek zorundayız." diyor. Başörtülülere tavrı ise malûm. Bütün söz ve tavırları, siyasî ve ideolojik davranarak eğitimde fırsat eşitliğini hiçe saydıklarını ortaya koyduğu halde, daha çok Güneydoğu'ya yönelmelerini izah için "Temel gayemiz, eğitimde fırsat eşitliği" diyebiliyor.

Saylan, "Burs verdiklerimizin sayısı yüz bine ulaşırsa, Türkiye artık yıkılmaz." diyor. Saylan, Türkiye'yi, 1.000 yıl önce bu coğrafyayı milletimize vatan yapan ve 1.000 yıldır muhafaza eden büyük halk çoğunluğuna karşı korumaya çalışıyor. PKK terörüyle savaşta, haydi general çocuklarından görmüyoruz, kaç ÇYDD üyesi veya çocuğu şehit oldu; neden şehitlerimizin büyük çoğunluğunun eşi, annesi veya kız kardeşi hep başörtülü?

Siyasî ve ideolojik temelli olarak faaliyet göstermek, hattâ darbe planlarına ortak olmak, ÇYDD ve benzeri kuruluşlara serbest; Ergenekon davasından medyaya yansıdığına göre, D.K. Komutanlığı'nda, bazı üst rütbeli subaylarla gizli ilişkilere girerek kadrolaşmak, askerî okullara girişte listeler sunmak serbest; askerî öğrencileri "kazanmak" ve elde tutmak için kızları kullanmak serbest. Bunlar ve faaliyette bulundukları her yerde kızlarla erkeklerin birlikte kaldığı öğrenci evleri açmak, ÇYDD'nin bilhassa Güneydoğulu kızlara ilgisinin asıl sebebini, "çağdaş yaşam"dan ne anladığını ve kadına bakışını da ortaya koyuyor. Bütün bunlar, serbest olmak bir yana, Türkiye Cumhuriyeti'ni koruma adına yapılıyor. Ama Sayın Başbuğ, bazı Müslümanların "cemaat" halindeki faaliyetlerinden rahatsız. "Önemli olan, dinin... istismarını önlemek değil mi?" diyor ve cemaat faaliyetini, "sosyal ve siyasî hayat üzerine ağırlık koyma arayışı" olarak değerlendiriyor. Dine inanan, yaşamaya çalışan ve kanunlar çerçevesinde faaliyette bulunan insan neden dini istismar ediyor olsun? ÇYDD'ye ve benzeri kuruluşlara, Anayasa'da yasaklanmış darbe arayışlarıyla bile serbest olan sosyal ve siyasî hayat üzerinde ağırlık koymaya çalışmak, her vatandaşın ve her bir sivil toplum kuruluşunun kanunî hakkı olduğu halde, haydi "cemaatler" içinde olsun, kanunlar dahilinde faaliyet gösteren dindar vatandaşlara neden çok görülüyor? Başbuğ, "Modern toplumlarda kişi cemaat üyesi olarak değil, birey ve vatandaş olarak yer almıyor mu?" diyor. Tam tersine, cemaatler, dünyanın her tarafında modern toplum yapısının en önemli unsurlarındandır. Asıl, modernite, insanları cemaatler ve her biri cemaat tipi örgütlenmeden farksız sosyal, siyasî, sivil toplum kuruluşları halinde bir araya gelmeye itmiştir. Sayın Başbuğ ve kurmayları, en azından Erich Fromm'u okuyabilirler. Sonra, partilere, sendikalara, derneklere mensubiyet vatandaş ve birey olmaya mani değil; ordunun, en katı bir cemaat örgütlenmesi halinde bütün mensuplarını yakın takibe alarak adeta tek tipleştirmeye çalışması, hak ve vazifesi olmadığı halde siyasi hayata müdahalelerde bulunması, ÇYDD ve benzeri kuruluşların tek tip insan için çalışması vatandaş ve birey olmaya mani değil de, cemaate mensubiyet birey ve vatandaş olmaya niye mani? Başbuğ, dindar/dindar olmayan ayrımına -sanki bunu yapan cemaatlermiş gibi- karşı ama "mütedeyyin" insanlardan ve cemaatleşmenin Türkiye için ciddi güvenlik sorunlarına sebep olabileceğinden söz ediyor. Dindarlığın, din tarafından tayin edilmiş objektif ölçüleri vardır. Ayrıca, mütedeyyin ve dindar kelimeleri, biri Arapça diğeri Farsça, aynı mânâya gelir. Başbuğ'un karşısına aldığı cemaat veya cemaatlerin, bu ülkenin güvenliğine en az Emniyet teşkilatı ve ordu kadar hizmet ettiğine bütün tarihimiz şahittir.

Kanaatime göre, Sayın Nevzat Tarhan'ın isabetle teşhis ettiği ve eski KK komutanı A. Yalman'ın medyaya düşen ses kaydında da iddia edildiği üzere, Sayın Başbuğ, yeni bir strateji izliyor. Önce liberallerin büyük kısmını ve mevcut iktidarı arkasına alarak cemaat veya cemaatlerin, tabii sonra da iktidarın üzerine gelme stratejisi. ali.unal@zaman.com.tr

---

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Vatan millet hainliği budur

Ali Ünal 2009.04.27

Geçen hafta Samsun'da alkollü bir şoförün sebep olduğu bir trafik kazası 10 kişinin ölümüne, 12 kişinin yaralanmasına yol açtı. Trafik kazaları ve kazalarda ölüm nispetlerinde dünyada birinci olan Türkiye'de bu kazalarda sadece 2007 yılında 10.000'in üzerinde insan öldü.

İşletmeci-komiser Hasan Turan'ın Polis Dergisi'nin 41. sayısında verdiği bilgilere göre, trafik kazalarının şu anda Türkiye'ye verdiği zarar yılda 20 milyar lira (13 milyar dolar) civarında. PKK terörü, öldürülen teröristler dahil yılda ortalama 1.000-1.200 civarında can aldı ve Türkiye'ye maliyeti yılda 12-15 milyar lira civarında idi. Trafik kazaları, ülkemize PKK teröründen çok daha fazlasına mal olduğu gibi, yol açtığı yıllık zarar, 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nin verdiği zarardan da daha büyük.

Böylesine korkunç bir insanî ve maddî maliyeti olan trafik kazalarının en önemli sebebi ise "bidon kafalı ve göbeğini kaşıyan adamlar"ın ülkesindeki "gerici" Diyanet ve Yeşilay araştırmaları bir tarafa, "medenî, ilerici ve tam lâik" ABD ve AB ülkelerindeki resmî araştırma ve istatistiklere göre alkol. Türkçe açılımı Ulusal Karayolu Trafik Güvenliği İdaresi olan ABD'deki NHTSA'nın araştırmasına göre, 1999 yılında bu ülkede meydana gelen ölümlü 41.471 trafik kazasının % 38,4'ünün sebebi alkol ve alkol sebebiyle meydana gelen bu kazalarda 15.935 kişi öldü ve 630.000 civarında kişi ise yaralandı. Alkolün sebep olduğu trafik kazalarında ABD'de her 33 dakikada bir kişi ölüyor ve her bir dakikada bir kişi yaralanıyor. Alkollü trafik kazalarının ABD'ye yıllık maliyeti 45 milyar dolar. Çok yakın rakamları veren 2006 yılı istatistiklerine göre 14 yaş ve altındaki 1.794 çocuk, yaptığı trafik kazasında ölüyor ve bunlardan 306 ölümün sebebi yine alkol.

Alkol, elbette sadece trafik kazalarına yol açmıyor. ABD Adalet Bakanlığı'nın araştırmalarına göre bu ülkede her yıl işlenen 3 milyon civarındaki şiddet suçlarının % 35'inde alkol birinci sebep olduğu gibi, halihazırda önceki eş, kız veya erkek arkadaş şiddetine maruz kalan kurbanların 3'te 2'si, şiddet suçlarının alkollü olduğu bilgisini veriyor. AB'de RAND Europe'a 6 Nisan 2009 günü sunulan raporda yer alan bilgilere göre, piyasaya, tüketiciye alkol sunumundaki % 1'lik bir artış trafik kazalarında % 0,86, kronik siroz hastalığında % 0,37 artışa yol açıyor. Bunları önlemek için, alkolün tüketiciye ulaşmasını zorlaştırmak gerekiyor. Alkol, zihni-fiziki 60 hastalık risk faktörü içinde üçüncü sırada yer alıyor; yine aile içi şiddet, cinayet, antisosyal davranış, ailenin dağılması, çocuk istismarı ve ihmali en önemli sebepler arasında. Her yıl 7 milyon çocuk, alkol sebebiyle aile dağılmasının kurbanı oluyor. Bunun yanı sıra, her yıl 60.000 düşük kilolu doğumdan alkol sorumlu olduğu gibi, sakat doğumların en önemli sebebi yine alkol. Aynı şekilde, genç ölümlerinin 4'te 1'inden sorumlu olan da alkol. Her yıl alkol sebebiyle 10.000 insan intihar ediyor ve işlenen cinayetlerin 5'te 2'sinde alkol başrolü oynuyor. Her yıl 50.000 Avrupalı, alkolün sebep olduğu kanserden can veriyor.

Gülhane Tıp Dergisi, 1990-2000 yılları arasında Gülhane Askerî Tıp Akademisi Acil Servisi'ne başvuran 2.895 kişiden % 50'den biraz fazlasının alkollü olduğunu ve dolayısıyla alkol kullanımıyla suç ve cinayet arasında münasebet bulunduğunu yayınlıyor. Bu korkunç gerçeklere rağmen, ABD'de Alkolizm ve Alkol Suistimali Ulusal Enstitüsü, ülke çapında yaptığı araştırmaya göre medyanın alkolün sebep olduğu felâketleri gizlediğini, olduğundan çok daha az gösterdiğini rapor ediyor.

Kur'an, kumar ve alkol kullanımı için "şeytanın işlerinden bir pislik" tabirini kullanır. 19. asrın sonlarında papaz Isaac Taylor, Church Congress of England'da yaptığı konuşmada, "İslâm, Hristiyan dünyanın üç baş belâsı olan sarhoşluk, kumar ve fuhşu ortadan kaldırmıştır." diyordu. Bugün ise ülkemizde alkol kullanımı, âdeta rejimin, lâikliğin ve özgürlüğün sembolü haline getirilmiş bulunuyor. a.unal@zaman.com.tr

---

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hız. Bediüzzaman ve Abdülhamid Han

Hiz. Bediüzzaman ve Sultan II. Abdülhamid Han münasebeti, Bediüzzaman'ın Abdülhamid idaresiyle ilgili tavrı, bu tavrı daha sonraları değıştirip değıştirmediği mevzuu, maalesef pek çok mesele gibi kendi temellerinde değil, âdetâ bir yargıç konumu takınarak ele alınmakta, bir aktüalite konusuymuş gibi, hattâ zaman zaman bir dedikodu üslûbunda tartışılmaktadır.

Bu tür yaklaşım ve tavırlar, Abdülhamid Han idaresini ibretlerle dolu bir tarih dilimi olarak ele almayı da zorlaştırmaktadır. Oysa bu münasebet, hem Osmanlı Devleti'nin yıkılış sürecini hem de son asırlarda ortaya çıkan İslâmî hareketleri ve hadis-i şeriflerde Mehdiyet-Mesihîyet olarak adlandırılan Âhir Zaman'daki İslâmî diriliş anlamada anahtar konuma sahip hususlardandır ve öncelikle Hiz. Bediüzzaman ile Abdülhamid Han'ın konumları açısından ele alınmalıdır.

Abdülhamid, yıkılmakta olan bir devletin en sorumlu ve en yetkilisidir; elbette yıkılmakta olan devletini bir yandan korumaya çalışırken, öte yandan ona sıhhatini bulması için yeni bir mecra da açmak mevkiindedir ve bunun farkındadır. Fakat önceliğı, devletini yıkmaktan korumaktır. Dolayısıyla ileriye hareketini "muhafazakârlığı" tayin etmekte ve şekillendirmektedir. Oysa bilâhare gelişen hadiselerin ortaya koyduğı üzere, zaman küllî bir tecdit ve baştan başa yeniden inşa zamanıdır ve bu tecdit de, inşa da Osmanlı Devleti'nin enkazı üzerinde mümkün değildir. Ve Abdülhamid Han, ne küllî manâda bir müceddittir ne de yeni bir dirilişin bânîsidir. Bundan dolayı, devletini korumaya çalışırken onun sıhhatini de bulması adına meselâ eğitimdeki faaliyetleri, teşebbüsleri, hem kendisinin hem devletin aleyhine işlemiştir; çünkü Abdülhamid'in idaresine son veren, devleti de yıkıma götüren, o eğitim ve eğitim müesseselerinin ürettiğı kişiler olmuştur. Yine aynı sebepledir ki, Abdülhamid, medreselerin, tekyelerin âdetâ ölmüş halini gerektiğı gibi görememiş ve onların tam canlanması için herhangi bir plan geliştirmemiştir. Bütün bunlar, Abdülhamid'i asla küçültmez; onu tenkidi gerektirmez, çünkü o, bütün iyi niyetiyle kapasitesini, konumunu, mevkiini sonuna kadar kullanmıştır.

Hiz. Bediüzzaman, Abdülhamid gibi halin değil, bütünyle geleceğın insanıdır; temellerinden yepyeni bir inşanın fikir-beyin ve ruh mimarıdır. Aynı zamanda, iman ve düşünce planında bu geleceğın bütün ayrıntılarıyla vazı ve tam temsilcisi, onun teferruatında prensip koyucu, şahsî hayatı itibarıyla geleceğın temellerini bütün sağlamlığıyla atan insandır. Onun "Eski Said" diye adlandırdığı dönemde sonuna gelmiş bulunan Abdülhamid idaresine karşı tavrı, her bakımdan yeninin ve geleceğın yıkılmakta olan bir geçmişe ve sonuna gelmiş olan hale tavrıdır. Bu dönemde o, geleceğın inşası, mevcut siyasî temellerin ıslahı ile olabilir mi diye düşünmüş ama hadiseler, bunun imkânsızlığını kendisine bilfiil göstermiştir. O bakımdan da, "Yeni Said" dediğı dönemde bu inşa hareketine tamamen düşünce ve iman temelleri üzerinde başlamış ve Abdülhamid idaresine bu döneminin penceresinden bakışı, "Eski Said" dönemindekinden biraz farklı olmuştur. "Üçüncü Said" dediğı dönemde ise bu bakış, "Birinci" ve "İkinci Said" dönemindeki bakışının ortası olarak değerdendirilebilir.

Yani, Hiz. Bediüzzaman ile Abdülhamid Han münasebeti misyonlar münasebetidir. Misyon farklılıklarının sebep olduğı farklı tavırları, Kur'an-ı Kerim'de peygamberler arasında, meselâ Hiz. İbrahim-Hiz. İsa ile Hiz. Nuh-Hiz. Musa farklılığında da görürüz. Bu hususun iyi anlaşılması, mezhep ve meşrep konusunu, bunların gerekliliğini ve aralarındaki zarurî farkları, sahabe arasında savaşılar kadar giden bazı anlaşmazlıkları, nihayet bazılarının anlamadan tartıştığı Fethullah Gülen Hocaefendi'deki 1994 yazına kadar ve bundan sonraki bazı yaklaşım farklılıklarını da gerektiğı gibi anlamanın anahtarı olacaktır. a.unal@zaman.com.tr

İman ve ilim, inanma ve bilme

Ali Ünal 2009.05.11

Kitab-ı Mukaddes (Ahd-i Atik ve Ahd-i Cedit) aslıyla korunamadığı, sembolik ve mecazî ifadeleri cehalete kapı açacak şekilde zahiriyle ele alındığı, zaman içinde din bilginlerinin değişmeye maruz yorumları Kitabın yerine geçtiği içindir ki Hristiyanlık, ilmî gelişmeler karşısında tutunamadı.

Neticede, imdadına yetişen Dekart düalizmiyle, din ve ilim, inanma ve bilme birbirinden ayrıldı. İnanma, delilli veya delilsiz, aklî-mantıkî veya değil, bilgiye dayansın veya dayanmasın bir kabul, bir şartlanma (dogma) olarak görülür oldu. (B)ilim ise, bir yandan doğrunun tek ölçüsü, dolayısıyla kendisine konu edindiği fizikî saha yegâne varlık sahası haline gelirken, öte yandan inanma her türlü ilmî ve objektif değerini yitirdi ve sahası da felsefeye havale edildi. Böylece din, inanma, hem felsefenin karşısında da bir değer ifade etmez hale geldi, hem de meselâ birbirinin tam tersi olduğu halde Vahdet-i Vücut'la panteizmin aynı sayılması gibi, yer yer felsefe ile karıştırılır oldu; tamamen beşerî seviyeye indirgendir.

Din'in ilimden, inanmanın bilmeden, akıldan, tahkikten kopuk, dolayısıyla objektif bir değer ifade etmez hale getirilmesi Din'e vurulabilecek en büyük darbe ve din ile ilim, inanma ile bilme konusunda yapılabilecek en büyük yanlış olmasına rağmen, bugün maalesef hem de İslâm hassasiyetli pek çok aydın, bu yanlış yapabilmektedir. Oysa Kur'an-ı Kerim'de, özellikle el-ilm olarak belirlilik takısıyla kullanıldığında ilmin menfî olarak geçtiği hiçbir yer yoktur. Ayrıca, Din ve vahiy ilimle, inanma bilme ile zaman zaman eş manâlı kullanıldığı gibi, İslâm, karşı kutbuna Cahiliye'yi oturtmuş, kesin bilgi sahibi olmadan herhangi bir konuda hüküm vermeyi yasaklamıştır. Gerçek bu iken, bir yanda, sadece bir kabulle vahye ilmî bilginin üstünde güya yer verilmekte ama, diğer yanda vahiy, ilim gibi herkes için bağlayıcı objektif ve ilmî bir gerçeklik olarak görülmemekte, inanma, taklit manâsında "İştittik, iman ettik!"e indirgenmektedir. Oysa bu yaklaşım, bizzat Din'in ve yerine getirilip getirilmemesi kişiye dünyada, özellikle Âhiret'te hem de ebedî bir mükâfat veya ceza gerektirecek dinî sorumluluğun temelini yıkan bir yaklaşımdır. Bilhassa Âhiret'teki neticesi itibariyle dinî sorumluluk, öncelikle imanî bir sorumluluktur ve bu sorumluluğun temelinde irade yatar. Yani Din, iradeyi elden almadan, bilhassa imanî gerçekler konusunda aklı, sadece aklı da değil, kalbi ve vicdanı bütünüyle ikna eder. Eğer vahiy, onun temeline oturduğu Din, herkesi bağlayacak objektif bir gerçekliğe sahip bulunmamış, bu objektifliğiyle her seviyedeki bütün akılları ikna etmemiş olsaydı, o zaman sorumluluğun, mükâfat ve cezanın manâsı olmazdı. Bilhassa Sahabe'nin dinî emirler karşısındaki "İştittik, iman ettik!" sözü de, Din'in her gerçeğine tam ikna olmuş olmanın söylediği bir sözdür.

İlmî gerçekler, gözleme ve deneye dayanır ve ilmî kesinlik (ilme'l-yakin), imanın en alt temelini, en düşük derecesini teşkil eder. Onun üstünde, yanıltmayacak şekilde müşahede, yani şahit olma vardır (ayne'l-yakîn). Bunun da üstünde kalble, ruhla, pratikle tecrübe etme yer alır (hakka'l-yakîn). Dolayısıyla imanın üzerine oturduğu gerçekler, ilmî gerçeklerin, bilimin verilerinin kat kat üstündedir ve bunları idrak ve tecrübede kişilere bağlı subjektif derecelerin olması mahfuz, asılları itibariyle ilmî gerçeklerden çok daha objektiftir, herkes için bağlayıcıdır ve bu gerçeklerin kaynakları ve delilleri, ilmî doğruların kaynaklarıyla delillerinden daha öte bir değere, kesinliğe ve zenginliğe sahiptir. İlim, bu kaynak ve delillerden sadece biridir; Kur'an-ı Kerim, ilmin yanı sıra bir de hüda ile ışık saçıyan bir Kitap'tan söz eder.

Din ve ilim, inanma ve bilme meselesi, ilmin veya bilimin yerli yerine oturtulması, ona gerçek mecarını açmak, insanlığın, bilhassa Müslümanların bugün ve gelecekteki en büyük meselesi olma hususiyetine sahiptir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bilge köyü katliamı ve gerçekler

Ali Ünal 2009.05.13

Bütün problemlerimizin temelinde yatan Türkiye gerçeklerinden ikisi şudur: Halkımızın, 25 yıldır PKK teröründe şehit olanların da ortaya koyduğu üzere, ülke için hayatını en fazla feda edenlerin büyük çoğunluğu, anarşiden ve terörden uzak durmaya hep itina göstermiştir.

Bu çoğunluk içinde özellikle Kur'an kursları, imam hatipler ve ilâhiyatlar yoluyla ya da bazı cemaatler ve tasavvuf akımları içinde yer alarak belli ölçülerde İslâmî hassasiyet kazananlar, bilhassa yüz kızartıcı ve devlet aleyhine işlenen, hattâ âdî suçlara bile adları en az karışanlardır da. Ülkenin kalkınmasına hizmet eden siyasîler ve idareciler de, büyük ölçüde bunların içinden çıkmıştır.

Bu madalyonun diğer yüzünde ise ülkemizde, kendi menfaatlerini ideoloji haline getirmiş ve ülke bölünecek, dünyanın en geri ülkesi olacak, milyonlarca insanımız ölecek de olsa, eğer bütün bunlar İslâm ile önlenecekse İslâm olmasın da ne olursa olsun tavrıyla İslâmî her şeye karşı bir azınlık var. Bu azınlık, maalesef zaman zaman askerî gücü de belli ölçülerde tesiri altına alabilmekte, bu gücün komuta kademesi içinde, bu kademe bir yandan din düşmanı görülmekten hazzetmezken, diğer yandan, Peygamber Efendimiz'in doğumunun kutlanmasından ve ülkenin bir yerinde kız çocuklarına ilâhî okutulmasından dolayı gece yarısı bildirileri kaleme alacak, "Atatürk milliyetçiliği (yani, ülkenin resmî ideolojisi)nde, ulus devletin unsurları içinde dinin yeri yoktur." diyerek iktidarı ikaz edecek, kendisini öncelikle 'Müslüman' olarak tarif eden insanların çoğalmasından hoşlanmayacak ölçüde İslâmî tezahürlerden rahatsızlık duyanlar çıkabilmektedir. Ama bu tür kişilerin, asıl vazifeleri olan meselâ savunma maksatlı silah sanayiinde bile İsrail gibi ülkelere bağımlılıktan rahatsız olduklarını duymadık. Ülkemizin bu gerçeğidir ki, ülke olarak 4 defa "darbe"lenmemize, bazı komutanların sürekli darbe hesapları ve planları ile meşgul olabilmesine, kendi ikballeri adına birbiriyle çekişip durmalarına, böylece Türkiye'nin sürekli bir zafiyet içinde kalmasına yol açmaktadır.

Söz konusu iki ülke gerçeğinden diğeri şudur. Ali Bulaç, bir TV kanalında "biat kültürü"nden dem vuran bir bayan için demişti: "Biatın ne olduğu konusunda iki doğru cümle söylesin, ben bundan sonra hiçbir TV programına katılmayacağım." Hayrettin Karaman hoca da, geçende çok güzel yazdı: "Herkes, diline 'feodalite, ağalık, beylik, şeyhlik, töre' kelimelerini dolamış ahkâm kesiyor." Ülkemizde hem ülke gerçekleri hem de İslâm konusunda bilmediklerini de bilmeyen bu tür "mük'ap" cahil, yani cehaletin küpü "aydınlar", akademisyenler de var ki, Batı'dan ithal isimler takmakla, Batılı filozof veya düşünürlerle atıfta veya onların sözlerinden aktarmada bulunmakla bir konuyu bildiklerini ve izah ettiklerini zannetmektedirler. Bunlardan bazıları ise ülkemizin asla İslâm'dan kaynaklanmayan yaralarını her defasında İslâm ve halk çoğunluğunun İslâm'a dayalı değerleri aleyhine istismar edebilmektedir.

"İslâm'dan kopan, başka yerde ışık bulamaz..."

Bilge köyü katliamı, Mazlumder Diyarbakır Şubesi'nin dile getirdiği şüpheler mahfuz, bazı hususlarda bir defa daha düşünmemizi gerektirmektedir. Bunlardan biri şudur: İnsan, bütün kâinatın hem çekirdeği, hem meyvesidir; "maddesiyle küçük bir cirim de olsa, bütün kâinatlar onda dürülmüştür." Kur'an-ı Kerim, onun "ahsen-i takvim" ve "esfel-i sâfilîn" olarak iki zıt yanını nazara verir. Ahsen-i takvim, onun melekî, fizik ötesi yanındır; sahip kılındığı tekâmül potansiyelidir; esfel-i sâfilîn ise eğitim-öğretim ve ibadetle terakkisi adına ona verilen bütün hayvanî özelliklerdir. İşte insan, sadece terbiye edilmemiş bu ikinci yanıyla kaldığında vahşî hayvanlara bile rahmet okutacak şenaetlere imza atar.

Bu açıdan, doğru ise katliamda ölen fakat önceden bazı haksızlıklara karışmış olanların, öldürenlerden de bazılarının namaz kılıyor olmaları bizi yanıltmamalıdır. Dinin sadece bir duygu, taklidî bir kabul ve vicdanda mahpus bir "dogma" olarak takdim ve kabul edilmesi ve onunla pratik hayat arasındaki münasebetlerin yıkılması neticesinde, Kur'an-ı Kerim'de açıkça "kötülüklerden alıkoyucu" olarak nitelenen namaz bile, nefisler üzerinde tesirini yitirebilmektedir. Bundan dolayıdır ki, ülkemizde âdet icra eder gibi namaz da kılıyor, oruç da tutuyor olsalar, iş ve ticaret hayatında haram-helâl tanımayan esnaf, işadamları ve işçiler bulunabilmektedir. Oysa Kur'an-ı Kerim, Medyen ve Eyke halkının bu aldatmanın âdeta hayat tarzı haline gelmesi sebebiyle helâk edildiğini buyurmakta ve aldatanları cehennemden en derin "veyl" çukuruyla tehdit etmektedir.

İşte, İslâm'ın pratik hayattan ve ruhlara, nefislere hükmeder olmaktan sökülüp çıkarılmasıyla pek çok insan, rahatlıkla büyük günahlara, suçlara, yani fıska düşebilmektedir. Bu noktada Bediüzzaman, çok önemli bir tespitte ve ikazda bulunur: "İslâm'dan çıkan, başka dinlerden çıkana benzemez. Çünkü İslâm, evrenselliği ve önceki dinlerin gerçeklerini de barındırıyor olması hasebiyle çok odalı bir saraya benzetilebilirse diğer dinler, onun içinde birer oda gibi olur. İslâm'la bağını koparan, koskoca sarayın ışıklarıyla aydınlanamayıp karanlıkta kalan gibidir. Böyle biri, bir-iki odadaki ışığa müracaat etmez. Dolayısıyla, İslâm'la bağını koparan, hiçbir yerde ışık bulamaz. İslâm ile hayat bağını koparan (fâsık) da, başka dinlerin fâsıklarına benzemez. Çünkü ancak imanın vicdandaki, kalbindeki sesini susturmakla büyük günahlara, şerlere düşer. Kalbi ve vicdanı bozulduğu için de genellikle ahlâksız ve vicdansız olur." Bu gerçektir ki, Türkiye'nin yükselmesi, ilerlemesi, problemlerimizin çözümü, İslâm ile olan bağların güçlenmesini zarurî kılmaktadır. Bu milletin dirilmesi, ancak İslâm'da dirilme ile mümkündür.

Güneydoğu'muzda belli bir fakirlik vardır ve elbette giderilmelidir. Fakat bu noktada, iyi niyetli de olsalar, bazı aydınlar ve akademisyenler, Türkiye insanını ve İslâm'ı bilmeyen, insan ile ilgili bütün meselelerin insanda başlayıp insanda bittiğini, insan psikolojisini nazara almayan bazı sosyologlar, her problemi ve çözümü ekonomiye dayamakta, Türkiye gerçeklerine yine Batı kaynaklı bilgileriyle yaklaşmaktadırlar. Oysa Bilge köyü katliamı benzeri katliamlar, üstelik ferdî veya toplu intiharlar, "gelişmiş" Batılı ülkelerde çok daha fazla ve sıklıkla yaşanmaktadır. Söz konusu aydın ve akademisyenlerin bize tek reçete olarak sundukları modern uygarlık, bedeviyetin kaç asırda "kustuğu" vahşetin tamamını sadece I. Dünya Savaşı'nda, daha sonraki savaşlarda ise katbekatını kusmuştur. Kusmuştur çünkü, insan aç kalınca suç işler ama, en çok suçu karnı fazla doyuncu işler. Seyyid Kutub'un çok güzel tespitiyle, doyum, biriken enerjidir; aşırı doyum da aşırı enerji. İnsan, bu enerjiyi boşaltacak yer arar ve modern uygarlıkta bu yer veya yerler de suç mekânları olarak, fuhuş, alkol, uyuşturucu, cinayetler, intiharlar olarak tezahür etmektedir. Sonra, doyumun sonu yoktur; o, tuzlu su içmeye benzer; içtikçe susatır. Bu bakımdan, doyumun devam ettirmek, daha daha doymak için yeni çareler, yeni tedbirler üretmek kaçınılmaz hale gelir ki, bunlar da sömürü, sonu gelmez savaşlar, komplolar, kitle katliamları, işgaller olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu bakımdan Türkiye, bilhassa Güneydoğu, ciddî bir eğitim seferberliği istiyor. Ne yazık ki, eğitim sahasında çöküntü yaşadığımız bir vakiydir. Ayrıca, İslâm hassasiyetli kimi kesimlerde bile birbirlerini taklitle hassasiyetler yıpranmış, dünyevîleşme, idealsizleşme hızlanmış, magazin kültürü öne çıkmıştır. Güneydoğu'da halk çoğunluk itibarıyla dindar da olsa, daha bir asır önce Bediüzzaman, bölgede medreselerin çöktüğünden ve onların fenler

ve dinî ilimlerle hayatlanması gerektiğinden, fenlerle zihinlerin, dinî ilimlerle kalblerin aydınlatılmasından söz ediyordu. Yani, çift yönlü bir cehalet söz konusuydu. Tekyeler de, artık büyük ölçüde fonksiyon görmez olmuştu. Buna rağmen, yine de İslâm'ın kalıntıları bile, burada dokuyu belli ölçülerde muhafaza etmeye yetiyordu. Fakat çoğu Cumhuriyet hükümetleri, uygulamalarıyla bu dokuyu da yırttıkça yırttı. Bir yandan, hem ruhsuz bir Türkçülük temelinde yürütülen resmî, hem de bazı İslâm hassasiyetli kişilere bile bulaşabilen gayr-ı resmî yanıyla milliyetçilik, bölgede İslâm hassasiyetli kimi insanlara ve gruplara bile sirayet edecek derecede Kürtçülüğü kışkırttı.

Güneydoğu'dan önemli tespitler

Diğer yandan, hem şiddetle, hem resmî eğitim-öğretim yoluyla, medya ile İslâm'ın, İslâmî değerlerin üzerine gelinmesi, insanları değerden ve ölçüden mahrum bıraktığı gibi, bölge insanını da küstürdü. Güneydoğu'yu iyi bilen ve Bilge köyü katliamını da bölgenin önemli bazı insanlarıyla konuşan bir tanıdığım, bu konuda şunları aktarıyor: "28 Şubat, medreseleri de bitirdi. Hizbü'l-vaşşetin de katkılarıyla özellikle Diyarbakır'da dinsizlik gelişti. Bölge halkı üzerinde müsbet etkileri olan Nakşîliğin gücü tüketildi. Kıbrıs Barış Harekâtı'na katılmak için en fazla gönüllü Diyarbakır'dan çıkmıştı. Bu hususta büyük emekleri geçen önemli bir zat, 'Şimdi aynı çalışmayı yapmam, kendim de gönüllü olmam. Artık küstük!' diyor. Devlet, uygulamalarıyla halkı PKK'nın kucağına itti. Bölgede ÇYDD gibi kuruluşların da faaliyetleri mercek altına alınmalı. Bölgede görev yapan bazı resmîler de önemli kötülöklere sebep oluyorlar. Batman'da birkaç sene önce birden artış gösteriveren genç kız intiharlarının altında esasen bu kötölöklöler vardı. Kızlar kandırılıyor ve mağdur ediliyorlar. Sonra da intihara başvuruyor, aileler de olup biteni anlatamıyorlar. ETÖ iddianamesinde de yer aldığı gibi, bölgeden "ayartılan" bazı kızlar, askerî şahısları 'avlamak' için kullanılıyor."

Bu tespitler çok önemli ve ifadesine çalıştığımız diğer gerçeklerle birlikte, AK Parti'nin son seçimlerde Güneydoğu'daki kısmî başarısızlığına da ciddî ışık tutuyor. Bütün Türkiye'de ve ağırlıklı Güneydoğu'muzda etnik ayrımcılığın her türlüşünü lânetleyecek bir kardeşlik hareketine; ortak değerlerde kaynaşma hareketine; ithal malı, her mevsim pazara değışiğı sürülen, temelsiz ve "deli gömleğı" mesabesindeki kalıp kavramların, sloganların, görüş ve yönelişlerin tesirinde kalmadan gerçeklerimizi ve dertlerimizi ne iseler onlar olarak tespit edip, yine ona göre tedavi yolları üzerinde çalışmaya ihtiyaç var. Yoksa, yine Güneydoğu'dan önemli bir zatın Bilge köyü katliamıyla ilgili olarak ikaz ettiğı şu yangına Allah korusun ülke olarak düşebiliriz: "PKK eylemleri de Mardin'de başlamıştı. İnşallah bu katliam, çıkarılması planlanan yeni ve çok büyük bir yangının kıvılcımı değildir." a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: [zaman.com.tr](https://www.zaman.com.tr), web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Biz de "ilkel çağ kafası" mı diyelim?

Ali Ünal 2009.05.18

Bir fikri çağdaş, çağdışı, orta çağ kafası gibi zamana bağlı ve sloganik terimlerle değerlendirmek, sadece düşünce sefaletini gösterir. Hemen her fikir her çağda dile getirilmiş ve farklı değerlendirmelere tâbi tutulmuştur.

Fikirler zamana göre değer alsaydı, peygamberler ile bazı büyük mütefekkirler, hâlâ hem de pek çok günümüz filozof ve düşünce adamından daha çok itibar görüyor olmazdı. Eğer eşcinselliğe karşı çıkmak orta çağ kafalılık ise eşcinselliği kabul edilebilir görmek de ilkel çağ kafalılık olur. Çünkü eşcinsellik bir hayat tarzı olarak en fazla Sodom ve Gomore toplumunda kabul görmüştü ki; 4000 yıl önceydi.

Ali Bulaç'ın eşcinselliğe yaklaşımı ve onu şiddetle bir arada zikretmesi "bilim dışı"ymış da. Öyle miymiş bakalım:

Ünlü İngiliz psikoanalist Edward Glover (1888-1972), Freud or Jung adlı eserinde şöyle yazar: Jung'a göre, çocukluğun ilk safhalarında tatmin olmuş tip dışadönük, tatmin olmamış tip içedönük olur. Eşcinsel karakter, heteroseksüelden daha az dışadönük, (yani daha az tatmin olmuş karakter)dir. Saldırganlığını gizleyen içedönük karakter kendini savunma noktasında öyle şiddetli bir dışadönük saldırganlık ortaya koyabilir ki, nesnelerle olan bütün bağlarını parçalar.

ABD Indiana eski milletvekillerinden, müellif, 8 yıl USA Today'de köşe yazarlığı yapmış olan Don Boys, eşcinsellerin nakletmekten haya duyduğum tatmin yollarını istatistikî rakamlarla veriyor ve onların % 25'inin sadomazoşist veya işkenceci olduğunu kaydettikten sonra şunları aktarıyor: Dr. Charles Socarides, The Overt Homosexual isimli meşhur eserinde, açıktan eşcinselliğin saldırganlık veya bastırılmış saldırganlık tavrı olduğunu belirtir. Psikolog Dr. Frank du Mas, kurbanlarına da işkence uygulayan kitle katliamcılarının çoğunun eşcinsel olduğunu ifade eder. ABD'de en çok cinayet işleyen 6 seri katil eşcinseldi ve kurbanlarına işkence yapmış, azalarını kesmiş, hattâ etlerinden yemişlerdi.

Felsefeci Bryan Fischer'in verdiği bilgiler ise daha tayin edici karakterde: Faşizm'le eşcinsellik arasında çok yakın münasebet vardır. İngiliz solcu eşcinsel gazeteci Johann Hari, Avrupa faşist hareketlerinin liderlerinin çoğunun eşcinsel olduğunu yazmıştır. Nazizm'in babası Ernst Rohm, bunlardandı. Rohm, eşcinsel olmayanların eşcinseller kadar saldırgan ve güç kullanır olamadığını belirtti. Tarihçi William Shirer, Hitler'in yakın çevresinin sadece % 10'unun cinsel açıdan normal olduğunu yazar. Nazi kamplarından pek çoğunun idarecileri de eşcinseldi ve erkeklerden "haremleri" vardı. Bu kamplarda çok sayıda eşcinsel, karşılıklı şiddet yüzünden öldü.

Robert Aldrich, Colonialism and Homosexuality adlı çok önemli eserinde tüyler ürpertici bilgiler verir. Sadece bir kırıntı: 1930'da Cezayir'i işgal eden Fransız askerlerinde erkek çocuklara tecavüz ürkütücü boyutlardaydı. Gerard Zwang, "Fransız lejyonları, komutanları ve erleriyle genellikle eşcinsellerden oluşuyordu." der. Bunlar arasında eşcinsellikte sınır tanımama, maşukları kendilerine yüz vermeyince intiharlar, sıradan hadiselerdi. Kaptan Bouis, askerlerine işkence yapıyor, mallarını çalıyor, üzerlerinde kendini tatmin ediyordu.

Cezayir'i zapteden generallerden Lamorociere, "Afrika'da hepimiz erkek çocuk kullanıydık. Çin-Hindistan, Madagaskar bölgelerinde görev yapanlar da eşcinseldi." der. Aldatma, hırsızlık, "eş ayarlama", sarhoşluk, çetecilik çok yaygındı. Tunus çölünde 6.000 askerin böyle olduğu tesbit edilmişti. 1911'de çok söylenen bir şarkı erkeklere cinsel işkenceyi tahrik ediyordu. Tatahouine'de askerlere sivil genelevlere gitme izni verilmesine rağmen, onlar erkek hapisanelerine gitmeyi tercih ediyorlardı. Artık çoğu saralıydı, zihnî dejenerasyon ve histeri içindeydi. Cinsel tatminlerinde sınır tanımıyor ve şiddet uyguluyorlardı.

ABD Genelkurmay Başkanı (orta çağ kafalı) Peter Pace'in eşcinselliği ahlâksızlık olarak nitelediğini ve 1994'ten bu yana 11.000 askerin eşcinsel oldukları için ordudan atıldıklarını da belirtiverelim.

Kitaplar, Kur'an'a dürbün olmalı

Ali Ünal 2009.05.25

En büyük insanlık olan İslâmiyet'in düsturu, başkasiyla kavga değil, müsbet hareket etmek, İslâm'ı anlamak ve anlatmak, yaşamak ve yaşanılması için çalışmaktır.

İslâm'ı anlayıp anlatma ve yaşayıp yaşanılması için çalışmada öncelikler, aslî düsturlar vardır. Bunlar, imanî esaslar, farz olan ibadetler, temel muamelât düsturları ve hem bunları temsil edip yaşayabilmek ve anlatıp yaşanılmasına çalışmak için mutlaka gerekli, hem de bunların yaşanmasının meyvesi olan ahlâktır. Bir bakıma İslâm'ın tam temsili, Müslümanlığın göstergesi olan ahlâkı edinme, kısaca Müslüman olmanın yolu, zihni, kalbi ve bedeni birlikte işlettirmekten, Allah'ın kâinattaki ve Kur'an'daki âyetlerini "okuyarak" zihni bir yandan yanlış düşünce ve kabullerden arındırıp diğer yandan bu âyetlerden süzülen doğrularla şekillendirmek, nefsi terbiye etmek, kalbi ibadetlerle, amelle günahlardan tasfiye ve manevî değerlerle teçhiz etmek ve ruhu yüceliklere yönlendirmekten geçer.

Din'in esasları, inanılması ve yerine getirilmesi gerekli hükümler, onun % 90'ını teşkil eder ve bunlar Kur'an'ın ve Sünnet'in malıdır. Üzerinde tartışma olan ve haklarında farklı hükümlere varılmış bulunan ikinci derecedeki (fer'i), yani zaman ve şartlardaki değişiklikler için vaz' edilmiş meseleler ise % 10'dur. Aslî meselelere eğilip, onları hayatlarında uygulayamayanlar, nefsin orijinalite yapma, kendini ispat, komplekslerini tatmin, başkalarından daha büyük görünme gibi hastalıklarının tesiri altında ikinci derecedeki meseleleri tartışmakla meşgul olurlar. Oysa aslî meseleler tam anlaşılıp uygulanmadan, ikinci derecedeki meseleler zihinde ve uygulamada manâsını tam bulamaz ve tam anlatılamaz. Aslî meseleleri bu ikinci derecedeki meselelerin vesayetine vermek, asılmış gibi daima ikinci derecedeki meseleleri tartışma konusu yapmak ve Din'i âdeta bunlara göre değerlendirmek, insanları Din'i onlardan ibaret ve dolayısıyla tartışmaya açık görmeye götürür ki; bu, Din'e ihanettir.

İkinci derecedeki meselelerde hak mezhepler, "Bizim hükmümüz doğrudur ama hatalı olma ihtimali de vardır; diğerlerinin hükmü yanlıştır ama doğru olma ihtimali de vardır." der. Bütün hak mezheplerin hükümlerinin doğru olabileceği ihtimali ve doğru kabul edilmesi, Kur'an'ın bütün zamanlara, şartlara ve seviyelere hitap edebilme özelliğinin gereğidir. Bunu nazara almadan mezhepleri tenkit etmek ve hata ile suçlamak, sadece cehalettir ve suizan, bencillik ve tarafgirlik hissinden kaynaklanır; ayrıca İslâm'ın gereği olan ruhların dayanışması, kalblerin birliği, karşılıklı sevgi ve yardımlaşmaya terstir.

Ehlinin İslâm ile ilgili yazdığı kitaplar, vasıta olarak gereklilik vasfına sahipse, İslâm'ın ana kaynağı olan Kur'an, bizzat gereklilik vasfını haizdir. Halk çoğunluğunu Kur'an'a, Din'e uymaya sevk eden, Kur'an'ın kaynağı ve tebliğ edicisi olan Allah ve Rasulü'nün kudsiyetidir. Bu bakımdan, İslâm ile ilgili kitaplar, zihinleri, kalbleri ve dikkatleri kendilerine çekmemeli, şeffaf cam gibi Kur'an'ı göstermeli, onlarda Kur'an okunmalıdır. Muvatta' ve Fıkh-ı Ekber gibi, ilk âlimlerin ve müctehidlerin kitapları böyle iken, zamanla yazılan kitaplar taklit sebebiyle Kur'an'ı göstermekten çok ona perde olmuşlar, dikkatleri kendilerine çekmişlerdir. İnsan, "falan âlim'e bakarken, Kur'an'ı anlamak için bakmalı ve bunlar da bütün nazarları Kur'an'a yönlendirmelidir. Halk, bir şeye değerinden dolayı değil, ihtiyacından dolayı değer ve ücret verir. Bu bakımdan, bütün dinî ihtiyaçların tatmininde yönelişler Kur'an'a olsa ve Kur'an'a ihtiyaç zihinlere ve kalblere kazınabilse idi, Kur'an insanlar üzerinde tam hakim olur, yalnız okunmakla bereketi umulan bir mübarek olarak kalmazdı. (Genellikle Sünûhât'tan) ali.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mayınlardan mayın beğenmek

Ali Ünal 2009.06.01

Sayın Başbakan, mayın tartışmalarıyla "Kürt meselesi"nin çözümüne engel çıkarılmaya çalışıldığını söylüyor. Ama biliyoruz ki modern siyaset, büyük oranda perde gerisinden yürütülüyor ve perdeye, yansıtılması gerekli görülenler yansıtılıyor.

AK Parti iktidarı döneminde de sır olarak kalan pek çok hadise gibi, son bir asırlık tarihimiz, baştan sona gizliliklerle dolu. Sayın Başbakan gibi önemli mevkilerde bulunmuş insanlar, bir gün kapalı kapılar ardındaki görüşmeleri, temasları, alınan kararları açıkça yazıp, bunların vefatlarından sonra olsun yayınlanmasını sağlarsa, bulundukları mevkilerde yaptıkları hizmetin çok daha büyüğünü bu millete yapmış olacaklardır. Mayın tartışmasını yapanların içinde Başbakan'a yakın ve "Kürt meselesi"nin çözümü konusunda samimi gayret gösteren yazarlar da var. Eğer mayın konusunun "Kürt meselesi"nin çözümüne engel çıkarmak için tartışıldığını iddia edeceksek, Başbakan'ın da bu iddiayı mayın kanununun kendi istediği ve AK Parti grubunu bile tatmin etmeyen şekliyle çıkması için ileri sürdüğünü, Türkiye'nin, içindeki gayrimüslimlere karşı faşizan uygulamalarda bulunduğu iddiasını da yine aynı sebeple ortaya attığını söyleyenler çıkacaktır.

Sayın Başbakan da mutlaka farkındadır ki, mayın konusunda en azından kendi partisine mensup pek çok milletvekilinin ve bazı yazarların gösterdiği hassasiyet, İsrail'in Gazze saldırısı karşısında kendisinin de gösterdiği hassasiyetle özde paralellik taşımaktadır. O halde, bu konuda açık olunmalı ve zihinler aydınlatılmalıdır. Ayrıca bu mesele, paranın dininin imanının olup olmadığı konusuyla da alâkalı değildir. Kaldı ki, paranın dini de imanı da vardır; hattâ bilhassa günümüzde din ve iman, en fazla para ile alâkalı olmalıdır. Çünkü insana kabirde sorulacak en önemli birkaç sorudan biri, "Malını nerede ve nasıl kazandın, nereye harcadın?" sorusu olacaktır. Ayrıca para, bilhassa günümüzde siyasette en büyük silahtır.

Gayrimüslimler, Osmanlı Devleti sınırları içinde İslâm'a dayalı hükümler temelinde tarihlerinin altın dönemlerini yaşadılar. Ama İttihad-Terraki idaresiyle birlikte çoğu gayrimüslim, gayr-ı Türk kişilerin kotardığı İslâm'dan kopuk Türkçülük akımı uygulamaya kondu ve bu akım, Batıcılıkla izdivaç ederek Cumhuriyet Türkiye'sinin ideolojisi olarak benimsendi. Türklük ve Türkçülüğü ulus devlet Türkiye Cumhuriyeti'nin ideolojisi yapanların pek çoğu da Sabatayistlerdi. Gerek Ermeni tehcirinin, gerekse Cumhuriyet Türkiye'sinde gayrimüslimlere reva görülen bazı muamelelerin altı deşildiğinde ortaya çıkacak manzara, Cumhuriyet Türkiye'sinin bu manzarasıyla örtüşecektir. Ne müthiş tezattır ki, aynen PKK'ya karşı 30 yıla yakındır verilen mücadelede bazı ülkelerden gördüğümüz "desteğin" aslında bizzat teröre hizmet etmesi gibi, sayın Başbakan'ın tek başına bir gerçek olarak ele alındığında belki haklı görülebilecek "faşizan uygulamalar" eleştirisi de, gelip o uygulamaların altındaki merkezlere hizmet edebilir. Gayrimüslimler konusuna yaklaşırken, Türkleştirme akımının yer isimlerini de içine alması ve dönmelik sebebiyle bugün içimizde birkaç milyon Türk ve Müslüman adlı gayrimüslimin yaşadığını da unutmamalıyız.

İslâmcılık akımı, bir inşa hareketi olamasa bile, teoride ve birtakım talepleriyle muhalefet temelinde belli bir fonksiyon görmüştür. AK Parti, reel politika teziyle söz konusu bazı taleplere dayalı ideal politikanın üzerini çizdi. Evet, realiteden yoksun ideal politika insanı boşlukta bırakır ama, idealden kopuk reel politika ise insanı çürütür ve yozlaştırır. AK Parti iktidarıyla birlikte çoğu "İslâmcı" kesimler sisteme entegre oldular ve taleplerini de geri çektiler; AK Parti de, mutlaka lehine olacak ikaz ve yol göstermelerden ve samimi bir muhalefetten mahrum kaldı. Bu da, aslında AK Parti ve ülkemiz adına sadece yerinilecek bir durumdur. Sayın Başbakan'ın bunu çok iyi görmesi lâzım. ali.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkçe Olimpiyatları'ndan taşan manâ

Ali Ünal 2009.06.08

Ümit yazısı, Sızıntı'nın Türkiye'de 12 Eylül darbesine varacak "ümit kırıcı" hadiselerin yaşandığı Aralık 1980 tarihli 23. sayısının başyazısıydı. Fethullah Gülen Hocaefendi, şöyle diyordu bu başyazıda: "Ümit, her şeyden evvel bir inanç işidir.

İnanan insan ümitlidir ve ümidi de inancı nispetindedir. Bu itibarladır ki, sağlam inanç mahsulü çok şey, bazılarınca harika zannedilmektedir. Aslında ümit, azim ve kararlılık, iman dolu bir kalbe girince beşerî normaller aşılmış olur. Bu seviyede gönül hayatına sahip olamayanlar ise bunu fevkalâdeden sayarlar." Sonra da ümidi şöyle tarif ediyordu: "Ümit, insanın kendi ruhunu keşfetmesi ve ondaki iktidarı sezmesinden ibarettir. Bu sezikle insan, kâinatlar ötesi Kudreti Sonsuz'la münasebete geçer ve O'nunla her şeye yetebilecek bir güç ve kuvvete ulaşır. Bu sayede zerre güneş, damla derya, parça bütün ve ruh, kâinatın bir soluğu haline gelir."

Bir Müslüman âlim sosyolog, iki önemli tesbitte bulunur: "İnsan vardır, sadece çok iyi bir filozoftur; insan vardır, iyi bir kumandandır; insan vardır, iyi bir idarecidir; insan vardır, bir velidir; insan vardır, bir âlimdir. İnsan da vardır ki, bunların hepsidir. Ve bu insanın bir tarafta ölesiye sevenleri, diğer tarafta ondan ölesiye nefret edenler vardır. Hz. Ali, işte böyle bir insandır." Böyle bir insan, hadisın ifadesiyle, iman ve nifak arasında ölçü insandır; yani "onu mü'min sever, ondan münafık nefret eder". Çünkü merhum üstad Necip Fazıl Kısakürek'in ifadesiyle, ilk insandan bu yana tarih içinde, en nihayet Cennet ve Cehennem'i dolduracak şekilde "iki oluk" var olagelmıştır; "birinden nur, birinden kir akan" iki oluk. Elbette ikinci olukta akanlar, birinci olukta akanlardan göz kamaştırıcılıkları nisbetinde nefret edeceklerdir.

Allah (cc), hiçbir zaman iltimas geçmez. Nimetlerini bahşederken, insana donanımını baştan verirken her bir insanın niyetini ve himmetini nazara alır. Bir insan ki, niyetinde Cenab-ı Allah'a en kapsamlı, en mükemmel ayna olmak, bütün hayatıyla O'nu göstermek, bütün varlığa O'nu tanıtmak, cinler ve insanlar gibi bütün sorumlu varlıkların dünyasını da âhiretini de kurtarmak, bu uğurda her sıkıntıyı göze almak vardır ve bütün himmetini bu uğurda sarf edecektir. Oturur kalkar hep bu niyetini gerçekleştirmenin ızdırabını duyar. O insan, Hz. Muhammed (sas) olur. Bir insan da vardır ki, belki aynı kapasitededir; fakat niyeti, doymak bilmez menfaatlerini, komplekslerini, hırslarını tatmindir; bir dereceye kadar da kabile, aşiret, ırk taassubu içindedir. Bu insan ise Ebu Cehil olur. İnsan, niyeti ve himmeti ile, niyet ve himmetinin hedefi ve seviyesi ile insandır.

Allah, "bütün isimlerinin önüne mevhum bir hat çekmiş ve insanı yaratmıştır". Dolayısıyla insan, kendindeki bütün kabiliyet ve kapasitenin asıl kaynağının Allah olduğuna tam inandığı ve nefsinin bu inanç istikametinde ifna ettiği veya yeniden yoğurduğu zamandır ki; "kendi ruhunu keşfeder ve ondaki iktidarı sezer. Bu sezikle de kâinatlar ötesi Sonsuz Kudret'le münasebete geçer ve O'nunla her şeye yetebilecek bir güç ve kuvvete ulaşır". Artık bu, onda kâinat çapında kaynayıp duran, dünyayı da ukbayı da içine alan bir ümide dönüşür. Sırtını dayadığı Kudret sayesinde hiçbir engel tanımaz. Tek bir kişi iken bir tohum gibi bir ağaç haline gelir. Bir dalıyla büyük bir düşünce insanı, diğer bir dalıyla büyük bir velî, bir başka dalıyla büyük bir komutan, başka bir dalıyla büyük bir idarecidir ve her bir dalında yüzlerce, binlerce çiçeğe, meyveye kaynaklık eder.

Bütün büyük tarihî hamleler, oluşumlar, dönüşümler, hep böyle bir tohumun toprağa düşmesiyle başlamıştır; yerin bağrında Hz. Âdem, Ur'da Keldanî sarayında Hz. İbrahim, Mısır'da Firavun'un sarayında Hz. Musa, Filistin'de Hz. İsa ve Kâbe'nin kucağında Hz. Muhammed gibi.. ve onların mirasçıları gibi. Bu tohumların hayat düğümünü teşkil eden ve mayası niyet ile himmet olan ümidin havası, suyu, ekmeği ise iman, doğruluk, muhabbet ve istişaredir.

Fethullah Gülen Hocaefendi ve asker

Ali Ünal 2009.06.15

Fethullah Gülen Hocaefendi'nin 50 yıldır maruz kaldığı cefa ve mağduriyete, başta peygamberler olmak üzere tarihe yeni bir mecra açmaya ve yepyeni bir gelecek inşasına çalışan inkılâpçı bütün büyük zatlar derecelerine göre maruz kalmışlardır.

Kendilerini Hak ve hakikatin emrine vermiş, Yaratan'dan dolayı yaratılanın, hattâ onlara her türlü mağduriyeti reva görenlerin de iki cihan saadetine adanmış olan bu zatlardan biri de Bediüzzaman'dır. O'nun düşünce dünyasında toplumun yapısıyla ilgili olarak ordunun çok önemli bir yeri vardı. Meşum 31 Mart vakasında, onun gibi Dârü'l-Hikmeti'l-İslâmiye âzası Ahmet Rasim (Avni) Bey, ayaklanmaya katılan askerlerin dine lâkayt, ibadetsiz komutanlarına karşı isyanına hak verirken, Bediüzzaman şöyle yazmış ve o askerlere şöyle seslenmişti: "En mukaddes cemiyet, askerin cemiyetidir. Zira birlik, kardeşlik, itaat, muhabbet ve Allah'ın Kelimesi'ni yüceltmek ki, dünyanın en mukaddes cemiyetinin maksadıdır. Askerin tamamı buna mazhardır. Ey askerler! Komutanlarınız bir günah ile kendilerine zulmediyorlarsa, siz itaatsizlikle 30 milyon Osmanlı ve 300 milyon Müslüman'dan her birinin hakkına zulmediyorsunuz. Zira bütün Müslümanların ve Osmanlıların haysiyeti, saadeti ve birliği sizin itaatinizle kaimdir. Hem 'Şeriat istiyoruz' diyorsunuz, fakat itaatsizlikle Şeriat'a şiddetli muhalefet ediyorsunuz."

Fethullah Gülen Hocaefendi de asker ve devlet konusunda hiçbir zaman farklı konuşup farklı yazmamış, öyle ki, devletçi ve askerci olmakla eleştirilmiştir. Bir tesbihte, tanelerin tamamını bir arada tutan imame neyse, bir ülke ve toplum için devlet odur; o imameyi o tesbihin başında tutan büyük tane ne ise, ordu da bir devlet için odur. Birlik ve beka bir ülke ve toplum için en önde gelen hususlardır ki, Hz. Harun (as), Hz. Musa (as) Tur'a çıktığında İsrailoğulları içinde meydana gelen tevhidi ihtilâle, yani buzağıya taparak şirke düşmeye bile önü alınamaz tefrika ve vuruşmaya yol açılabilir endişesiyle kökten bir müdahalede bulunmamış, Hz. Musa dönünceye kadar birliğin korunmasını daha önde tutmuştur.

Fethullah Gülen Hocaefendi'nin yanında devlet ve asker böylesine önemli olmakla birlikte, ne yazık ki ordumuz içinde bilhassa Cumhuriyet döneminde şu iki arızadan kurtulamayanlar hep bulunmuştur: (1) İmparatorluklar döneminden kalma bir alışkanlıkla, asker-siyasetçi, asker-idareci olma, dolayısıyla kendisini ülkenin ve devletin sahibi görmeyi bırakamama. Bu, "Bir halkın efendisi, ona hizmet edendir" kudsî prensibi çerçevesinde ülkeye ve halka hizmetçilik olarak anlaşıp uygulandığında belki faydalı bir tutum olabileceken, ne yazık ki halk üzerinde âmirliğe, ona yön verme tavrına yol açabilmektedir. (2) Cumhuriyet tarihi boyunca zaman zaman bilhassa bazı komutanlarda paranoyaya dönüşen irtica ve bölücülük korkusu. Bu iki husus, silahlı güç olarak milleti ve ülkeyi dışarıya karşı korumakla mükellef bulunan orduyu, 86 yıldır Kıbrıs çıkartması dışında haricî bir harekâta girişmezken, defalarca kendi hükümetinin üzerine gelmeye, siyasete müdahalelere sevk edebilmektedir. Yine bundandır ki, 72 milyonluk bir ülke, 700 bin kişilik bir ordu, güvenlik konusunda ve silah alımında dışa bağımlılıktan kurtulamamakta, daha da kötüsü, bunların ordu katında rahatsızlık meydana getirdiğini de maalesef iştmemektedir. Yine, ordu da "milletin bağrından çıkmış" olmasına rağmen, kanunlara bağlı, vatandaşlık vazifelerini yerine tam getiren millet fertlerinin dünyanın dört bir yanında yaptıkları muazzam hizmetler ülke için tehlikeli addedilebilmekte, 25 yıldır terörle savaşta milletin dindar fertleri şehid olurken, millet çoğunluğunun benimsediği başörtüsü ve daha başka bazı dinî değerlerle mücadele adına kanun dışı planlar, projeler üretilmektedir.

20 Nisan günü bu köşede, Sayın Başbuğ'un konuşmalarından "önce cemaat(ler)i, sonra da AK Parti'yi bitirme stratejisi" sezdiğimize dikkat çekilmişti. Ama dileriz, şu son talihsiz andıç, birkaç kişinin marifeti olsun.
a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İran'daki seçimler ve sonuçları

Ali Ünal 2009.06.22

Modern Batı, rasyonel düşünür; bu rasyonalitede dinin yeri olmadığı için de dünyevî düşünür ve dolayısıyla ona göre insan için rasyonel olan, menfaatine uygun olandır. Fakat İslâm, akla-mantığa da, hislere de, kalbe ve ruha da verilmesi gereken yeri vermiştir. Bu sebeple Müslüman, genellikle din konusunda mutmaindir.

Onun için problem, daha çok insanî yapının bu temel unsurları arasında ve dolayısıyla dinde dengeyi tam muhafaza edememekten kaynaklanır. Denge akıl aleyhinde bozulursa bir Müslüman, genellikle hisleriyle hareket eder. Ayrıca halka, onu bilhassa kalben ve hissen fethedebilen insanlar rehberlik yapabilir ve onu bu insanlar harekete geçirir. Batı, bu rehberliğe ve insanları harekete geçirebilme kabiliyetine karizma der; oysa İslâm ve Müslümanlar için o, kudsi câzibedir. Batı, kudsi câzibeyi çok anlayamaz; anlayamayınca da Müslümanların tavır alışlarını doğru yorumlayamaz. İran halkı, temelde daha çok dinin yön verdiği diğer Doğu halklarından çok farklı değildir. Bu bakımdan, Mir Hüseyin Musevî ile Ahmedinejad arasındaki fark temel prensipler açısından değil, bu prensipleri hayata geçirmedeki bazı yaklaşımlar sebebiyledir. Fakat seçimleri Ahmedinejad'ın kazanmasının ve söz konusu farklılığın çetin bir seçim propagandası atmosferi ve seçimlerden sonra da âdeta bir hesaplaşma doğurmasının, haricî olanları dışında üç ana sebebi vardır:

1. Mir Hüseyin Musevî, entelektüel birikimi, hattâ tecrübesi, devrim içindeki yeri itibarıyla daha önde bir profile sahip olsa da, kitlelerle Ahmedinejad seviyesinde kalbî bir iletişim kuramamıştır. 2. İkincisi, Şiîliğin genel karakteridir.

Sünnîlik, 14 asırdır büyük Müslüman çoğunluğun yolu olması ve ana karakteri itibarıyla genellikle bir aksiyon, müsbet hareket, yani tamir ve inşa yoludur; muhalefet değil, muvafakat yoludur. Son bir-bir buçuk asırda neo-Selefilik ve İslâmcılık gibi tarifler ve adlarla anılan Sünnî hareketler, bu temel karakteri koruyamayıp muvafakattan çok muhalefet, aksiyondan çok reaksiyon hareketlerine dönüştükleri için başarılı olamamışlardır.

Şiîlik ise azınlık ve muhalefet yolu olarak ortaya çıkmış ve gelişmiştir. Bu tür yolları takip edenler, muhalefette sert olurlar. Tâbi oldukları din de olsa, onu genellikle bir ideoloji olarak benimser ve yaşarlar. Tarih ve semboller, onlarda çok güçlü bir yere sahiptir. Bütün bu özellikler Şiîlikte çok belirgin olmasının yanı sıra böylesi hareketlerde kendilerini çoğunluğa karşı haklı göstermek birinci derecede önemli hale geldiği için felsefe ve polemik çok gelişir. Sünnîlikte kucaklayıcı, bütünleştirici, kalbe ve hislere hitap eden tasavvufun çok derin bir yeri olmasına karşılık, Şiîlikte onun yerini felsefe almıştır. Polemikçilik ise en üst seviyededir; bundandır ki, Şiî ulema, kendi kaynaklarıyla Sünnîliği bile pek çok Sünnî ulemâdan teorik açıdan daha iyi bilir; çünkü Şiîliği Sünnîliğe karşı haklı göstermek en önemli bir vazife olagelmıştır. Bu tutum, İran'da devrimden sonra da devam etmiş, İrşad-ı İslâmî Bakanlığı, hem de mezhepleri yaklaştırma adına Şiî polemikleriyle dolu eserler yayınlamış, dinamikleriyle devrimi anlatacaklarına Sünnîlik karşısında Şiîliği ön plana çıkaran eserlere öncelik vermişlerdir. Felsefe, polemik, muhalefet ruhu önde olup, din bir ideoloji gibi algılandığı için de devrim, İslâm'la yoğrulmuş nesiller yetiştirememiş, İrşad-ı İslâmî bakanı, birkaç yıl önce "Üniversite gençliğinin (yani tamamen devrim döneminde doğup yetişen okumuş gençliğin) % 95'i namaz kılmıyor" itirafında bulunmuştur. 3. İran'da son durumu doğuran üçüncü sebep, insandaki iktidar zaafıdır. Bu bakımdan, Ahmedinejad, Musevî,

Kerrubî ve Rızaî düşünce ve inanç olarak birbirlerine çok yakın da olsalar, bu beşerî zaafın nelere mal olabileceğine tarih yeterince şahittir. a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İran konusunda yapılan dehşetli yanlışlar

Ali Ünal 2009.06.29

Türk medyasında o kadar dehşetli bilgi hataları sâdır oluyor ki, insanın "Bunu ancak okumuş olan yapar!" diyesi geliyor. Bu hatalardan pek çokları da İran konusunda sergilendi. Bir defa Türkiye medyası, bilhassa Arapça ve Farsça menşeli kelimeleri, İngilizce gibi Batı dillerinden aldığı için sürekli yanlış yazıyor.

İngilizcede kelimeler yazıldığından farklı okunduğundan, bilhassa Arapça ve Farsça kelimeler kendi telaffuzlarıyla verilebilmek için İngilizcede farklı yazılır ama, aslî telaffuzlarıyla telaffuz edilir. Türkiye medyası da bu kelimeleri aynen İngilizce yazılış şekliyle alıp, yazıldığı gibi telaffuz ediyor. Meselâ, Musevî, Musavi; Kedhudai, Kadhodai olarak yazılıp telaffuz ediliyor. Bu ülkede, bir zamanların ünlü Uganda Devlet Başkanı İd-i Emin (Bayram Emin), İdi Amin olarak yazılıp telaffuz edildi hep. Ve bu hata hep yapılıyor.

İkinci olarak, gazetelerde yazıp televizyonlara çıkanlar, İran'da 2000 yıllık Pers devlet geleneğinden bahsediyorlar. Gerçi Batılı tarihçiler 1935'te modern İran kurulana kadar İran'da ortaya çıkan bütün imparatorluklara Fars imparatorlukları manâsında Pers imparatorlukları deseler de bu, hiçbir zaman doğru değildir. Pers veya Fars imparatorluğu manâsında son imparatorluk Sasanîlerle birlikte 651 yılında tarihe karışmıştır. Bundan sonra İran'da Hz. Ebu Bekir dışında Râşid Halifeler, Emevîler, Abbâsîler, Selçuklular, Harezmşahlar, Moğol-İlhanlılar, Timur vs. hükmetmiştir ki, hiçbiri Fars değildir. Ayrıca, şu andaki devletin de mirasçısı olduğu Şîî İran, Şah İsmail tarafından 16. asrın başında kurulmuştur ki, ne Şah İsmail ne de ordusunu ve yönetimini teşkil eden asıl kadro Fars'tır. Faruk Sümer, Safevi Devleti'nin Kuruluş ve Gelişmesinde Anadolu Türkleri'nin Rolü isimli eserinde, Anadolu'dan akın akın gidip Şah İsmail'e katılan ve onun ordusunu oluşturan Türkmen boylarının tek tek isimlerini verir.

Türkiye'de hemen herkesin yaptığı bir diğer hata, İran'ı Müslümanlar tarafından fethedildiği tarihten bu yana hep Şîî ve Şîîliğin merkezi gibi bilmektir. İran'da Kum ve Meşhed (eski ismi Tus), Hz. Masume ve Hz. İmam Ali Rıza sebebiyle Şîî merkezler olmuşlardır. Bunun dışında, İran'ı resmen Şîîleştiren Safevîlere kadar İran, âdeta Sünnîliğin merkezlerindendir; Sünnî âlimlerin, özellikle Sünnî tasavvuf büyüklerinin, Hafız, Sâdî gibi dev ediplerin pek çoğu İranlıdır. İslâm dünyasında Safevîlere kadar 8,5 asır bilhassa Irak, Lübnan, Arabistan'ın doğusunda Dahran gibi bölgeler, Şîîlerin en yoğun bulunduğu yerler olagelmıştır.

Bir de İran konusunda en uzman Cengiz Çandar'ın unutkanlıkla mı, bilerek mi yaptığı dehşetli bir hata var ki, Dünden Yarına İran ve Orta Doğu Çıkmazı adlı kitaplarında 1978'de Abadan'da "yüzyılın kaydettiği en büyük cinayetlerden biri" olarak nitelediği sinema katliamında yüzlerce kişinin diri diri yakıldığını, 'Kara Cuma' olarak tarihe geçen 8 Eylül günü Jale (Şüheda) meydanında göstericilerin üzerine açılan ateş sonucu "çoğu kadın-çocuk binlerce kişinin öldüğü"nü yazar ve daha başka katliamlardan söz ederken, devrim öncesi halk yürüyüşlerinde Şah'ın göstericilere karşı kuvvet kullanmadığını söyleyebiliyor.

Âdil devlet adamı, bir hadis-i şerifte, mahşer günü Allah'ın Arşı'nın altında gölgelenecek yedi sınıf insan içinde en başta anılır. Hak, daima üstündür ve hakkın büyüğü küçüğü olmaz, fakat sokak anarşisiyle hak aranmaz. Hedefin meşrû olması gerektiği gibi, ona giden yolun da meşrû olması gerekir. Bir tarafın haksızlık yapmış olması, haksız mukabeleyi katiyen gerektirmez. Haksız mukabele insanı haklıyken haksız yapar. Din, dâhilde

niza ve düşmanlık istemez ve menfide kullanılmaz. İslâmî siyaset İslâm'dan çıkar, başkasına vasıta yapılamaz. İnsanı en çok rezil eden, din'e de en çok zarar veren beşerî zaaf ve hırslardır ki, bunların en önde geleni de, yaşlılıkta daha da arttığı görülen iktidar zaaf ve hırsıdır. a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çağdaş rezalet ve zamanüstü medeniyet

Ali Ünal 2009.07.06

"Milletin bağrından çıkan asker" içinde silahını millete doğrultan ve doğrultmak için planlar yapmaktan geri durmayan cuntalar, özellikle çok partili hayata geçtiğimiz günden bu yana neredeyse hiç eksik olmadı.

Eğer askeri yıpratın ve ona karşı simetrik veya asimetrik mücadele veren bir grup veya gruplar aranacaksa, en son "milletle ihanet belgesi"nde yaşadığımız üzere, sivildeki uzantılarıyla bu cuntalara bakmak gerekir.

Zamana mührünü vuran insan ve insan iradesini görmeden çağdaşlığı, medenîliği, değerleri zamana bağlamak gibi bir düşünce sefaleti içinde bulunurlar, özellikle Cumhuriyet tarihimize İslâm hukukunu bolca karikatürize ettiler. Fakat yaptıkları ya da uygulamak veya korumakla mükellef bulundukları yasalara bile saygı duymayanlar marifetiyle bilhassa son birkaç yıldır yaşadığımız hukuk garabetleri ve rezaletleri, gerçek ve zamandan bağımsız değerler ve hukuk anlayışı bakımından binlerce sene önce yaşamış bazı toplumların bile ne kadar gerisinde olduğumuzu göstermeye yetiyor. Bugün sadece Türkiye değil, en modern ülkeler bile, bir suçlu yüzünden bir köyü yakıp yıkabiliyor, acımasızca sivil katledebiliyor, potansiyel tehlike gördükleri insanları veya grupları suça itip sonra cezalandırabiliyor, insanları özel hayatlarının en mahrem noktalarına kadar takip edebiliyor ve içlerindeki farklı dinden topluluklara kendi hukuklarına göre yaşama imkânı tanımıyorlar. Oysa, Cenab-ı Allah'ın en son Peygamber Efendimiz (sas) vasıtasıyla kemale erdirip nihaî şeklini verdiği İslâm, suçu sabit olmayanları takip edip gözetlemeyi (casusluk) yasakladığı gibi, meselâ "dokuz canının bulunduğu bir gemide bir de masum varsa o gemi batırılamaz" hükmünü vermiş, bırakın potansiyel suçlu görülenleri derdest edip cezalandırmak için suça itmeyi, kendi ülkesinde meşru yönetime başkaldıran bazı vatandaşlar grup halinde silahlarıyla bir yerde toplanmış olsalar bile, onlar saldırmadan silahla üzerlerine varmayı, ilk silah kullanan olmayı da yasaklamıştır. Hz. Ali Efendimiz'in hilâfeti dönemindeki uygulamalarıyla da ortaya çıkan bu hukuk kaideleri gereği, devlete isyan edenler te'dip edildikten sonra da artık ne canlarına dokunulur ne de malları ellerinden alınır.

İslâm'da temel insan hak ve hürriyetlerine bu ölçüde verilen önemin yanı sıra, başka dinlere mensup cemaatlara sadece ibadet değil, özel ve cemaat hayatlarını da kendi dinlerinin hukukuna göre tanzim etme hürriyeti tanınmıştır. O kadar ki, bu cemaatlara, devlete karşı suç işlediklerinde bile isterlerse yine kendi hukuklarına göre yargılanma izni de verilmiştir. Medine'de Kureyza Oğulları Yahudileri ihanet ve isyan ederek Müslümanlarla savaşa da girişince, yenilmelerinin ardından ister Kur'an'a isterse Tevrat'a göre yargılanmaları hususunda serbest bırakılmışlardı. Çok daha öncelere gidelim. Hz. Yusuf'un (as) yaşadığı ve Allah'ın Dini'nden esintiler taşıyan Mısır'da bile yönetim, başka ülkelerden gelen insanlar suç işlediklerinde onlara kendi hukuklarına göre yargılanma hakkı tanıyordu. Nitekim Filistin'den gelen Hz. Yakub'un oğullarının bir hırsızlık olayına karıştıkları sanılmış ve kendilerine kendi hukuklarına göre yargılanma hakkı verilmişti. Bugün Türkiye dahil, dünyanın en "çağdaş" ülkelerinde bile düşüncüyü açıklama hürriyeti sınırlandırılıp, aksi şekilde davrananlar cezalandırılırken, Firavun gibi tarihin en korkunç diktatörlerinden biri bile sarayında, hem de halkının gözü önünde Hz. Musa ile Hz. Harun'a dinlerini delilleriyle açıklama izni vermiş, sarayına gelip dinlerini tebliğ etmekle kalmayıp, İsrail Oğulları'nın Mısır'dan çıkmasına müsaade etmesini de isteyen bu iki peygamberi

zindana attırmamış, öldürtmemiş, hattâ kendi ülkesinin aydınları ve ilim adamlarıyla halkın gözü önünde münazarada bulunmalarına bile razı olmuştu.

İrtica tukaka da olsa, tarihe rücu edip geçmişten öğreneceğimiz çok şeyler var. a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Vaah âlem-i İslâm!

Ali Ünal 2009.07.13

"Hak, daima üstündür ve ona üstün gelinmez." İslâm, hem hak olduğu, hem muhtevası sebebiyle, hem de bütün dinler ve sistemler üzerinde mevki sahibi olsun diye gönderildiği için asla mağlûp edilemez ve tebliğ edilmeye başladığı ilk günden beri de mağlûp edilememiştir.

Ona bağlılık iddiasındaki Müslümanların son üç asırlık zahirî mağlûbiyetine rağmen İslâm, savunmasız olduğu bu üç asır boyunca bile fikir ve inanç planında galibiyetini sürdürmüş, kendisine karşı dinî, felsefî, bilimsel cephelerden yapılan onca ortak ve amansız saldırılar karşısında dimdik ayakta kalmasını bilmiştir. Bunun da ötesinde, onunla bağı en zayıf Müslümanlar içinde bile başka dinlere girenler yok denecek kadar az olurken, İslâm'a girmeler artış göstererek devam etmiştir. Bu, insaflı Batılı gözlemcilerin de dikkatini çekmiştir ve bunlardan E. H. Jurji, şu itirafta bulunur: "Bütün tutarlılığı, kendine yeterliği ve gerçekçiliği, muhalif ideolojiler karşısında dayanışmayı öne çıkaran azmi, Batı düşüncesine yol gösterebilecek fikrî donanımı, zulme karşı kararlı tutumu, bütün eleştirel saldırıları gerileten Kur'anî inanca dayalı cesur müdafaası ve yoldan çıkmış insanlığa getirdiği mesajın sahililiğiyle İslâm, modern dünyanın karşısında çok özel bir göreve sahiptir."

Ne var ki, İslâm'ın bu ihtişamına ve "büyüsü"ne karşılık Müslümanlar, onun hem âhirete bakan boyutu hem de dünyaya bakan boyutu itibarıyla İslâm'dan ellerini gevşettikçe gevşetmişler ve bunun neticesinde İslâm dünyası, her tarafta âdeta bir enkaz manzarası vermeye başlamıştır. Osmanlı Devleti, bu dünya için tesbihin imamesi mevkiindeydi; onun yıkılmasıyla tesbih de dağıldı ve İslâm dünyası, başsız kaldı. Kur'an-ı Kerim, "Allah, mü'minler aleyhinde inkârcılara asla yol vermez" der, yani her dağın üzerinden geçen bir yol bulunmasına karşılık, mü'minler topluluğunun, üzerinden inkârcıların geçebileceği bir yol bulunmayan, başı Sidretü'l-Münteha'da bir dağ gibi olduğunu beyan buyururken, İslâm dünyası, ayaklar altında ezilen toprak yığınlarına döndü. Yine Kur'an, "Allah, bir topluluk kendi iç dünyasını değiştirmedikçe onların haricî durumlarını değiştirmez", "Siz, kendinizle meşgul olun; eğer İslâm'ı takipte gerçekten doğru yol üzerinde iseniz, sapanların sapıp gitmesi size zarar vermez" buyuruyorsa, demek ki asıl sapma, iman mahalli olan kalblerde ve zihinlerde idi. Kalblere de, zihinlere de, dolayısıyla hayata da artık iman hükmetmiyordu; ya hem kafalar hem kalbler yaralı idi; ya kafalar kısmen mü'min kalbler kâfir idi; ya da kalbler hissî bir iman içinde fakat kafalar kâfir idi. Ama bu, anlaşılmadı. Osmanlı islahat hareketlerinden itibaren gördüğümüz üzere, kalb ve beyindeki arızalar bünyenin farklı organlarında yaralar, kırıklar, ağrılar şeklinde ortaya çıktıkça hep bunlarla uğraşıldı. Yaralar pansuman edildi; ağrılar zaman zaman geçici olarak giderildi; kırıklar kısmen onarılır gibi oldu; fakat beyin ve kalbdeki hastalık arttıkça bünyenin her tarafında önü alınamaz arızalar baş verdikçe baş verdi. Nihayet, tesbihin imamesi gitti, tesbih dağıldı ve dört bir yana saçılan taneler, asıl hastalığı ne yazık ki yine tam teşhis edemedi. Bir yandan, İslâm tarihinin sürekli kanayan yarası, Müslümanların tarih boyu en büyük problemi olarak tefrika ve ihtilâflar daha da arttı; hem taneler arasında arttı, hem de her bir tanedeki halk ile yönetimler arasında arttı; hem de güya diriliş mücadelesi veren gruplar arasında arttı. Bir yanda bunlar olurken, diğer yanda önce kalb ve beyindeki hastalıklar giderileceğine, yine yanlış teşhis ve tedavi yollarıyla, bu hastalıkların bel verdiği

organlardaki rahatsızlıklarla meşgul olundu; tedavi adına, başka bünyelerden Müslümanlığın bünyesine uymayan, uyması mümkün bulunmayan doku ve kan nakillerine girişildi.

Filistin, Irak, Pakistan, Doğu Türkistan... Tüm İslâm dünyası, kafa-kalb bütünlüğünü sağlamış nesillerin dünyanın her tarafa tam imdat edeceği güne kadar hastalıklarıyla pençeleşmeye devam edecek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Her meselenin başı

Ali Ünal 2009.07.20

Geçen hafta bu sütunda, İslâm dünyasının üç asırlık asıl meselesinin iman meselesi olduğu üzerinde durulmaya çalışılmıştı. Maalesef bu, Müslümanların, özellikle Müslüman aydınların büyük çoğunluğu tarafından da anlaşılamayan bir meseledir.

Anlaşılamamasının en önemli sebebi de, imanın "cihad-ı ekber"le münasebeti, yani kişinin kendisini, nefsanîyetini aşma meselesi olmasıdır. Geçen hafta mealleri nakledilen âyetlerde de açıkça ifade edildiği üzere, Müslüman'ın onu mağlûp edebilecek en büyük düşmanı kendisidir; Müslüman, kendisini yendiği, İslâm imanı içinde yoğrulabildiği takdirde onu hiçbir güç yenemez. Ve Müslümanlar, üç asırdır bizzat kendilerinin mağlûbu oldukları için başkalarına da mağlûpturlar. Bu önemli gerçek sebebiyledir ki, bazı büyük rasûller bile, kendi seviye ve muhasebe ölçülerine göre hata gördükleri davranışları için yaptıkları tevbe ve istiğfarda "Hiç kuşkusuz ben, kendime zulmettim" diyerek inlemişlerdir.

Bediüzzaman, "Taklîdî bir iman da makbuldür; böyleyken, neden bu kadar iman üzerine duruyorsun?" sorusuna özetle şu cevabı vermiştir: "İman, basit bir kabulden ibaret değildir. Nasıl güneşte, her bir cam parçası ve su kabarcığında yansıyan güneşçiklerden, bütün deniz yüzeyinde, yeryüzünde ve ayda yansıyan güneşlerden bizzat güneşin kendisine kadar mertebeler varsa, imanda da böyle mertebeler vardır. Hakikî imanı elde eden bir insan, bütün kâinata meydan okuyabilir." Evet, iman, bir bakıma İslâm'ın tamamıdır; İslâm'ın tamamını tahsil etmek, temelde imanı tahsil etmektir. Nihâî noktada iman ve İslâm birleşir, aynı olur. "Müslüman olarak ölebilme" emri ve duası, imanla ölebilme emri ve duasıdır.

Nasıl insan, sadece bedenden, sadece akıl veya zihinden, sadece kalb veya ruhtan ibaret değilse, iman da sadece aklî veya zihnî kabul, sadece kalbî ve ruhî teslim ve tecrübe, sadece bedenle tatbik değildir. İman, bunların hepsidir. O, vicdanın dört rûknü, ruhun dört fakültesinden zihin ile Allah marifetine ulaşmanın, irade ile Allah'a ibadetin, kalb veya lâtife-i Rabbaniye ile Allah'ı müşahedenin ve his ile Allah'ı sevmenin toplamıdır.

İman, sahibine apayrı, bütün ve bu bütün içindeki her parça birbiriyle tam uyum içinde apayrı bir dünya açar. O, sahibini kalbinden, ruhundan sır, hafî, ahfâ gibi iç fakültelerine, tahayyül, tasavvur, taakkul, tefekkür, iz'an, iltizam, tasdik, itikad gibi bütün zihnî meleke ve faaliyetlerine, bakma, görme, işitme, koklama, dokunma gibi bütün dış duyularına kadar bütünüyle yeniden inşa eder. İman, sahibini Cenab-ı Allah ile, diğer insanlarla, tabîî çevresi, yani bütün varlıklarla, dolayısıyla kendisi ile bambaşka ve birbirleriyle tam uyum içinde münasebet halkaları içine alır. Gerçek iman sahibi, geçici dünya hayatına ebedî hayat açısından bakar ve onu bu açıdan öyle tanzim eder ki, dünya hayatı ruhunda onun için Cennet'in izdüşümü olur. Belki o, Mevlânâ'nın neyi gibi aslî vatanından kopmuşluğun yangınını içinde duyar; aslî vatanından kopmuşların bunun farkında olamayışlarının ve dünyadaki hallerinin ateşleri içinde kavrulur. Ama bu, ona ihtimal Cennet hayatının hazzından öte haz verir. İman, Allah korkusu ile Allah sevgisini aynîleştirir, ikisini de sonsuz haz kaynağı haline getirir. İman, sahibine dünyada tam özgürlük kazandırır; iman sahibi, ancak Allah'ın önünde eğilir; sadece

O'ndan korkar; gerçek sevgiyle sadece O'nu ve başka sevilecekleri de O'nun sevgisiyle sever. İman, sahibiyle diğer varlıklar arasında öyle bir bağ kurar ki, bir insan, kendisine yapılan, malına, mülküne yapılan haksızlık karşısında duyduğu infialin en azından aynısını başka mü'minlere, başka insanlara, mazlumlara, onların mallarına da yapılması karşısında duymuyor, duyamıyorsa imanın manâsını anlamamış demektir.

İman, mü'minin, Müslüman'ın en küçük cüzlerine kadar bütün bir hayat serüvenidir; hayatın içtimaî, iktisadî, siyasî başka bütün boyutları, imanla olan münasebetin sadece tezahüründen ibarettir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni bedeller ödememek için

Ali Ünal 2009.07.27

DP, sistem adına bir muvazaa hareketiydi; Celal Bayar'ın İsmet İnönü'ye verdiği, "Anadolu'da biriken bir sel var; sistemin altından kanallar açarak bu seli savmazsak, sistemi çökertir." raporu istikametinde sistemi kurtarma hareketiydi.

Fakat samimi ve sünnet-i seniyye istikametinde bir faaliyet varsa, insanların yaptıkları planlar, Kur'an-ı Kerim'in çok yerinde ifade buyrulduğu üzere, Allah'ın bizzat onlara karşı "plan"ları olma fonksiyonu gördüğü için, DP hareketi, milletimiz adına çeyrek asır ağır şartlarda verilen samimi hizmetlere Cenab-ı Allah'ın bir mükâfatı idi aynı zamanda. Ne var ki, Allah'ın lûtfettiği bu büyük fırsat, hem DP'deki samimi unsurlar hem de İslâm hassasiyetli kesimler tarafından gerektiği gibi değerlendirilemedi ve 27 Mayıs darbesi geldi. Anayasa'da yer alan "lâik, demokratik hukuk devleti" olma iddiamızın sadece jakoben lâiklikten ibaret kalıp, yarım asırdır bir türlü demokratik hukuk devleti olamayışımızın önündeki bütün engeller, 27 Mayıs darbesinin ürünüdür.

27 Mayıs'la başlayan periyodik darbeler sürecinde sistem, yine halkı kendisi için tehlike olmaktan çıkarma adına DP tipi iktidarlara her defasında müsaade etti; yapabileceği başka bir şey de yoktu. Cenab-ı Allah, "Bir millet kendini değiştirmedikçe Allah da onların durumunu değiştirmez." İlâhî fermanında ifade buyurduğu üzere, darbe dönemlerinde tabandaki samimi toparlanmalara lûtf olarak bu iktidarlara yol verdi. Özellikle hem merhum Özal, hem de AK Parti iktidarları, halkın iktidar olabilmesi, demokratik hukuk devleti olma iddiamızın gerçekleşmesi için büyük fırsatlardı. Merhum Özal, hem ekonomik yapıyı değiştirme hem de siyasî reform hedefi taşıyordu. Ne var ki, ekonomik yapıda yaptığı değişikliklere rağmen niyetindeki siyasî reformu gerçekleştiremedi. 1983-91 yılları arasında yaptığı bütün güzel hizmetler, bizzat kendi partisinde 1991 yılındaki operasyondan itibaren ve nihayet 28 Şubat post-modern darbesiyle geri alındı; bununla kalınmadı, DP iktidarı döneminden itibaren özellikle din lehinde sayılabilecek uygulamaların neticelerine de müdahale edildi.

"Şubat soğuğu"nın ardından gelen AK Parti iktidarı, bu soğuk dönemde halktaki toparlanmaya yine Hakk'ın bir mükâfatı idi; 1950'den gelen benzeri iktidarlar içinde halka en yakın, daha da öte, halkın tam içinden çıkmış bir iktidar manzarası da arz ediyordu. Ayrıca, önceki benzer iktidarlardan farklı bir yaklaşıma da sahipti. O bakımdan, kendinden bir yandan 2001 kriziyle bozulan ekonomiyi düzeltmesi, öte yandan, önceki benzer iktidarlarda başarısız olan siyasî reformları yapması bekleniyordu. Bu ise her şeyden önce sistemi ve dünyayı çok iyi tanımayı, buna göre kısa-orta-uzun vadeli, çok boyutlu, çok alternatifli bir master planı sahibi olmayı, şahsî menfaatleri tamamen bir tarafa bırakmayı ve tam bir cesaret gerektiriyordu. Ayrıca, AB süreci, ABD'nin BOP veya GOP kalkışması, iktidarın bir bakıma alternatifsizliği, söz konusu siyasî reformların bu defa başarılabilmesi adına ekstra fırsatlardı. Bunun yanı sıra, ekonomik reformlar, gerekli tedbirlerin alınamaması ve çok yönlü bir planın olmaması sebebiyle, ANAP iktidarlarında da müşahade olunduğu üzere, ahlâkî çöküntüye, manevî erozyona ve nesillerde idealsizleşmeye de yol açabiliyordu. Ayrıca, iktidar, her zaman en samimi

insanları bile değiştirebilme tehlikesi de taşıyordu. AK Parti iktidarı, bu olumsuzluklara karşı da dikkatli olmalıydı.

AK Parti, kendinden beklenenlerin ne kadarını yapabildi, bu ayrı bir konu. şu anda ölkemiz, bıçak sırtında bir manzara arz ediyor. En azından, 60 yıllık çok partili siyaset tarihimize birlikte Ergenekon davası ve son yaşadığımız tamamen hukuk dışı ve keyfi, ideolojik HSYK skandalı da gösteriyor ki, Türkiye'de halk tabanına dayanan iktidarlar, meşruiyetlerini ölkedeki oligarşik ve militan derin iktidarın hukuku hiçe sayan arsızlığının ötesinde bir cesaretle kullanamadıkları takdirde, korkarım yeni bedeller ödemeye devam ederiz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kürt açılımı'na gidilirken

Ali Ünal 2009.08.03

Yanlışlıkla "Kürt sorunu" diye adlandırılan problemin asıl temelleri 19'uncu asra dayanmaktadır. Bu asırda bir yandan dünyaya yayılan etnik temelli milliyetçilik akımları, diğer yandan Osmanlı Devleti içindeki etnik unsurların, farklı dine mensup olmaları sebebiyle de haricî manipölasyonlara iki kat açık hale gelmeleri ve Osmanlı Devleti'nin bu manipölasyonlardan etkilenir duruma düşmesi, "Kürt sorunu"nın temelini teşkil etmektedir.

19'uncu asırda bir taraftan Osmanlı Devleti sınırları dahilindeki farklı din ve etnik kökene sahip unsurlar özellikle haricî kışkırtmalarla ayaklanırken, diğer taraftan devletten bu unsurlar lehine ıslahat yapması isteniyordu. Bir açıdan bugünkü "Kürt açılımı"na benzeyen bu ıslahat hareketlerinin hepsi, söz konusu unsurların nihayet bağımsız devletler haline gelmeleriyle sonuçlandı. "Üniter ulus devlet" olarak ortaya çıkan Türkiye Cumhuriyeti, Lozan'da Türkiye içinde dinî azınlıklar kavramını kabul etti fakat etnik ayrılık ve azınlık kavramını kabul etmedi.

Bu, "üniter ulus devlet" olmanın tabii bir özelliğiydi. Türkiye Cumhuriyeti, bir yandan böyle davranırken, diğer yandan ideoloji olarak benimsediği Türkçölüğü, etnik farklılıkları bir yaratılış realitesi görüp, bu farklılıkların idealize edilmesine asla prim vermeyen ve dolayısıyla bütün etnik farklılıkları potasında eriten İslâm'dan tecrit etmekle kendi temellerine dinamit koymuş oldu. Ayrıca, ölkeye hakim olan ve halktan kopuk, hattâ ona düşman oligarşik azınlık, Kürtlere hem Müslüman olmaları hem de etnik farklılıkları sebebiyle iki kat düşman hale geldi; bunun neticesinde, bir taraftan onları Türkçölük ideolojisi içinde güya asimile etmeye çalışırken, diğer taraftan sürekli dışladı. Belki de, değerleri ve tarihiyle kendi halkına düşman olarak uzun süre ayakta kalamayacağının şuuru içinde içeride sürekli bir düşmanın bulunması gayesiyle irtica ve bölücük adıyla iki tehlike üretti ve bunun da birinci hedefi Kürtler oldu.

"Kürt sorunu"nın çözümü için "Kürt açılımı" yaparken, ilk dikkat edilmesi gereken gerçek budur. İkinci olarak, Kürtleri, Osmanlı Devleti içindeki gayrimüslim ve gayri Türk unsurlar gibi Türkiye'den koparmayan ve onların haricî bütün çabalara rağmen Türkiye içinde ayrı bir etnik unsur olarak ortaya çıkmalarını önleyen, sadece Müslümanlıkları olmuştur. Ne var ki, devletin Cumhuriyet boyu kendi ürettiği irtica ve bölücülük paranoyasıyla sürekli Kürtlerin üzerine gelmesi, nihayet PKK terörüne kısmî de olsa zemin hazırladı. Buna rağmen, PKK terörü, hiçbir zaman bir Kürt ve Kürtçü terör hareketi değildir ve olmamıştır. PKK terörü, Kürt hareketi gibi görünerek, Kürtlerle devlet arasına aşılmaz buzlar inşa etmek ve birinci merhalede Güneydoğumuzu ve Doğu Anadolu'dan da bazı yerleri Türkiye'den koparıp, ikinci İsrail halinde büyük bir Kürdistan kurmak için üretilmiş bir ABD-İsrail-Avrupa yapımı harekettir. Bu terörü bastırma adına bölgede uygulanan zulüm ve şiddet de, sadece teröre yaramıştır.

Diğer yandan, Afganistan'da Ruslar çekildikten sonra iç savaş çıkarılmasını, buna karşı Taliban'ın devreye sokulup nihayet bu ülkenin ABD tarafından işgalini unutan bazı hafıza malulleri, ABD'nin Irak'tan çekilerek, Kuzey Irak'ın da Türkiye'nin kontrolüne gireceği ve Türkiye'nin Osmanlı hinterlandına doğru nüfuzunu genişleten bir ülke olduğu destanları söylemektedirler. Oysa Osmanlı hinterlandında nüfuz sahibi bir Türkiye en azından yakın vadede yine bir ABD projesi olduğu gibi, ABD, Irak'tan çekilirken, bir yanda Irak'ta Arap-Kürt-Türk, diğer yanda hem Irak'ta hem de bölgede Şii-Sünnî savaşının bütün faktörlerini hazırlayarak ve tutuşturarak çekilecektir. Ve bu hengâmede Kürtler lehine ıslahatla Kuzey Irak ve Türkiye Kürtlerini birleştirmiş bir Türkiye, kendisini ateşin içinde bulacaktır.

"Kürt sorunu"nu elbette çözmek mecburiyetindeki Türkiye, problemin çözümü adına "Kürt açılımı"na giderken, herhalde bu gerçeklerin de farkındadır ve ona göre davranacaktır. a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kürt açılımı'

Ali Ünal 2009.08.10

9. asırdan bu yana yaşadığımız onca tecrübeye rağmen, etnik temelde "Kürt sorunu" olarak ele alınan mesele için "Bu, Türkiye sorunudur" diyen ikinci bir kişi çıktı:

Sayın Hüseyin Çelik. Etnik temelli "Kürt sorunu ve açılımı" konusunda ve gerçekten Türkiye, "terörü kullanarak önünü kesmeye çalışanları da yanına çekmesini bilmiş"se ve Kuzey Irak'taki Kürtler, "Keşke biz de Türkiye'nin bir parçası olsaydık" diye iç geçiriyorlarsa, geçen hafta yazdıklarımıza ilaveten en azından şu soruların da cevaplanması gerekiyor:

19. asırla 20. asrın ilk yıllarında Balkan kavimleri, yükselen milliyetçilik akımları, büyük güçlerin kışkırtmaları ve Osmanlı Devleti'nin zaafı sebebiyle etnik ve dinî temelde ayaklanıp bağımsızlıklarını kazandılar. Bu süreçte Osmanlı Devleti'nden yapması istenen ve sonunda ayaklanan unsurların bağımsızlık kazanmasıyla sonuçlanan ıslahatlarla etnik temelli "Kürt açılımı" arasındaki benzer ve farklı noktalar incelenmeye değer mi? Aynı kışkırtmalara ve hem Türkiye, hem de bölge belki bugünkünden çok daha zor ekonomik şartlar içinde bulunmasına rağmen Kürtleri etnik temelde bölücü ayaklanmalardan alıkoyan ve neticede Türkiye içinde Türklerle beraber kalmalarını sağlayan ana faktör ne idi?

Bugün bile Müslüman coğrafya, "Müslümanlar" olarak ötekileştiriliyor ve din, Batı'nın dış politikalarında önemli bir yer tutmaya devam ediyor. Bunun yanı sıra, belli merkezlerde Kürtlere etnik kimlik tanınması talep ve çalışmaları ile Kürtlerin İslâmsızlaştırılması çalışmalarının bir arada yürütülmesi, bu çalışmaların PKK terörü süresince devam etmesi, hem PKK'nın hem DTP'nin İslâm karşıtı olması, meseleye "Kürt sorunu" adıyla etnik temelde yaklaşanların İslâm'ın birleştiriciliğinden söz etmemeleri, düşündürücü değil midir?

Etnik temelli Türk milliyetçiliğinin empoze edilmesinin teröre zemin hazırlamada elbette her zaman etkileri vardır ve olmuştur. Fakat, 1923-1950 yılları arasında bölgede 16 ayaklanma çıkarken, 1950'den sonra bu ayaklanmaların durmasının ve PKK terörünün 12 Eylül askerî idare döneminde palazlanmasının sebepleri iyi analiz edilmiş midir?

40 yıldır yapılan seçimlerde bölgede MSP, RP ve AK Parti'nin her zaman birinci veya ikinci parti olmasının ana sebebi, gerçekten nedir?

"İstanbul'da, İzmir'de oturan Kürtler, pasaportla Diyarbakır'a, Hakkâri'ye gitmek ister mi?" diye soruluyor. Pekalâ, Kuzey Irak'taki Kürtler, 90 yıl önce pasaportla Hakkâri'ye, Diyarbakır'a gelmek istiyor muydu? Bugün istiyor mu? Terörde haricî tesirlerin rolü nedir? Türkiye, terörü kullanan hangi ülkeleri yanına çekti? ABD'yi mi, AB'yi mi, İsrail'i mi? Yoksa mevcut Irak, bizim eserimiz mi? Kürt kimliğini tanıırken, onu Türk kimliğiyle kaynaştıracak formülümüz nedir? Bugün, Güneydoğu Anadolu, Kürtler için Kuzey Irak'tan daha mı cazip veya Kuzey Irak'ın ya da bağımsız büyük bir Kürt devletinin daha cazip hale gelmeyeceğine hangi garantilerimiz var? Mahmur Kampı'ndakileri indirmeye çalışırken, Afganistan'ın Sovyet Rusya ile savaşına değişik Müslüman ülkelerden katılan "mücahit"lerden bazılarının bilâhare beynelmilel terörde kullanılması üzerinde duruluyor mu?

26 yıl sonra terör, artık onu çıkartanların isteklerine yakın şekilde bizi müzakere masasına çekecek seviyede. Bunun sebepleri açık yüreklilikle analiz ediliyor mu? Demokratikleşme, evet, ama sivil iktidarlar muktedir hale gelmeden, 30 yıldır terörü önleyemeyen ordu lââyus'elliğini ve sivil iktidarlar üzerindeki hakimiyetini devam ettirirken, yargı kendi başına bir güç olma özelliğini korurken; medya tam bölünmüş halde ve ülke bilhassa lâik-antilâik temelde aşılmaz engellerle kamplara itilir ve toplumu parçalayacak unsurlar üzerinde çalışılırken, PKK ile ülkedeki Ergenekon örgütlenmeleri gibi gizli güçler arasında işbirliği şüpheleri ufkumuzu örterken, kısaca, terör ve demokratikleşme asıl problemlerimizle bütünlük içinde değerlendirilmeden kimlik temelli "Kürt açılımı"nın muhtemel kazanç ve kayıpları iyi hesap edilmeli değil midir? a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çözüm nerede?

Ali Ünal 2009.08.17

Temelde materyalizme dayalı, dolayısıyla çoklukta birliği göremeyen modern düşüncenin en belirgin özelliği, hayatı da, insanı da, varlığı da parça parça ele almasıdır.

Bundandır ki, hayat da, insan da, kâinat da bütün birer "organizma" olduğu halde, meselâ tıpta sürekli âdetâ birbirinden bağımsız uzmanlıklar türemekte ve modern sosyoloji psikolojiden kopuk bulunmaktadır. Modern psikoloji ise, her biri pek çok iç mekanizmalardan müteşekkil beden-nefis, ruh ve zihinden oluşan ve irade ile serfiraz bulunan insanı sadece bir "psiş", yani maddî-kimyevî işlemler ve oluşumlardan kaynaklandığı ileri sürülen arzular, ihtiyaçlar, duygular ve akl-ı meaştan ibaret otomat bir varlık gibi ele almaktadır. Bugün Türkiye'nin meseleleri, bu meselelerin en âcillerinden gibi görünen "Kürt meselesi" üzerinde düşünen aydınlar da, iktidar(lar) da aynı şekilde davranmakta ve bu meseleyi, dahilî ve haricî boyutlarıyla temelde bir Türkiye meselesi olduğu halde diğer meselelerimizden ayrı mütalâa etme, bütün yanlarıyla insan unsurunu hesaba katmadan tek yönlü ele alma yanlısına düşmektedirler.

"Kürt meselesi", Türkiye Cumhuriyeti'nin, Osmanlı Devleti dönemlerinden de devralınan problemlerinin toptan bir tezahürü gibidir. Nasıl Filistin ve Kudüs meselesinin kökten çözümü Kâbe'nin manâsını bütünüyle bulmasına, yani İslâm dünyasının bütün meselelerinin çözümüne bağlı ise ve bir Ömer veya Selâhaddin-i Eyyubi istiyorsa, aynı şekilde "Kürt meselesi" de Türkiye'nin, hattâ en azından bölgemizin meselelerinin çözümü ve çözüm süreciyle bir arada ele alınmadıkça, atılan bütün iyi niyetli adımlar istenen neticeye ulaşamayacaktır. Ama, "Bir şey tamamen elde edilemezse, tamamen de terk edilmez" kaidesine binaen âcilen yapılabileceklerin başında onu, Ahmet Selim Bey'in dün üzerinde durduğu gibi, basit bir kimlik meselesi olarak görmemek, Kürtlerin Kürtlüğünü kabul etmenin gelmediğini bilmek gelmektedir. Aksi takdirde, Türkiye'nin her tarafında Türk-Kürt ayırım ve gerilimleri yaşanmaya başlayacak, Kürtlere bugüne kadar yapılan zulümler sürekli

gündemde tutularak, geçmişte işlenmiş her bir vahşî zulmün yıldönümlerinde sürekli gerginlikler yaşanacak, artık ifade etmeye başlandığı üzere, Öcalan sürece dahil edilerek 25 yıllık terör âdeta meşrulaştırılacaktır. Ayrıca, birkaç gün önce gazetemizde Abdülhamid Bilici'nin dikkat çektiği gibi, Irak'ta bilhassa ABD'nin çekilmeye başlamasıyla birlikte âdeta kaçınılmaz gibi görünen Kürt-Arap çatışması, Kürtlük temelinde Güneydoğu'muzu, hattâ Türklük-Kürtlük temelinde bütün Türkiye'yi ateşin içine dahil edecektir.

"Kürt meselesi"nin, en azından "Bir şey tamamen elde edilemezse, tamamen de terk edilmez" kaidesi çerçevesinde âcil çözüm süreci, her şeyden önce çok ciddî bir eğitim hamlesi ve siyasî reform gerektirmektedir. Yeni bir anayasa ile ülkede tam demokratikleşme sağlanmalı, bilhassa Silahlı Kuvvetler gerçek bir demokratik yapı içinde sahip olması gereken yere çekilmeli ve gizli iktidar güçleri tamamen tasfiye edilmelidir. Bu da, en azından ve bir açıdan Ergenekon davasının, tetikçilerden gerçek karar verici ve yönlendiricilere, asıl merkezlere doğru inilerek sağlıklı bir şekilde devam etmesini gerektirmektedir. CHP ve MHP, meselenin çözümüne gerçekten taraftarlar ise, konuya önce "Biz Güneydoğu'da neden yokuz?" sorusuna cevap arayarak başlamalı, Güneydoğu'da var olabildikleri ölçüde konuya taraf olabilme hakkını kullanabileceklerini dikkate almalıdırlar. Ayrıca, "Kürt meselesi"nin "âcil" çözümüne en önemli katkılardan biri DTP'den geleceği gibi, en son Ahmet Türk ve bilhassa Emine Ayna'nın sözlerinden taşan PKK'yı ve Öcalan'ı sürece dahil etme düşünce ve planlarında da ortaya çıktığı üzere, çözümü en fazla baltalama potansiyeline sahip kuruluşlardan biri de yine DTP'dir. Ayrıca, bölgede etkili kanaat önderlerinden de azami istifade edilmelidir.

Bunlar, âcil çözüm adına elbette önemlidir; fakat yapılması gereken daha önemli şeyleri inşallah haftaya tartışalım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Meselelerimizin ve çözümlerinin anası

Ali Ünal 2009.08.24

Günümüzde meselelere yaklaşımda yapılan önemli hatalardan biri, insan unsurunu hesaba katmadan, yeni kanunlar çıkarma veya hukukla her meselenin hallolacağını sanılmasıdır.

Oysa sadece hukukla hayat olmaz; hukuk, insanlararası münasebetlerde genel hakların ve karşılıklı vazifelerin sınırlarını çizer ve hak ihlalleriyle vazife ihmallerinde uygulanacak müeyyideleri belirler. Hayat, elbette bu sınırların içinde yaşanacaktır; fakat bu sınırların içinin dolması gerekmektedir. Bu sınırların içini dolduran ise yaratılıştır, fitrattır, tekvinî Şeriat'tır; temelini fitrat veya tekvinî Şeriat'ın oluşturduğu örf veya ma'rufur.

İslâm hukuku veya fıkıhtan bir misal verecek olursak: İmam Ebû Yusuf ve İmam Muhammed'e göre, zengin kadın, fakir kocasına zekât verebilir; çünkü ailede kadın ve erkek, hukuken malî bağımsızlığa sahip iki ayrı varlıktır. İmam-ı A'zam ise, "Birbirinize karılıp katıldınız." (Nisâ Sûresi/4: 21) İlâhî beyanından da hareketle, zengin kadının fakir kocasına zekât veremeyeceğine fetva vermiştir. Bu iki fetva da elbette İslâmîdir ve doğrudur. Birinci fetva, hukukî olandır; ama bu fetvanın dayandığı hukukî esasla, ailede olması gereken sıcak hava tam teşekkül edemez. İmam-ı A'zam efendimizin fetvasının dayanağı olan âyet ise fitratın, ma'rufun ifadesidir. Aile ve ailede geçim gibi ferdî ve içtimaî bütün insanî hayat, hukukun çizdiği sınırlar içinde, bu sınırların içini dolduran fitrat, yani örf veya ma'ruf üzerinde yürür; hukuk, genellikle münkere sapılmasının, yani fitrata, tekvinî Şeriat'a, ma'rufa muhalefetin sebep olduğu hak ihlalleri ve vazife ihmallerinde yaptırım sahibi olarak da devreye girer.

Aynı İslâm'ın aynı konuda, fakat uygulama sahalarının ayrılığından dolayı farklı iki hükmüne kaynaklık eden hukuk ve fitrat (tekvinî Şeriat veya ma'ruf) münasebeti, özellikle Türkiye gibi halkı Müslüman ülkelerde ayrı bir önem kazanmaktadır. Çünkü İslâm, bütün dinler ve sistemlerdeki güzellikleri, onlardaki bütün ışığı kendinde barındırırken, başka din ve sistemler, İslâm'daki bütün güzelliklere sahip değildir. Bu bakımdan, başka dinlerden çıkanlar, bozulmuş süte benzer ve daha başka dinlerde ve/veya sistemlerde ışık bulabilirler. İslâm'dan çıkan ise bozulmuş tereyağına benzer; İslâm dünyasının fâsığı, rahatça günah ve suç işleyebileni de, başka dinlerin fâsıklarına benzemez. Her şeyden önce, başka bir din veya sistemde ışık bulamaz; ayrıca, kural tanımaz ve kuraldan hoşlanmaz, sefih ve anarşist olur. Onu başka bir din veya sistem de, gerektiği gibi eğitemez; kendine bende edemez. Onu ancak İslâm gerektiği gibi eğitir; İslâm, bir yandan nihaî müracaat mercii olarak hukuku vaz ederken, diğer yandan, iman, ibadet, davranış ve karşılıklı münasebet (muamelât) ve ahlâk esasları ve düsturlarıyla insanı fitrat istikametinde eğitir ve bu eğitimiyle karakter inşa eder. O, insanı sadece psişten ibaret bir varlık olarak da ele almaz; insan ne ise o, yani her biri pek çok iç mekanizmalardan müteşekkil beden-nefis, ruh ve zihinden müteşekkil ve irade ile serfiraz kılınmış komple bir varlık olarak ele alır, eğitir ve tatmin eder.

İşte bugün, bütün problemlerimizin kaynağında, kaç asırdır İslâm'a sırt dönmemiz yatmaktadır; dolayısıyla onun iman, ibadet, muamelât ve ahlâk düsturları temelinde eğitime ve karakter inşasına şiddetle muhtacız. Bu eğitim olmadığı içindir ki, insanımız ve toplumumuz her bakımdan yozlaşmakta, sosyal dokumuz gittikçe yırtılmakta, şehircilikten mimariye, sanattan siyasete, trafikten piyasaya bütün ferdî ve içtimaî hayatımız kaos manzarası arz etmektedir. Bu durumda demokratikleşme ve AB yolunda atılan adımlar da, kaosu ve yozlaşmayı daha da artırıcı fonksiyon icra edebilmektedir.

"Kürt meselesi"ni çözmede de sözünü ettiğimiz çerçevede bir eğitim hamlesi hayatî önemi haizdir. Dili, inancı, ırkı, tarihi, kültürü, içtimaî-siyasî-ekonomik dokusu farklı 120'den fazla ülkede başarılı olan Türk okulları, tezimizin ispatıdır. a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Namaz, zekât ve oruç

Ali Ünal 2009.09.07

Nasıl İslâm'da imanın 6 şartı birbirini, yani bu şartlardan birine inanmak diğerlerine inanmayı da mantıken gerektirirse, aynı şekilde İslâm'ın beş şartı arasında da birbirini gerektirme söz konusudur.

Kur'an-ı Kerim kadın, evlât, para olarak altın ve gümüş (dolayısıyla para), salma güzel atlar (araba), (bilhassa çiftçiler veya hayvancılıkla uğraşanlar için) ehli hayvanlar ve ekinler, günümüz açısından iş/meslek ve kazancı şehvetler olarak tarif ve takdim buyurur. Eğitilmemiş insan tabiatında bu şehvetlere tutkuyla bağlanma vardır. (Âl-i İmran/3: 14)

İnsan, bu şehvetleri tatmin için yaratılmamıştır. Bu şehvetler, dünya hayatını yaşamanın geçimliği, gereçleri olarak bir değere sahipse de, ebed için yaratılmış bulunan insanın varlık gayesi ve vazifesi, zikredilen âyetin devamındaki âyetle buyurulduğu üzere, Allah'ın rızasını kazanmak ve Cennet'e ehil hale gelmektir. Bunun yolu, söz konusu şehvetlere katiyen tâbi olmamak, onların peşinde sürüklenmemekten geçmekte, bu şehvetlere tâbi olmak ise bu yolu kapamaktadır.

İşte, yine Kur'an-ı Kerim'de buyurulduğu üzere, bahis mevzuu şehvetlere tâbi olmanın önüne ancak namazla geçilir. Hakkıyla kılınan namaz, insanı bu şehvetlere uymaktan alıkoymasına karşılık, namazı önemsememek,

onu terk etmek veya gerektiği gibi kılmamak, insanı bu şehvetlerin takipçisi, kölesi haline getirir ve neticede helâk çukuruna yuvarlar. Ayrıca, peygamberlerce veya onların izinde kurulan medeniyetlerin yıkılmasının da sebebi, yine namazdan uzaklaşmak ve dolayısıyla şehvetlerin takipçisi haline gelmek, şehvetlerin arkasında rekabete, karşılıklı tecavüzlere ve vuruşmalara girmektir. (Meryem/19: 59; Âl-i İmran/3: 19)

Adalet, hakkaniyet, yardımlaşma, dayanışma, sevgi, merhamet, hürmet gibi değerlerin toplamı olan İslâm, Âhiret'i hedefler ve dünyayı Âhiret'e göre kurar. Âhiret eksenli dünyada da mal biriktirmeyi ve malın belli insanlar ve kesimler arasında devredip duran bir "devlet" olmasını yasaklar; onu mümkün olduğunca dağıtarak, kapitalist bir yapılanmaya ve azgın kapitalist bir sınıfın oluşmasına izin vermez. (Tevbe/9: 34-35; Haşr/59: 6-10) Malı toplumda yaymanın en önemli yollarından biri, Mekki bir tavır ve anlayışla ihtiyaçtan fazlasını, Medenî, yani artık Medinesi olan toplumda ise asgarî miktarı zekât olmak üzere infaktır. İnfak, onun asgarî miktarı olan zekât, hadis-i şerifin ifadesiyle, İslâm'ın insanlar arasındaki köprüsüdür. Arınma ve artma manâsıyla zekât, kalbi de, nefsi de mal şehvetinden arındırır ve İslâm'ın değerleri ikliminde maneviyatla gürleştirebilir, ayrıca malı da eksiltmez. Yer altı tüneli, köstebek yuvası gibi manâları olan nifakla aynı kökten gelen infak, nifakı dümdüz etmede de önemli bir faktördür. Merhamet ve hürmet, sağlıklı içtimaî yapının en önemli temel taşları olmakla, zekât, zenginlerin fakirlere merhametinin ve fakirlerde servet düşmanlığı oluşmamasının sembolüdür. Allah (cc), varlıklı insanları mal tutkusundan arındırmak, kalblerinde merhameti coşturmak ve onlara sevap kazandırmak için, belki zenginlik kendilerinin felâketi olabilecek fakirlerin bazı mallarını onların malları içinde yaratmaktadır. Dolayısıyla zekât, zengin malındaki haktır ve onu vermemek, hem maldaki hakkı hem de fakirin hakkını gasp etmektir.

Oruç, şehvetlere uymama, şehvetleri tahrik eden yeme ve içmeyi sınırlandırabilme, ayrıca Ramazan ayı, Kur'an, daha bir ibadet, takva, riyazet ve zühd ayı olmakla takva ve ibadetlerde derinleşme ve devam adına sabır ve iradeyi güçlendirir. O kadar ki, Kur'an'da bizatihi sabır ve seyahat, yani seyr u sülûk olarak da geçer. (Bakara/2: 45; Tevbe/9: 112) Bunun yanı sıra, nefse kendisinin, hayatını idamede en önemli vesileler olarak yiyip içmenin ve yiyip içilen nesnelerin, malın, zamanın ve ömrün gerçek Sahibi'ni hatırlatır ve öğretir.

Kısaca, namaz, zekât ve oruç, şehvetlere uymamanın, Allah'ın rızasını kazanmanın ve Cennet'e ehil hale gelmenin, yani gerçek insaniyete ermenin birbiriyle iç içe üç önemli yoludur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hiddet ve rahmet

Ali Ünal 2009.09.14

17 Ağustos depreminde vefat eden bir arkadaşın ebeveynine taziye için gittiğimde halktan bir vatandaşın söylediği üç kelimelik sözün -söyleme samimiyetinden olsa gerek- üzerimde bıraktığı tesir halâ devam eder: "Allah çok büyük!"

"Deprem, tabiat olayı; sebebi, fay; yıkımlar için suçlu, gerekli tedbiri almayan yetkililer. Sel de tabiat olayı; sebebi, küresel ısınma ve iklim değişikliği; yıkımlar için sorumlu, gerekli tedbiri almayan yetkililer." Bütün yazılıp söylenenlerin özeti bu.

Evet, şu hikmet ve sorumluluk dünyasında her hadisenin bir sebebi vardır; ama ancak yarım-yamalak bilebildiğimiz sebepler, hadiseleri izaha yetiyor mu? Dünya, yaratıldığı günden beri deprem yaşıyor; yeraltı sürekli hareketli ve devamlı yeni faylar kırılıyor, yeni faylar oluşuyor. Bunu bilmek, depremleri önlüyor mu, hattâ önceden bilmemizi sağlıyor mu? Ancak, depreme dayanıklı bina yaparak korunmaya çalışıyoruz. Yine,

dünya yaratıldığı günden beri, "küresel ısınma"nın hiç olmadığı milyonlarca sene dahil tufanlar oluyor, seller oluşuyor. Kaldı ki, küresel ısınma olsa da olmasa da, yeryüzüne her yıl düşen yağış miktarı değişmiyor, dağılım değişiyor; yeryüzündeki su miktarı da hiç değişmiyor. Normalde bir bölgeye yedi ayda yağan yağmurun iki saatte yağacağını kim hesap eder?

Hadiseler hep böyle sebepleri açısından bakmak, onları ve hayatı ne kadar manâsızlaştırıyor. Oysa her şeyin yerli yerinde olduğu ve asırlar ve asırlardır tanımaya çalıştığımız kâinatın ve ondaki her bir hadisenin derin manâları ve hikmetleri var. Hiçbir şey boş, gayesiz ve abes değil. Kusursuz düzen, mutlak gayeyi ve manâyı gösterir. Ayrıca, sebeplerde de hiçbir dahlimiz yok. Sebepler, hadiselerle ve sonuçlarıyla birlikte var. Bu bile, hadiselerdeki gayeye ve manâya işaret ediyor. Ama sebeplere takılıp kalmak, onlardaki asıl manâyı ve gayeyi karartıyor. "Allah" diyemiyor, demekten korkuyoruz. İslâm hassasiyetli kabul ettiklerimiz bile "doğanın intikamı, derenin intikamı" diye yazıp konuşuyor. Her yanından manâ, irade, şuur, ilim ve kudret taşan, mutlak ilim, irade ve kudret isteyen hadiseleri bunlara sahip Allah'a veremiyoruz da, şuursuz, ilimsiz, iradesiz tabiata ve sebeplerine havale edebiliyoruz.

Sebepleri bilmek, hadiseleri sebepleriyle tahlil etmek, bazılarıyla ilgili olarak tedbir alma dışında bize ne kazandırıyor? Tamamen müdahalemiz dışında olan, meselâ Güneş'in yapısını, Dünya ile mesafesini, hattâ Dünya'nın döndüğünü vb. bilmenin, onlardaki manâyı, hikmeti, gayeyi göremedikten sonra hayatımıza ve onlara katkısı ne? Oysa meselâ, kâinatın insan için tavanı gökyüzü, tabanı yeryüzü, lâmbası Güneş bir saray, insanın bu sarayda Allah'ın ebedî saadet saraylarına namzet bir misafiri olduğunu keşfedip, her bir hadiseye bu çerçevede manâsı, hikmeti ve gayesiyle bakabildiğimiz, her bir hadisede Allah'ın tasarrufunu, bu tasarrufun insanla ve yaptıklarıyla münasebetini görebildiğimiz zaman, çehresi karanlık hadiselerin bile ne kadar aydınlık olduğunu fark edeceğiz.

Şiddetli yağmur ve sel, tarihte Sebe ülkesinde olduğu gibi her şeyi yerinde kumlar bırakarak sürükleyip götürmediği zaman arkası rahmet olan bir felâkettir, bir ikazdır. Ceza ve ikaz, umumi ise, Allah'ın dinine umumî muhalefete gelir, şeriat-ı fitriye dediğimiz hayat kanunlarına muhalefet, yani sel misalinde çarpık yapılaşma, deprem misalinde alınabilecek tedbirleri almama onu büyütür. Şu da var ki, Allah'ın gazabının tecelli türü bir tane değildir; o, sel olarak gelir; tsunami olarak gelir; deprem, hortum, tayfun olarak gelir; savaş, yangın, kuraklık olarak gelir. O cezalandırmak veya mükâfatlandırmak dilerse, O'nun iradesine ve kudretine mi sınırlı koyabileceğiz? Bu tür felâketlerde imtihan gereği çok defa suçlu-suçsuz ayrımı yapılmaz. Ama onlarda ölen mü'minler, hattâ ehl-i fetret bile şehid hükmündedir; telef olan malları da sadaka hükmüne geçer.

Her hadiseye, sebepleri ile birlikte manâları, hikmetleri ve mesajları açısından da baksak ne kaybederiz?

a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sermayemiz sermayesizliğimizdir

Ali Ünal 2009.09.21

Yokluk, dipsiz karanlıktır ve her şerrin kaynağıdır; buna karşılık varlık, ışıktır ve bütünüyle hayırdır. Varlığı mutlak ve kendinden olan Hz. Allah (c.c.), bizi her şerrin kaynağı olan yoklukta bırakmayıp, bütünüyle hayır ve hayırların kaynağı olan varlığa erdirdi.

Hem de öyle bir varlık ki, hakkında pek az bilgi sahibi olabildiğimiz muhteşem ve muazzam kâinat ağacının meyvesi yaptı bizi. Nasıl her bir ağacın bütün hayatı meyveye yönelikse, sonsuz boyutlarda uzanan manevî-maddî âlemler, gökler ve yer dallarıyla; galaksiler, aylar, güneşler, esir, hava, su, toprak, ateş, cansız cisimler, bitkiler ve hayvanlar gibi dalcıkları, yaprakları ve çiçekleriyle bu muhteşem ağacı nihayet bizi meyve vermesi için yarattı ve bizim hizmetimize ram etti. Bu varlık ağacında tecelli eden binbir isminin önüne âdeta mevhum bir hat çekerek, o isimlerinin tamamının tecellilerinin odak noktası yaptı bizi. Kendinde ne varsa âdeta bizde yansıttı. Bize yapılan en küçük bir iyilik karşısında teşekkür duygusunu içimize yerleştirmekle de, bütün bu sonsuz nimetleri karşısında bir şükür fabrikası olmamızı ve gerçek insanıyeti bulmamızı diledi. Ayrıca, bu nimetleri kendimizden bilerek firavunlaşmayalım, firavunlaşarak kendimize yazık ve zulmetmeyelim diye hamurumuzu acz ve fakrdan yoğurdu; sağ yanağımıza acz, sol yanağımıza fakr cerihası vurdu. O'na yönelelim, güneşin ısı ve ışığıyla şeffaf cisimlerde yansıması, her bir şeffaf cismin şeffaflığı nisbetinde güneşe ayna olması gibi, O'nun sonsuz ilmiyle ilme, Kudretiyle güce, İradesiyle azm, sebat ve sabra, Servetiyle zenginliğe, Görmesiyle firaset ve basirete, İştmesiyle engin duyuşa erebilmemiz için aczimizi, kusurumuzu, yoksunluğumuzu O'nun İlmine, Kudretine, İradesine, Servetine, Görmesine, İştmesine ayna yapalım istedi; bütün bu acz, kusur ve yoksunluğumuz aynasında yansıyan bunlar ve bunlar gibi sıfatları ve isimleriyle O'nu tanıyalım diledi.

Bir yanda bütün kâinatlar bizde dürülmüş; koskocaman ağaçları küçücük çekirdeklerinin yüklenmesi gibi, zahirde küçücük olan cirmimiz aslında kendinde bütün kâinatı taşıyor. Ama diğer yanda, meselâ hayvanlar hayatları için gerekli bilgi ve donanımla dünyaya gönderilir ve hemen hayata adapte olurken, akıl ve şuurdan yoksun oluşları geçmişin elemlerini, geleceğin endişelerini yüreklerine yüklemeyi ve dolayısıyla insandan çok daha rahat yaşarken, biz hiçbir şey bilmeden dünyaya geliyoruz ve hayat şartlarını öğrenmemiz yıllar alıyor. Demek ki biz, öğrenmek mecburiyetindeyiz. Ayrıca aklımız, şuurumuz dünün elemlerini, geleceğin endişelerini sürekli yüreğimize yığıyor; tahrippe pek güçlü ve pek uzun olan elimiz, tamirde ve yapmada pek kısa. Hayatın dağdağaları, öldüremediğimiz ve asla öldüremeyeceğimiz ölüm, bütün bir dünya edebiyatını âdeta dolduran gerçekleşmemiş emellerin, aşkların, ayrılıkların acıları, her türlü iddiamıza rağmen hiçbir zaman hükmümüz altına alamadığımız "tabiat" ve güçleri, maruz kaldığımız zulümler, haksızlıklar, mutlak tecellisini istediğimiz ama tecellisine gücümüzün yetmediği hak ve adalet, bütün bunlardan çok daha derin ve gerçekleşmesi katıyen elimizde olmayan ebedî hayat arzusu ve ihtiyacı, bizi sürekli bir yönelişe ve el açmaya zorluyor. Hayatı bize veren kendimiz olmadığımız gibi, kendimize de mâlik değiliz. Doğum, ölüm, çevre, anne-baba, fizik, renk gibi varlığımızı çevreleyen bütün unsurlar da irademizin dışında. Şu halde, hayatımız bizden başka şey istiyor. İşte, varlığımızın ve insanlığımızın manâsı, öğrenmekte ve Allah'a yönelmekte, ibadette, şükürde, duada yatıyor.

Yönelişimiz, duamız, ibadetimiz, şükürümüz, bize verilen nimetlerin ve varlık gerçeğimizin tabii bir gereği; yoksa bize vaat dedilen ebedî bir saadetin sermayesi değil. Nasıl varlığımız tamamen bir hediye ise, ebedî saadet de bir hediye. Varlığımız gibi, ebedî saadet hediyesine ulaşmada da kendimizden bir sermayemiz yok; sermayemiz, sermayesizliğimizdir; sermayesizliğimizi idrak ve itirafımızdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nereden nereye

Ali Ünal 2009.09.28

Modern ekonomi bilimi, faize ve spekülâtif muameleye dayalı ekonomik düzeni bazı yanlarıyla izah etse de, ekonominin halkın hayatındaki pratiğini asla izah edemez.

Meselâ, Batı'da vergi kaçırma vatana ihanetle aynı manâya gelip, en ağır şekilde cezalandırılmasına mukabil Türkiye'de âdeta vergi kaçırmayan kimse yoksa da, millî gelirin üçte biri her yıl denetlenemez savunma harcamalarına gitse de, yolsuzluklar âdiyattan olsa da, Türkiye'de halkın "yaşam kalitesi", en gelişmiş ülkelerin bile gerisinde değildir. Dünyada Türkiye halkı kadar az çalışan, işten, mesaiden kaçan ama rahat yaşayan bir Batı ülkesi halkı yoktur. Çünkü rızık, hayata bakar; hayat, varlığın meyvesidir ve hayat gibi rızık da öncelikle Allah'ın elindedir, imtihan sebebidir ve elbette zenginlik ve fakirlikte insan emeğinin büyük rolü varsa da, Allah, dilediğine bol, dilediğine az; dilediği zaman bol, dilediği zaman az verir.

Mahir Kaynak, ülkelerin yükseliş ve düşüşlerinde, ülkeler arası münasebetlerde karar mekanizmaları kadar şansın da rolü olduğunu yazıyor. Çünkü rızık meselesinde olduğu gibi, tarihin akışında, ülkelerin, milletlerin yükseliş veya düşüşlerinde insan zihninin kendi değerlendirme kalıplarına sığdıramadığı bambaşka faktörler vardır. Bu faktörler ise, asla şans değildir; çünkü küllî bir iradenin hükmettiği hayatta şansa ve tesadüfe yer yoktur. İnsanlar, toplumlar, hayatın görünen, bilinen kanunları, kaideleri kadar, düşünceleri, tavırları, inançları, ahlâkî-manevî tutumları ve davranışlarıyla da kendilerine yön verirler. Allah, insanların düşüncelerinden, tavırlarından, ahlâkî-manevî tutumlarından, sözlerinden sayısız varlıklar yaratır ve her insan kendi manevî atmosferini belli ölçülerde kendi oluşturduğu gibi, toplumlar da söz konusu faktörlerle atmosferlerini kendileri oluştururlar. Manâ, daima maddeye hükmeder. Mahir Kaynak'ın şans dediği şey, toplumun ve toplumların genel yönelişidir; ahlâkî-manevî tutumudur; gidişatıdır ve bütün bunlara Allah'ın tayin buyurduğu karşılıktır.

Bu sütunda defalarca dile getirildiği gibi, AK Parti iktidarıyla birlikte Türkiye'de "İslâmcı" kökene dayalı İslâm hassasiyetli farz edilen kesimler, bilhassa insafsız hücumlar karşısında tuzağa düşerek, kendilerini iktidarın da savunucusu olarak konumlayıp, maalesef adaletsiz ve değerden yoksun sisteme entegre oldular ve ideallerinden büyük ölçüde koptular. İktidar da, AB, demokratik açılım, reel politika gibi gerekçelerle toplumun İslâm'dan kaynaklanan tarihî ve toplum dokusunu oluşturan değerlerini savunamadı. Bir yanda zina gibi, eşcinsellik gibi, alkol gibi marjinal ve toplum çoğunluğunun ahlâk kriterlerinin dışındaki eğilimler koruma altına alınırken, bu eğilimleri eleştirmek bile suçlanır hale geldi. Eğitim sistemimiz, özellikle manevî değerler açısından âdeta felç yaşıyor. Bunların yanı sıra, liberalizm ve düşünce özgürlüğü adı altında, İslâm'ın, Müslüman halkın, hattâ bütün inanç sahiplerinin en kutsal değerleri, meselâ, bir Müslüman o şekilde gelecek olsa medyada kıyametin koparılacağı bir hadiseyle kamuoyu gündemine gelen biri tarafından Danimarka'daki karikatür krizinden çok daha seviyesiz, ilkel ve provokatif cümlelerle aşağılanabiliyor. Bu kişi ile, Peygamber Efendimiz'in peygamberliğine ve Kur'an'ın kaynağına kendince şüphe ekebilecek bir iddiası sebebiyle internet üzerinden yazışmıştık ve o zaman da hiç yeri olmadığı halde gayet saygısızca inanmadığını belirtmiş ve İslâm hakkında seviyesini ortaya koyan ifadelerde bulunmuştu ve bunu da kendisine ifade etmiştim. En kutsal değerlerimize ve inanç esaslarımıza tarihte görülmedik seviyesizlikte bir saldırı bir gazetede yer alabiliyor ve bu, etnik kökeni belli bir gayrimüslim tarafından yapılıyor da kendi tarafından bir karşılık görmüyorsa, böyle bir saldırı, en bayağısından bir provokasyon olabilir.

Bugün sosyal dokumuzda açılan rahnelerin 10 yıl sonra bu ülkede ne yıkımlara sebep olacağını yaşayanlar görecektir. ali.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şeytan, şeytanlar ve Emevîler

Ali Ünal 2009.10.05

Cenab-ı Allah (cc), hikmet yurdu olan kâinatta zıtları birbirine katmış ve böylece eşyanın ve sıfatların tanınıp derecelendirilmesine imkân vermiştir. Zıtların varlığı ve onlar arasındaki kısmî mücadele, beşerî terakkî ve tekâmülün de sebebidir.

Bu zıtlar âleminde mutlak şerrin temsilcisi ve baş aktörü şeytandır. O, cin tâifesine (cânn) mensuptur. Kıskaçlıktan kaynaklanan materyalist ve ırkçı bir tavırla, yani dumansız ateş olan fizikî menşeinin insanın topraktan ibaret fizikî menşeinden, dolayısıyla kendisinin de insandan üstün olduğu iddiasıyla, Allah'ın insana ittiba ve hizmeti kabul etmesi emrine karşı gelmiş, isyanında directmiş, o ana kadar İblis olarak anılırken artık şeytan adıyla anılır olmuştur. Cenab-ı Allah ona, iğvalarına karşı mücadele yoluyla insanın fikrî-ruhî terakkî ve tekâmülünde bir zemberek olsun diye, Kıyamet'e kadar insanı kötülüğe çağırma izni vermiştir.

Şeytan, ordularıyla insanın dört bir yanından gelir; onun kan damarlarında dolaşır; kalb bölgesinde taht kurar ve onu ısrarla kötülüğe çağırır. Şeytanın bizzat kendi cinsinden yardımcıları ve orduları bulunduğu gibi, o, mallarına ve nesillerine ortak olarak insanlardan da pek çok yakın dostlar, müttefikler edinir. Kur'an-ı Kerim'de bunlar da şeytan olarak, insan şeytanları olarak anılır. İşte bu şeytanlar, münafıklar gibi pek çok yakın dostlarıyla, müttefikleriyle gizli gizli halvet olur ve onlara İslâm ile ve Müslümanlarla mücadele etmeleri için sürekli telkin ve tahrikte bulunurlar. Gerçi bu telkin ve tahriklere kapılarak, şeytanın izinde giden, onun kulluğunu yapan insanlar eliyle tarih, cinayetlere, kanlara, zulümlere bulaşmıştır. Fakat nasıl şeytan, telkinlerine karşı mücadele ile insanın fikrî ve manevî-ruhî, dolayısıyla da ilmî-maddî terakkîsinin zembereği ise onun yakın dostu insan şeytanları da, eğer hakkın taraftarları samimi olarak hakkı tutup kaldırma hizmetine koyulurlarsa, aslında uyumuş ve toza-dumana bulaşmış hakkın uyanıp bütün parlaklığıyla ortaya çıkmasına tersinden katkıda bulunurlar.

Şeytan ve şeytanlar, İslâm ile mücadelelerinde İslâm tarihiyle, Kur'an'a kadar uzanan bir çizgide Sünnet'le, Hadis'le ve İslâm'ın kutlu nesilleriyle asırlardır uğraşmaktadırlar. Hedeflerinden biri de Emevîler olmuştur. Gerçi Emevîler, ekseriyet itibariyle İslâm'ı geç kabul etmişlerdir. Hilâfetleri dönemindeki bazı icraatları İslâm'a zarar vermiştir. Yezid döneminde Hz. Hüseyin efendimiz, Kerbelâ'da aile mensuplarıyla birlikte vahşice katledilmiştir. Fakat bugün bile pek çok hadisenin gerçek sebepleri ve mahiyeti meçhul kalırken, sınırlı gayb olan tarih hakkında kesin hükümlere varmak, her zaman yanıltıcı olabileceği gibi, kendilerini savunamayacak insanların da vebali Âhiret'e kalacak gıybeti demek olur. Tarihe asla şahıslar açısından bakılmaz; sebepleri ve neticeleri ile ibretler meşheri olarak bizatihî hadiseler açısından bakılır. İnsanları yargılamak, hakkımız da, vazifemiz de değildir. Kaldı ki, Emevîler içinde Ömer ibn Abdülaziz gibi her bakımdan müstesna halifeler yetişmiş ve Emevîler, Müslüman çoğunluk içinde kalarak, zamanla sağlam itikat dairesi içinde yer almışlardır. Ayrıca, kendi dönemlerinde İslâm birliğini sağlamış, bütün bir Kuzey Afrika'yı İslâm'ın sınırları içine katmış, Endülüs'te Müslümanların yüzakı bir medeniyet te'sis etmişlerdir. Onlar zamanında bugünkü Türkiye'nin 20 katı büyüklüğündeki İslâm coğrafyasında işlenen zulümler, cumhuriyet ve demokrasi Türkiye'sinde işlenenin onda biri bile etmez. Hele ABD, İngiltere gibi modern Batı ülkelerinin işlediği zulümlerin milyonda biri etmez.

Hanelerinde bin teseyyüp bulunanlar, terazide ağır gelecek faziletleri olmadığı için, İslâm'ı bugüne taşıyan seleflerimizle meşgul oluyor, onları güya hafif göstererek ağır görünmeye çalışıyorlar. "Onlar bir ümmetti, geldi geçti." Biz onların yaptıklarından değil, kendi yaptıklarımızdan ve tesirimiz nisbetinde gelecek nesillerin yaptıklarından sorumluyuz. ali.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Parvus ve modern Türkiye'nin genleri

Kemal Kılıçdaroğlu'nun Parvus ismini telaffuz etmesi, hem CHP'nin hem de modern Türkiye'nin genlerini ortaya koyması bakımından bir intak-ı hak, yani gerçeğin kendiliğinden ifadesi olmuştur.

Bu gerçekte bir asırlık ve bugün de yaşamakta olduğumuz problemlerimizin özü yatmaktadır.

Kitaplarını Parvus müstear adıyla neşreden Alexander Israel Helphand, Rusya'da doğmuş bir siyonisttir. Komünist düşünce ve eylem adamı olarak, yine Yahudi kökenli Troçki, ayrıca Lenin ve Kautski gibi komünist ve sosyalistlerle çalışmıştır. 1908'de Selânik'te kurulan, mensuplarını Rum, Yahudi ve Bulgarların teşkil ettiği ve seçimlere girerek Osmanlı Mebusan Meclisi'ne gayrimüslim mebuslar sokan Sosyalist Parti'nin kongrelerine katılmıştır. Parvus'un 1910-15 yılları arasında Türkiye'de pek çok esrarı hâlâ çözülemeyen bir ikameti söz konusudur. O, bu ikameti esnasında, İttihat-Terakki hükûmetine yakın olmuş, yazıları, Sami Hirtzberg (Hohberg) adlı bir siyonist tarafından çıkarılan Jön Türk, sonra Tanin ve Tasvir-i Efkâr gazeteleriyle, Bilgi ve Türkçülük akımının yayın organlarından Türk Yurdu dergilerinde yayınlanmıştır.

Parvus, yazılarında Osmanlı maliyesinin bozukluğu, dış borçları ve bunların üzerine binen faizler üzerinde durmakta, aynı yıllarda İstanbul'da bulunan Siyonizm'in lideri Theodore Herzl de, Osmanlı idaresine Filistin'de toprak karşılığı yüksek faizli Osmanlı borçlarını ödeme taahhüdünde bulunmaktadır. Aclan Sayılğan, Türkiye'de Sol Hareketler'de bu birbirine yakın yaklaşıma dikkat çeker. Siyonist temsilcileri İstanbul'da İttihat-Terakki hükûmeti ve gayrimüslim mebuslara yaklaşıp Yahudilerin Filistin'e rahatça göç edebilmeleri için ve bu konuda Osmanlı Meclisi'ndeki Arap mebuslara karşı yardım talep ederken, Parvus da, hem bu mebuslarla hem de Emanuel Karaso ile yakın temastadır. Karaso, Sultan Abdülhamid'e hal fetvasını götüren heyette yer alan bir Yahudi masonudur.

Yazıları İttihatçı ve Türkçü yayın organlarında çıkan Parvus, bir taraftan Rusya'da ancak bir ihtilâl komünist idarenin kurulabileceği fikri ile kendi vatanına karşı Almanlarla işbirliği yaparken, diğer taraftan, Türkiye'de de çağdaş, demokrat bir ulus devletin kurulması gerektiğini ve hem bunun için hem de Avrupa sömürgeciliğinden kurtulmamız için Almanya safında Birinci Dünya Savaşı'na girmemizi teşvik etmektedir. Biz Almanya safında savaşa girdiğimizde Alman orduları Fransa'da durdurulmuş ve savaş Almanya aleyhine doğru bir seyre girmiş bulunuyordu. "Hizmetleri"nin karşılığında İttihat-Terakki hükûmetinden vagon ticaretinde müsaderelelere nail olarak bir hayli zenginleşen, daha sonra Avrupa'daki faaliyetleri sebebiyle "ihtilâl tüccarı" olarak anılan Parvus, Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesinin hemen ardından Türkiye'yi terk eder (E. Düzdağ, Yakın Tarihimizde Gizli Çehreler).

Parvus, düşünce ve faaliyetlerinin vekâletini, resmî Türkçü-milliyetçiliğin fikir babalarından Moiz Kohen'e (Tekin Alp) bırakır. Kohen, Rus Leon Cahun, İngiliz ajanı Macar Yahudisi Wamberry, Polonyalı mühtedi, Nazım Hikmet'in dedesi Alexander Borgensky (M.Celâleddin Paşa) gibi, resmî milliyetçilik halini alacak Türkçülük akımının öncülerindendir. Kulağında "Türkiye Türklerindir" küpesi sallanan gazete de bu akım hakkında fikir vericidir. Bu akım, özellikle tek parti dönemlerinde resmî ideoloji olarak Türkiye'nin İslâm dünyasından koparılması, bütün komşularımız dâhil bütün dünyayı Türk düşmanı olarak algılama, özellikle Arap düşmanlığı ve değerler sistemi veya ideoloji temelinde İslâm öncesi Türk tarihini ve güya değerlerini yüceltme üzerine kurulmuş, Türkiye içinde güya etnik birlik gibi bir iddia takip etmiştir.

Cumhuriyet yazarı Ümit Zileli ile Nazif Okumuş'un Siyaset Meydanı'nda temel noktalarda buluştuğunu görmek, doğrusu şaşırtıcı değildi. ali.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir güzel insan daha Hakk'a yürüdü

Ali Ünal 2009.10.19

Bir defasında Fethullah Gülen Hocaefendi, "Avrupa'da kendi topografyasına göre ferdî zirveler var; fakat bizim tarihimiz ve dünyamız, Himalayalar gibi hep birbirine eklenmiş zirvelerden müteşekkil." demişti.

Gerçekten de bilhassa tarihimiz, düşünce, dinî ve "tabîî" ilimler, manâ kahramanları, sanatkâr ve edipler, kumandanlar ve devlet adamları açısından yüz binlerce zirveyle doludur. Düşünce ve ilim açısından seleflerine nisbeten geri kabul edilen Osmanlı toplumu bile, yıkılırken başta Bediüzzaman Hazretleri olmak üzere, Elmalılı Hamdi Yazır, Ömer Nasuhi Bilmen, Zahid-i Kevserî, Mustafa Sabri Efendi, Filibeli Ahmet Hilmi, Ferit Kâm, Babanzade Ahmet Naim, Mehmet Akif gibi, her biri ayrıca birer dil üstadı ve edep âbidesi zirveler yetiştirmişti. Cumhuriyet dönemi, bu noktada hâk ile yeksân bir manzara arz etse de, Alvarlı Muhammed Lütfi hazretleri, Abdülaziz Bekkine, Süleyman Hilmi Tunahan, Mehmet Zahit Kotku, Mahmut Sami Ramazanoğlu, Mahmut Ustaosmanoğlu, Fethullah Gülen, Necip Fazıl, Sezai Karakoç ve Nurettin Topçu gibi isimler, bu hâk ile yeksân manzara içinde âdeta bir gökkuşağı oluşturmuşlardır.

Artık "ehl-i hizmet" gençlerin bile taksiden inmediği bir zamanda toplu taşıma araçlarıyla hizmetten hizmete koşarken gecenin yarısını geçen bir saatte kaybettiğimiz İbrahim Canan hocamız, söz konusu gökkuşağına dahil renklerden biriydi. Bediüzzaman Hz., "Acz, gururun madeni; aşağılık kompleksi, kibrin kaynağıdır." der. Evet, bir türlü kurtulamadıkları aşağılık kompleksiyle ispat-ı nefis için tahribe ve tenkide yönelen ve malûmatı ilim zanneden bazı ilâhiyatçılar içinde ilmi, hizmet aşkı, hiç eksilmeyen gayreti ve engin tevazuu ile bir zirve idi o. Yine Bediüzzaman'ın müthiş tesbitiyle, toplumda herkes için statü denilen bir görme ve görünme penceresi vardır. Boyları pencereyi geçenler eğilirler; boyları bu pencereye yetişmeyenler, uzun boylu görünmeye çalışırlar. İşte, büyüklerde büyüklüğün ölçüsü ve tezahürü tevazu; küçüklerde küçüklüğün ölçüsü ve tezahürü ise tekebbürdür. İbrahim Canan hocamız, büyük görünmeye çalışan pek çok cücenin yanında yukarılara ser çekmiş boyuyla bir tevazu modeliydi. En son, Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı'nda vakfın Fethullah Gülen Hocaefendi'yi tanıtmak için hazırladığı programı görüşmek üzere bir araya gelmiştik. Fakir, biraz yar-ağyar mülâhazası, biraz bizzat Hocaefendi'nin şahsının öne çıkarılmasından duyduğu fevkalâde rahatsızlık, biraz da Bediüzzaman Hz.'nin Peygamber Efendimiz'i tanıma adına bile Kur'an'ı, İslâm'ı, İslâm medeniyetini nazara vermesi sebebiyle, Hocaefendi'nin şahsına odaklanmaktan çok, düşüncelerini ve bu düşüncelerin meydana getirdiği pratiği incelemek gerektiğini arz ettim. Canan hocamız, buna katılmakla birlikte, "Hocaefendi'nin insanlara tesir eden bir şahsiyeti de var. Aynı şeyleri o yazıp söyleyince tesiri başka oluyor. İnsanlar, onun şahsî kemalâtına da tutuluyor." diyerek, şahsını da düşünceleriyle birlikte ele almanın gerektiğini buyurmuş ve - fakirin takdiri ne ifade eder ama- gözümde, gönlümde birkaç kat daha büyümüştü.

Değerlerimize maalesef sahip çıkmıyoruz. Erdem Beyazıt, iyi bir şairdi; İslâmî değerleri terennüm etmişti; düşünce insanıydı ve ayrıca milletvekilliği yapmıştı. TFF Başkanı Hasan Doğan ile aynı gün veya günlerde vefat etti. Sayın Doğan da elbette değerli bir insandı ama, merhum Erdem Beyazıt'ın bu ülkeye hizmeti, merhum Doğan'inkinden daha az olmamıştır. Buna rağmen, Erdem Beyazıt'a yer vermeyi beklediğimiz ve üzerlerinde hakkı bulunan bazı medya organları bile, Hasan Doğan'a verdikleri yeri ondan esirgediler. Ergun Göze de hiçbir zaman bu ülkeye Halit Refiğ'den daha az hizmet etmedi; ondan da Sayın Refiğ'e verilen yer fazlasıyla esirgendi. Bu da, bilhassa İslâm hassasiyetli bilinen kesimin nerelere savrulduğunu gösteriyor. Allah, İbrahim Canan hocamıza Kendine lâıyk şekilde rahmet etsin; yakınları ve sevenleriyle birlikte bütün İslâm dünyasının başı sağ olsun. a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aydın ayıbı

Ali Ünal 2009.10.26

Çoğu aydınımız, halkını, halkın büyük çoğunluğunun dinini ve onun hem geçmişinde hem bugününde en önemli yeri olan İslâm'ı ve tarihini bilmiyor.

Bilmediğini de bilmiyor ve bu konularda kulaktan dolma, üstünkörü ve ilk-orta öğretim sıralarında edindiği bilgilere dayalı olarak rahatça hüküm verebiliyor. Halil İnalçık bile, öyle anlaşıyor ki, İslâm hakkında, Sünnîlik ve Alevîlik hakkında hiçbir temel ve doğru bilgiye sahip değil ki, ilk Osmanlı padişahlarını Alevî-Bektaşî, Osmanlı'nın Fatih'e kadarki kuruluş dönemini Alevîlik-Bektaşîlik tesirinde görebiliyor. Oysa bırakın Osmanlı padişahları içinde bir Alevî-Bektaşî bulunmasını, Osmanlı Devleti'nin, herhangi bir döneminde Alevîlik-Bektaşîlik tesirinde olmasını, Anadolu'da Babaîlik olarak ortaya çıkan, Vefâîlik, Hayderîlik, Kalenderîlik gibi tarikatlarla renklen, sonraları Bektaşîlik ve Alevîlik gibi manzaralara bürünen akımlar hakkında Prof. Mustafa Akdağ'ın iktisatçı-tarihçi bir ilim adamı objektifliğiyle vardığı sonuç çok farklıdır: "Söz konusu bu tarikatlar, Türk halkının din anlayışını açık İslâmî kaidelerden saptırmıştır. Onların türündeki tarikatçılığın bu menfi rolüne rağmen, mesele tarih edebiyatımıza ters geçmiştir. Bu tarikatçılığı dinde bir tekâmül hareketi sayanlar, onların, din anlayışını medrese skolastiğinden kurtararak, daha hür bir tefsir yoluna götürdüklerini sanıyorlar. Halbuki bu hareket, Müslümanlığın ciddi tefekkür tarihinde hiç de yer almamış, buna karşılık, halk tabakalarının din terbiyesinde hayli menfi tesirler yapagelmıştır." Akdağ, Selçuklu ve Osmanlı yönetimlerinin baştan itibaren "kitabî, ilmî ve Sünnî Müslümanlığı benimsediklerini" de açıkça not eder.

Bunun gibi, aydınımız, demokrasi, hukuk hakimiyeti, insan hakları deyince de gözlerini hemen Batı'ya çevirmekte ve âdeta bize ne kötülük gelirse kendimizden, bütün iyilikler de ancak Batı'dan gelir tavrı sergilemektedir. Mehmet Altan, bir programda Magna Carta'yı zikrediyordu. Magna Carta'nın Batı'da demokrasi yolunda önemli bir yeri olduğuna inanılır ve sembolik bir yeri de vardır. Oysa 1215'te İngiliz kralı John'un imzalamak mecburiyetinde kaldığı bu "Büyük Özgürlükler Sözleşmesi"ni krala, Fransa'ya karşı kaybedilen savaş, bazı iç olaylar ve İngiltere Kilisesi'nin "Hristiyan cüzdanının kan emicileri" olarak nitelediği faizle borç veren Yahudi bankerlerin kralla işbirliği halinde olması gibi sebeplerle durumları sarsılan baronlar, yani Kraliyet bağlantılı "toprak ağaları" ile Papalık ve İngiltere (Canterbury) Kilisesi dikte ettirmiştir. Sözleşme, vatandaşların özgürlüğünden çok, "özgür kişi, özgür savaşçı" manâsına gelen baronların kısmî özgürlüğünü tanımış ve kralın yetkilerini bunlarla ve Kilise ile kısmen paylaşmıştır. Sözleşme 3 ay kadar sürmüş, bu 3 ay içinde tatbik edilmemiş, 1216, 1217 ve 1225'te tekrar ele alınmıştır ve 1215'teki ilk şekli "Kralın düşmanları" olan baronların eseri iken, 1225'teki asıl ve sonraki gözden geçirmelere esas teşkil eden şekli, kral Henry III ve "arkadaşları"nın eseri olmuştur. Kral, 25 kişilik bu baronlar heyetine sadık kalma sözü vermiş ve 1215 sözleşmesinde yer alan Yahudi bankerler konusu, sonraki sözleşmelerden çıkarılmıştır. Bu yönüyle Magna Carta, solcu aydınlarımızın pek çok diline doladığı Batı feodalizmine de bir bakıma hukukî mesnet teşkil eder.

Aydınımız, insan hakları deyince de hemen 10 Aralık 1948 tarihli İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ni hatırlıyor. Ama, tarihte insan hayatının manâsı ve değerinin; hayatın, özel mülkiyetin, akıl ve beden sağlığının, kişi mahremiyeti ve aile kurma, inanç seçme ve inancını yaşama haklarının ve fikir hürriyetinin mutlak koruma altına alınmasının; yönetimde adalet ve hukuk hakimiyetinin, şûranın, seçimli hükümetin, kamu hazinesinin nasıl bütün bir halka ait olduğunun ve bunlar gibi daha pek çok insan hak ve hürriyetlerinin kaynağı ve uygulaması için neden bir defa olsun Kur'an'a, hadislere, önceki İlahî kitaplara ve Doğu'nun tarihine bakılmaz! a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Biz, başkalarına benzemeyiz

Ali Ünal 2009.11.02

1950'den bu yana yaşadığımız 4 darbeye, bir sürü darbe teşebbüslerine, andıç çalışmalarına son olarak "AK Parti hükümetini ve Gülen Cemaatini bitirme" planı eklendi.

Esasen Orgeneral Başbuğ, seleflerinden farklı olarak, Türkiye'de birtakım Müslümanların eğitim ve sosyal muhtevalı çalışmalarına muhalefetini bazı konuşmalarıyla açıkça ortaya koymuştu. O, Kara Kuvvetleri komutanı iken yaptığı bir konuşmada da şunları söylüyordu: "Toplumumuzun bu tür hareketlere karşı bilinçlendirilmesi... amacıyla topyekûn bir mücadele verilmesi gerekmektedir. Cumhuriyet'in temel niteliklerine sahip çıkmak, ... yasalarla askere verilmiş bir görevdir ve askerin yasalarla kendisine verilmiş bir görevi yapmak ve yapmamak gibi bir seçeneği ve lüksü yoktur." Başbuğ, "kaçınılmaz" gördüğü bu mücadeleyi, Türk ordusunun başka ülkelerin ordularına benzemediği, benzeyemeyeceği teziyle açıklıyordu.

Evet, gerçekten "biz, başkalarına benzemeyiz". Şu ana kadar komuta kademesinden Türkiye'nin silah ve savunma sanayiinde, dışarıdan aldığımız silahların bakımı ve modernizasyonunda bile dışa bağımlılığı, bu bağımlılığın "ulus-üniter devlet"in bağımsızlığı ve bekasına olan tehdidi, ASELSAN'da yerli savunma sanayiini geliştirmek için çalışan dört mühendisimizin, hem de birinin askerlik görevini yaparken intiharı veya öldürülmesi gibi hayati konularda sesinin çıktığına çok şahit olmadık. Bunun yanı sıra, her yıl bütçemizin üçte bire yakını tüketen askerî ve savunmaya yönelik harcamaların denetleme dışı tutulması, 12 Eylül darbesinin baş aktörlerinden Tahsin Şahinkaya'nın yabancı bir dergide Ortadoğu'nun en zengin generali olarak ilan edilmesi gibi vakıaların zihinlerde biriktirdiği şüpheler, askerin OYAK gibi vasıtalarla ekonominin de içinde bulunması gibi akçalı konularda da askerden çok ses duymadık. 86 yıldır, bütçemiz üzerindeki onca yüküne rağmen, artçı problemlerini o günden bu yana Türkiye'nin ve sivil hükümetlerin çektiği Kıbrıs çıkarması dışında askerin bir dış müdahalesi de olmadı. 26 yıldır PKK terörüne karşı verilen mücadelede sonuç alıcı kesin bir başarı sağlayamadık. Asker, sık sık milletin bağrından çıktığını ilan etmeyi sever ve dine karşı gösterilmekten de hoşlanmaz. Bu milletin en az % 70'i dinine bir şekilde bağlıdır; kadınlarımızın % 70'e yakını dinî bir vecibe olarak başörtüsü veya türban -türbanın başörtüsüne karşı modern bir baş kapama vasıtası olarak ilk YÖK başkanı İhsan Doğramacı tarafından icat edildiğini biliyoruz- takar; PKK terörüne kurban verdiğimiz şehit erlerimizin dindar ailelerde yetiştiğine ve bayan yakınlarının çok büyük çoğunluğunun başörtüsü taktığına hep şahit olageldik; halkımızın sırf çocukları ahlâklı yetişsin, dinini de bilsin diye imam-hatip liselerine ve Kur'an kurslarına olan teveccühü ortadadır. Bunlar ve bunlar gibi gerçeklere rağmen asker, lâiklik vurgusuyla sürekli İslâm'ın kaçınılmaz bazı içtimaî tezahürleriyle mücadele ettiği, meselâ, hiç de yakışık almayan bir şekilde Sayın Cumhurbaşkanı'nın eşiyle karşı karşıya gelmemek için nasıl köşe kapmaca oynadığı da bir vakıadır.

Bütün bu gerçeklerden hareketle, bu sütunda AK Parti'nin ve Başbuğ'un cemaat veya cemaatler olarak andığı kesimlerin karşı karşıya getirilip, ikisinin bitirileceği plan ve düşüncelerine temas edilmişti. Dursun Çiçek imzalı plan ve çalışmanın da, bu bakımdan birkaç kişiye ait olması mümkün değildir. Bu çalışmalardan da vazgeçilmeyecektir. Yapılması gereken, askerin demokratik yapı içindeki yerine çekilmesi ve sivil otoritenin hakimiyetini kesinlikle kabullenmesidir. Bu da, önce şu son plan konusunda kesin netice alıcı bir aksiyonla birlikte, siyasî reform ve yeni bir anayasayı mutlaka gerekli kılmaktadır. Bu yapılamadığı için bu ülke hep darbeler yaşamış, Başbakan ve bakanlar ipe gönderilmiştir. AK Parti iktidarı da bu siyasî reformu başaramazsa, korkulur ki, benzer partilerin önceden yaşadığı sondan kurtulamayacaktır. a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Alevî açılımı

Ali Ünal 2009.11.09

Türkiye'de sistem, empoze bir sistem olarak halkıyla, onun değerleriyle ve tarihiyle zıtlaşmaktan ve onu düşman tanımaktan kaynaklanan çoğu üretilmiş problemlerle ve genellikle bu problemlerden güç alarak bugünlere geldi.

Ama sistem her ne kadar katı ve tutucu şekliyle devam etmekte directse de, artık hem içeriden hem de çevresindeki ve dünyadaki değişim ve gelişmeler sebebiyle dışarıdan gelen baskılar, AK Parti iktidarını söz konusu problemlerin teşkil ettiği kamburlarla karşı karşıya getirmiş bulunuyor. Bu da, iktidarı bazı "açılımlar"a zorluyor.

İktidar, bazı çevreler tarafından bir Kürt problemi olarak gösterilen, fakat öncelikle sisteme ait ve haricî tesirlerin de fazla rol oynadığı daha çok üretilmiş bir Türkiye problemi olup, 1980'den sonra PKK terörü halinde baş veren problemin çözümü için başlattığı "demokratik açılım"da iyi bir sınav veremedi. Şu ana kadar ortaya konan performans, problemin teşhisinin tam yapılamadığını ve "demokratik açılım"la problemin en fazla buzdolabına kaldırılabilceğini gösteriyor. ABD'nin bilhassa İsrail tesirli Irak-Kuzey Irak meselesi, enerji ve enerji havzaları üzerindeki evrensel çatışmanın dikkatleri Orta Asya'ya çekmesi ve Türkiye'nin mutlaka güvenli olması gereken enerji geçişinde vazgeçilmez bir ülke haline gelmesi gibi faktörler, söz konusu açılımda önemli rol oynuyor. Dolayısıyla probleme daha çok konjonktürel yaklaşıyor, asıl sebepleri noktasında bakılamıyor; böyle olunca da onu temelden çözecek adımlar atılamıyor. Kürt halkını asla temsil etmediği halde PKK, Güneydoğu'da AK Parti'nin de gerisinde olan DTP ve ona mevcut şartlarda bir Kürt problemi olarak bakılmasını isteyen çevreler asıl muhatap kabul edilip, halkın büyük çoğunluğu, bu çoğunluğu temsil edenler dikkate alınmıyor; geçmişte üzerinde bu ölçüde birleşme olmayan tam demokratikleşme yolunda yeni bir anayasa yapmaya gidilemiyor; asker kendi sınırlarına çekilemiyor; polis-jandarma ikilemi kaldırılamıyor; iktidar, dayanması gereken asıl güç kaynaklarına dayanamadığı gibi, bu kaynaklara karşı icraatlar da ortaya konabiliyor.

Ağır-aksak yürüyen "demokratik açılım", Alevîleri de içine alacak. Ümit ederiz ki iktidar, bu meseleyi olsun temelden ve bütün boyutlarıyla teşhis edici bir çalışma yapmıştır. Bunun için de önce bazı çevrelerin telkinlerine kanmadan, "Kürt" ve "Alevî meseleleri"nin halka ait ve halk içi meseleler olmadığı bilinmelidir. Yani, Kürt meselesi, her ne kadar Kürtler bir dışlanma yaşamışsa da bu, onların İslâm'a daha bağlı görülmelerinden kaynaklanmıştır ve etnik temelde dışlanan Kürtler değil, Kürtlük olmuştur. Elbette bu da yanlış; fakat bu yanlışları yapanlar hiçbir zaman Müslüman Türk halkı olmamıştır; mesele bir sistem meselesidir ve Müslümanlıkları sebebiyle Kürtlerin, etnik temelde Kürtlüğün dışlanması, bir düşman gibi algılanması, Kürtçülüğün doğması ve gelişmesinde önemli rol oynamıştır. Bunun gibi, Türkiye'de Alevîlik de hiçbir zaman Sünnîlik tarafından ve Sünnîlik sebebiyle dışlanma yaşamamıştır. Osmanlı Devleti dahil tarihimizde bir Sünnî-Alevî çatışması olmamıştır ve elbette farklı boyutlarına rağmen, Osmanlı Devleti dönemindeki mücadele, devlet ile -Alevîlik de değil- bazı Alevîler arasında siyasî bir mücadele şeklinde cereyan etmiştir. Bunun daha geçmiş tarihe giden mühim kökleri bulunduğu gibi, söz konusu mücadelenin asıl aktörü de İran'da kurulan Safevî devleti olmuştur. Nitekim Safevîler iktidarı 18'inci asrın ilk yarısında Avşar Hanedanı'na kaptırınca, bu hanedanın ilk hükümdarı Nadir Şah'tan sonra bu mücadele de durmuştur. Bunun gibi, Cumhuriyet döneminde Alevîler bir dışlanma yaşamış ve devlet, Sünnîliği benimsemiş ve korumuş gibi görünse de, gerçek hiç de böyle değildir. Belki tam tersine, rejimin karakteri sebebiyle Sünnîlik ve Sünnî Müslüman çoğunluk sindirilmeye, kontrol edilmeye, rejim adına halk tabanında ve nazarında "dinî bir payanda" olarak kullanılmaya çalışılmıştır.

Alevî açılımında hassas noktalar

Ali Ünal 2009.11.16

Açılımlarda gözden uzak tutulmaması gereken en önemli nokta, açılımların devlet ile bazı veya bütün vatandaşları arasında bir mesele olmasıdır; kendisini şimdiye kadar halkının üzerinde "mutlak âmir" olarak gören devletin, halkın "benim devletim" diyebileceği bir noktaya gelme teşebbüsüdür. Ümit ederiz ki, böyledir. Yoksa halk kesimleri arasında bir mesele söz konusu değildir.

İkinci olarak, açılımlardan rahatsız olanları ve rahatsızlıklarının sebeplerini iyi teşhis etmek gerekmektedir. Açılımlardan, samimi endişeler taşıyan bazıları dışında, (1) kendilerini, halkına yabancı, dolayısıyla onu düşman tanıyan ve hakimiyetini devam ettirme adına problemler üreten sistemin ve sistem, dolayısıyla kendileri için var gördükleri Türkiye'nin sahipleri bilen bir azınlık rahatsızdır. (2) Bizzat Kürtler ve Alevîler içinde açılımlarla çözülmek istenen problemlerin rantını yiyen, dolayısıyla bu problemlerin bitmesini istemeyenler vardır. (3) Hemen her kesimde Türkiye'deki hakim statükodan beslenen gruplar da vardır ki, bunlar, kendilerini kabul ettirecek müsbet değerleri bulunmadığından, ülke içinde cepheler oluşturarak veya kendilerine bazı cepheler seçerek onları tenkitle varlıklarını sürdürmeye çalışmaktadırlar. Bu üç rahatsız grubun muhalefetleri ve sebep olabilecekleri provokasyonlar karşısında soğukkanlı olmak, kavgadan ve kavgacı üsluptan uzak durmak ve doğrular üzerinde yapıcı bir tavırla ısrar etmek, çok önemlidir.

Açılımlarda en önemli vazife, kendilerine açılım yapılan kesimlere düşmekte ve devletin de bu kesimleri muhatap almada dikkatli olması gerekmektedir. DTP, PKK ve sadece bazı Alevî dernek ve kuruluşları yegâne muhatap kabul edilirse, ne açılımlar problemleri temelden çözmeye yarar ne de uzak vadede bir yarar sağlar. Devlet, herhangi bir komplekse kapılmadan halk tabanını ve çoğunluğunu arkasına alabilmeli ve halkımızın kabul ettiği asıl temel ve birleştirici değer olan İslâm'ın birleştirici özelliğinden yeterince istifade edebilmelidir.

Alevîler de büyük çoğunlukları itibarıyla kendilerini İslâm'ın içinde mütalâa etmekte ve böyle tanınmak istemektedirler. Bunların dışında kalan bir azınlığı temsil eden bazı dernekler, Alevîliği İslâm'ın içinde görmedikleri gibi, Alevîlerin varlığını iddia ettikleri problemlerinin çözülmesinden çok, Sünnî-Müslüman çoğunluğun aleyhinde isteklerde bulunmakta, meselâ, din derslerinin kaldırılması ve Diyanet İşleri Başkanlığı'nın lâğvedilmesi üzerinde ısrar etmektedirler. Zannediyorlar ki sistem, din derslerini ve Diyanet İşleri Başkanlığı'nı İslâm'ın ve Sünnî çoğunluğun lehine olarak sahipleniyor. Açılımları destekleyen bazı liberaller de, ne yazık ki gerçeklere ters olarak aynı şekilde düşünüyorlar. Oysa sistem, mecburî din dersleri ve Diyanet İşleri Başkanlığı ile İslâm'ı kendini koruyacak şekilde kullanmak ve Diyanet İşleri Başkanlığı'nı da buna alet etmek gayesi gütmektedir. Söz konusu isteklerde bulunan Alevîler, devlet her bakımdan dinden elini çeksin; dinî hizmetleri, din öğretim ve eğitimini de halkın kendisine bıraksın diyebilseler, samimiyetlerine inanılır. Ama bunu da diyemiyorlarsa, onların Alevîlik hakları ve açılımlardan anladıkları ve hedefleri, İslâm ve Sünnî Müslüman çoğunluk karşıtlığından başka bir şey olamaz.

İslâm içinde kalmak isteyen Alevîler, cemevlerine mabed statüsü tanınmasını istiyorlar. Oysa Kur'an, bütün Müslümanlara ayrı ve karşıt cemaatler oluşturmaktan bir arada aynı mescidlerde, camilerde ibadet etmelerini emretmekte (Bakara Sûresi/2:43) ve farklılık, karşıtlık üzere herhangi bir ibadethane yapılmasına asla izin vermemektedir. (Tevbe Sûresi/9:107) Bu bakımdan, cemevlerine mabed statüsü isteme, İslâm'ın dışında olmayı

istememdir. Cemevlerine ancak tekke-dergâh statüsü verilebilir ki, tekke ve dergâhların resmen tanınması devrim kanunlarına aykırı olup, baştan sona yeni bir anayasanın yapılmasını gerektirmektedir.

Aslında Türkiye, her yönden, tam kapsamlı bir "reform", bir "açılım" istiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İlimsiz 'ulema' ve kurban

Ali Ünal 2009.11.23

Bütün bir varlık ağacının meyvesi hayattır. Nasıl ışık varlıkların görünme sebebi ise, hayat da, çoklukta birlik sebebi ve tecellisidir. Meselâ, İlim, İrade, Kudret, Rahmet, Hikmet, İnayet gibi İlâhî sıfatların ortak tecelli noktası olan hayat, hem bu sıfatlarla Allah'ı tanıtır, hem de havada, suda, toprakta dağınık ve bilinmez halde bulunan zerrelere, unsurları bir araya toplayarak onlara birlik kazandırır.

Hayat çıktığı zaman, cesedin toprakta dağılıp gitmesi gibi bu unsurlar da dağılır. Hayat, sahibini her şeyle münasebettar, âdeta her şeye sahip kılar. Hayatsız cisim, dağ da olsa yetimdir; ama hayattar her bir arı, "Yeryüzü bahçem, dükkânım, güneş lambam, bütün çiçekler bana çalışan hizmetçilerimdir." diyebilir ve her şeyle münasebet kurar. Hayatın mertebeleri vardır: nebatî (bitkisel) hayat, hayvanî hayat, meleklerin, ruhanîlerin, cinlerin hayatı ve yaratılmışlar içinde en yüksek seviyede şuur ve irade ile donatıldığı için en yüksek mertebedeki insanî hayat. Ayrıca dünya hayatı, kabir hayatı, şehidlerin kabir hayatı, Hz. Hızır ve İlyas gibi zatların hayatı, Hz. İsa ve İdris peygamber gibi dünya hayatları farklı sonlanan peygamberlerin hayatı gibi.

İşte hayat Allah katında o kadar önemlidir ki, İslâm, bir insanın hayatını almayı bütün insanların hayatını almak, bir insana hayat kazandırmayı bütün insanlara hayat kazandırma gibi değerlendirmiş, bir hayat ile bütün hayatı, bir insanın hayatı ile bütün insanların hayatını aynı değerde tutmuştur. Buna rağmen Allah verdiği hayatı geri alıyorsa bu, onu çok daha büyük bir mertebeye ulaştırmak içindir. O bakımdan ölüm, insan için fânî ve elemelerle dolu hayattan ebedî hayata, özellikle şehidler için sâfî, elemsiz ve mesut bir sonsuz hayata intikalin kapısıdır. Hayat sahibi varlıklar içinde hayvan, kısmî şuur ve iradesi ile yüksek mertebede bir hayata mazhardır. Koyun, keçi, sığır ve deve gibi, insan için mücessem nimet olduklarından Kur'an'da "nimet" olarak anılan hayvanlar, insana gıda olmakla insan vücudunda insanî hayat mertebesine yükselirler; o insan mü'minse, Âhiret'te ebedî insanî saadete mazhar olurlar. İlâhî bir nefha olan ruh, hayatın, dolayısıyla bütün duyuların, duyguların, melekelerin kaynağıdır. Maddî beden, onun kabiliyetlerini sınırlar. Madde inceldiği ölçüde ruh güç kazanır; madde kalınlaştığı ölçüde ruh zayıflar. Ölümle beden kafesinden kurtulan ruhlar, çok daha üst bir görme, duyma, bilme, hissetme, yaşama seviyesine ulaşırlar. İşte, nasıl ölen insanların ruhları bâkî ise ve çok daha üst bir mertebeye yükseliyor, ondan da çok daha üstün bir hayat mertebesine namzet hale geliyorlarsa, hayvanların ruhları da bâkidir ve hayvan öldükten sonra yaşamaya devam eder. Hayvan, sorumluluğu sınırlı olduğu için, onların ruhları çok daha mesut olarak varlıklarını sürdürür; dünyevî hayatın elemelerinden kurtulur; kurban olan hayvanların ruhları âdeta şehid hayvan muamelesi görür. Âhiret'te insanlar gibi hayvanlar da Âhiret'e ait hale getirilmiş bedenleriyle buluşturulacak, kendi aralarında ve insanla hesap görüp haklaşacaklar, sonra her bir havyan türünü temsilen uhrevî bir fert Cennet'te yaşamaya devam edecek, diğer fertler toprak olacak, ama Âhiret'in taşı-toprağı da canlı olacağı için, varlıklarını canlı olarak sürdüreceklerdir.

Kurban, bu gerçeğin dışında, ekonomik-içtimaî yanları da bulunan bir ibadet olarak çok büyük manâ ve yararlar sahiptir. Buna rağmen, bugün bazı nevezuhur, ilimsiz "ulema", halâ zihinlerde onun değerini azaltıcı yayınlarda bulunabilmektedir. Bu yayınlar, iyi niyetten kaynaklanıyorsa düpedüz gaflettir; ispat-ı nefis, farklı şey

söyleme, orijinalite yapma gibi nefsanî hastalıklardan kaynaklanıyorsa İslâm'a, Ümmet-i Muhammed'e ve bu ülkeye düpedüz ihanettir, düşmanlıktır.

Bugün İslâm'ın ve Müslümanların her zamankinden büyük temel dertleri vardır. Bunlar çözüm beklerken, hakkında hüküm çoktan verilmiş bir meselede zihinde şüpheler uyarmak ve İslâm'ın surlarında yeni gedikler açmak, İslâm'a ihanettir, düşmanlıktır.

Kurban, Cuma gibi, cami gibi, ezan gibi, bayramlar gibi içtimaî şiarlardandır; İslâm adına umumî bir muallimdir, mürşiddir. Müslümanlığı koruma adına surlardan bir surdur. Bu tür şiarlar, ferdî farzlardan daha önemlidir ve hassasiyetle korunmalıdır. Dolayısıyla, bu şiarları önemsizleştirecek her söz ve davranış, İslâm'a ihanettir, düşmanlıktır.

Diğer ibadetler konusunda olduğu gibi, kurban konusunda asırlarca önce İslâm'a sahip, müçtehid ulemâ bütün rivayetleri değerlendirerek hükmünü vermiş ve bunların üzerine mezhepler teessüs etmiştir. Milyarlarca Müslüman, 12-13 asırdır bu mezheplere bağlı olarak hayatını sürdürmektedir ve bu 12-13 asrın 10 asrı ihtişam asırlarıdır. Buna rağmen bugün, mukallid bile olunamazken kırıntı malûmatla ve ferdî rivayetlere dayanarak âdeta içtihad hevesine girmek, İslâm'a, müçtehid ulemâyâ, bütün bir tarihe ve geçmiş nesillere ihanettir, suç yüklemidir, düşmanlıktır.

Tarım ve bilhassa problemlerle sarsılan, ihanet politikalarıyla boşaltılmaya çalışılan Doğu ve Gündeydoğu merkezli hayvancılığımız, bu ülkenin hayatî can damarlarıdır. Hayvancılığın en önemli kaynaklarından biri kurbandır. Kurban konusunda onun önemini azaltıcı yayınlarda bulunmak, bu ülkeye, bugününe ve geleceğine ihanettir, düşmanlıktır.

Malûmatınızı, kuş gibi kay halinde vermeyin; onu süt, yani ilim haline getirmeye çalışın ve ellerinizi de, dillerinizi de İslâm'ın üzerinden çekin.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sünnîler, Alevîler ve Dersim

Ali Ünal 2009.11.30

Peygamber Efendimiz (sas), kendisine Risalet görevi verilmeden önce Mekke'de zulme ve zalimlere karşı mazlumlara korumak için kurulan Hılfü'l-Fudul'e katılmış ve Risaleti döneminde bile, "Benzer bir anlaşma yeniden yapılırsa yine girerim" buyurmuşlardı. Adalet, İslâm'ın 4 ana rüknünden biridir ve Kur'an, Müslümanlara bütün mazlumlara için gerekirse savaşmaları emrini verir (4, 75). Bir masumun hakkını bin canı yüzünden bile feda etmez. İslâm böyle buyurur; İslâm'ın şuurundaki gerçek Müslüman rehberler, meseleye böyle bakmışlardır. Evet:

"Dersim faciası ki, Büyük Doğu Mecmuası'nın 17. sayısında "Doğu Faciası" başlığı altında yazılanlar, dünyada emsali vuku' bulmamış öyle bir zındıklık, münafıklık ve vatan ve millete hadsiz bir düşmanlık olduğunu kat'i ispat ediyor.

"Rivayetlerde, âhir zamanın dehşetli şahısları için bir canı yüzünden yüz köyü harap eder, bir asi yüzünden binler masumu mahv eder diye ifade edilmiş. İşte, 1937'deki Dersim faciasında binler masumların, ihtiyar

kadınların hem öldürölüp hem ateşlere atılması, bir isyan tevehhümü ve ihtimali yüzünden yaktırılması, o rivayetleri kat'i hakikat olarak bizi suçlayanların gözlerine sokuyor."

Bu sözleri söyleyenler, 1948'de Afyon'da tutuklu olarak yargılanan bir kısım Risale-i Nur talebeleridir.

"En aşağı 50.000 Müslüman'ın kanını ve canını ihtiva etmesi bakımından ... kalın hatlarıyla bir harita gibi çizdiğimiz bu facianın tarihte bir benzeri gösterilemez. Babalarını arayan ve yanına gitmek istediklerini söyleyen iki mâsum çocuğun Hozat Kaymakamı tarafından süngületerek babalarının yanına gönderilmesi... Kendisinin öğretmen ve köy halkıyla alâkasız bir şahıs olduğunu iddia ederek alevler içinden fırlamak isteyen bir gencin, kalasla itilip alevler içine atılması ve karşısında sigara içilmesi... Buğday sapları üstünde yakılan, daha evvel kurşunlanmış bütün bir köy halkı... Mazgirt Tersemek nahiyesinin halkı doğranmakta. Merhamet sahiplerinden biri, 1 ile 10 yaş arasında 20 kadar çocuğu alıp bir derenin içine saklamıştır. Vaziyet birden haber alınıyor. Çocukların öldürölmeleri emri veriliyor. Fakat bu emri yerine getirebilecek kimse zuhur edemiyor. Nihayet en karanlık suratlı bir adam bulunuyor ve bir dere içinde titreşe titreşe bekleyen 20 mâsumun işi bitiriliyor. ... Murat suyunun kandan kıpkızıl aktığını görenler olmuştur... Cesetleri değil, mânaları muhakeme ve idam eden tarih, bakalım bu 50.000, çocuk, genç, ihtiyar, kız, kadın, hasta, alil Müslüman cesedine karşılık kaç ferdin manâsı üzerinde ebedî idam kararı verecektir?"

Bu cümleler ise, merhum Necip Fazıl Kısakürek'e ait.

Dönemin en önemli Sünnî Müslüman mütefekkirleri ve mazlum, mağdur Müslüman rehberleri, Dersim faciasını böyle görüyor ve anlatmanın en zor olduğu bir zamanda böyle anlatıyorlar. Ne var ki, bir Alevî tarih araştırmacısı ve yazar Cemal Şener, bütün müşahhas gerçeklere aykırı olarak tam bir çarpıtmada bulunabiliyor: "Dersim faciasında başbakan Bayar'dı (Yalan! İnönü idi); o tarihte Genelkurmay Başkanlığı'na Fevzi Çakmak getirildi (Yalan! Çakmak, o tarihte 15 yıldır Genelkurmay Başkanı'ydı!) ve tenkili Osmanlı döneminden kalma bir paşa olan Abdullah Alpdoğan yaptı (Mustafa Kemal ve İnönü de Osmanlı döneminden kalma paşalardı.). Dolayısıyla, bu üç mürtecî, Alevîler hiçbir zaman irtica ile alâkalı olmadıkları için Alevîleri katlettiler." Bir Alevî tarih araştırmacısı ve yazar, Dersim'i böyle değerlendirebiliyor. Ve bugün, bilhassa yüksek yargıda vicdanları kanatan kararları verenlerin de pek çoğu, Alevî yargıçlar olsa gerek. Ve bir diğer gerçek, bir asırdır bu ülkedeki her türlü zulmün en büyük mağduru da Sünnî Müslüman çoğunluk olmuştur.

Eğer Sünnî-Alevî, Türk-Kürt demeden, halk tabanında, kanaat önderleri ve entelektüeller arasında zulme, hukuksuzluğa karşı ve en temel insan haklarını koruma adına ortak bir tavır takınılamazsa, zulüm, Sünnî'si ve Alevî'siyle, Türk'ü ve Kürt'üyle halk çoğunluğunu vurmaya devam edecektir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ne zaman büyük ülke olunur?

Ali Ünal 2009.12.07

İlk defa kültür mantarını, 1991 yazında 6 hafta kadar kaldığım İngiltere'nin Leicester şehrinde bir markette gördüm ve sepetiyle kasiyerin önüne getirdim. Kasiyer, "Tamamını alacak mısınız?" diye sordu. "Evet!" dedim. Tarttı, 1,5 kilo geldi. Kasiyer, yanındaki diğer kasiyere "Lord bu, lord!" dedi. Londra'da bir manavdan bir tane bamya, yarım havuç ve bir baş soğan alan kadın da görmüştüm.

Bunu şunun için anlatıyorum. Bazı aydınlarımız, Türkiye'de kişi başına düşen gayri safi hâsılanın ve dolayısıyla "yaşam kalitesi"nin bazı Avrupa ülkelerine nazaran ne kadar düşük olduğundan bahsetmeyi severler. Oysa biz, Batı'dakine nazaran genellikle çok az çalışır; çalışmadan, hele devlet kesesinden geçinmeyi pek severiz.

Maaşının azlığı sebebiyle sokağa dökülen memurların çoğu, "Neden bu devlet, memur istihdamında koskoca bir KİT gibi? Acaba ben işimin hakkını veriyor muyum?" diye hiç sormaz. 1,5 kilo mantar, kilo kilo meyve ve sebze almak için lord olmaya ihtiyaç yoktur. Neden? Çünkü Türkiye, her şeye rağmen temel gıda açısından zengin bir ülkedir.

Ne var ki, özellikle Kemal Derviş döneminden bu yana tarım ve hayvancılık sektörümüz büyük darbeler yemektedir. Bugün dünyada güçler arası asıl mücadele, enerjinin yanı sıra asıl tarım alanında veriliyor; ayrıca, büyük güçlerin sömürü mekanizmasını, istihbarat faaliyetleri ile, bilhassa biyolojik harp sanayii dâhil, silah ve ilaç sanayii oluşturuyor; Genetik mühendisliği ve bir endüstriye dönüşen tıp, söz konusu mücadele ve sömürde ana motor olma fonksiyonu görüyor. Tarımımız, tarlalarımız (ve tabii ki sağlığımız), yalnızca GDO'lu ürünlerin değil, melez (hibrid) tohumculuğun ve suni gübrenin tehdidi altında. Geçtiğimiz yaz, Uşak ve Afyon civarında köylüler, hükümetin geçen yıla kadar ekegeldikleri siyah haşhaş yerine beyaz haşhaş ekme mecburiyeti getirdiğinden, beyaz haşhaş tohumlarının ekildikleri tarlaları âdeta esir aldığından, haşhaşçılığı da esir alacağından şikâyet ediyorlar, ilginç olanı, bu tohumların İsrail'den geldiğini söylüyorlardı. Domates gibi pek çok ürünlerde benzer bir sürecin haylidir yaşandığını da biliyoruz. Pek çok Müslüman-Arap ülkesinin süt ürünlerini Hollanda ve Danimarka gibi küçücük iki ülke sağlıyor. Bu iki ülkenin kat be katı tarım ve hayvancılık arazisi olan ülkemizde ise hayvancılık gittikçe seviye kaybederken, tarımımız da pek çok sahada dışa bağımlı hale geliyor. Konya ovası gibi ovalar, yanlış sulamacılık yüzünden verimsizleşirken, tatlı sulu olanları dâhil, pek çok gölümüz kurumakla karşı karşıya. GDO'lu ürünleri tartıştık; basit bir teklifim var: İsrail'in ve dünyada Yahudilerin kullandıkları tohumları kullanıp, bizzat tükettikleri yiyecekleri tüketelim, ihraç ettiklerini değil.

Yeni bir haber: Biz domuz gribi aşısını tartışırken, Çin'in Şanghay Pudong havaalanında 28 Kasım tarihinde düşen bir ABD kargo uçağının, havadan serpmek üzere mutasyona uğramış domuz gribi virüsü taşıdığı iddia ediliyor. Endonezya Sağlık Bakanı da, domuz gripinin Batılı ülkeler tarafından üretilen biyolojik bir silah olduğunu ileri sürmüştü. Geçtiğimiz haftalarda Hindistan ve Nijerya'da da şüpheli biyolojik maddeler taşıdıkları gerekçesiyle bazı ABD uçaklarının mecburî iniş yapmaya zorlandığı ifade ediliyor. Virüsün daha ölümcül bir türünün görüldüğü Ukrayna'nın başkenti Kiev'de kasım ayı başında şüpheli uçaklardan halkın üzerine gaz püskürtüldüğü de iddia edilmişti.

Ne zaman tarım ve hayvancılıkta bağımsız hale gelir; yazları Anadolu'nun belli bölgelerini etkisine alan kene istilası, domuz gribi ve kuş gribi virüsü gibi arada ortaya çıkıveren biyolojik ajanlar, ASELSAN'da peşpeşe mühendislerimizi kaybetmemiz, önemli bazı bilim insanlarına mezar olan Isparta uçağı-

nın ve merhum Muhsin Yazıcıoğlu'nun helikopterinin düş(ürül)mesi gibi hadiseler sır ol-

maktan çıkar ve böylesi vakaları kontrol ede-

bilirsek, asker de hukukun sahasına alınabi-

lirse, işte o zaman büyük ülke olmanın bazı unsurlarına sahibiz demektir. a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Büyük devlet olma ve açılım

Ali Ünal 2009.12.14

Oldukça ilgi çekicidir ki; Sevr Antlaşması görüşmelerine doğu illerimizde özerk Kürdistan kurulması maddesi de eklenir.

Tam bu sırada, İngiliz Muhibleri Cemiyeti üyesi olan ve birtakım cahil ve kasıtlı "aydın"ların Said Nursi ile karıştırdığı Said Molla'nın da aralarında bulunduğu bazı kişiler tarafından Kürt Teali Cemiyeti kurulur. Ve Sevr'de Kürt Şefik Paşa ile Ermenilerin temsilcisi Bogos Nubar arasında, İngiltere himayesinde sınırları Afganistan'a kadar uzanacak bir Kürt devleti kurulması üzerinde anlaşılır. Bediüzzaman Said Nursi, Sebilürreşad'da buna şu çok önemli tepkiyi verir:

"Bogos Nubar ile Şerif Paşa arasında akdedilen mukaveleye en kesin ve susturucu cevap, Doğu'daki Kürt aşiretleri reisleri tarafından çekilen telgraflardır. Kürtler, İslâm topluluğundan ayrılmaya asla tahammül edemezler. Aksini iddia edenler, Kürtler adına konuşma selâhiyetine sahip olmayan birkaç art niyetli kişiden ibarettir... Ermeniler, nüfuslarının azlığı sebebiyle Doğu Anadolu'da hâkimiyet iddiasında bulunamayacaklarını anladılar. Maksatlarına Şerif Paşa'yı âlet etmek istiyorlar. Onların maksadı, Kürtleri aldatmaktır. İleride ilim ve irfan açısından kendilerinden aşağı oldukları bahanesiyle Kürtleri kendilerine tâbi kılacaklardır. Akı başında hiçbir Kürt buna rıza gösteremez. Kürtler, her şeyden önce Müslümandır. Ermenilerle aynı ırktan olup olmadıkları onları hiç mi hiç meşgul etmez. İslâm, ırkçılığı kökten reddeder. Kürtler, yabancı himayesinde bir özerkliği kabul etmektense ölümü tercih ederler. Kürtlerin ilerlemesini düşünmek, Devlet-i Âliye'ye aittir, Bogos Nubar'la Şerif Paşa'ya değil."

AK Parti iktidarı, Türkiye'nin son 25 yıldır şiddetli kanatılan bir asırlık yarasını iyi niyetle tedaviye çalışıyor. Fakat iyi niyet, her zaman yeterli değildir. İktidar, açılımlara gerekli hazırlığı yapmadan girişmiş görünüyor. Doğu ve Güneydoğu'muz üzerinde Sevr görüşmelerine dâhil edilen hedefler nasıl hiç değişmemişse, "Kürt meselesi"nde de gerçekler dünden bugüne değişmiş değildir. Düñün Kürt Teali Cemiyeti'ni, Şerif Paşa'sını, Said Molla'sını, Bogos Nubar'ını bugün DTP ve benzeri partiler ve bir kısım aydınlar temsil ediyor. Bazı dergilerde ve internet sitelerinde yapılan yayınlara göre, içlerinde birtakım rütbeli askerlerin de yer aldığı bazı Ergenekon mensuplarının Ermeni kökenli olması bir hayli düşündürücüdür. 9 Mart (1971) cunta hareketindeki gibi, sürekli olarak ve özellikle darbelerde onları kullanan ve mahkemeye çıkarılamayan perde gerisindeki asıl güçlerin ana merkezi ise yine dışarıdır. PKK da, asla ve asla bir Kürt hareketi değildir. Ve en acısı, PKK terörüne karşı verilen askerî mücadele ve kurulup kullanılan "Hizbullah" gibi örgütler, İslâm kardeşliğiyle Türkiye'ye bağlı bulunan Kürtler içinde bir asır önce "birkaç" kişiyi geçmeyen ayrılıkçıları bir hayli artırmış ve devlete küstürmüş bulunmaktadır. İrtica bahanesiyle sürekli İslâm'ın ve Müslüman halkın ve Kürtlerin üzerine gelme ise bahis mevzuu yaramızı PKK teröründen daha fazla azdırmıştır ve azdırmaktadır. Son zamanlarda Hrant Dink gibi Ermeni aydınların ve Rahip Santoro gibi din adamlarının öldürülmesi, Ermeni tehcirinin sürekli gündemde tutulması, ülkemiz içindeki gayrimüslimleri de hedef alan cunta planları, evet bütün bunlar, yarayı daha da fazla azdırmaya hizmet etmektedir. İşte, iktidar bütün bu gerçekleri görebilmeli, sadece mevzuu çok da iyi bilemeyen bazı gazeteci aydınları değil, halkın içinde, onlarla beraber bulunan ve halkın itibar ettiği kanaat önderlerini de dinlemeli, özellikle samimi sivil toplum kuruluşlarından yeterince istifade edebilmelidir. Bir yandan, İslâm temelli değerleri kardeşliği pekiştirmede yeterince kullanırken, diğer yandan Doğu ve Güneydoğu'nun diğer bütün problemlerini çözmeye çalışmalı, bölge halkını samimi sahiplenerek, onları DTP ve PKK gibi kuruluşların kucağına atacak her türlü davranıştan sakınmalıdır.

Evet, bu problemin tam bir Türkiye problemi olduğu asla unutulmamalıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

En büyük tuzak

Türkiye'de en fazla Kur'an kursu, en çok imam-hatip okulu ve lisesi, Süleyman Demirel'in iktidarları döneminde açıldı.

En fazla dindarlaşıma da, merhum Turgut Özal'ın başbakanlığı ve cumhurbaşkanlığı dönemlerinde gerçekleşti. MEB'da din eğitimi dairesi, ilk defa bu yıllarda MSP yanlısı bürokratların kontrolüne geçti. 1995 veya 96 yılında ziyaretime gelen bir öğrencim, "Hocam, ikinci sırası Kadıköy İmam-Hatip Lisesi öğrencileri dağılınca bütün Bağdat Caddesi örtülü imam-hatipli kızlarla doluyor; bir kesim, buna nasıl tahammül ediyor?" demişti. 1980'lerde ve 1990'larda İslâmcı ve İslâm hassasiyetli aydınlar, sol, Kemalist ve lâikçi aydınlar karşısında ezici bir üstünlük kurmuştu ve bu ikinci kesim, TV tartışmalarından kaçır hale gelmişti. İslâm hassasiyetli kesimin baştan beri sağ iktidarlara karşı çıkması, onları muhalif konumda ve teyakkuzda tutuyordu ve dünyevîleşme, başkalaşıma, bu kesimin içine henüz fazla yol bulamamıştı. Aile yapısı çok daha sağlamdı ve "ma'ruf"a dayalı gelenekler, hâkimiyetini büyük ölçüde koruyordu. Başka "millet"lere ait âdet ve uygulamaların hiçbirine itibar edilmiyordu. Hayat, daha sade ve gösterişsizdi. Millî Eğitim, "millîlik" vasfına daha büyük ölçüde sahipti; eğitim-öğretimin gerektirdiği disiplin, kısmen de olsa korunuyordu. Yapılan bir kamuoyu yoklamasında ülkede şeriat isteyenlerin oranı %19 olarak çıkmıştı. Televizyon yayınları, daha mazbuttu; Din'in en süflî ahlâksızlık olarak kabul ettiği zina, eşcinsellik ve benzeri yöneliş ve davranışlar, "bireysel hak ve özgürlükler" zırhını giymemişti. İslâm hassasiyetli camianın kadınlarında tesettür, gerçekten tesettür denebilecek tarzdaydı. Bu kesimin medyası, örtülü olmayan kadın resmi bile yayınlamaktan, sporu bile malâyani bularak ona fazla yer vermekten kaçınıyor; reklâmlarda çok daha hassas ve seçici davranır, magazine ise hiç itibar etmezdi.

28 Şubat, İslâm hassasiyetli kesimlerin üzerine geldi ve önemli ölçüde başarılı oldu. Ve özellikle AK Parti iktidarı, bu kesim için bir bakıma turnusol kâğıdı olma fonksiyonu gördü; "Allah, içindeki temizleri ve kirlileri, samimî ve gayr-ı samimileri, sâdık olanlarla olmayanları ayırmadan sizi içinde bulduğunuz halde bırakacak değildir." İlâhî fermanı, kendisini tam gösterdi. Artık ülkemizde her yıl birkaç yüz bin evlilik dışı çocuğun dünyaya geldiği, günde ortalama 350 boşanma yaşandığı, boşananların sayısının evlenenleri neredeyse geçtiği, sigara bir yana, alkollü içki ve uyuşturucu kullanma yaşının 10'a kadar düştüğü günlük yayınlar ve raporlar arasında. Bir yandan "bireysel hak ve özgürlükler" zırhında herkese -mümkünmüş gibi- başkalarına zarar vermeden istediğini yapabilme "hak ve özgürlüğü" tanınırken, bir ülkeyi, bir toplumu ayakta tutucu asıl değerler dışlanıp, "çoğulculuk" adı altında ayrıştırıcı unsurlar ön plana çıkarken, diğer yandan sık sık AK Parti iktidarında dindarlaşımanın arttığı ve iktidarın da buna çanak tuttuğu iddiaları ortaya atılıyor; dindarlaşıma "bireysel hak ve özgürlükler" içine bile giremediği gibi, bir tehlike olarak sunuluyor. Her türlü gayr-ı İslâmî hayat tarzı koruma zırhına alınırken, ferdî olarak bile Müslümanca yaşama, bir tehdit olarak takdim ediliyor. 7-8 yıl içinde ülkede Şeriat isteyenlerin oranının % 19'dan % 9'a düşmesi de lâikçilik savaşçıları kesmiyor ve iktidar da, bir zamanların İslâm hassasiyetli kesimleri de, asıl karşı olunanın İslâm'ın tamamı olduğunu bir türlü göremeyerek, sürekli savunmada kalıyor. Pek çoğu arzu edilen neticeyi alma adına yapılan kamuoyu yoklamalarında insanlar, çok defa doğruyu söylemiyor. Meselâ, ülkede cuma namazı bile kılanların oranını görmek için, bir cuma namazı vaktinde hem de Üsküdar ve Ümraniye gibi muhafazakâr semtlerde camidekilerle dışarıdakileri sayıvermek, gerçeği görmeye yetecektir.

Hem AK Parti iktidarı, hem de ülkemiz için en büyük tuzak, tehdit ve tehlike, ülkemizde dindarlaşımanın arttığı yalanı ve buna iktidarın da, İslâm hassasiyetli kesimlerin de kanmasıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Neden en büyük tuzak?

Evet, hem AK Parti iktidarı hem de ülkemiz için en büyük tuzak, tehdit ve tehlike, ülkemizde dindarlaştırmanın arttığı yalanı ve buna iktidarın da, İslâm hassasiyetli kesimlerin de kanmasıdır. Bilinen tarihte en süratli ve en geniş topraklarda kurulan iki imparatorluk, Moğol ve İskender imparatorluklarıdır.

Bunlardan biri kurucusunun hayatında, diğeri ölümünden sonra parçalanmış, Moğol İmparatorluğu'nun parçaları -İlhanlılar Devleti, Altınordu Devleti, hattâ Çağatay Hanlığı- askerî yönden mağlûp ettikleri İslâm medeniyeti içerisinde erimiş ve büyük ölçüde Müslümanlaşmıştır. Çin ve özellikle Hindistan, tarihte defalarca istilaya uğramış, fakat bu iki ülke, istilâcıları kaç bin yıllık "manâ" temelli medeniyetleri içinde ya eritmiş veya sonunda kendilerini terke mecbur bırakmıştır. Ancak İslâm'ın yine çok kısa sürede gerçekleşen askerî, fakat temelde kalblerin ve zihinlerin sultanlığına dayanan fetihleridir ki, coğrafyayı vatan yapmış, medeniyet kurmuş, her türlü askerî ve siyâsî saldırı ve baskıya rağmen İslâm, yayıldığı yerlerde kendisini korumayı bilmiştir.

Bir insanın varlığı ve sağlığı için elbette bütün organların sağlığı önemlidir. Fakat vücuda hükmeden kalb ve beyindir ve bunlardan birinin bile ölümü, vücudun ölümünü getirir. Vücutta gücü temsil eden kol, hiçbir zaman beyin ve kalbin yerine geçemez, onlara hükmetmeye kalkamaz; kalktığı anda bütün denge bozulur. Vücutta midenin yeri ve önemi ne ise bir ülke ve toplum için ekonomi odur. Bir hadis-i şerifte, "Allah, bir kuluna günde bir taze hurma, bir bardak su vermişse, o insan Rabb'ine, 'Bana taahhüt ettiğin rızık vermedin' diyemez." buyurulmaktadır. Bir insan, günde bir hurma ve bir bardak su ile ömrünü sürdürebilir. Mideye gerekenden fazla yüklemeye bulunmak, insanın lehine değil, beyinin de, kalbin de, bütün vücudun da aleyhine işler. İnsanın insanlığı, insan toplumlarının insanî toplum olması, onların beyin ve kalb ürünlerine bakar, onlarla mümkündür. Ancak kalblerin ve zihinlerin sultanlığına dayanan hizmetler, faaliyetler ve askerî fetihler kalıcı olur; ancak kalblerin ve zihinlerin sultanlığı ile kalıcı medeniyetler oluşturulur. Zihinlerin sultanlığı ilimle sağlanır; kalblerin sultanlığı ahlâk ve maneviyatla sağlanır; bütün vücudun ve toplumların sıhhati, ilim, ahlâk ve maneviyatı mezceden dinle mümkündür. Bugün bütün dünya ve ülkemiz, midenin beyne ve kalbe, ilim, ahlâk ve maneviyata hükmetmeye, onları yönlendirmeye çalışmasının, kolun, yani gücün de bu noktada mide ile ittifak etmesinin sancılarını yaşamaktadır.

Birkaç asırdır dünyayı felâketten felâkete sürükleyen modern medeniyet, bir mide medeniyetidir. Bu medeniyet kurucu ve temsilcilerinin midesi doludur. Ama bu mide, hiçbir kaide dinlemeyen kolun bütün dünyayı sömürmesiyle doludur. Bazıları, onları demokrasinin, insan hak ve özgürlüklerinin şampiyonları gibi görebilir ama, demokrasileri de, insan hak ve hürriyetleri şampiyonluğu da, hem midelerinin her türlü "haram" yolla doluluğunu hâlâ sürdürebiliyor olmasına bağlıdır; hem de sadece kendileri için geçerli olup, başkaları için ise büyük ölçüde kendi doyumlarını sürdürme adına bir istismar vasıtasıdır. Nasıl midenin aşırı doluluğu, özellikle yemek hususunda seçici davranmama, hem onu, hem bütün bünyeyi hasta ediyorsa, bugün bütün dünya hastadır. Bu hastalığın tedavisi için, mide ile kol, beyin ve kalbin; güç ve ekonomi, birbiriyle iç içe bir bütün oluşturan ilimle ahlâk ve maneviyatın, sahih dinin emrine girmesi gerekir. İşte bu, problemlerine İslâm'dan başka hiçbir yolla kalıcı çözüm bulması mümkün olmayan Türkiye'de özellikle önlenmeye çalışılmakta, iktidara bu noktada âdeta adım atırılmamakta, Türkiye'nin dindarlaştığı yalanlarıyla İslâm hassasiyetli kesimler sürekli savunmaya çekilmekte, iktidar da, pek çok başka hususta olduğu gibi, bu hususta da etraflı, iyi düşünülmüş bir plan ve çalışma ortaya koyamamaktadır.

Ama Türkiye de, bütün insanlık da aslî çizgisini elbette bulacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zaman ve yılbaşılar

Ekranda bir ilâhiyatçı-felsefeci konuşuyor: Tabiatı düzen dediğimiz şey, belki bizim algımızmış; ama kendisi "ereksel düzen"i kabul edebilirmiş. Gayeyi kabul ediyor, ona giden yolu kaostan ibaret görüyor. Ayrıca, o kabul ederse düzen var, etmezse yok.

Belli ki, felsefeyi saçmalama, saçmalamayı düşünce olarak görüyor. Bir yanda "tabiat kanunları"ndan bahsedeceksiniz ve bu kanunlar üzerine oturan objektif bilimlerden dem vurup, her doğruyu bilimlere havale edeceksiniz, öte yanda kaostan söz edeceksiniz. Kaosun olduğu yerde kanun, kanunun olmadığı yerde bilim olur mu? Çok defa bir virüse mağlûp olan, midesi ve bağırsaklarının emrini günde kaç defa yerine getirmezlik edemeyen, "benim" dediği vücudu tamamen kendi güç ve iradesi dışında meydana geldiği gibi, kendi güç ve iradesi dışında çalışan zavallı insan, aklını kâinatın ve onun işleyişinin mühendisi zannediyor; anlaşılan, vücudunu da bir kaos yığını olarak görüyor.

Nasıl bir yazının asıl varlığı yazarının zihnindeki manâlardan ibaretse, varlığın kaynağı da İlm-i İlâhî'dir. Varlıklar, İlm-i İlâhî'nin bir nevî unvanı ve Kader'in defteri olan Levh-i Mahfuz'da sâbit özler (âyân-ı sâbite) halindedir. Nasıl Kader, bir ağacın çekirdeğine onun bütün geleceğini, hayatıyla ilgili düsturları ve neticeleri varlığın mühendisi olan İlâhî Hikmet çerçevesinde dercetmişse, İlâhî İrade'nin hariçte vücut elbisesi giymesini dilediği sâbit özleri de yine Hikmet'in düsturlarıyla donatır; onlara değişmez "fıtrat"ını verir. Kudret de, onları Levh-i Mahfuz'dan çıkarıp, kendilerine Kader'in tayin ettiği haricî vücut elbisesini giydirir. Bu, zaman-mekân boyutunun da devreye girmesi demektir. İlm-i İlâhî'de, Levh-i Mahfuz'da değişiklik olmazken, haricî vücut sahası olan zaman-mekân boyutunda (Levh-i Mahv u İspat) İlâhî İsimler'in tecellileriyle renkler, şekiller, gelgitler, değişmeler, doğumlar, ölümler, yer değiştirmeler vb. söz konusudur. Bütün bunlar, pek çok gayeye yöneliktir, pek çok hikmetler çerçevesindedir ve derin manâlar taşır. Kâinat, tam ve bozulmaz bir düzen içinde işler ve bu düzendir ki, insan zihninde kanunlara vücut vermiştir ve bilimler de bu kanunlar üzerine oturmaktadır.

Cahiliye döneminde Araplar, Allahü a'lem Hz. İbrahim Şeriatı'nın da bir hükmü olarak haram aylar denilen Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Recep aylarında savaşmazlardı; esasen İslâm da bu aylarda savaşmayı yasaklamıştır. Ne var ki, çok defa savaş dürtüsü galip gelir ve kendilerince bir hile yaparak, 29 veya 30 çeken bu ayları bazen uzatır, bazen kısaltır, böylece hem Şeriat-ı Tekviniye denilen kâinattaki İlâhî düzene, fıtrata karşı çıkarlar, hem de Din'in bu aylarda savaşmama emrini çiğnerlerdi. Bundan dolayı Kur'an-ı Kerim, nesî' denilen ve çifte isyan ifade eden bu davranışı küfürde katlanma olarak niteler. Bunun bize anlattığı çok önemli bir gerçek vardır ki, fıtrata, İlâhî Düzen'e karşı çıkılmaz. Din'in hükümleri gibi, Şeriat-ı Tekviniye'nin hükümleri de itaat ister. Bunlara itaat, Allah'a saygı demektir. Zamanın her dilimi, Allah'ın hükmü altındadır ve hususî bir manâ, hususî bir muhteva taşır. Her yıl, her ay, her gün, her saat, her dakika, her saniye, her nefes, ayrı bir yenilenmedir. Kâinat, andan da öte en kısa zaman parçası içinde tekrar ber tekrar yenilenir. Ekrandaki filmin kareleri gibi, en kısa zaman parçası, zaman şeridinde aynı temel düsturlar etrafında yeniden yaratılan ayrı bir kâinat karesidir ve yenilenmenin süratinden dolayı biz onu sürekli hissediyoruz. Bundandır ki, Müslüman sâfiller, bunu insanın nefes almasına benzetmişler ve kâinata nefesü'r-Rahman demişlerdir. Yine bundandır ki, bize her nefeste ayrı bir hayat bahşedilir ve her nefes, hayatın, kâinatın, küllî ve ferdî var kılınmanın şükrünü, onun üzerinde tefekkürü gerektirir. Zamanın her dilimine ve dönümlerine böyle bakmalı ve onlar böyle değerlendirilmelidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bediüzzaman Hz. 20. Söz'de peygamberlerin mucizelerinden hareketle ilmin ulaşacağı nihaî sınırları işaret eder. Bu nihaî sınırların pek çoğuna henüz ulaşılmamış olması bir yana, farklı ilim sahalarında çalışanları dahil Nur talebeleri bile, bu sınırları henüz ciddî şekilde okumuş ve anlamış görünmüyor.

O, ayrıca 20. asırda gün yüzüne çıkarılan bazı kevnî gerçekleri de onların keşfinden yıllar ve yıllar önce yazmıştır. Bütün bunlar, anlaşılmayı ve üzerlerinde çalışılmayı beklerken, ilmî veya teknolojik bir icat gerçekleştiğinde Müslümanlar arasında "Bu, Kur'an'da vardı!" tavrı kendini hâlâ gösterebiliyor.

Ahmet Taşgetiren Bey, Avatar filmindeki bazı sahnelerde Kur'an'daki Fil Sûresi'nden etkilenmiş olunabileceğini yazarken, şüphesiz söz konusu tavrı sergilemiyordu. Herhalde, vahşî dünyalıların Pandora gezegenindeki "ilkel" silahlar kullanan insanımsı varlıklar, yani, modern insanî vahşet ve zulmün "tabîî" basitlik karşısındaki mağlûbiyetine duyduğu sevinç, onu böyle bir "yanılsama"ya götürmüş olmalı. Çünkü filmde ne ebabil kuşları var, ne de attıkları taşlar.

Avatar filmi, anti-ütopik bir bilim-kurgu. Orta çağlarda ütopyalarla meşgul olan Batı, sonsuz "terakki" hülyası içinde ürettiği bilim ve teknolojinin menfî tesirleri karşısında 20. asırda anti-ütopyalar üretmeye başladı. Avatar, bu açıdan, Darwinizm'i sistemleştiren Julian Huxley'in torunu Aldous Huxley'in dedesine inat, bilim ve teknolojinin dünyasını fevkalâde hicveden Brave New World'üne benziyor.

Avatar, evet, bir yanıyla bilim ve teknolojinin insanı sürüklediği vahşeti ve insanın doydukça daha çok acıkan madde düşkünlüğünü eleştiriyor. Filmdeki hadiselerin yaşandığı gezegen olan Pandora, eski Yunanlılara ait bir terim. Baştanrı Zeus, insanlığı cezalandırmak için meydana getirdiği güzel ve zeki Pandora'yı Promete'nin kardeşiyle evlenmek için gönderir. İkazlara rağmen bu evlilik olur. Pandora'nın bir kutusu vardır ve ona bu kutuyu açmak yasaklanmıştır. Fakat Pandora, kutunun içindekileri öğrenme arzusunu yenemez ve kutuyu açar. Kutu, esasen hırs, ihtiras, zulüm, istismar, çatışma gibi her türlü haşeratla doludur ve bunlar, etrafa yayılır. Evet, Batı ortaçağlarında da hakim olan anlayışa göre, Pandora'nın kutusunun açılmasına sebep olan, insandaki bilme isteğidir ve bilme, insanın başına felâketler açan bir şeydir. Bilme isteğiyle Pandora'nın kutusunu açan modern dünya, bilim ve teknolojinin başına açtığı felâketlerle sarsılmaktadır ve Avatar, bir yanıyla bunu nazara vermektedir.

19'uncu asır, Batı'da bilim temelli pozitivist ve materyalist akımların zirveye ulaştığı bir asır olurken, yeni mistik akımların üremesine veya tarihte kalmış akımların diriltilmesine de şahit oldu. Hiçbir zaman gerçek manevîliği bulamayan ve okültizm-ezoterizm mahiyetindeki bu akımlarda simyacılık, hermetisizm, büyücülük, cinler, ifritler, astroloji ve bütün bunların asıl kaynağı sayılabilecek Kabalizm, en önde gelen unsurlardır. Öte yandan, bu unsurlarla birlikte Doğu ve Güneydoğu Asya menşeli yogizm ve meditasyon gibi akımlar da bir yandan maneviyat arayışı içindeki insanları meşgul ederken, diğer yandan gerçek dinî maneviyatı engelleme adına öne çıkarıldı ve çıkarılıyor. İşte Avatar, Pandora'nın kutusu olan bilim ve teknolojinin modern insanı sürüklediği vahşeti nazara verirken, buna karşılık, içinde animizm, totemizm, şamanizm, natürizm, fetişizm gibi her türlü putperestliğin yer aldığı bir insan-altı dünyayı da öne çıkarıyor. Ve bu insanımsı, insanaltı dünya, kendi gezegeninde "ilkel silahları"yla, masal malzemesi atları ve kuşlarıyla modern ve vahşî insana galip geliyor.

İnsanlığın önündeki en büyük mesele, bilim ile dinin, akıl, ruh ve nefsin ahenkli birliğini sağlama meselesidir. Bilhassa Risale-i Nur mesleğinin önünde yerine getirilmeyi bekleyen bu en önemli misyon, öncelikle bilime yepyeni ve tamamen İslâmî, Kur'anî bakış açısına sahip olmayı ve bu bakış açısına sahip çığır açıcı ilim adamlarının yetişmesini gerektirmektedir.

İsrail ve Yahudilik

Ali Ünal 2010.01.18

Yahudi kelimesi, İbranice Kitab-ı Mukaddes'e göre, Hz. Yakub'un 12 oğlundan, dolayısıyla 12 İsrail kabilesinden Yahuda'ya mensup olan demektir.

Şu kadar ki, bazı Kitab-ı Mukaddes araştırmacıları bunu doğru bulmazlar ve bunun daha sonra icat edildiği düşüncesindedirler.

Kenan (Filistin) diyarı Hz. Yuşa (as) tarafından fethedilince, Hz. Yuşa bu toprakları 12 İsrail kabilesi arasında paylaştırdı. İki asır kadar sonra kral Talut (Saul) ile birlikte ilk birleşik İsrail krallığı kuruldu. Peygamber Samuel tarafından hükümdar tayin edilen Talut, 12 İsrail kabilesinin en küçüğü olan Bünyamin (Benjamin) kabilesine mensuptu.

Talut'tan sonra bütün İsrail kabileleri Hz. Davud'un hilafeti altında birleştiler ve ardından Hz. Süleyman'ın hükümdarlığı zamanında çok güçlü bir devlet haline geldiler. Kitab-ı Mukaddes, Hz. Davud ve Süleyman'ı sadece hükümdar (kral) olarak anarken, Kur'an-ı Kerim, Hz. Davud'u halife peygamber, Hz. Süleyman'ı hükümdar-peygamber olarak anar.

Hz. Süleyman'ın vefatıyla birlikte İsrail devleti ikiye ayrılır. Kuzey kabileleri, İsrail krallığını teşkil ederken, güneyde kalan kabileler Yahuda krallığını meydana getirirler. 4 asır sonra gelen Babil sürgününün ardından ortak kimlik olarak Yahudi ismi etrafında birleşilir.

Temelde bütün 12 İsrail kabilesi mensuplarına verilen genel isim, İsrail'dir. İsrail, Kitab-ı Mukaddes'e göre, Hz. Yakub'un lâkabıdır ve yine Kitab-ı Mukaddes'e göre Hz. Süleyman'dan sonra Hz. Yusuf Evi, İsrail olarak anılıyordu.

Kitab-ı Mukaddes ve tarih araştırmacılarına dayanan bu bilgiler, esasen Kur'an-ı Kerim'de mevzu ile ilgili anlatımlarla çelişmemektedir. Kur'an-ı Kerim, bugün Yahudi olarak anılan insanlara İsrail Oğulları olarak hitap eder. Müslüman müfessirler de İsrail'in Hz. Yakub'un lâkabı olduğu görüşündedir ve kelimenin, "Allah'ın tertemiz kulu" mânâsına geldiğini belirtirler. Dolayısıyla, insanlara en çok hoşlandıkları isimle ve en güzel şekilde hitap etmeyi emredip, kötü lâkap takmayı açıkça yasaklayan Kur'an, Yahudilere sahip oldukları gerçek değer noktasında yaklaşır ve "Siz, Allah'ın tertemiz bir kulu, 25 büyük rasûlden biri olan Yakub'un oğullarısınız; dolayısıyla size onun gibi olmak yakışır" der. Yahudi kelimesi, aslında İsrail topluluğu içinde bir bölünmeyi, bir ayrılığı simgeler ve dolayısıyla Kur'an-ı Kerim de bu kelimeyi aynı anlamda kullanır ve "Yahudileşenler" tabiriyle bunun sonradan ortaya çıktığını ve İsrail'den bir kopma olduğuna dikkat çeker. Bu temel dinî ve tarihî gerçekten habersiz bazı Müslüman ilahiyatçılar bile, Kur'an açıkça reddettiği halde, Hz. İbrahim'i Yahudi ve Yahudilerin atası gibi değerlendirebilmektedir.

İsrailî olmak, Allah'ın insanları üzerinde yarattığı temel fitrata, temel insanî vicdana uyarak, yani tevhid esası üzerinde, bir diğer ifadeyle hanif olarak İbrahim Milleti'ne katılmak, yani bu Millet'i kâmil seviyede temsil ve teşkil eden bütün peygamberlere uymak demektir. İsrail Oğulları, içlerinden çıkan büyük peygamberlere, hidayeti temsil eden ve insanlara rehberlik yapan imamlara uyan mensuplarıyla uzun asırlar bu Millet içinde kalmışlardır. Bununla birlikte, içlerinde ortaya çıkan fitne ve fesat unsurlarıyla ise hem kendilerine zulmetmişler, zulümlere maruz kalmışlar, hem de insanlık tarihinde zaman zaman fitne-fesat yangınları çıkarmışlardır. Onları tarif adına en güzel ifade Bediüzzaman'a aittir: İnsanlığın nefsi-i emmâresi. Siyonizm, nefsi-i emmâre olmanın unvanıdır.

Nefis, insanın bilhassa dünyaya ait bütün kabiliyetleri kendinde toplayan en önemli mekanizmasıdır. Bu mekanizma, gerçekten İsrailî olabildiği takdirde, yeryüzünü cennete çevirir; fakat emmâre olarak kaldığı zaman da kan dökme ve bozgunculuk çıkarma, onun en önemli özelliği olur. Bugün Yahudiler, hem kendileri ve hem insanlık adına ve kendilerinin de insanlığın da geleceği adına İsrailî olma, hanif olarak İbrahim Milleti'ne tâbi olma ile emmâre nefis olarak kalma arasında bir tercihle karşı karşıya bulunuyorlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Global terör politikaları ve Balyoz

Ali Ünal 2010.01.25

Ahmet Kekeç, Balyoz darbe planı vesilesiyle yazıyor: "Demek ki bugüne kadar verilen her zokayı yutmuşuz. Demek ki irtica, bölücülük, sivil vesayet, hepsi bir illüzyondan ibaretmiş. Demek ki hayatımız, korkutulmakla geçecekmiş. Biz korkmaya devam ettikçe, birileri buradan güç ve iktidar devşirecekmiş."

Nasıl Türkiye'de empoze sistem kendisine içeride irtica ve bölücülük düşmanları üreterek, dışarıda bütün dünyanın, bilhassa komşularımızın bize düşman olduğu iddiasına dayanarak ayakta kalmaya çalışmışsa, global zeminde de yaşanan, hiçbir zaman farklı olmadı. II. Dünya Savaşı'ndan sonra ABD-Sovyetler Birliği kutuplaşması, hem Türkiye gibi ülkelerin iç politikalarını hem de dünyanın dış politikasını tayin etti ve böylece global sistem, hakimiyetini devam ettirdi. Çünkü insanlara kendisini kabul ettirecek müsbet değerleri olmayanlar, ancak düşman üreterek ayakta kalabilirler.

Artık tek kutuplu olarak hakimiyetini sürdürebileceği vehmine kapılan global sistem, 1991 yılında Yeni Dünya Düzeni'nin düğmesine bastı. Dönemin İngiltere başbakanı Thatcher, NATO'nun karşı kutbunun İslâm olduğunu açıkça ilan etti. Müzmin İslâm düşmanı Bernard Lewis'in kaleminden, Atlantic Monthly, kapak konusu olarak İslâm'ın güya "çirkin yüzü"nü işledi ve birden İslâm ile terör, yan yana anılmaya başlandı. Aynı yıl Türkiye'de iktidar partisi ANAP'ta yapılan operasyon üzerine kurulan Mesut Yılmaz hükümeti, PKK'ya karşı savaşta büyük başarılar kazanan Özel Tim'in içini değiştirdi ve onu şövenist unsurlarla doldurdu. İsrail-Türkiye arasında silah ticareti yapan Ertaç Tinar'a göre, Antalya dağlarında MOSSAD tarafından 80 özel timci eğitime alındı. Diyarbakır'da HEP il başkanı Vedat Aydın öldürüldü. Aynı yıl, Hizbullah kuruldu. Terörün önü bütünüyle açıldı ve artık Güneydoğu, terör ve "faili meçhul" cinayetlerle cehenneme dönecekti. 1995 yılında Huntington'ın medeniyetler çatışması tezi, aslında İslâm'a karşı girişilecek global savaşa zihinleri hazırlama projesinin adydı. Nihayet 1997'de irtica bahanesiyle Türkiye'de 28 Şubat darbesi gelirken, 11 Eylül 2001 hadisesiyle de global 28 Şubat uygulamaya konuldu.

Global 28 Şubat'ın hedefi güya terörü bitirmektir. Oysa FBI'ın raporlarına göre, ABD'de 1980-2005 tarihleri arasında meydana gelen terör saldırılarının yüzde 94'ünün Müslümanlarla ilgisi yokken, ABD Dışişleri Bakanlığı'nın raporlarına göre de, dünyada ABD'ye karşı işlenen terör suçlarının ancak % 7'si İslâm dünyasında işleniyordu. Buna rağmen, terörle savaş, "İslâmî terör"e karşı savaş şeklinde tezahür etti ve bu savaşın kod adı da el-Kaide idi. Oysa şu ana kadar el-Kaide'nin dünyanın herhangi bir yerinde ABD ve İsrail hedeflerine karşı bir saldırıda bulunmamış olması bir yana, en son Filistin'de ve Yemen'de olduğu gibi, ABD ve İsrail'in hedef seçtiği her yerde el-Kaide birden ortaya çıkıp güçlenivermekte ve bulunduğu yeri Anglo-Saxon-İsrail ittifakının saldırısına açmaktadır. Bunun gibi, İsrail'in Gazze katliamına bahane yaptığı Gazze'den İsrail'e düşen füzelerin pek çoğunu MOSSAD ajanlarının attığını, Uluslararası Hristiyan ve Yahudi Dostluğu Vakfı'na telefon eden Stop Funding Israel (İsrail'e Yardım Etmeyin) kampanyasının öncülerinden Steven Johnson, telefonda vakıf yetkililerinin yüzüne açıklıyordu.

Evet, Türkiye'de de, global zeminde de İslâm'a karşı savaş, aynen Balyoz darbe planlarındaki gibi verildi ve veriliyor. 31 Mart, aynı mahiyette bir komplo idi; Şeyh Said isyanı, Menemen hadisesi, bütün darbeler öncesi yaşananlar, Madimak, Başbağlar, bazı aydınların katli, hep aynı mahiyette komplolar idi. Fakat ne yazık ki "analitik düşünen" pek çok Müslüman aydın bile, nasıl Şeytan'ın en büyük hilesi takipçilerine kendisini inkâr ettirmesi ise bu gerçeklerin dile getirilmesine komplo teorisi olarak baktı. Balyoz darbe planının ortaya çıkması, onların komplekslerinden kurtulmasına sebep olacaksa, bu da bir faydadır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tartışma programları ve problemlerimiz

Ali Ünal 2010.02.01

Bir zaman çantacı genç bir tanıdık, kendi malûmat dağarcığıyla mutmain, "Bundan sonra ne okusak bize bir şey ilave etmez." demişti. Her insanın bir kapasitesi vardır ve insan, kapasitesinin hacmini de bilmez. Kapasitesinde belli bir doluluk hissedince, "Benim bildiğim bu kadar." demek yerine, her şeyi bildiği zannıyla kendisini en çok bilen görür.

Üstad merhum Necip Fazıl Kısakürek, böyleleri için şu benzetmeyi yaptı: "Bir idrar birikintisi içindeki saman çöpüne binmiş bir karınca, kendisini okyanusta denizaltında seyahat ediyor zanneder." Bir konuda kesin bilgiye ulaşmadan hüküm vermeyi yasaklayan Kur'an-ı Kerim, "Her bilgi sahibinin üzerinde (Allah'a kadar uzanan çizgide) bir bilen vardır." buyurur. Hz. Ali (ra), evliyanın başı olarak imanda yakîn kapasitesini doldurduğunda "Gayb perdesi açılrsa yakînım artmayacak" der; kapasitesi elbette Hz. Ali'den çok daha geniş olan büyük peygamber Hz. İbrahim (as), Âhiret'te ölümlerin diriltilmesi konusunda daha öte yakîn arayışı içinde Cenab-ı Allah'a ölümleri nasıl dirilttiğini, dirilteceğini sorar.

Günümüzde bilgi edinme imkânlarının gelişmesi, insanlarda malûmatı artırdı, fakat ilmi azalttı, cahilleri çoğalttı, cehaleti daha da yoğunlaştırdı. İmam-ı Şafi'i Hz.leri, "Âlimlerle girdiğim bütün münazaraları, münakaşaları kazandım. Cahillerle girdiğim her münakaşadan ise mağlûp çıktım." der. Bu müthiş gerçek, özellikle bugün televizyon kanallarındaki tartışma programlarında kendisini bütün açıklığıyla ortaya koyuyor. Çoğu programlara bilenlerden çok medyatik polemiçilerin çağrılıyor olması bir yana, asıl problem, tartışmacıların samimiyetsizliğinde yatıyor. Enaniyetin zirve yaptığı ve "bireycilik" felsefesiyle daha daha köpürtüldüğü günümüzde "bilmiyorum" diyebilen veya yanlış bildiğini kabullenebilen insan yok denebilecek kadar az olduğu gibi, rakibindeki doğruya doğru diyebilecek hakperestlikte insan bulmak çok daha zor. Bu sebeple, tartışma programlarında gerçeğin ortaya çıkmaması bir yana, zihinler daha da karışıyor, bilgi kirliliği kapkara bir is gibi gerçeğin üzerini örtüyor ve onu tamamen görünmez kılıyor. Daha da kötüsü, medyada tartışılan en önemli ülke meseleleri bile artık çözülmesi gereken meseleler olmaktan çıkıyor, sadece herkesin çiğnediği ve bir süre sonra atılacak birer sakız haline geliyor. Problemlerimiz bir yanda bu hale gelirken, diğer tarafta yetkililer onları çözme derdinden kurtuluyor ve onlar, tartışılmış olma perdesi altında daha da büyüyor ve müzminleşiyor. Ayrıca, ülkede kavga zemini sürekli derinleşiyor, kutuplaşmalar kemikleşiyor ve artık taraflar arasında birbirini anlama imkânı da kalmıyor.

Söz konusu tartışmalara gereklilik zırhı giydiren, günümüzde insan düşüncesinin önündeki en büyük tuzak ve gerçeğe vurulmuş en paslı kelepçe, objektif olma, objektif düşünme iddiası ve her gerçeği fertlere göre izafileştirmedir. Oysa gerçek, insanın dışında ve onun bulması, keşfetmesi gereken şeydir. Onun karşısında objektif olmak, gerçek olmayanı geçici de olsa sahiplenmek demektir. Ayrıca, objektif düşünebilme, gerçek karşısında bütünüyle hakperest olmayı, herkesin sınırlarını bilip kabul etmesini, insanın enaniyetini ve nefsinin,

yani kendisini aşmasını gerektirir. Modern bireyci anlayış ve bu anlayış üzerine oturan modern eğitim ise bunun tam tersini empoze etmektedir. Ayrıca, gerçeğe iki kutuplu tartışmalarla, münakaşa ile varılmaz; ele alınan konunun uzmanlarının, âlimlerinin müzakeresi ile varılır. Bunun yanı sıra modern anlayışta düşünme parametreleri ve gerçeğe yaklaşım kriterleri tamamen tersine işlemektedir. Meselâ, modern objektif düşünce iddiası der: "Allah'ın varlığı ispat edilemez." Oysa asıl olan, bunun tersidir: "Allah'ı inkâr mümkün değildir." Çünkü inkâr, hükümdür ve delil ister. Oysa bir şeyin yokluğunu ispat mümkün değildir; varlığını ispat için ise çok defa bir işaret bile yeter.

Kısaca, feleğin ters dönen çarkını önce doğru yöne çevirmek gerekiyor..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balyozcu-Ergenekonculara irtica çağrısı

Ali Ünal 2010.02.08

Kur'an-ı Kerim, elbette her bir insanın hayatı da dahil olmak üzere olmuş olacak her şeyden söz eder; öyle ki, İbn Abbas (r.a.), "Devemin yularını kaybetsem Kur'an-ı Kerim'e bakarak bulurum." der.

Meselâ, Allah'ın mü'minlerin velîsi, kâfirlerin velîlerinin ise tağut olduğunu buyuran Bakara Sûresi'nin 257. âyetini; Allah'ın velîleri, yani Allah'ın Dini'nin ve Allah'a giden yolda yolun rehberinin destekçileri için korku ve hüznün olmadığını beyan eden Yunus Sûresi'nin 62. âyetini; Allah'ın göklerin ve yerin nûru olduğunu ve bu nûrun hususiyetlerini anlatan, bu nûra ulaşılan yerler olarak Allah'ın yükseltilmesine ve içlerinde Kendisi'nin zikredilmesine izin verdiği tevazu ve mahviyet sembolü evlere atıfta bulunup, Allah'ın nûrunu dört bir yana taşımak için bu evlerde O'nun zikrine koşan ve geçim çalışmalarının, ticaretlerinin kendilerini bu zikirten alıkoyamadığı kahramanlardan söz eden Nûr Sûresi'nin 35-38. âyetleriyle, bunların muarızlarını nazara veren 39-40. âyetlerini bir arada ele aldığımızda, Sahâbe'den ve Sahâbe döneminden sonra, bilhassa son 3-4 asırda dünya genelini etkileyen fikrî-siyasî akımları, hareketleri ve Âhir Zaman'da Sahâbe çizgisinde Allah yolunun hizmetçilerini ve muarızlarını bütün temel nitelikleriyle görürüz.

Bunun gibi, Bakara Sûresi 17-20. âyetlerindeki temsiller, pek çok manâ katmanları ve muhatapları içinde bilhassa birkaç nesil "irtica" savaşılarının hallerini bütün açıklığıyla tarif etmektedir. Bunlar, şu veya bu ölçüde İslâmî bir zeminin içinden çıkmışlardır. Bu zeminde iken, onu çöl görerek bazı rüzgârların ve nefislerinin tesiri altında kendilerini dışarı atmışlar, fakat kendilerini çölün ortasında birer yolcu olarak buluvermişlerdir. Işık umdukları yerlerde üst üste gece karanlıkları içinde kaliverince de birbirleriyle irtibatları nerdeyse kopmuş, gelebilecek herhangi bir tehlikeden korunmak için ışık ihtiyacı içinde bir ateş yakmışlardır. Fakat niyetleri kötü olduğu, mürtecî gördükleri, yani arkalarında bıraktıkları zeminde yaşayan insanlara karşı kin ve düşmanlıkla yatıp kalktıkları, yaktıkları ateşte onları yakma komploları kurdukları için Allah, bu ateşlerini söndürüvermiştir. Bu halde iken, bir de şimşekler, gök gürültüleri, yıldırımlar içinde bir yağmur boşanıvermiştir. Bu arada, çöl diyerek terk ettikleri zemin bahar yağmurlarıyla dirilmekte; orada yağmuru güneş, güneşi yağmur takip etmektedir. Fakat onlar, bu bahar yağmurlarını yüzlerine çarpan dolu, yağmurun ve onunla dirilen yerin çıkardığı sesleri kulaklarını patlatacak gök gürültüleri ve güneş ışığını kendilerini çarpacak yıldırımlar gibi görmekte ve öyle hissetmektedirler. Dolayısıyla hep bir korku ve endişe içindedirler. Bu sebeple, tutuldukları yağmur, yıldırımlar ve gök gürültüleri altında ölüm korkusuyla ne yapacaklarını şaşırmış halde parmaklarını kulaklarının içine sokarak, en azından gök gürültülerinin sesini duymamakla ölümden kurtulacakları vehmi taşımaktadırlar. Bu durumda Allah, hak ettikleri perişanîyet daha da artsın diye arada bir şimşek çaktırmakta,

onlara arada bir ümit ışığı yakıvermekte, tam "ışığı gördük, kurtulduk!" dedikleri anda ise şimşek sönüverdiği için yine ümitsiz, perişan, korku içinde ve ne yaptıklarını bilmez halde kalakalmaktadırlar.

İçinde bulundukları durumda, esasen imana, göklerin ve yerin ışığı olan Allah'ın nûruna çağırın münadiye de kulaklarını tıkamış bulundukları için etraftan gelebilecek her türlü ses kaynağını kaybetmişlik içinde sağır; hakkı, doğruyu, adaleti ifadeden, bâtıla, yanlışla, zulme karşı çıkmaktan geri durdukları için artık etraftan yardım alamayacakları ümitsizliği içinde dilsiz ve hakka, doğruya, adalete kapalı kalmış gözleri, artık karanlık katmanları içinde hiçbir şey göremez hale geldiği, körler gibi hareket ettikleri için kördürler. Bu durumda onlar için tek kurtuluş yolu "irtica", yani terk ettikleri zemine geri dönmektir. Ama bu da, onlar için artık mümkün değildir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarihte iki büyük 'açılım'

Ali Ünal 2010.02.15

Açılım kelimesinin kucaklayıcı bir tavırla yönelme manâsı olduğu gibi, fetih manâsı da vardır. Fetih kelimesi, savaşta galibiyet ve toprak zaptetme manâsına değildir; o, "açma" kökünden gelir ve öndeki engellerin kalkması ve açılma demektir.

Tarihte, İslâm Ümmeti'nin özellikle bugününe ve yarınına ışık tutan iki büyük açılım vardır: Hz. İsa Mesih'in (as) takipçilerinin açılımı ve Allah Rasûlü (sas) ve raşid halifeleri rehberliğinde Sahabe'nin açılımı. Âhir Zaman'la ilgili hadis-i şeriflerde Hz. Mesih'in dünyaya inip, Muhammedî Rûh'un hidayet hareketi olan Mehdiyet'e tâbi olacağının bildirilmesi, bu her iki açılımı bir arada hem anlamları, hem va'dettikleri, hem de ikazları noktasında değerlendirmeyi gerektirmektedir.

Âhir Zaman'da bir başka peygamberin, meselâ Hz. Mesih gibi ruh-beden birlikte yüce bir mekâna-makama kaldırılan Hz. İdris'in (as) değil de Hz. Mesih'in dünyaya incek olması, iman-Kur'an temelli hidayet hareketini anlamada çok önemlidir. Allah Rasûlü (sas), Bedir zaferi sonrasında esirlere muamele konusunu ashabıyla istişare etmiş, Hz. Ebu Bekir (ra), "Bunlar kavmin önde gelenleri, hepsini affedelim ve merhametimizi gösterelim." teklifinde bulunmuş, Hz. Ömer (ra) ise, "Bunlar kavmin önde gelenleri. Hepsini öldürelim ve bir daha üzerimize gelmeye cesaret edemesinler." görüşünü savunmuştu. Peygamber Efendimiz (sas), Hz. Ebu Bekir'e, "Sen, İbrahim gibisin. O, şöyle dua etti: 'Kim bana tâbi olursa, o muhakkak bendendir; kim de bana isyan ederse, şüphesiz ki Sen, günahları çok bağışlayansın, hususî rahmet ve merhameti pek bol olansın.'" (İbrahim Sûresi/14: 36) Sen, İsa gibisin de. O'nun duası da şudur: 'Eğer onlara azap edersen, ne diyeyim onlar Sen'in kulların. Eğer onları bağışlayacak olursan, yine ne diyeyim, şüphesiz ki Sen, Azîz'sin; Hakîm'sin.' (Maide Sûresi/5: 118) Ey Ömer, sen ise Nuh gibisin. (950 yıllık tebliğine rağmen kavmi ancak Tufan'la yok edilmeyi hak eden) Hz. Nuh, şöyle dua etmişti: 'Rabbim, kâfirlerden yeryüzünde orada mesken tutacak kimseyi bırakma. Eğer bırakacak olursan kullarını saptırırlar ve ancak kendileri gibi alabildiğine ahlâksız ve kâfir çocuklar dünyaya getirip yetiştirirler.' (Nuh Sûresi/71: 27) Sen, bir de Musa gibisin. O'nun duası da şuydu: "Rabbimiz! Firavun ve ileri gelen yetkililerinin mallarını mahvet ve kalblerine sıkıntı üstüne sıkıntı ver; belli ki, o pek acı azabı görmedikçe iman edecek değillerdir." (Yunus Sûresi/10: 88)

Bir yanda, dönemlerinin şartları ve dolayısıyla misyonlarının gereği olarak öncelikle Hz. Nuh ve Hz. Musa tarafından temsil edilen bir ruh; diğer yanda, yine dönemlerinin şartları ve dolayısıyla misyonlarının gereği olarak öncelikle Hz. İbrahim ve Hz. İsa'da temsilini bulan bir başka ruh. Muhammedî Ruh ve onun Âhir Zaman'a düşen gölgesi olan Mehdiyet, bu her iki ruha da sahiptir. Fakat hadislerde Hz. Mesih'in dünyaya

döneceğinden bahsedilmesi, Âhir Zaman'da Muhammedî Mehdiyet Ruhu'nun önde gelen bir vasfının Mesihîyet olacağını gösterir. Ve nasıl Hz. Mesih'in takipçileri, İncil'in inci-mercan düsturlarını kuşanarak azamî takva, azamî zühd, azamî vilâyetle, sevgi, şefkat, merhamet ve muhteşem bir sebat, sabır ve fedakârlıkla tarihin belki en kudretli imparatorluğu olan Roma'nın içine dağılmış ve kuvvetle mağlûp edilmeyen Roma'yı tek bir çakı bile kullanmadan mağlûp etmişlerse, Âhir Zaman'da "Roma" içinde iman-Kur'an hizmeti de aynı usulle, Kur'an'ın elmas düsturlarıyla olacaktır.

Hz. Mesih'in takipçileri, Roma'yı dize getirirken, ne yazık ki, dinlerinin önce ahkâm kısmını bırakmış, böylece "cild"inden mahrum kalan din, derisi soyulmuş vücut gibi, her türlü haricî tesire açık hale gelmiş ve daha birinci nesilden itibaren başlayan inhıraflar, Roma putperestliği, Yunan felsefesi, Yahudilik tesiri ve Ön Asya dinleriyle uzlaşma ve dinin özünü yitirmesiyle sonuçlanmıştır. Bu tarihî gerçek, bugünün Roması modern dünyada hizmet vermeye Mesihîyet'in ciddî bir ikazıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Küçük kıyamet

Ali Ünal 2010.02.22

Dünyanın kalbi her zaman Hicaz olmuştur. Fakat bunu, Âhiret şartlarında yeniden kurulacak arz üzerinde Mahşer Yeri'ni teşkil edecek Şâm-ı Şerif kıtası halinde Türkiye'yi de içine alacak bir coğrafya olarak değerlendiresek, 1071'den beri dünyanın kalbi Türkiye'dir.

Evet, Âhir Zaman'da güneş batıdan doğacaktır ama, nasıl Kıyamet hadisesinde Allahü a'lem bir çarpmayla yörüngesi tersine çevrilecek yerküre üzerinde doğudan doğan güneş batıdan doğmuş gibi görünecekse, bunun gibi, güneş yine doğudan doğup batı istikametinde ışık verecek, fakat Âhir Zaman yerküresi her şeyin tersine döndüğü/döneceği bir yerküre olacağı için batıdan doğmuş görünecektir. Bu sebeple, Demir Perde'nin yıkılması gibi hadiseler, daha çok çevrede cereyan eden hadiseler olmakla çok ses vermez. Fakat kalbdeki her hareket, gök gürlemesi gibi duyulup hissedilir. Hele bu kalbde meydana gelecek çok ciddi değişim ve dönüşümlerin yankısı bütün kâinatı tutar. İşte Türkiye ve dolayısıyla dünya, haylidir derece derece böyle bir yankılanma sürecinde bulunuyor.

Bir bakıma da 1946-50 arası Türkiye'sini yaşıyoruz. Coğrafyadaki, hayatın görünür boyutundaki değişimler, aslında temeldeki inkılâpların dışı vuran tezahürlerinden ibarettir. Kur'an-ı Kerim, bir hak-bâtıl temsiliyle bunu şöyle anlatır: "(Vâhid ve Kahrî Allah) gökten bir tür su indirdi ve vadilerde akıp giden ırmakların her biri onunla kapasitesine göre dolup aktı. Dolu dolu akıp giden bu sular, üzerlerinde kabaran köpükleri yüklenip götürmüştür. İnsanların ziynet veya başka bazı eşya yapmak için ateşte erittikleri madenlerin üzerinde de buna benzer bir köpük oluşur. İşte Allah, hak ve bâtılı böyle bir temsille anlatır. Köpük yok olur gider; insanlara faydası olan öze gelince, o yerde sabit kalır. Allah, işte böyle misaller verir." (Ra'd Sûresi/13: 17) Bilhassa akılları gözlerine inmiş olanlar, akan suların üzerinde, ateşte eritilerek işlenen kıymetli madenlerin üzerinde biriken köpükleri görse de, köpük söner gider. İkinci Dünya Savaşı'nın arkasından Türkiye'yi dolaşan eski bir komitacı, Pembe Köşk'e sunduğu raporda Türkiye'de su yataklarında derinde akan sulardan söz ediyor ve bu suların rejim barajına zarar vermeyecek şekilde barajın altından açılacak kanallarla savulması tavsiyesinde bulunuyordu. Bu tavsiyeler, aynı dönemde NATO'nun tazyikiyle birleşince çok partili siyasî hayata geçmemiz çok sancılı olmadı. Ne var ki, 1950 Mayıs'ında üzerimize giydiğimiz demokrasi elbisesi, derin akan suların yer yer yosun tutmasına, sivil iktidarın da Türkiye'yi sağlıklı bir kalb haline getirecek fırsatları değerlendirmekte acz göstermesine şahit oldu. Ve Kader, bu elbiseyi üzerimize giydirenlerin o kadarlık bir demokrasi elbisesinin bile

bize bol geldiği iddiasıyla son dönem tarihimizde darbeler dönemini açmasına fetva verdi. 27 Mayıs, son 50 yıllık Türkiye'ye şeklini verme tarihinin başlangıcıdır.

Aradan geçen 60 yıl sonra, benzer bir süreci yaşıyoruz. Zahirde dünyadaki ve bölgemizdeki gelişmeler, 1950'li yıllardan daha demokrat, liberal ve halkının belli kesimindeki İslâmî hassasiyetler törpülenmiş, değerleri aşınmış ve İslâm'ın bir muhalefet "ideolojisi" olmaktan çıktığı ve İslâm dünyasında da çıkaracak bir Türkiye istiyor. Bu da, darbeler tarihimizde hep tetikçi olarak kullanılmış ama 28 Şubat'ta büyük güç kazanmış, dolayısıyla her darbeden sonra tasfiye edilmiş olmaktan kurtularak, Türkiye'de Baas tipi bir iktidar hevesiyle sürekli darbe planlarıyla meşgul olmuş bir kadronun tasfiyesini gerektiriyor. Bu tasfiye yapılırken İslâmî bir kayma olmamasına da dikkat ediliyor.

İnsanların hesapları vardır. Nihâî hükmü veren kader ise, düne, bugüne, yarına beraber bakar ve çoğunluğun yönelişlerini, bu çoğunluk içinde İslâm hassasiyetli kesimlerin kalbini, vadilerdeki suların keyfiyetini dikkate alır. İktidarın da samimiyeti ve bahşedilen imkân ve fırsatları ne kadar değerlendirebildiği de ayrıca önemlidir. Tepemizde kopacak küçük kıyamet, amel defterlerimizi ortaya koyacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Askerin ve yargının onuru

Ali Ünal 2010.03.01

Türkiye'ye balyoz vurma planı yapan askerlerin nazarında tercih edilir insanlar, bakın kimlerden oluşuyor:

"CHP'li, Alevî veya Alevîlerle işbirliği içinde, rüşvetçi, mason, radikal solcu (fakat dik duran ve âdil solcu ise güvenilir değil), kadın düşkünü, kadına ve paraya zaafı var, İsrail'de bulunmuş, mason dernekleriyle bağlantılı." Askerin onuru, rüşvetçi, mason, paraya ve kadına zaafı bulunan, eğilip bükülen ve zalim insanlarla çalışmakta mı yatıyor? Bilge Emeç, "Ben Atatürkçü, orduyu seven, vatanperver bir kadıyım." derken kendi adına doğruyu söylediğini varsaysak bile, söz konusu sıfatlara sahip insanları çalışabilir kişiler olarak tercih edenler, Atatürk'ü, orduyu, vatani seven insanlar olarak görülebilir mi? Böyleleri, ancak kendilerini, nefislerini, menfaatlerini sevebilirler.

Bazı sıfatlar veya hasletler vardır ki, bazı kişilerde bulunduklarında değer ifade ederken, daha başka kişilerde bulunduklarında ise tersine dönerler. Meselâ, bir idarecinin makamındaki ciddiyeti vakardır ve güzel bir haslettir; mahviyet göstermesi ise zillettir. İdarecinin mesai arkadaşlarını evinde misafir ederken göstereceği ciddiyet kibir, mahviyet ise tevazu ve dolayısıyla güzel bir haslet olur. Bir insanın kendi adına ve kendisinden fedakârlıkta bulunması, kendine yapılan bir hatayı affetmesi güzel bir haslettir, buna karşılık bir idarecinin temsil ettiği müessese adına, bir devlet başkanının devleti ve ülkesi adına onların haklarından ve menfaatlerinden fedakârlıkta bulunması ise ihanettir. Yine, zayıf bir insanın kuvvetli biri karşısında dik durması izzet-i nefistir; fakat kuvvetli bir insanın zayıf biri karşısında aynı tavrı takınması ise kibir ve gurur olur. İşte, askerin onuru, elindeki silahı silahsız halkına ve sivil hükümetine doğrultmakta, halkın ve hükümetinin başına balyoz geçirme planlarıyla meşgul olmakta yatmaz. Böyle davranmak bir onur değil, onursuzluktur; zayıfların, güçsüzlerin kârıdır; aşağılık kompleksinin yansımasıdır. "Merkebini dövmeyen, eyerini döver" atasözümüzde ifadesini bulan bir davranıştır. Askerin onuru, halkını, hükümetini ve ülkesini dışarıdan gelecek tehlikelere karşı korumakta yatar. Askerin, 87 yıllık Cumhuriyet tarihinde yerli Rumlara karşı yapılmış Kıbrıs çıkarması dışında hiçbir haricî hareketi olmadı; üstüne üstlük, 1990'da Cumhurbaşkanı'nın Irak'a girme planları karşısında komutanı sorumluluktan kaçarak istifa etti ve daha sonra böyle bir hareket başaramayacağı için istifa ettiği itirafında bulundu. 30 yıla yakındır sayısı hâlâ 5.000'lerde kalmaya devam eden teröristlere karşı kesin bir zafer

kazanılmadı. Ve, 87 yıldır halkının vergileriyle beslenen ve "halkın bağrından çıkan" yüz binlerce mensubu bulunan asker, hem de yabancı bir ülkenin başkanının ağzından "Bizim çocuklar" nitelemesine ses çıkarmadan, silahını dört defa halkına ve hükümetine doğrulttu.

Bazı sıfatlar vardır ki, bazılarında bulunduğu daha güzel olur. Meselâ, cömertlik erkekte daha güzeldir. Çünkü evin iç idaresini gören kadının fazla cömertliği, evin geçimi için mutlaka gerekli parayı, malzemeyi israf etmesine sebep olabilir. Haya ise, kadında daha güzeldir. Bunun gibi, silahı ve gücü elinde bulunduran askerin, hukuka, kanunlara herkesten daha çok riayetkâr, halkı ve hükümeti karşısında daha mütevazı olması beklenir ve onun onuru böyle davranmakta yatar. Yine, hukuku ve adaleti temsil eden, en yüksek ve kutsal değerlerin temsilcisi olan yargıdan ise, herkesten daha çok güçle, askerle işbirliğinden uzak bulunması, özellikle ve öncelikle kuvvetin karşısında daima dik durması beklenir. Yargının onuru da bilhassa böyle davranmakta yatar. Yalnızca ideolojik dayanışma içinde bulunma değil, kuvvetle, hele silahını halkına, hükümetine doğrultmakla ün yapmış bir kuvvetle birlikte olma, ona yakın durma, yargı için ancak onursuzluktur.

Askerin ve yargının onurunu korumak da, öncelikle askerin ve yargının kendisine düşer.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kibirlerini şişirmeyelim

Ali Ünal 2010.03.08

ABD Dış İlişkiler Komitesi'nde Ermeni tasarısının geçmesi, aslında bilinen pek çok gerçekleri bir defa daha gün yüzüne çıkardı.

Bir ülke aleyhinde herhangi bir suçlamada bulunanların, meselâ Türkiye'yi soykırımla suçlayanların önce kendi elleri bu tür cinayetlerden temiz olmalıdır. Hz. İsa'nın dediği gibi, "İlk taşı, suçsuz olan atmalıdır." Soykırım deyince dünyada, hattâ bütün bir insanlık tarihinde ilk akla gelenler, acaba kimlerdir?

1915'te Türkiye'de Ermeni katliamı yaşanmış mıdır? Türkiye'de "Kürt meselesi"nin arkasındaki asıl aktörler nasıl Kürtleri temsil etmiyor ve hattâ Kürtlerin dostu değil, sadece bu meseleyi istismar edenlerin piyonları ise, Ermeni soykırımı iddiasında bulunanlar da, aynı şekilde Ermenileri kullanmaktadırlar. Dersim'de katledilen Alevî ailelere mensup pek çok çocuk, özellikle bazı subayların evlerine dağıtılmıştı. Tehcirle cezalandırılan Ermeni ailelerine mensup pek çok çocuğun da aynı şekilde bazı evlere dağıtıldığı, sistemli şekilde orduya yerleştirildikleri, nesillerinin 1960'tan itibaren her darbeye tetikçi olarak kullanılıp sonra tasfiye edildikleri de iddialar arasındadır. Meşrutiyet öncesi yıllarda da Türkiye içinde özellikle ekonomiye hakimiyet konusunda Ermenilerle Sabetaycılar arasındaki ciddî mücadele tarihî bir vakıa olup, Doğan Avcıoğlu gibi pek çok araştırmacılar, 31 Mart Vak'ası'nın sebepleri arasında bu mücadeleyi de görmektedirler. Mücadeleyi Sabetaycılar kazanmıştır. Dünü ve bugünüyle meseleye bir de bu açıdan yaklaşmakta büyük fayda vardır.

AB ve ABD'siyle Batı için demokrasi, insan hakları, özgürlükler, sadece kendileri için ve menfaatlerine uygunlukları ölçüsünde geçerlidir. Cezayir hükümeti Cezayir'de Fransızların uyguladığı soykırımı gündeme alma teşebbüsünde bulununca Sarkozy, "Tarihi tarihçilere bırakalım!" der ama, Ermeni soykırımı iddiaları tarihçilere bırakılmaz. Ve tarihî bir hadise, siyasî ve ekonomik menfaatler adına bir şantaj olarak her yıl kullanılır. Yoksa söz konusu olan, bir hak, adalet ve insanlık meselesi değildir. ABD ile 45 milyar dolarlık uçak, helikopter, silah, füze alımı anlaşmalarımız varmış. Yazık bu ülkeye! Kaç yıldır şantajla ABD'ye, bazı AB ülkelerine ve İsrail'e silah ve benzeri alımlarla âdetâ bedel ödüyoruz. Bu husus, özgürlük ve bağımsızlığımıza pek düşkün(!) bir kısım "Kemalist-ulusalcı" çevreleri neden hiç ilgilendirmiyor? Silah sanayimizin olmaması,

halkını ve onun değerlerini birinci tehlike addeden ve hep bununla yatıp kalkan bazı askerleri neden hiç ilgilendirmiyor?

Hürriyet gazetesi, "Davos'un intikamı!" diye manşet atıyor. Şantajdan ibaret Ermeni meselesiyle sürekli Yahudi lobilerine ve İsrail'e mahkûm halde tutulmaya çalışıyoruz. Türkiye, ne ABD'ye, ne AB'ye, ne Yahudi lobisine, ne de İsrail'e muhtaçtır. Meseleye böyle yaklaşarak, bunların kibirlerini şişirmemeliyiz! Çünkü bu meselenin arkasında ayrıca Batı'nın kibri de yatmaktadır. Ama ülkenin başına çöreklenen ve onun tarihine, halkına, değerlerine düşman azınlık, kendi iktidarını halka karşı koruma adına Türkiye'yi hep bu şekilde mahkûm ve muhtaç tutmaya çalışmıştır. Türkiye'nin yapacağı bir şey var. Dünyadaki pek çok mazlum ve soykırıma uğramış halkların davasını da gündeme taşımak, "Başka holokostlar, başka mazlum ve mağdur halklar da var!" demek. Bakalım o zaman Ermeni soykırımı meselesi gündeme geliyor mu?

Ne ABD, ne AB, ne Yahudi lobisi ve İsrail Türkiye'ye söz geçirebilir. Türkiye'nin zaafı kendi içindedir; ordu, yargı, bir kısım sermaye, medya ve sivil toplum kuruluşlarındaki yapılanmalardır. Türkiye, kendi içindeki zaafını giderdiği anda dünyanın en güçlü ülkesi olmaya adaydır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dindarlığın ölçüsü

Ali Ünal 2010.03.15

Bazı çevreler, zaman zaman Türkiye'nin gittikçe dindarlaştığı iddiasını ortaya atarak, AK Parti iktidarının İslâm lehinde olabilecek her türlü icraatının önünü tıkamaya çalışırlar.

İddialarına delil diye ileri sürebildikleri tek şey, bazı yerlerde veya şehirlerde birtakım lokantalarda alkollü içki bulunmamasıdır.

Bir yerde dindarlığın artıp artmadığını tartışmak için önce dindarlığın ölçüsünü bilmek gerekir. Çoğu Müslüman, dindarlığın ölçüsü olarak namaz, oruç, zekât ve hacdan söz edecektir. Evet, bunlar, İslâm'ın şartlarıdır. Şahsen Müslümanlık adına hayatımda en çok etkilendiğim dört şeyden biri, gece yarısı misafir olduğumuz bir evde ailenin üniversite öğrencisi oğlunun teheccüd namazında olması, diğer ikisi Üsküdar Mihrimah Sultan ve Valide Sultan camilerinde şahit olduğum iki gencin namaz kılışı, bir diğeri de, yaşlı bir validemizin dua edişi olmuştur. Gerçekten kılınan namaz, Müslüman'ı kötülüklerden ve günahlardan alıkoyar, ama onu günümüzde gerçekten kılan o kadar az olmalı ki, Hz. Ali Efendimiz (ra), "Âhırzamanda camiler dolu olur, fakat içlerinde namaz kılan bulunmaz." der.

Gerçekten eda edilen namaz, oruç, zekât, hac, kendilerini karakter, ahlâk, edep, muamelât, kısaca gerçek insanlık olarak ortaya koyar ve dindarlığın da ölçüsü ahlâktır, karakterdir, edeptir, muamelâttır, insaniyettir. Peygamber Efendimiz (sas), bu gerçeği, "Ben, ahlâkî güzellikleri tamamlamak için gönderildim." şeklinde ifade buyururken, Hz. Bediüzzaman, "İslâmiyet, insaniyet-i kübradır." der. Bir insanın İslâm'dan nasibi ölçüsünde insanlıktan nasibi vardır; insanlıktan ve "mekârim-i ahlâk"tan nasibi olmayanın dindarlıktan nasibi yoktur.

Dindarlığa gerçek aynasından baktığımızda, ülkemizde yozlaşmanın, kabalaşmanın, yobazlaşmanın daha çok arttığını görüyoruz. Meselâ, içki ve kumar, büyük günahlardandır. Kur'an-ı Kerim, bunu "İçki ve kumarda büyük 'ism' vardır." şeklinde ifade buyurur. Aynı Kur'an, suizan için "ismdir" der. Yani suizannın tamamı, içki ve kumar ölçüsünde günahdır. Gıybet, alay, daha şenî günahdır.

Bir bayramın üçüncü günü bir eve bayramlaşmaya gittiğimde, ayrılırken kapı komşusunun kapısını çaldım ve biri beni uğurlayan, diğeri kapıyı açan bu iki "şuurlu, ehl-i hizmet" ve yıllarca komşu olarak oturan iki Müslüman, bayramın üçüncü gününe kadar birbirlerini ziyaret etmemiş ve bayramlaşmamışlardı ki, eşikte bayramlaştılar. Kur'an-ı Kerim ve hadis-i şerifler, uzak ve yakın komşuya ihsanı emrederken, bunları başkalarına anlatmayı pek severiz ama, hayatımızda "ihsan"dan eser kalmamış olması bir yana, "Müslüman, elinden ve dilinden bütün Müslümanların selâmette olduğu kişidir." hadisine rağmen, komşu, komşunun ezasından, rahatsızlık vermesinden emin değildir. Peygamber Efendimiz, üç defa "Vallahi iman etmemiştir, vallahi iman etmemiştir, vallahi iman etmemiştir!" buyururlar. "Kim ya Rasûlellah?" diye sorulduğunda, "Ezasından, kötülüğünden komşusunun emin olmadığı kimse." cevabını verir. İşte dindarlığın ölçüsü, imanın aynası!

Günümüzde, en dindar bilinen ailelerin yaşadığı sokaklarda bile, bu ailelerin yeni yetme gençlerinin öbek öbek sokak başlarında oturup hem etraflı kirlettiklerine, hem sözleri ve davranışlarıyla evlerde oturanları bile rahatsız ettiklerine sürekli şahit oluyoruz. Evde de, okulda da İslâmî terbiye yok denecek durumda; ahlâk eğitiminden sanki eser yok. Sokak nasıl temiz tutulur; evde, sokakta, caddede, toplu taşıma araçlarında nasıl hareket edilir, başkalarına nasıl rahatsızlık verilmez, bunlar hiç gündemde değil. Erzurumlu merhum Hacı Salih Efendi, bir büyük zatı ziyaretinde, yolda hangi ezaya maruz kalmışsa, ilk sözü şu olmuştu: "Hoca efendi, talebelere önce edep öğretin." Ayrıca, günümüzde aldatmayan, tam güvenilir kaç "Müslüman" esnaf, işadami, münasebetlerinde menfaati esas almayan kaç "Müslüman" var? İmanın, namazın, orucun, haccın, kısaca Müslümanlığın ve dindarlığın ölçüsü, aynası, insanlıktır, ahlâktır, edeptir, muamelâttir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anayasa tartışmaları

Ali Ünal 2010.03.22

Her gün onlarcasını yaşadığımız trafik kazalarında yılda 10.000'in üzerinde insan ölüyor ve kazaların Türkiye'ye verdiği yıllık zarar, 20 milyar lira civarında. PKK terörü, öldürülen teröristler dâhil yılda ortalama 1000-1200 civarında can aldı ve Türkiye'ye yıllık maliyeti 12-15 milyar lira civarında idi. Trafik kazaları, ülkemize PKK teröründen çok daha fazlasına mal olduğu gibi, yol açtığı yıllık zarar, 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nin verdiği zarardan da daha büyük.

Bu kadar zarara ve ölüme rağmen kazaların önlenememesi, kanun ve kuralları sevmeyen bir halkımızın olduğunu ortaya koyuyor. Hele, oraya buraya asılan bazı sloganların ise, çevre kirliliğinden başka bir şey yapmadığını gösteriyor. Trafik konusunda kanun ve kurallara uymak lehimize, uymamak hem de hayatî sonuçlarıyla aleyhimize olmasına rağmen, kanun ve kurallara neden uymuyor, uymayı neden sevmiyoruz? Bu soruyu, yeni anayasa tartışmalarının yapıldığı bugünlerde şöyle de sorabiliriz: Neden bu kadar çok kanun değiştiriyoruz; neden yaptığımız anayasalar hiç ömürlü olmuyor? Bu soruyu sorup onu cevaplamak, özellikle her kanun koyucunun, her hukukçunun öncelikli meselesi olsa gerek.

Kanun veya hukuk kuralları, insanı bir yöne sevk etmeye yetmez. Kanunlarla hangi maksadı takip ediyorsak, insanların da o maksat çerçevesinde eğitilmesi gerekir. Aksi halde, itaat zorla olur ve bu da insanları "münafık" yapar; kaçmağını bulduğu her durumda kanunlardan sıyrılmaya sevk eder. Öyleyse kanunlar, bir maksada, bir değer üzerine oturmalıdır. Konuya açık bir misal olması bakımından İslâm'ın tebliğ tarihi açısından yaklaşacak olursak, İslâm'ın Mekke döneminde hiçbir ahkâm, yani (müeyyide sahibi) kanun inmemiştir. Kanunlar, Medine'de gelmiş, elbette Medine'de de devam edecek bir süreç olarak, Mekke'de insanlar, bu kanunlara her

bakımdan hazırlanmıştır. Öyle ki, Medine'de hem günah-sevap ifade eder birer dinî hüküm, hem de dünyada da müeyyidesi olan birer kanun olacak zina ve insan öldürme gibi fiiller, Mekke'de yasaklanmış olmasına rağmen (müeyyideli) birer kanun olarak vaz' edilmemişlerdir. İslâm, tebliğ sürecinde insanların zihinlerine ve kalblerine yerleştirmede hiçbir doğruyu önce kanun olarak koymamış, önce zihinleri ve kalbleri hazırlamış, sonra ilgili kanunları koymuştur. Meselâ, kadınlara tesettür emri gelmeden önce Peygamber Efendimiz'e kadınlara örtünme emri vermesi için defalarca müracaatta bulunulmuş ve bu emir nihayet bir Kur'an hükmü olarak gelince, onu seve seve ve gereklilik olarak görüp tatbik etmeyen Müslüman kadın kalmamıştır. Ayrıca, müeyyideli bazı kanunların, dinî emir ve yasakların konması, yıllar alan bir süreç takip etmiştir. İçki de, faiz de Mekke'de iken yasaklanma sürecine girilmiş, içki fasıla fasıla nihayet Hicret'in 5. yılında yasaklanırken, faiz yasağının tamamıyla ekonomiden çıkarılması Veda Haccı'nda olmuştur.

Anayasa dahil kanunlar, en azından halkın büyük çoğunluğunun benimseyeceği değerler üzerine oturmaz ve halk bu değerler istikametinde eğitilmiş olmazsa, tesirsiz kalır. Bu çerçevede kanunlarla değerler ve eğitim birbirini desteklemesi gerektiği gibi, hayatı kuşatan sistem, bütün inanç, düşünce, içtimaî, siyasî ve ekonomik boyutlarıyla tam bir âhenk içinde olmalı ve kanunlar hem bu âhenkten kaynaklanmalı hem de onu destekleyici olmalıdır. Üçüncü olarak, insanlar, özellikle Müslüman halk için kanunlar ve üzerine oturduğu değerler, halkın büyük çoğunluğunun kabul ettiği, edeceği kaynağa dayanmalı, yani halk nazarında "kudsî" bir kaynaktan gelmelidir. "Me'hazin kudsiyeti", kaynağın kutsallığı, insanların bir şeyi kabulünde en önemli etkiye sahiptir.

Türkiye, Cumhuriyet tarihinde her şeyden önce halkının değerlerini reddetti; sonra, bırakın bu değerlere dayalı bir anayasaya sahip olmayı, kendi içinde bütün bir sisteme de sahip olamadı. Sürekli revizyon geçiren sistemle eğitim asla birlikte yürümedi. Ve bu süreçte biz daha çok kanun ve anayasalar yapar, bozar ve değiştiririz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Din, ancak kendi olarak anlatılır

Ali Ünal 2010.03.29

Bir TV kanalında Türkiye'deki problemlerin çözümü için din kardeşliğinin önemine vurgu yapan bir Müslüman sosyoloğa karşı bir profesör, "İslâm da insanlar arasında eşitlik getirmez; karşı dinden olanları Müslümanlarla eşit tutmaz." itirazında bulunuyor, buna karşılık Müslüman sosyolog da bunun böyle olmadığını "ispatlama"ya çalışıyordu.

Her bütün, kendi parçalarıyla bir bütündür; her sistem ve her din de, yine kendine ait parçalarla bir bütün olup, onun her bir parçası gerçek manâ ve fonksiyonunu kendi bütünü içinde bulur. Dolayısıyla İslâm'ı farklı sistemler ve onların üzerine oturduğu (iddia edilen) değerler karşısında, o değerleri hakem ve asıl kabul ederek savunmak, maalesef onu hep yanlış tanıtmaya sebep olmuştur. Özellikle Müslüman aydınlar bu yanlış "özür dileyici savunma" psikolojisi içinde bir-bir buçuk asırdır işliyorlar. Bu tavır, hem İslâm'ı her dönem pazara sürülen ideolojileri aklama pozisyonuyla karşı karşıya getiriyor hem de bu ideolojiler tarafından aklanma "zillet"ine mahkûm ediyor. Bunun yanı sıra Müslümanları, İslâm'ın, hattâ tarih boyu ve günümüzde insanlığın büyük çoğunluğunun tâbi olduğu bütün dinlerin takbih ettiği, en ağır günahlar içine aldığı bazı tavır ve uygulamalara karşı çıkamama, onları aslî nitelikleri içinde değerlendirememeye karşı karşıya bırakıyor. Bugün İslâm, âdeta modernizm, demokrasi, liberal temelde ferdî haklar ve özgürlüklerle özdeşleştiriliyor. Oysa, meselâ zina, eşcinsellik ve alkol bu özgürlükler içinde sayılıyor. "İslâmcı" kökenli "muhafazakâr" hükümetimiz, ABD gibi ülkelerde de verildiği için sigaraya karşı topyekün savaş verebilirken, zina, eşcinsellik ve alkole karşı bırakın

savaş vermeyi, ciddî olarak karşı da çıkamıyor. Karşı çıksa, destek bulması umulan kesimlerden ciddî destek de bulamıyor. En son Devlet Bakanı Sayın Aliye Kavaî'in eşcinsellikle ilgili söylediği sözler karşısında merkez medyadan ve bazı derneklerden maruz kaldığı saldırılar hafızalarımızda.

Özellikle Müslüman aydınlar, Kur'an'ın bu tür fiillerle ilgili nitelemelerini de dile getiremiyorlar. Kur'an, zina için fahiş (ölçü dışı, çok çirkin, yüz kızartıcı tavır, davranış ve söz), kötü ve çirkin yol; sefh/sifah (tohumu, suyu israf etmek, yanlış yere akıtmak) ifadelerini kullanırken; eşcinsellik için de yine fahiş, habaset (demirin posası gibi posalık ifade eden, kirli, çirkin iş), kötü ve çirkin davranış tabirlerini kullanır ve bu fiilin bütün bir toplumda yaygınlaşması helâk sebebi olmuştur. Sarhoş edici maddeler, içkiler (kullanmak) konusunda ise Kur'an-ı Kerim, şeytanın davranışlarından pislik, kalbi pislik gibi örten kir tabakası nitelemesinde bulunur.

Bu tür fiiller, tarih boyu dinler ve insanların büyük çoğunluğu gibi, insan vicdanı tarafından da kabul görmemiştir ve görmez. Meselâ, bu fiiller Hristiyan dünyasında önceki asırlarda da yaygın olduğu için, Isaac Taylor, Church Congress of England'da yaptığı konuşmada İslâm için "İslâm, Hristiyan dünyanın üç baş belâsı olan sarhoşluk, kumar ve fuhşu ortadan kaldırmıştır." övgüsünde bulunur.

Bugün Müslümanlar olarak kurtulamadığımız bir diğer tavır da, din ve dinî değerleri, onların yine mevcut ideoloji ve sistemler çerçevesinde ya da sadece dünyevî açıdan ifade ettikleri bazı faydalarıyla takdim edip savunmak ve dinî hizmetlerin sosyal hizmetler gibi algılanmasına sebep olmaktır. Oysa din ve dinî değerler hem bizatihi en yüksek değerlerdir hem de ancak kendileri ve Cenab-ı Allah'a ait değerler ve kaideler olarak anlatıldığında vicdanlarda daha çok kabul ve saygı görür. Onları safî hikmet ve maslahatlarıyla öne çıkarmak bile, bizatihi Allah'a ait dinî değerler olarak takdim etme ölçüsünde kabul görmelerine hizmet etmez. O bakımdan, din ve dinî değerler öncelikle gerçek nitelik, manâ ve muhtevalarıyla anlatılmalı ve Müslümanlar bundan asla çekinmemeli, bizatihi bunun izzetini duymalı ve yaşamalıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Liberal düşünce ne kadar insanî?

Ali Ünal 2010.04.05

Batı daha çok "başkalarının düşüncelerini nakzetme mesleği, düşünceler çatışması" olarak niteleyebileceğimiz beşerî felsefenin, filozofların diyarı olduğu, dolayısıyla sağlıklı ve oturmuş bir Ulûhiyet, insan, kâinat, eşya, berisi ve ötesiyle dünya, varlık, varoluş kavramlarına sahip olmadığı için ifrat ve tefritlerden kurtulamadı.

Batı'nın insanlığı evrensel çapta kabule zorladığı modern medeniyet bile, bütün bir insanlık tarihinde işlenen zulüm, cinayet ve kötülüklerin birkaç katını sadece iki dünya savaşıyla birden kustu ve yeniden en dehşetli, yeryüzünün bir dezenfektenden geçeceği ölçüde kismaya hazırlanıyor.

Batı'nın son birkaç asra damgasını vuran ve bugün zirvede tutulan düşünce ve siyaset akımı, liberalizmdir. Liberalizm, ferdi, ferdin hürriyetlerini ve mutluluğunu temele yerleştiren sistemdir. Ona göre fert, kendi mutluluğunu ve bu mutluluğa giden yolu başka herkesten iyi bilir ve her fert, bu yolda rasyonel davranabilme kabiliyetine sahiptir. Meselâ, ekonomik işleyişi tayin eden, ferdî çıkarların gücüdür. Tüketici en çok fayda, üretici en çok kâr arayışındadır. Üretimden azamî kâr, tüketimden azamî fayda elde edilir. Ve bu şekilde herkesin çıkarlarını tatmin peşinde olması, ekonomiyi çalıştırır ve dengede tutar. Liberal felsefede ferdî özgürlükleri sınırlayan tek alan, başkalarının özgürlüğüne zarar vermemedir.

Liberalizm, her ferdin kendi hakkında ve çıkarına uygun karar vereceğini düşünür. Oysa hiçbir insan, dünyaya temyiz yaşında, yani kendisi için faydalıyı faydasızdan ayırabilecek yaşta gelmez. O yaşa kadar insan, artık belli bir kültürü almış, zihni belli ölçülerde yoğrulmuştur. Her ülke, her aile, kişilere sadece bazı şeyleri öğretmez. Öğretim, her zaman eğitimle beraber gider, hattâ öğretim, bizatihî eğitimidir.

İkinci olarak, insan, her zaman doğru ve faydasına olanı bilebilecek, hakkında doğru ve faydalı olanı tercih edebilecek ve tercih etse bile uygulayabilecek kapasitede bir varlık değildir. Böyle bir bilgi ve tercih edip uygulayabilme kapasitesi, dün, bugün ve yarını bütün yanlarıyla bir arada görebilmeye ve mutlak güç sahibi olmaya bağlıdır, yani insan, gaybı da bilmelidir. Bırakın gaybı bilmeyi, bugünü bile hiç kimse her yanı ve tam doğru olarak bildiğini iddia edemez. Üçüncü olarak, insanın her çıkarına olan şey, faydasına ve hakkında hayırlı olan demek değildir. Ayrıca, pratikte fertlerin özgürlüklerini başkalarının ferdî özgürlük alanıyla sınırlandırabilmesi de imkân haricidir, çünkü hiçbir insan, melek değildir. Özellikle ferdî çıkarlar da başıboş bırakıldığında her zaman başkalarının çıkar alanlarıyla çatışır ve nitekim Batı'nın iki dünya savaşında bütün bir insanlık tarihindeki vahşetlerin birkaç katını birden kusmasının ana sebebi, çıkar çatışmalarıdır.

Liberalizm, ferdî özgürlükler ve çıkarlar derken, nefsanî özgürlükleri ve çıkarları, nefsanî arzuların tatminini öne çıkarmaktadır. Oysa insanın insanlığı ve mutluluğu, nefsanîyet noktasında ahlâk, irade ve karakter eğitiminde yatar; nefsanî arzuları sınırlamakta ve gemlemekte yatar; yoksa onları azamî kâr ve azamî doyum adına serbest bırakmakta değil.

İnsan, öncelikle sorumlu bir varlıktır; özgürlüklerden gerektiği ölçüde istifade etmenin garantisi de, sorumlulukları azamî yerine getirmektir. Liberalizm, ferdin özgürlük alanını başkalarının özgürlük alanları ve başkalarına zarar vermemekle sınırlarken, insanı kendisine mutlak mâlik addetmektedir. Oysa insan, kendisinin mâliki değildir. Onu dünyaya gönderen o olmadığı gibi, hayatının ve varlığının pek çok boyutunda iradesinin hiçbir dahli yoktur. Dolayısıyla, insanın sorumluluk ve özgürlüklerini sınırlama alanı kendisiyle başlar. O, vücudunu, hayatını dilediği gibi kullanamaz, çünkü sahibi değildir; dilediği gibi kullanmaya kalksa, kendisine zarar verir.

Evet, tam bir hakikat olan, "İnsanın kendisine verdiği zararı bütün insanlar toplansa veremez." sözü bile, liberal felsefenin butlanına yeter.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeşeren Ümitler veya liberal ve Müslüman fert

Ali Ünal 2010.04.12

Liberalizm, elbette tarihte kökleri bulunsa da, Batı deyince ilk akla gelen İngiltere, Fransa ve ABD gibi ülkelerde Aydınlanma akımıyla birlikte 18. asırda yeşermeye başlamıştır.

Hedefinde ferdin mutluluğu yatar. Mutluluk ise tarifini, insan davranışlarına zevk alma ve acıdan kaçınma duygusunun yön verdiği iddiasında bulur. Buna göre anlamlı tek ahlâkî düstur da, bu hedefe hizmet etmektir. Fert, mutluluğuna giden yolda din, renk, ırk ve cinsiyet gibi hiçbir ayrıma tâbi tutulmadan, herhangi bir otoriteden kaynaklanan bir engele takılmadan aynı ferdî hak ve özgürlükleri kullanma ve kendi kapasite ve kabiliyetlerini sonuna kadar geliştirme hak ve hürriyetine sahiptir. Öyle ki, J. Stuart Mill'e göre, hürriyet olarak anılmaya değer tek şey, ferdin kendi seçtiği yolda kendi iyiliğini, mutluluğunu gerçekleştirmeye çalışabilmesi hürriyetidir.

Liberalizm'in temele yerleştirdiği ferdî haklar ve özgürlükler, siyasî ve ekonomik sahada aristokrasi ve krallıktan, fikrî sahada ise bilhassa dinden, vahiyden bağımsız olmayı gerektirir. Bu akımın ortaya çıktığı dönemlerde Batı'da monarşiler hakimdi ve monarşiler otoritelerini "Tanrı"ya bağlarken, halkı fikrî ve dinî sahada yönlendiren de Kilise idi. Dolayısıyla, liberalizmin fert adına karşı çıktığı otorite, tarih içinde Kilise'nin temsil eder hale geldiği Hristiyanlık kaynaklı otorite idi.

İnsan düşüncesini insan üstü otoriteden kurtarmayı hedefleyen liberalizm, vahyin yerine akı ve bilimi koydu. Her ferdî bir "Promete" olarak düşünüp, teoride ona sahip olmadığı ve asla sahip olamayacağı bir bilgi ve kuvvet atfetti. Onu âdeta bir kadîr-i mutlak, bir âlim-i mutlak olarak düşündü ve kendi kendisinin "tanrı"sı yaptı. Ama bu hiçbir zaman pratikte mümkün olamayacağı için, insanlık tarihinin en totaliter rejimlerine bir bakıma zemin hazırlayan da liberalizm oldu; o kadar ki, "hak kuvvettedir" anlayışına âdeta haklılık kazandırdı ve kapitalizmin de fikrî temellerinden olarak, emperyalizmin suç ortağı haline geldi. İnsanı birkaç otoriteden kurtarmaya çalışırken, bilhassa Erich Fromm'un üzerinde çok durduğu üzere, onu yüzlerce otoritenin kulu-kölesi haline getirdi. Hedefine aldığı ferdin mutluluğunu mümkün olan en büyük haz ve en az acıda gördüğü için nefsanî hazların tatminini tetikledi, hedonizme geçit verdi. Bu çerçevede değişmez bir ahlâkî-vahyî düstur kabul etmediği için, gerçeğin sürekli değişebilirliği, dolayısıyla dinin de ferdî yorumdan ibaret olduğu sonucuna vardı. Neyin iyi olduğunu da yine zamana bıraktı ve sürekli değişimi savundu. Sonuçta zina, eşcinsellik, kürtaj, alkol hattâ uyuşturucu kullanma ve nikâhsız yaşamayı korunması gereken ferdî özgürlükler içine alacak ölçüde ahlâkî toleransa kapı açtı. Bu hususta sadece güya toplumun eleştirisinden kaçınmak gerektiğini benimsedi. Sanatta geleneksel bütün ahlâkî form ve düsturları bir yana bıraktı.

Liberalizmin ortaya çıkardığı dünya, insanların % 80'inin perişan yaşadığı, zenginliğini genellikle bu % 80'in kaynaklarını güce dayalı olarak sömürmenin sağladığı % 20'sinin yaldızlı ve surî bir mutluluk içinde bulunduğu dünyadır.

Ne yazık ki, İslâm dünyasının, özellikle Türkiye'nin aydını, son birkaç asırdır zihnini Batı'ya endekslemiş bulunmaktadır. Bir yanda güya ferdî farklılıkları, çoğulculuğu savunsa da, âdeta dünyayı tektip bir dünya olarak görmekte ve Asya'sından Afrika'sına bütün dünyayı Batı'yla ve Batı'daki gelişmelerle kıyas içinde değerlendirmektedir. İslâm'ı bilmemekte, dolayısıyla kendi tarihini, toplumunu ve insanını tanımamakta, bütün bunları yine Batılı normlar çerçevesinde ele almaktadır. Aydınımız, yarım-yamalak bir düşünce ithalcisidir. Dolayısıyla, liberalizmi İslâm dünyasının zemininde yine Batı'daki zeminiyle değerlendirmekten ve onun temele aldığı ferde de bu zeminden bakmaktan kurtulamamaktadır. Bu bakımdan, inşallah haftaya İslâm ile fert münasebetini Yeşeren Ümitler'le birlikte ele almaya çalışacağız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeşeren Ümitler veya mü'min insan

Ali Ünal 2010.04.19

İnsan, maddî tatmin açısından hiçbir zaman hayvanlara yetişemez, çünkü: (1) hayvanın bir sınırı vardır, onu aşamaz; meselâ, ihtiyaçlarını çoğaltamaz. İnsan ise, maddî tatminle baş başa bırakıldığında yedikçe acıkan, içtikçe susayan doymak bilmez bir varlık haline gelir.

Bütün hayatı, bir türlü elde edemediği, etmesi mümkün olmayan bir tatminin peşinde koşmaktan ibaret olur. Bu da, ihtiyaçları sürekli arttırır ve artık insan, ihtiyaçlar bataklığında çırpınır durur. Liberal kapitalizm tam da

budur. Bu, bencilliği doğurur; kaynaklar üzerinde sürekli çatışmayı; çatışma rekabeti getirir; vücudun yapısı ve çalışmasının, bir ekmek elde etmek için âdeta kâinattaki bütün unsurların yardımlaşmasının sadece iki misalini teşkil ettiği baştan sona yardımlaşma manzumesi olan hayatı çatışmadan ibaret gösterir; bu da, kuvveti öne çıkarır ve hakkı kuvvete verir, kuvvete tapınmaya ve adaleti ihmale yol açar; insanı insanın kurdu yapar. Bu da emperyalizmin ta kendisidir. Oysa insan, maddî tatminini sınırladığı ölçüde tatmin bulur, rahata ulaşır; kendi tatminini başkalarının tatmininde bulduğu sürece tatmine erer ve insan olur. Asıl kamçılanması gereken, manevî, zihnî ve ruhî tatmindir. Çünkü bu tatminde kaynağın tükenmesi, dolayısıyla onu paylaşma ihtiyacı ve üzerinde çatışma yoktur. Bu tatmin, sürekli mutluluk verir. Maddî ihtiyaçları azaltır, hayatı kalb ve ruhun hayat seviyesine çıkarır ve genişletir. (2) Hayvanda dün ve yarın şuuru yoktur, anlık tatmin onun için yeterlidir. Geçmişin elemelerini, geleceğin ızdıraplarını çekmez. Oysa insan için zaman çok daha geniştir; o, yalnız ânın dertlerini değil, geçmişin elemelerini ve geleceğin endişelerini birlikte yaşar. Bundan kurtulmak da tevekkülle, dünyanın fâniliğini idrakle mümkündür.

Liberalizm, insana sahip olamayacağı güç, irade ve bilgi atfeder. Oysa insanın tahribe eli çok uzun ama tamire çok kısadır. Yüz kişinin beş yılda milyarlar harcayarak yaptığı bir sarayı bir çocuk, bir kibrit çakarak birkaç saatte yok edebilir. Dolayısıyla insan, kabiliyetleri belli sorumluluklara yönlendirilmesi ve bu sorumluluklar ölçüsünde eğitilmesi gereken bir varlıktır.

Görmüyor muyuz ki, insanın gücü, iradesi, serveti, kendinde vehmetiği güç, servet ve iradesinden örülü "ben" duygusuyla ters orantılıdır. İnsanın en güçlü olduğu dönem, anne karnındaki cenin dönemidir. Çünkü bütün ihtiyacı, anne vasıtasıyla karşılanır. Dünyaya geldiği zaman artık "ben" demeye adım atmış biri olduğu için anne karnındaki gücünden biraz kaybetmiştir; fakat halâ çok güçlüdür, ihtiyaçlarının karşılanması için sadece ağlaması ve emmesi yeterlidir. Yakın bir çevre, onun hizmetine râmdır. O büyüyüp "ben" dedikçe gerçek gücünden sürekli kaybeder. Bu da gösteriyor ki, insan, gücünden, iradesinden, servetinden teberrî edip acz, fakr ve bilgisizliğini idrak ettiği ölçüde asıl güç, bilgi ve zenginlik kaynağını bulur. Bu kaynağa dayanabildiği ölçüde de güç, bilgi ve servet kazanır. Bu kaynağa kendinde vehmettiği güç, irade ve servetten teberrî edip, tertemiz bir ayna olarak yönelebilen, mümkün, yani yaratılmış varlıklar içinde en güçlüdür; en iradeli, en bilgili, en zengindir; ayrıca en sabırlı, en iyi gören, en iyi duyan, en merhametli, en şefkatlidir. Çünkü insan, üç açıdan Cenab-ı Allah'a aynalık eder. Kendindeki eksik, kusur ve hataları görür ve "Ben, mümkün, yani varlığı mutlak ve kendinden değil, başkasına muhtaç biri olarak fânî, eksik, kusur ve hatalarla malûlüm. Öyleyse, bunlarla malûl olmayan, varlığı mutlak, kendinden ve ebedî biri olmalı." der. İkinci olarak, "Bende bazı sıfatlar var; görüyorum, duyuyorum; şu evime, şu elbiseme sahibim. Öyleyse, bana, benim gibi bütün mümkün varlığa, kâinata sahip ve bende ki sıfatlara da bu sahiplik ölçüsünde sahip biri olmalı." der. Üçüncü olarak, insan, varlığının bütün boyutlarıyla Cenab-ı Allah'ın isimlerine aynalık eder. Meselâ, şekliyle Sanî, Yaratıcı, Şekil Verici isimlerine, en güzel kıvamda ve varlığa model kılınmasıyla Rahman ve Rahîm isimlerine, fiziken, aklen gelişmesi, beslenip büyümesiyle Kerîm ve Lâtîf isimlerine aynalık eder. İşte böyle biri ve Allah'a ayna olma fonksiyonunu tam yerine getirebilen insan, dünyasını, hattâ ukbasını da bir tarafa bırakır ve beşerî hiçbir güce boyun eğmez. Bütün varlığını, Kendisine aynalık yaptığı Zât'a ve O'nun bütün "ayna"larının mutluluğuna adar; O'nun kudretiyle güç, ilmiyle ilim, iradesiyle irade, servetiyle servet kazanmıştır. Bütün varlıkla münasebet içindedir ve insanları değerlere, hakka, hakikate, adalete, yardımlaşma ve dayanışmaya, zimamı kopmuş (liberated) nefislerin bozduğunu düzeltmeye yönlendirir. Allah ile münasebeti ölçüsünde öyle bir çekim gücüne sahip kılınır ki, etrafında pervanelerden bir hâle oluşur. Bu ufkun, en büyük ve en kâmil temsilcisi Peygamber efendimiz'dir (s.a.s.); sonra derecelerine göre diğer peygamberler, daha sonra da yine derecelerine göre Peygamber vârisleri ve yine derecelerine göre diğer mü'minler gelir.

Samanyolu TV'de Çarşamba geceleri gösterilen Yeşeren Ümitler'de tüten önemli bir manâ budur; bu manâdır ki, ümidin "insanın sözünü ettiğimiz rûhunu, asıl mahiyetini keşfetmesi ve ondaki iktidarı sezmesinden ibaret"

olduğu gerçeğini de ortaya koymaktadır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

En büyük mesele

Ali Ünal 2010.04.26

İnsanlığın her zaman en büyük meselesi, iman ve küfür, hidayet ve dalâlet, hak ve bâtil meselesi olmuştur. Bu meselenin iman-hidayet-hak tarafını vahiy-peygamberler ve vârisleri, küfür-dalâlet-bâtıl tarafını Din'den kopuk beşerî düşünce veya inkârcı felsefe ve filozoflar temsil etmiştir.

İkinci taraf modern zamanlara kadar genellikle inat, cehalet, nefsanîyet ve menfaate dayanır, buna karşılık, birinci taraf ilmi, akıllı, sâlim düşünceyi kendisine binek yaparken, ikinci taraf, modern zamanlarda ilmi kendine göre yorumlayarak ele geçirmiş ve ürettiği dev teknoloji ve bunun sağladığı maddî hakimiyet avantajıyla birinci tarafa karşı sûri bir üstünlük elde etmiştir. Bu sürecin en önemli ayağını, ilimle dinin, inanmakla bilmenin birbirinden kopması teşkil etmiştir. Büyük ölçüde Müslüman zihinleri de sürükleyip giden bu korkunç süreçte, "Durun kalabalıklar, bu sokak çıkmaz sokak!" diyerek kollarını geren ve zihnen de kalben de en küçük bir sarsıntıya uğramadan iman-hidayet-hak tarafını hakkıyla temsil edip anlatabilen en önemli kişi, Bediüzzaman olmuştur.

İman; akıl/zihin, kalb, his, irade ve amel yani beden üzerine oturur. Bunlar içinde şüphelerden arınma ve imana kale teşkil etme adına en önemlisi akıl/zihin, onun gerçekte iman ve tasdike dayalı olması için en önemlisi kalb, hayata yön verici olması için en önemlileri his, irade ve ameldir. Bu unsurlardan akıl/zihnin tatminsizliği, imanın diğer unsurlara sirayet etmesine mani olur. Dolayısıyla aklî/zihnî tatmin, yani ilim, iman için vazgeçilmez bir esastır.

İşte modern asırlarda iman, bu temelinden mahrum bırakılmış, Batı'da ilim büyük ölçüde Hristiyanlıkla mücadele içinde geliştiğinden nihayet dinden kopmuş, din karşıtlarının eline geçmesiyle de dine karşı kullanılır hale gelmiştir. Din ve onun ifadesi olan Kitap, Cenab-ı Allah'ın Kelâm Sıfatı'na dayanır, ilmin konusu olan kâinat ve insan, aynı Allah'ın Kudret ve İrade sıfatlarına istinatla, Din'in bir başka malzeme ile ifadesinden ibaretken, yani ilim ile iman, bilme ile inanma bir bakıma birbirinin özdeşi iken, bunlar iki ayrı sahaya ayrılmıştır. Bu uğursuz ayrımı daha korkunç hale getiren ise, onlara biçilen mahiyet olmuştur. İlmî imandan koparanlar, dini, imanı sadece hisse, ilmî hiçbir değer ifade etmeyen, aklî-mantıkî-ilmî olması gerekmeyen bir kabule indirgerken, bütün hakikati ilmin eline vermişlerdir. Bunu yaparken de, ilmin sahasını sadece haricî duyulara hitap eden dünya, yani maddî âlem olarak daraltmış, hakikati de ilimle sınırlamış, böylece hakikati maddî âleme hasretmiş, tüm değeri de ilme vererek, dini, imanı hakikat ve değer sahibi olmaktan çıkarmışlardır. Bu tuzağa düşenler de, ilme ve imana biçilen bu manâ ve fonksiyonları insandan bağımsız, bizatihî ilmî gerçekler gibi görme illüzyonuna kapılmışlardır. Oysa ilme de, imana ve dine de bu mahiyeti, bu manâ ve fonksiyonu verenler, sadece bazı insanlardır.

İslâm, ilimle dini, inanmakla bilmeyi özdeş görürken, ilmin sahasını maddî-manevî bütün varlık âlemi olarak ele alır; dolayısıyla onun sebep veya kaynakları da, vahiy-ilham-kalbî hidayet, nakil (Kitap), akıl-selîm ve sağlam duyulardır. İnsanlığın söz konusu bu asıl meselesini çağımızda Risale-i Nurlarla Kur'an'a en parlak aynayı tutan Hz. Bediüzzaman bütün yanlarıyla ele almış, denebilir ki, bu sahada Kıyamet'e kadar sorulabilecek bütün soruları ve duyulabilecek şüpheleri bir şekilde aydınlığa kavuşturmuştur. Gel gör ki, pek çok mail ve sorulardan anladığım kadarıyla, onu okuyarak yetiştikleri halde pek çok insan, imanî gerçekler ve Kur'an konusunda karşılaştıkları bazı sorularla paniğe kapılabilmektedir. Demek oluyor ki, Muhakemat, 25. Söz, İşârâtü'l-l'caz gibi

eserler, risaleler anlayarak okunmamakta, Kur'an'ın üslûbu, âyetlere yaklaşım bilinmemektedir. O halde, Risale-i Nurlar ve onun kendisine dürbün tuttuğu Kur'an, devamlı ve çok iyi mütalâa edilmeli, zihin/akıl, kalb, hisler onunla yoğrulmalı, onun atmosferinde yeni baştan şekillenmelidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şeytanın çılgılığı ve çalan alarm zilleri

Ali Ünal 2010.05.03

Bu sütunda daha önce de temas edildiği üzere, Türkiye, 60 yıl önce yaşadığı demokratikleşme sürecinin bir ileri safhasını yaşıyor. Süreç, 60 yıl önce daha az sancılı geçmişti, çünkü şartlar daha baskın, daha emrediciydi.

Kur'an-ı Kerim'e baktığımızda, insanlık âleminde cereyan eden hadiselerin asıl öznesinin Sırat-ı Müstakîm'in gerçek temsilci ve tebliğcileri olduğunu görürüz. Kur'an, daima onları merkeze alır; eğer onlar bir kişi bile olsa - ki, tarihin dönemeçlerinde önce hep bir kişi, meselâ Hz. Nuh (as), Hz. İbrahim (as), Hz. Musa (as), Hz. İsa (as), Hz. Muhammed (sas) vardır- Allah (cc), bütün hadiseleri onların etrafında yönlendirir. İşte, 60 yıl önce çok partili hayata geçişimizi tetikleyen haricî-siyasî şartlar ne olursa olsun, onun asıl aktörleri, halk tabanındaki müsbet hizmetlerdi. Dinamik gücü belirleyen, ona yön veren, daima statik güçtür.

Tarih, misliyle tekrarlanan hadiseler bütünüdür. O bakımdan, nasıl 60 yıl önce Türkiye'nin çok partili hayata geçmesini zorlayan "zahiri" aktörler ABD gibi, Avrupa gibi haricî idiyse ve içeride de bazı samimî kadrolar bunu gerçekleştirmişse, durum, bugün de aşağı yukarı aynıdır. Ama nasıl dün söz konusu dinamik gücü faaliyete sevk eden tabandaki statik güç idiyse, bugün de Türkiye'nin birkaç asırdır yer kabuğundan bile daha kalın hale gelen kabuğunu kırıp, Türkiye'yi kozasından çıkmış kelebek gibi uçuşa geçirecek asıl faktör ve aktörleri yine tabandaki statik güç oluşturmaktadır. Kaderden artık statik güce bağlı olarak çıkan ve dinamik gücün uygulamaktan kaçamayacağı hüküm, önünde durulmaz bir hükümdür. Fakat ortada statik güç adına 60 yıl öncesiyle bugün arasında çok önemli farklar var.

60 yıl önce Türkiye, İslâmî faaliyetlerin ve halk hareketlenmesinin tamamıyla baskı altında tutulduğu bir dönemi aşmanın eşiğindeydi. Bu dönem içinde fevkalâde fedakârlıklar ortaya konulmuş, büyük çileler çekilmişti. Nihayet, yitirilmiş değerlerle âdeta yeniden tanışma, gurbete gitmiş, hattâ ölmüş sanılan bir en sevgiliyle sürpriz kavuşma havası ve lezzeti vardı. Bütün şehvetleriyle dünya, statik gücü tehdit edecek seviyede değildi. Buna rağmen, takip eden 10 yıl içinde bu hava da, lezzet de kaybedildi ve ceza olarak, 27 Mayıs ihtilâliyle ülke yeniden bir cendereye alındı.

Bugün, düne göre çok daha ileri hamleler yapmış da olsa, statik güç adına alarm zilleri çalıyor. Türkiye'yi daha ileri bir demokratik zemine iteleyen haricî ve dahilî güçler, İslâmî bir gelişmeye imkân tanımak istemiyor. Bir AYM üyesine ait olduğu iddia edilen sözlerde de açıkça ifade edildiği üzere, İslâmî bir hamle adına iktidar eli-kolu bağlı tutuluyor ve iktidar da, önceki benzer iktidarlar gibi baştan itibaren çok yönlü, çok alternatifli ve kapsamlı plan ve hazırlık sahibi olamamanın sancılarını yaşıyor. 12 Eylül'ün yargılanma kapısı aralanabiliyor fakat asıl büyük tahribatı yapan 28 Şubat'ın bu tahribatını önleme adına bile kimseden ses çıkmadığı gibi, iktidar da söz konusu tahribatı tamir adına ciddi bir şey yapamıyor. Ve tabanı temsil ve tayin eden kesimlerde çok daha ileri hassasiyetler yaşanması, dünyaya "kapıların daraltılması" gerekirken, yıpranma ve hassasiyet kaybı yaşanıyor. Düşünün, her eğitimcinin kabul ve itiraf edeceği üzere, insan için en tehlikeli ve onun en isyankâr, kontrolü en zor olduğu dönem 13-18, özellikle 13-15 yaş arasıdır. Ve bu yaştaki, üstüne üstlük,

ülkede sürekli estirilen zehirli havanın, sürekli tahrik edilen cinselliğin sarhoş ettiği öğrenciler, 28 Şubat'ın kararları içinde yatılı bölge okullarında, pansiyonlarda kız-erkek beraber kalıyor ve olanlar oluyor.

Evet, Siirt'te bir okulda yaşanan faciaya güya atılan en yüksek çığlık, aslında şeytanın sevinç ve galibiyet çığlığıdır. Fakat bu facia, benzerleri gibi, tabandaki statik güç adına da alarm zilidir. Ülke daha ileri bir demokratik zemine yürüyecek ama, böyle giderse bir şey kazanacak, fakat çok şey elden gidecek görünmektedir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oylamanın ortaya koyduğu üç gerçek

Ali Ünal 2010.05.10

Anayasa'nın bazı maddelerinde değişiklik yapan tasarının Meclis'te oylanması, üç önemli gerçeği bir defa daha gün yüzüne çıkardı.

Bu üç gerçekten ilki şudur: CHP, Türkiye'de sistemin halk çoğunluğuna ve dînî-millî değerlerimize rağmen devam etmesi için var olan bir partidir. Onun varlık gayesi ve fonksiyonu budur. Ne var ki, Türkiye'deki ve dünyadaki gelişmeler, her zaman bir kuruluş, bir güç tarafından kontrol edilebilir değildir. Bu sebeple, halkın farklı yönelişlerini yine sisteme entegre etmek, sistemin devamına hizmet edecek yöne kanalize etmek gerekmektedir. Bu da, söz konusu yönelişleri sahiplenir görünen partilerin, derneklerin ve STK'lar gibi benzer daha başka kuruluşların varlığını gerekli kılmaktadır. İşte, tabanda farklı kesimleri ve yönelişleri temsil etmeleri gerektiği için farklı "söylem"lere sahip görünen CHP, MHP ve BDP arasında temel maksat ve yönelişte ciddi farklılıklar bulmak zordur. Türkiye'de sistemin halk çoğunluğuna rağmen devam etmesi için 1960'larda CHP kendini "resmen" "sol"da konumlandırırken, 1940'ların CHP'sinin ana fonksiyonunu, elbette mevcut şartlarda bazı farklılıklar taşıyan MHP yüklenmiş ve 1970'lerde Türkiye'de gençlik bu iki yöne sevk edilerek vuruşturulmuş, neticede 12 Eylül darbesiyle sistem kendisini bir defa daha sağlama almıştır. Tabii bu derin gerçek, söz konusu gençlerin ve MHP'de yer alan her ismin gayri samimî oldukları manâsına asla gelmez. Ama "ülküleri" yolunda can veren gençlik ve hattâ dünden bugüne MHP tabanı ne kadar samimî olursa olsun, onların bu samimiyeti, CHP'nin yetersiz kaldığı alanlarda MHP'nin sistemi koruma vazifesi gördüğü gerçeğini de değiştirmez.

BDP ve anası olan partilere gelince: Bunlar da, genelde şu veya bu seviye ve nitelikte dindar olan Kürt tabanını İslâmî yönelişler noktasında kontrol ve sisteme entegre etme adına vardır. Nasıl PKK hiçbir zaman Kürt halkımızın hayrına olarak kurulmamış ve çalışmamış, tam tersine daima onların aleyhine faaliyette bulunmuşsa, BDP de, asla yine Kürt halkımızın hayrına kurulmuş bir parti değildir. Aynı şekilde, tek "söylem"leri "Sünnî İslâm" karşıtlığına dayanan, kendi hak ve özgürlüklerini Sünnî çoğunluğun hak ve özgürlüklerinin sınırlandırmasında bulan bazı Alevî kuruluşları da, Alevî tabanda BDP'nin Kürt tabanında gördüğü fonksiyonu görmektedir. Bu gerçek, hükümete bir şey öğretmelidir: "Kürt ve Alevî açılımı" ve benzer açılımlarda hükümet, doğrudan tabana ve tabanı temsil eden kuruluşlara yönelebilmeli, bunlarla diğerlerini açığa çıkarabilmeli ve tabanı temsil eden, temsil yelpazesi çok daha geniş kuruluşlar var olmalıdır.

Oylamanın ortaya koyduğu ikinci gerçek şudur: Partilerin kapatılmasıyla ilgili 8. maddenin düşmesini sadece "Ergenekon"la izah etmek mümkün değildir. Bu sütunda zaman zaman dile getirildiği gibi, AK Parti genellikle Türkiye'deki İslâm hassasiyetli kesimlerin içinden çıktığı için, ona da İslâm adına, meselâ 28 Şubat'ın belli

kararları aleyhine adım attırılmamaktadır. Ve, 8. maddenin düşmesiyle, kapatılma tehlikesi AK Parti ve benzeri partilerin tepesinde Demokles'in kılıcı gibi tutulacak ve BDP gibi kapatılmaktan da nemalanan partiler, bundan kendileri ve sistem adına istifadeye devam edeceklerdir.

Bir diğer gerçek de şudur: İsrailoğulları, Hz. Musa'dan 3-3,5 asır sonra peygamberleri rehberliğinde nihaî hedefe yürürken, tam Şeria nehrini geçecekleri zaman komutanları Talût, nehirden su içmeyi men eder. Çölde, sıcakta savaşa giden ordu, aslında suya muhtaçtır. Fakat orada susuzluğa katlanamayacak bir ordu ile, insanlarla çok daha ileri sabır ve fedakârlık isteyen hedeflere yürünmez. Nitekim Talût'un ordusunda sudan içen büyük bir çoğunluk, serilip yolda kalmıştır. Kadın, evlât düşkünlüğü, servet, kazanç, makam, meslek, statü, korku, gelecek endişesi, yaşama sevdası gibi "su"lara dayanamayanlar, dayanamayacaklarla büyük hedeflere yürünmez. Bu sulara dayanamayanlar, siyasiler içinde her zaman çok olmuştur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gerçeklerin ezber bozan mesajı

Ali Ünal 2010.05.31

En küçük elektronik bir alet, evimize kullanma kılavuzuyla gelir ve garantisi, ancak bu kılavuza göre kullanıldığı takdirde geçerlidir. İnsan "kendisinde bütün bir kâinatın düğüldüğü" varlık olarak, onu tanımak felsefenin en önemli meselesi olmuştur.

Allah, "İsimlerinin önüne mevhum bir hat çekip insanı yarattığı, onu Kendisi'ne en kapsamlı ayna yaptığı için" de, insanı bilmek, Allah'ı tanımanın önemli bir anahtarı kabul edilmiştir. Ayrıca, ülkemizin İslâm ile ruh-beden haline gelmiş bin yıllık bir iç içeliği vardır. Bu bakımdan, İslâm'ın mahiyeti ve Müslüman'a kazandırdığı kişilik de dikkate alındığında, bu ülkede hiçbir sosyal meselenin İslâm'a rağmen, hattâ İslâm referans alınmadan çözülemeyeceği aşîkârdır.

Bu gerçeklere rağmen, sadece bütün sermayeleri İslâm karşıtlığı olan çevreler değil, bazı Müslüman kadın "yazar" ve "aydın"lar da, ülkemizin kadın, evlilik, eğitim gibi sosyal meselelerine ve bunların çözümüne feminist ve modernist bir tavırla yaklaşabilmektedirler. Bunun yanı sıra, "Kadın hakları ve sorunları, evlilik ve evlilikteki problemler" deyince, insan hakları raporlarında da yer aldığı üzere, dünyada kadına uygulanan hem de sistematik şiddette, kadın ve çocuk katletmede, kadınlara karşı ırka, renge, inanca dayalı hem de resmî ve sistematik ayırım yapmada ABD ve İngiltere gibi ülkeler başı çektiği halde, hemen ve öncelikle Doğu ve Güneydoğu bölgelerimize ve İslâm dünyasına yönelmektedirler.

Önümüzde Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü'nün 12.280 hanede, 18 yaş ve üzeri toplam 24.647 kişiyle yaptığı Türk Aile Yapısı Araştırması var. Bu araştırma, gerçeklere karşı kastî kapanmayan gözleri açacak veriler ihtiva ediyor. Gelir seviyesi en yüksek aileler İstanbul'da ve Doğu Karadeniz'de, en düşük aileler ise Güneydoğu ile Orta Doğu ve Doğu Anadolu'da yaşıyor. Ayrıca, en kalabalık aileler, yine Güneydoğu ve Doğu Anadolu'da, en az çocuklu aileler ise, Batı Marmara, Ege ve İstanbul'da bulunuyor. Öte yandan, eşler arası münasebetlerde en çok problem, İstanbul, Marmara, Akdeniz ve Ege bölgelerinde oturan ailelerde yaşanırken, en az problem, Orta Anadolu, Kuzeydoğu ve Güneydoğu Anadolu'da oturan ailelerde görülüyor. Demek ki, evlilikte geçim için ekonomi veya gelir seviyesi asla ana faktör olmadığı gibi, çok çocuk sahibi olmak da, aile içi geçimde problem teşkil etmiyor. Boşanmalarda da en önemli sebep, ekonomik değil, sadakatsizlik. Yine, Türk ailesinin mutluluk algısında en yüksek nisbet, Kuzeydoğu Anadolu ile Orta Doğu Anadolu'ya, en düşük nisbet ise Akdeniz Bölgesi'ne ait. Yani, yüksek gelire rağmen Kuzeydoğu Anadolu'da daha çok mutlu ailenin

bulunması, yine mutluluğun gelir seviyesine bakmadığını gösteriyor, çünkü hemen arkasından fakir Orta Doğu Anadolu geliyor.

Ayrıca, son yıllarda "İslâm hassasiyetli" ailelere de sirayet eden alışveriş ve dışarıda yemek gibi şehre ait alışkanlıklar, en fazla İstanbul, Batı Anadolu ve Batı Marmara'da, en az Güneydoğu Anadolu'da görülüyor. Demek ki, bu alışkanlıkların aile mutluluğuna katkısı yok. Tipik bir gerçek daha: Fertlerin aileleriyle münasebetleri, Güneydoğu Anadolu ve İstanbul'da diğer bölgelere nazaran daha iyi iken, Akdeniz ve Batı Marmara'da daha kötü. Aile fertleri arasındaki iyi münasebetlerde İstanbul'un Güneydoğu'dan sonra önde olması, söz konusu ailelerin Güneydoğu'dan ve Doğu'dan gelen aileler olduğunu gösteriyor.

Toplumda aile ilişkilerinin kötüye gittiğini düşünenlerin nisbeti, Batı Anadolu'da % 63,1, İstanbul'da % 62,5, Ege'de % 62,1. Demek ki, zenginleşme ve modernleşme, karamsarlık getiriyor. Bunun da katkısıyla olsa gerek ki, sigara ve alkol kullanma alışkanlığında İstanbul, bütün Marmara ve Ege, en önde yer alıyor. Ve insanımız, % 90,6 bir nisbetle, çocuğunun dinî bilgiye sahip olmasını çok arzu ediyor.

Doğu ve Güneydoğu'dan arada bir medyaya yansıyan olumsuz hadiseler gelince: ÇYDD gibi bazı gayr-ı resmî ve resmî kuruluşların buralardaki çalışmaları iyi takip edilmelidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gazze'ye özgürlük filosu ve imtihan

Ali Ünal 2010.06.07

Haberdar olduğum kadarıyla, Wall Street Journal'ın Hocaefendi'yle röportajı 25 sorudan oluşuyordu. 11 yıldır ABD mediasından gelen röportaj tekliflerini geri çeviren Hocaefendi, bu ve NY Times'tan gelen son teklifleri bazı sebeplerle kabul etmek durumunda kaldı.

Röportajı yapan WSJ muhabiri, röportajı yayınlamak yerine kendince bir değerlendirmede bulunmuş ve röportajdan sadece 3-4 cümleyi kullanmış. Hocaefendi'yi Şia'ya has manâda "imam" olarak takdim etmekle Hocaefendi-"İran-İslâmî" arasında kendince bağ kurmaya çalıştığı gibi, meselâ hiçbir delil ve gerçeğe dayanmadan, "Hocaefendi'nin hareketi"ne destek olan bazı varlıklı zatlara zaman zaman kanun dışına çıkmakla da itham etmiştir. Dolayısıyla, iyi niyetli davranmış görünmemektedir. İHH ve Gazze seferi konusunda Hocaefendi'ye atfedilen ve röportaja dahil olmayan söze de biraz bu noktadan bakılmalıdır.

İkinci olarak, Türkiye'de İslâm temelli hareketlerden neo-İslâmcı hareket, daha çok muhalefet eksenli, teorik, reaksiyoner ve ideolojik bir aydın hareketi olarak doğmuş, bu harekete yakın görünen siyasî oluşum ise, nihayet büyük çoğunluğu itibarıyla demokrat-muhafazakâr bir tutumu benimsemiştir. Fikir planında Hocaefendi'yle irtibatlı gösterilen hareket ise, müsbet harekete, aksiyona dayalı, iman, ibadet, ahlâk ve muamelâta ağırlık veren iman ve Kur'an hizmeti olarak ortaya çıkmıştır. Neo-İslâmcı hareket, Beylikler döneminde Anadolu'da diğer beyliklerin birbirleriyle uğraşması gibi İslâmî geleneği, diğer Müslümanları ve hareketleri sürekli eleştirirken, iman-Kur'an hizmeti hareketi, Osmanlı Beyliği gibi sürekli dışa yönelmiş ve açılmıştır. Yani, Hocaefendi, daima "deplasman"da bulunmuş, "deplasmandan" konuşmuştur ve yine böyle devam etmektedir.

Üçüncü olarak, üstad Ahmet Selim Bey'in bir sözünü nakletmişlerdi: "Kendilerini ispat etmiş büyüklere ait o anda düşünceme ters bir söz veya davranış okuduğum veya işittiğim zaman asla tenkide gitmem; onların

bildiği, benim bilmediğim bir şey vardır der ve susarım." Herkes medeniyetler çatışmasından bahsederken, İslâm bir muhalefet ideolojisi gibi anlaşıp takdim edilirken Hocaefendi, diyalog, hoşgörü, demokrasiden geri dönüş olmaz, medeniyetler uzlaşması dedi. O zaman onu ağır biçimde tenkit edenlerin pek çoğu, 8-10 yıl sonra aynı noktalara geldiler. Daha önce Hocaefendi'yi "rejim, ABD, İsrail yanlısı" olmakla itham edenlerden samimi olanları, 1999 Haziran'ından sonra Hocaefendi'den helâllik dilediler. Hocaefendi'nin de üslûbu ve bazı sözleri sebebiyle daha sonra kendisini eleştirdiği de elbette olmuştur. Sorumlu her Müslüman, Hocaefendi gibi zatlarla imtihan olmaktan kaçınmalıdır. Hocaefendi, bir defa daha kendisini feda etmiştir.

Gazze'ye özgürlük filosu konusundaki şahsî düşünceme gelince: Filoda bulunmak isterdim, bulunamadım. Ama uğurlamada bulundum; İsrail başkonsolosluğu önündeki gösterilere bir gece katılıp sadece dua ettim. Bu kadarcık bir iştirakim olmasaydı, kendimi vicdanımda sürekli mahkûm hissederdim.

Neo-İslâmcı kesimden bazıları, zamanla biraz da cemaat hareketlerinden etkilenmeyle müsbet faaliyetlere giriştiler. Nihayet, Gazze'ye özgürlük filosuyla Gazze ve Filistin trajedisi, İsrail'in kanun tanımazlığı, acımasızlığı, bir defa daha dünya gündemine geldi. İsrail, kendisini dünyada mahkûm eden büyük yanlışlara sürüklediği gibi, Türkiye karşısında bileği bir defa daha büküldü; bir defa daha büyük ölçüde mazlum, mağdur ve samimiyet kazandı. Türkiye baştan filoya resmen destek verseydi, İsrail'le ta baştan resmen karşı karşıya gelirdi ve bir çıkmaza sürüklenebilirdi. Gazze'ye seferi düzenleyenler de, hükümetimiz de akıl dolu davrandı. Mısır, hem kendisini kurtarmak hem İsrail'i rahatlatmak için Gazze'ye yardım kapısını açma mecburiyeti hissetti. Bilinen fakat resmen dile getirilemeyen İsrail-PKK bağlantısı resmen dile getirilir oldu ve gündeme oturdu. Şehitlerimiz de, Allah rahmet etsin, asla boşa ölmedi. Yapılan, bir kahramanlıktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zaman, mekân ve eşyada kutsallık

Ali Ünal 2010.06.14

Vahyedilmiş kâinat olarak Kur'an, yaratılmış Kur'an olarak kâinat ve gerçek kâmil insan Hz. Muhammed (sas), bir başka deyişle, aslî fitratı içinde insan, aynı manânın üç ayrı malzeme ile ifadesinden ibarettir.

Bu üçü, Allah'ı tanıtan üç küllî ve en kapsamlı kitap, kendilerinde Cenab-ı Allah'ın sıfât ve esmâ tecellilerini seyrettiği en parlak dört aynadır. Dolayısıyla, ilâhî manâların ifadesi olan bu kitaplar, bizzat varlık temellerini oluşturan söz konusu manâların kudsiyetiyle kudsî, yani kutsaldırlar.

Evet, Kur'an, kâinat ve aslî fitratı içinde insan, kutsaldır. Fakat nasıl Kur'an'ın sûreleri ve âyetleri arasında kudsiyet dereceleri varsa, kâinatı oluşturan eşya ve insanlar arasında da kudsiyet noktasında derece farklılıkları vardır.

Varlıklar arasındaki kudsiyet dereceleri veya farklılıkları, sadece sorumluluktan ve iradî tercihlerden kaynaklanmaz. İnsanlar arasındaki kudsiyet farklılıklarını iman ve sâlih ameldeki dereceler, yani iradeyi kullanma yönü ve tarzı tayin eder. Kısmî irade sahibi olmalarına ve bu iradelerini sürekli hayır yönünde kullanıp, günaha kabiliyetleri olmamasına rağmen melekler de sınıf sınıf, derece derecedir. Mukarrebûn, Kerrûbîyyûn, Arşın Taşıyıcıları (Hamele-i Arş) gibi isimlerle anılan melekler, bu arada Hz. Cebrail, Hz. İsrail, Hz. Mikâil ve Hz. Azrail (Allah'ın selâmı üzerlerine olsun), içlerinde en büyükleridir. Hayvanların her biri Allah'ın sevkine, ilhamına mazhar ve bununla hayatlarını sürdürüp, vazifelerini yerine getiriyor olsalar da, bal arısı farklı seviyede bir ilham kahramanı, karınca, sivrisinek, örümcek gibi hayvanlar, daha öte manâların mazharlarıdır. Kur'an âyet ve sûreleri arasındaki kudsiyet farklılığı ise, Cenab-ı Allah'ın tecellilerine mazhariyet noktasındadır;

her sûre, her âyet, aynı tecellilere ve aynı derecede tecelliye sahip değildir. Eşya arasındaki kudsiyet farklılıkları da aynı şekilde olsa gerektir. Cansız dediğimiz eşyayı ruhsuz kabûl edemeyiz. Nasıl kâinatta her şeye, her varlık türüne müekkel melek(ler) var ise, bir de Kadir Gecesi meleklerle birlikte yere inen (Kadir Sûresi, 4), ayrıca belli vazifelerle Allah'a yükselen (Meâric Sûresi, 4) Ruh diye bir varlık da vardır. Dolayısıyla, her bir eşyanın, her bir zaman ve mekân diliminin varlığı, mahiyeti, hüviyeti, vazifesi, fonksiyonu ve manâsı Allah katında temsilini bulmaktadır. Taşa taş, cansız, ruhsuz bir varlık diyerek geçemeyiz. Kur'an'ın "Taşın öylesi vardır ki, ondan nehirler fışkırır; öylesi vardır ki, şak şak olur da içinden su çıkar; öylesi de vardır ki, Allah korkusundan düşüp yuvarlanır." (Bakara Sûresi, 74) ifadelerini mecazî olarak almamıza hiçbir sebep yoktur.

Eşya arasındaki kudsiyet dereceleri İlâhî tecellilere mazhariyet noktasında olduğu gibi, zaman ve mekânın dilimleri arasında da aynı sebebe bağlı kudsiyet dereceleri vardır. Meselâ, Kur'an-ı Kerim'de Tûvâ Vadisi'nin mukaddes bir vadi olduğunu, Kudüs ve havalisinin mübarek kılındığını okuyoruz. Bitki veya meyveler içinde incir ve zeytine, dağlar içinde Tûr-i Sina'ya yemin edilir. Cenab-ı Peygamber Efendimiz (sas), etrafında 18.000 dağ olan Mekke'de çok daha yakın ve tırmanması daha kolay dağlara değil de Nur Dağı'na tırmanıp, ondaki Hira mağarasını mesken edinmiş ve ilk vahiy kendisine burada gelmişse, elbette bunun bir sebebi ve hikmeti olmalıdır.

İşte zamanın dilimleri içinde de Ramazan'ın, Kadir Gecesi'nin, Cuma'nın ayrı kudsiyeti ve hususiyeti söz konusudur. Ramazan'ın da içinde bulunduğu Üç Aylar ve bu aylar içinde Regaib, Mirac, Beraat ve Kadir geceleri kudsi, çok daha sevap getirici vakitlerdir. Belki bunlardan bazılarının kudsiyeti konusunda çok kesin hadisler olmayabilir, fakat ümmet çoğunluğunun kabulü ve -üzerinde ayrıca durulması gereken- bazı evliyânın keşfi de, bir bakıma reddine delil olmayan hüccet ifade eder. Evet, bu aylar ve geceler, günahlardan arınma kurnası, ayrı seviyede muhasebe ve murakabe zamanı ve sevapların harman olduğu vakitlerdir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Örümcek ağı

Ali Ünal 2010.06.21

PKK terörü, silahlı-silahsız belli bir bürokratik kesimin, birlikte hareket ettiği yapılanmaların ve sıkı-fıkı oldukları Anglo-Sakson-İsrail ittifakının Türkiye üzerindeki kontrolünü devam ettirmesinin vasıtasıdır. Buyurun:Asker, 30 yıldır terörle mücadele yetkisini elinde bulunduruyor.

Kendisine her türlü imkân sağlanıyor, bütçesi her yıl Meclis'ten sorgulanmadan geçiyor ve bu bütçeyi keyfince ve hiçbir sivil denetim kabul etmeden kullanıyor. Kendisine sağlanan imkânlarla Irak içindeki PKK kamplarını "BBG evi" gibi gördüğünü iddia ediyor. Ve aynı asker, son bir ayda ülke içinde mani olamadığı darbelere, hem de Irak'tan sızma yapan büyük bir terörist grubunu gördüklerini açıkladığı, Irak içinde operasyon yaptığı, yüzlerce teröristi "etkisiz hale getirdiği"ni iddia ettiği aynı anda, üstüne üstlük operasyon yaptığı bölgede en dehşetlisini eklemeye muvaffak oluyor. 30 yıldır terörle savaşı bundan ibaret aynı askerin bazı mensupları, bütün enerjilerini, halk çoğunluğu ve onun değerleriyle savaşmaya, bağlı bulundukları hükümeti kuran partiye ve ülkeye sadece hizmet eden bazı sivil kuruluşları bitirmeye ve bunun için sürekli darbe planları yapmaya harcıyor. Terörle savaşan (!) bazı komutanların teröristlerin yerleriyle ilgili verdikleri koordinatların terörle savaş beyhudeleştirdiği ortaya çıkıyor. İçeriden darbe yenmesinden sorumlu bazı komutanlar ödüllendiriliyor. Hükümet, "esas, terörün arkasındaki bölgesel ve küresel dış güçlerle mücadele ediyoruz" derken, komutanlar, "İsrail'in PKK ile münasebeti yok" diyebiliyor.

Diğer yanda, üst yargıyı yıllardır sistemli bir çalışma ile ele geçirdiği ve ordu içinde de kümелendiği ortaya çıkan mezhebî yapılanma, artık hukuk falan tanımadığını ortaya koyuyor ve kartlarını açık oynuyor.

Beri yanda, İsrail'e 28 Şubat'ta âdeta uydu hale getirilen ülkemiz, birazcık şahsiyet göstermeye başlayınca, hem de bizzat ABD başkanının mektubuyla İran ile anlaşma yolu aramaya teşvik edilmişken, bu anlaşmayı kotarınca bütün şimşekler üzerine çevriliyor. Üst üste açıklamalarla iktidara tehdit ve şantaj uygulanıyor. ABD ve İsrail'le ilişkileri kopuk İran, PJAK'a karşı başarılı olurken, bizim askerimizi şamar oğlanı gibi vurabilen Karayılan İran önünde diz çökerken, "ABD ve İsrail'i kızdırdığımız ve onlardan yardım alamadığımız için mevcut terör saldırılarına maruz kalıyoruz" diye yazabilen bir medyamız var. Ve pek çoğu görevde bulundukları dönemde sadece "idare eden" ve görev yaptıkları ülkelerdeki Türk vatandaşlarının "İslâmî" faaliyetlerini takip etmeyi ana vazife bilen bazı emekli diplomatlar, en başarılı dönemini yaşayan dış münasebetlerimizi eleştiren açıklamalarda bulunuyorlar.

Bir de, terör ve onunla mücadele dahil ülkenin ciddî meseleleriyle ilgili yapıcı ve tamir edici hiçbir fikri olmayan ve uygulandığı yıllarda terörü artırmanın yanı sıra, bölge insanını küstürmekten başka işe yaramayan OHAL isteyebilen zavallı bir muhalefet.

Yaziya başlamadan önce, sözün faydası yok diye düşünürken, Kur'an'dan tefe'ül ettim; Ahzab Savaşı çıkar diye beklerken, benzeri çıktı: "Karun, Firavun ve Hâmân-Musa onlara apaçık delillerle geldi, fakat onlar, o ülkede kibir ve gururla zulüm üstüne zulüm yapıyorlardı. Ama haklarındaki hükmümüzü uygulamamıza mani olamadılar. Onlardan ve benzeri bütün topluluklardan her birini suçlarıyla, günahıyla yakaladık: Kimisinin üzerine taş yağdıran bir kasırga gönderdik. Kimisini korkunç bir patlama, bir çılgılık bastırırverdi. Kimisini yerin dibine geçirdik. Kimisini de suda boğduk. Böyle yapmakla Allah onlara zulmetmedi; bilakis onlar, kendi kendilerine zulmediyorlardı. Allah'ı bırakıp da başka koruyucular, sığınıp işlerini havale etmek için başka velîler edinenlerin hali, örümceğin haline benzer. Örümcek, barınmak için kendine bir ev (yuva) yapar, fakat evlerin en çürüğü, örümceğin yuvasıdır. Keşke bilselerdi!" (Ankebût Sûresi/29: 39-41)

Asıl mesele, Hz. Nuh, Hûd, Salih, Şuayb, Lût ve Musa gibi olabilmek ve davranabilmek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Önce teşhis

Ali Ünal 2010.06.28

Mahiyeti ve hedefleriyle PKK terörünü, son saldırıların zamanlaması ve neticeleriyle, bu saldırılara çeşitli kesimlerin verdiği tepkiler ışığında bile rahatça tanıyabiliriz:

1. PKK, 12 Eylül döneminde palazlanmış, terör bu dönemde azgınlaşmış, daha sonra 15 yıl süreyle uygulanan ve 46 defa uzatılan OHAL uygulaması, özellikle 1990'larda kendisine karşı verilen mücadele ve güya PKK'ya karşı kurulan Hizbullah'ın vahşeti, terör yangınına benzin taşımaktan başka bir şey yapmamış, üstüne üstlük, bölge halkını devlete küstürmüştür. Ve terörle mücadelede asker, inisiyatif ve onunla mücadeleyi daima uhdesinde tutmuştur. Daha önce yaşanan pek çok benzerlerine ek olarak Dağlica, Aktütün, Reşadiye, İskenderun ve nihayet Gediktepe saldırılarının ortaya koyduğu "ihmal"ler, ileri sürülen ve inandırıcı olmayan mazeretler ve yerine getirilmeyen va'dler, "asker, terörün bitmesini istemiyor" diyenlere haklılık kazandırmakta, terörün Türkiye üzerindeki askerî vesayetin devamına hizmet ettiği tezini güçlendirmektedir.

2. Öcalan, bir CIA-MOSSAD operasyonu ile 28 Şubat sürecinde paketlenip Türkiye'ye teslim edilmiştir. 28 Şubat'ın en önemli iki özelliği, İslâm ile savaş ve özellikle askerî anlaşmalarla Türkiye'nin İsrail'e raptedilmesidir.

Aynı sürecin uzantısı olan 2001 ekonomik krizi de, Türk ekonomisini küresel ekonomiye bağılı hale getirmiştir. Bütün bunlar, PKK ile İsrail ve ABD arasındaki derin bağları görmemize yeter. Nitekim terörün şu son dönemde Mavi Marmara gemisine İsrail'in yaptığı vahşi saldırıyla eşzamanlı olarak artış göstermesi de, aynı bağa işaret etmektedir. Türkiye'nin saldırıya gösterdiği tepki ile İsrail dünya kamuoyunda mahkûm hale gelmiş, buna karşılık, ABD'de İsrail'den çok İsrailci Neo-conlardan ve Yahudi lobilerinden AK Parti iktidarına yayılım ateşi başlamıştır. Bütün bunlar, iktidarı terörle yüzleşmekle karşı karşıya bırakmıştır. Üstüne üstlük, yanlış yönelme veya yönlerdirmelerle, Türkiye terörle mücadelede ABD ve İsrail'e muhtaç hale getirilmektedir. Dolayısıyla, terörün son dönemde artış göstermesinin en önemli gayesinin AK Parti iktidarına İsrail karşısında diz çöktürmek ve dikkatleri İsrail'den çevirip, ona karşı beynelmilel arenada başlatılan gayretleri akamete uğratmak olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

3. PKK terörünün artması, CHP içinde yapılan operasyon, solu CHP'de birleştirme gayretleri, TÜSİAD canibinden anayasa değişikliği için yapılacak referandumun ertelenmesi teklifi gelmesi ve Türkiye'de mezhepçi yüksek yargının en son hukuk tanımazca uygulamalarıyla da eş zamanlılık göstermektedir. Bütün bunlar, terörün silahlı-silahsız belli bir bürokratik kesimin ve birlikte hareket ettiği yapılanmaların Türkiye üzerindeki hakimiyet mücadelesine hizmet ettiği şüphesini de güçlendirmekte, onun son zamanda artış göstermesinin referandumu etkileme ve gelecek seçimlerde AK Parti'yi iktidardan etme maksadı taşıdığı düşüncesine de yol açmaktadır. Söz konusu kesimler ve yapılanmaların ABD'deki Neo-conlar ve özellikle İsrail'le ne kadar sıkı-fıkı olduklarını nazara aldığımızda, manzara daha bir açıklık kazanmaktadır.

4. BDP ve KCK'nın desteğindeki PKK terörü, en büyük zararı Güneydoğu'ya ve Kürtlere vermekte ve bölgenin boşalmasına sebep olmaktadır. Dolayısıyla PKK terörü, bölge ve Kürtler aleyhinde iş görmekte, imkân olursa, nihayetle Ortadoğu'da bütün Kürt bölgelerini içine alacak ama asla Kürtlere hizmet etmeyecek bağımsız bir devleti de hedeflemektedir. En son bu çevrelerin Güneydoğu'da ve belediyelerde özerklik talebi de bu hedefe doğru atılan bir adımdır.

Netice: PKK terörü, silahlı-silahsız belli bir bürokratik kesimin, birlikte hareket ettiği yapılanmaların ve sıkı-fıkı oldukları Anglo-Saxon-İsrail ittifakının Türkiye üzerindeki kontrolünü devam ettirmesinin aracıdır ve imkân olursa nihayetle Ortadoğu'da bütün Kürt bölgelerini içine alacak ama asla Kürtlere hizmet etmeyecek bağımsız bir devletin kurulması hedefine de hizmet etmektedir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK terörü ve iktidarlar

Ali Ünal 2010.07.05

PKK terörünün neden önlenemediği konusuna bir de iktidarlar açısından bakmaya çalışalım:

Hiçbir hükümet, Türkiye'nin meselelerine, ülkeyi bir organizma gibi düşünüp bütünlüğü içinde bakamadı. Dolayısıyla, PKK terörü de diğer meselelerimizden bağımsız, ferdî bir mesele gibi değerlendirildi. Her ne kadar fakirlik ve işsizlik terörün doğrudan sebebi değilse de, onu besleyen faktörlerdendir. Bu sebeple, bir yandan terörle mücadele edilirken, diğer yandan GAP'ın hâlâ tamamlanamaması, üstüne üstlük, Doğu ve Güneydoğu'daki, meselâ Et ve Balık Kurumu'nun et kombinalarının kapatılmasıyla bölgede hayvancılığın yok olması tehlikesinin başgöstemesi gibi, özelleştirme politikasıyla kamu iktisadî teşekkülleri (KİT) ve kâr maksadı taşımayan iktisadî devlet teşebbüslerinin satılması, bazı devlet üretme çiftliklerinin kapatılması hatadan başka bir şey değildir. Özelleştirme, Güneydoğu bölgemizde işsizliği artırmaktan başka bir şeye yaramamıştır, çünkü özel sektör bölgede işletme sahibi olmaktan kaçmaktadır.

Her hükümet, son "açılım" teşebbüsü gibi, terör karşısında kendince bir şeyler yapmaya çalıştı. Fakat bunlar, illüzyon üretmekten öte gitmedi. Bir devlet politikası gibi görünen "açılım"a da etraflı altyapı çalışmaları yapılmadan girişildi. Hükümet, Tanzimat ve Meşrutiyet dönemleri aydını gibi düşünen aydınların peşine takıldı. Güneydoğu'da halk ve onun gerçek temsilcileriyle tam temas kurulup, halkı ve bölgeyi temsil etmeyen kuruluşların tabandan tecrit edilmesi gerekirken, Diyarbakır'a giden sayın İçişleri Bakanı, halkı ve bölgeyi gerçekte temsil edenlerden kimseyle görüşmeyip, söz konusu diğer kuruluşlarla bir araya geldi. Terör karşısında en çok gerekli ve cesaret isteyen adımları atamayan hükümetler, cılız teşebbüsleri karşısında bile terörün patlayıverdiğini görünce, meseleyi yine tamamen askere havale ediverdiler. Prof. İdris Bal, "Bizzat askerlik yapmış olanlar anlatıyor: 'Mücadele ettik. 50-100 PKK'lıyı sıkıştırdık. Tam teslim alacağız, bir telefon geldi, bıraktık.'" diyor. Hükümetler, bunların ne manâya geldiğini, terörün gerçek mahiyetinin ne olduğunu düşünmek istemedi. Askeri gerçek yerine çekemedi, inisayitifi bir türlü ellerine alamadı. Yine bundan dolayı da hükümetler, İmralı'yı da kontrol edemiyor.

Terör, savaş ve işgaller, beynelmilel rant vasıtasıdır da. BM raporları, Paris banliyösüne giden uyuşturucunun % 85'inin PKK'dan gittiğini kaydediyor. Afganistan'da Taliban'ın yok etme noktasına getirdiği haşhaş ve ondan uyuşturucu elde etme faaliyeti, ABD'nin bu ülkeyi işgalinden sonra zirve yaptı. Terör yüzünden sürekli askerî malzeme alıyoruz. Bu alımlarda içeride neler döndüğünü, kimlerin ne kazandığını bilmiyoruz. Kendisinden en çok askerî malzeme alımı yaptığımız ülke de İsrail. 20 yılda İsrail'e bu alımlar karşılığı 5 milyar dolar civarında ödeme yaptık ve İsrail'in en fazla silah sattığı 5 ülkeden biri haline geldik. F-4 savaş uçağı projesini alan İsrail'in IAI firması ile M-60 tank projesini alan IMI firmasını batmaktan kurtardık. Ve İsrail'e karşı samimi de olsa üst perdeden geliştirilen siyasî retorik, ardından daha çok taviz vermemize sebep oldu. Konya'da yapılacak ortak askerî tatbikatı iptal ettik ama, yapılacak 3 tatbikatın olduğunu Mavi Marmara gemisi meselesiyle öğrendik. Macaristan'ın başşehrinde Hamas'a destek sağladığı iddia edilen Suriyeli bir işadamına suikast yapan İsrail timini taşıyan uçak, bizim hava sahamızı kullanarak bu ülkeye gitti. İsrail'in OECD'ye üye olmasına imza verdik. Nihayet, son krizle birlikte terör artış gösterince, sayın Başbakan'ın Obama'yla görüşmesinin ardından Türkiye ve İsrail heyetleri "gizlice" bir araya geliverdi.

Terör, sanki Türkiye içinde de kastî bir tasfiyeye sebep oluyor. Şehit olan rütbeli ve rütbesizlere baktığımızda bunu görüyoruz. Doç. Dr. Maya Arakon'un, "Bir gün Teşvikiye Camii'nden bir cenaze kalkarsa, bakın o zaman bu terör duruyor mu, durmuyor mu?" sözü çok önemli bir gerçeği ifade ediyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terörle mücadelenin olmazsa olmazları

Ali Ünal 2010.07.12

1980 öncesindeki sağ-sol kutuplaşması ve anarşi, belli merkezlerde üretilip sahneye konmuş bir darbe zemini hazırlama faaliyetiydi. 12 Eylül döneminde palazlanan PKK terörü de, elbette ona zemin hazırlayan faktörler bulunmakla birlikte, temelde yine belli merkezlerde üretilip sahneye konmuştur.

Terör, daha önce bu sûtunda ifade edildiği gibi, silahlı-silahsız, açık-gizli belli bir kesimin veya yapılanmaların ve sıkı-fıkı oldukları Anglo-Saxon-İsrail ittifakının Türkiye üzerindeki kontrolünü devam ettirmesinin aracıdır ve imkân olursa nihayetle Ortadoğu'da bütün Kürt bölgelerini içine alacak ama asla Kürtlere hizmet etmeyecek bir devletin kurulması hedefi de gütmektedir.

Şu halde, terörü önlemek için mücadele, öncelikle onu üreten ve kullanan iç ve dış odaklara karşı verilmelidir. Bu da, terörün dış destekçilerine karşı alternatifli dış politikalarla ve ekonomik açıdan, özellikle askerî ihtiyaçlar

açısından güçlü ve mümkün olduğunca bağımsız kalınabilecek bir noktaya ulaşmayı gerektirmektedir. Terörü besleyen ve kullanan iç odaklara karşı gerekli mücadeleyi verebilmek için de sivil iktidarlar, en azından anayasa ve yasaların kendilerine verdiği yetkiyi kullanabilme cesaret ve kararlılığını gösterebilmelidir. Mücadelede inisiyatif mutlaka sivil iktidarda olmalı, asker kesinlikle demokratik-hukuk devleti olmanın gerektirdiği alana çekilip, diğer devlet kuruluşları gibi denetim altına alınmalı ve askerî teçhizat alımları, yine bizzat sivil merkezler tarafından yapılmalıdır. Teröre karşı düzenli ordunun 26 yıllık savaşta başarılı olamadığı ortadadır. Dolayısıyla, terörle mücadele müsteşarlığına bağlı özel birlikler oluşturulmalı ve teröristlerle bu birlikler savaşmalıdır. Ülke içinde asayiş sağlamada jandarma-polis ayrımı giderilmeli ve bu ikisi beraber var olaksa bile jandarma, ordudan ayrılıp, mutlaka İçişleri Bakanlığı'na bağlı olmalıdır. Bütün bunlar, sistemimizde köklü değişiklikler, bu değişiklikleri yapabilmek de, bir daha seçilip seçilmeme kaygısı taşımayan, "bayramlık ve idamlık" iki gömleği bulunan ve "korku, tamah, statü ve servet düşkünlüğü, yolsuzluk, şan, şöhret" gibi sulardan içmemiş, bu sulara itibar etmeyen bir meclis ve sivil iktidarlar gerektirmektedir.

Bazı aydınlar, BDP gibi partilerle KCK gibi kuruluşların maksat ve mahiyetini anlamamış görünmektedir. Anayasa'da yapılan şu son değişiklikler karşısında CHP, MHP, BDP, DP ve DSP gibi partilerin ittifakı, Türkiye'nin terörün bir boyutunu teşkil ettiği asıl problemini ortaya koymaya yetmekte ve bu partilerin, bu arada KCK'nın asıl mahiyetini anlamamıza yardım etmektedir. KCK, PKK'nın şehirlere inme ve yerleşme sürecini temsil etmektedir. KCK mensupları, belediyelerin BDP'de olduğu yerlerde belediye başkanlarından daha yetkilidirler. Bu bakımdan, KCK operasyonlarından vazgeçilemez.

Terörle mücadelenin diğer boyutunu, onun zeminini yok etme teşkil etmektedir. Bunun için de, elbette fakirlikle mücadelenin yanı sıra göçü önleme, bölgedeki bütün şehir-kasaba-köy ve mezraları kaynaştırma, kolay ulaşım ile birleştirme ve iç güvenliği sağlamak şarttır. Bundan da önemlisi, devlet-vatandaş kaynaşması mutlaka sağlanmalı, dolayısıyla bölgede vazife yapan bütün resmî yetkililer, halkın inancına, geleneklerine, kültür ve etnik kimliğine en azından saygılı, ayrıca dürüst, vazifeperver, hizmet âşığı insanlar arasından seçilmelidir. İkinci olarak, halkı terör örgütü ve kuruluşlarından ayırmak için, bilhassa bölgede sevilen insanlar ve sivil kuruluşlar iyi istihdam edilmelidir. Bu ülkenin ve milletin terör gibi tehlikelerden kurtulup korunması için sevgi, merhamet, hürmet, emniyet, haram ve helâli bilip haramdan ve kanunsuzluktan el çekmek gibi hasletlerle, devletten vatandaşa sevgi ve merhameti, vatandaştan devlete karşı hürmet ve itaati yerleştirmek şarttır. Bunun için de, bu milletin dini olan, şu veya bu şekilde bölgede daha etkili olan İslâm'a mutlaka muhtacız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terörle mücadelede en önemli üç nokta

Ali Ünal 2010.07.19

Terörle mücadelede, hem onun zeminini kurutma hem de teröristleri mağlûp etme adına gözetilmesi gereken en önemli husus, asla zulme sapmamaktır.

"Hak haktır; onun büyüğü-küçüğü olmaz; bir masumun hakkı topluma feda edilemez." Ayrıca, "Bir kişinin hatası için başkaları suçlanamaz ve cezalandırılmaz." Yine, "Savaşta sivil halka, yani muharip olmayan kadın-erkek, genç-yaşlı kimseye dokunulamaz; dinî mekânlara, ormanlara, hattâ yerleşim yerlerine zarar verilemez." Bütün bunlar, İslâm'ın koyduğu, hak ve adaletin emrettiği en esaslı düsturlardır, kurallardır.

Günümüzde bu kuralların hiçbiri "medenî" dünyada olduğu gibi, onun bir parçası olan ülkemizde de gözetilmemektedir. 26 yıllık PKK ile savaşta özellikle OHAL dönemlerinde en fazla zararı masum sivil halk,

yerleşim yerleri, ekim alanları görmüş, bir teröristi cezalandırma adına onun nice yakınları zulme maruz bırakılmış, nice köyler, hattâ kasabalar topa tutulmuştur. Yeri gelmişken ifade edelim ki, Devlet Bahçeli OHAL istemekle bu aynı uygulamaları istiyorsa, vatana ve millete asıl ihanet OHAL istememek değil, tam tersine, OHAL istemektir.

Kuvvet şehveti, kontrol altına alınması gereken en tahrip edici şehvettir. Onu kontrol eden de hak ve adalettir. Tarih, yanıltmaz şahittir. Kuyucu Murat Paşa, Anadolu'yu, hattâ belli derecede Rumeli'yi ve Osmanlı-Arap bölgelerini perişan eden ve kısmen Alevî isyanları olan Celâlî isyanlarını kanla bastırmakla ne Alevîleri ne de Alevîliği yok edebilmiştir. Cumhuriyet dönemimizde "bölücülük"le mücadele adına kurulan sehpalara, bastırılan onlarca isyan, asla çözüm getirmemiştir. İlker Başbuğ'un şapka çıkarılacak matematik hesabıyla, "30.000 teröristi öldürmekle 5 defa mağlûp edilmiş olan" PKK terörü, bugün gücünden bir şey kaybetmiş görünmemektedir. Bir yandan bu gerçeklerin yanı sıra, diğer yandan, İslâm dünyasını ezip geçen Moğolların bir-bir buçuk asır geçmeden ilim ve maneviyat temelli İslâm medeniyeti içinde eriyip Müslümanlaşmasının bize öğretmesi gereken çok şeyler olmalıdır. Kuvvet şehveti, hak ve mutlak adalet temelleri üzerine oturan hukuka tâbi olmazsa, geçici tatmin sağlasa da, sonunda mağlûp olmaya mahkûmdur. 72 yıl ayakta kalabilen Sovyet Rusya, birkaç yıllık Nazi İmparatorluğu, gücünün zirvesindeki ABD'nin Vietnam, Somali ve 1983 Lübnan mağlûbiyetleri ve İslâm dünyasına karşı güya terörle savaş adına giriştiği sol saldırılarda kaçınılmaz görünen hezimet, savaş makinesi İsrail'in Güney Lübnan'dan ve Gazze'den yüzgeri edilmesi, yine aynı gerçeğin tecellileridir. Dolayısıyla, Türkiye'nin Irak sınırına yığınak yaptığıının konuşulduğu şu günlerde AK Parti hükümeti, söz konusu temel kuralların çiğnenerek terörü daha da azdıracak uygulamalara meydan verilmesinden mutlaka kaçınmalıdır.

İkinci olarak, yine İslâm'ın en önemli idarî esaslarından biri de, "Bir toplumun efendisi, ona hizmet edendir." düsturudur. Dolayısıyla, büyüklüğü, efendiliği, idareciliği, kuvveti halkına samimî hizmette bulan bir idare, bürokrasi, ordu, emniyet, parti, başarının sırrını elde etmiş demektir. Bütün bunları halka tahakkümde bulan her türlü yapı, neticede başarısızlığa ve çökmeye mahkûmdur. Ve benlikten, kendini beğenmekten, gururdan ve gaddar siyasetten gelen tarafgirliğin sadece zarar getireceği unutulmamalıdır.

Üçüncü olarak, etnik ayrılıklar, insan iradesine dahil olmayan yaratılış tecellileridir ve dolayısıyla asla idealize edilemez; realite olarak kabul edilir, fakat üstünlük, ayrılık ve ayrımcılık sebebi yapılamaz. Bin yıl hamuru İslâm ile yoğrulan ve bu mayayı kimsenin yok edemeyeceği ülkemizde Türkçülük ve Kürtçülük gibi etnik kimliklerin öne çıkarılması, ancak ayrılığı, ayrımcılığı ve terörü körükler; ülkeye ve millete zarar verir. Dolayısıyla, terörle mücadelede bütün etnik ayrımları kendi içinde eriten İslâm kardeşliğine gereken ağırlık verilmeli, bu kardeşlik güçlendirilmeli ve bu konuda Diyanet ile birlikte halk temelinde etkili sivil kuruluşlardan azamî ölçüde yararlanılmalıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Maskeler bir defa daha düşerken

Ali Ünal 2010.07.26

Anayasa değişikliği paketine niçin "hayır" diyeceğini anlatabilmek için bir çürük daldan diğerine atlayan fakat neticede konacak dal bulamayan Ece Temelkuran'ı da dinleseniz; Sayın Türköne'nin "145. madde hakkında ne diyorsunuz?" sorusuna tek kelimeyle olsun cevap veremeyip, sadece demek ki kendine yakıştırdığı suçlamalarda bulunan MHP Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Ekici'yi de dinleseniz; paket karşısında CHP-

MHP-BDP-DİSK-PKK ittifakı yüzüne söylenince çileden çıkan DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi'yi de dinleseniz;

oynamayı genel seçim zanneden ve yaptığı mitinglerde "12 Eylül günü Erdoğan'ı sandığa gömeceğiz! Bu değişikliğin işsizliğe faydası var mı, yoksulluğa faydası var mı?" diye bağırarak, "Hürriyetsiz yaşamım ama ekmeksiz yaşayamam; karnım doysun da ülkede hangi zulümler işlenirse işlensin!" anlayışı ortaya koyup, siyaseti, insan hak ve özgürlüklerini bir çırpıda feda eden Kemal Kılıçdaroğlu'nu da dinleseniz, hayırcıların kamuoyu önünde niçin hayır diyeceklerine dair savunabilecekleri geçerli tek bir tutanakları yok. Çünkü hayırın asıl sebebini söyleyemiyorlar.

Anayasa değişikliği paketi, 12 Eylül darbesiyle revize edilip "sağlamlaştırılan" oligarşik sistemin anayasasına birkaç ana çivisi itibarıyla siviller tarafından dokunulabilme manâsına gelmektedir. İşte, her defasında darbelerin arkasından darbeciler tarafından yapılan anayasaya birkaç temel noktadan hem de hakim oligarşinin sürekli dışlayageldiği ve yasalarını kendisine karşı yaptığı sivillerin temsilcileri tarafından dokunulmasıdır. Hayırcıları hayır demeye sevk eden asıl sebep. Bir diğer önemli sebep ise şudur: Hayır diyenler, mevcut statükodan beslenmektedirler; ya bizzat bu statükonun sahipleri, ya da ideolojileri ve menfaatleri bu statükonun devamını gerektirmektedir. Ayrıca, zamanında Moğultay'ın ve Seyfi Oktay'ın yaptıklarına, tayinlerine, onlar zamanında adalet bakanı veya müsteşarının HSYK'ya başkanlık yapmasına, Necdet Sezer'in uygulamalarına hiç itiraz sesi yükseltmeyen hayırcılar, duruşlarını güya izah etmeye çalışırken cumhurbaşkanının yetkilerini hatırlayarak, "sivil vesayet" iddialarında bulunarak, cumhurbaşkanı ve sivil iktidarların hep "sağ-muhafazakâr" kesimden çıkacağı korkusunu da seslendirmiş olmaktadırlar.

Diğer yandan, AK Parti tarafı da, ne yazık ki özellikle ekrana çıkan çoğu elemanlarıyla, değişikliğin manâ ve muhtevasını anlatamamakta, karşı tarafın kavgacılığı, saldırganlığı ve ağzı lâf yaparlığı karşısında doğruyu ve haklılığı müdafaa edememektedir. Evet'in genellikle 12 Eylül darbesine hayır üzerinden yürütülmesi ise taktik hatadır. Çünkü, bugün nüfusumuzun çoğunluğu, 12 Eylül'den sonra doğmuş kimselerden oluşmaktadır. İkinci olarak, 12 Eylül'ü yaşayanların çoğu da, 12 Eylül öncesi ile sonrasını karşılaştırdıklarında, arka zeminde olup bitenleri bilemeyecekleri için 12 Eylül sonrasını öncesindeki yokluklar, kuyruklar ve anarşi dönemine tercih edecektir. Bu sebeple, paketin muhtevası ve getirdiği değişiklikler çok iyi anlatılmalıdır. Meselâ: Her müesseseden daha çok koruması gereken anayasayı en temel özgürlüklere karşı çiğnemeyi âdet haline getirmiş olan Anayasa Mahkemesi'nin, hukuku yaralayan uygulamalara imza atan HSYK'nın ve yüksek yargının mevcut mahiyeti, yapısı ve uygulamaları; Sacit Karasu ve Ferhat Sarıkaya gibi savcılara reva görülen muamelenin sebepleri; bunlara karşılık değişiklik paketinin ne getirdiği; TSK'nın pırl pırl pek çok mensublarının irtica suçlamalarıyla hayatlarının karartılması ve buna mukabil artık Yüksek Askerî Şûra (YAŞ) kararlarının yargıya açılacak olması; askerî vesayeti anayasa koruması zırhına alan 145. maddenin değiştirilmesi; sivillerin askerî mahkemelerde yargılanamayacak olması gibi hususlar çok iyi anlatılmalı ve böylece halk, ülkede olup bitenleri, asıl sebepleri ve arka zeminleriyle de iyi bilecektir.

Referandum, en azından, pek çok yüzleri gizleyen maskelerin bir defa daha düşmesine de doğrusu iyi hizmet ediyor. a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ordu, hükümet ve cesaret

Bir lke ve onun idaresi için aslolan ne hukuktur, ne ordudur, ne hükümettir, ne de başka müesseselerdir. Çünkü bunların hepsi insan ve millet içindir; insana ve millete hitap eder ve insan ve millet ile kaimdir.

Dolayısıyla aslolan, önce herkes için aynı olan temel hususiyetleriyle insanı ve her millet inancı, dünya gr, içinde yoğrulduğu tarihi ve gelenekleriyle birbirinin tıpatıp aynı olmadığı için de milleti tanımaktır. Bir ülkeyi çevreleyen her yönüyle coğrafi ve jeo-politik şartlar da, o ülke ve idaresi için ayrı öneme sahiptir. Bu belki her ülke, daha doğrusu her insan topluluğu için nev'-i ahsına münhasır aslı unsurlar, yani herkes için aynı olan temel hususiyetleriyle insan; inancından, dünya grnden, tarihinden, geleneklerinden gelen kendine has özellikleriyle millet ve kendisini çevreleyen coğrafi ve jeo-politik şartlarıyla ülkedir ki, bir ülkede uygulanması gereken hukukun, idarenin ve temel müesseselerin ana karakterini tayin eder. Bu karaktere "hikmet" de diyebiliriz. İşte bu ana karakterin aslı özellikleri veya hikmetin düsturları, idarenin kanunları ve kuvvetin kaideleri birbirine uyum içinde olmaz, birbirini desteklemezse o ülkede kaos kaçınılmazdır. Belki  asırdır, özellikle son bir asırdır, hele hele Cumhuriyet tarihi boyunca yaadıklarımız ve bugün bütün yanlarıyla kendini gösteren halimiz, söz konusu gerçeğin tezahüründen başka bir şey değildir.

Türkiye, özellikle bir asır öncesinde bir "z" değiştirme teebbs içine girmiş, Cumhuriyet'in ilk çeyrek asrında güç kullanarak kotarılmaya çalışılan bu değişim, suları tersine akıtma teebbs gibi akim kalmaya mahkûm bulunduğu için başarısız olmuş, sadece kaos getirmiştir. Bu z değiştirme teebbsnn öncüsü ve lokomotifi olan ordu, Türkiye'ye kazandırılmak istenen yeni ze göre biçimlendirildiği için o da, ne bu yeni özü kabul edebilmiş, ne de kendisi olarak kalabilmiştir. Buna karşılık siyasî irade, bazen veya bazı siyasîler itibariyle içten gelerek, bazen veya bazı siyasîler itibariyle mecburen hikmetin düsturlarına uymak, özüyle milleti nazara almak gereği duymuş ve idarenin kanunları da belli ölçülerde buna göre killenmiştir. Dolayısıyla iki nokta arasında "mzebeze" kalan, yani gel-git içinde bocalayıp duran ordu, çoğu zaman siyasî iradeyle ve millete, hikmetin düsturları ve idarenin kanunlarıyla çatışmaya girmiştir. Bu atıma, orduyu daha çok kendi içine kapamış, millettten koparmış, siyasî iradeye düşman hale getirmiş, bundan da sürekli endişe, fesat ve fitne zuhur etmiştir. Dnn ki, bağlı bulunduğu yasalara aykırı olarak yine bağlı bulunduğu hükümete ve her defasında bağrından çıktığını iddia ettiği millete balyoz indirme, bağrından çıktığını iddia ettiği milletin iktidara getirdiği partiyi, hattâ milleti bitirme planları ve hazırlıkları yapabilen bazı ordu mensupları, yargı önüne çıkmamakta da diretebilmektedir.

Bugün tarihin ve hadiselerin ana dinamikleri bilinmediği için konjonktür diye anılıp geiliveren kader, Türkiye'nin eline orduyu veya kuvveti hikmetin düsturlarına, millete ve ülkeyi çevreleyen şartlara uygun hali getirmek, kuvvetin kanunlarını idarenin kanunlarıyla uzlatırmak adına öncekilere nazaran çok daha büyük bir fırsat vermiş bulunmaktadır. Bu fırsatı kullanacak olan da siyasî iradedir. Çünkü siyasî irade, yukarıda ifade edildiği gibi, hikmetin düsturlarına, millete ve ülkeyi çevreleyen şartlara daha yakın ve bunları anlamaya daha yatkındır. Ayrıca, kısmen bu unsurların dikte ettiği yasalar da kendisine yetki tanımakta, konjonktür veya kader de, bu konuda son bir asırda misli görülmemiş bir zemini hazırlamış bulunmaktadır.

Bir hükümet, yetkisini kullandıkça, gerekli mücadeleyi verdikçe cesareti artar; bunları terk ettiği zaman da cesareti azalır ve neticede söner, mahvolur. Siyasî iktidarı bu iki sondan biri beklemektedir; ya yetkisini kullanıp kuvveti hikmete, millete, hükümete tâbi kılacak veya kendi sonuna kendi eliyle imza koymuş olacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kaanlar lr

Osmanlı Devleti, gerçi içeriden çürümüşü ve dışarıdan sürekli saldırıların hedefiydi. Fakat 20. asrın başına gelindiğinde dünyanın en prestijli hükümdarı hâlâ Sultan Abdülhamid'di.

Osmanlı hakanı, bir dünya savaşını kaçınılmaz görüyordu; bu savaşa katılmayacak ve yıllardır sürdürdüğü denge politikalarının neticesini alarak devleti ayağa kaldıracaktı. Düşüncesi buydu; planları bu istikametteydi. Ama kendisine karşı gelişen ve genellikle Batılı "büyük" güçlerin Osmanlı Devleti üzerindeki planlarından beslenen "aydın" muhalefeti askere sıçrayınca, yani ordu bizzat siyasetin içine muhalif güç olarak girince devlet, kendisini koruması gereken kuvvet tarafından çökertildi. Daha 12-13 yıl önce Müşir Ethem Paşa komutasında bir hamlede Atina'ya dayanan ordu, kendi içinde siyasî kutuplaşmalarla sarsılınca, kendilerini halâskâran-ı zâbitan, yani kurtarıcı subaylar olarak görenlerin komutasında devletimizi Balkan Savaşı'nda tarihimizin en fecî mağlûbiyetlerinden birine maruz bıraktı. Buna rağmen, üzerindeki Osmanlılık tarihinin izleri bütünüyle silinmemişti. Onun bu tarihinde, hamurunda öyle bir maya vardı ki, kime karşı olursa olsun yapacağı her türlü haksızlığın mağlûbiyet getireceğine inanıyordu. Fransız seyyah J. Michelot, "1526'da Mohaç'a giden 200.000 kişilik Türk ordusu, ekilmiş tarlalara ayak basmadan ve bir tek ot koparmadan Rumeli'yi bir baştan öbür başa kat'etmiştir." der ve şunu ilâve eder: "Sükûn, intizam, temizlik, itaat, tahammül, muharebede şevk, mükemmel disiplin, nefsi kontrol, gayeye sadakat, hayatı hiçe sayma ve alkol almaktan nefret etmek, Türk askerinin önde gelen hasletlerindendir."

Mayasında bu ruh bulunan, paşaların içlerini yoklayıveren gurur ve enaniyeti kırmak için arada bir tuvalet bekçiliği yaptırtan bu efsanevî ordu, onca olumsuz şarta rağmen I. Dünya Savaşı'nda, içinden ciddi ihanetlere uğrayıncaya kadar bütün cephelerde başarılı savaşlar verdi. Türk Kurtuluş Savaşı'nı yapan da Türkiye Cumhuriyeti ordusu değil, yine aynı ordu idi. Ne var ki, halkımızın Peygamber Ocağı olarak gördüğü bu şanlı ordu, artık nasıl bir eğitime, nasıl bir teşkilatlanmaya tâbi tutulmuşsa, çok partili hayata geçmemizden sonra kendi hükûmetine, "bağrından çıktığını" zevkle tekrarladığı kendi halkına tavır alır oldu. Kendisini halkından, öz kaynağından tecrid etti; onu ve kanunen bağlı bulunduğu hükûmetini birinci düşman addetti ve 80 yıllık Cumhuriyet döneminde Kıbrıs çıkarması dışında tek bir dış harekâtı yokken, en az dört defa kendi hükûmetinin üzerine geldi.

Dünya, içinde bulunduğumuz bölge merkezli olarak en az yarım asır çok büyük sarsıntılar yaşayacak; insanlığı büyük savaşlar, korkunç krizler bekliyor. Akif, "Ordu, donanma yürürken muzafferin ileri / Üzengi öpmeye hasretti Garbın elçileri!" der. Bir zamanlar atlarının üzengilerini Garbın elçilerinin öpmeyi şeref bildiği bu ordu, bazen 220.000 kişiyle verilen askerî mücadeleye ve harekâta rağmen PKK terörünü önlemede bile başarı gösteremedi. Dolayısıyla, bu ordunun Türkiye'nin bugünü, yarını, bekası adına eğitiminden teşkilatlanmasına kadar çok ciddi bir revizyona tâbi tutulması gerektiği ortadadır.

Sivil hükûmetler buna cesaret edemedi ve kanunların tanıdığı yetkiyi kullanamadı. Fakat bu cesaretsizlik, onlara da, orduya da, Türkiye'ye de kaybettirdi. Ve kendi üstünde iktidar gücü tanımayan ve denetimsiz, dışa kapalı bir örgüte dönüşen ordunun nasıl bizzat kendisini çökerttiğini de bugün ibretle izliyoruz. Kur'an-ı Kerim'de, "Eğer ölümden kaçırıyorsanız, ölüm gelir, sizi mutlaka bulur." buyrulur. Müfessirlerin yorumuna göre bu demektir ki, mücadelede en fazla, korkuyla geride duranlar ve kaçanlar ölür. Bu sebeple, AK Parti iktidarının kanunların kendisine tanıdığı iktidar yetkisini YAŞ toplantılarında belli ölçülerde kullanabilmesi, hem ordunun, hem Türkiye'nin lehinedir ve bundan böyle geri adım atmadan bu yetki bütünüyle kullanılabilmelidir. Yoksa kaybeden, hem iktidar, hem ordu, hem Türkiye olacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Evet'in anlamı

AK Parti Uşak Milletvekili Sayın Mustafa Çetin, 12 Eylül'de oylanacak anayasa değişikliği paketi ile ilgili olarak Karahallılı bir vatandaşın şöyle söylediğini aktardı: "Bu paketin kabulü ile ilk defa CHP'lilerle eşit vatandaş haline geleceğim."

Bu vatandaşımızın, herkesi midesinden ibaret gören Kılıçdaroğlu'ndan çok daha öte bir idrak seviyesine ve insanlık ve vatandaşlık onuruna sahip olduğu ortada. Hayatımda bir defa, 1977 yılında parti taraftarlığı ile oy kullandım. 1983 Anayasası'na hayır oyu verdim. Ve bir daha siyasetle de, siyasî partilerle de hiç ilgilenmedim. AK Parti'ye de oyum nasip olmadı. Neden hep böyle davrandım? Çünkü Türkiye'deki demokrasi, Yaman Törünler'in itiraf ettiği gibi, ülkedeki oligarşik hakimiyeti perdelemekten öte fazla bir anlam ifade etmiyordu. Ama 12 Eylül günü oylayacağımız anayasa değişikliği, hayır diyeceklerin de itiraz için inandırıcı sebep beyan edemedikleri muhtevasına da itirazım olmamakla birlikte, benim için halkın reyine kısmen de olsa temelden sahip çıkma ve Türkiye'deki bir asırlık oligarşik hakimiyetin duvarlarında gedik açılması manâsına geliyor.

Türkiye'de kasıtlı olarak bürokrasi hep temize çıkarılır ve bütün olumsuzluklar siyaset kurumu ile siyasîlerin üzerine yıkılır. Oysa siyaset kurumu ve siyasîler, aslında kendilerine yöneltilen suçlamaların tam tersi ile suçlanmalıydılar: Kendilerine emanet edilen reylere sahip çıkamama, yasanın kendilerine tanıdığı yetkiyi bile kullanma cesaretini gösterememe ve halkın reylerini, demokrasiyi, özellikle Anglo-Saxon-İsrail merkezli dış güçler, asker-sivil bürokrasi, iri sermaye, iri medya ve bir kısım sözde sivil kuruluşlar koalisyonunun teşkil ettiği bir avuç azgın azınlık hakimiyetinin devamına perde yapma. CHP yöneticileri, ısrarla milletvekili dokunulmazlığının kaldırılması üzerinde durmaktadırlar. Bunlar, 657'ye tâbi en küçük memurların bile âdeta dokunulmazlık zırhına sahip olduğunu bildikleri gibi, Türkiye'nin % 80'ini Jandarma'nın kontrol ediyor olmasının, dokunulmazlığı bulunmayan kendileri dışındaki milletvekilleri için ne manâya geleceğinin de elbette farkındalar. Ayrıca, kendileri çok dürüst, buna karşılık diğerleri hep yolsuzluk suçu işliyordu, bugün Sayın Başbakan ve bazı AK Parti milletvekilleri işliyor ise neden şu ana kadar en azından artık milletvekilliği bulunmayanlar hakkında olsun tek bir suç duyurusunda bulunmadı, tek bir suç dosyasını savcılara teslim etmediler ve etmiyorlar? İkinci olarak, asıl yolsuzluk, kapalı rejimlerde, şeffaflığın olmadığı askerî darbeler döneminde yapılır. 12 Eylül'ün Hava Kuvvetleri Komutanı Tahsin Şahinkaya'nın Ortadoğu'nun en zengin generali haline geldiğini Economist dergisi yazmıştı. CHP, şimdiye kadar bunu da, bu derginin söz konusu haberi yapan sayısının Türkiye'ye girmesinin yasaklanmasını da, Amerikan Lockheed firmasının uçak satmak için neden sadece Türkiye'de kimlere rüşvet verdiğini açıklamadığını da hiç konu etmedi. Yolsuzluklar gibi, bazıları için rant kaynağı olan terörün önlenememesinin altında yatan asıl sebep de bu kapalılıktır, şeffaf olmamadır, askerî uygulamaların sorgulanamamasıdır. Anayasa değişikliği paketi ile bu hususta da perdeler kısmen de olsa aralanmaktadır.

28 Şubat'a takaddüm eden puslu günlerde Çevik Bir'in TBMM'yi devre dışı bırakmasıyla, İsrail Savunma Bakanlığı ile TC Genelkurmay Başkanlığı arasında imzalanan Askerî Eğitim ve İşbirliği Anlaşması'yla Türkiye, İsrail'e hizmetçi hale getirildi. Çiller-Baykal hükümeti döneminde yapılan ve ANAYOL hükümeti tarafından ayrıntıları bakanlardan gizlenerek imzalanan bu anlaşma, yasaların âmir hükümlerine rağmen, Meclis'te oylanmadığı gibi, Resmî Gazete'de de yayımlanmadı. Askeri belli ölçülerde asıl sınırına çeken anayasa değişikliği paketine karşı çıkan CHP, MHP, BDP, bu tür uygulamalara da hiç ses çıkarmadılar ve çıkarmazlar.

Evet, eşit vatandaşlık yolunda bir adım olarak, insanlık ve vatandaşlık onuru ile anayasa değişikliği paketine beyaz bir evetim var.

Yaz sıcakları ve Cehennem

Ali Ünal 2010.08.23

Cennet ve Cehennem, dünyadaki hadiselerin ve yerin şuurlu ve sorumlu sâkinlerinin amelleriyle ürettiği ürünlerin toplanacağı iki mahzen; bu hadise ve amellerin biri hayırları, iyilikleri, diğeri kötülükleri, şerleri taşıyan iki ırmak gibi aktığı ve neticede boşalacağı iki büyük havuzdur.

Bu havuzlardan biri olan Cehennem, İlâhî kahır ve azametinin tecelli yeri olarak altta yer alacak ve kötü ameller, dünyanın kötü ürünleriyle dolacaktır. Üstte yer alacak Cennet ise İlâhî lütuf ve rahmetinin tecelli yeridir. Meyvenin varlığı ağacın varlığı kadar, neticenin varlığı silsilenin varlığı kadar, mahzenin varlığı ürünün, havuzun varlığı, ırmağın varlığı kadar kesindir.

Şirk ve küfür öyle cürümlerdir ki, kâinatın bütün kemalâtına, ulvî hukuklarına, kudsî hakikatlerine, her bir şeyin, her bir varlığın Allah'a olan şahitliğine, her bir varlığın hakkına, şerefine ve haysiyetine bir tecavüzdür. Ayrıca, hayatlarında tek bir yalanın, sahtekârlığın olmadığı yüz bini aşkın peygamber ile onlara tâbi olan milyonlarca asfiyâ, evliyâ ve milyarlarca mü'minleri dünyanın en yalancı ve sahtekâr, en kolay aldanılan ve en ahmak insanları olmakla suçlamak manâsına gelir. Bunu ancak Cehennem temizleyeceği gibi, dünyada o kadar korkunç zulümler, tahripler, cinayetler işlenmektedir ve öyle işler olmaktadır ki, "Yaşasın Cehennem!" der ve dedirtir. Evet, Cehennem lüzumsuz olmadığı gibi, Cennet de ucuz değildir ve mühim fiyat ister.

İman veya küfürdeki, iyi veya kötü işler yapmadaki durumları, seviye veya seviyesizlikleri, yaptıkları işler ve davranışlarındaki niyetleri, samimiyetleri, Allah yolundaki fedakârlıkları veya insanları bu yoldan alıkoymaktaki çalışmaları gibi pek çok faktörler sebebiyle nasıl insanlar dünyada derece derece ise Âhiret'te de Cennet'in ve Cehennem'in dereceleri/derekeleri, menzilleri, katmanları bulunacak, Cennetliklerin Cennet'ten istifadeleri gibi, Cehennemliklerin de azabı birbirinden farklı olacaktır. Kur'ân, Cehennem'in katmanları veya ondaki azap çeşitleri için yedi farklı isim kullanır: Cehennem, Nâr (Ateş), Saîr (Alevli Ateş), Cahîm (Kızgın Alevli Ateş), Hutame (Yok Eden Ateş), Sekar (Kavuran Ateş), Lezâ (Kuduran Alev). Bunun yanı sıra Cehennem, Zemherir denilen kavurucu soğuşuyla da yakacaktır.

Yerküre, güneşin etrafındaki yıllık hareketiyle, Âhiret'te Mahşer Yeri olarak ortaya çıkacak geniş bir daire çizer. Cehennem, dünyaya yansıyan varlığıyla yerin bu yıllık dönüş yörüngesinin altındadır. Ateşi ışık vermediği için görünmemektedir. Bu yörüngede o kadar başka varlıklar vardır ki, ışık vermediklerinden dolayı onları göremiyoruz. Nitekim ay da, güneşten aldığı ışık ölçüsünde tam veya eksik görünür ya da hiç görünmez. Öbür âlemin diğer menzilleri de bizden gizlidir; bizim gözümüz burada onları da göremez.

Bir küçük Cehennem vardır, bir de asıl büyük Cehennem. Küçük Cehennem, yerin altında veya merkezindedir. Yerin altına doğru her 33 metrede sıcaklık 1°C artar. Yerin yarıçapı 6.000 km olduğuna göre, yerin altında yaklaşık 200.000 °C'lik bir sıcaklık var demektir. Bu miktar, Cehennem'le ilgili bir hadise aynen uymaktadır. Küçük Cehennem, bu dünyada ve kabirde büyük Cehennem'in bazı fonksiyonlarını görür. O, Âhiret'te büyük Cehennem'e dahil olacak ve muhtevasını ona boşaltacaktır.

Hadis-i şerifler, büyük Cehennem'in de bu dünya ile bazı münasebetleri olduğunu ifade buyurmaktadır. Çok defa, varlıklarına inanmak imanın şartlarından olmasına ve bizimle, hayatımızla çok yakından alâkadar bulunmasına rağmen meleklerin varlığından habersiz yaşadığımız gibi, hayatın hayhuyları da bizi Kur'an'ın neredeyse üçte birini tutan Âhiret'i düşünmekten alıkoymaktadır. Hadis-i şerifte, yaz sıcaklığı için Cehennem'in kaynamasından bir sıcaklık olarak söz edilir. Ve insan kâinat ağacının çekirdeği ve yeryüzünün halifesi,

içindekilerle birlikte gökler ve yer onun hizmetine sunulmuş olmakla, yaz sıcaklarının aşırı kaynamasının elbette amellerimizle alâkası vardır ve elbette ikaz da ihtiva etmektedir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Referandumla ilgili gerçekler

Ali Ünal 2010.08.30

12 Eylül'de oylayacağımız Anayasa değişikliğinin Türkiye için ifade ettiği önem, maalesef gerektiği ölçüde anlaşılmış görünmüyor. Bunu asıl anlayanlar, CHP, MHP yönetimi, BDP, PKK, hayırcı medya ve benzeri kuruluşlardan oluşan hayır cephesi. Ve hayrettir, halk içinden "evet" demesi beklenen pek çokları, bu ittifakın olsun ne manâ ettiği idrakinde değil.

Daha önce de ifade edilmişti: "Evet" in 12 Eylül ve 12 Eylül Anayasası karşıtlığı üzerine oturtulması halk tabanında çok karşılık bulmayacak bir retorik. Ne yazık ki, aydınlar da, siyasetçiler de, Türkiye'deki gelişmelerden ve nüfus hareketinden habersizler. Meselâ, Ege'de ve sahil şehirlerinde MHP'nin taban bulmasını ve belediye seçimlerindeki başarısını CHP desteğine bağlamak gibi ucuzcu tahlillere giriştiler. Oysa bu yerlerde Güneydoğu'dan göç eden çok ciddi bir nüfus bulunuyor ve buna karşı tepkiler var. Dolayısıyla, MHP'nin tavrı ve "söylem"leri teröre yaradığı ve halk tabanındaki bölünmelere hizmet ettiği halde halk bunun farkında değil ve bu, anlatılamıyor.

Referanduma hayır cephesi, "hayır"ı AK Parti ve Tayyip Erdoğan karşıtlığı üzerine kuruyor ve bu nispeten başarı getiriyor. Buna karşılık, referandumun AK Parti ve Sayın Erdoğan'la ilgisinin olmadığı anlatılamıyor. Âdeta bir seçim havası var. Bu sebeple, anayasa değişikliğinin muhtevası üzerinde durmak gerekiyor.

Evet, bu değişikliğin Sayın Erdoğan'ı güya Yüce Divan'dan kurtaracağı koskoca bir yalan. Bu değişikliği hangi parti yapmış olsaydı yine evet denirdi. Çünkü:

Terör dâhil Türkiye'nin problemlerinin çözümsüzlüğünün altında asker ve yargı vesayetinden gelen kapalılık, şeffaf olmama yatıyor. Terör, ona karşı mücadele için yapılan silah alımları ve diğer problemler, pek çokları için birer rant zemini oluşturuyor ve Türkiye'de halka rağmen bir azınlık iktidarının devamına hizmet ediyor. Türkiye'nin bugünü ve yarını adına yapıcı hiçbir fikri olmayan, ancak kavgadan ve "dayıca kaba" muhalefetten beslenen bazı siyasîler de bu problemlerin çözümsüzlüğünden nemalanıyor. Yargıdaki HSYK ile Yargıtay arasında "Sen beni seç ben seni" alışverişiyle hakimiyetini sürdüren Seyfi Oktay-Mehmet Moğultay yapılanması, hem söz konusu zemini besliyor hem de problemlerin çözümsüzlüğüne hizmet ediyor. Yargının özellikle yerindelik denetimi yapması, belediyeler dahil icranın pek çok hizmetlerinin önünü tıkiyor ve ekonomik gelişmemize darbeler vuruyor.

İşte, anayasa değişikliğine "hayır" demek, Türkiye'deki sözünü ettiğimiz zemin, problemlerdeki çözümsüzlük, terör, halka rağmen azınlık iktidarı sürsün; silah alımlarındaki kapalılık sürsün; Aktütönlör, Dağlıcalar, Hantepeler, Gediktepeler sürsün; terörü yenmek için milletin vergisiyle alınmış Heronların teröristlerin zayıat vermemesi için kullanılması ve dolayısıyla Zincirlikuyu Camii'nden hiçbir şehid cenazesi kalkmazken, birkaç hafta silah kullanmış gencecik fidanlarımızın kurban edilmesi sürsün; milletin ve ülkenin güvenliği kendisine emanet edilen ordu içinde sürekli cuntalar üremesi ve bunların yatıp kalkıp halka ve siyasî iktidarlara karşı komplolar, darbe planları, fırsat düşünce de darbe yapması sürsün; bütün bunlara karşı soruşturma açmaya ve iddianame hazırlamaya kalkan savcılarımızın hayatının HSYK eliyle zehir edilmesi sürsün; disiplinsizlik ve irtica bahanesiyle dindar ve gerçek milliyetçi pırıl pırıl subaylarımızın ordudan atılmaları ve başka yerlerde de iş

bulmalarının önüne geçilmesi sürsün; sivillerin askerî mahkemelerde yargılanması, askerlerin ise sivil mahkemelerde yargılanamaması sürsün; HSYK'nın yargı mensupları üzerindeki kontrolsüz otoritesi, keyfi uygulamaları, Anayasa Mahkemesi'nin bizzat koruması gereken Anayasa ve Anayasal hak ve özgürlükler karşıtı kararları sürsün manâsına gelir.

Bu gerçekler karşısında, hayır cephesi içinde bilerek yer alanlar dışında parti taraftarlığı veya karşıtlığı körlüğüyle hayır diyecek halkımız varsa, ne diyelim, zarara bilerek razı olan merhamet görmez.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

[Referandum Gerçekleri-1] Evet mi Hayır mı?

Ali Ünal 2010.09.04

1: 12 Eylül'de oylayacağımız anayasa değişikliği, her ne kadar değişiklik AK Parti tarafından yapılmış da olsa, bir partiye ait değişiklik değildir. Hiç de AK Parti taraftarı olmayan Anayasa Mahkemesi bile bu değişikliğin kanunlara ve Anayasa'ya aykırı olmadığına karar vermiştir. Değişiklik AK Parti veya bir başka parti tarafından da yapılmış olsa, önemli olan neler getirdiğidir. Parti taraftarlığı veya karşıtlığı ile buna evet veya hayır demek yanlıştır.

2: Anayasa değişikliği, asla bir seçim veya partilerin oylanması manâsına da gelmemektedir. Bu değişikliğin herhangi bir partiye, bilhassa AK Parti'ye yarar getireceği, güya Başbakan Erdoğan'ı Yüce Divan'dan kurtaracağı koskoca bir yalandır. Şu ana kadar milletvekilliği düştükten sonra bile herhangi bir milletvekili Yüce Divan'da yargılanıp ciddi bir ceza almış değildir. Evet, siyasîler içinde de yolsuzluk yapanlar bulunmaktadır. Fakat sadece milletvekillerinin ve sürekli olarak yolsuzlukla suçlanmaları, aslında halkın temsilcisi olan siyaset kurumunu ve Meclis'i halkın gözünden düşürmek için asıl yolsuzluk yapanların belli medya eliyle yaydıkları bir iftiradan ibarettir. Kendileri çok dürüst de buna karşılık diğerleri hep yolsuzluk suçu işliyormuş gibi propaganda yapan CHP yönetimi, şimdiye kadar ne Başbakan Tayyip Erdoğan ne de bir başka milletvekili hakkında savcılıklara suç duyurusunda bulunmuş ve dosya teslim etmiş değildir. Medya önünde dile getirdikleri iddialarının hemen hepsi de boş çıkmıştır. Asıl yolsuzluk, kapalı rejimlerde, şeffaflığın olmadığı askerî darbeler döneminde yapılır ve yapılmıştır. 12 Eylül'ün Hava Kuvvetleri Komutanı Tahsin Şahinkaya'nın Ortadoğu'nun en zengin generali haline geldiğini Economist dergisi yazmıştı. Derginin bu haberi yapan nüshasının Türkiye'ye girmesi hemen yasaklandı. CHP, şimdiye kadar bunu da, bu derginin söz konusu haberi yapan sayısının Türkiye'ye girmesinin yasaklanmasını da hiç konu etmedi. Ayrıca, uçak üreten Amerikan Lockheed firması, uçak satmak için dünyada hangi ülkelerde kimlere rüşvet verdiğini açıkladığı halde sadece Türkiye'de kimlere rüşvet verdiğini hâlâ açıklamadı. CHP, bunu da hiç konu etmemiştir.

3: CHP ve hayır cephesinin diğer unsurları, anayasa değişikliği ve AKP iktidarı arkasında güya Amerika'yı göstermektedir. Oysa Türkiye'de Amerika ve bilhassa İsrail'in kendileriyle en fazla iş tuttukları, askerler ve CHP gibi kuruluşlardır. 12 Eylül darbesi yapıldığı gün, bunun haberi dönemin Amerika başkanı Jimmy Carter'a "Our boys have done it!", yani "Bizim çocuklar başardılar" şeklinde verilmiştir. Yani, Amerika yetkilileri, darbe yapan askerlerimizden "Bizim çocuklar!" olarak bahsedebilmektedirler. 28 Şubat öncesinin puslu günlerinde Çevik Bir'in Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni devre dışı bırakmasıyla, İsrail Savunma Bakanlığı ile Genelkurmay Başkanlığı'mız arasında imzalanan Askerî Eğitim ve İşbirliği Anlaşması'yla Türkiye, İsrail'e hizmetçi hale getirilmiştir. Ayrıntıları dönemin hükümetlerinin bakanlarından gizlenerek imzalanan bu anlaşma, yasaların âmir hükümlerine rağmen Meclis'te oylanmadığı gibi, Resmî Gazete'de de yayımlanmamıştır. Anayasa

değişikliğine hayır demede birleşen CHP, MHP yönetimi, BDP, bu tür uygulamalara da hiç ses çıkarmamışlardır ve çıkarmazlar.

4: Terör dahil Türkiye'nin problemlerinin çözümsüzlüğünün altında asker ve yargı vesayetinden gelen kapalılık, şeffaf olmama yatmaktadır. Olup bitenlerden büyük oranda haberimiz olmamakta, bunlar belli medya eliyle bilerek gizlenmektedir. Terör, ona karşı mücadele için yapılan silah alımları ve diğer problemler, pek çokları için birer rant, yani haksız ve sürekli kazanç zemini oluşturmakta ve Türkiye'de özellikle Anglo-Saxon-İsrail merkezli dış güçler, asker-sivil bürokrasi, İstanbul dükalığı denilen iri sermaye, iri medya ve bir kısım sözde sivil kuruluşlar koalisyonunun teşkil ettiği halka rağmen bir avuç azgın azınlık hakimiyetinin devamına hizmet etmektedir. Türkiye'nin bugünü ve yarını adına yapıcı hiçbir fikri olmayan, ancak kavgadan ve "dayıca kaba" muhalefetten beslenen bazı siyasiler de bu problemlerin çözümsüzlüğünden nemalanmaktadır.

5: Ordumuza, savunma harcamalarımıza her yıl vergilerimizden oluşan millî bütçemizin üçte birine yakını gitmektedir. Milletin ve ülkenin güvenliği kendisine emanet edilen bu ordu içinde sürekli cuntalar üremekte ve bu cuntalar, yatıp kalkıp halka ve siyasî iktidarlara karşı komplolar, darbe planları, fırsat düşünce de darbe yapmaktadır. 87 yıllık Cumhuriyet tarihimizde Kıbrıs çıkarması dışında hiçbir dış seferi olmayan ve PKK'ya karşı da 30 yıldır ciddi başarı gösteremeyen, kendisi de sürekli darbelerle sarsılan ordumuz, Türkiye 1946'da çok partili hayata geçtiği günden bu yana halkın seçtiği hükümetlere ve halka karşı 4 darbe yapmış ve bu darbelerin hiçbirisi ülkenin ve halkın menfaatine olmamış, daha çok darbelere destek olan yabancı güçlerin işine yaramıştır. Ayrıca, bugün teröre kurban verdiğimiz gencecik fidanlarımız, meselâ 12 Eylül darbesinden önce 5000 gencimiz, çok kan aksın ve darbe zemini oluşsun diye anarşiye kurban verilmiştir. Şu andaki anayasa değişikliği paketinin kendisinde değişiklikler yaptığı 1983 Anayasası ile bu darbeleri yapanlar ebedî koruma altına alınmıştır. Yapılanlar doğru ise neden hem de Anayasa ile koruma altına alınır ve yargıdan kaçılır? Dün darbeciler kendilerini Anayasa koruması zırhına alırken, bugünün darbe planlayıcıları da aynen onlar gibi yargıdan kaçmaktadırlar. Suçu olmayan, alını ak olan neden yargıdan kaçır? Ve bu darbeleri yapanlar, yatıp-kalkıp darbe teşebbüslerinde bulunanlar hakkında soruşturma açmaya kalkan, terörle mücadeledeki ihanetler hakkında iddianame hazırlayan kıymetli savcılarımız HSYK (Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu) tarafından hemen görevden alınmakta ve hayatları kendilerine zehir edilmektedir.

6: Yargıda, 1990'larda peş peşe Seyfi Oktay-Mehmet Moğultay tarafından kurulmuş özel bir yapılanma vardır. Hakimleri ve savcılarını tayin eden, onların âmiri konumundaki HSYK, yani Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, ülkede görev yapan hakimler ve savcılar üzerinde tam otorite sahibidir. Bu kurum, Ergenekon davasında sıkça yaşadığımız üzere, devam eden mahkemelerin hakim ve savcılarını değiştirebilmekte, böylece mahkemeleri doğrudan etkilemekte, hakim ve savcılar üzerinde istediği baskıyı kurabilmekte, hoşlanmadığı hakim ve savcılarını görevden alabilmekte, işin en garibi ve acısı, bu uygulamaları da yargılanamamaktadır. Yani bu kurum, sorumluluğu olmayan bir yetki ile donatılmıştır. Ayrıca, bu kurum, yani HSYK Yargıtay üyelerini, Yargıtay üyeleri de HSYK üyelerini seçmekte, böylece "Sen beni seç ben seni" alışverişiyle hakimiyetini sürdüren üst yargıdaki yapılanma, hem yargıya olan güveni sürekli sarsıp zedelemekte, hem mahkemeleri sürekli zan altında bırakmakta, hem Türkiye'nin problemlerini doğuran zemini beslemekte, hem de bu problemlerin çözümsüzlüğüne katkıda bulunmaktadır.

7: Yargının özellikle yerindelik denetimi, yani belediyeler dahil icranın, hükümetin faaliyetlerinin, hizmetlerinin yerinde olup olmadığının denetimini yapması da, pek çok hizmetlerin önünü tıkamakta ve ekonomik gelişmemize darbeler vurmaktadır. Meselâ, B2 yasası da denilen ormanlık alanlardaki yapılanma ile ilgili yasa, Türkiye ekonomisine 25 milyarlık bir gelir sağlayacaktı. Fakat bu katkı AK Parti'nin işine yarayacak diye veto edildi. Böylece hem ekonomimiz 25 milyarlık bir katkıdan mahrum bırakıldı, hem de ormanlık alanlarda yapılanma yerinde kaldı; yani, bu alanlarda bedava arsa edinip konut yapanların yine bedava saltanatlarını sürdürmesi sağlanmış oldu.

8: Ayrıca, Meclis'in çıkardığı kanunları denetleyen, yani halka karşı asıl sorumlu olan Meclis'in ve siyasilerin üzerinde bir güç olan Anayasa Mahkemesi, cumhurbaşkanlarının siyasî ve ideolojik tercihlerine göre şekillenmektedir. Bu mahkeme'nin önüne bir dava geldiğinde hemen medyada haberler çıkıyor. "Mahkemenin şu üyelerini Turgut Özal tayin etmişti. Şu üyelerini Ahmet Necdet Sezer, şu üyelerini ise Abdullah Gül tayin etti. Öyleyse şu karar çıkar." Demek ki, bu yüce mahkeme hukuka göre karar vermiyor; bu mahkemeden kararlar mahkeme üyelerinin siyasî ve ideolojik görüşlerine göre çıkmaktadır.

9: Pek çoğu itibarıyla aydınlar, Türkiye'deki gelişmelerden ve nüfus hareketinden habersizler. Meselâ, Ege'de ve sahil şehirlerinde MHP'nin taban bulmasını ve belediye seçimlerindeki başarısını CHP desteğine bağlamak gibi ucuzcu tahlillere giriştiler. Oysa bu yerlerde Güneydoğu'dan göç eden çok ciddi bir nüfus bulunuyor. Güneydoğu'dan terör ve fakirlik sebebiyle göç etmek zorunda kalan vatandaşlarımızla buraların önceden yerleşmiş halkı belli ölçülerde birbirleriyle kaynaşmıyor ve karşılıklı tepkiler oluyor. Bu da, batıdaki şehirlerimizde bile çok tehlikeli bir Türk-Kürt ayrışmasını doğuruyor ve besliyor. Dolayısıyla, MHP'nin de BDP gibi partilerin de tavrı ve "söylem"leri aslında halk tabanındaki bu bölünmelere ve kaynaşamamaya yaradığı halde halk bunun farkına varamıyor ve bu, anlatılamıyor.

10: Anayasa değişikliğine hayır demede CHP'nin, MHP yönetiminin, BDP, yani güya Kürtlerin partisi intibai veren fakat Kürtlere değil, Türkiye'deki yerleşik azınlık iktidarına hizmet eden partinin, referandum sürecinde terörü azdıran PKK'nın, İstanbul dükalığı denen iri sermayenin, malûm iri medyanın ittifak etmesi aslında göz açıcı bir gerçek olduğu halde, hayrettir, halk içinden "evet" demesi beklenen pek çokları, bu ittifakın olsun ne manâ ettiğinin idrakinde görünmüyorlar.

11: 1983 yılından beri ordudan güya irtica ve disiplinsizlik suçlamasıyla çoğu dindar ve o ana kadar hiçbir disiplinsizliği görülmemiş pırıl pırıl subaylarımız ihraç ediliyor. Şimdiye kadar 2000'e yakın subayımız ihraç edildi. Ve ihraç edilen bu subaylarımıza geçimlerini sağlamaları için çalışabilecekleri başka kurumların da kapıları mümkün olduğunca yüzlerine kapatılıyor.

12: Bugüne kadar hep fişlenmeden şikâyet ettik; özellikle 28 Şubat sürecinde kebabçısına varıncaya kadar halkımız dindar diye fişlendi ve pek çoğumuz yanlış bilgiye dayalı bu fişlenmelere göre resmî kurumlarda görev aldık veya alamadık. Bugün de özellikle ordu katında fişlenme devam ediyor.

13: Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne en fazla şikâyet edilen ve en çok mahkûmiyet alıp, en fazla tazminat ödeyen ülkelerin başlarında geliyor. Bu tazminatlar, hiçbir zaman mahkûmiyete sebep suçu işleyenlerin ceplerinden çıkmıyor; halkın verdiği vergilerle ödeniyor. Ayrıca, resmî kurum ve yetkililerin icraatlarından ve halk olarak bize karşı muamelelerinden sıkça şikâyetçi oluyor, fakat bunları taşıyacağımız bir merci bulamıyoruz.

14: Halk olarak Türkiye'de mahkemelerin iyi çalışmadığından, davaların vaktinde sonuçlanmadığından şikâyet ederiz; mahkemeler de dava yükünden şikâyet ederler. Bu, Türkiye'nin en müzmin dertlerindendir.

YARIN: "EVET" NE DEMEK, "HAYIR" NE DEMEK?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

[Referandum Gerçekleri-1] Evet ne demek? Hayır ne demek?

Bu açık gerçekler karşısında 12 Eylül'de oylayacağımız anayasa değişikliğine EVET veya HAYIR demenin ne manâya geldiğini değişiklik paketinin muhtevası çerçevesinde madde madde izah edelim:

- 1-** Türkiye'de problemlerimizin zeminini oluşturan kapalılık sürmesin, her şeye mümkün olduğunca şeffaflık gelsin; bu kapalılıktan beslenen asker ve yargı vesayeti bitsin isteniyorsa EVET; devam etsin isteniyorsa HAYIR! (Md. 74, 125, 145; Değişiklik Md. 9, 12, 16)
- 2-** Bu kapalılık çerçevesinde Aktütün'ler, Dağlıca'lar, Reşadiye'ler, Hantepe'ler, Gediktepe'ler bu kadar rahatça tekrarlanmasın, terörle mücadele için alınan Heronlar ve benzeri askerî araçlar teröristlerin fazla zayıat vermemesi için değil, gerçekten teröre karşı kullanılsın isteniyorsa EVET; mevcut durum aynen devam etsin isteniyorsa HAYIR! (Md. 144; Değişiklik, Md. 16, 19)
- 3-** Türkiye'de hakim azınlığın ve dönmelerin cenazelerinin kalktığı Zincirlikuyu Camii'nden şu ana kadar tek bir şehit cenazesi kalkmazken, rütbeli subayların çocukları İstanbul'da, Ankara'da, İzmir'de askerliğini yaparken, birkaç haftalık askerlik yapan ve hemen hepsi dindar ailelerin çocukları olan gencecik fidanlarımızı kendisine kurban verdiğimiz terörün sebepleri ve zemini biraz da olsa aydınlansın isteniyorsa EVET; yok, pek çok kesimler için rant, yani sürekli haksız kazanç kapısı olan terör aynı kapalılık ve karanlık içinde devam etsin ve ondan beslenenler beslenmeyi sürdürsün isteniyorsa HAYIR! (Md. 144, 145; Değişiklik, Md. 16, 19)
- 4-** Teröre karşı mücadelede gösterilen ihmal ve ihanetleri yargıya taşıma teşebbüsünde bulunan ve bu konuda iddianame hazırlayan savcılarımız derhal görevden alınmasın ve görevden alınarak hayatları mümkün olduğunca zorlaştırılmasın isteniyorsa EVET; yok teröre karşı mücadele kapalı olarak sürsün, ihmal ve ihanetler asla gündeme getirilip soruşturulmasın ve bu konuda soruşturma teşebbüsünde bulunan savcılar hemen görevden alınsın isteniyorsa HAYIR! (Md. 145; Değişiklik, Md. 16, 19)
- 5-** Türkiye'de darbeler dönemi mümkün olduğunca kapansın; darbe teşebbüsünde bulunacaklar karşılarında hukuku, savcılar ve hâkimleri bulsun ve bu savcılar ve hâkimler HSYK tarafından keyfi olarak görevlerinden alınmasın isteniyorsa EVET; yok darbeler, cuntalar, darbe teşebbüsleri devam etsin, bunları yapanlar yargılanmasın, bunlar hakkında soruşturma açmaya kalkan savcılar derhal görevden alınsın ve hayat kendilerine zehir edilsin isteniyorsa HAYIR! (Md. 149; Geçici Md. 15; Değişiklik, Md. 12, 16;)
- 6-** Yargıdaki belli yapılanmanın hakimiyeti, HSYK ile Yargıtay arasındaki paslaşma devam etmesin, yargı ideolojik kararlarla icranın önünü daha fazla tıkamasın, yargı demokratikleşsin ve HSYK gibi hâkim ve savcıların üzerinde tam otorite sahibi olan bir kurumun oluşma tabanı daha da genişleyip bizzat hâkim ve savcılara da açılsın isteniyorsa EVET; yok yargının şu andaki durumundan memnunsak HAYIR! (Md. 159; Değişiklik, Md. 23)
- 7-** HSYK'nın hâkim ve savcılar üzerindeki sorumsuz hakimiyeti devam etmesin; hoşlanmadığı hâkimleri ve savcıları görevden aldığı anda bu hâkim ve savcılar yargıya gidebilsin, böylece mahkemeler daha âdil, daha rahat ve hukuka uygun çalışabilsin isteniyorsa EVET; yok şu andaki yapı ve işleyiş aynen, hattâ artarak devam etsin isteniyorsa HAYIR! (Md. 159; Değişiklik, Md. 23)
- 8-** Anayasa Mahkemesi, artık cumhurbaşkanlarının siyasî ve ideolojik tercihlerine göre seçtiği üyelerden oluşmasın ve bu üyeler siyasî ve ideolojik tercihlerine göre değil hukuka göre karar versin isteniyorsa EVET; yok aynı durum devam etsin isteniyorsa HAYIR! (Md. 149; Değişiklik, Md. 17)
- 9-** Yargının sürekli icranın, belediyelerin ve hükümetlerin hizmetleri önüne güya yerinde değil diye engeller çıkarmasının önü alınsın ve bu şekilde yargının ideolojik ve siyasi kararlarıyla icra, hükümet hizmetlerinden alıkonmasın, ekonomimize katkı sağlayacak kanunlar yargıya takılmasın isteniyorsa EVET; yok, aynı durum devam etsin isteniyorsa HAYIR! (Md. 125; Değişiklik, Md. 12)

10- Ordudan özellikle dindar oldukları için pırıl pırıl subaylarımızın atılması ve bu subaylarımızın geçimlerini sağlamak için başka kurumlarda çalışmasına engel çıkarılması dursun; Yüksek Askerî Şûra (YAŞ) kararlarıyla bu atılmalar mahkemelere taşınabilsin isteniyorsa EVET; yok bu çok kıymetli, pek çoğu itibarıyla dindar ve gerçekten milliyetçi subaylarımız atılmaya devam etsin ve bunlar başka kurumlarda da görev alamayarak sürünsün isteniyorsa HAYIR! (Md. 125; Değişiklik, Md. 12)

11- Sadece inancımızdan ve dünya görüşümüzden dolayı fişlenmeler dursun ve bu fişlenmelere göre haksızlığa uğramayalım; bunun için de hakkımızda resmî makamların elinde bulunan bilgileri sorup öğrenebilelim, yanlış olanları düzeltelim istiyorsak EVET; yok, inancımızdan, ibadetlerimizden, dünya görüşümüzden dolayı fişlenmemiz ve buna göre resmî kurumlarda görev alıp alamamamız devam etsin isteniyorsa HAYIR! (Md. 20; Değişiklik, Md. 2)

12- Türkiye, resmî kurum ve yetkililerin yanlış uygulamaları ve kararları sebebiyle sürekli Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne şikâyet edilip mahkûm olmasın ve tazminat cezasına çarptırılıp, bu tazminatlar halk olarak cebimizden çıkmasın; bunun yerine Anayasa Mahkemesi'ne başvurulabilsin isteniyorsa EVET, yok tersi durum aynen devam etsin isteniyorsa HAYIR! (Md. 148; Değişiklik, Md. 9)

13- Ayrıca, resmî yetkili ve kurumların şikâyetçi olduğumuz davranışlarını daha üst mercilere taşıyabilelim; özellikle sulh hukuk mahkemelerinde görülen anlaşmazlıklarımızı mahkemeye gitmeden güvenilir insanların hakemliğiyle çözelim isteniyorsa (Kamu Denetçiliği) EVET; yok mahkemelerde davalar üst üste yığılsın, mahkemeler çalışmasın, davalar yıllarca sürsün isteniyorsa HAYIR! (Md. 74; Değişiklik, Md. 19)

14- Memurlara greve gitmeden toplu sözleşme hakkı tanınsın; sokaklarda çalıştırılan, dilendirilen, aile sıcaklığından mahrum bırakılan çocuklara devlet eliyle sahip çıkılsın; çocuklar, yaşlılar ve özürllüler ile harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleriyle malul ve gaziler için özel tedbirler alınabilsin; siviller askerî mahkemelerde değil sivil mahkemelerde yargılsın isteniyorsa EVET; bunların hiçbirisi olmasın isteniyorsa HAYIR!

SONUÇ: Karar bizim; halk olarak kendi hakkımızdaki kararı kendimiz verecek ve ona göre de sonuçlarına katlanacağız. a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Son defa kısa kısa

Ali Ünal 2010.09.06

1. Komutanlar asla sivil yargı önüne çıkmasın, dolayısıyla terörle savaşımızda ihanet çapında ihmaller devam edecekse etsin istiyorsak HAYIR; ihmal ve ihanetler komutanlardan da kaynaklansa, onlar da sivil mahkemelerde ve Yüce Divan'da yargılanabilsin istiyorsak EVET diyeceğiz.

2. Darbeler karşılıksız kalsın, savcılarımızın "Darbeler soruşturulmalı!" demesi bile dünyalarını karartmaya yetsin; dolayısıyla, güvenliğimizi kendisine emanet ettiğimiz ordumuz darbelere, cuntalar darbe hazırlıklarına devam etsin dursun istiyorsak HAYIR; Türkiye artık darbeler ülkesi olmaktan çıksın, darbe hazırlık ve teşebbüsleri dahi karşılıksız kalmasın istiyorsak EVET diyeceğiz.

3. Darbelerle birlikte darbe dönemlerinin yolsuzlukları da devam etsin, hem de gizli kalsın istiyorsak HAYIR; darbeleri de, yolsuzluklarını da istemiyorsak EVET diyeceğiz.

4. Vatandaş olarak fişlenmemiz ve buna göre mağduriyetlerimiz devam etsin istiyorsak HAYIR; ilgili devlet birimlerinde hakkımızda tutulan bilgileri öğrenebilelim, yanlışsa düzeltip mağdur olmayalım istiyorsak EVET diyeceğiz.
5. Tarifi yapılmamış irtica töhmetiyle dindar ve gerçek milliyetçi subaylarımız sorgusuz sualsiz ordudan atılmaya devam etsin ve bunlar hiçbir yerde hak arayamasın istiyorsak HAYIR; artık bu subaylarımız ordudan atılmasın, atılan olursa mahkemeye başvurabilsin istiyorsak EVET diyeceğiz.
6. Anayasa Mahkemesi, üyelerini atayan cumhurbaşkanına, üyelerinin siyasî görüşleri ve ideolojilerine göre karar versin istiyorsak HAYIR; Mahkeme hukuka göre karar versin istiyorsak EVET diyeceğiz.
7. Hâkimlerimiz ve savcılarımız üzerinde tam yetkili fakat sorumsuz Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nda "dede"ler ve hemşericilik saltanatı devam etsin istiyorsak HAYIR; bu kurum bir hemşeri grubunun elinde olmaktan çıksın, hâkimlerimiz ve savcılarımızla ilgili ihraç kararları yargıya açık olsun, yargıya demokrasi gelsin istiyorsak EVET diyeceğiz.
8. Yargı, yerindelik denetimi adı altında kamu hizmetlerine engel çıkarabilsin ve neticede ekonomik kalkınmamız ve hizmetler aksayacaksa aksasın istiyorsak HAYIR; kamu hizmetlerinin önü açık olsun istiyorsak EVET diyeceğiz.
9. Kapkaçta, uyuşturucu satımında kullanılan sahipsiz çocukları, özürülleri, yaşlıları, kadınları, gazileri devlet özel olarak sahiplenmesin, çocukların suça itilmesi varsın devam etsin istiyorsak HAYIR; tersini istiyorsak EVET diyeceğiz.
10. Türkiye, devlet yetkililerinin hatalarıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne şikâyet edilip mahkûm olmayı sürdürsün; biz de, mahkûmiyet sebebiyle gelen tazminatları millî bütçeden, yani halk olarak cebimizden ödemeye devam edelim istiyorsak HAYIR; görevini aksatan, bizi haksızlığa maruz bırakan devlet dairelerini ve yetkililerini bizzat kendi Anayasa Mahkememize şikâyet edebilelim istiyorsak EVET diyeceğiz.
11. Aramızdaki anlaşmazlıklardan dolayı bilhassa sulh hukuk mahkemelerinin yükü sürekli artmaya devam etsin istiyorsak HAYIR; halk denetçiliği (Ombudsmanlık) kurumu kurulsun ve aramızdaki pek çok anlaşmazlığı mahkemeye gitmeden çözebilelim istiyorsak EVET diyeceğiz.
- 12 Eylül'deki oylama bir seçim değildir; halk olarak hepimizi ve ülkemizi ilgilendiren bir anayasa değişikliği oylamasıdır. Değişikliği yapan, Meclis'imizdir. EVET'in Başbakan Erdoğan'ı Yüce Divan'dan kurtaracağı iddiası, kara propagandadır. Terörle mücadele kartını en fazla oynayan MHP yönetiminin tavrı asıl teröre hizmet etmektedir. BDP ve PKK ile aynı cephede buluşmaları, buna delil olarak yeter. Ayrıca, CHP ve MHP Güneydoğu'da yoktur ve liderleri Güneydoğu'ya gidememektedir. Şu halde bu partiler, AK Parti karşıtlığından dolayı anayasa değişikliğine hayır demekle bu bölgemizi BDP ve PKK'ya bırakmış olmuyorlar mı?
- Takım tutar gibi parti tutmak ve aklımızı ve geleceğimizi birkaç parti yöneticisine teslim etmek, kendi ayağımıza kurşun sıkmak demektir. Halk olarak kendi hakkımızdaki kararı kendimiz verecek ve ona göre de sonuçlarına katlanacağız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sayıllı günler ve referandum

Kur'an-ı Kerim, Ramazan veya oruç ayı için "sayılı günler" tabirini kullanır. Bunda başka manâların yanı sıra, "Bir ay orucu gözünüzde, gönlünüzde büyötmeyin; Ramazan'ın bir geldiğini bir de gittiğini görörsünüz." manâsı vardır.

Eğer insan Ramazan'a girerken kendisini bu gerçek istikametinde kurarsa, orucunu en ağır şartlarda bile çok da zorlanmadan tutabilir. "Sayılı günler" tabirinde ayrıca mukaddes bir hüznün söz konusudur. Ramazan'ın teşrifi ulvî bir sürur içinde mukaddes bir hüznün verir; çünkü "sayılı günler" bitiverecek ve o, birkaç gün sonra elveda diyecektir. Dolayısıyla Ramazan, hadis-i şerifin "Ramazan'a girip de, ondan günahları affolunmadan çıkın burnu sürtölsün!" tehdidi karşısında çok iyi değerlendirilmelidir. Nasıl "sayılı günler" ulvî bir sürur ve mukaddes hüznün günleri ise Ramazan'da indirilen Kur'an da ulvî bir sürur ve mukaddes bir hüznün verir. Bundandır ki Allah Rasöl (sas), "Kur'an okurken ağlayın; ağlayamıyorsanız ağlamaya çalışın!" buyurur. Ramazan'ın hüznünü duyamayan, Kur'an'a mukaddes hüznün ve ulvî sürurun verdiği gözyaşıyla yaklaşamayan insan, Allah korusun, Âhiret'te ağlar.

"Sayılı günler," yine yeni doğmuş bir çocuk, bir şafak ve ilkbahar saffet ve masumiyetiyle geldi ve arkada bir hüznün bırakarak gitti. Bu günleri bu defa referandum tartışmalarıyla geçirdik. Referandum, Cumhuriyet tarihimize oligarşik hakimiyet ve vesayetten gerçek millet hakimiyetine geçiş istikametinde atılmış adımların üçüncüsüydü. İlk adım, çok partili hayata geçiş ve DP'nin iktidara gelmesiydi. İkinci adım, merhum Turgut Özal'ın cumhurbaşkanı olmasıyla bu makamın sivilleşmesiydi. Üçüncü adımı da, kabul görmesi halinde, oyladığımız anayasa değişikliği teşkil edecektir. Referandumun bu önemine rağmen, "sayılı günler"deki bazı manzaraların gönlümde daha büyük etki bıraktığını söyleyebilirim. Bu günlerin bir kısmını köyde geçirdim. 70'li yaşlarını yaşayan komşumuz Rüstem amcanın her gün bastonuyla sahurun hemen arkasından ve ezan okunmadan Sabah Namazı'na, iftarın arkasından ve ezan okunmadan hanımıyla birlikte Yatsı Namazı'na geçişi, köyde gözüme ve gönlüme Ramazan'ın en güzel manzarasını nakşetti. Öte yandan, ilçemde ve halkının çoğu dindar olan köyümde daha önceki yıllarda müşahede edilmemiş sayıda ve yine önceki yıllarda müşahede edilmemiş bir umursamazlık ve sıkılmazlık içinde açıktan oruç yenmesi, olabildiğince ürkötücüydü. Referandum, üzerimize çöreklenmiş oligarşik iktidardan kurtulma adına çok önemli bir adımdı ama, bir şafak hüznü içinde yaşanması gereken "sayılı günler"e, o günlerin ve hepimizin Sahibi'ne karşı gösterilen saygısızlığın bu ülkenin ve milletin geleceği adına referandumdan çok daha öte ve elbette menfî tesirleri olacaktır.

Oyladığımız anayasa değişikliğinin halk tarafından kabul görmesinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olacağı içtihadı ve kanaatiyle "sayılı günler" boyu "evet" istikametinde yazmaya çalıştım. İyi niyetli içtihadlarımızda isabet edersek iki sevap, hata edersek bir sevap alırız. İnsan olarak bilgimiz sınırlıdır; dünö bilmediğimiz gibi bugünö de bilmeyiz, yarını hiç bilmeyiz. Kur'an-ı Kerim'de ifade buyrulduğı üzere, çok şey olur ki biz hayırlı göröürüz, fakat hakkımızda şer olarak çıkar; biz şer göröürüz fakat hayır olarak tecelli eder. Allah bilir, biz bilmeyiz. Bu sebeple, Cenab-ı Allah ne takdir buyurursa, biz onu kahr tecellisi olarak da görsek, lütuf tecellisi olarak da görsek, hayır, Allah'ın takdir buyurduğıdur. Bu yazıyı referandumun neticelerini beklemeden yazıyorum. Çünkü netice ne çıkarsa çıksın, her halükârda Allah'ın dediğı olacaktır. Eğer Türkiye genelinde benim ilçemde göröldüğü ölçüde "sayılı günler"e hürmetsizlik yaşanmışsa takdirin -Allah muhafaza- tecziye istikametinde tecellisinden korkulur. Ama tecziye de olsa, hayır, Allah'ın takdir buyurduğıdur. Dolayısıyla "evet"e ölçösüz sevinmeyecek, "hayır"a ölçösüz özölmeyeceğim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye değişiyor

Bir Batı Anadolu ilçesinde sayın kaymakamı ve savcıyı ziyaret ettim; ikisi de, genç ve pırıl pırıl; sahip bulundukları mevki ve konumun da elbette farkındalar.

Daha önceleri komutana, emniyet müdürüne, kaymakama ve savcıya uğramak ne mümkündü? Bunlar, halkın içine de karışmazlar, belli yerlerde ancak "eşraf"la bir araya gelir, büyük çoğunluğu itibarıyla oynar ve içerlerdi. Çoğu da, orta yaşta veya üstünde, matruş suratlı, halka tepeden bakan ve kendilerinden halkın çekindiği tipler olurdu. Çıkışta zihnim bu karşılaştırmaya kaydı ve aklıma Kur'an-ı Kerim'in ehl-i nifakla ilgili çok önemli bir âyeti geldi: "Onların şekilleri hoşuna gider (kerli-ferlidirler); konuştuklarında sözlerini dinlersin (ağızlarını doldura doldura ve çok önemli şeyler biliyor ve söylüyorlar havasında konuşurlar). Ama onlar, duvara yaslanmış, giydirilmiş kütükler gibidir."

Bahsi geçen ilçede oturan bir dost, Türkiye'de tavandaki ve bürokrasideki söz konusu değişimi izah eden ve tabandan yayılan asıl değişim haritasını ortaya koyan önemli bir tesbitte bulundu: "Bu ilçe anılınca eskiden akla şu aileler gelirdi. Şimdi bunların ilçede tesir ve itibarları kalmadığı gibi, artık anılmaz oldular. Çoğu, sahip bulundukları sermayeyi de kaybetti. Şimdi bu ilçe anılınca herkesin aklına şunlar geliyor." Bu ilçe anılınca daha önce akla gelen 5-6 ailenin en az 4'ü CHP'liymiş; içlerinde namaz kılanı pek azmış. AP'li olan aile(ler) de, nüfuzları geniş olmasına rağmen pek sevilmezlermiş. Bu ilçe anılınca şimdi akla gelenler ise, çalışarak, sıfırdan belli bir sermaye sahibi olarak kendilerini ispat etmişler; hepsi, 50 yaşın altındaymış ve samimî dindar olup, İslâmî-millî hizmetlere destek veriyorlarmış.

Bahis mevzuu ilçedeki bu değişim, bir değişimi daha beraberinde getiriyor. Daha önce İslâm ve İslâmî hizmetler deyince de akla gelen bazı kişiler ve aileler varmış. Şimdi ise daha çok yukarıda zikri geçen yeni kişiler veya aileler akla geliyormuş. Ve hem sermaye, tesir ve itibarın, hem İslâmî-millî hizmetlerin âdeta el değiştirmesi, hazımsızlıklara sebep olabiliyor ve "Bu yer, burada hizmetler bizden veya falanlardan sorulurdu. Bunlar da kim ve nereden çıktı?" sorusu, kalbleri şöyle veya böyle meşgul edebiliyormuş.

Evet, bu değişimdir ki, hem MHP'nin asıl rey tabanı olan Orta, Orta-doğu ve Doğu Anadolu'da gittikçe eriyip, batı ve güney sahillerinde taban bulmasının, hem de DP'nin kalesi Balıkesir, İzmir, Manisa ve Aydın gibi iller olduğu halde, buralarda AK Parti'nin niye kaybettiğinin üç önemli sebebinden birini de izah ediyor. MHP yönetimi İslâm ve milliyetçilik bileşiminden uzaklaştıkça ve AK Parti bunları bünyesinde bulundurdukça MHP, Orta, Orta-doğu ve Doğu Anadolu'daki dindar-milliyetçi tabanını kaybediyor. DP ve AP çizgisinin iki rey kaynağı vardı: Biri, dindar ve milliyetçi kesimler; diğeri, şeflik dönemlerinin zulüm ve yoksulluğunu yaşamış ve DP ile birlikte Ege ve Akdeniz ovalarında çiftçilik ve ticaretle kazanmaya başlamış, dine hissen yakın ama yaşayışlarıyla dindar sayılamayacak, bilhassa içki ile arası iyi kesimler. Bunlardan birinci kesim artık AK Parti'yi tercih ederken, diğer kesim, MSP hareketinden beri o çizgiden ve nihayet AK Parti'den, bu çizginin dindarlığından hep rahatsızlık duymuş olup, gittikçe CHP ve MHP'ye kaymaktadır. Sahillerde MHP'nin taban bulup, AK Parti'nin kaybeder olmasının diğer iki sebebi, buralara Güneydoğu'dan göç eden halkla eskiden beri burada oturanların kaynaşamaması ve çiftçilerdeki kısmî rahatsızlıktır.

Türkiye'deki bu değişim çok iyi okunmalıdır. Anadolu'da sermaye sahibi olmaya başlayan ve İslâmî hizmetlerde önde bulunanlar, önceki sermaye ve hizmet sahiplerine rakip gibi durmamalı, onları onore etmeli, onlara saygılı davranmalı ve isim ve nam açısından geride görünmesini bilmelidirler. Sahil şehirlerinde DP-AP çizgisinden kayanların kalblerinin ise, dinî ve millî hizmetlerde samimiyet ve samimî performansla belli ölçülerde kazanılabileceği ümidindeyim. a.unal@zaman.com.tr

Değişimin kodları

Ali Ünal 2010.09.27

Hız. Bediüzzaman (ra), sosyalizmle ilgili olarak şu tesbitte bulunur: "Bizde halkı harekete geçiren, kaynaktaki kudsiyettir. Kudsi bir kaynağa dayanmayan, Din'le teması olmayan hiçbir akım Türkiye'de başarılı olamaz." Sosyalistlerin de, Kemalistlerin de, liberallerin de göremediği bu gerçek, İslâm dünyası sathında Din'e dayanmayan bütün akımlar için geçerlidir. Bu tesbit, Türkiye'nin ve İslâm dünyasının problemlerinin çözüm adresini de göstermektedir.

Bir başlangıç değil, Osmanlı yıkılışının sonu ve yekûn hattı olan Cumhuriyet, 1925'ten itibaren İslâm'ı kanun ve zorun gücüyle bütün içtimaî ve siyasî hayattan silmeye girişirken iki gerçeğin farkında değildi. İslâm adına her son, yepyeni bir başlangıcı işaret eder. Moğollar 1258'de İslâm medeniyetinin ilk dönemine nokta korken, bu medeniyetin ikinci döneminin tohumu toprağa düşüyor, Osman Gazi dünyaya geliyordu. 1925'te bu medeniyetin ikinci döneminin yekûn hattı çekilirken, Peygamber Efendimiz'e Hira'da ilk vahyin gelişyle başlayan bir sürecin iz düşümünün ilk ışıkları en ücra bir yerde parlamaya başlıyordu. İkinci olarak, Cumhuriyet, İslâm'ı içtimaî ve siyasî hayattan silmeye çalışmakla farkına varmadan bir enkazı temizliyor, İslâm'ın bütün dünyada hayata hayat olması adına Türkiye'yi bir "arazi-i mevad (ölü arazi)" haline getiriyordu; ölümün çok daha mükemmel ve muhteşem bir hayatın başlangıcı olduğunu da bilmeden yapıyordu bunu. "Arazi-i mevad" kim onun etrafına çit çeker ve onu ekerse onundur; Türkiye arazi-i mevadına tohumlar çoktan düşmeye başlamıştı.

Sosyalisti-komünistiyle, Kemalisti ve liberaliyle aydınımız, İslâm'a hep yabancı gözüyle baktı. Öyle baktığı için İslâm'ı bilemediği gibi, bugün Türkiye'deki statik güce dayanan değişimin kodlarını da kavrayamıyorlar veya görmek istemiyorlar. Sürekli zemin kaybedenler, kaybetmeye baştan mahkûm olanlar da, vicdanlarını susturmak, kendilerini kandırmak için durmadan "Her yerde F-tipi yapılanma var; adliye de, emniyeti de ele geçirdiler; orduyu da ele geçiriyorlar, siyasallaşıyorlar!" tamamları çalışıyorlar. Oysa misliyle tekerrür edip duran tarihe olsun bakabilselerdi, hiçbir dünyevî gücün mağlûp edemediği Roma'yı ve onunla ittifak eden dehşetli bir "nifak"ı, Âhir Zaman'da yeryüzüne ineceği va'd edilen Hz. Mesih'in etrafındaki bir avuç insanın tek bir yumruk sıkmadan, adliye de, emniyete de, orduya da girme gereği duymadan nasıl dize getirdiğini görürlerdi. Bunu gördükleri gibi, bugünün dünyasında aynı Roma'yı ve müttefiki "nifak"ı da görür ve Mesih'in yeryüzüne inmesinin manâsını da anlamış olurlardı.

Süper güçlerden bahsedip dururuz. Dünyada "Kendilerine nimet verdiklerinin yoluna" kudsi beyanına mazhar tek bir kişiyle bile temsil edilen bir hareket varsa, süper güç daima odur. Süper denilen bütün diğer güçler, bu gerçek süper güç karşısında kartondan birer güçtür. Bundan dolayıdır ki, 2007'de "AB'ne kabul ediyoruz" sevinç çılgınlıkları o kadar onur kırıcıydı ki, o zaman fakirane yazıma, "AB Türkiye'yi almadan, Türkiye AB'ni istiyab edecek" başlığını atmıştım. Başbakanımız, "2023 yılında Türkiye, dünyanın ilk 10 ülkesinden biri olacak!" diyor. İnancı, idealleri ve müthiş performansıyla sayın Başbakan'a şöyle demek daha yakışırdı: "Dünyada tek bir güç vardır: Türkiye. 2023'te herkes bunu açıkça görecek."

Tek Türkiye dizisine yeni dönemde "Son Karakol" alt ismi ekleyen STV'ye de küçük bir hatırlatmam olsun: 1909-1925 yılları arasında böyle bir alt isim konabilirdi; 1925'ten bu yana Türkiye için yakışan isim şudur: "İleri karakol!"

İslâm ile savaşılmaz. İslâm, asla mağlûp edilemez. Dolayısıyla Müslüman'ın da onu mağlûp edebilecek tek düşmanı kendisidir. Müslüman ancak kendine mağlûp olduğu zamandır ki, başkaları bu mağlûbiyeti tamamlar.

Son örneği, II. Viyana Kuşatması'nda fethe bir saat kala sükün eden bozgun ve artık takip eden 2 asırdır. O da 1925'te bitmiştir. 1925'ten bu yana, arada bir inkıtarlar yaşansa da, hep inşa, hep inşa vardır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yol uzun ve çetindir

Ali Ünal 2010.10.04

Peygamber Efendimiz (sas), Mekke'de işkencelerin arttığı bir zamanda Kâbe'nin gölgesinde otururken, en büyük işkencelere uğrayan Habbab ibn Eret gelir ve "Ya Rasûlellah, bize duan, bize yardımın yok mudur?" der.

Efendimiz (sas), bu sızlanmayı çok erken bulur ve şöyle buyururlar: "Sizden önce öyle mü'minler yaşadı ki, bir çukura konur ve demir testereyle başlarından aşağı ikiye biçilirlerdi. Bazıları demir taraklarla derileri kemiklerinden soyulurdu. Onlar, dinlerinden dönmediler. Siz, acele ediyorsunuz. Hayatımı elinde tutan Allah'a yemin olsun ki O, bu dini tamamlayacaktır. Öyle tamamlayacaktır ki, (bugün eşkıyalarla dolu ve hiçbir emniyetin olmadığı yerler tam bir emniyet ve sükûna kavuşacak ve) bir yolcu devesine binip, Şam'dan kalkıp Hadramevt'e kadar gidecek, Allah'tan başka hiçbir şeyden korkusu olmayacaktır." Allah Rasûlü, aynı müjdeyi bir başka hadisinde şöyle ifade ederler: "Bir kadın, hevdeci içinde (Güney Irak'ta) Hire'den Kâbe'ye kadar gelecek ve Allah'tan başka hiç kimseden korkusu olmayacak."

Cenab-ı Allah (cc), çok büyük bir ağacı çekirdeğinde saklar. İncir çekirdeği ne kadar küçüktür ama onda yüzlerce inciriyle kocaman bir incir ağacının özü ve ağaç olma programı saklıdır. Bundandır ki, zamanındaki tebliğin neticesini gören Allah Rasûlü (sas), İslâm henüz bir çekirdek halinde iken ondan çıkacak ağacın kaplayacağı sahanın küçük bir kısmını ve neticelerinden birini, İslâm'ın sağlayacağı tam emniyeti ifade buyurmuştur. Ve bu, bu müjdeyi verdiği tarihten çeyrek asır sonra gerçekleşmiştir. Yine bundandır ki Bediüzzaman, 1932 yılı için "Kur'an yılı" der ve aynı yıllarda "Küfrün beli kırılmıştır. Risale-i Nur'un küfr-ü mutlak aleyhinde Âlem-i İslâm sathında verdiği idam cezası infaz olunmuştur" der.

Fakat çekirdekten meyveye giden yol uzundur. Çekirdek, bir süre toprağın altında karanlıkta kalır. Sonra iki yapraklı bir fidancık halinde toprağın üstüne çıkar. Üzerine yağmurlar yağar, karlar yağar; üzerinden soğuklar geçer, sıcaklar geçer. Bu süreçte o kök salar, gövdesini çıkarır, gövdesi üzerinde yükselir, kalınlaşır. Derken dallanır budaklanır. Ve üzerinden mevsimler, soğuklar ve sıcaklar geçmeye ve üzerine karlar, yağmurlar yağmaya devam eder. Ve bir zaman gelir çiçek açar, yaprağa durur ve nihayet meyvesini verir. Bir taraftan çiçekleriyle gözleri ve burunları okşayıp tatmin eder, diğer taraftan meyveleriyle besin kaynağı olur ve bir diğer taraftan da gölgesinde nice kavrulmuşları gölgelendirir.

Yunus Emre'nin "Bu yol uzundur / Menzili çoktur / Geçidi yoktur / Derin sular var" diye tarif ettiği bu uzun ve çetin yolun tehlikelerini, fitnelerini, imtihanlarını Kur'an-ı Kerim şöyle beyan eder: "Hiç şüphesiz sizi korku, açlık ve maldan, candan, hâsıllattan eksiltme gibi unsurlarla bir şekilde imtihan ederiz." Bir başka imtihan şekli de yine Kur'an'ın diliyle şudur: "O ki, sizi yeryüzünün (onu Allah'ın rızası istikametinde imar etmekle yükümlü) halifeleri yaptı ve size farklı farklı kabiliyetler verip, (mal, makam, servet, güç, zekâ gibi bazı hususlarda) kiminizi kiminizden farklı derecelerde üstün kıldı. Bu şekilde O, verdiği nimetlerle sizi imtihan ediyor." İmtihanın bir diğer boyutu ise yine Kur'an'da şöyle ifade edilir: "Kiminizi kiminizle (sizi birbirinizle) imtihan ederiz." Ve bu yolda insanın takılıp kalabileceği bataklıkları ise Kur'an şöyle sıralar: "(Bilhassa erkekler söz konusu olmak üzere) kadınlar, evlât, (Allah yolunda ve muhtaçlar için harcanmayıp) kantar kantar biriktirilen altın ve gümüş (paralar), salma ve kendilerine işaret konmuş atlar (kendilerine nazar boncuğu takılmış arabalar), (koyun, keçi, sığır ve deve cinsi) hayvanlar, ekinler ve kazanç (üzerinden geçiminizi sağladığınız meslekler, meftun

olduğunuz makam ve mevkiler) tutkusu, (tabiatları itibariyle) insanlar için süslenmiştir, pek caziptir." Bunların her biri yolcuya yolunda hücum eder.

Yol, ancak bu hücumları savarak, söz konusu imtihanları başararak alınır..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Avcı üzerinden büyük oyun

Ali Ünal 2010.10.05

İçtimaî hadiselerin bir zahirî ve bir de statik gücü oluşturan kaderî aktörleri vardır. Türkiye'yi 1950'ye taşıyan zahirî aktörler, NATO'nun baskısı, CHP ve nihayet DP idi. Bugün ise bu aktörler, DP'den daha öte bir katkı kaynağı olarak AK Parti ile birlikte birtakım liberal aydınlar ve kuruluşlardır.

İçtimaî hadiselerin bir zahirî ve bir de statik gücü oluşturan kaderî aktörleri vardır. Türkiye'yi 1950'ye taşıyan zahirî aktörler, NATO'nun baskısı, CHP ve nihayet DP idi. Bugün ise bu aktörler, DP'den daha öte bir katkı kaynağı olarak AK Parti ile birlikte birtakım liberal aydınlar ve kuruluşlardır. Ayrıca, Ergenekon soruşturmasından asker içindeki usulsüzlüklerin ortaya çıkarılmasına, Emniyet'in birtakım operasyonlarından her gün medyaya düşen kasetlere kadar daha demokratik bir Türkiye yönündeki faaliyetleri statükocular "Cemaat"e atfedivermekle vicdanlarını rahatlatıp, Cemaat'i kendilerince töhmet altına almaya çalışsalar da, değişimin arkasında baştan beri başka güçlü bir merkez veya merkezler de vardır. Değişimde Türkiye'nin dış politika açılımlarına bile bir noktaya kadar destek veren ve geçenlerde bir haber sitesinde yer alan küçük bir haberin farkına varmadan işaret ettiği bu merkezin ve liberallerin istediği değişmiş Türkiye'yi, bir zaman önemli bir liberal yazarın bir sohbette sarf ettiği "Bizim de günahlarımızı rahatça işleyebilme özgürlüğümüz olsun!" sözü özetlemektedir. Söz konusu merkez, hattâ merkezler, İslâm'ın aslî değerleri açısından törpülendiği, İslâm hassasiyetli kesimlerin modernleştiği, toplumda İslâmî hassasiyetin asgarîye indiği ve neticede küresel düzene tamamen entegre olmuş bir Türkiye istemektedir.

Hanefi Avcı'nın geçmişi ne olursa olsun, kitap yazma ve nihayet tutuklanma sürecinde kasten göz ardı edilen gerçekler var: Avcı, en azından kitabının "Cemaat"le ilgili bölümünü Devrimci Karargâh Örgütü soruşturması kapsamında dinlendiğini anladıktan sonra yazıyor. Örgüt şüphelisi Necdet Kılıç'la defalarca görüşüyor ve örgütün takibini önlemek için kriptoyu veriyor. Örgütü takip için alınan gizli mahkeme kararını, örgüt hakkındaki gizli soruşturmayı ve örgüt şüphelisi pek çok kişiye yönelik olarak sürdürülen teknik ve fizikî takipleri deşifre ediyor. Bütün bunlar, evli bir bayan öğretmenle tanışmasından sonra başlıyor. Evinde, teslim etmesi gerekirken teslim etmediği silahlar ve başka isim ama kendi fotoğrafını taşıyan pasaportlar çıkıyor. Ve nasıl Ergenekon soruşturmaları yargının kararıyla başlayıp sürdürülüyorsa, Avcı soruşturması da yine yargı kararıyla başlayıp sürdürülüyor.

Avcı ile ilgili gerçekler Ergenekon gerçekleri ölçüsünde olmasına rağmen, Ergenekon soruşturmalarına sonuna kadar destek veren bazı liberal ve AK Parti yanlısı İslâm hassasiyetli liberal veya değil kalemler, Avcı hadisesi sebebiyle "Cemaat"i şu veya bu tonda şüphe altına alabiliyorlar. "Cemaat" ve "Ergenekon"la ilgili tutumları belli bazı kalemlerle yakın safta yer tutarak, Avcı'nın kitabında Türkiye'nin "bağırsaklarını temizlemesi" adına verdiği çok daha önemli bilgileri hiç tartışma gereği duymuyor ve "devlette son derece güçlendiği" iddia edilen bir Cemaat'in nasıl olup da, aleyhinde kitap yazan önemli bir insanı, hem de "daha başka gerçekleri" açıklayacağını iddia ettiği tarihten önce tutuklayacak ve hakkındaki suçlamaları âdeta sahiplenecek kadar "ahmak" davranabileceğini hiç düşünmek istemiyorlar. Ayrıca, Sayın Başbakan'ın TBMM resepsiyonundaki haklı değerlendirmelerini bazı gazeteler sansürlüyor veya çok küçük görebiliyorlar.

Avcı üzerinden karanlık bir operasyon yürütülüyor. Bu operasyonda statükocu grup AK Parti'ye destekçi gördüğü "Cemaat"i hedef alıyor. Fakat operasyonun Türkiye'nin belli istikamette demokratlaşıp liberalleşmesi adına AK Parti'yi yönlendirip, "Cemaat"i enterne etme, içinde var gördükleri devlet aygıtından "temizleme" ve tabanda da etkisizleştirme boyutunu da görmeliyiz. AK Parti içinde de "Cemaat"le nüfuz yarışına giren ve "Cemaat"ten rahatsızlık duyanlar baştan beri vardır. Umarım Türkiye'nin geleceği adına tehlikeli ve karanlık olan bu tuzağa AK Parti, özellikle onun kurmayları düşmez. "Cemaat" ise şimdiye kadar hiçbir fâni güce dayanmamıştır ve elbette dinî-millî-insanî hizmetlerini sürdürmeye devam edecektir..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Her zaman üç dönem

Ali Ünal 2010.10.11

Hiz. Bediüzzaman'ın Risale-i Nur hizmeti ile ilgili sözünü ettiği üç dönem, aslında her yeni "diriliş" hareketi için söz konusudur. Kur'an'ın değişik âyetlerinde de (ör. Fâtır Sûresi/35: 32) belli yönleri itibarıyla temas ettiği bu üç dönemin mahiyetini ve aslî özelliklerini en güzel anlatan, 24. Söz'ün 2. Dalı olan Reşha, Katre ve Zühre bahsidir.

Bediüzzaman, bu bahiste Allah'a giden üç ana yolu ve bu yolların yolcularını açıklar. Reşha, kalb ayağıyla gidenleri; katre, akıl ve fikir ayağıyla gidenleri; zühre ise daha çok nefis mekanizması yoluyla gidenleri temsil eder. Fakat yine Hiz. Bediüzzaman'ın izahına göre, her üç yolda diğer yolların da özellikleri ve dolayısıyla bu özellikleri de kendilerinde taşıyanlar bulunabileceği için, bu yollar dokuza çıkar. Yani, kalb ayağıyla Allah'a gidenler içinde akıl-fikir ve nefis mekanizmalarını, akıl-fikir yoluyla gidenler içinde kalb ve nefis mekanizmalarını, nefis mekanizması yoluyla gidenler içinde de kalb ve akıl-fikir mekanizmalarını belli ölçülerde kullananlar vardır.

Bir çiğ damlası veya hava zerresi demek olan reşha dönemi, saf iman, ihlâs, teslimiyet, itaat ve aksiyon, dolayısıyla tamamen inşa dönemidir. Bu dönemde dünyaya açılma, dünyevîleşme, aklî yaklaşım, nefsanîyet ve ihtilâf yoktur. Hayat sade; kardeşlik, muhabbet, yaşatmak için yaşama, ibadete, ezkâr ve evrada önem verme öndedir. Akarsu, göl, deniz veya okyanuslardaki su damlası manâsına gelen katre; ilim, daha çok akıl ve tefekküre dayalı iman ve bütün boyutlarıyla dünyaya açılmayı ve bunların daha çok hakim olduğu ikinci dönemi temsil eder. Bu dönemde akıl kalbin önüne geçmeye başlar; hayata açılma ile birlikte başka din, düşünce ve felsefelerle karşılaşma, araştırma ve tahkiki tetikler. Ayrıca, dünyevîleşme sadeliğinin yerini alır; dünyanın lezzetleri yolun yolcularını kendine çağırmağa başlar. Nefis mekanizması ve enaniyet, artık belli ölçülerde devrededir; dolayısıyla nefsanîyet, paylaşma talebi ve ihtilâf ve iftiraklar ortaya çıkmaya durur. Çiçek manâsına gelen zühre ise, bir ölçüde kendine meftuniyet, medenîyet, kültür, san'at, edebiyat ve dünyevîleşmenin simgesi olup, üçüncü dönemin sembolüdür. İslâm'ın ilk döneminde Allah Rasûl (sas) ve Hulefâ-i Râşidûn dönemi reşha, Tabiûn ve Tebe-i Tâbiîn dönemi katre, Abbasîler dönemi ise zühre dönemleriydi. İslâm'ın, bir hadis-i şerifte ifade buyrulan ikinci yarım gününü temsil eden Osmanlılar'da ise Fatih'e kadar olan dönem reşha, 1529 Birinci Viyana Kuşatması'na kadar olan dönem katre, daha sonraki asırlar ise zühre dönemi olmuştur.

Dine hizmette en önde safta yer alan ve Allah'a en yakın olanların (sâbikûn-mukarrebûn) çoğu, reşha dönemi insanları içinden çıkar; sonraki dönemlerde az sayıda da olsa yine bunlardan bulunur (Vâkıa Sûresi/56: 10-14). Hiz. Bediüzzaman, başta temas edildiği gibi, nasıl Allah'a giden üç yolun her birinde diğer yolların da özelliklerinin belli ölçülerde bulunduğunu ifade ile üç ana yolu dokuz yola çıkarıyorsa, bunun gibi, her bir dönemde diğer dönemlerin özellikleri ve bu özellikleri taşıyanlar da bulunabilir. Dolayısıyla üç ana dönemin

her biri kendi içinde de üç döneme ayrılır. İslâm'ın ana özellikleri itibarıyla reşhayı temsil eden ilk döneminde Peygamber Efendimiz (sas) dönemi reşha, Hz. Osman'ın hilâfetinin ikinci 6 yılına kadar olan dönem katre, Hz. Hasan'ın hilâfetinin sonuna kadar olan dönem zühre dönemi idi.

Risale-i Nur hizmeti, ilk dönemi olan ve bir bakıma reşha ile temsil edilen Hz. Bediüzzaman döneminde de sözü edilen üç dönemi yaşamıştır. Kabaca 1925-1946 yılları reşha, 1946-1950 yılları katre, 1950-1960 yılları zühre dönemi olarak değerlendirilebilir. Bu hizmetin katre ile temsil edilen ikinci dönemi de şu anda kendi içinde hangi dönemde, bunun tesbitini de herhalde yolun rehberlerine ve öncülerine bırakmak daha doğru olsa gerek. Fertler olarak her yolcuya düşen, herkesin her bir dönemi kendi içinde de sürekli yaşadığını unutmamaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Her yükseliş virüslerle gelir

Ali Ünal 2010.10.18

Gerek fert gerekse toplum veya milletler ve devletler planında zor olan, yükselmek değildir; zor olan, ulaşılan nihaî noktada veya zirvede kalabilmektir.

Çünkü zirveler tek bir noktadan ibaret olduğu için orada âdeta tek boyutlu hale gelmek, iki ayaklı iken tek ayaklı olmak ve çizgiden ibaret bir gövde gibi inceldikçe incelmek gerekir. Bediüzzaman, bu noktaya ihlâs kulesinin başı der ve ihlâs kulesinin başından düşenin kendisine yerde de yer bulamayacağı, yerin altında da en derin çukura yuvarlanacağı ikazında bulunur.

Zirvede toplumları, devletleri ve medeniyetleri, elbette bütün bunlar insan unsuruna dayandığından kişileri bekleyen en büyük tehlike, Hz. Bediüzzaman'a göre ihlâs'ı kaybetme, benzer şekilde Hz. Muhyiddin-i Arabî'nin Ariflerin Satrancı'nda işaret ettiğine göre de gururdur. Bundandır ki Kur'an, fethin, muvaffakiyetin sonunda insanları hamd ile tesbihe ve daha da ötede istiğfara çağırır (Nasr Sûresi). Fetih ve muvaffakiyet her zamankinden daha fazla istiğfar gerektirdiği gibi, yine Kur'an, fetih kapılarından secde ile geçmeyi ve fetihten sonra mağlûpları affetmeyi de emreder. Bunun en muhteşem misalini Peygamber Efendimiz'in (sas) Mekke'ye devesinin üzerinde secde halinde girmesinde ve girerken okuduğu tesbih, hamd ve istiğfarda, Mekke'nin fethi tamamlanınca da mağlûpları affetmesinde görürüz. Aynı örneğe, en masum olduğu noktada bile nefisini ezerken, kardeşlerini affederken ve dünyanın bütün kapılarının kendisine açıldığı anda ölümünü isterken "Seyyid oğlu sey yid oğlu sey yid" olan Hz. Yusuf'ta (as) ve İstanbul'un fethinde Ayasofya'ya toplanmış Bizanslıları affeden Hz. Fatih Sultan Mehmed'de şahit oluruz. Ve yine Kur'an'a göre, Cenab-ı Allah'ın mü'minlere fetih kapılarını ardına kadar açması da, onları mağfiret etmek, yani bağışlamak içindir (Fetih Sûresi). Çünkü özellikle zirveye çıkmışlar için en büyük tehlike, gurur veya enaniyetin hortlaması, fetih veya muvaffakiyetten insanın nefisine pay ayırmasıdır. Nefis bu noktadan girince Allah ile münasebet perdelenmeye başlar. Allah ile münasebetin perdelenmesinin göstergesi veya verdiği ilk zarar, kişiyi günahlardan ve düşmekten koruyan namazın zayi edilmesidir. Bir zaman teheccüd de kılarken yavaş yavaş terk etme, bir zaman namazların sonunda tesbihatı aksatmazken aksatma, ihmal ve basamak basamak terk etme, derken gayr-ı müekked ve artık müekked sünnetlerde de ihmal, namazları vaktinde kılmama, Allah'ı az zikretme-namazları âdeta geçiştiriverme, cemaati önemsememe ve yavaş yavaş namazdan uzaklaşma.

Namazın zayi sürecinde şehvetler, derece derece kalbi kaplamaya ve örtmeye durur (Meryem Sûresi/19: 59). Nedir bu şehvetler? Bilhassa erkekler için kadınlar, Âhiret'i değil dünyası düşünölmeye ve kendileriyle övünölmeye başlanmış ve Allah yolunda ayağa takılan evlât, Allah rızası istikametinde Din'i îlâ ve muhtaçlar

için harcanmaya kıyılmamış ve biriktirilmiş paralar veya servet, hoşâ giden ve kendilerine nişan konulan atlar/nazar boncuğu takılan arabalar, geçim sebebi hayvanlar ve meslekler, makam ve statüler (Âl-i İmran Sûresi/3: 14).

İnsanlar namazı zayi ederek şehvetlere uyar hale gelince, artık şehvetleri artırma ve artırmada yarışma, onlarla insanların birbirine karşı övünmesi, ziynet ve oyun-eğlenceden ibaret dünya hayatı (Hadîd Sûresi/57: 20), insanları ve medeniyetleri bir bataklık gibi kendine çektikçe çeker. Bu bataklıkta şehvetler ve onlar üzerinde hak iddia etme ve onları paylaşmada kıskançlıklar, didişmeler, çatışmalar, verilen makam, mevki ve statülerden hoşnut olmama halleri ve karşılıklı tecavüzler, yani "bağy" baş gösterir. Ve nihayet, bağy de, her grup kendi yolunu Din'e dayandırma gereği duyduğu için Din'de ihtilâflara (Âl-i İmran Sûresi/3: 19) yani grup grup olmaya yol açar (En'am Sûresi/6: 159).

Bir topluluğa, topluma veya millete böyle tefrika ve ihtilâf girdi mi, artık ölüm kapıda demektir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yenmede başarılı, kurmada başarısız

Ali Ünal 2010.10.25

Özellikle son asırlarda İslâm dünyasında ortaya çıkan İslâmî hareketlerin çoğu, kendi müsbet değerleri üzerine oturan inşa edici birer hareket olmaktan çok, İslâm adına muhalefet edici ve mücadelecî bir karakter ortaya koydu.

Bu da, bu hareketlerin ya işgal edilmiş Müslüman topraklarında işgalcileri yenip "vatânı kurtarma" veya İslâm'a karşı yerelde verilen mücadeleyi bertaraf etme temelli olmasından kaynaklanmıştır. Neticede Müslümanlar, işgalcilere karşı hep muzaffer oldular; Lâ ilâhe illa'llah'ın "Lâ ilâhe"sinde başarılı olurken, "illa'llah"ında ciddî bir başarı gösteremediler.

Sözü edilen vakıyı bir yönüyle Türkiye'de de yaşıyoruz. Türkiye'de İslâmî bir sistem, bir devlet kurmaya çalışan yok denebilir. İslâm'a dayalı siyasî bir hareket görünümünde ortaya çıkan çizgi ise gele gele sistemi daha iyi çalıştırma fonksiyonunu yüklenen AK Parti'yi doğurdu; kendisi de, nihayet Erbakan ailesi ve çevresine kaldı. İslami hassasiyete sahip kesimler ıslah adına bir işe teşebbüs ettiğinde, ne yazık ki bocalıyor, tuzağa düşüyor, daha da kötüsü, düzeltmeye çalıştıkları problemi daha içinden çıkılmaz hale getirebiliyor. Bunun da en önemli sebebi, kanaatimce ıslah adına hem bütün bir zemin hakkında hem de neler yapılması gerektiği konusunda etraflı, alternatifli ve yakın, orta ve uzun vadeli plan ve programların olmaması.

Türkiye'deki gibi, halkın çoğu tarihî ve dinî değerlerine muhalefet, hattâ bu değerleri değiştirme esası üzerine kurulmuş, empoze sistem karakteri taşıyan ve kendi değerlerini de halk temelinde ikame edememiş sistemler, mutlaka düşman kutuplar ve dolayısıyla bu kutuplara karşı mücadele etme bahaneleri üretir ve mücadele cepheleri açarlar. Başörtüsü, sadece Türkiye'ye ait değil, belki dünyayı ilgilendiren bu cephelerden ve bahanelerden biridir. Bir gün İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın yüksek rütbeli temsilcilerinden biriyle konuşurken, İslâm dünyasının mevcut halini, İslâm'ın neden bir kavga ideolojisi gibi algılandığını sordu. İslâm dünyasının bir zaman müstemlekeler diyarı olduğunu, Müslümanların bunlara karşı savaş verirken motor güç olarak İslâm'a dayandığını arz ettim. "Bu, sadece bir mazeret!" dedi ve "Niye İslâm ne ise onu temsil edemiyorsunuz?" sorusunu yöneltti. "Elbette hatalarımız var; fakat bundan siz de sorumlusunuz. İslâm dünyasının neresinde bizzat Müslüman halkın hür iradesine dayalı yönetimler ve sistemler var? Bunu önleyen ve şikâyet ettiğiniz hususların müsebbibi yönetimleri destekleyen Batı değil mi? Elinizi üzerimizden çekin, bizi kendi halimize

bırakın, sonra yargılayın!" diye cevap verdim. "Ama" dedi, "hukukî yoldan kendi çizginizi bulmaya çalışacaksınız. Gerekirse AİHM'ye başvuracaksınız!" "AİHM, İslâmî meselelerde lehimizde karar vermiyor, meselâ başörtüsü!" dedim. Cevabı, hayli ilginçti: "AİHM'de masonlar hakim; oradan din lehine karar çıkmaz."

Zemin, sadece Türkiye'ye has değil. Fakat başkalarının kendi ideolojileri ve menfaatleri istikametinde davranması da mazeret olamaz. Bugün İslâm hassasiyetli bilinen kanalları kısmen izlemeye, yazarları takip etmeye çalışıyorum. Genellikle muhalefet ve karşı tarafa yüklenme, hep ön planda. Bir kanalda 12 Eylül'de Diyarbakır hapishanesinde olanların program yapılması karşısında korkunç derecede içim bulandı. Kanallar raiting adına başörtüsünü tartışıyor. Katılan öyle Müslüman başörtülü yazarlar var ki, sadece itiyor, düşmanlık üretiyor veya var olan düşmanlıkları derinleştiriyorlar. Karşıtlıkları derinleştirmenin, maziye sürekli deşmenin hiç manâsı ve faydası yok. Hadis-i şeriflerde Peygamber Efendimiz'in en dehşetli düşmanları aleyhinde bile konuştuğunu çok okumuyoruz. Kur'an-ı Kerim, şirki ve küfrü, şirk ve küfür olarak, şahıs isimleri vermeden mahkûm eder.

Bu ülkede her şeyden önce özellikle İslâm hassasiyetli insanların kendileri olmasına ihtiyaç var; ve 1990'ların ortasında Fethullah Gülen Hocaefendi'nin başlattığı hoşgörü ve diyalog iklimine!..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye'de siyaset ve Numan Kurtulmuş

Ali Ünal 2010.11.01

Necmettin Erbakan'ın başlattığı "İslâm temelli" siyaset çizgisinin en azından Necmettin Erbakan ve çevresi tarafından temsil edilen versiyonu, hataları ve sevaplarıyla artık tarihin malzemesi oluyor.

1960'tan sonra siyasî ve içtimaî sahada Türkiye'nin neredeyse yarım asrına damgasını vuran Demirel-Ecevit-Erbakan ve Türkes mozaigi, Demirel ve Erbakan'ın çırpınılarına ve önümüzdeki seçimlerde konuşulup yazıldığı üzere muhtemel bir Demirel-Erbakan ittifakına rağmen, artık ömrünü tamamlamıştır. Türkiye, nasıl şu son dönemde çok partili hayata geçiş yılları olan 1946-1950 arasını demokrasi adına daha ileri bir seviyede yaşıyorsa, siyasî hayat da, Türkiye'nin klasiği ve asıl siyasî karakteri olan DP (AK Parti)-CHP kanatları üzerinde cereyan ediyor.

Bu noktada MHP ve BDP'yi elbette unutmuş değilim. Fakat bu iki parti, DP ve CHP kanatlarının veya bu kanatları temsil eden partilerin yelpazelerini potansiyelleri ölçüsünde açamamış olmasının ürünüdür. Hattâ kanaat-i acizane, DP kanadının veya bu kanadı temsil eden parti veya partilerin, aslında politikaları, görüşleri ve duruşlarıyla marjinalliğe mahkûm CHP'yi marjinalleştirmesi de pekâlâ mümkündür ve AK Parti ile Numan Kurtulmuş hareketi, bunu yapabilir.

Siyasetin CHP kanadı, Türkiye'de ortalama % 30'luk bir dilimi temsil etmektedir. Bu dilimin kabaca yarısından biraz fazlasını Alevîler ve halk arasında dönme olarak adlandırılan sayıca az fakat tesirleri bir hayli fazla kesimler, diğer yarısını ise, içlerinde gittikçe azalan sayıda dindarların da bulunduğu atadan kalma CHP'li Sünnîler teşkil etmektedir. Alevîler kapalı toplum olmaktan çıkıp dışa açıldıkça ve içlerindeki renkler ortaya çıktıkça, bu renkler, siyaset sahnesinde de farklı tercihler halinde kendini gösterecektir. Halk arasında dönme diye adlandırılan kesimlerin ve Alevîlerin genellikle CHP'yi tercih etmesinin en önemli sebebi, halk çoğunluğunun dini olarak İslâm ve mezhebi olarak Sünnî karşıtlığıdır. Alevîlerin Sünnî karşıtlığı ise, içlerinde herhalde çoğunluğu teşkil etmeyen ve Sünnî karşıtlığı İslâm karşıtlığına oturan kesim dışında genellikle tarih temellidir. Eğer siyasetin bugün AK Parti tarafından temsil edilen ve Numan Kurtulmuş hareketiyle temsil

tabanı genişlemesi muhtemel DP kanadı, gerçekleri sulandırarak değil, ama keyfiyeti ayrı bir yazı konusu olan ve kendi tabanına da yayılacak kucaklayıcı bir siyaset ve yaklaşımla Sünnî karşıtlığı tarih temelli olan Alevîleri kazanabilir. Aynı kucaklayıcı yaklaşım ve siyaset, CHP'nin atadan kalma CHP'li oy tabanını da büyük ölçüde eritecektir.

CHP'nin Bülent Ecevit liderliğinde 1977 seçimlerinde % 42'yi yakalarken, 1999 seçimlerinde % 8,7'lik bir oyla baraj altında kalması ve Bülent Ecevit'in partisinin % 22 nisbetinde oy alması, bu partinin marjinalliğe mahkûmiyetinin ve onun Alevîler dahil oy tabanının tamamının İslâm karşıtlığına, hattâ CHP tipi lâiklik anlayışı üzerine oturmadiğının en bariz göstergesidir. Bülent Ecevit'in hem CHP lideri olarak hem de CHP karşısında başarılı olmasının bazı konjonktürel faktörler dışındaki en önemli iki sebebi, "seçkin"lerin değil halkın partisi olma ve Şeriat da içinde olmak üzere dinî değerleri dahil halkın değerlerine saygılı davranma gayretidir. Bugün hem AK Parti hem de BBP ve Süleyman Soylu ve çevresi ile ittifak edecek bir Numan Kurtulmuş hareketi, Bülent Ecevit'i başarıya götüren bu iki faktörün daha önde temsilcileri olarak CHP'yi pekalâ barajın altında bırakabilirler. Bunu başarabilecekleri gibi, bilhassa BDP'yi de çok daha etkisiz hale getirebilirler.

Aslında birbirlerini dengeleyecek, birbirlerinin açıklarını kapatacak ve belki MHP'yi de içlerine çekebilecek potansiyelleriyle AK Parti ve Numan Kurtulmuş hareketinin nasıl birbirinin alternatifi halinde Türk siyasî hayatının geleceğine yön verebileceğini de inşallah gelecek yazıda tartışalım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye'de siyaset: AK Parti ve HAS Parti

Ali Ünal 2010.11.08

Geçen hafta bu sütunda ifade edildiği gibi, AK Parti, HAS Parti ve BBP, seçmen tabanının en az % 80'inin oyunu alabilir ve birbirlerini dengeleyerek, birbirlerinin açıklarını kapatarak, birbirlerinin alternatifi olarak, birbirleriyle rekabet ederek değil, hayırlarda yarışarak Türk siyasî hayatına yön verebilirler.

Bunun birinci şartı, samimiyet ve ülke-millet menfaatlerini siyasî ve şahsî çıkarların her zaman önünde tutabilmektir. Hem bunun hem de siyasette başarılı ve ülkeye gerçekten hizmet edebilmenin daha başka bazı önemli şartlarını da şöyle sıralayabiliriz: (1) Dürüstlük ve güven verici olmak; (2) Partizanlıktan kaçınmak; (3) İl ve ilçe teşkilatlarının partileri çok iyi temsil etmesi ve halk tabanında tutulması; (4) Makamları menfaat ve kazanç değil, hizmet vasıtası olarak görmek; (5) Bal tutarken parmak yalamamak; (6) Aile ve yakınları siyasetten ve makamlardan uzak tutmak; (7) Tayinlerde samimiyet ve liyakati esas almak, kayırma yapmamak; (8) Her ne olursa olsun kavgacı tavırdan ve kavga üslûbundan uzak durmak; (9) Türk siyasî hayatını ve hakimiyeti asker dahil kendisi ve ideolojisi için çalışan bürokrasinin elinden almak ve liyakat esası üzerine oturtmak; askeri ve askerdeki eğitimi yeniden yapılandırmak; askeri Türk milleti ve halkının içinde bir unsur haline getirip, itibarını iade etmek; (10) Yakın, orta ve uzak vadeli alternatifli planları bulunmak; (11) İyi niyetli tenkitleri dinlemek, sadece parti mensuplarına ve partiyi tutanlara dayalı değil, geniş tabanlı bir istişare üzerinde yürümek.

Bugün bazı yazarlar, ısrarla Türkiye'de bir sol partinin eksikliğinden söz ediyorlar. Türkiye'de bilinen niteliğiyle ve İslâm'la ve halkın hissiyatıyla yakından teması olmayan hiçbir sol hareket başarılı olamaz. AK Parti ve HAS Parti gibi partiler, paylaştıkları değerler itibarıyla bir sol partiden bekleneni halkın da tasvip edeceği şekilde çok daha iyi yerine getirebilirler. Bu bakımdan, en azından şu anda HAS Parti, Türkiye'deki muhalefet boşluğunu gayet iyi doldurabilir. AK Parti'nin sekiz yıl içindeki önemli başarılarına rağmen, Türkiye'nin mevcut şartlarda hem iktidar partisini, iktidara gelecek herhangi bir partiyi ülke ve millet yararına daha öte başarılarla yöneltecek, hem de muhalefet zemininin üzerine oturacağı çok önemli meseleleri var. Meselâ:

Ahlâk ve maneviyat sahasında tehlikeli erozyonlar yaşanıyor. İnsana ve insan yetiştirmeye yatırım yapılamıyor ve içtimâî değerler boşluğunda nesiller gittikçe yozlaşıyor. Millî Eğitim, özellikle bu çerçevede ve ayrıca öğretim sahasında baştan sona gözden geçmeyi bekliyor. Din ve vicdan hürriyetine tam saygı, herkesin başkasını aşağılamadan kendisini ifadesine imkân tanıma ve özellikle yayınlarda, medyada dinî-millî değerleri aşındırmaktan, yalandan, şahıs ve grup çıkarları gözetmekten kaçınmak gerekiyor. Ekonomi, küresel ekonomiyle entegrasyon politikaları karşısında üretim ve üretimde fırsat eşitliği, dağılımda ve tüketimde adalet, ayrıca, şefkat ve merhamet temelleri üzerinde denge kurabilmeyi, bu arada bilhassa tarım ve hayvancılık sahasında bütünüyle ele alınmayı, ayrıca fakirlerin bu temeller üzerinde ve onlara sermaye ve iş sağlayarak gözetilmesini bekliyor. Çok ciddi bir şehirleşme politikası, kalabalık şehirlerin nüfusunu geriye göçle azaltma ve boşalmış Anadolu'yu yeni baştan iskân gerekiyor. Alevîleri ve Kürtleri yaratılıştan olan etnik farklılıkları inkâr da, idealize de etmeden, ayrıca etnik ve inanç temelinde ayırıcı kimlikler değil, ortak millî, vatanî ve kaderî temeller üzerinde kucaklama acil bir görev olarak bekliyor. Dış politikada bağımsızlık ve daha öte kalıcı başarılar için bilhassa silah sanayiinde yeterli hale gelme olmazsa olmaz bir şart olarak duruyor.

Bunlar ve bunlar gibi temel meselelerimiz konusunda en başarılı politikaları üretebilecek partiler, şu anda AK Parti, HAS Parti ve BBP'dir. Bu partileri hayırlarda yarışma bekliyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurbanlık hayvanlar

Ali Ünal 2010.11.15

Hayvan, canlı ve diri olan demektir. Kurbanlık hayvanlar, koyun, keçi, sığır ve devedir.

Bu mübarek hayvanlar, etleri, sütleri, derileri, yünleri veya kıllarıyla, deve cinsinin taşımacılıkta, hepsinin gübresinin toprağın verimliliğini artırmada kullanılması, yani hayata hizmet etmeleriyle de baştan sona nimet oldukları için Allah'ın Kelâmı'nda nimet olarak anılır ve kelimenin çoğul haliyle, yani en'âm olarak Kur'an'da büyük bir sûreye isim olmuşlardır.

Varlıkta niyet ve düşünce itibarıyla ilk olan, yani gaye, maddî boyutta son; meselâ meyve, ağacın varlığında gaye olması itibarıyla ilk, ama ağacın fizikî varlığında sondur. İşte, varlık ağacında son, yani meyve olan insan, Cenab-ı Allah'ın (cc) bu ağacı yaratmaktaki gayesidir. Dolayısıyla bütün bir varlık ağacı, bir bakıma insana hizmet eder ve bu hizmetle şeref bulur. Kur'an'da "en'âm (nimetler)" olarak anılan kurbanlık hayvanlar da insana hizmet için vardır ve insana hizmet eder. İnsana düşen, bu hizmetçilerine çok iyi davranmaktır. Bu hayvanlar, insana gıda olmakla insan vücudunda hayvanî hayat mertebesinde insanî hayat mertebesine yükselirler. Şu kadar ki, bu mübarek hayvanları sadece yemek için kesmekle kurban olarak kesmek arasında hem kesenler, hem de bu hayvanlar adına dağlar kadar fark vardır.

Kurban, Cenab-ı Allah'ın bütün ümmetlere emrettiği bir ibadettir ve Allah'a yaklaşma gayreti demektir. Kurbanlık hayvanlar da, Allah'a yaklaşıma hizmet eden hayvanlardır. Her ibadetin olduğu gibi kurban ibadetinin de ruhu takva, yani Allah'a Allah olduğu ve O'nun emri sebebiyle ibadet etmek, kurbanlık hayvanı bu ibadet şuuruyla kesmektir. Hz. Âdem'in iki oğlundan Kabil kurban takdimindeki tavrı ile, kurbanında Allah'a yaklaşma dışında maksatlar güttüğü için insanlık tarihinde ilk kanın dökülmesine yol açmış, kurbanını telef etmekle Allah'tan uzaklaşmış ve kendisinden sonra insanlık tarihi boyu gayr-ı meşru olarak dökülecek bütün kanların günahına ortak olmuştur. Demek oluyor ki, kurbanı gerektiği şekilde yerine getirmeme, kurbanlık hayvanı Allah'a yakınlık vesilesi olarak "kesememe", insanlığın birbirini boğazlamasının yolunu açmıştır.

Kurban ve kurbanlık hayvanlar, insanlar için paratonerdir. Kur'an-ı Kerim'de, "Allah, bir göğüste iki kalb yaratmamıştır." buyurur. Kalb, Rahmân'ın Arşı olarak ancak Allah sevgisiyle tatmin olur. İnsan bütün diğer sevgilerini Allah sevgisi zeminine oturtursa, bu sevgiler onu yüceltir; fakat Allah'tan başka sevdiği her şeyi o şeyin zatı itibarıyla sever de Allah için, Allah sevgisi için sevmemezse, bu sevgiler, insan ve insan kalbi için belâ olur ve bu sevgilerden kurtulamayan insan, oğlu dahil en yakınlarını boğazlamakla karşı karşıya kalır. Fakat insan Hz. İbrahim ve Hz. İsmail gibi, eşi, oğlu, anne-babası, geçimliği, dünyası, kısaca her şeyi Allah için ve Allah sevgisi temelinde severse, bu defa sevdiklerini boğazlamaktan kurtulur. Kurban, bu kurtulmanın vasıtası ve nişanesi, kurbanlık hayvanlar da, bu kurtuluşun şükrüdür.

Nasıl insan ruhu bâkî ise, hayvanların ruhları da bâkîdir. İnsan ruhu, kabir hayatını dünyadaki hayatına göre ya Cennet bahçelerinden bir bahçe, ya da Cehennem çukurlarından bir çukur olarak yaşar. Şeriat-ı fitriye ile sorumlu olan hayvanların ruhları da benzer berzah hayatı yaşarlar. Şehidler ölüm acısını tatmadıkları, velâyet mertebesine yükseldikleri ve kendilerini daima diri bilmeleri gibi, kurban edilen hayvanlar da, hayvanların şehidler ve velîleri hükmündedir. İnsanlar gibi bütün hayvanlar da Kıyamet Günü diriltilecek ve hem kendi aralarında, hem de insanlarla muhakeme olunacak, sonra her bir hayvan türü onu temsilen bir ferdinde ebedî yaşamaya bırakılırken, diğer fertler toprak olacaklardır. Şu kadar ki, Âhiret'in taşı, toprağı, kısaca her şeyi canlı olacağı için, elbette bu hayvanlar da, bir şekilde canlı olmaya devam edeceklerdir.

Evet, insanlık, kurbanla Allah'a yaklaşılamazsa, Allah için kurban kesemezse bu defa birbirini boğazlamaktan kurtulamaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kemalist aydının hurafeciliği

Ali Ünal 2010.11.22

Doğruya ve sahih dine inanmayan, hurafelere inanır; fanteziler ve kurgulamalarla meşgul olur. Kemalist-ulusalcı aydın, bu sahada insanlık tarihinde birinciliğe oynayabilir. Bunların hurafelerinden en önde geleni de, 1923-38 arası Türkiye'de ekonomik mucize yaşandığı, yurdun demir ağlarla örüldüğü, eğitimin "10 yılda 10 milyon genç yaratacak" ölçüde şaha kalktığı, yolsuzluğun görülmediğidir. Oysa:

1856-1922 yılları arasında 8619 km demiryolu yapılmış. 1876'da 1538 km olan demiryolu ağıma II. Abdülhamid döneminde 4982 km yeni yol eklenerek, % 324'lük bir artış kaydedilmiş. 1923-50 döneminde ise sınırlarımız içindeki 4086 km.lik demiryollarımıza sadece 3578 km ilâve edilerek, % 87,5'lik bir artış başarılabilmiş. Ya karayolları?

Kemalist aydın, hurafeleri uğruna gerçekleri çarpıtmakta da ustadır. Meselâ, Mustafa Kemal'in maaşı konusunda sadece o günkü rakamı (ortalama 13.000 TL) verir, ama onun bugünkü değerinden söz etmez. M. Kemal'in maaşının altın üzerinden 2006 yılındaki karşılığı 620.000 liradır. 2006 yılında Cumhurbaşkanı'nın maaşı ise 14.000 liraydı. Yani, ilk Cumhurbaşkanı, 2006'daki Cumhurbaşkanı'ndan altın üzerinden 24, TL üzerinden 44 kat fazla maaş almaktaydı. O dönemde Türkiye'nin şimdikinden en az 15 kat daha fakir olduğu hesaba katıldığında, ilk Cumhurbaşkanı, 2006 yılı itibarıyla Cumhurbaşkanı'ndan reel olarak en az 350 kat fazla maaş alıyordu. Ve İsmail Cem'in Türkiye'de Geri Kalmışlığın Tarihi'nde M. Kemal'in servetinin dökümü, 4 sayfa tutmaktadır. Bu servet gibi, İş Bankası ve CHP servetinin de ana kaynağı, Abbas Hilmi Paşa'nın verdiğinin dışında, Hint Müslümanlarının Kurtuluş Savaşımız için gönderdiği 500.000 lira idi (bugün için 20 milyon dolar civarında).

Şeflik dönemleri ekonomik mucizesi için 3 net göstergemiz var: Köylü nüfusun şehirli nüfusa oranı, 1923-38 arası hiç değişmemiştir. M. Kemal'in has adamlarından A. Hamdi Başar, 1930'da şöyle demektedir: "Köylü, sırtına giyecek ve boğazına sokacak bir şey bulamıyor. Memleketi kalkınmaya götürebilecek bir manivela ise henüz keşfedilmedi." Hürriyet gazetesinin yıllar önce yazdığına göre, Türkiye ekonomisi, 1927'de % 12,8; 1932'de % 10,6; 1935'te % 3; 1940'ta % 5; 1941'de % 10,3; 1943'te % 9,8; 1944'te % 5,1; 1945'te % 15,3; 1949'da % 5,5 küçülmüştür.

Eğitime gelince: 1895 yılında Türkiye sınırları içinde yaklaşık rakamlarla 25.800 ilkokul, 2 milyon ilkokul yaşında çocuk ve 1 milyon 200 bin öğrenci vardır; okuma oranı, % 60'tır. 1938'de ise 6.700 ilkokul, 2.335.000 ilkokul çağında çocuk ve 765.000 öğrenci vardır; okuma oranı % 33'tür. 1925-38 arasında Türkiye'de sadece 173 yeni ilkokul açılmıştır.

1895'te Türkiye toprakları içinde ortaokul ve lise sayısı 830, ortaöğretim çağındaki nüfus 2 milyon 550 bin, öğrenci sayısı 98.000, okuma oranı % 3,8'dir. 1938'de ise 208 ortaokul ve lise, 3 milyon küsur orta öğretim çağında nüfus, 95 bin küsur öğrenci vardır ve okuma oranı % 3,2'dir. Cumhuriyet, Abdülhamid döneminin eğitim seviyesine ancak 1950'lerde ulaşabilmiştir.

1914'e gelindiğinde tek üniversitemiz, 7 fakültesi ve 4.600 öğrencisi ile İstanbul Üniversitesi idi. 1938'de de yine tek üniversitemiz vardır; fakülte sayısı 8 olup, öğrenci sayısı 5.700 civarındadır.

Kemalist aydın, 1923-38 arasını neden altın çağ olarak görür? Çünkü İslâm, bütünüyle baskı altındadır ve 1934'e gelindiğinde Türkiye'de din eğitimi bitirilmiştir. Bir de, yer yer halk açlıktan ölür, pek çoğu sehpalarda can verir, jandarma dipçığı ve tahsildar baskısı altında inlerken, kaymak tabakasını kriptocinebilerin oluşturduğu asker-eşraf-tüccar-bürokrat koalisyonundan oluşan CHP ve Cumhuriyet "seçkin"leri, arsa spekülasyonculuğu, ihtikâr, tefecilik, müteahhitlik, komisyonculuk ve savaş şartları istismarıyla zenginleşmekte, halk çullar-çuvallar içinde iken Kalgurisi'den, Fegara'dan Paris modellerini kapışmakta, kuyruklu ceket, silindir şapka, klak, makferlanlarla balolarda danstan dansa ve kutlamadan kutlamaya koşmaktadır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aile neden çöküyor?

Ali Ünal 2010.11.29

Batı'da çok büyük nispette çökmüş bulunan aile, Batılılaşma sürecindeki ülkemizde de büyük bir hızla çökmeye doğru gidiyor. Bunun sebeplerini iyi tahlil edebilmek için önce bazı rakamlara bakmakta fayda var.

Avukat M. Şerif Sağıroğlu'nun yayınladığı araştırmaya göre, boşanmayla ilgili rakamların kayıt altına alındığı 1930 yılı ile 2008 arasında ülkemizde 3 milyon 4 bin 148 kişi boşanmış. Ülkenin ekonomik yönden en geri, halkın en fakir olduğu 1940 ile 1949 yılları arasında 58 bin 395 çift boşanırken, en fazla kalkındığına inanılan 2000 ile 2007 yılları arasında ise 603 bin 622 çift boşanmış. Daha ilginç bir rakam olarak, 2000 ile 2006 yılları arasındaki, yani 6 yıldaki boşanma sayısı, 1940 ile 1999 yılları arasındaki, yani 59 yıldaki sayıya neredeyse eşit. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre, 1990 yılında 25 bin 712 olan boşanma sayısı, 2004 yılında 88 bin 736'ya çıkmış. Yani, 1990-2004 arasını kapsayan 15 yılda boşanma oranı yüzde 245 artış göstermiş. 2007

yılında 94 bin 219 çift boşanırken, bu sayı 2008 yılında % 5,7 artarak 99 bin 663'e yükselmiş. İçinde bulunduğumuz 2010 yılının 2. dönemini kapsayan Nisan-Mayıs-Haziran aylarında 32 bin 743 çift boşanmış. Bu rakamı 2010'un tamamı için genel-geçer kabul edersek, bu yıl boşanmaların sayısı 110 bini aşacak demektir.

TÜİK'in rakamlarıyla ilgili bir gerçek var ki, bunlar, daha çok muhtarlık verilerine dayanıyor. Boşanmayla sonuçlanan davalardan bazıları ise muhtarlıklara yansımıyor. Dolayısıyla daha gerçekçi olması gereken Adalet Bakanlığı'nın boşanmayla ilgili rakamları çok daha yüksek. Meselâ, TÜİK verilerine göre 2008 yılında 99.663 aile, Adalet Bakanlığı'na göre ise 166.389 aile yok olmuş.

Ailede yaşanan çöküntüyle ilgili bir diğer gerçek, muhafazakâr bir parti olan ve döneminde ikide bir dindarlığın arttığı ileri sürülen AK Parti'nin iktidar yıllarında boşanmalar, rakamların ortaya koyduğu gibi, önceye nazaran % 100'den fazla artış göstermiş. TÜİK'in rakamlarına göre 2003'te 50.108 aile boşanırken, 2010'da bu rakamın 110 bini aşacağı anlaşıyor.

Yine, TÜİK'in bir araştırmasına göre, ailelerde çocuk sayısı arttıkça boşanmalar azalıyor. 1993 ile 2003 yılları arasında boşanan çocuksuz çift sayısı 175 bin 132 iken, 1 çocuklu 98 bin 243, 2 çocuklu 73 bin 683, 3 çocuklu 29 bin 273 ve 4 çocuklu 11 bin 787 çift boşanmış. Çocuk sayısı azaldıkça boşanma sayısı dramatik biçimde artıyor. Boşanmalarda çocuk sahibi olamamanın kadınlar için % 1,4, erkekler için binde 8'lik bir nispette sebep teşkil ettiği nazara alındığında, fazla çocuğun aileleri korumada son derece etkili olduğu görülüyor.

Ailenin çöküş sebeplerini tahlil edebilmede bir başka önemli veri, boşanmanın sebepleri. TÜİK'in 2006 yılı verilerine göre, birinci sebep, aldatma: Kadınlarda % 31,9, erkeklerde % 34,8 nispetinde boşanma sebebi. Daha sonra, kadınlarda % 21, erkeklerde % 20 nispetinde sorumsuzluk ve ilgisizlik; kadınlarda % 17, erkeklerde % 0 nispetinde dayak/kötü muamele; kadınlarda % 12,2, erkeklerde % 3,6 nispetinde içki ve kumar; kadınlarda % 3,9, erkeklerde % 14,5 nispetinde eşlerin birbirlerinin ailelerine karşı saygısız davranması geliyor. Diğer sebepler ise, önemsiz denecek nispette. Meselâ, pek çok büyütülen ekonomik sebep olan evin geçimini sağlayamama, kadınlar için % 1,1, erkekler için ise % 1,4'lük bir nispet oluşturuyor.

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün değerlendirmelerine göre, 2005 yılı rakamlarıyla boşanmalarda İstanbul % 22, Asıl Ege % 19, Akdeniz % 13, İç Ege % 12, Marmara % 7, Orta Anadolu % 6, Batı Karadeniz % 6, Güney-doğu Anadolu % 4, Doğu Karadeniz % 2, Orta-doğu Anadolu % 2, Kuzey-doğu Anadolu % 1'lik bir nispete sahip. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu'nun Türk ailesinin hangi bölgelerde daha güçlü olduğuyla ilgili araştırması da, bu rakamları aynen destekliyor.

Bu rakamların ne manâya geldiğini inşaallah gelecek hafta incelemeye çalışalım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ailenin çökme sebepleri

Ali Ünal 2010.12.06

Bir toplumu ayakta tutan en sağlam müessese olan ailenin ülkemizde çökme sürecinde olmasının üç önemli sebebi var:

1. Birkaç asırlık "muasırlaşma ve medenîleşme" gayretlerimize rağmen modernizm ve "medeniyet", Türkiye'ye arka kapıdan girdi. Kenyalı profesör Ali Mazrûî, İslâm dünyasındaki modernleşme teşebbüslerinin bu ülkelerde meydana getirdiği keşmekeşe şu dört noktada dikkat çeker: (1) Sanayileşme olmadan kentleşme; (2) Üretime dönük insan gücü yetiştirememesi ve ezberci eğitim; (3) İlim zihniyetinin gelişmemesi ve Din'in çöküşü; (4)

Kapitalist disiplin olmadan kapitalist tamah. Ülkemizde eğitimden iç göçlere ve kentleşmeye kadar, Cumhuriyet döneminde hiçbir konuda bir master planın olmadığı ortadadır. Üstüne üstlük, eğitim sistemimiz insan adına ideolojik robot yetiştirmeyi hedef aldığı, Cumhuriyet öncesi dönemde asırlardır insan yetiştiren ve toplumun bağlarının kurulduğu müesseseler olan tekyeler ve zaviyeler de kapatıldığı için, aile de, gittikçe ve biz daha çok "modernleştikçe" söz konusu keşmekeşlikten nasibini alıyor.

2. Artık en dindar evlerimizde dahi, içinde bir önceki neslin doğup büyüdüğü ailelerde bile bulunan manevî-ahlâkî atmosfer yok. Kızlara da erkeklere de artık eş, anne ve baba adayları olarak bakılmıyor. Dolayısıyla bugünkü nesiller; eş, anne veya baba olma adına ulaşılması gereken olgunluğa çok geç yaşta belki ulaşabiliyor veya bu olgunluğu hiç bilmiyor. Buna ek olarak, ailelerde gittikçe yozlaşma yaşandığı için çocuklar, örnek eş, anne ve babalar da göremiyor. Evlenmek ve aile kurmak, hayatımızın temellerinden değil, hayatın sıradan unsurlarından ve ömrün geçilmesi gereken sıradan merhalelerinden biri olarak görülüyor; en fazla, biyolojik bir zaruret olarak kendini gösteriyor. Evlenirken de akıl, mantık, irade ve sevgi birlikte değil, hemen tatmin isteyen geçici hisler ve biyolojik hevesler hükmediyor. Medyanın da şiddetli tesiri ve provokasyonu cinsellik, ilköğretim çağına kadar düşmüş durumda. Evlenme çağında eş, anne ve baba adayları, birbirlerini cinsel nesne olarak görüyor. Yapılan araştırmalara göre, gençlerin % 80'i flört ediyor ve bu tehlikeli gelişmenin beraberinde getirdiği en önemli problemlerden biri, 18 yaş ve altındaki gençlerde görülen ve daha başka pek çok probleme yol açan kürtaj patlaması. Evlenecek gençlerin de kabulüyle birlikte anne ve babaların tecrübesine dayanan görücü usulüyle evlenmelerin yerini, sadece yeni tanışmış gençlerin tercihleri alıyor. İngiltere'de Aberdeen Üniversitesi Yüz Araştırmaları Laboratuvarı'nca yürütülen bir araştırmaya göre, ilk tanışma ve bakışta yalnızca seks ve egonun tatmini hükmediyor. Evlilikler, eskiden beri birbirleriyle tanışan ve aynı kültür, âdet ve gelenekleri paylaşan ailelerden değil, çoğunlukla kültür, âdet, gelenek ve görenekleri farklı ve başka başka şehir veya bölgelere mensup ailelerden oluyor. Dolayısıyla aileler arası kaynaşma yaşanmadığı gibi, söz konusu farklılıklar, evlenen çiftlerde de büyük problemlerin doğmasına yol açıyor.

3. Modernizmin en önde gelen eksisi, fıtrata, yani Cenab-ı Allah'ın kâinatı, "tabiat"ı ve insanı ona göre yarattığı aslî modele ters bir yön takip etmesidir; modernizm, fıtrattan sapmadır. Fıtrattan sapma nasıl eko-sistemde çöküntüler meydana getiriyorsa, menfi tesirini fertler, aileler ve toplumlarda da göstermektedir. Bunu en iyi görenlerden olan iki Nobel ödülü sahibi Fransız doktor Alexis Carrel, "Modern medeniyetimiz, insanın dışında kurulmuştur. Çevre, aslî insanî karakterimize göre değil, nefsanî zevklerimize göre şekillenmektedir. Oysa Allah'ın varlığına gerçekten inanmış ve mantıkî olsaydık, O'nun koyduğu kanunları tetkike ve tatbika koyulurduk. O'na ait "tabîî" kanunları kendi arzumıza göre değiştiremeyiz. Meselâ, bir kadın erkek olamaz ve erkeğin işine koşulamaz. Dünya, gerçekten insan olanlar tarafından organize edilmelidir; medeniyetimizin ürettiği hayalet insanlar tarafından değil." der. Mevzua inşallah devam edeceğiz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fıtrattan sapma ve ailede geçimsizlik

Ali Ünal 2010.12.13

Kur'an-ı Kerim'de Firavun oligarşisinin İsrail Oğulları'na zulmü anlatılırken, erkeklerini boğazladıkları, kadınlarını ise emelleri uğruna kullanmak için sağ bıraktıkları ifade edilir.

İlgili âyetler, asırlar boyu kadının güç ve sermayeyi ellerinde tutan egemenler tarafından kendi emelleri istikametinde kullanıldığı gerçeğine de dikkat çekmektedir. Mekke müşrikleri de, en önde gelen dört "ilah"larından üçüne kadın ismi vermişlerdi. Bu vakıayı çok güzel yorumlayan merhum Hamdi Yazır, şöyle yazar:

"Müşrik, aslında nefesine tapar ve bütün zevkini de öncelikle kadından almak ister; dolayısıyla gözünün ulaşacağı her yerde bir kadın hayali, bir kadın resmi veya heykeli olsun ister. Müşrikler nazarında kadın güya her şeydir, fakat hakikatte oyuncakların en sefilidir. Onlar, nefislerini tatmin adına kullanmak için güya kadını ilâhlaştırırken, güç karşısında eğilip yaltaklanma boşluklarını ise Hübel gibi yine erkek "tanrılar"la giderirler." Muhammed Kutup, "Açık konuşalım!" der ve ekler: "Kadına özgürlük derken bunu gerçekten ona değer verdiğimiz için mi, yoksa her yerde onu kolayca elde edebilmek maksadıyla mı arzuluyoruz? Açık konuşalım: Ana gayemiz, hayvanî tutkularımızı tatmin ve yaptığımız, fuhuş yayıcılığından ve köle ticaretinden başka bir şey midir?" Netice: Duyularının, duygularının, ruhunun karşı cinse olan ihtiyacını evleri dışında, başkalarıyla veya evlilik öncesi flörtle belli ölçülerde gideren ve dışarıda bol bol sergilediği cazibesi gibi, sevgisini, şefkatini ve saygısını da evde birbirlerinden esirgeyen eşlerden erkeklerin % 34,8'i, kadınların % 31,9'u aldatılma; erkeklerin % 20'si, kadınların % 21'i, eşlerinin kendilerine karşı sorumsuzluk ve ilgisizliği sebebiyle boşanmaktadır. Ayrıca aldatılma, ilgisizlik ve kadın güzelliğinin dışarıda paylaşılması, kadına şiddet olarak dönmektedir. Kimse, kendisini kandırmasın; kadına şiddetin en önemli sebebi, kıskançlık, aldatılma, aldatılma şüphesi ve kadına olan ihtiyaçtaki özellikle duygusal tatminsizliktir. Türkiye'de yılda 50-60 civarında işlenen "töre ve namus cinayetleri"ni ayyuka çıkaranlar, diğer sebeplerle 2000'den fazla kadının öldürülmesi üzerinde hiç durmuyorlar. Dünyada kadın cinayetleriyle ilgili Batı'da yapılan çalışmalar, Doğu'da geleneksel ailelerde kadının, "aile şerefini lekelemesi" ancak başkaları tarafından da bilindiği zaman aile kararıyla, fakat Batı'da ve çekirdek ailelerde daha çok sayıda kadının aynı sebeple, "lekeleme" dışarıya da taşmadan eşleri veya "hayat arkadaşları" ya da flörtleri tarafından öldürüldüğünü ortaya koymuştur. Araştırmalar, kadına şiddetin "gelişmiş" ülkelerde diğer ülkelerden az olmadığı gibi, eğitim seviyesine de bakmadığını, hattâ eğitilmiş kadının şiddeti gizlediğini göstermektedir.

Erkek ve kadın, fitraten birbirinin aynısı değildir. Bundandır ki Allah, evin reisliğini aslında ağır bir külfet olarak erkeğe verirken, evin geçimini de reisliği adına kısmî bir avantaj, fakat yine bir sorumluluk olarak ona yüklemiştir. Vazifesi gereği ailelerle içli-dışlı bir kadın yakını, "Reisin belli ve erkeğin aile reisi olduğu evlerde problem görmedim; ama reisliğin belli olmadığı evlerde hep problem gördüm." demişti. Erkek bir el, kadın diğer el gibidir. Elin beş parmağı vardır ve parmakların arası açıktır. Yani erkeğin de, kadının da, birbirleri tarafından karşılıklı tamamlanması gereken ihtiyaçları ve boşlukları söz konusudur. Evlilik, boşluklarından bu parmakların birbirine girerek, iki elin tek el olması demektir. Günümüzde ise "kadın-erkek eşitliği" iddiasıyla evlilikler, birbirine karşı yumruk halinde sıkılmış iki eli andırmakta ve yumruk olmuş bu eller, sürekli vuruşmaktadır.

Boşanmalarda bilhassa erkekler için en önemli bir diğer sebep, eşlerinin ailelerine karşı saygısızlığıdır. Bu, çekirdek aile temelinde toplumumuzun gittikçe büyüyen ve hadis-i şeriflerde de Âhir Zaman adına dikkat çekilen bir yarasıdır ki, üzerinde ayrıca durmayı gerektirmektedir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Biat tarikati' CHP'ye elma şekeri

Ali Ünal 2010.12.20

CHP'nin çiçeği burnunda yönetim kurulu üyesi, bilim kadını Binnaz Toprak, gözlem yapacak kadar ne zaman bulunmuşsa, taşrada halkın artık "İslâmî gerçek öğreti"yi yaşayan ailelerin kalmadığından şikâyet ettiği iddiasında. Belli ki kendine ait bir "İslâmî gerçek öğreti" var ve bu öğretiyi yaşayanlar dediği de, aslında tek parti dönemi eşrafı.

Binnaz Toprak, kendisinden olmayanları biat kültürüne bağlı olmakla suçlayıp duran CHP gerçeğini sergiliyor aslında. İslâmî terminolojide biat, "alışveriş" demektir ve bir mukaveledir. Din'i tayin buyuran Cenab-ı Allah (cc), onu tebliğ eden de peygamberdir. Din'in muhtevasını tayin, kişilere sorulmaz. Fakat onu kabûl edip etmemede kimse zorlanmaz. Devlet olmayı ve bunun gereklerini kabûl edip etmeme konusunda ve etikten sonra bilhassa malı ve canı ortaya koymayı gerektiren hallerde de mü'minlerin rızasına müracaat manâsında biat müessesesi devreye girer. Bundandır ki Peygamber Efendimiz (sas), Medine'ye hicret etmeden önce, Medine'de de savaş gibi malı ve canı ortaya koymayı gerektiren durumlarda biat almış, yani halkın görüş ve rızasına başvurmuş, kimseyi savaşımlara çıkmaya bile zorlamamış, Müslüman olarak Medine'ye gelen kadınlarla da bizzat Kur'an'ın emriyle "Medine vatandaşlığı" mukavelesi yapmıştır.

Kısaca İslâm, özellikle devlet olmada ve devlet idaresinde halkın hür rızasını esas alır. Oysa CHP'ye hakim olan "biat" kültürü ise, tamamen baskıdır, zorlamadır; "hakimiyeti kuvvetle, kudretle, zorla, gerektiğinde kafa keserek" almadır; bizzat CHP'nin "altın çağ" dönemi ideologlarının itirafıyla faşizmdir, totalitarizmdir. Falih Rıfkı, "Türk yığınlarının terbiyesi için Moskova'nın yığın terbiyesi metotları, devletçi Türk iktisatçılığı için Faşizm'in korporasyon metotları benimsenmelidir." diye yazar. Hamdullah Suphi, "Biz Faşist milliyetperverliğin galeyanında hem mazimizi hem istikbalimizi görüyoruz." der. Cumhuriyet gazetesi, hem de başyazıda, "Modern devlet, tam sözü ile hakim bir müessesedir. İçilen suya, oturulan yere, tavanın yüksekliğine, pencerenin genişliğine, hülâsa her şeye karışır. Modern devlet, zaten her şeye karışmak için kurulmuştur." diyerek, CHP'yi ve CHP ideolojisini tarif eder. Torba liste de zaten tam CHP'ye yakışandır. Çünkü CHP'de milletvekillerini bile merkezden tayin etme alışkanlığı vardır. Halkı ve yönelişlerini kontrol etmek için muhalefeti bile CHP tayin eder. Buna rağmen, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, Serbest Fırka, hattâ Demokrat Parti örneklerinde yaşandığı üzere, muvazaalı bir muhalefete bile katlanamaz. CHP'de demokrasi olduğu için çok ses çıktığını söyleyenler, aslında o seslerin muhalefete katlanamama ve menfaat paylaşma kavgası sesleri olduğunu bilmezden geliyorlar. Yoksa, Deniz Baykal'ın da itiraf ettiği gibi, CHP'de asıl hakim olan el veya eller operasyona başladığı anda bütün CHP anında saf da değiştirir, lider de değiştirir, fikir de değiştirir.

Şu son 8-9 aydır yaşanan skandallara bakmaz mısınız? Çirkin bir kasetle parti başkanına darbe yapılıyor; devrilen liderin kapısında gece ağlayanlar, sabahleyin derhal karşı tarafa geçiveriyor; devrilen lidere sadakat sözü verenler, ânında en tepedeki yerlerini aliveriyorlar. Yine olmuyor, bir darbe daha gerekiyor ve yine bütün CHP, yeni duruma derhal uyum sağlayıveriyor.

Aslında CHP, 1936'da Moiz Kohen'in rehberliğinde, Recep Peker'in sekreterliğinde tüzüğüne ilave edilen 35, 36 ve 37. maddelerle resmen devletin kendisi haline geldiği, partinin illerdeki başkanlarının illerin valileri olduğu, milletvekillerinin merkezden tayin edildiği günleri özlüyor ve arıyor. Ama bu günler geride kaldığı için CHP'nin de, bütün CHP medyasının da, bir elma şekerine, yani arada bir hem parti, hem lider güzellemesiyle ümit tazelemeye ihtiyacı var. CHP'ye ve CHP medyasına küçük bir tavsiyem olsun: Arada bir kurultay yapsınlar; yoksa hiçbir bir meselede fikir sahibi görünmeyen Kılıçdaroğlu ve CHP güzellemesi yapıp, ümit tazeleme imkânları olmayacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Kürt sorunu" nereye gidiyor?

Ali Ünal 2010.12.27

Kuzey Irak'ta yayımlanan bir dergi var; bu derginin web sitesi, Türkçe, Arapça ve İngilizce olarak yayın yapıyor. Türkçe kısmında İsrail karşısında objektif gibi ama İngilizce bölümü, âdeta İsrail propagandasına ve Kürtlerle

İsrail'in işbirliğinin ne kadar gerekli ve faydalı olduğuna hasredilmiş intibai veriyor.

Söz konusu sitenin İngilizce kısmında Mossad'ın emekli generallerinden Aliayzar Jeffrey ile yapılmış bir röportaj da yer alıyor. Jeffrey, kamuoyunda tanınmamak için Arapça Gazi (Jayzi Gazi) ismi altında Molla Mustafa Barzani ile Kuzey Irak'ta birlikte çalışmış ve peşmerge güçlerine İsrail'den silâh ve malî destek temin etmiş. Şimdi İsrail'in Erbil'de konsolosluk açması ve kendisi de ilk başkonsolos olma hayalinde.

Bahis mevzuu sitenin İngilizce bölümünde mevcut Kuzey Irak yönetimine suçlamalar yöneltilirken, Büyük Kürdistan üzerinde duruluyor ve Öcalan, bütün Kürtlere bağımsızlık ve özgürlük getirecek lider olarak tanıtılıyor. Kürtlerle İsrail'in 10 kabilesi arasında tarihî ve biyolojik bağlar bulunduğu, Kürtlerle İsrail'in ezilmiş ve dışlanmış halklar olduğu ve bölgede hem İsrail ve Kürtlerin geleceği hem de İsrail'in Pakistan'dan Filistin'e bölge halkları üzerinde tesir sağlaması için Kürtler-İsrail işbirliğinin gerektiği iddia ediliyor. Türkiye'nin İsrail'le ilişkilerindeki tavrı, bilhassa İsrail'in Gazze'ye ve Mavi Marmara gemisine saldırısına Türkiye'nin tepkisi ağır şekilde eleştiriliyor. Söz konusu sitenin Türkçe bölümünde "Sünnî ve Nakşbendî bir aileye mensup" İslâmcı aydın Altan Tan'ın da 12 Eylül Anayasa Referandumu öncesinde yazdığı bir yazısı var. Altan Tan, BDP'nin referanduma katılmama kararını "muhakkak maslahatı mevhum mazarrata feda edici" argümanlara ve tamamen tekellüflü tevellere dayalı olarak âdeta müdafaa ediyor.

Bunları niçin yazdım? "Kürt sorunu" diye geçiştiriliveren büyük problem, asla bir Kürt meselesi değildir. Bu meselenin ortaya çıkıp büyümesinde Cumhuriyet döneminde ülke halkının büyük çoğunluğuna olduğu gibi Kürtlere de dinî ve etnik temelli olarak yapılan zulümlerin tesirini kimse inkâr edemez. Fakat PKK, Kürt halkının haklarını savunmak için kurulmuş bir örgüt olmadığı gibi, bilhassa Meclis'te anayasa değişikliği görüşmelerinde ve referandumda ortaya koyduğu tavırdan da açıkça ortaya çıktığı üzere BDP de, Kürt halkının partisi değildir. Ahmet Taşgetiren Bey'in çok güzel yazdığı gibi, PKK'nın da, BDP'nin haklarını savunduğu halkın içine Bediüzzaman da, Ahmet Hani de ve milyonlarca dindar Kürt de dahil değildir. "Kürt sorunu" denilen meseleyi bu hale getiren "devlet uygulamaları" ile PKK ve BDP'nin politikaları aynı gayeye hizmet ettiği gibi, bu meselenin temelinde ve gayesinde bölgede ikinci İsrail olacak büyük Kürdistan devleti vardır. Ve bu devlet, en fazla Kürtlere zarar verecek ve İsrail'in çıkarları adına Kürtleri ezdirecektir.

Plan, adım adım ilerlemektedir. Kış aylarında dağda terör durmuş gibi olsa da, örgüt devlet olmaya yürümektedir. Dağdaki gücünü koruyor olmasının yanı sıra şehirlere de inmiş olup, yasama, yürütme ve yargı olarak yapılanan KCK ile, şehir konseyleriyle, mahkemeleriyle, vergilendirmesiyle, Avrupa'daki teşkilatlarıyla, Hakkâri ve Şırnak'tan içeri ilçe ilçe, il il etkisini çok daha fazla artırmasıyla, bütün Türkiye'yi meşgul edecek gündem belirlemesiyle, pek çok liberal ve İslâmcı aydının en azından gafleti ve medyanın büyük kesiminin katkılarıyla sürekli ileri harekât halindedir. İktidar, umulur ki tehlikenin tam farkındadır; ama şurası kesin ki, "Kürt sorunu" altında gelişen problemi çözecek ve kendi istikametinde emin adımlarla yürüyen bir planın var olup olmadığı hayli tartışma götürür. Bu konuda bütün kollarıyla örgütü ve BDP'yi mümkün olduğunca halktan ayırmak, halkı öncelikli muhatap kabul edip kazanmak ve problemde inisiyatifi ele geçirmek, ilk yapılacak iş olarak görülmektedir.

Problem, en azından yakın ve orta vadede Türkiye' nin en önemli problemidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özellikle siyasî parti sorumlularına

Bediüzzaman, 1922 Temmuz sonlarında davet üzerine Ankara'ya gelir.

Ankara'da şahit olduklarının tesiriyle Meclis'te okunmak üzere bir beyanname neşreder. Namaz hakkındaki bu ölümsüz beyanname, her dönem kadın ve erkekleriyle bilhassa siyasi partilerin önde gelen mensuplarının dikkat etmesi gereken gerçekleri ihtiva etmektedir. Sanki bugüne seslenen bu beyannamenin sadeleştirilmiş bir özeti şudur:

Bu fakirin bir meselede birkaç nasihatını dinlemenizi rica ediyorum.

Evvelâ: Başarılarınız İlâhî bir nimettir ki, devamı için şükür ister. Yoksa nimet gider. Şükür olarak da, Kur'ân'ın en açık ve en kat'î emri olan namaz vazifesini yerine getirmeniz lâzımdır. Tâ ki, onun feyzi harika surette üstünüzde devam etsin.

İkinci olarak: İslâm dünyasını sevindirdiniz; muhabbet ve teveccühlerini kazandınız. Şu kadar ki, bu muhabbet ve teveccühün devamı İslâm'ın şiarlarını yerine getirmekle mümkündür.

Üçüncü olarak: İçlerinde velîler, gâziler ve şehidler bulunan insanlara önderlik yapıyorsunuz. Öyleyse size, Kur'an'ın emirlerine riayetle o nuranî topluluğa öbür âlemde de arkadaş olmak yakışır. Bu denî dünya, şan ve şerefiyle de bir meta değildir ki, sizin gibi insanları tatmin etsin ve bizzat gayeniz olsun.

Dördüncü olarak: Bu millet fertleri, hattâ içlerindeki fâsıklar bile idarecilerini dindar görmek isterler. Hattâ bütün Kürt diyarında memurlar hakkında ilk sorulan soru, "Acaba namaz kılıyor mu?" sorusudur. Namaz kılana güvenirlere; kılmayanlar ne kadar muktedir bile olsalar, halkın güvenini kazanamaz.

Beşinci olarak: Peygamberlerin genellikle doğuda, filozofların genellikle batıda çıkması Kader'in bir işaretidir ki, doğuyu ayağa kaldıracak Din ve kalbdır. Doğu'yu uyandırdınız, şimdi de onlara fitratlarına uygun bir cereyan sununuz. Yoksa gayretiniz boşa gider; başarılarınız sathî kalır.

Altıncı olarak: Düşmanlar, bilhassa Din'e karşı lâkaytlığınızdan çok istifade ederler. Dolayısıyla Din'de ihmal ve lâkaytlığınızı sâlih amellerinizle telâfi ediniz. Görülmüyor mu ki İttihatçılar, azim, sebat ve fedakârlıklarına rağmen Din'de bir derece lâûbalilik tavrını gösterdikleri için içeride milletten nefret gördüler. Dışarıdaki Müslümanlar da onlara saygı duymadı.

Yedinci olarak: Hariçteki düşmanlar, bütün vasıtalarıyla, medeniyetiyle, felsefesiyle, fenleriyle âlem-i İslâm'a hücum ve maddeten uzun zamandan beri galebe ettiği hâlde, dînen galip gelemediler. Ve dâhildeki bütün doğru yoldan sapmış fırkalar, İslâm tarihi boyunca hep azınlıkta kaldı. O bakımdan, İslâm'a aykırı cereyanlar bu ülkenin sinesinde tutunamaz. Bu ülkede gerçek ve başarılı değişim ve inkılâp, ancak İslâmiyet'le mümkündür.

Sekizinci olarak: Din'deki za'fı ve sefahatleri sebebiyle Batı medeniyeti yırtılmaya yüz tutmuş bulunuyor. Kur'an medeniyetinin ufukta görüldüğü bir zamanda ülkede tahrip cihetinde davranmaya bu ülke insanlarının ihtiyacı yoktur.

Dokuzuncu olarak: İstiklâl Harbi'ni (ve başka bütün başarılarınızı ve âlî hizmetinizi) takdir eden ve sizi içten sevenler, halkın büyük çoğunluğu olan Müslüman halk tabakasıdır. Sizi sever ve uyanmış olan büyük bir kuvveti size takdim ederler. O halde, bilhassa namaz gibi Kur'anî emirleri yerine getirmekle onlara tutununuz. Aksi davranış bu ülkenin menfaatlerine aykırı olduğu gibi, âlem-i İslâm'ın yüzünü de sizden çevirecektir.

Onuncu olarak: Bir yolda dokuz helâk ihtimali, tek bir kurtuluş ihtimali varsa, o yola ancak deliler girer. Namaz gibi Din'in en önemli ve yirmidört saatte ancak bir küsur saat tutan emrini yerine getirmede ise % 99 kâr ve

kurtuluş ihtimali vardır. Gaflet ve tembellik sebebiyle dünya adına bir zarar olabilir. Farzların terkinde ise % 99 zarar sözkonusudur. Öyleyse bunları terke hangi akıl, hangi hamiyet müsaade eder?

Millet, sizin davranışlarınıza bakar. Kusurlarınızı tenkit de, taklit de etseler zarardır. Hakk'ın hukuku, halkın hukukunu da içine alır. Kısaca, hizmetlerinizin yapı taşları çok sağlam olmalıdır ki, gerçeklik ve kalıcılık kazansınlar. a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gerçekleri medyada tartışmak

Ali Ünal 2011.01.10

Cenab-ı Allah (cc), varlığı insan tarafından ölçülemez en kısa zaman parçası içinde, Müslüman âlimlerin zevâl-hudûs adını verdikleri bir faaliyetle sürekli yok eder, var eder.

Yani, her an yeni bir kâinat kurulur. Meselâ, bir insan vücudunda saniyede milyonlarca hücre ölür ve yerlerine yenileri gelir. Bütün insanlar, aynı malzemeden yapılmış olmalarına rağmen parmak uçlarından kıllarına varıncaya kadar birbirlerinden farklıdır. Fakat bütün bu faaliyetler, yok ve var etmeler, değişmeler, farklılıklar, hepsi değişmez prensipler çerçevesinde ve değişmez kalıplar ve mahiyetler içinde cereyan eder. Dolayısıyla varlık ve hayatta değişmezlik esas olup, değişmeler, farklılıklar ve faaliyetler, bu esasa tâbidir. Mutlak olmaksızın izafinin, değişmezlik olmaksızın değişmenin ve birlik olmaksızın çokluğun varlığı manâsızdır, manâsız olmanın da ötesinde mümkün değildir. Mutlaklık, değişmezlik ve birlik, varlığın temeli olup, hakkın ta kendisidir. Yani hak, değişmez ve sabit olan demektir. Varlığın temeli olan hak, hakikatlerin de kaynağıdır. Meselâ, genel insan mahiyeti ilk insandan beri hiç değişmediği gibi, bu mahiyetin bağlı olduğu hayat kanunları, hattâ ne yapılırsa ne ile karşılaşılacağını tayin eden ve Sünnetullah denilen tarihin kanunları, insanın temel ihtiyaçları ve bunları karşılama yolları, vücudun çalışma kanunları, insan hayatını kuşatan çevre, doğma ve ölme, doğum-ölüm yer ve tarihleriyle, anne-baba, renk, ırk ve fizikî yapının seçimi gibi cibrî şartlar ve kâinatın hayatının bağlı olduğu prensipler, kısaca fitrat, hiçbir zaman değişmez. Bu değişmezliktir ki, ondan çıkan sonuçlar, "kanunlar" adı altında bilimlerin kaynaklarını ve prensiplerini oluşturur. Aynı değişmezliktir ki, "bedihiyât" denilen ve doğrulukları ispat istemeyen aklî gerçeklerin de kaynağıdır. Aynı değişmezlik, Din'deki iman, ibadet, genel haram-helâl ve muamelât esasları gibi, tarih boyu insanlığın büyük çoğunluğunun kabûl edip benimsediği ahlâk kaidelerinin de ilk insandan bu yana değişmemesinin ve İlâhî Din'in ilk insandan bu yana hep "İslâm" olmasının da sebebidir.

Evet, Hak olan Allah'ın hak olarak yarattığı ve hak üzerine kurduğu varlık ve kâinat, belli ve değişmez hakikatler üzerinde devam eder. İnsana düşen, kendi dışında belirlenen ve kendisinin de tâbi olması gereken bu hakikatleri öğrenmek ve bu hakikatler istikametinde bir hayat kurmaktır. Ne var ki, modern bilim anlayışı, mutlakı, değişmezi ve birliği, bizzat bu esaslara dayandığı, varlığını bu esaslara borçlu olduğu halde bile bile reddetmekte ve bunları izafiye, değişene ve çokluğa kurban etmektedir. Bu anlayışın da tesiriyle, hayatını tanzim adına sabit hakikat kabul etmek istemeyen günümüz insanı, her şeyi tartışılır hale getirmiş bulunmaktadır. Bediüzzaman, "Her şeyi, bütün gerçeği maddede arayanların akılları gözlerindedir. Göz ise, hakikate kördür." der. Buna gözün de mideye ve apışarasına tâbi kılınması eklenince, yani iki gözden biri her şeye mideden, diğeri apışarasından bakmaya başlayınca, bilhassa reyting kaygısındaki medyada tam bir hakikat katliamı yaşanmaktadır. Bu katliamın en büyük, en savunmasız kurbanı da günümüzde maalesef

İslâm'dır. Bundaki en büyük suçlardan biri de, bazı Müslüman "ilâhiyatçı, fikir adamı ve yazar-konuşur" takımına aittir. Bunlardan bazıları cehaletlerinden gelen bir cüretle, bazıları iyi niyetle ama akıllarını ve malûmatlarını İslâm'a hakem kılarak, bazıları da ekrana çıkma ve ispat-ı nefis etme şehvetiyle İslâm'a karşı büyük cinayet işlemektedir.

Hakikatler tartışılmaz; Din'in meselelerinden münakaşa suretinde bahsetmek caiz değildir. Hakikatleri, özellikle cahiller ve muhalifler karşısında tartışmak, onları insanların zihninde ve kalbinde hakikat olmaktan çıkarır. Hakikatler, anlamaya çalışılır, anlaşılır, usulünce müzakere edilir ve onlara tâbi olunur. a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarihi ve Kanunî'yi anlamak

Ali Ünal 2011.01.17

Kâinat ve insan, İlâhî Kudret ve İrade'nin; Kur'an, Kelâm'ın; tarih de Kader'in kitapları olarak bize Allah'ı tanıtan dört küllî kitaptır. Türkiye'de "tarih felsefesi" denilen tarihin manâsı üzerine yapılmış ciddî bir çalışma var mıdır bilmiyorum.

Nasıl her bir eşya bir hakikatin, manevî bir manâ ve mahiyetin fizikî âlemde aldığı bir şekilse, her bir hadise de yine bir hakikatin, manevî bir manâ ve mahiyetin dışlaşmasından ibarettir. Cehalet ve sığlığın hakim olduğu ülkemizde gerçek tarihçinin var olup olmadığı bile tartışılabilir. Yaşayan en büyük tarihçimiz kabûl edilen Halil İnalçık'ın bir TV kanalında Osmanlı Devleti'nin ilk padişahlarının Alevî olabileceğini kabûl etmesi karşısında şoke olmuştum. Demek ki en büyük tarihçimiz, Alevîliği de, Sünnîliği de, Osmanlı tarihini anlamak için bir tarihçinin mutlaka bilmesi gereken İslâm'ı da bilmiyor. Bunun gibi, yaşayan bir diğer büyük tarihçimiz İlber Ortaylı'nın da aynı TV kanalında Bediüzzaman hakkında bir satırlık bile doğru bilgi sahibi olmadığına şahit oldum. Bediüzzaman, Meşrutiyet dönemi Osmanlısı'nın en etkili şahsiyetidir. Bediüzzaman'ı bilmeyen, Meşrutiyet dönemini anlayamayacağı gibi, Cumhuriyet dönemini hiç anlayamaz. En büyük tarihçilerimizin bu seviyede olduğu bir ülkede malûm medya ürünü bir eser ne değer ifade eder?

Kanunî gibi insanlık tarihinin devlerinden bir şahsiyeti hayata ve insana "libido" üzerinden baktıkları anlaşılanlar dizi yapacaklar öyle mi? Necip Fazıl merhum bir mahkemesinde "Behçet Kemal Çağlar'a hakaret etmişsin!" suçlamasına şöyle cevap verir: "Hakim bey, Behçet Kemal kim, ben kimim? Hiç Galata Kulesi'yle Langa'daki bostan kuyusu bir olur mu?" San'at, Arapça bir kelime olarak, "bir nev'i yapma" demektir. Herkes, san'at denilen şeyle kendini yansıtır. Meselâ, heykelciliğin san'at diye Rönesans'la hortlaması ve bugün de "modern" çevrelerde üzerinde en titrenir "san'at" olması boşuna değildir. Çünkü Rönesans ve modernizm, putperestliğe dönüştür ve putperestliğin en belirgin yansıması da heykelciliktir. Dolayısıyla, herkes san'atıyla kendini yansıtır ve san'at diye isteyene başkalarını, hele ölmüş ve tarihe mal olmuş insanları kendi penceresinden resmetme hakkı tanımak, hürriyet ve insan hakları gasbının da, zulmün de ta kendisidir.

Otuz üçü dahil Osmanlı padişahlarını, onların özellikle onuncusunu Kanunî'nin teşkil ettiği ilk onunu, IV. Murad'ı, II. Abdülhamid'i, hattâ Vahidüddin'i değil sözümona san'atkârlar, günümüzün tarihçileri de, ekran ve konuşma şehvetine tutulmuş ilâhiyatçıları da idrak edemez. Fatih, Yavuz ve Kanunî'nin yaptıklarına baktığımızda, hadis-i şeriflerde âhir zamanda Hz. Mehdi'nin ulaşacağı buyrulan hedefe baş koymuş insanlar olduklarını görürüz. Öyle anlaşıyor ki, Hz. Mehdi'nin gölgesinde seyrusülûk etmişlerdir. Onlar, peygamberlik

dışında, İslâm öncesi tarihte sırayla Hz. Musa veya Hz. İbrahim'in (imam), Hz. Davut (halife) ve Hz. Süleyman'ın (melik) bizim tarihimize vurmuş gölgeleridir. Alkolle, pornoculukla, eğlence ile, anarşi ile kendilerini göstermeye çalışan ve medya sihirbazlarının "işte gençlik!" diye takdim ettiği bugünkü akranlarının yaşında İstanbul'u fetheden Fatih'i asıl büyük yapan bu fetih de değildir. Gün görmüş koca Çandarlı Halil Paşa'nın karşısında "Ya İstanbul beni alır ya ben İstanbul'u!" kararlılığını gösterebilen Fatih'in idealleri, ufku, hattâ Çandarlı'yı azledebilmesinin bile yanında İstanbul'un fethi çok küçük kalır. 26 yaşında tahta çıkmış ve ardından Rodos'u fethetmiş, ardından Mohaç'ta tarihin en müthiş meydan savaşlarından birinde iki saatte Orta Avrupa'nın en güçlü devletini yerle bir etmiş, âdeta at sırtından inmemiş, cephede şahadet şerbetini içmiş, yaptığı kanunlarla Kanunî olarak, idareciliğiyle Sultan Süleyman olarak, Bakî'si, Fuzulî'si, Sinan'ı, Ebu's-Suud'u ve daha niceleriyle insanlık tarihinin en parlak sayfalarını yazmış bir zirveye mağma tabakasından bakanlar, ancak kendi boğulmuşluklarını resmederler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir tarih okuması

Ali Ünal 2011.01.24

Biz, özellikle akılları gözlerinde olanlar, her şeye zahiriyle bakar ve ancak tarihî hadiselerde önde gibi görünen bazı aktörleri tarihin motoru gibi görürüz.

Oysa her şeyi bilen Cenab-ı Allah'ın kelâmı Kur'an-ı Kerim üzerinden bir tarih okuması yapacak olursak, tarihin ve tarihî hadiselerin tamamen Allah'ın dini, yani İslâm ile, onu hakkıyla temsil eden bir kişi bile varsa, onun etrafında döndüğünü görürüz. Hz. Nuh, Hz. Hud, Hz. Salih, Hz. Yusuf, Hz. Şuayb, Hz. Musa, Hz. Yunus kıssalarında da çok açık olan bu gerçeği Kur'an-ı Kerim, bize bir de onun en önemli misallerinden biri olarak Ashab-ı Kehf kıssasıyla da öğretir.

Roma Sarayı'na mensup, en azından asilzade yedi genç, yaşam kalitesi denen şeyi fazla tüketmek, tüketimle ölçülen ekonomik gelişmişlik ve nefsanî hazları tatmin manâsında insanî özgürlüklerde değil, Tevhid'e bağlılıkla şirke, putperestliğe ve her türlü zulme başkaldırmada ve bu uğurda gerekirse mağarada yaşamada görürler. Bu başkaldırıları o kadar asil, o kadar ahlâkî ve insanî onurun o kadar zirvesidir ki, Cenab-ı Allah (cc), onları aktif faaliyet adına toplumun içinde daha fazla tutmamış ve mağarada çok rahat bir uykuya almıştır. Onlar mağaralarında uykuda iken, başkaldırılarının tarihin belki de en kudretli birkaç imparatorluğundan biri olan Roma içinde meydana getirdiği sarsıntı ve idealleri uğrunda oluşan dalgalar, bütün Roma'ya yayılır. Nihayet Roma, bu ideal karşısında mağlûp olur. Elbette bu üç asırlık süre içinde çok sayıda insan aynı ideal etrafında mücadele etmiş, fedakârlıkta bulunmuş, imparatorların eğlenmesi için arenalarda aslanlara ve gladyatörlerin kılıcına yem edilmiş, çarmıhlara gerilmiş, yakılmış, ibadet edebilmek için en derin mağaraların diplerine, en yüksek dağların zirvelerine mabetler yapmak mecburiyetinde kalmışlardır. Fakat Kur'an-ı Kerim, bütün bu değişimin temeline Ashab-ı Kehf'i ve onların soylu başkaldırılarını, bunun ardından da mağaraya sığınıp, mağarada kalışlarını oturtur. Çünkü bu hadise, daha sonraki bütün hareketlere ve faaliyetlere can olmuş, gıda olmuştur.

Ashab-ı Kehf, yalnızca temelden bir değişim ve dönüşümün motoru, ruhu ve gıdası olmakla kalmamış, idealleri uğrundaki değişim sürecinde Âhiret'e inanç konusunda zamanla ortaya çıkan şüpheleri giderici ve Âhiret hakikatini ispat edici delil olma vazifesi de görmüştür.

Ashab-ı Kehf'in motor gücünü oluşturduğu bu tarihî değişim ve dönüşümde dikkat çeken bir ayrıntı olarak, bir de onların köpeği vardır. Kur'an-ı Kerim, Ashab-ı Kehf'in köpeğini onlardan biri değil, fakat onların hizmetinde küçük bir katkı olarak takdim buyurur. Ashab-ı Kehf mağarada uyurken, köpekleri de aynı şekilde mağaranın önünde ön ayaklarını uzatarak yatmış ve mağaraya, mağaradaki Ashab-ı Kehf'e yapılabilecek saldırılar ve saldırı yapabilecekler karşısında caydırıcı bir korku unsuru olma fonksiyonu görmüştür. Fakat bu hususta da köpeğin yaptığı sadece bir katkıdır, çünkü Kur'an-ı Kerim, asıl korkutucu unsur olarak yine Ashab-ı Kehf'in görüntüsünü zikretmektedir.

Bediüzzaman, ekonomiden söz ederken, insanı bir şehre veya saraya benzetir. Mide, bu sarayın veya şehrin gıda emini gibidir. Dil ise, mideye giren yiyecek ve içeceği kontrol eden kapıcı veya midenin bekçi köpeğidir. Mideye yüz derece kıymetinde bir mal veya hediye vermek gerekirse, kapıcıya veya bekçi köpeğe ancak beş derecelik bahşış yeterlidir. Zevklerini tatmin için kapıcıya veya bekçi köpeğe fazlasını vermek onu baştan çıkarır ve bu da bütün vücudun en nihayet helâkine sebep olabilir.

Tarihin motoru ve asıl aktörleri olarak beyine beyin, kalbe kalb, kola kol, mideye mide, dile dil kadar, Ashab-ı Kehf'e Ashab-ı Kehf, köpeklerine köpek kadar değer verilmeli ve bütün bunlar, konumunu bilmelidir. Köpek kendisini bizzat Ashab-ı Kehf veya insanda dil, kendisini insan şehrinin ekonomik idaresinde mide olarak görür veya onlara sahip olmadıkları payeler verilirse, her şey karışır. a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İslâm dünyası için yeni bir dönem

Ali Ünal 2011.01.31

İslâm dünyası, 20'nci asra büyük ölçüde sömürgeler diyarı olarak girmiş de olsa, Osmanlı Devleti, Yılmaz Öztuna'nın değerlendirmesine göre, 1908 yılında hâlâ dünyanın yedinci gücü idi.

Arada yaşanan ve her şeye rağmen Çanakkale savunmasına da, Kurtuluş Savaşı'na da başarıyla sahne olan 15-20 yıllık bir fetret döneminin ardından Türkiye'de bir tarih tasfiyesine girilirken, aynı tarihin zamanla bütün dünyayı şekillendirecek tohumları da yine Türkiye toprağına düşüyordu. Çünkü bu tarihin motoru olan İslâm, hiçbir zaman zihinlerde ve kalblerde mağlûp edilemezdi ve mağlûbiyet kabûl etmezdi. Sadece, müntesipleri ellerini ondan gevşettikleri için Cenab-ı Allah (cc), kendilerine gelsinler diye belli bir süre bâtılı üzerlerine musallat etmişti. Artık, Kur'an'da "Allah'ın günleri" olarak adlandırılan günlerin nihaî ve en önemlilerinden birkaçının içine girilmişti.

1950'lere gelindiğinde "zulümât", yani karanlıklar, İslâm dünyasının üzerinden en azından en kalın tabakalarıyla sıyrılmaya başlamıştı. Doğrudan sömürge olmayan Türkiye'de karanlığın bir başka tabakası sıyrılırken, İslâm dünyasının sömürgeleştirilmiş ülkeleri ise, karanlıkların en koyu tabakasından, yani sömürge olmaktan kurtuluyorlardı. Yaşanan değişim ve dönüşümün zahirî aktörleri olarak bazıları sömürgeci ülkelerin İkinci Dünya Savaşı'nda güç kaybetmesini, NATO'nun demokrasi adına Türkiye'ye yaptığı baskıyı, Türkiye'de DP'yi ve daha başka faktörleri görebilir. Oysa dinamik gücü statik güç belirler ve ona yön verir. Kur'an'da, "Bir millet kendi içindekini değiştirmedikçe Allah da onların durumunu değiştirmez" buyrulur. İşte, Türkiye'de ve İslâm dünyasında tavandaki değişimi zorlayan asıl faktör, tabanda binbir çile, ızdırıp ve fedakârlıklarla gerçekleştirilen hizmetlere Cenab-ı Allah'ın lûtfundan başkası değildi.

İslâm dünyası, artık yeni bir dönemin tam eşiğinde bulunuyor. 1950 yılından bu yana geçen ve âhir zaman adına bir asır kabûl edilen 60 yılın sonunda Türkiye, üzerindeki karanlığın tabakalarından birini daha sıyrıyor

olmanın sarsıntılarına ve gelgitlerine sahne olurken, Müslüman-Arap dünyası ise, Türkiye'nin 1950'de kurtulduğu karanlık tabakasından kurtulmanın sancıları ve depremleri içinde. Tunus'ta ve Mısır'da patlak veren hadiselerin perde gerisi aktörleri bulunabilir. Bir isyan, bir kargaşa niteliğindeki kalkışmalar, pek çok bakımdan tasvip edilmeyebilir. Türkiye'de tabanda yaşanan sistemli, düzenli ve anarşi ve kargaşaya imkân tanımayan değişim ve dönüşüm, bu ülkelerde aynı şekilde cereyan etmemiş ve etmiyor olabilir. Ama her şeye rağmen bir gerçek var ki İslâm dünyası, Türkiye'si ile daha ileri, başka diyarları ile daha geri bir merhalede yeni bir döneme, Allah'ın günlerinin en önemlilerinden birinin daha şafağına uyanıyor.

Kur'an-ı Kerim'de yer yer tekrar edilen ve tam anlaşılamadığı için manâsı tam verilemeyen âyet-i kerimelerde, "Onlar, tuzak kurdular; Allah da, tuzak kurdu. Allah, tuzak kuranların hayırlısıdır" buyrulur. Bu ve benzeri âyetlere, Allah'a tuzak kurma yakıştırılamadığı için, daha çok "Allah da, tuzaklarına mukabele etti" manâsı verilir. Oysa söz konusu âyetlerin ifade ettiği gerçek şudur: Meselâ, Bedir Savaşı, zahiren, şeytanın da tahrikiyle Medine'de mü'minleri yok etmek isteyen Mekke müşriklerinin tuzağıydı. Gerçekte ise Cenab-ı Allah, müşriklerin ana kuvvetini kırmak diliyordu ve dolayısıyla bu savaş, Cenab-ı Allah'ın müşrikler aleyhine bizzat kendi elleriyle kurduğu bir "tuzak"tı. Allah, mukabelede değil, bizzat icraatta bulunandır. Mü'minler, tamamen İslâmî ve müsbet, yani yapıcı, tamir ve ıslah edici çizgide yapmaları gerekeni yaparlarsa, düşmanlarının onlara karşı her tuzağı, Cenab-ı Allah'ın bizzat o düşmanlar aleyhine kendi elleriyle kurduğu tuzaktan ibaret olur. Türkiye'de bilhassa son 10-12 yıldır yaşananlara bir de bu gözle baktığımızda ağızımızdan söz konusu âyet ve "Görelim Mevlâ neyler, neylerse güzel eyler" itirafı dökülmeyecek midir? a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ahmet Altan, gücenme ama!

Ali Ünal 2011.02.07

Geçen hafta ismini ilk kez, ölümü münasebetiyle medyadan duyduğum Defne Joy öldü.

Hadisenin unsurları alkol, eğlence, "aşk, seks, aldatma" ve nihayet ölüm. Aslında bir kısım medya için bir dizi ve ağır olacak ama, en azından on yıl öncesine kadarki Ahmet Altan için de bir roman konusu değil mi?

Ahmet Altan, Defne Joy'un ölümü öncesi haftayı, hükümetin çıkardığı alkol satın alma yaşını sınırlayıcı yönetmelik ve Sayın Başbakan'ın Kars'taki heykelle ilgili sözleri sebebiyle Başbakan'ı ağır, hakaret dolu, tepeden bakıcı üslûpla topa tutmakla geçirdi. Konu alkol olunca, insanı nefsanî özgürlüklerden ibaret gören başka bazı liberallerle, Kemalist rejimi âdeta alkolle özdeşleştiren bazı Kemalistler de ittifakla bu koroya katıldı. Ve Defne Joy'un ölümü üzerine Ahmet Altan bu defa, ateist olmasına veya bilinmesine rağmen haksızca "Tanrı"yı ve kendisine çok da inandığını sanmadığım kaderi suçlayan bir yazı kaleme aldı.

Defne Joy'un ölümü, evet bir kaderdir ve kader de Allah'a aittir ama ne insan Allah'ın elinde O'nun yonttuğu bir taştır, ne Allah insanı yontarken bazen o taşı kırar, ne de kader insafsızdır. Kader, fertlere bakan yönüyle bir "önbilgi"dir. İnsanı bir şey yapmaya veya yapmamaya zorlamaz. Ahmet Altan, iradesiyle yazıp çizer; Defne Joy da iradesiyle alkol aldı; Kerem Altan'ın iradî davetini iradî olarak kabul etti ve kendisini ölüme götüren yolu iradesiyle yürüdü. Kader, hadiselerin sebepleriyle sonuçlarını bir yazar ve bundan dolayı da Cenab-ı Allah, "Şöyle davranırsanız şununla karşılaşsınız!" diye bize bildirir, bildirmekle kalmaz, hakkımızda hayırlı olacak şekilde nasıl davranmamız gerektiğini de bize öğretir. Ve öğrettiği şekilde davranma istikametinde kullanalım

diye bize irade ve akıl vermiştir. Ayrıca, çok defa aleyhimize sonuçlanacak davranışlarımızı da lehimize olarak affederir. Bazen bizi dünyada cezalandırırken de, güzellikten anlamadığımız ve kendimize zarar vermeye devam ettiğimiz için kendimize gelelim diye cezalandırır. Yani Hz. Allah da, kader de, sadece rahmet yüklüdür.

Sayın Altan, kendimize insafsızlık eden ve kendimizin zalimi olan biziz. Bediüzzaman'ın çok güzel bir tesbiti vardır: Hayvanlar, dünyaya hayatları için gerekli bütün bilgiler kendilerine öğretilerek gönderilir ve hemen hayata adapte olurlar. İnsan ise hiçbir şey bilmeden dünyaya gönderilir ve öğrenmeye muhtaçtır; sadece nefis ve bedenden değil, zihin, kalb, ruh, irade ve hislerden de oluşan insan, öğrenerek ve ibadetle eğitilme ve tekâmül etme mevkiinde olan bir varlıktır. O, sadece özgür değil, aynı zamanda sorumludur da; yaratana ve yaşatanı Allah'a, kendisine, yakınlarına, çevresine, bütün insanlığa ve varlığa karşı sorumludur ve bu sorumluluklar, birbirini tamamlar. İnsanın özgürlüğü, nefsanî arzularını belli kriterlere göre sınırlayıp, ruhu faziletlere ve ilmî, ahlâki, manevî kemalâta kamçulamakta yatar. İnsan, özgürlük diye kendi başına bırakılacak bir varlık değildir; tam tersine, nefsanî tatmin özgürlüğünü sınırlama eğitiminden geçmesi gereken bir varlıktır. Ayrıca, sınırsız nefsanî tatmin arayışının zararları asla insanın kendisiyle sınırlı kalmaz. Görmüyor muyuz ki, alkolün sebep olduğu trafik kazalarında, alkolün ve zinanın yol açtığı cinayetlerde kaybettiğimiz insan ve servetin miktarı, terörde kaybettiklerimizden çok fazladır. Fert ve toplum sadece özgürlüklerle değil, özgürlükleri de sınırlayan ve şekillendiren sorumluluklar ve değerlerle inşa edilir ve ayakta kalır.

Defne Joy'un ölümü işte böyle bir mesajdır da. Eğer onun ölümünde bir insafsızlık ve suçlu arayacaksak, sadece onun değil, alkolün, zinanın, nefsanî özgürlükleri tatmin arayışının sebep olduğu on binlerce daha başka ölümde sorumluluk ve insafsızlık oklarını alkol ve seks özgürlüğüne müptelâ kendimize çevirmeli değil miyiz? a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye ve Mısır

Ali Ünal 2011.02.14

Elini İslâm'dan gevşetmesinin cezası olarak 20. asırda İslâm dünyasının başına geçirilen veya geçen zulüm ve/veya karanlığın üç katmanından biri sömürgecilik, ikincisi despotizm olmuştur.

Türkiye, karanlığın birinci katmanını ciddî olarak yaşamamış, ikincisini 1950'de üzerinden sıyırmaya başlamıştır. Bu süreçte "tırnakla kuyu kazma" sabrı, tahammülü ve feraseti içinde en önemli rolü, başta Risale-i Nur ve Fethullah Gülen Hocaefendi olmak üzere, Süleyman Hilmi Tunahan Efendi, Abdülaziz Bekkine-Mehmet Efendi-Esat Efendi veya İskenderpaşa, Mahmut Efendi veya Çarşamba, Sami Efendi veya Erenköy gibi isimlerle anılan hizmetler, Anadolu'da yeşeren mahallî irşad hareketleri ve bazı münevverler oynamıştır. Bu hareketlerin en önemli özelliği, İslâm'ı "din" olarak ele almaları, Türkiye'yi bir "darü'l-hizmet" görüp öncelikle iman, ibadet, ahlâk ve muamelât üzerinde durmaları, siyasete mesafeli kalmaları, "kalb ve kafa" inşası ve izdivacı üzerine oturan yeni bir insan ve nesil yetiştirme hareketleri olmalarıdır. Hepsisi de şayan-ı şükran gayretlerin neticesinde de hizmetleriyle ve icraatlarıyla yüz ağartan dünyaya yayılmış bir eğitim-öğretim hareketi, bir bürokrasi, sıfırdan yükselen ve Türkiye'yi dışa açan Anadolu sermayesi hareketi meydana gelmiştir.

"Mısır, İslâm'ın zekî bir evlâdıdır." Tarihî İslâm ilim hareketinin merkezlerinden olan Mısır, özellikle Memlûklerin sonlarında Zehebî, Irakî, İbn Hacer-i Askalânî ve Süyutî gibi bilhassa hadisî zirvelerini yetiştirmiştir. Kavalalı

Mehmet Ali Paşa ile Osmanlı Devleti'nden çeyrek asır önce Batı'ya açılmış, reformlar yapmış, bu arada İngiliz işgali de yaşamıştır. Bütün bu faktörlerin de etkisiyle Mısır, 20. asırda İslâm dünyasına yayılan Neo-Selefi akımın da doğum yeri olmuştur. Bu hususiyeti bir bakıma Mısır için bir avantaj teşkil etmesi gerekirken, Neo-Selefi akımın modernizme varan ölçüde bilimci ve püriten olması, Mısır'daki İslâmî hareket veya halk hareketleri için önemli dezavantajlar ortaya çıkarmıştır. Bir öğretmen ve Hasafiye tarikatına mensup bir ruh insanı da olan Hasan el-Benna gibi son derece karizmatik, muhlis, adanmış bir liderin kurduğu İhvan-ı Müslimîn hareketi, Seyyid Kutup, Abdülkadir Udeh, Mustafa Sibaî, Said Havva gibi zirve şahsiyetler yetiştirip, bunlarla da temsil edilmiş olmasına rağmen, nihayetinde Türkiye'de sözü geçen hareketlerin oluşturduğu zemin ve neticeyi aynı şekilde oluşturmamıştır. Bunun da en önemli sebebi, bu hareket hakkında 1980'de çok güzel bir değerlendirme yazısı kaleme alan Hamid Algar'a göre, hareketin İsrail-Filistin meselesi sebebiyle 1947 gibi çok erken bir tarihte siyasete açılması, bu sebeple içine Nasır gibilerin de girmesi ve bilhassa Hasan el-Benna'dan sonra hareketin Tasavvuf'a da soğuk durmasıyla "dinî" olmaktan "siyasî" bir hareket olmaya doğru kaymasıdır.

Mısır'ın yakın geleceği hakkında şimdiden kesin konuşmak zor olmakla birlikte, İslâm'ın bu "zekî evlâdı", elbette tarihte oynadığı ilim merkezi olma rolünü istikbalde yine oynayacaktır. Üzerindeki ikinci karanlık katmanını da sıyırmaya başlayan bu kardeş ülkenin özellikle Müslüman önde gelenleri, Türkiye tecrübesini çok iyi etüt etmelidirler. Çünkü bu tecrübe, son bir asırdır Mısır'dakinden çok daha çetin, çok daha zorlu ve çok daha kaygan bir yolda yürümenin adıdır. Mısır, son bir asırdır yabancı işgalini her yerde çabuk bertaraf eden Müslümanların daha sonra kendileri olabilmede neden hep başarısızlığa uğradıklarını da iyi etüt etmelidir. Ekonomide söz sahibi bir Müslüman sermaye ve halkın içinden çıkıp yetişmiş bir bürokrasi yoksa, Mısır'ın önünde uzun bir yol var demektir. Bu uzun yolda yürürken en önemli yol azığı da basiret, feraset, sabır, samimiyet ve fedakârlık olacaktır. Şiddete asla prim ve içten kundaklanmalara fırsat vermeden yürünmesi gereken bu yolda Türkiye de, herhangi bir komplekse kapılmadan Mısır'a ve benzer diğer ülkelere verebileceği desteği vermeli ve bu ülkeler, daha başka karanlıklara yuvarlanmamalıdır. a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Değerlerimiz bu kadar savunmasız kalmamıştı

Ali Ünal 2011.02.21

Türkiye'de demokratikleşme sahasında en fazla mesafe alındığı son 8-10 yıl, ne yazık ki bir yandan da dinî değerlerimizde 1950'den bu yana en fazla aşınmanın yaşandığı, en temel ahlâkî değerlerin bile savunmasız bırakıldığı yıllar oldu.

En son, Prof. Orhan Çeker Bey'in dekolte kıyafet ve cinsel taciz konusunda belki iyi ifade edilememiş sözleri, hem bu ilim adamımıza hem de değerlerimize karşı medya lincine yol açtı. Bu lincin, en fazla üniversitede porno film çekimini akademik çalışma ve akademik özgürlük sahasına alarak savunan ve taciz de değil tecavüz üzerinden dizi yapıp tecavüzü sermaye olarak kullanan, gazeteyi çıplak kadın üzerinden para kazanılan bir dükkân olarak gören medya gruplarından gelmesi de işin ayrı bir boyutu.

Aşağıda, iki Hristiyan papazının kadın ve giyim konusundaki konuşmalarının özetini bulacaksınız. İlki, 22 Şubat 2009'da Kuzey İrlanda'da bir Presbiteryan Kilisesi'nde yapılan bir konuşma:

"Konumuz, edep ve haya. Bunun erkeklerle de elbette ilgisi olmakla birlikte, asıl ilgi sahası kadınlarımız. Çünkü erkekler, kadınların erkeklerde gördüklerinden daha fazla kadınlarda gördüklerinden etkilenirler. Bakma ile bile erkeklerde cinsel arzu uyanır. Eyüp Kitabı'nda (31:1), 'Gözlerimle anlaşıma yaptım, niye bir kadına bakayım ki?' denir. Zor ve günümüzde hakkında konuşmaktan korkulan bu konu üzerinde kadınlara yüklenmek için değil, tam tersine Hristiyan kadınların onurunu korumak için duruyoruz. Kitab-ı Mukaddes'e baktığımızda örtünmekten maksadın vücudu örtmek olduğunu görürüz. Kadın güzelliği Kitabımızda reddedilmez, mahkûm da edilmez. Fakat uygun bir örtünmekle sergilenmemesi gerekir.

"Nedir uygun örtünme? Meselâ mini etek. Mini etek, 1960'larda toplumumuza girdi. Onu icat eden Mary Quant aynen şöyle diyor: 'Öğleden sonra seksi daha kolay ulaşılabilir kılmak için icat ettim. Mini kıyafetler, erkekleri baştan çıkarmak isteyen kızlar için sembolik manâ taşıyan kıyafetlerdir.' Bundan daha açık bir ifade olur mu? Mini etek, hayasızlık adına ve erkekleri baştan çıkarmak için icat ediliyor. Örtünmede edep ve haya, sadece örtülmesi gereken yerleri örtmekten ibaret değildir. Günahkâr erkekler, yeni günah ve kötülük yolları icat ediyorlar. Meselâ kot pantolonlar. Belden aşağısını tamamen örtse bile örtünme sayılmaz; çünkü vücudun şeklini ortaya koymaktadır. Bazı kadınlar, 'Çekici giyinmeyeceğiz de nasıl koca bulacağız?' diyorlar. Eğer bir erkeğin ilgisi câzip ve müstehcen giyiminize odaklanıyorsa, bu ilgi iki para etmez ve böyle bir kocadan da hayır gelmez. Ayrıca, böyle bir giyim, size hayırlı olacak kocaları da sizden kaçıır."

İkinci konuşma, 27 Kasım 2010 tarihli ve bir Afrika ülkesinden yine bir Hristiyan papaza ait:

"Bu hafta, çok tartışılan bir konu üzerinde duracağız: Kutsal Kitabımızın emrettiği edepli giyinme. 1. Timoteyus 9-10'da şöyle yazar: 'Kadınların da saç örgüleri, altınlar, inciler ya da pahalı giysilerle değil, sade giyimle, edebe uygun ve ölçülü biçimde, Tanrı yolunda yürüdüklerini ileri süren kadınlara yaraşır şekilde giyinip süslenmelerini isterim.' Pek çok kadınlar, kendilerini giyimleriyle tanımlıyorlar. Toplumumuz, gittikçe Tanrı'ya arka dönüyor. İsa, 7. Emr'e atfen 'Size zina etmeyeceksiniz denildiğini duydunuz. Ama ben size diyorum ki, bir kadına şehvetle bakan her adam, yüreğinde o kadınla zina etmiştir.' derken, kadınlarımızın bugün giydikleri ne kadar ürküntü verici! Kadınlar olarak, 'Adam bana şehvetle bakmışsa günah onundur' diyebilirsiniz. Hayır, İsa 'Adam tek başına zina etmiştir' demiyor, 'o kadınla zina etmiştir' diyor; siz de o zinaya ortakısınız. Siz mini etek veya vücut hatlarınızı ortaya koyan kot pantolon veya kısa T-shirtler giyiyorsanız, ben 'ey kadınlar, kendinize gelin!' derim. Müzik endüstrisindeki kadınları taklit ediyorsunuz, ama bunların pek çoğu para ve şöhret için ruhlarını şeytana satmış olanlardır."

M. Ali Birand, ateş saçan bakışlarıyla bir ders de bu papazlara verir herhalde! a.unal@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sebepler ve aldananlar

Ali Ünal 2011.02.28

İslâm-Arap dünyasında birden patlak vermiş görünen hadiseler, çoklarını şaşırtmaya devam ediyor.

Arapça isimleri, onları aslî halleriyle telaffuz edebilmek için kendi dillerinde farklı yazan Batılıların yazdığı şekilde okuyan, meselâ dün İyd Emin (Bayram Emin)'e İdi Amin dedikleri gibi, Hasan el-Benna'yı al-Banna olarak anan "uzman"lar görüş ifade ediyor; peşpeşe gelen "devrim"lerin arkasında ABD mi var, başka beyinler mi var sorusuna cevap arıyor, bu hadiseler nereye gidecek diye dillerini ve ellerini yoruyorlar.

Evet, içinde yaşadığımız hikmet temelli sebepler dünyasında elbette her hadisenin sebebi vardır; fakat hiçbir sebep, neticeyi izaha yetmez. Ayrıca, bütün sebeplerin mutlaka hadisenin tam içinde ve yakınında aranması da gerekmez. Çünkü vücutta olduğu gibi fizikî âlemde de, beşerî hadiseler âleminde de âdeta her şey bir şeyle, bir şey her şeyle alâkalıdır. Bunun yanı sıra, her bir hadise, hikmet yüklüdür; öznesi insanla ve insanın yeryüzündeki misyonuyla olduğu gibi, dünle, bugünle ve yarınla da derinden alâkalıdır.

Sebepleri, neticeleri, manâları ve hikmetleriyle hadiseleri iyi görebilmek için, her şeyi eksiksiz ve hatasız bilen Allah'ın Kelâmı'na, neredeyse dörtte biri kıssalardan oluşan Kur'an-ı Kerim'e baktığımızda karşımıza iki ana gerçek çıkar. Bunlardan biri, insanın yeryüzünün halifesi olması ve bu hilâfet misyonunu kâmil manâda temsil için yeryüzünde her zaman bir insanın veya şahs-ı manevînin bulunmasıdır. Bu sebeptir ki, Kur'an-ı Kerim, bütün hadiseleri, meselâ peygamberler ve Ashab-ı Kehf gibi, peygamber olmasalar da peygamberane bir tavır ortaya koyan bu şahıslar veya şahs-ı manevîler etrafında anlatır. Çünkü bunlar, bir bakıma yeryüzünün ruhudur. Buradan da ortaya çıkmaktadır ki, Cenab-ı Allah (cc), hadiseleri bu şahs-ı manevîlerle, onların temsil ettiği insanın yeryüzündeki varlık misyonu, yani hilâfeti etrafında döndürür, evirir, çevirir. Söz konusu ikinci gerçek ise şudur: Nasıl Cenab-ı Allah Hak ise, yeryüzünde de genellikle hakim olan, bazen gizlense, hattâ silinmiş de görünse haktır. Kur'an-ı Kerim, hakkı, yatağında derinden akan suya, bâtilı bu suyun üstünde oluşan köpüğe benzetir. İnsanların çoğu, bu köpüğe takılır; onun gizlediği hakkı görmez ve hadiseleri de, şahısları da bu köpük etrafında veya içinde değerlendirir. Oysa köpük yok olucu, hak ise kalıcıdır. Cenab-ı Allah, hak kendi yatağında ve geçtiği yerlerde hayata kaynaklık yaparak akıp gidiyorsa, köpüğe farkına varmadan bazen hakkı gizleme gibi bir vazife de gördürür.

Yeryüzünde hilâfet fonksiyonunu tam temsil eden bir şahıs veya şahs-ı manevî varsa, evet, Cenab-ı Allah, hadiseleri onun etrafında döndürür. Meselâ: Allah Rasûlü (sas) ve az sayıdaki ashâbı Mekke'de en ağır işkenceler altında iken, devrin iki süper gücü İran Sasanî İmparatorluğu ile Bizans İmparatorluğu çok çetin bir savaşa girer. Önce Sasanîler Bizans'ı çok ağır bir yenilgiye uğratır ve şimdiki Üsküdar'da Bizans'a ağır şartlarda bir barış anlaşması imzalatır. Fakat bitmiş gibi görünen savaş bitmez ve iki yıl sonra tersine döner. Medine'de Ashâb-ı Kiram'ın düşmanları karşısında kendilerini kartalların, akbabaların önündeki kırıntılar gibi kapıp götürülünecek zayıflıkta ve konumda gördükleri bir sırada Bizans orduları Tebriz'e kadar yürür ve Hudeybiye Anlaşması yılı Sasanîler'e ağır şartlar ihtiva eden bir barış anlaşmasını dikte eder. Bu savaşın elbette zahirî sebepleri vardır. Ama asıl sebebi, İslâm'ın karşısında bu iki gücün de zayıf düşmesi gerektiğidir ve takip eden on yıl içinde Müslümanlar Sasânîler'i tarihe karıştırırken, Yermuk'ta Bizans'a belini bir daha doğrultamayacağı şiddette bir darbe indirirler.

Allah, bir işe hükmetti mi onun sebeplerini de yaratır ve bir "Kün (Ol)!" emriyle o işi yapar. Bunu yaparken de, yeryüzü hilâfetini kâmil manâda temsil eden şahıs veya şahs-ı manevîyi nazara alır. Önemli olan, bu şahs-ı manevînin misyonunu kusursuz yerine getirmeye devam etmesidir.

Not: Muhterem Necmettin Erbakan'a Allah'tan rahmet diler, geride bıraktıklarına taziyelerimizi arz ederim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İslâm'a yaklaşımda yapılan yanlışlar

İslâm'a yaklaşım ve onu değerlendirmede Müslüman aydınlar ve hattâ ilim adamları tarafından da ciddi yanlışlar yapılmakta ve bunun neticesinde çok sayıda İslâm ortaya çıkmakta, hattâ tek bir İslâm'ın olmadığı iddia edilebilmekte ve sanki İslâm meseleler yumağıymış gibi bir imaj ve algı hâsıl olmaktadır.

Söz konusu yanlışların en önemlilerinden biri, İslâm'ı bir teori, bir malûmat ve inceleme malzemesi gibi görmek ve onu kendisinin oluşturmadığı şartlarda ve zeminde teorik tartışma konusu yapmaktır. Dolayısıyla, onun kendine ait bazı hükümleri, sahip oldukları anlamları, muhtevaları, hikmetleri ve illetleriyle kavranamamakta, itiraz ve tartışmalara konu edilmekte, neticede reddedilmekte veya alâkasız yorumlara tâbi tutulmakta, 14 asırdır bu hükümler üzerinde birleşen müctehidler, müfessirler, muhaddisler ve onları uygulayan otoriteler töhmet altına alınabilmektedir.

İslâm, bir teoriler mecmuası değildir; İslâm, pratiktir, aksiyondur, hayatın ta kendisidir. İslâm, tâbi değil, metbû makamındadır. Onun, Fetih Sûresi'nde takdim buyrulduğu üzere, bir ağacın kendi çekirdeğinden çıkıp tedricen kendisi olarak kök salıp gövde çıkarması, dallanıp çiçek ve yaprak açması, nihayet kendi meyvelerini vermesi gibi kendisine has pratiği ve hayata hayat olma yolu vardır. O, çekirdekten meyveye kendi olarak büyürken kendi zeminini ve şartlarını da oluşturur. Dolayısıyla bu ağaç, kendi olarak büyümesinin hangi safhasında ise o ve önceki safhası veya safhalarının unsurlarıyla, ancak meyvelerini de verdiği zaman artık bütün unsurlarıyla ele alınır ve değerlendirilir. Yoksa büyüme sürecinin herhangi bir safhasında sonraki safhalardan ve ağacın bütününden teorik olarak bahsedilemez; bahsedilse, çok defa doğru neticelere varılamaz.

İslâm'ın teorisinin tam ve bu teorinin tarihte bütünüyle yaşanmış olması da, ondan ona ait olmayan zemin ve şartlar temelinde ve bütün unsurlarıyla bahsedilmesine gerekçe teşkil etmez. Kendine has zaman, mekân ve şartları olan ve kendi zemin ve şartlarını oluşturan herhangi bir pratik, daha farklı zaman, mekân ve şartlarda yanlışsız değerlendirilemez. Hattâ bir din, ideoloji veya sistemin farklı zemin ve şartlardaki pratiğinin bu her bir ayrı zemin ve şartta kavranıp değerlendirilmesi arasında bile farklar olacaktır. Meselâ, İslâm'da recm, el kesme ve kısas gibi hadlerin, kölelik, cariyelik gibi müesseselerin, kadınlarla alâkalı bazı farklı hükümlerin Peygamber Efendimiz, Hulefâ-i Raşidîn, Emevîler-Abbâsîler, Selçuklular-Osmanlılar zaman, zemin ve şartlarında, bunların bir defa daha geçerli olacağı zemin ve şartlar hâsıl olcaksa o zemin ve şartlarda ifade ettikleri ve edecekleri manâ, icra ettikleri ve edecekleri tesirler ve kavranılma tarzları, birbirlerinin tıpatıp aynısı olmayacaktır. Bunun yanı sıra âmm-hâs, mutlak-mukayyed, nâsih-mensûh gibi kaideler; kıyas, içtihad, mesalih-i mürsele, sedd-i zerâî gibi prensipler; âyetlerin ve hadislerin farklı zaman, zemin ve şartlara bakan manâ katmanları ve mutlak hakikatlerin yine farklı zaman, zemin ve şartlara yansıyan izafilikleri açısından İslâm'ın özellikle ikinci derecedeki ve içtihadî hükümlerinde değişiklikler olacak, bütün bu hususiyetler, İslâm'ın birinci derecedeki kat'î hükümlerini anlamları, muhtevaları, hikmetleri ve illetleriyle görüp, anlama ve değerlendirmeye de tesir edecektir. Dolayısıyla, bunlar ve benzeri kaide, müessese ve hükümlerin özellikle İslâm'a ait olmayan, İslâm inanç, ibadet, ahlâk ve muamelâtının, İslâm'ın insan, hayat ve dünya görüşünün oluşturmadığı günümüz zemin ve şartlarında ve bu aslî unsurların oluşturmadığı zihinler tarafından muhteva, manâ, hikmet ve illetleriyle tam olarak anlaşılamayacağı ve anlatılamayacağı açıktır.

Evet, bu açık gerçeklere rağmen İslâm'ı, onun özellikle bazı kaide, hüküm ve müesseselerini mevcut zemin ve şartlarda tartışma konusu yapmak, İslâm'a hizmet değildir; gaflettir, işin içinde nefsanîyet varsa, nefsanîyetin derecesi nisbetinde ihanettir.

İslâm'a yaklaşımda dengeyi korumak

Ali Ünal 2011.03.14

Hız. Bediüzzaman, çok önemli bir tesbitte bulunur: "Allah Rasûlü'nün (sas) en büyük bir mucizesi, İlâhî İsimler'in tecellilerini İslâm ile nihaî sınırlarına taşıması ve bu sınırlar içinde dengeyi muhafaza etmesidir."

Kâinat gibi İslâm da, Cenab-ı Allah'ın İsimleri'nin tecellilerinden ibarettir. Peygamber Efendimiz'den önceki peygamberlerin misyonları belli zamanlar ve kavimlerle sınırlı olduğu için mesajları veya Allah'ın Dini'nden temsil ve tebliğle sorumlu bulundukları saha da, İlâhî İsimler'in bütün tecellilerini kapsamaz, misyonlarını sınırlayan zaman, kavim ve şartlar, bazı İsimlerin, dolayısıyla mesajlarında bazı hususların daha çok öne çıkmasını gerektirirdi. İslâm ise İlâhî İsimler'in bütün tecellilerini, dolayısıyla bütün peygamberlerin mesajlarındaki hakikatleri nihaî kapsamlarıyla içine aldığı gibi, Kıyamet'e kadar geçerli bir din olması hasebiyle daha başka hakikatleri de kuşatmıştır. İşte İslâm'a yaklaşım, onu anlama ve uygulamada en önemli ve belki de en zor nokta, evrenselliği, bütün zaman, şartlar ve kişilere hitap edebilirliği içinde, bir diğer ifadeyle, İlâhî İsimler'in ondaki nihaî tecellileri arasındaki dengeyi korumak, hangi zaman ve şartlarda ve hangi kişilere karşı neleri ne ölçüde öne çıkarıp neleri geriye almak gerektiğini bilmek, Muhammedî ruh içinde meselâ bazen Hz. Musa, bazen Hz. İsa, bazen Hz. İbrahim, bazen Hz. Davud, bazen Hz. Süleyman vb. gibi olabilmektir.

İslâm tarihinde itikadî mezheplerin, şariat-tarikat veya fıkıh-tasavvuf, medrese-tekye tartışmalarının, özellikle günümüzde "İslâmî hareket" adına birbiriyle çatışan farklı farklı akımların ortaya çıkmasının, içtihad üzerindeki yersiz ve manâsız münakaşaların, âyetler ve hadisleri âdeta muharebe meydanı yapmanın en önemli bir sebebi, İslâm'a vücut veren İlâhî İsimler'in tecellileri, bir diğer açıdan, Muhammedî ruhun tayfları, Muhammedî güneşin ışığının farklı renkleri olan önceki risaletler arasındaki dengeyi görememek ve muhafaza edememektir. Sözelimi, Zâhir İsmi'nin hükmü Bâtın İsmi'nin hükmüyle, Kadîr İsmi'nin hükmü Hakîm İsmi'nin hükmüyle, Kur'an'da ve Hadis'te apaçık olan İbrahimî ve İsevî tavır Musevî ve Nuhî tavrıla birbirine karıştırılmakta, sınırlı ve hususî gerçekler sahalarından taşırılırken, evrensel gerçeklere sınırlar konabilmektedir.

Meselâ: Geçmişe ve musibetlere kader, geleceğe ve sorumluluklara beşerî irade ve teklif açısından yaklaşmak ve doğrunun bu ikisini de yerine ve zamanına göre kapsaması gerekirken sınırların aşılması, geçmiş ve musibetler gibi gelecek ve sorumluluklara da sadece kader veya sadece insan iradesi açısından yaklaşılması, Cebriye ve Mu'tezile gibi iki bâtil mezhebin doğmasına yol açmıştır. İslâm'da Ehl-i Beyt'in çok önemli yerinin mutlaka kapsamı gerekemeyen siyasî sahaya da taşınması, Şiîliğin temelini oluşturmuştur. Yine meselâ: Mu'tezile, Cenab-ı Allah'a sadece adaleti üzerinden yaklaşmış ve O'na iman ve amel-i salih sahibini Cennet'e, kâfirleri Cehennem'e koyması, affedilmemiş büyük günah sahibi mü'minleri de bu ikisi arasında tutması mecburiyeti yüklemiştir. Oysa Allah (cc), dilediğini dilediği gibi yapan, yaptığından sorumlu olmayan ve mülkü olan bütün kâinatta ve varlıklar üzerinde dilediği şekilde tasarrufta bulunandır. Dolayısıyla O, hiçbir şeye mecbur değildir. Ama O, aynı zamanda Âdil'dir; adaleti, elbette inananla inanmayana, inanıp salih amel işleyenle günaha batmış olana aynı davranmamasını gerektirir. Allah, Âdil olduğu gibi Rahîm'dir de. Böyle olması da, O'nun büyük günah işleyen mü'min kulunu mutlaka Cehennem'e koymasını veya Cennet ile Cehennem arasında tutmasını gerektirmez; Allah, dilerse rahîmiyetiyle tecelli eder ve böyle bir kulunu affedip Cennet'ine koyabilir.

İslâm'ı, Kur'an'ı, Sünnet'i anlamada ve her şart ve zamanda ve her bir kişiye karşı İslâm'a göre davranabilmede en önemli nokta, Allah ma'rifetine sahip olmak ve İslâm'ı teşkil eden bütün İlâhî İsimler'in tecellileri arasındaki dengeyi koruyabilmektir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Cemaat' ve siyaset

Ali Ünal 2011.03.21

Özellikle Ergenekon davasıyla gündemde tutulan konulardan biri, "Cemaat"ın siyasete bulaştığı ve fazla müdahil bulunduğu iddiası.

Tuhaftır ki, geçenlerde "İslâmcılar" olarak nitelendirilebilecek bir dost meclisinde de aynı iddia dile getirildi. "İslâmcılık", İslâm'a daha çok siyaset tabanlı yaklaşan bir hareket olarak bilinir ve Türkiye'de "İslâmcılık" içinde mütalâa edilen kesimler, düne kadar çoğu Müslüman cemaatleri İslâm'ı sadece iman, ibadet ve ahlâktan ibaret bir din olarak görmekle tenkit eder, hattâ onlarda temsil edilir gördükleri İslâm'a "Amerikan İslâm"ı derlerdi. Aynı kesime mensup bazılarının bugün "Cemaat"ı siyasete müdahil olmakla tenkit etmeleri, Cemaat'i "Amerikan İslâmı"nı temsil etmekle suçladıkları dönemde bile içlerinden pek çoğunun çocuklarını "Cemaat"e ait bildikleri okullara ve dersanelere göndermeleri gibi bir çelişkiden ibaret. Çocuklarını iç rahatlığıyla emanet ettikleri "Cemaat"i dün bir şekilde, bugün bir şekilde tenkit etmek, aslında vicdanlarında takdir ettikleri hizmetlere fiilî destek ve katkı verememenin nefsanî bir savunmasından başka bir şey olmasa gerek.

Aynı çelişkiyi bazı liberal ve demokrat kalemlerde de görüyoruz. Ferdin ve sivil toplum kuruluşlarının siyasete mümkün olan en yüksek seviyede katılımını savunan bir akımın mensuplarının tamamen bir sivil kuruluş olan herhangi bir cemaati siyasete müdahil olmakla tenkit etmesi, kanaatimce objektif görünme derdiyle bir doğruyu sonuna kadar savunamama za'fından kaynaklanıyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin her bir ferdi gibi, bürokrasi dışında her bir kuruluş veya teşkilatın da mer'î yasalar çerçevesinde elbette siyasete doğrudan veya dolaylı olarak müdahil olma, etkileme ve yönlendirme hakkı ve hürriyeti vardır. Bu hak ve hürriyeti başka herkese tanıyıp, cemaat mensubu diye bazı fertlere, bazı sivil kuruluşlara tanımamak, haksızlıktan başka ne ifade eder? Bazılarına göre ise "Cemaat" din temelli ve onun lideri gördükleri Hocaefendi bir "din adamı" veya âlimi, dolayısıyla Cemaat siyasete karışmamalı, müdahil olmamalı. Dini siyasete alet etmemek, yani dini kullanarak siyasî çıkar sağlamaya çalışmamak kaydıyla -ki, kimse Hocaefendi'yi de, "Cemaat"i de böyle bir suçlamaya tâbi tutamaz- dindar insanların, hattâ mer'î yasalar çerçevesinde dine hizmet eden sivil kuruluşların, lâik(çi), liberal, demokrat, Kemalist vb. fertler ve sivil kuruluşlara göre siyasete daha az müdahil olmasını gerektiren ne var?

"Cemaat"e yöneltilecek siyasete fazla müdahil olma suçlamasının sebeplerinden bir diğerini, "Cemaat"ın AK Parti'yi desteklediği iddiası oluşturuyor. Bu iddia, özellikle İslâmcı çevrelerde dün "Cemaat"ın ANAP'a, önceki gün AP'ye destek olduğu şeklinde dile getiriliyordu. Yasalar çerçevesinde bir yolda giderken bazı veya çoğu noktalarda bir iktidar veya muhalefet partisiyle ya da bir başka kuruluşla yolunuzun kesiştiği oluyorsa, buna destek denmez ki. Kaldı ki, Cemaat içinde veya dışında herhangi bir vatandaşın veya sivil kuruluşun bir partiye veya onun bazı uygulamalarına destek vermesinin yanlışlık neresinde? "Cemaat"ın bazı bürokratik yapılarda örgütlendiği ve Ergenekon davası ve bu dava çerçevesinde yapılan operasyonları yönlendirdiği ileri sürülüyor.

Resmî veya sivil herhangi bir kuruluştta, herhangi bir yerde cemaatlerin hizmetlerine sempati duyan, hattâ destek veren elbette olacaktır. Ama bunlar, bulundukları mevkiin yasalar çerçevesinde gerektirdiği vazifeleri yapıyorlarsa, bu neden "Cemaat"ın yönlendirmesi olsun? Türkiye'nin Ergenekon gibi yapılardan kurtulmasına liberaller ve demokratlar gibi "Cemaat"e mensup bilinen pek çokları da destek veriyorsa ve bu konuda yapılan operasyonlar da tamamen resmî ise, bu neden "Cemaat"e mal edilsin? Kaldı ki, operasyonları yapan ve Ergenekon davasını bizzat takip eden de yargı; yargının izni ve kararı olmadan hangi bürokrasi böyle bir operasyonu yapabilir?

Objektifliğin de, demokratiğin da, düşünce namusunun da üssü'l-esası tutarlı olmaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni günah çıkarmalara mecbur kalmayacaksak

Ali Ünal 2011.03.28

Türkiye Cumhuriyeti tarihi, bir bakıma, hakim oligarşinin lehinde kullanamayacağını düşündüğü her türlü muhalefete karşı sürekli kuşkuyla hareket ettiği bir tarihtir.

Söz konusu oligarşi, bu tür muhalefeti bazen ön alma adına önce kışkırtıp isyana sevk ederek, bazen de, darbeler öncesinde yaşandığı gibi bizzat komplolar kurarak tenkil etme yoluna gitmiştir. Bu tarih içinde, yazdıkları, konuştukları ve yaptıkları ortada olmasına, hakkında açılan davalardan sürekli beraat etmesine ve bir bakıma fikren yolunu açtığı hizmetler tarihinde hiçbir harekete nasip olmadık bir tarzda farklı inanç, farklı kültür, farklı gelenek, farklı ırk, renk, dilde ve hemen hepsi lâik karakterde 140 kadar ülkede kabul görmüş olmasına rağmen, Fethullah Gülen Hocaefendi de sürekli takip altında tutulmaktan, zaman zaman linçe uğramaktan ve öz vatanının kendisine zindan hale getirilmesinden kurtulamamıştır.

Bu öyle garip bir cilve ki, gerçekleri de tersyüz edip, suçluyu mazlum ve masum, masum ve mazlumu suçlu gösterebiliyor. Hocaefendi'nin ve fikrî yol açıcılığını yaptığı hizmetlerin 28 Şubat sürecinde nasıl bir linçe tâbi tutulduğunu ve aleyhinde nasıl komplolar düzenlendiğini biliyoruz. Faaliyetlerinin yasallığından emin olmadığı için Türkiye'ye dönemeyen ÇEV Başkanı Gülseven Yaşer ve ekibinin yazdırdığı ve kitabın yazımında bizzat kullandığı bir öğrenci tarafından bir TV programında yüzüne çarpılan bir kitap hâlâ hafızalarımızda. AK Parti'nin iktidara gelmesini bir türlü hazmedemeyen askerî bürokrasi içinde bazılarının peşpeşe yaptıkları Sarıkız, Gün Işığı, Eldiven, Balyoz vb. darbe çalışmaları ve hazırlıkları bugün yargıda. Sâbık bir Genelkurmay Başkanı'nın asıl vazifesini bırakıp, Harp Akademisi mezuniyet töreninde yaptığı bir konuşmada sarf ettiği "Ordu olarak cemaatle mücadele etmemek gibi bir lüksümüz olamaz" sözleri kulaklarımızda. Genelkurmay'da yapılan AK Parti'yi, "Cemaat"i, milleti komplolarla bitirme planı yargıda. Bu plan çerçevesinde Erzincan ve çevresinde uygulamaya konulduğu düşünülen komplonun yargı ayağını temsil eden bir savcı, milletvekili seçilmekle kurtulma yolu arıyor.

Dahası, 28 Şubat'ın en önemli ayağını medya oluşturmuştu. 18 Haziran 1999'dan itibaren Fethullah Gülen Hocaefendi'yi darağacına gönderme şehveti içinde linçe tâbi tutan da aynı medya idi ve bu linç, o gün bugündür birtakım karanlık odalarda ve açık köşelerde hâlâ icra ediliyor. Türkiye, Ergenekon davasıyla içinde boğulduğu karanlıktan kurtulmaya çalışırken, karanlık ortamın devam etmesini isteyenler, bir başka atraksiyona girişiyorlar. Fethullah Gülen Hocaefendi ve cemaat, karartma yapma gayesiyle yine perdenin

önüne konuyor. Bir zaman Hürriyet gazetesinde muhabirlik de yapmış olan gazeteci Aytekin Gezici, 21 Eylül 2010'da şunları söylüyordu: "Defalarca yok etme-dağıtma girişimiyle karşı karşıya kalan Gülen cemaatine yönelik yeni bir operasyonun düğmesine basıldığına inanıyorum. Hanefi Avcı, düğmeye basmakla görevlendirilen bir piyon. Maksat, Anayasa referandumunda hayır çıkmasıydı. Bu, olmadı; Avcı'nın bastığı düğmenin devamı olarak yeni adımlar planlanıyor ve 2011 seçimlerinden önce benzer proje bir kitap 'uzun parmaklı bir isim' tarafından hazırlanacak ve Türkiye'nin gündemine gelecektir." (www.birikimhaber.com) Bu proje kitap, seçimler öncesinde hem Ergenekon davasını sulandırma, hem de seçimleri etkileme gayesiyle karanlık odadan çıkmaya hazırlanma merhalesinde yakalanınca, yani Ergenekon'un medya ayağı aralanmaya başlayınca kıyamet koparılıyor. Hayrettir ki, birtakım liberal ve demokrat kalemler de dün yazdıklarından farklı şeyler yazmaya, söylediklerinden farklı şeyler söylemeye başlıyor. Basın özgürlüğü gerekçesiyle, bu ülkenin en açık gerçekleri görmezden gelinebiliyor.

Hanefi Avcı olayı ortada iken, önceki günkü, dünkü yanlışlarınızdan günah çıkarmalarınızın mürekkebi kurumamışken, ileride yeni günah çıkarmalarda bulunmak istemiyorsak lütfen bekleyelim ve görelim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hızır kışasını anlamayan

Ali Ünal 2011.04.04

1980 yılında İsmail Kılıoğlu Bey anlatmıştı: "Bir arkadaşım var. Askerliğini yedek subay olarak bir kurmay subayın yanında yapıyor. Kurmay subayın 'Türkiye'de Dinci Hareketler' isimli bir çalışması var. Subay, bu çalışmasında şu değerlendirmede bulunuyor: "Komünistleri anlıyor ve çözebiliyoruz. Ülkücüleri anlıyor ve çözebiliyoruz. Fakat dincilerin örgütlenme ve haberleşme yapısını hiç anlamıyor ve çözemiyoruz. Bir hadise oluyor, Erzurum'daki dinci ile İstanbul'daki dinci aynı anda aynı tepkiyi veriyor; bu haberleşmeyi anında nasıl sağlıyorlar, bir türlü çözemiyoruz."

Hadiselere sadece zahîrî sebep-sonuç ilişkisi penceresinden, yani materyalist açıdan bakan, dinî aklîliği veya rasyonaliteyi bilemeyen, Din'e ya Hristiyanca veya materyalist bilim açısından yaklaşan insan, İslâm'ı da, Müslüman'ı da, Müslümanların davranışlarındaki maksadı, sebep ve faktörleri de anlayamaz; anlayamayınca herhangi bir hadiseye Erzurum'daki "dinci" ile İstanbul'daki "dinci"nin aynı anda aynı tepkiyi vermesinde bir örgüt yapısı ve örgüt haberleşmesi arar; ortada böyle bir şey olmadığı için aradığını bulamaz; bulamayınca uydurur. İşte, Fethullah Gülen Hocaefendi ve bütün faaliyetleriyle "cemaat", bu anlayamamanın, daha da kötüsü, yanlış anlamamanın ve uydurmanın kurbanıdır.

Kur'an-ı Kerim'de anlatılan Hz. Musa (as) ve Hz. Hızır (as) kıssası, bize Hocaefendi'yi, "cemaat"i ve "cemaat" etrafındaki spekülasyonları anlamamıza ışık tutuyor. Bu kıssada insanlık tarihindeki bütün hadiselerin manâsını, hadiselerdeki hikmetleri, Kader-insan iradesi münasebetini, hiçbir hadisenin başka hadiselerden bağımsız tekil bir hadise olmadığını, konjonktür dediğimiz şeyin aslında Kader-insan iradesi münasebetleri temelinde hadiseler bileşkesi olarak Kader'in örgüsünden ibaret bulunduğunu ve manânın madde üzerindeki hakimiyetini okuruz.

Söz konusu kıssa, Hz. Musa ile Hz. Hızır'ın bir yolculuğunu anlatır. Hz. Musa, insanlık âleminin zahirinde, Hz. Hızır ise bâtınında vazifelidir. Hadiseleri anlamak, zahir ile bâtını birlikte görmeyi gerektirdiği için, Cenab-ı Allah

(cc) bâtında yaptırdığı bu yolculukla Hz. Musa'ya bir bakıma seyr u sülûkünü veya miracını tamamlattır. Bu yolculukta Hz. Hızır, bindikleri gemiyi sağlam gemileri gasbeden kraldan kurtarmak için deler; büyüdüğünde şerli olacak, anne-babasını da yoldan çıkaracak diye bir çocuğu öldürür; yıkılmakta olan bir duvarı doğrultur ve karşılığında ücret almaz. Yapılan bu üç işten birincisi sahibinin izni olmadan yapıldığı için, ikincisi ise mutlak manâda Şeriat'ın zâhir hükümlerine terstir; bu bakımdan Hz. Musa itiraz eder. Önce hemen belirtelim ki, Hz. Hızır, yaptıklarını zâhir veya maddî âlemde yapmamıştır; öyle yapmış olsaydı, Hz. Musa itirazlarında elbette haklı olurdu. Çünkü, meselâ gelecekte şerli biri olacak diye masum bir çocuk öldürülmez. Hz. Hızır, yaptıklarını bâtın, manâ veya sırf Kader âleminde yapmıştır; onları maddî âlemde icra eden ise başkaları olabilir. Yani bir başkası keyfi olarak gemiyi delmiştir veya gemi bir kayaya vurarak delinmiştir. Çocuk zahirde başka bir sebeple ölmüştür. Hz. Hızır, sırf Kader'in elidir, hadiselerdeki manâyı ve asıl hikmeti temsil eder. Onun sırf Kader, bâtın veya manâ âleminde yaptığını, maddî âlemde bir başkası bir başka sebeple icra eder. Kader, hem aslî hem zahirî sebeple neticeye bir bakar; yani sebep ve netice için iki ayrı kader yoktur. Masum çocuk bir sebeple ölür veya onu bir başkası bizzat iradesiyle öldürür; oysa onun ölümüne hükmeden Kader'dir. Fakat Kader hükmünü verirken, onu icra edecek iradeyi de elbette nazara alır. Dolayısıyla kimse yaptığından Kader'i sorumlu tutamaz.

Hocaefendi, bir bakıma manânın, Kader'in elini temsil eder. Manâ hükmünü verdiği zaman, (donmuş) nazik suyun demiri parçaladığı gibi, madde onun önünde duramaz. Her şeye maddî açıdan bakanlar da ortada örgüt arar, "ordu" arar; bulamayınca da uydururlar ve kendilerini mahkûm edecek hata üstüne hata yaparlar; Bahçeli ve diğerleri gibi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dokunan yanıyor, misali Galatasaray!

Ali Ünal 2011.04.11

Bazı mevzulara temas etmek gerçekten zor oluyor. Fethullah Gülen Hocaefendi'nin çok kullandığı bir ifade var: "Aynı memeden süt emmiş olmak."

Meselâ, şöyle yazar o, Kaos ve İnancın Sihirli Dünyası isimli makalesinde: "Bizimle aynı memeden süt emmeyenler, aynı duygu ve düşüncüyü paylaşmayanlar, ne şimdilerde içinde mest u mahmur olduğumuz o lâhûtî derinlikleri, ne de kevserler gibi yudumladığımız zevk u neşveyi duyup anlamaları mümkün değildir." (Sızıntı, sayı 238) Yahya Kemal de, eski musikimizle alâkalı şu güzel tesbitte bulunur: Çok insan anlayamaz eski mûsikîmizden / Ve ondan anlamayan bir şey anlamaz bizden. Aynı memeden süt emmemiş olmanın yanı sıra, her doğru her yerde söylenemiyor da. Bir zaman doktorların da bulunduğu bir mecliste Bediüzzaman'ın Sinekler Risalesi'ni okumuştum da, Risale-i Nur'a aşına doktorlar dahi itiraz etmişlerdi. Mühim bir zata bunu anlattığımda, yine Bediüzzaman'a ait bir tesbiti aktarmıştı: "Bülbülü ahıra koymuşsun. At ahırda, bülbül sarayda gerek."

Öyle anlaşılıyor ki, en az seçimlere kadar "Cemaat" üzerinden büyük spekülasyonlar yapılacak, bazı şeyler devşirmeye ve bu arada "Cemaat" de yıpratılmaya çalışılacak. Bu spekülasyon ve çalışmalarda en fazla

kullanılan ifadelerden biri, "Dokunan yanıyor!" tekerlemesi. Gerçekten ben de, sadece "Cemaat"e değil, fakat dokunulmaması gereken "tel"lere dokunanların yandığına inanıyorum, fakat bu tekerlemeyi kullanıp duranların inandığı gibi değil. Bakın nasıl?

Galatasaray 2007-2008 sezonunda şampiyon olunca da, bir vesileyle daha sonra da yazmıştım. Kamuoyu da biliyor ki, 1997-2000 yıllarının nihayet UEFA Kupası'nı kazanan Galatasaray'ını sırtlayan Hakan Şükür, küçük Hakan, Arif, Emre ve Okan gibi oyuncular, inançlı ve inançlarını yaşamaya çalışan oyunculardı. Özellikle bu oyuncular ve onların takıma kattığı ruh, Galatasaray'ın belli haksızlıklara maruz kaldıktan sonra takıma tekrar gelen Hakan Şükür'le birlikte 2007-2008 sezonunda Alman teknik direktörün ayrılmasına rağmen son beş maçını kazanarak son şampiyonluğuna ulaşmasına sebep oldu. Ne var ki bu oyuncular, Fatih Altaylı'nın da itiraf ettiği gibi, namaz kıldıkları, Türkiye'de İslâmî olan her şeye düşman bir oligarşinin asla hazmedemediği ve görmek istemediği bir futbolcu profili ortaya koydukları için Galatasaray'dan uzaklaştırıldı ve aynı sebeple, bir de Fethullah Gülen Hocaefendi'ye sevgisini açıkça beyan edebildiği için Hakan, 2008'deki başarının ardından, devam edegelen bir haksızlık ve vefasızlıkla yeniden takımdan kopmak zorunda bırakıldı. Yazdıklarım, arşivlerde duruyor. Ersun Yanal, Hakan'ı Millî Takım'a malûm baskılarla almayınca "Ersun Yanal gider, Hakan Millî Takım'da yine oynar" dedim. Fatih Terim'in Hakan Şükür Galatasaray'a imza atacakken son anda vazgeçmesi üzerine, "Bu, Galatasaray'ın çöküşünün başlangıcıdır" dedim. Terim, son defa Millî Takım'ın başına getirilince, "Galatasaray'daki ilk döneminde davrandığı gibi, yani mütevazî ve ağzı dualı davranır, 'imparator' havasına girmezse başarılı olur, yoksa hüsrân!" diye yazdım. Hepsî gerçekleşti. Galatasaray, son iki yıl belki tarihinin en güçlü kadrolarını kurdu ve beş yıl Barcelona'yı çalıştırmış bir teknik direktörü takımın başına getirdi. Yine, Fenerbahçeli yakınlarımların olduğu bir mecliste, "Galatasaray'dan çekinmeyin, Galatasaray en fazla ilk 10'a oynar" dedim. Daha da kötü, düşmemeye oynuyor. Çünkü inanıyorum ki, Adnan Polat da, inancına rağmen, kendisini Galatasaray'ın başına getirenlerin istekleri istikametinde davrandı ve son verilmesi gereken zulme son veremedi. Abdurrahim Albayrak da ihtimal aynı sebeple harcandı.

Türkiye'de İslâm olmasın da ülke bile ne olursa olsun diyen bir zümre var. "Dokunan yanıyor!" diyenler de bunların içinde. Ve bile bile dokunuyor ve yanıyorlar. Ama takım veya parti tutarlığı inançlarının önünde görünen, kaideleriyle İslâm'ı yaşamaya çalışsalar da maneviyata çok inanamayan dostlar da var ki, Şiblî'nin Mansur'a attığı gül gibi, daha çok incitiyorlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Velî ve mütevellî

Ali Ünal 2011.04.18

Velî (veliyy), Kur'an-ı Kerim'de zamanla manâ kaybına uğrayan önemli kavramlardan biridir.

Kavramın tarikat berzahında seyr u sülûk ederek Cenab-ı Allah'ın hususî dostluğunu kazanan kişi manâsı ile sınırlı hale gelmesi, hem Allah dostluğuna uzanan yolun Tasavvuf'a has olduğu yanlışına, hem de bazı zahir ehlinin Tasavvuf mesleğine has velîliği inkârına yol açmıştır.

Velî kelimesinin kökü olan Ve-Lâ fiili, "emre tevellâ", yani yönetme, koruma, öğrenci velîsinin öğrencinin sorumluluğunu yüklenmesi gibi sorumluluğunu üzerine alma, ayrıca, birine çok yakın olma manâlarına gelir. Her halükârda kelime, koruma, gözetme, işlerini ve sorumluluğunu üzerine alma manâsında bir dostluk ifade

eder ve bu manâsıyla İslâm'da, yine Ve-Lâ fiilinden türeyen valiliğin, her kademedede veliyyü'l-emr, yani idareci olmanın, hadis-i şerifte buyurulduğu üzere, "Bir milletin efendisi, ona hizmet edendir." manâsına geldiğini bizzat ortaya koyar.

Evliyâ, velînin çoğuludur. Velî, çoğulu evliyâ ve aynı kelimeyle alâkalı mevlâ, tevliye, tevellâ gibi kelimeler, Kur'an'da genellikle ne kavramın Tasavvuf'taki dar manâsıyla, ne de basitçe dost manâsında kullanılır. Tevhid inancıyla çok yakından alâkalı olan velî mefhumunu Kur'an'daki manâsıyla kavramak için anahtar âyet, Bakara Sûresi 257'nci âyetidir: "Allah, iman etmiş olanların velîsidir; onları karanlıktan nura çıkarır. Küfretilmiş olanlara gelince, onların velîleri Tağut'tur (Allah'a isyanla başka dinler, sistemler icat edip, insanları onlara, dolayısıyla kendilerine itaate zorlayan zorba veya zorbalardır); onları nurdan karanlıklara çıkarırlar..."

Kur'an-ı Kerim'de nur ve zulümât (karanlıklar) karşılaştırması sıkça geçer. Nur, kaynağı Allah ve esasları tarih boyu hep aynı olduğu için Kur'an'da daima tekil, karanlıklar ise, hem çok çeşitli, hem de kaynakları fazla ve çelişkili olduğu için çoğul kullanılır. İsimlerinden biri de Velî (Velîyy) olan Allah (cc), mü'minlerin velîsi, kâfirlerin velîleri tağuttur. Allah'ın mü'minlerin velîsi olması, onları her türlü karanlıktan nura çıkarma, tağutun kâfirlerin velîleri olmaları ise, onları nurdan karanlıklara çıkarmadır. Mü'minlerin temelde velîsi Allah'tır ve Allah'ı velî edinip, başka hiçbir şeyi veya kimseyi velî edinmemek, Tevhid'in gereğidir. Allah, mü'minler üzerindeki velâyetinin bir cephesini sebepler dairesinde yine mü'minler eliyle icra eder. Dolayısıyla mü'minler, mü'minlerin velîleridir ve velîleri olmalıdır. Mü'minlerin birbirlerinin velîleri olmalarının manâsı ise şudur: "Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar, birbirlerinin velîleridirler; ma'rufu emrederler, münkerden nehyederler; namazı kılarlar, zekâtı verirler ve Allah'a ve Rasûlü'ne itaat ederler." (Tevbe Sûresi/9: 71)

Kısaca, velîliğin manâsı, insanlara "Allah'ın gökleri ve yeri aydınlatan nuru"nu taşımak, bu çerçevede bilhassa ma'rufu yayıp münkerden nehyetmek, namazı kılmak, zekâtı vermek, Allah'a ve Rasûlü'ne itaat etmektir. Yani velî olmak, Allah'ın Dini'ne sahip çıkmak demektir. Hz. Hasan Şazelî, bir münacatında "Evliyâullah, Allah'ın (Dini'nin) yardımcısıdır." der. Nitekim Kur'an-ı Kerim de, Allah'a, yani O'nun Dini'ne yardım etmekten söz eder (Muhammed Sûresi/47: 7). Allah'ın Dini'ne yardım etmek, "ensâr" olmaktır ve ensâr, havarî demektir. Hz. İsa, "Allah'a giden yolda ensârım (yardımcılarım) kimdir?" dediği zaman havarîler, Hz. İsa'ya yardımın Allah'a, Dini'ne sahip çıkmak demek olduğunu şuuru içinde, "Biziz Allah'ın (Dini'nin) yardımcısı!" demişlerdir. (Saff Sûresi/61: 14) Bilhassa Âhiret'te korku ve hüzünden emin olacak evliyâullah (Yunus Sûresi/10: 62), öncelikle ensârdır, havarîlerdir, Allah'ın Dini'nin yardımcısıdır.

Evet, velî olmak, Allah'ın Dini'nin yardımcısı, ensâr veya havârî olmak, Allah'ın nurunu insanlara taşımak demektir. Bu, Tasavvufî manâsıyla vilâyeti de kapsar; yani büyük cihadın, nefisle cihadın gerektirdiği donanıma sahip olmayı da gerektirir. Ve Allah'ın Dini'ne omuz veren mütevellî ise, velî olma yolundaki ve cehdindeki kişidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çılgın proje

Ali Ünal 2011.04.25

Sayın Başbakan'ımızın İstanbul'la ilgili "çılgın projesi" çarşambaya kadar meçhulümüz de olsa, sadece İstanbul'un değil, bütün Türkiye'nin bazı "çılgın proje"lere ihtiyacı var.

On asırlık köklü, ebedî değerler sahibi ve manâ yüklü bir medeniyet ve kültürün beşiği olan Türkiye, özellikle Cumhuriyet döneminde başka bir medeniyet ve kültürü zorla transfer etme gibi bir teşebbüsün içine girdi. Hem aslî, hem de dünya hayatına ait dinamikleri itibarıyla zayıflamış da olsa bir kalb ve ruh ikliminden bir nefis iklimine geçme manâsı taşıyan bu teşebbüs, eğer halk tabanında hâlâ yerleşmiş değerlerimize kısmen de olsa sahip çıkılmamış olsaydı, ortaya her türlü değerden, temelden ve manâ köklerinden mahrum bir ucube çıkarır ve Türkiye, sürekli olarak bambaşka bir kaostan ve anafurun içinde çırpınır dururdu. Medeniyet değerlerimizin halk tabanında belli ölçülerde korunması ülkemizin tam bir kaos ve anafora sürüklenmesine mâni olmuşsa da, yine de ortada belli oranda meshe uğramış, kendi olmaktan belki nisbetlerde çıkmış ve yeni ve bütün bir kimlik de kazanamamış bir ülkemiz ve insanımız var.

Bugün İstanbul sokaklarında, başıboş köpeklerle birlikte, "fütüvvet" ruh ve manâsıyla âlakasız, yedikleri kuruyemişler ve içtikleri sigara paket ve izmaritleriyle yerleri, akort görmemiş sesleriyle mahalleleri kirleten grup grup gençler birikiyor veya dolaşıyor. Günün her saatinde, plansız ve programsız yapılaşmanın neticesi olarak pek sık karşımıza çıkan durak-kırmızı ışık, kırmızı ışık-durak arasında işlemeye çalışan ve birçoğu itibarıyla eğitimden yoksun, kaba ve kural sevmeyen sürücülerle tam bir trafik keşmekeşi; yeni kurulan mahalle ve semtlerde bile zaten dar olan ve uygulanmayan, denetlemesi de olmayan imar neticesinde garajsız evler ve park haline getirilerek daha da daraltılan sokaklar; sokağını, mahallesini evi gibi bilmeyen, belki de evi gibi kullanan ve kirleten aileler; plansız, farklı yüksekliklerde, her türlü estetikten yoksun, tam bir renk kirliliği ve şekil bozukluğu manzarası sergileyen binalar ve bunlardan meydana gelen sokaklar; yeşil alanlarının genişliğiyle övünen belediyelere rağmen bahçesiz, yeşilsiz, birbirine yapışık, ses yalıtımından ve mahremiyetten yoksun, farklı yüksekliklerde ve dörder duvardan ibaret odalarıyla çirkin mi çirkin apartmanlar... Kısaca, insanımızın aşınan ruhunu ve içini yansıtan haliyle karşımızda sanki "şehir çirkinleştirme" uzmanlarının birlikte çalışıp kotardığı bir manzara var. "Millî eğitim" ve kültür politikalarımıza bakan yanları bir yana, bu manzaranın en önemli sebepleri, ruh, manâ ve değerden yoksun, herhangi temel bir hedef ve plana bağlı olduğunu söylemenin de mümkün bulunmadığı bir ekonomik gelişme, şehrin bilinmediği, şehir kültüründen ve hayatından habersiz bir şehirleşme, hiçbir iskân planına dayanmayan kaotik bir göç ve neticede boşalan Anadolu'ya karşılık yığın halinde "kentsel büyüme"dir.

Sayın Başbakan'ımız, ilk iktidar günlerinde İstanbul nüfusunun azaltılacağını ifade ediyordu. Ne var ki, başarılarıyla övünülen TOKİ'nin hizmetleri, mecburen uygulanan ekonomik politikalar ve bitmeyen terör sebebiyle yalnızca İstanbul değil, daha başka bazı "kent"ler de büyüdükçe büyüdü ve Anadolu boşaldı. Marmara'nın doğu istikametteki ucundan güneydoğuda Gaziantep'e kadar, doğuda belki sınıra kadar Türkiye büyük oranda âdeta çöl manzarası arz ediyor. Dolayısıyla, yalnız İstanbul'un değil, bütün Türkiye'nin "çılgın proje"ler isteyen en önemli bir ihtiyacı, düzenli ve planla şehirleşme, gerçek bir şehir kültürü, büyük kentlere göçün durdurulup geri göçün sağlanması, Anadolu'nun iskânı ve çöl olmaktan kurtarılması, bunun için de bir kimlik inşası, dolayısıyla iyi belirlenmiş bir eğitim ve kültür politikası ve yanı sıra, değerlere bağlı bir ekonomik gelişmedir. Belki de Başbakan'ın şimdilik "çılgın proje"si, İstanbul'u, kenarlarında kurulacağını söylediği iki gerçek şehre taşıyıp merkezi rahatlatacak, zamanla tarihî İstanbul'a yeniden vücut verecek, geri göçü sağlayacak bir projedir.

Cennet projesi

Ali Ünal 2011.05.02

Nasıl güç veya zihin ürünü herhangi bir eserde önce gaye, sonra manâ, sonra plan veya proje, sonra da maddî şekil veya cisim geliyor ve bütün bunlar nihayet eser sahibi faile dayanıyorsa, kâinatın varlığında da önce gaye, sonra manâ veya onun manevî varlığı, sonra plan veya onun kaderî varlığı, en nihayet de maddî varlığı gelir ve bütün bunlar gider, onun sonsuz ilim, irade ve kudret sahibi Yaratıcısı'na dayanır.

Madde ise, manâ ile cisim arasında, zaman-mekân içinde şekil alabilen bir unsur olup, manânın dışta cisim halinde ortaya çıkmasına hizmet eder. Mahiyeti tam olarak kavranamadığı için madde, materyalistler tarafından bile farklı yorumlara, çeşitli tariflere mevzu olmuştur ve Müslüman filozoflar, yaratılış hiyerarşisinde onu heyula veya nefs-i kül gibi isimlerle anmışlardır.

İşte, tarihte kıyafetname adında bir ilim dalına kaynaklık da ettiği üzere, insanın fiziği, dış görünüşü, onun temel veya kaderî karakterini ortaya koyar. Bunun yanı sıra, insanın düşünceleri, davranış ve amelleri, inançları veya inançsızlığı, onun bilhassa yüzünde ve ellerinde yansır ve yüzle eller, insanın iç dünyasının aynasıdır. Ayrıca, elbisesinden evine, kullandığı eşyadan tercih ettiği renklere, üslûbundan sözlerine ve hareketlerine hayatının bütün tezahürleri, yine insanın iç dünyasının yansımından ibarettir. Bunun gibi, bir toplumun, bir milletin mimarîsi, edebiyatı, şehirleri, sokakları, evleri, kısaca bütün görünür dünyası, o toplum veya milletin karakterinin, iç dünyasının tam tercümanıdır.

İslâm tarihinde İslâm'ı ilim planında Abbasîler, Selçuklular ve Osmanlılar'dan çok daha ileride temsil etmiş ve Abbasîler döneminde İslâm medeniyeti öncelikle bir ilim ve sonra müesseseseleşmemiş "perakende" manâ medeniyeti olarak kendini göstermişse, ruh ve manâ planında İslâm'ı Sahabe'den sonra en iyi temsil eden Osmanlılar olmuştur. Bunu, bilhassa Osmanlı mimarîsinde, sanatında ve şehirciliğinde görmek mümkündür. Şehir, İslâm literatüründeki adıyla medine, bedeviyetten medeniyete geçmeyi; dilde, kültürde, üslûpta, davranışta, mimarîde, sanatta ve edebiyatta incelmeyi; bütün bunların nefsin değil, kalb ve ruhun tezahürü olmasını temsil eder. Şehrin zirvedeki hali ve şekli de cennettir. Cennet, gizli bahçe demek olup, alabildiğine lâtif, âdeta bir tül gibi, her şeyin sanki manâ ve ruh inceliğinde yaşanıp tezahür ettiği, güvenlik adına hiçbir problemin, en küçük bir tezahüm, yani sıkışıklığın olmadığı, kir, kirlilik ve çirkinlikten eser bulunmayan, insanların birbirlerine daima en güzel sözlerle, selâmla, selâmet, iyilik ve güzellik sözleriyle hitap edip konuştuğu selâm yurdudur. Orada evler, zeminden yüksekte olup, aralarında suların aktığı yemyeşil ağaçlarla kaplı bahçeler içindedir. Aslında Kur'an, Cennet tasvirleriyle bir manâda Cennet ehlini tasvir eder ve bizi dünyada Cennet'e ehil hale gelmeye, Cennet ehli olmaya çağırırken, bize şehirlerimizi nasıl kurmamız gerektiğini, şehirlerimizin "cennetler" gibi olmasını ve bunun nasıl mümkün olacağını da anlatır. Çünkü, Kur'an'da Âhret âlemleriyle alâkalı tasvirler, birer mirsad-ı tefekkürdür, yani Âhret'i dünyadan tahayyül ve tasavvur edebilme rasathanesi, tabir yerindeyse, dünyada Âhret edebiyatıdır. Dolayısıyla, Âhret cennetinin dünyada kurulabilecek halidir ve bu tasvirler, bize dünyamızı şekillendirmemiz adına yol göstericilik yapar.

Millet olarak, özellikle Osmanlılar döneminde bu cenneti kurduk ve asırlarca onda yaşadık. Sonra da iç dünyamızda cennetten cehenneme doğru "evrildiğimiz" için, şehirlerimiz de cehenneme döndü; her yerde bir keşmekeşlik ve çözüm için birine el atıldığında daha başka pek çoğuna kapı açan problemlerin içine

yuvarlandık. O bakımdan, şehirlerimizi, ülkemizi yeniden cennet haline getirecek projelere ihtiyacımız var; bu projeler ve onların gerçekleşmesi de, ancak cennete ehil hale gelme, fert fert cennet ehli olma gayretleriyle birlikte yürüyecektir. Mevcut partiler içinde bunu en iyi anlayacak da herhalde AK Parti olsa gerektir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

12 Haziran seçimlerinin manâsı

Ali Ünal 2011.05.09

Demokrasi, daha da geliştirilebilir bir sistem olmasına ve şüphesiz hak ettiği ve kendisine getirilen onca eleştiriye rağmen, bir bakıma "Nasılsanız öyle idare edirsiniz." hadis-i şerifinde ifadesini bulan değişmez gerçeğin tecelli vasıtası olma özelliğine sahiptir.

Cenab-ı Allah'ın ekstra af, lütuf ve merhameti hariç tutulacak olursa, insanlar, ister fertler olarak, isterse toplumlar olarak niyetlerinin ve bizzat yaptıklarının karşılığını görürler. Bu çerçevede, demokratik sistemin kendilerine tanıdığı rey verme hakkını gerekli bilgi ve şuur içinde kullanarak, seçtiklerini hem denetleyerek, hem koruyarak ve bir yandan haklarını yasalar çerçevesinde savunup, diğer yandan vazifelerini de ihmal etmeyerek onun, yani demokratik sistemin, manâ ve fonksiyonu çerçevesinde işlerliğini de sağlamış ve reylerine de sahip çıkmış olurlar. Aksi halde, sistemden ve işleyişinden şikâyet hakları olmaz.

Türkiye, 12 Haziran'da yeni bir seçime gidiyor ve bu seçim, CHP'nin temsil ettiği şeflik döneminin bitip çok partili sisteme geçilmesi, merhum Turgut Özal'ın Cumhurbaşkanı olarak bu makamı sivilleştirilmesi ve 12 Eylül 2010'da yapılan referandumla birlikte Cumhuriyet tarihimizin en önemli dört siyasî hadisesinden biri olma özelliğine sahiptir. Çünkü Türkiye, her geçen yıl kalın bir kabuğa dönüşen bir cendereye alınmıştı. İnsan ırkının tarih yapan ve medeniyetler kuran birkaç milletinden biri olan ve muhteşem bir geçmişin vârisi bulunan milletimiz, içine kapatıldığı bu cendere içinde hep kendi kendisiyle uğraştırılmış ve sürekli devletin hedefi olmuştur. Bir yandan içeride irtica ve bölücülük gibi iki hayaletle korkutularak, onu o yapan değerler ve bizzat kendisini oluşturan halk kesimleri sebebiyle devletin düşmanlığıyla karşılaşır ve birbirine kırdırılırken, diğer taraftan dışarıda Yunanistan gibi bir zamanlar ilçemiz mesabesindeki ülkelerle rekabete sokulmuş ve küçüklüğe mahkûm edilmiştir. Fakat milletimiz, uğradığı erozyonlara rağmen bu kadar küçülmeyi kabullenememiş, bir taraftan halk tabanında fedakârca hizmetlerle hem kendisini, hem de vârisi bulunduğu ebedî değerleri korumaya alır, hattâ onları yeryüzü sathında temsil gayretleri sergilerken, diğer taraftan, 1950'den itibaren önü defalarca kesilse de hemen her seçimde kendisini küçüklüğe mahkûm edenleri sandığa gömmüş, buna karşılık, sandıkta yenilenler, milletin etrafında ördükleri kabuğu korumakta sürekli direnmişlerdir. Henüz tam manâsıyla kırılmamış bulunan bu direnç ve kabukta ses getiren bir çatlamayı merhum Özal başarmış, fakat Özal, öldürüldüğü şüphesi taşıyan ölümüyle hedefindeki siyasî reformları yapma imkânı bulamamış ve arkasından söz konusu kabuk, daha da kalınlaştırılmaya çalışılmıştır. İşte, Kader'in bir defa daha geleceğin dünyasını inşa ile vazifelendirdiği Türkiye'nin etrafındaki nasır tutmuş kabuğun sözü edilen reformların da yapılmasıyla daha derinden çatlamaya yüz tutması, AK Parti iktidarları döneminde gerçekleşmiştir.

Manâ ve ehemmiyeti ileride çok daha iyi anlaşılacak olan 12 Eylül 2010 referandumunun arkasından yapılacak 12 Haziran seçimleri, belki Cumhuriyet tarihimizin en önemli ve en hayırlı siyasî hadisesi olmaya adaydır. Türkiye'nin etrafına kabuk örenler ve menfaatleri bu kabuğun devamında yatanlar, bu önemin farkında ve

şuurundadırlar. Bundan dolayı da, bir yandan ülkeyi bir şiddet ortamına çekme gayretleriyle, diğer yandan, her şeyden önce kendileriyle gerçekleşmesinin mümkün olmayacağına bizzat kendilerinin ve geçmişlerinin şahit bulunduğu uçuk va'dlere dayalı reklam ve propagandalarla, bir diğer yandan da YGS sınavlarında yaşadığımız türden entrikalar ve krizlerle kabuğu kırdırmamaya çalışmaktadırlar. Bunlara karşılık, sağduyuyu elden bırakmamak, bıkip usanmadan, usulü ve üslûbuyla gerçekleri halka anlatmak, tahriklere prim vermemek ve ülkeyi şiddet ortamına çekilmekten korumak elzem görünmektedir.

Evet, 12 Haziran seçimleri, ülkemiz için bıçak sırtı bir köprü mahiyetindedir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hocaefendi, MHP, Bahçeli ve kaset siyaseti

Ali Ünal 2011.05.16

Sadece Türkiye kamuoyunun değil, artık dünya kamuoyunun tanıdığı Fethullah Gülen Hocaefendi ile Devlet Bahçeli'yi bir terazide tartmak, hem hakikate karşı affedilmez bir cinayet, hem de Hocaefendi'ye hakaret olur.

Bu iki ismi MHP deyince akla gelen "ülkü" temelinde bir teraziye koyacak olsak, bir kefedede Hocaefendi'nin "Türklük âlemi"ne, İslâm ve müsbet milliyetçilik manâsında "Türklük" mefkûresine ve Türkiye'ye hizmetleri; diğer kefedede, içinde en azından "Hira Dağı" kadar İslâm'ın da olduğu MHP "ülkü"süne ve "Türklük âlemi"ne hangi hizmeti yaptığı ve "Türk dünyası"na şöyle göz ucu aşinalığı bile meçhul bir Bahçeli yer alacaktır. MHP tabanını bölmüş, MHP "ülkü"süne hizmet verenleri dışlamış, bu "ülkü"ye en ters uygulamalara imza atmış, 12 Eylül referandumunda CHP, BDP, PKK ile aynı kulvarda hareket ederek, MHP çizgisini âdeta intihara sürüklemiş olan Bahçeli, yanına aldığı bazı isimlerin peşpeşe ortaya çıkan rezaletleri karşısında referandumdaki aynı tavrını sergileyerek, bir defa daha "okyanus ötesi"ne atış yapmakla seradan süreyyaya cife sıçratabileceğini sanmaktadır.

Her insan zahiren kan, kemik ve etten müteşekkildir ama, insanlığıyla, karakteriyle insanlar arasında mağmadan Sidretü'l-Müntehâ'ya, a'lâ-yı ılliyyînden esfel-i sâfilîne kadar mesafeler, dereceler ve derekeler vardır. O bakımdan, sergilediği tavırlarıyla Bahçeli'nin Hocaefendi'yi idrak etmesi mümkün değildir. Evet, ahlâksızlık ahlâksızlıktır, günah günahdır; günahın onu işleyen veya başkaları tarafından fâş edilmesi, günahı işleyeni masum kılmaz. Fakat işlenen bir günahı hem işleyenin, hem başkalarının fâş etmesi de, en az o günah ölçüsünde günahdır. İslâm, günahı modern psikanalizde bir psikoloğa anlatmakla güya rahatlatma veya Hıristiyanlıkta bir papaza açmakla affedilmesini umma gibi bir tavrı da asla tasvip etmez. İslâm, günahı işlemeyi de, fâş etmeyi de yasaklar; insan, günahından dolayı içten pişman olup, onu ancak Allah'a itiraf edebilir ve Allah'tan onun bağışlanmasını diler. Bu bakımdan Hocaefendi, bırakın birisinin hem de yüz kızartıcı bir günahını fâş etmeyi veya fâş ettirmeyi, kendisine birisi vicdanını rahatlatma veya affı için duasını isteme gibi bir sebeple bir günahını söyleyecek olsa, onu kat'iyen dinlemez; onu dinlemediği gibi, özellikle bir başkasının giyabında yalnız günahının değil, bir hatasının bile anlatılmasına izin vermez ve "Âhîret'e kimse hakkında menfi bir duygu ile gitmek istemiyorum" diye hatırlatır. Hocaefendi bir taraftan böyle davranırken, diğer yandan,

İslâm başkaları hakkında suizanda bulunmak gibi, hakkımızda başkalarını suizana sevk edecek davranışlarda bulunmayı da yasakladığı için, dinlenme tehlikesi karşısında "yabancı bir kadınla konuşuyor" zannedilebilir veya iftirasına maruz kalabilir diye, mübarek ve yaşlı ablasıyla bile telefonda konuşmaktan kaçınır. Bundan dolayıdır ki, Hocaefendi'yi canından çok seven mübarek ablası, onunla ilgili haberleri ancak onu ziyaret edenlerden alabilmektedir.

Hocaefendi, Bahçeli ve MHP ile uğraşmak gibi kendi adına hiç makuliyeti olmayan bir işe tenezzül de etmez. Fakat uygulamaları ve tercihleriyle en azından MHP "ülkü"sünü intihara sürükleyen Bahçeli, bu intiharı üzerine yükleyeceği birini aradığı gibi, esasen Hocaefendi'ye bilerek düşmanlık etmektedir. Bunun önemli bir sebebi, kendisinden hem birtakım devletlerin, hem Türkiye'deki Ergenekoncu ve statükocu yapının, hem BDP'nin beslendiği ve çözülmesini istemediği "Kürt sorunu"nun, Bahçeli MHP'sinin de âdeta tek sermayesi olmasıdır. Hocaefendi'nin teşvikçisi olduğu hizmetlerin Güneydoğu'da hem bu "sorun"un çözülmesi adına ortaya koyduğu performans, hem de onun istismarı karşısında dikmeye başladığı barikatlar, "sorun"un devamını isteyenler gibi, anlaşılan Bahçeli'yi de ciddî rahatsız etmektedir. Bahçeli'nin CHP ve BDP ile aynı kulvarda politika üretmesi, bunun en açık işaretidir ve Bahçeli, Hocaefendi'ye karşı açılan cephenin silahşörlüğünü yapmaktadır. Ama nafi!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Bir kızarmaz yüz"

Ali Ünal 2011.05.23

Siyaset, özellikle bazılarının elinde ne yazık ki hiç samimiyet taşıyor. Bu bazılarının siyaseti, "Hedefe giden her yol meşrudur." anlayışı içinde yalan, iftira, demagoji, pişkinlik ve çok standartlılık üzerine oturuyor. Bu tür siyasetin asırlık ustalarını bile hem de birkaç ay içinde çoktan geçmiş bir Çilingiroğlu yaşamış bir zaman.

"Gel tartışalım!" diye meydan okurmuş herkese Çilingiroğlu. İmam-ı Şafîî hazretlerinin çok güzel bir sözü vardır: "Âlimlerle girdiğim bütün tartışmaları kazandım; cahillerle girdiğim bütün tartışmaları ise kaybettim. Çünkü cahillerde ne ölçü var, ne de hakikate saygı." Siyaset tarihi, Çilingiroğlu kadar yönlendirilebilen, söylediğinden pek çabuk, hem de yüzseksen derece dönebilen birini görmemiş. Aslında hakkında yazmak da sadece kelâm israfı ama, bir fenomen olmuş bu; ülkesinin en anlı-şanlı, en "köklü" fırkasının başında böyle biriyle aynı iklimi paylaşmak, gerçekten çok ızdırap vericiymiş; halkın önemli bir kısmının böyle birini "lider" olarak kabul etmekte beis görmemesi de, o ülke adına ne acınacak bir halmiş!

Çilingiroğlu'nun en katlanılmaz yanı, konuşurken sürekli onur ve ahlâka vurgu yapmasıymış. Her defasında "Zerre kadar onurun varsa, sende ahlâktan eser varsa!" şeklinde esip gürlermiş. Allah'ım, kurucu bir lider olarak değil, demokratik mücadele vererek de değil, rezil ve onursuz bir skandalla fırkasının başına gelmiş, getirilmiş; önce "Ben istemem!" demiş, hemen arkasından koltuğa hiçbir sıkıntı duymadan oturmuş. Artık o noktadan sonra zerre kadar onur ve ahlâk sahibi olan bir insandan onur ve ahlâk kelimelerini ağzına alması beklenmezmiş ama, "siyaset ustası" Çilingiroğlu, eline tutuşturulan her kâğıda dayanarak sürekli yolsuzluk

edebiyatı üzerine politika yapıyormuş. Ne var ki, başkaları hakkındaki iddialarının hepsi elinde kalıyormuş; hiçbirinin aslı çıkmadığı gibi, hiçbirini yargıya da taşıyamamış. Hakkında yolsuzluk iddiasında bulunduğu kişiler karşısına çıkınca pısıyor, fakat meydanlarda onur ve ahlâktan en ufak bir eser taşımadan tam tersini konuşuyor, iftira bile atıyormuş. Buna karşılık, koltuğuna yolsuz bir şekilde oturması yetmiyormuş gibi, hakkındaki belgeli yolsuzluk ve beceriksizlik iddiaları konusunda da ikna edici bir şey söyleyemiyormuş. Bir sahtekârın sahtekârlığından dolayı büyük büyük sözlerle bir nâzırı suçlama sahtekârlığında bulunuyor, sahtekârlık ortaya çıkınca da yine başkalarına ders vermeye kalkıyormuş. Başkaları hakkındaki iddialarının hepsi gerçeksiz çıkmasına karşılık, iftiraları ve haksız iddiaları sebebiyle bizzat kendisi kaç defa da mahkûm olmuş. Onur ve ahlâkın yanı sıra utanmadan da nasipsiz görünen birinin onur ve ahlâktan bahsetmesi ne kadar da katlanılmaz bir ızdırıp! Gel gör ki, koskoca haber-yayın organlarıyla koskoca bir fırka, böyle birini başında görmekten ve politikalarından hiç hicap duymuyormuş, tam bir tencere-kapak misali yani.

Çilingiroğlu ile tartışmak mümkün değilmiş! Neyi nasıl tartışacakmışsınız ki!? Skandallarla bir fırkanın başkanlık koltuğuna oturtulan, her defasında çok rahat bir şekilde farklı konuşabilen, konuştuklarından rahatlıkla dönebilen, yılanları bile kışkandıracak kıvrımlar yapabilen, yalan söyleyebilen, iftira atabilen, hiçbir gerçek belgeye dayanmadan büyük büyük iddialarda bulunabilen, sokak ve kahve ağzıyla rahatça küfredebilen ve böyle davranmayı onur ve ahlâkıyla bağdaştırabilen, bunları yaparken de yüzünde hiçbir kızarma görülmeyen bir insanla ne tartışılabilirmiş?! Onun için "Soğukkanlı, tartışmada rahat kazanıyor" diyor ve yüzünün kızarmazlığını bir marifet gibi takdim edebiliyorlarmış. Oysa bir büyük şair, böyleleri için şöyle demiş: "Şark'a bakmaz, Garb'ı bilmez, ilimden yok payesi / Bir kızarmaz yüz, bir yaşarmaz göz bütün sermayesi."

Gözlemciler, asırlık ustalarının ve image-makerlarının Çilingiroğlu'na, "Böyle yap! Sürekli at! Muhakkak izi kalır ve nasıl olsa bizim taraf başkalarını okumaz da, dinlemez de!" tavsiyesinde bulunduğu sonucuna varıyormuş.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Samimiyet imtihanı

Ali Ünal 2011.05.30

Bediüzzaman, Meşrutiyet döneminde yayınlanan Münazarat isimli eserinde şöyle der (sadeleştirerek): "Geçim için tabîi, olması gereken ve hayattar yol zanaattir (ve sanayi), ticarettir, ziraattır. Tabîi olmayan yol ise memuriyettir ve kamuda idareciliktir. Bence, memurluk ve idareciliği geçim kaynağı edinenler, bir nev'i cerrar (üzerine düşen vazifeyi menfaat kaynağı edinen), âciz ve dilencilerdir. Bence, memuriyet ve idareciliğe giren, yalnızca ülkeye ve millete hizmet için girmelidir."

Bu eserini 45 yıl sonra gözden geçiren Bediüzzaman, artık Cumhuriyet döneminde devletçi, hattâ karma ekonomi neticesinde bir türlü sanayileşemeyen, ticaret ve zenaatı geliştiremeyen ülkemizde özellikle KİT'ler yoluyla devlet kapısının geçim kapısı haline gelmesi karşısında, biraz hiciv ve mizah da ihtiva eden şöyle bir dipnot düşer: "Ey memurlar! Eski Said'in kırk beş sene evvel söylediği bu sözünden gücenmeyiniz!"

Nasıl, memurluk ve idarecilik temelde ülkeye ve millete, halka, dolayısıyla Hakk'a hizmet kapısı ise, aslında siyaset de bir hizmet kapısıdır ve öyle bilinmelidir. Bundan dolayı, idarecilikte de, devlet idaresi sahası demek olan siyasette de aslanan ve aranması gereken, ehliyettir, liyakattir ve samimiyettir. Bu sebeple, Peygamber Efendimiz (s.a.s.), kendisinden idarecilik talep edenlere onu vermemiş ve "Biz, bunu isteyene değil, lââyık olana

veririz." buyurmuştur. İdareciliği isteyenler içinde Hz. Yusuf (a.s.) gibi tamamıyla Hakk'ın rızasını, ülkenin ve halkın selâmetini ve iyiliğini düşünüp, nefesine en küçük bir pay çıkarmayacak insan sayısı azın azı olduğundan, onu talep etmek İslâmî gelenekte hoş karşılanmamıştır. Ne var ki, demokratik sistemin bir cilvesi olarak, ülke idaresine talip olmanın da ötesinde, bunun mücadelesi veriliyor ve bu mücadele, özellikle demokratik ahlâkın, iş, muamele ve mübaşeret ahlâkının gelişmediği ve değerler anarşisinin yaşandığı ülkemizde çok çirkin bir zeminde yürüyor ve elbette istisnalar olmakla birlikte yalan, iftira, cerbeze ve kaypaklık üzerine oturuyor. Bundan en fazla rahatsızlık duyanlar, duyması gerekenler, öyle sanıyorum ki, HAS Parti, Saadet Partisi, 1980 öncesinde MHP'nin ana damarını teşkil eden Büyük Birlik Partisi gibi partilerle, ayrıca İslâm hassasiyetli cemaatlerin mensupları olsa gerektir.

Şahsen, şu anda özellikle idarecileri ve seçmenleriyle HAS Parti, SP ve BBP'nin, ayrıca İslâm hassasiyetli cemaatlerin bir samimiyet imtihanından geçtiğine inanıyorum. Bilhassa bu partilerin ve cemaatlerin mensupları, ülkemizin son iki asırdır yaşadığı süreci ve bu süreçte bu milletin nelere maruz kaldığını, bu arada, 1950 öncesi tek parti, yani CHP idaresinin de, 27 Mayıs'ın da, 12 Mart'ın da, 12 Eylül'ün de, 28 Şubat'ın da, 27 Nisan'ın da mağdurları olarak, bunların manâ ve mahiyetini çok iyi bilirler. Bilhassa adı geçen parti ve cemaatlerin tabanlarının çektikleri çileler neticesinde bir yerlere gelen ülkemiz, ne yazık ki bir cepheleşmenin içine girmiş durumda. Daha önce DP-CHP, sonra AP-CHP şeklinde ortaya çıkan bu cepheleşme, şu anda âdeta "Su akar, yatağını bulur!" sözünde ifade edilen bir nitelik arz ediyor. Yani, dün birbirlerine karşıymış gibi görünen Süleyman Demirel ve CHP, yeni kadrolarıyla bir iç istihaleye uğrayan MHP, asla Kürtleri temsil etmediği gibi, "Kürtlerin haklarını savunmak" gibi bir derdi de olmayan BDP, 27 Mayıs'la başlayan darbeciliğin temsilcisi ve kalesi Ergenekon, hattâ PKK ve onun üst yapılanması olan KCK, var güçleriyle bir saf oluşturmuş bulunuyor. Bu, bir realite ve bunu derken, geçen iki seçimde de reyini boşa kullanmış biri olarak AK Particilik de yapmıyorum.

Bu açık realite karşısında, kendi "doğru ve haklı" görüşleri ne olursa olsun, barajı aşmaları asla mümkün olmayan bilhassa SP, HAS Parti ve BBP ile İslâm hassasiyetli cemaatler, çok açık bir samimiyet imtihanından geçiyorlar. Bir siyaset ve meşrep mücadelesi mi veriyorlar, yoksa gerçekten samimi bir idealin peşinde midirler? Kararı elbette vicdanlarında vereceklerdir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oy kullanırken

Ali Ünal 2011.06.06

12 Eylül 2010 Referandumu'ndan önce bir doktordan bir e-mail aldım.

Doktor, iktidarın doktorlarla ilgili politikalarını eleştiriyor, serbest çalışan kardeşi ayda 10.000 liranın üzerinde kazanırken devlet hastanesinde çalışan kendisinin 7.000 liraya yakın kazanabildiğinden şiddetle şikâyet ediyor ve "Beni serbest çalışan kardeşimden böyle az kazanmaya mahkûm eden bir iktidarın hazırladığı Anayasa değişikliğine nasıl evet derim?" demek istiyordu.

Böyle bir tutum, sadece kanınızı donduruyor. Referandum, iktidarı veya bir partiyi oylamak manâsına gelmiyordu ki, ondan dolayı onun yaptığı bir değişikliğe evet veya hayır densin. Referandum, iktidar politikalarının oylanması değildi ki, yine onun yaptığı anayasa değişikliği benimsensin veya benimsenmesin. Doktorun tavrı, ne yazık ki insanımızın pek çoğunda hakim olan bir anlayışı yansıtıyordu: Bencillik. Bir milletin herhangi bir ferdi kendi menfaatlerini milletin ve ülkenin menfaati içinde değerlendiremiyorsa, o kişi hem millete, hem ülkesine, hem de kendisine açık ihanet içinde demektir. Herkesten önce kendine ihanet içinde demektir, çünkü şahsen lehimize gibi görünen, fakat milletin aleyhine olan her şey, bir gün gelir bizi de vurur. Günü kurtarma düşüncesi ve âcil menfaatimiz neyi gerektiriyorsa ona göre davranma o an lehimize gibi görünebilir. Meselâ, KDV fişi kesmeyip vergi kaçırmakla, kaçak elektrik, gaz ve su kullanmakla kâr ettiğimizi zannederiz. Oysa bütün bunlar ülke ekonomisine zarar olduğu için o zararın muhakkak bizi de etkileyeceği ve etkilediği bir yana, kamu malından da hırsızlık demek olur ki, kamu malından her bir çalma, sadece bugünkü nüfusumuz olan 72 milyonla değil, gelecek bütün nüfuslarla da çarpılarak Âhîret'te karşımıza çıkacaktır. Çok bilmiş bazıları aynı nakaratı tekrarlayabilirler: "İktidardakiler şu kadar çalarken; zenginlerin kasasına şu kadar girerken..." Kimsenin hatası, o hatanın başkaları tarafından da yapılmasına gerekçe olamaz. Yeri gelmişken belirtelim ki, devletin bir zaman Türkçü ırkçılıkla Kürtleri ezmiş olması, Kürtlere de aynı ırkçılık, yani Kürtçülük damarıyla davranma gerekçesi vermez. Ama ne yazık ki Türkçülüğü ırkçılık, kavmiyetçilik diye lânetleyen bazı İslâm hassasiyetli bildiğimiz kesimler ve gruplar, Kürtçülük damarıyla ve intikam duygusuyla davranabilmektedirler. Yoksa CHP ve MHP ile de birlikte hareket etmek demek olan BDP ve PKK ile birlikte hareket etmek, Kürtçülükten ve bir de aşağıda temas edeceğimiz üzere, garaz, rekabet ve inattan başka bir şeyle izah edilemez.

Ülkemizde demokrasi kültürü ve ahlâkı maalesef yerleşmediği için particilik, ayrıca garaz, rekabet ve inat da tavır ve tercihlerimize yön verebiliyor. Bediüzzaman, "İnadın gözü, meleği şeytan görür." der; tabî şeytanı da melek görür. Enaniyetten kaynaklanan particilik, meşrepçilik ve grupçuluk inadı, garaz ve rekabetten, hele bir de cehaletten de beslenince gözleri iyice kör edebiliyor ve acımasız oluyor. Bugün içlerinde elbette iyi niyetli

kişiler bulunmakla birlikte, İslâm hassasiyetli bilinen bazı gruplar, bazı küçük partiler, tutum ve tercihlerini vicdanlarına dayanarak bir de bu noktadan gözden geçirmeleri gerekmez mi?

Tutum, davranış ve tercihlerimizde bir başka büyük hata, gayr-ı memnuniyetten kaynaklanıyor. Eğitimsizlik, daha üst değerlere hizmet etmeyen ekonomik gelişmenin ön plana çıkması ve âdeta tek hedef haline gelmesi, kısmen de yine demokrasi kültür ve ahlâkından mahrumiyet, insanımızı kanaatsizleştiriyor, zenginleştikçe fakirleştiriyor, bencilleştiriyor, her şeyi devletten bekler hale getiriyor, haylazlaştırıyor, kısa yoldan ve zahmetsiz kazanma duygusuna itiyor. Neticede ortaya yığınla gayr-ı memnunlar çıkıyor. Gayr-ı memnunların herhangi bir iktidardan memnun olması düşünülemez ve bunlar, her zaman muhalif tarafın ve her menfaat odağının oyuncuğu ve malzemesi olmaya mahkûmdur.

12 Haziran'da sadece ülkemizin değil, bölgenin, hattâ kısmen dünyanın da geleceğini ve tabîî ki kendi geleceğimizi oylayacağız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kürt'ün ruhu zorla âsî göründü'

Ali Ünal 2011.06.10

- "Ovalar rahat ve rehavet içinde mışıl mışılken zirvelerde boran olur, kar olur." Bizim milletimiz büyük medeniyetler kurmuş ve tarih yapmış zirve milletlerden olduğu için üzerinden kar, tipi ve boran hiç eksik olmamıştır.

Bir zamanlar altın yamaçlarda açan zümrüt ağaçlar, dostların düşmanlarla barışıp gitmesinin de neticesinde hicran kervanına katılmış ve gözyaşına karışıp giden yıllar boyu, bir zamanlar kasideler yazan bir milletin ağzından bu defa mersiyeler dökülmeye başlamış, onun 'haykıran şairler'i yıkılışımıza türküler dökegelmiştir. Temeşvarlı Gazi Âşık Hasan'dan Bayburtlu Zihni'ye, ondan Alvarlı Muhammed Lütfi Efendi'ye ve Mehmet Akif'imize kadar, şairlerimiz hep hicran, hep hicran dile getirir olmuşlardır. Meselâ, "Vîrânelerin yasçısı baykuşlara döndüm / Gördüm de hazânında bu Cennet gibi yurdu" diyen Akif'imizin şu mısraları ne kadar hazindir:

Yıllar geçiyor ki, yâ Muhammed, /?Aylar bize hep Muharrem oldu! /?Akşam ne güneşli bir geceydi... /?Eyvah, o da leyl-i mâtem oldu! /?Âlem bugün üç yüz elli milyon?/ Mazluma yaman bir âlem oldu...

Vatanından cüda düşmüşlüğü'n ızdıraplarıyla inleyen Mevlânâ'nın neyi gibi, yıkılışımızın ve onun ardından millet ruhunun havaya verililişinin hicranına belki en içli gözyaşı dökenlerden biri de Filozof Rıza Tevfik olmuştur. 'Harap Ma'bed' adını verdiği şiirinde hicran gözyaşlarını şöyle akıtır o:

Vardım eşiğine yüzümü sürdüm,

Etrafını bütün dikenler almış;

Ulu mihrabında yazılar gördüm,
Kim bilir, ne mutlu zamandan kalmış!
Batan güneşlerin ölgün nigâhı,
Karartmış bırakmış o kiblegâhı;
Mazlum bir milletin baht-ı siyâhı,
Viran kubbesinde gölgeler salmış...
İslâm'ın bahtiyar bir zamanında
Âb-ı hayât varmış şadırvânında;
Şimdi harâb olan sa'yebânında
Dem çeken kuşların ömrü azalmış.
Âyât-ı hikmet var kitâbesinde,
Bir ders-i ibret var hitabesinde;
Bağ-ı cennet kokan harâbesinde
Tekbir sadâları artık bunalmış.
Hey Rızâ, secdeye baş koy da inle,
Dağlar dile gelsin senin derdinle!
Efsâne söyleyem, ağla, hem dinle:
O şerefli mâzî, meğer masalmış!

Rıza Tevfik, bir yandan böyle ağıtlar yakarken, diğer taraftan, camilere kilit asıldığı, pek çoğunun yıkıldığı, depo yapıldığı, minarelerin lâl ve ebkem hale getirildiği, Kur'ân'ın sesinin, soluğunun kısıldığı, Kur'ân okutmak ve öğretmek isteyenlerin cânî gibi takip edildiği, basında din adına her türlü yayının yasaklandığı CHP tek parti idaresi dönemini idrak edince yaptıkları hataları yiğitçe itiraf etmekte ve şöyle demektedir:

Milliyet davası fiska büründü,
Ridâ-yi diyanet yerde süründü,
Türk'ün ruhu zorla âsi göründü,
Hem Peygamber'ine, hem Allah'ına.

Rıza Nur, "Türk'ün ruhu âsi göründü" derken, tabîi ki Türk kelimesini bir ırk ismi olarak değil, bir milletin, milletimizin ismi olarak kullanıyordu. Zamanla, çok partili hayata geçişimizden sonra pek çok şey tamire uğradı. Fakat şimdi, ülkemiz toprakları içinde İslâm'ı ilk kucaklayan Kürt kardeşlerimizin bölgesinde ve onlara karşı yeni zorlamalar, hem de onların davasını güttüğünü iddia eden bir parti tarafından sahneye konuluyor. İslâm'la hiç alâkası olmayan, hattâ ona düşman, hem Marksist-Leninist, hem Zerdüş, hem başka şey bazıları, bir yandan İslâm'ın kaç rekat olduğunu bile bilmedikleri cuma namazını istismar ederek Kürtler arasında ve milletimiz

içinde bölücülük yapmaya çalışıyor, diğer yandan, acıları bile unutulmaya yüz tutmuş bir faciayı yeniden canlandırarak, Kürtçe ezan gibi cinayetlere imza atabiliyorlar. Rıza Tevfik'in yukarıdaki kıtası, Türk'ün yerine Kürt'ü koyduğumuzda bunlara ne kadar da uyuyor:

Milliyet davası fıska büründü,
Ridâ-yi diyanet yerde süründü,
Kürt'ün ruhu zorla âsi göründü,
Hem Peygamber'ine, hem Allah'ına.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni bir dönemin başlangıcı

Ali Ünal 2011.06.13

Kalb, hem imanın, hem de inkârın merkezidir.

Meleğin ilham kanalı da, şeytanın lümme-i şeytaniye denilen vesvese âleti de kalbde bulunur. İslâm'ın üssü olan Kâbe ile şeytanın, taşlandığı yer olan üssü, birlikte Mekke haremindedir. Yeryüzünde yükseltilelerle çukurlar, birbirine paralel olarak bir aradadır; çukurlar ne kadar derinse, yükseklikler de o ölçüde fazladır. İşte, Türkiye, Selçuklu ve Osmanlı devlet-i âlipleri ile dünyanın kalbi olma mevkiini kazandığından, son on asrı dolduran en çetin mücadeleler büyük oranda bu kalbin bizzat merkezinde veya çevresinde cereyan etmiştir ve etmektedir. Gerek 12 Eylül 2010'daki referandumun, gerekse dün yapılan seçimlerin çok sert bir ortamda geçmesinin altında yatan asıl sebep de budur.

Ülkemizin üç asır önce dönen ve iki asır yıkım istikametinde giden talihi, üç çeyrek asrı aşkın bir süredir yeniden yükselme istikametine dönmüştür. Ne var ki, kendi talihlerini Türkiye'de halka ve onun değerlerine rağmen iktidarda kalmakta gören bir oligarşi ile onun dünya üzerindeki destekçileri, "Türkiye'yi Türklere bırakamayacak bir ülke" olarak görmekte ve ne pahasına olursa olsun onu halk çoğunluğuna bırakmak istememektedirler. Bundandır ki, gerek referandum, gerekse bu seçim âdeta bir ahzab, yani hizipler meydan savaşı niteliğinde cereyan etmiştir.

Seçimden Türkiye için yeni bir dönemin başlangıcını işaretleyecek bir neticenin çıkacağına inanıyorum. Elbette insan iradesini de nazara alan Kader, artık hükmünü vermişse bu hükmün icrasına mâni olmak mümkün değildir. Bundandır ki, nasıl 17'nci asrın sonunda ülkemizin girdiği yıkım süreci durdurulamamışsa, üç çeyrek asrı aşkın bir süredir milletimizin yükselişi istikametinde ilerleyen akış da, bu akış sürekli yokuş çıkma şeklinde olsa da, inşaallah geri çevrilemeyecektir.

Yıkım kolay, yapmak zordur. Bir şeyin varlığı bütün parçalarının belli bir plan ve sisteme göre varlığını gerektirirken, bir şeyin tahribi ve yokluğu bir parçasının yokluğu ile mümkün olabilir. Vücudun sıhhati bütün organlarının, hattâ bütün hücrelerinin sıhhatine bağlı olmasına mukabil, bir hücrenin, bir organın hastalığı, vücudu ölüme götürebilmektedir. Bu sebeple, yıkım istikametindeki akışlar kolay olmasına karşılık, yükselme istikametinde giden ve dolayısıyla sürekli yokuş tırmanan akışlar hiçbir zaman kolay olmaz, olmamıştır ve olmayacaktır.

Yükselme, daima müsbet hareket ister ve yükselişe omuz verenler, hiçbir zaman tahripçiler gibi davranamaz. Onların her yaptığı meşru olmak zorundadır; onlar, kötülüğe kötülükle karşılık veremezler. Tahripçiler hakkı kuvvette görür ve hedef için her yolu meşru addederken, hedefleri tamir ve yükseliş olanlar, kalblerin ve zihinlerin sultanlığını esas alırlar. Dolayısıyla, ülkemizin yeni girdiği bu dönemde, tamir istikametinde davranması gereken iktidarın ilk yapacağı iş, içten istiğfardır. İstiğfar, süreç içinde işlenen günahların affına sebep olacağı gibi, muvaffakiyetleri nefisten bilmeye mâni ve yeni dönemde işlenebilecek hatalar önünde de en önemli settir. İkinci olarak yapılması gereken, ortamı yumuşatmak ve herkese "Bugün kimseye kınama yoktur!" diyerek kucak açmaktır.

Türkiye'de demokratik sistemin işleyişi sürekli kesildiği ve partilerin iktidarı devamlı olamadığı, bir de seçimler 4-5 yılda bir yenilendiği için iktidara gelen partiler, devleti de, bütün artıları, eksileri ve problemleriyle ülkeyi de tanıma fırsatı bulamadan idareye koyulmakta ve kısa, orta ve uzun vadeli planları olmamaktadır. Dolayısıyla, şu anda iktidar partisine geçmişin muhasebesi ve gelecek adına çok ciddi ve kısa, orta, uzun vadeli planlar yapmak düşmektedir. Ayrıca, kendi çıkarlarımızı hiç düşünmeden ehil ve sadece ülkesini düşünen insanlar ve kanaat önderleriyle sürekli istişare içinde olmak, her zaman için hem ülkenin hem de iktidarın lehinedir. Yeni dönem, neden bugüne kadar yokuşa akan tamir ve yükseliş akışının artık rahatladığı ve hızlandığı bir dönem olmasın!?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seçimler ve Güneydoğu

Ali Ünal 2011.06.20

Türkiye'nin birbiriyle bağlantılı iki âcil problemi, Ergenekon'la özdeşleşen gayr-ı hukukî vesayet ve "Kürt sorunu" denilen problemdir.

Bu her iki problemi AK Parti iktidarlarının ne ölçüde idrak ettiği ayrı bir konu. Fakat "Kürt sorunu" denilen problemi, en son Yeni Şafak'ta bir bayan yazarın KCK tutuklamalarını ve güya polis şiddetini BDP'nin yükselmesine sebep olarak göstermesinin de ortaya koyduğu üzere, aynı şekilde düşünen bazı liberal kalemlerle, onların çizgisinde kalem oynatan bazı "İslâmcı" aydınların anlamadıkları ortadadır. Bu kalemler veya aydınlar, geçmiş, bugünü, sosyo-ekonomik yapısı, halkının psikolojisi ve inançlarıyla Güneydoğu'yu ve Kürtleri, iç ve dış bağlantıları ve problem etrafında dünden bugüne olup bitenlerle "Kürt sorunu" denilen sorunu, PKK'yı, BDP'yi ne kadar tanıyorlar, ne kadar araştırdılar, ne sıklıkla bölgeye gidip kimlerle görüşüyorlar, doğrusu merakla değer. Eğer geçen yıl Diyarbakır'ın KCK üyesi bir çöpçünün Belediye Başkanı Baydemir'i tokatladığı şayiası ile çalkalandığını olsun dikkate alsalar, sanırım biraz olsun farklı düşünüp farklı yazabilirlerdi.

Önce şunu kabûl edelim ki, AK Parti'nin 12 Haziran seçimlerinde % 50 oy alması elbette büyük başarıdır. Bu başarının medyada tartışılan görünür ve tartışılmayan görünmez faktörleri var. Fakat AK Parti'nin söz konusu başarısıyla birlikte, bölge olarak Doğu ve Güneydoğu'da da % 50'nin üzerinde oy almış olmasının örtmeyeceği ve örtmemesi gereken bir diğer gerçek daha var ki, "açılım"a ve bölgeye giden hizmetlere rağmen 2007 seçimleriyle karşılaştırıldığında Diyarbakır, Hakkâri ve Şırnak'ta BDP ciddî oranda yükselirken AK Parti ciddî oranda düşmüş ve BDP arayı bir hayli açmış; Mardin, Van ve Batman'da BDP geride iken bu defa AK Parti'yi ciddî denilecek oranda geçmiş, hattâ Mardin'de ikiye katlamış; Siirt, Bitlis ve Ağrı'da önemli atak

yaparak arayı kapatacak noktaya gelmiş ve Bingöl'de ciddî atak yapmıştır. Kısaca BDP, planları istikametinde Güneydoğu'nun tamamından sonra Doğu'nun İran sınırı şeridinde de kuzeye doğru ciddî yol almaktadır. Yeni dönemde AK Parti iktidarının ve Türkiye'nin en önemli ve birbiriyle bağlantılı iki meselesinden biri anayasa değişikliği, diğeri de "Kürt sorunu" denilen problem olmaya devam edecektir.

"Kürt sorunu"nda açılıma ve hizmetlere rağmen BDP'nin yükselişinin devam etmesinin sebepleri ve problemin mahiyeti, bu defa olsun ciddî araştırılmalı, teşhis sağlam konulmalı ve çareler de ona göre üretilmeli, konu üzerinde, sadece bazı aydınlar ve STK'larla değil, özellikle Türkiye'nin ve milletimizin hayrından başka bir şey düşünmeyen kanaat önderleriyle istişareler yapılmalıdır. Meselenin Sayın Mehmet Şimşek'in de görüp itiraf etmek zorunda kaldığı üzere PKK ve BDP tarafından etnik "kimlik" üzerine odaklanması, "açılım"la takip edilen politikaların buna hak verir nitelik arz etmesi, çözümün de burada aranması, "Kürt sorunu" denen problemin gerektiği gibi anlaşılmadığını göstermeye yetiyor. Etnik temelde siyasî bölünmeyi hedefleyen ve adım adım buna giden problemde etnik kimlik ayrışmasını bertaraf edecek dinamikleriniz yoksa, üstüne üstlük, problemi bu temelde kabûl ederek çözmeye çalışırsanız, neticenin aksi yönde çıkması kaçınılmazdır.

Bir yönetim, kabaca hukuk, adalet ve otorite üzerinde yükselir. Türkiye, özellikle Müslüman halk çoğunluğuna ve Kürtlere karşı baştan beri hukuk konusunda sınıfta kalmıştır. Otorite, adaleti kendine göre yontmuş ve hukuku da ona göre uygulamıştır. Bugün bölgede Türkiye Cumhuriyeti hukukuna ve adaletine güven kalmadığı gibi, zulümlerle hatırlanan otoritenin bıraktığı kısmî boşluğu da artık PKK ve KCK doldurmaktadır. PKK, KCK ve BDP'ye karşı olan Kürtler bile, "Devlet bizi PKK sayesinde sayar oldu" demektedir. En azından bu üç temel husus iyi kavranır ve çözüm de başlangıç itibarıyla bu hususlar çerçevesinde düşünülürse doğru bir başlangıç yapılmış olabilir. Yoksa yapılan hizmetler de, açılımlar da tersine işlemeye devam eder.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir yanda Türkçe olimpiyatları, diğer yanda...

Ali Ünal 2011.06.27

Bu, bir ülke değil, bir insanlık tarihi manzarası.

Merhum Necip Fazıl, Sakarya şiirindeki Aziz Nesin'in yanlış anlayıp, "Böyle gitmez!" diye karşıladığı bir mısraında "Aldırma, böyle gelmiş bu dünya, böyle gider." diyordu. Yani, meselâ nasıl günler mahiyetçe birbirinin aynı fakat kimlikçe birbirinden ayrı günlerse, nasıl geçen yılın baharında ağaçlarda açan çiçekler ve yapraklar ile bu yılın baharında aynı ağaçlarda açan çiçekler ve yapraklar mahiyetçe birbirinin aynı ama kimlikçe tamamen farklı, yani ayrı çiçekler ve yapraklar ise, tarih de böyle, aynıyla değil de misliyle tekerrür edip duran hadiseler yumağıdır. Necip Fazıl, "Aldırma, böyle gelmiş bu dünya, böyle gider!" derken bunu kastediyor ve bu dünyanın ahvalini de aynı şiirinde yine bir mısra ile özetleyiveriyordu: "Oluklar çift, birinden nur akar, birinden kir!"

Şu anda dünyaya, bilhassa Türkiye'ye bakanlar farklı bir şey söyleyebilir mi? Bir yanda şu tarihin en muhteşem birkaç medeniyetinden birine merkezlik yapmış ülkede komplolar, şiddet, küfürler, kavgalar, çekişmeler, yobazlık, yozlaşma, ahlâksızlık, diğer yanda, yine bu ülke insanının inancına, gayretine, diğergâmlığına Cenab-ı Allah'ın nisan yağmurlarından daha yoğun rahmetiyle mukabelesinin neticesinde dünyanın her tarafında açan bahar çiçeklerinin salınışı, zemzemesi, demdemesi... Başbakan yardımcımız sayın Bülent Arınç, yine merhum Necip Fazıl'dan naklen aynı fevkalâde yorumu yapmadı mı? (Biraz değiştirerek:) "Bu çocuklar (her yılın baharında) kömür tozlarının üzerine rengârenk çiçekler gibi yağıyor, saksâğınların arasına bülbül gibi düşüyorlar." Meclis Başkanımız sayın Mehmet Ali Şahin de görünen manzarayı çok güzel özetlediler: "Yeni bir dünya kuruluyor."

Kendileri kabûl etmese de, herkesin kabûl ettiği bir gerçek olarak, akranlarının oyunla yorgun düştüğü daha beş yaşında elindeki tesbihin danelerini çevirirken böyle bir dünya nasıl kurulur diye kafa yoran ve ömrü boyunca bu dünyanın rüyasını gören, fikrî, ilmî ve manevî haritasını çizip temelini atan Fethullah Gülen Hocaefendi, yıllar ve yıllar önce, hem bu dünyayı, hem harıl harıl onu kuranları şöyle tasvir ediyordu: Gördüm nurlu geleceği rüyamda bir gece / Işıklar yağıyordu her tarafa sessizce... Âhenkle işleyen bir saat gibiydi işler / Bir bir silinip gitmişti asırlık teşvişler. Herkes biri birine yürekten bakıyordu / Somaki musluklardan kevserler akıyordu. Tertemiz çehreleriyle geçerken kudsîler / Ümitlerimize birer fer salıp geçtiler. Yeni bir dünya kuruyorlardı, harıl harıl / Her taraf gökle yarışır gibi, pırıl pırıl! Geçtikçe tek mil bu şimşek bakışlı yiğitler / Anladım, muştusu verilen zamanmış meğer. Civanlar gördüm yüzlerinde gariplik rengi / Hükmettim ki bunlar, o ilk kudsîlerin dengi. Dolaştım her tarafı usanmadan, bezmeden / Ziyâ içenlere erdim bir kadîm çeşmeden...

"73 yıllık hayatımda iki dakika bile kendim için yaşamadım." demişti bir defasında. Ve sanki maddesiz güneş gibi tecellisine bir ân-ı seyyalede şahit olduğum bir anda da çok derin bir şefkatle, "Her birinizin bir günlük hidayetiniz için günde elli defa ölüp dirilmeye razıyım." demişti. Bu dünyanın sırrı bu iki cümlede yatıyordu: Sadece Allah için ve Hakk'a hizmet halka hizmettir anlayışı ve inancıyla yaşamak. Bunu çokları anlamaz, anladıklarını zannedenler de ancak sözünü eder. Bazıları da vardır ki:

Erzurum'da üniversite öğrenciliğim yıllarında bir profesör, konferansında "Faiz hadleri ne kadar düşükse enflasyon da o kadar düşük demektir." deyince, dinleyicilerden bir öğrenci, "Hocam, o zaman faiz hadlerini sıfırlayıversek!" der. Profesörün cevabı, işte bu bazılarını tarif eder: "Yoksa sen, Erbakancı mısın?" Merhum Erbakan, faizlerin kaldırılmasından yana idi ya.

Keşke bilseler ki, keşke bilsek, Fethullah Gülen Hocaefendi, onlar için de yaşadığı için Fethullah Gülen Hocaefendi'dir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tesbitler, tahliller

Ali Ünal 2011.07.04

CHP ve BDP/PKK, katı ulusalcı-statükocu "eski CHP" döneminde de ayrı değillerdi.

Ne zaman Türkiye'de milletin iktidarı istikametinde bir adım atılacak olsa PKK, bazı ihanetlerin de desteğinde Dağlıca'dan Aktütün'e eylemler ortaya koymuyor muydu? Daha geçen yıl referandumda da ittifak etmediler mi? Türkiye'de statükonun adı olan Ergenekon'un "avukatı" eski ulusalcı CHP ile, kendisini ve 11 milyon vatandaşın reyini iki Ergenekon tutuklusuna feda edecek ve Silivri'yi boşaltmak için Meclis'i hiçe sayacak ölçüde Ergenekon âleti olan yeni CHP arasında fark nerede? Ergenekon-BDP/PKK münasebetini de herhalde yeni keşfediyor değiliz. Malûm Altan Tan, açıklıyordu bunu: "DTP (evvelki BDP -AÜ), PKK'nın kurduğu bir partidir. Kürt meselesi üzerinde askerî bir vesayet kurulmasını istemektedir."

Nasıl CHP ve BDP/PKK hep ortak bir zeminde hareket etmişlerse, statükoya en çok karşı görünen ve tesirlerinin azaldığı veya yeni bir tavır almaları gerektiği zamanlarda "itiraflar"ıyla gündeme oturuveren liberaller de farklı olmadılar. Wolfowitz'in Türkiye'yi paylama ve ona ayar çekme teşebbüsüne nasıl çanak tutmuşlarsa, daha sonra da farklı davranmadılar ve son seçimde reylerini ya CHP'ye veya BDP destekli bağımsızlara verdiler. AK Parti iktidarı, kasıtlı olarak "Kürt sorunu" diye anılan problemin çözümü için giriştiği açılımda bunlara itibar ederek hata yaptı; bu hatanın başına açtıklarını görünce durakladı ama, inşaallah aynı hataları tekrarlamaz.

Bir de, etnik kimlikleri dinlerinin önüne geçen ve başka cemaatlere duydukları kin ve kıskançlıkla hareket ederek statüko ve BDP/PKK çizgisiyle ittifak edebilen Müslüman gruplarla, gündemde hangi akım etkinse İslâm adına ona göre tavır alan, dolayısıyla bir zaman kapitalist, bir zaman sosyalist, şimdi de liberal takılan ve hiçbir zaman kendisi olamamış İslâmcılar var. AK Parti iktidarı, bunları da nazara alırsa sadece kaybeder.

Olup bitenleri gerçeğiyle görüp değerlendirebilen liberal yazarlarımız da var. Fakat Türkiye'de olup bitenlerdeki haricî tesir ve yönlendirmeyi dikkate almıyorlar. Oysa Altan Tan, açıkça ifade ediyor: Maksatları emperyalistlerin çizdikleri sınırları ortadan kaldırmak ve Misak-ı Millî sınırlarına dönmekmiş. Altan Tan milletvekili oluncaya kadar Türkiye'de statükoya ve askerî vesayet sistemine hizmet eden PKK ve onun kurduğu DTP (BDP), demek Altan Tan'ın milletvekili olmasıyla anti-emperyalist bir çizgi takip etmeye başladı ve Misak-ı Millî sınırlarını gerçekleştirme mücadelesi verir oldu. Bunun manâsı şu: Misak-ı Millî sınırları, Musul'u da içine alıyordu. Yani BDP/PKK/KCK, bölgede İslâm dünyasının düşmanlığını üzerine çekerek İsrail'i rahatlatacak ve neticede İsrail'le birleşecek büyük bir Kürt devleti için çalışmaktadır. AK Parti'nin bunu da dikkate alması gerekiyor.

Emre Aköz yazdı: "Kılıçdaroğlu, siyasî mücadeleyle başkanlığa gelmiş ve ekibiyle birlikte parti politikalarını belirleyen 'bildik-tanidik' parti başkanlarından biri değildir. Kemal bey, 'atanmış' bir başkandır. Bir proje olarak koltuğuna oturtuldu ve partisinin izleyeceği politikalar kulağına fısıldanıyor."

Hatip Dicle, milletvekili olamayacağı belli iken BDP tarafından aday yapılıyor ve buna göz yuman YSK, seçimden sonra Dicle'nin milletvekilliğini düşürünce BDP Meclis'i boykot ediyor. CHP, Meclis'e gelemeyebileceklerini Kılıçdaroğlu, Süheyl Batum ve Sezgin Tanrıkulu'nun ağzından seçim döneminde açıkça ifade ettiği iki Ergenekon sanığı salınmadı diye yemin krizi çıkarıyor. Bütün bunlar, Ergenekon-BDP-yeni CHP projesi sahiplerinin planını ortaya koymuyor mu? AK Parti'ye diz çöktürme, Silivri'yi boşaltma, yeni Anayasa'yı önleme ve bölgenin kaynadiğı bir zamanda Türkiye'yi krize sürüklenme. Bu gerçek karşısında AK Parti'ye krizin çözümü için "hukukî (!)" yollar teklif edenler, neticede aynı planın yörüngesine giriyorlar. AK Parti, hem Ergenekon meselesinde, hem de CHP-BDP-PKK-KCK... ittifakı konusunda ne kadar sağlam durursa hem kendisi hem de Türkiye o kadar kazanacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt meselesi nereden nereye?

Ali Ünal 2011.07.11

Önce, konu dışı da olsa, çok tekrarlanan bir hatayı düzeltmek gerekiyor: CHP, Kılıçdaroğlu ile oyunu artırmadı.

2007 seçimlerinde yüzde 20,9 oy alan CHP'nin son seçimlerdeki oyu ise yüzde 5 fazla ile yüzde 25,9. Bu yüzde 5, Kılıçdaroğlu'nun veya "Yeni CHP"nin sağladığı bir artış değil. 2007 seçimlerinde yüzde 5,42 oy alan DP, yüzde 0,5 oyu olan Haydar Baş'ın BTP'si ile son seçimde ittifaka girdi ve birlikte yüzde 0,7 oy aldılar. Demek ki DP'den yüzde 5,2'lik oy ile 2007'de Genç Parti'nin aldığı yüzde 3'lük oyun büyük kısmı CHP'ye gitti. Buna sebep de, AK Parti dışındaki bütün partilerin AK Parti karşısında bir cephe oluşturması ve hem bu sebeple hem de izahı bu yazıda konumuz olmayan başka sebeplerle CHP ile eski merkez sağ partileri olan DP, Genç Parti ve MHP arasında geçişkenliklerin yaşanır olmasıdır. Yani kimse, CHP değişti ve başına Kılıçdaroğlu geldi diye CHP'ye oy vermedi. AK Parti'nin yüzde 3'lük artışı da SP, MHP ve çok azı da DP'den geldi.

Değerlendirme ve tahliller maalesef vakıalar bilinmeden veya nazara alınmadan yapılıyor ve aynı insanlar, her zaman farklı tahlil ve değerlendirmelerle karşımıza çıkabiliyorlar. Ne yazık ki, aynı tavrı Türkiye'nin en önemli meselelerinden olan "Kürt meselesi"nde de görüyoruz.

Şimdi ortada TESEV'in, oyunu kendi açıklamasına göre büyük ihtimal BDP'li bir bağımsız veren Cengiz Çandar tarafından hazırlanmış bir rapor var. Rapor, "Kürt meselesi"nin çözümü için devletin PKK ve Öcalan'la masaya oturması gerektiği sonucuna varıyor; raporun özeti bu.

En az on yıldır "Kürt meselesi" denilen mesele üzerinde çok yazdım ve bu meselenin Kürt meselesi olmadığı, Kürtlere Cumhuriyet tarihi boyunca yapılanı ve bilhassa Güneydoğu'nun durumunu istismarla Türkiye-İran-İrak-Suriye Kürt bölgelerini içine alacak ve özellikle bölge ülkelerinin düşmanlığını üzerine çekerek bölgede İsrail'i rahatlatacak, hattâ sonuçta Büyük İsrail'e katılacak, yani yine Kürtleri ezecek bir devlet kurma hedefinin güdüldüğü üzerinde ısrarla durdum. On yıldır geline süreçte Türkiye'nin Irak'taki kırmızı çizgilerinin bir bir kalmayacağını, önce Kuzey Irak Kürt bölgesi hükümetiyle, sonra da PKK ile masaya oturtulacağını defalarca ifade ettim. Ve, dün "Kürt sorunu siyasallaşmalı, dağdan ovaya inmeli; Kürt siyasal hareketi, PKK ve şiddetle arasına mesafe koymalı" diyenler, bugün terörün Türkiye'yi yendiğini söyleyerek, BDP gibi partilerin PKK'nın partisi olduğunu da kabullenerek, "Kürt siyasal hareketi"ni terörün güdümüne terk ediyor ve Türkiye devletinin teröristlerle masaya oturmasını, yani Türkiye'nin terörün diline teslim olmasını teklif edebiliyor, böylece "Hak kuvvetidir" anlayışıyla teröre hak tanımış oluyorlar ve terörist güce taç giydiriyorlar. Ne yazık ki, yeterli bilgi ile fikir beyanı arasındaki münasebeti hiç düşünmeyen bazı sözümona "muhafazakâr" ve "İslâmci" kalemler veya ağızlar da buna çanak tutabiliyorlar.

Türkiye, PKK terörüne yenilmedi. Terörle mücadeleyi sürekli askere bırakan siyasiler yenildiler ve terörle mücadeleyi hep kendi inisiyatifinde tutan ve en azından "yanlış" diyebileceğimiz uygulamalara imza atan asker,

başarılı olamadı. Ve bugün Türkiye, hem de bölge gücü, dünyanın da hatırı sayılır güçlerinden olduğunu iddia ettiği bir dönemde, hayati bir meselesini, hem de "hür dünya"nın "terörle mücadele" adına ülkeler işgal ettiği, "terör elebaşları"nı öldürmek için başka ülkelerde operasyonlar düzenlediği bir zamanda otuz yıllık terörün başındaki ve kendisine gereken cezayı veremeyeceğimizden kanun değiştirdiğimiz bir adamla görüşerek çözmeye çağrılıyor. Ve bir partinin, terörün başı tarafından, onun direktifleriyle idare edildiği artık açıkça ortaya konuyor ve hiçbir şey olmuyor.

Türkiye, bu çizgide gittikçe ileride hem Güneydoğu'da hem bölgede hem de Türkiye'nin büyük şehirlerinde daha kanlı hadiselerle şahit olacaktır. İlk yapılması gereken, askerin tamamen sahasına çekilmesi ve siyasî otoritenin terörle mücadeleyi askerin uhdesinden tamamen kendi uhdesine almasıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Arap Baharı' nereye?

Ali Ünal 2011.08.08

Dışişleri Bakanımız Sayın Ahmet Davutoğlu'nun "komşularla sıfır problem" ve "stratejik derinlik" temelinde çizdiği dışişleri politikamız, bilhassa Suriye başta olmak üzere Müslüman-Arap dünyası ile bahar yaşıyor gibiyken birden "Arap Baharı"na çarptı.

Bu noktayı ve Müslüman-Arap dünyasında olanları bir el-Cezire görevlisi, birkaç cümle ile şöyle yorumlayıverdi: "Halk temelinde sağlam bir taban edinemediğiniz mevcut hiçbir İslâm ülkesinde siyasîler veya idarecilerle fazla bir yere varamazsınız."

İran "İslâm" devrimi, Ayetullah Humeynî gibi son derece karizmatik, etkili ve dünyada olup bitenlerden haberdar bir âlimin liderliğinde muazzam bir halk hareketi olarak ortaya çıktı. Ne var ki, bir yandan temelde bir azınlık ve sert bir siyasî muhalefet mezhebi olarak Şiiliğe dayandığı, öte yandan, Humeynî'nin liderliğindeki manevî boyuta rağmen Din daha çok sloganları bol siyasî-içtimaî bir ideoloji gibi algılandığı için İslâmî hedeflerini ne ölçüde gerçekleştirebildiği hayli tartışma götürür bir husustur. Devrimin onuncu yılı dolmadan, vefatından sonra Humeynî'nin yerine geçmek üzere veliyy-i fakih olarak seçilmiş bulunan Ayetullah Muntazirî "Dışişlerini masonlardan temizleyemedik." diyerek sisteme eleştiriler getirdiği için hem derhal veliyy-i fakih namzetliğinden azledildi hem de ömrünün geri kalan kısmını gözaltında tamamladı. Ve devrimden bir çeyrek asır sonra dönemin İrşad-ı İslâmî bakanı, "Üniversite gençliğinin yüzde doksanbeşi namaz kılmıyor." özeleştirisinde bulundu. Bu gençlik, devrimden sonra dünyaya gelmiş gençlikti.

Bilhassa Arap dünyasında son bir-iki asırda İslâmî diriliş hareketlerinin genel karakterini daha çok neo-Selefilik veya İslâmcılık olarak nitelenen akım tayin etmiştir. Hamid Algar'ın bir zaman al-Bayan'da bu akım için getirdiği tenkitler şu iki noktada önemlidir: "(1) İslâm'ı manevî ve amelî yanı da olan bir Din olmaktan çok, fikir ağırlıklı ve içtimaî-iktisadî-siyasî bir ideoloji gibi görmüş, öyle ki, İslâm'ın Tevhid gibi temel kavramlarını, Cenab-ı Allah'ın Ulûhiyet ve Rubûbiyeti'ni âdeta sadece siyasî hakimiyetle sınırlamış, zihinlerin ma'rifetle, kalblerin tasdik ve imanla inşasını büyük oranda ihmal etmiştir. İslâm'da içtimaî, iktisadî ve siyasî saha da iman, ibadet, ahlâk ve temel muamelat düsturları üzerine oturduğu ve oturması gerektiği için, doğurduğu hareketler, uzun süreli bir başarı gösterememiş, uzun soluklu olamamışlardır. (2) Kalblerin sarsıldığı, hisler mü'min de olsa zihinlerin kâfir gibi düşündüğü ve imanın hayata tam yön vermediği bir zamanda tamamen "dinî" olması ve

manâ üzerine oturması gereken hareketler içtimaî-iktisadî-siyasî temellere oturtulunca, kendilerine ait düsturları ve kaideleri, dolayısıyla tamamen kendilerine has, yani her bakımdan İslâmî mecrâ olan ve bu mecrâda giden hareketler olamamış, müspet hareket yerine büyük ölçüde muhalefet ve tepki hareketleri olarak kalmaktan kurtulamamışlardır.

Bugün Müslüman-Arap dünyasındaki olup bitenleri İslâmî bir hareket çerçevesinde değerlendirmek mümkün değildir. Ortada yönlendirici İslâmî bir liderlik de yoktur. Fakat bu dünyanın önünde Türkiye, takip edilebilecek bir örnektir. Türkiye, İslâm adına da "Eski hal muhal, ya yeni hal, ya izmihlâl" anlayışına dayalı bir süreçten geçmiştir. Müslüman-Arap dünyası ise henüz İslâmî düşünce ve yönelişte de önceki asırların enkazından kurtulmuş değildir. Enkaz üzerine hiçbir şey bina edilemez. Ama inanıyorum ki, şu anda olup bitenler neticesinde, İslâm dünyasının üzerindeki üç karanlık perdeden ikincisi olan ve Türkiye'de 1946'dan itibaren sıyrılmaya başlayan diktatörlükler sıyrılacaktır. Oluşacak yeni zeminde, sadece müspet hareketi esas alan tamamen dinî bir hizmet ekolünün, yeni bir bürokrasinin, sermaye grubunun, medyanın ve sivil toplum kuruluşlarının teşekkül etmesi şarttır. Yol ve alınması gereken mesafeler uzundur, engeller çoktur. Her şeye rağmen bu dünya, belki bir çeyrek asır sonra Türkiye ile omuz omuza gelebilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ramazan'ı değerlendirmek

Ali Ünal 2011.08.15

Önemli bir gazetenin genel yayın yönetmeni, gazetede din danışmanı bulundurma teklifine sıcak bakmış, İslâm ile ilgili haberlerde dikkatli olacaklarını söylemişti.

Ramazan'ın ilk haftasında malûm medyada Ramazan'la ilgili "asparagas" haberler de görmeyince bu yıl olsun Ramazan'ımız rahat geçecek diye sevinmiştik. Ama Müslümanları, inançlarını, ibadetlerini, yaşayışlarını, ahlâkî düsturlarını, dünya görüşlerini yaralamayı ve tartışma konusu yapmayı sanki vazife edinmişler. Evet, herkes, vazifesini yapıyor ve Âhîret'teki yerini hazırlıyor.

Malûm medya grubuna katkı yapan başka grup medyaları da var. Meselâ, bir kanal, teravihimize "neşter" atıyor. Hasta olunca marangoza, arabalarını tamir için doktora gidiyorlarmış gibi, hadis-i şerife "hikâye anlatma" diyen, fakat yanlısına delil olacağını zannettiği bir hadisi "hani anlatılır ya" diye eksik-yanlış nakletmeye kalkarak Hadis'e sığınan, "Kur'an bilinci" iddiasındaki iki Kur'an cahili, hadis inkârcısı ve bir de Esra Elönü'yle teravihi tartışıyor. Allah'a şükür ki, Süleyman Ateş hoca, doğruları dile getirdi.

Bir de bazı yazarlar, ilâhiyatçı profesörler ve hocalar var. İlim ve içtihad selâhiyetleri kendilerinden menkuldür; 14 asır bütün mezheplerce üzerlerinde ittifak edilmiş, Kur'an, Sünnet ve icma ile sabit dinî kaideleri ve uygulamaları tartışma konusu yapmada birbiriyle yarışıyorlar. Kimisi, Hacc'ı yılın her gününe yaymak için bizzat kendi tabiriyle "öter"; kimisi, buna cevap vereceğim derken Hacc'ı Arafat'ta vakfeden ve Hacc'la ilgili âyetleri "Hacc-ı ekber"den söz eden âyetten ibaret sanarak, Kur'ân'ın Hacc'ı bir güne indirdiğini ileri sürer ve böylece

İmam-ı Azam'dan da üstün olduğunu (!) ispatlar; sonra, "Teravih namazı yoktur." diye ortaya çıkar. Kimisi, abdestte çoraba mesheder; namazın 5 vakit olmadığını iddia edeni de vardır; İslâm'a göre herkesin ekonomik açıdan eşit olması gerektiğini ileri süreni de. Şu ülkede akıl ve "ruh sağlığımız"ı korumanın ve Müslümanlar olarak dinimizi yaşamanın, Ramazan'ımızı iyi değerlendirebilmenin birinci şartı, malûm medyaya ve Cenab-ı Allah'ın kimisini namazdan, kimisini hacdan, kimisini oruçtan, kimisini bir başka ibadetten veya hepsinden mahrum ederek mekrine maruz kıldığı ilâhiyatçılara, hocalara ve yazarlara gözümüzü ve kulağımızı tıkamaktır.

Ramazan, iki, hattâ üç ana hususiyetiyle öne çıkar. İlk olarak, Ramazan, oruç ayıdır. Oruç, sevabına ve mükâfatına âdeta sınır olmayan, Ateş'e karşı perde ve uykuyu ibadete, susmayı tesbihe çeviren ibadettir. Oruç, sadece belirli şehvetlerine karşı direnmekle nefsi terbiye ve ona galip gelme ibadeti değildir; oruç, yalan, giybet, kötü söz, cedel ve öfkeye mağlûbiyet gibi nefsin yeme, içme ve cinsel tatminden daha kolay içine düştüğümüz şehvetlerine karşı da bir mücadeledir. İkinci olarak, Kur'ân'ın inzali, yani izahı burada konumuz olmayan tek bir defada inişi, Ramazan'da olmuştur. Dolayısıyla, mü'min için elbette her ay Kur'ân ayı, her gün Kur'ân günü olmakla birlikte Ramazan, hususî manâda Kur'ân ayıdır. Öyleyse, Kur'ân okumayı artırmak, teravih namazını mümkün olduğunca en azından bir hatimle kılmak, 4'er rek'at sonunda evrad ü ezkâr okumak, dua, bilhassa ümmet-i Muhammed'e (sas) çok dua etmek ve Kur'ân'ı mütalâa etmek, üzerinde çalışmak; gündüz sâim (oruçlu), gece kâim (ibadette) olmak, Ramazan'ı ihya adına çok önemlidir. Ramazan'ın üçüncü ana hususiyeti, içinde kendisinin bulunmadığı bin aydan daha hayırlı olan ve ihya edilebildiğinde mü'mine 80 küsur yıl ibadet etmiş sevabı kazandıran Kadir Gecesi'nin de bu ayda olmasıdır.

Ramazan'la ilgili olarak şu hadis-i şerif de bilhassa önemlidir: "Ramazan'a girip çıktığı halde günahları affedilmemiş olan insanın burnu sürtülsün. Anne ve babasına veya bunlardan birine yetişip de onlar sayesinde Cennet'e giremeyen kimsenin burnu sürtülsün. Ben yanında anıldığım zaman bana salâvat getirmeyen kişinin de burnu sürtülsün." Bu hadis, üzerinde ayrıca durmayı gerektiriyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hangi tahammül?

Ali Ünal 2011.08.22

Amberin Zaman, Galata Kulesi civarında yuvalanan ve alkol alıp, müzik yaptığını iddia eden bir gürühtan dolayı kendi evini terk edip, bir başka semte taşınmak mecburiyetinde kalmış.

Demek ki, rahatsızlık duymuş. Ama her rahatsızlık duyan, rahatsızlık sebebini yerinde bırakıp giderse bu, nereye varır? Fakat ne yazık ki, Türkiye'de bilhassa Sünnî çoğunluk, bu ülkenin en az yüzde yetmişi, miskin bir sindirilmişlik içinde rahatsızlığını bile dile getirmekten çekiniyor. Bir sokağı, bir mahalleyi birkaç yeni yetme, her türlü rahatsız edicilikleriyle teslim alıyor, kimseden ses çıkmıyor. Şoför, otobüste, minibüste sigara içiyor, arabayı dilediği gibi kullanıyor, kimseden "Ne yapıyorsun?" diye bir uyarı gelmiyor. Halkın büyük çoğunluğunun paylaştığı İslâmî inanç, düşünce, dünya görüşü, ahlâk ve hayat tarzına aykırı her düşünce, her inanç, her uygulama, her davranış, ne kadar uç ve birkaç kişi tarafından bile sahiplenilip temsil edilse özgürlük

kapsamına alınıyor; buna karşılık, özellikle İslâm ibadetine, ahlâkına ve hayat tarzına ait herhangi bir düsturu, kaideyi savunmak ise özgürlüklere, "yaşam tarzı"na müdahale olarak derhal mahkûm ediliyor ve medya lincine tâbi tutuluyor. Meselâ, oruca ve oruçluya saygısızlık, özgürlük; saygı beklemek ise özgürlüğe ve "yaşam tarzı"na müdahale. Yatak odasını sokağa, toplu taşıma araçlarına taşımak özgürlük, buna karşı çıkmak ise özgürlüğe ve "yaşam tarzı"na müdahale. Her davranışın bir yeri vardır, zamanı vardır, usulü vardır. Evlerde bile yatak odası ayrıdır, oturma odası ayrıdır. Bir anne-baba bile aynı davranışı evde çocuklarının yanında salonda sergilemez. Öyleyse kimin halkın en az yüzde doksanınin kabûllenemeyeceği bir davranışı onca çocuğun, gencin, yaşlının, kadının, erkeğin, ailenin yanında sergileme ve onları rahatsız etme hakkı olabilir?

Bir ülke, bir millet, ordusuyla, rejimiyle, ekonomisiyle ayakta kalmaz; hepsinden önce değerleriyle ayakta kalır; varlıklar içinde insan olmanın gerektirdiği ahlâkî düsturlarıyla ayakta kalır. Ve her ülkenin, her milletin benimsediği değerler vardır ve kanunlar, anayasalar, bu değerler üzerine oturur. En azından halk çoğunluğunun değerleri üzerine oturmayan kanunlar, ancak zora dayanarak uygulama imkânı bulabilir; bu da, hem kalıcı olmaz hem de kaos ve anarşi doğurur. Değerler, eğitim sistemi ve kanunlar ittifak ettiği zaman zora gerek kalmaz. İşte İslâm, değerleri koruma adına "Emr-i bi'l-ma'ruf, nehy-i ani'l-münker" düsturu getirmiştir ve Kur'an, bunun üzerinde ısrarla durur. Bu düsturu yerine getirmek, İslâm'da farz-ı kifayedir. "İçinizde hayra çağıran, ma'rufu emredip münkerden nehyeden bir topluluk bulunsun." (Âl-i İmran Sûresi/3: 104) Bu topluluk, öncelikle âlimlerdir: "Mürşidleri ve âlimleri, onları büyük günah olan sözler sarf etmekten ve haram yemekten alıkoysalardı! (Ama heyhat!)" (Maide Sûresi/5: 63) Bir ülkede bu görev yapılmazsa herkes sorumlu olur. Devletin lâik olması, bu görevin ifasına mâni değildir. Çünkü halkımız, Müslüman'dır; ayrıca lâik de olsa, İslâmî de olsa, her ülkenin ve devletin elbette korunması gereken değerleri olacaktır ve devlet, halkının da değerlerini koruyacaktır. Bu görevin yerine getirilmemesi, toplumları da, ülkeleri de çökertir. Kur'ân-ı Kerim, bu görev yerine getirilmediği için İsrail Oğulları'nda bir topluluğun helâk edildiğini, helâke sürüklendiğini ve nasıl "insanlıktan çıktıklarını" anlatır (A'râf Sûresi/7: 163-165) Bu görevin ifa edilmemesinin bir toplum için nasıl bir felâket olduğunu anlatır: "İsrail Oğulları'ndan küfre düşenler, Davud'un ve Meryem oğlu İsa'nın diliyle lânetlendiler. Bunun sebebi, onların isyan etmeleri ve sürekli taşkınlıkta bulunup haddi aşmaları idi. Hangi türde çirkin bir fiili işlemeye dursalar, bundan birbirlerini vazgeçirmeye çalışmazlar, bilakis onu işlerlerdi. Ne de kötüydü yapıp durdukları bu şey!" (Maide Sûresi/5: 78-79)

İslâmî ve ahlâkî değerlere savaş açanlar, bir gün onlara en fazla ihtiyaç duyanlar olacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hız. Bediüzzaman'ın az bilinen bir münacaatı

Ali Ünal 2011.08.29

İlâhî! Bana gereken odur ki, dünya da, ukbâ da elimden gitse veya bütün kâinat benim olsa, yine de hiç aldırmamalıyım.

Çünkü Sen, benim Rabbim'sin, Yaratıcım'sın ve İlâhım'sın ya! Ve ben de, Sen'in mahlûkun ve eserimim ya! Nihayetsiz isyanım ve nihayetsiz uzaklığım kereminle aramda bağ bırakmamış olsa da, Sen'inle hâlâ bir bağım ve Sana bağlılığım var: evet, Sen'in mahlûkun ve kulun olmam lisaniyla yalvarıyorum:

Ey Yaradanım, ey Rabbim, ey Rızkımı Veren, ey Mâlikim, ey Beni Şekillendiren, ya İlâhî! Sonsuz Güzel İsimler'in ve İsm-i A'zam'ın hürmetine, baştan sonra hikmet dolu ve doğruyu yanlıştan, hakkı bâtıldan ayıran Kur'ân hürmetine, Habîb-i Ekrem'in hürmetine, Kelâm-ı Kadîm'in hürmetine, Arş-ı A'zam'ın hürmetine, bin kere bin Kul Hüve'llahü Ehad hürmetine Sen'den istiyorum. Ya Allah, ya Rahmân, ya Hannân (yaratıklarını sonsuz şefkatle gözeten), ya Mennân (eşsiz ve sonsuz iyilik sahibi), ya Deyyân (mutlak hâkim; iyiliğin de, affa uğramamış kötülüğün de karşılığını veren)! Bağışla beni ey Ğaffâr (bağışlaması pek bol), ey Settâr (ayıpları örten), ey Tevvâb (tevbeleri cömertçe kabûl eden), ey Vehhâb (karşılıksız ve pek bol veren)! Günahlarımı, hatalarımı affediver ey Vedûd (sonsuzca seven ve sevilen), ey Raûf (acıması ve merhameti pek çok), ey Afûv (günahları, hataları affediveren), ey Ğafûr (günahları, hataları bağışlayan)!

Bana lûtfunla muamelede bulun ya Lâtîf (sonsuz lûtfu sahibi), ya Habîr (her şeyden hakkıyla haberdar), ya Semî' (her şeyi hakkıyla işiten), ya Basîr (her şeyi hakkıyla gören)! Günahlarımdan, hatalarımdan geçiver ya Halîm (cezalandırmada hiç acele etmeyen), ya Alîm (her şeyi hakkıyla bilen), ya Kerîm (keremi, ihsanı sınırsız), ya Rahîm (hususî rahmeti de sonsuz)!

Beni Sırat-ı Müstakîm'e hidayet buyur ya Rabb, ya Samed (Kendisi hiçbir şeye muhtaç olmayıp, her varlık kendisine muhtaç olan), ya Hâdî! Bana karşılıksız cömertlikte bulun ya Bedî' (yaratması da, ihsanı da eşsiz ve örneksiz), ya Bâkî (ezelden ebede kesintisiz var olan), ya Adl (mutlak adalet sahibi, her şeyi tam yerinde ve dengede yapan), ya Hû (ey ancak O, ancak Kendisi olan)!

İman ve Kur'ân'ın nuruyla kalbimi de, kabrimi de aydınlat ya Nûr, ya Hakk, ya Hayy, ya Kayyûm (varlığı hem kendinden hem de kendi kendine ve başka her şeyin varlığı da O'nunla kaim olan), ya Mâlike'l-mülk (mülkün, malikiyetin mutlak sahibi), ey Celâl ve İkrâm Sahibi! Ey öncesi olmayan Evvel, ey sonu olmayan Âhir, ey en görünmezliği içinde en açık Zâhir, ey en açık oluşu içinde en gizli Bâtın, ya Kavîyy, ya Kâdir, ey Mevlâm, ya Ğafir (günahları bağışlayan), ya Erhame'r-Rahimîn (eşsiz ve mukayesesiz rahmet sahibi)! Kur'ân'daki İsm-i A'zam hürmetine, kâinat kitabında en büyük sırrın olan Hz. Muhammed (s.a.s.) hürmetine ne olur, lûtfet, lûtfet de bu Sonsuz Güzel İsimleri'nden kalbime ve kalıbıma, kabirde ruhuma İsm-i A'zam'ın nurlarını yansıtıp yayacak bir pencere aç! Aç da, bu sahife kabrimin tavanı gibi ve bu İsimler hakikat güneşinin şualarını ruhuma yansıtan bir pencere gibi olsun! İlâhî! Diliyor ve dileniyorum ki, ebedî bir dilim bulunsun ve onunla Kıyamet'e kadar İsimleri'nle Sana sesleneyim! Bu nakışları (münacaatı) dilim sustuktan sonra susmaz bir dil olarak benden kabûl buyur!

Allah'ım! Efendimiz Hz. Muhammed'e (s.a.s.) öyle salât ve selâm eyle ki, onunla bizi bütün felâketlerden ve âfetlerden korusun, bütün ihtiyaçlarımızı gider, bizi bütün kötülüklerimizin kirlerinden arındırsın ve bütün günahlarımızı ve hatalarımızı bağışlasın! Ya Allah, ey duaları kabûl buyuran! Hayatım boyunca ve ölümümünden sonra her ânım için benden efendimiz Hz. Muhammed'e (s.a.s.), Âli'ne, Ashâbı'na, Ensârı'na ve tâbilerine milyon kere milyon salât ve selâm eyle. Ve her bir salât, ömrüm boyunca alıp verdiğim âsî nefeslerim adedince artsın! Ve her bir salât hürmetine, ya Erhame'r-Rahimîn, eşsiz ve sonsuz rahmetinle beni bağışla ve bana merhamet et! Âmîn!

Not: Bu münacaat, Kulûbü'd-Dâria'nın yeni baskısında yer alacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Hangi Kur'an' mı?

Ayşe Hür'ün Kur'an'la ilgili Taraf'ta çıkmış yazısını bir internet sitesinde gördüm. Bu ülkede bir kısım medyanın en büyük ayıbı, ülke halkının, yani okuyucusunun dini konusunda kapkaranlık cehalet içinde olması ve bu cehaleti giderici hiçbir adım da atmamasıdır.

Kötü bir oryantalizm talebesi görünen Ayşe Hür, sahası olmayan, çalakalem yazılmış, çelişkiler ve yanlışlarla dolu yazısında, sanki tarihte herhangi bir zaman diliminde birden fazla Kur'an bulunmuş gibi ve İslâm'ın ilk asrından bu yana gelen el yazma Kur'an nüshalarını herhalde ayrı Kur'an zannederek, "Hangi Kur'an?" diye soruyor. Öyleyse şu teklifi yapmak elbette hakkımızdır: Siz ve dayandığınız kaynaklar, Peygamber Efendimiz'den (sas) bu yana okunmuş, çoğaltılmış, üzerinde on üç asırdır yüz binlerce çalışma yapılmış, tefsir yazılmış, günümüze kadar gelmiş ve şu anda da yüz milyonlarca nüshası bulunan Kur'an'dan başka bir Kur'an, 14 asırlık İslâm tarihinin herhangi bir dönemine ait farklı bir Kur'an gösterin, o zaman biz Müslümanlar da "Hangi Kur'an?" sorusuna cevap verelim. Her türlü oryantalist iddiaya rağmen 14 asırdır farklı tek bir Kur'an nüshasının bulunmaması, gösterilememesi, tarihin hiçbir döneminde olmaması bile, Kur'an'ın orijinalliği ve sıhhati konusunda kesin bir delil ve "Hangi Kur'an?" sorusunun kasıtlı değilse, ne kadar bilgisizce ve düşünmeden sorulmuş bir soru olduğunu ispata yetmez mi?

Kur'an'ın orijinalliğine ve sıhhatine güya şüphe düşürme adına yazma talihsizliğinde bulunduğu yazısındaki nesh, kıraat, kıraat farklılıkları, Kur'an'ın 7 harf üzerine nâzil olması gibi Kur'an ilimleri sahasına giren, üzerinde çalışmalar yapılmış ve bu yazımızın konusu olmayan hususlarla, yine üzerinde çok fazla çalışma yapılmış olan Kur'an'ın mushaflar halinde çoğaltılması mevzuunu bir yana bırakıp, sadece yazısındaki yanlışlara ve çelişkilere işaret etmek, Ayşe Hür'ün ne ölçüde "bilimsel" davrandığını ve yazısının kıymet-i harbiyesini göstermeye yetecektir.

Ayşe Hür, Yunanlı Bel'am, Yaiş, Yemenli Cebr, Şessar, Addas, İman, Selman, Yahudi Bahira, Verka, Abdullah ibn-i Selâm adlı vahiy kâtiplerinden bahsediyor. Bu dehşet hataya ve bilgisizliğe güler misiniz, ağlar mısınız? Bunların içinde sayıları 50'yi aşan ve hepsi ilgili kaynaklarda zikredilen vahiy kâtiplerinden tek biri bulunmadığı gibi, Suriye'de yaşamış ve Peygamberimiz'in peygamberliğinden önce vefat etmiş bulunan Hristiyan rahip Bahira oldu Yahudi; Peygamber Efendimiz'den asırlarca önce yaşamış ve ismi bir Kur'an âyetini tefsir sadedinde ancak tefsirlerde ve menfî olarak geçen Bel'am oldu Yunanlı ve vahiy kâtibi. Sonra Cebr, Şessar, Yaiş, İman. Doğrusu bu isimlerin kimler olduğunu ve hangi kaynaktan alındığını çok merak ediyorum.

İDDİANIN KENDİ ÇELİŞKİLERİ

Ayşe Hür, yazısını Islamic-awareness.org sitesine dayanarak yazmış. Vahiy kâtipleri diye verdiği isimler, acaba bu sitede mi geçiyor? Bu isimleri vahiy kâtibi olarak veren Ayşe Hür, yazısında İngilizce transkripsiyondan okuması mümkün olmayan Arapça isimleri ve Kur'an'ın toplanmasıyla ilgili bazı bilgileri, belli ki Türkçe bir kitaptan aktarıyor.

Ayşe Hür, yazısındaki başka pek çok bilgi ile çelişme pahasına, "vahiylerin Peygamber'in ölümünden çok kısa zaman öncesine kadar gelmeye devam ettiği, dolayısıyla henüz görev tamamlanmadığı için kayda geçmemiş olabileceği" iddiasını seslendiriyor. Bu iddianın, Ayşe Hür'ün yazısında aktardığı diğer bazı bilgilerle çelişiyor olması bir yana, Ayşe Hür, öyle anlaşıyor ki, ya ele aldığı konunun oryantalistçe yeni bir talebesi olduğu için henüz gerekli doğru bilgiden yoksun ve o konunun kavramlarını bilmiyor veya kayda geçme ile mushaf halinde toplama, vahyin kayda geçmesi veya geçmemesi ile bir mushaf halinde toplanıp toplanmaması arasındaki manâ farkından habersiz.

Ayşe Hür, "bilimsel" çelişkileriyle bir yanda "bu işler yapılırken, hafızlar grubundan bazı kişiler kendi mushaflarını oluşturunyorlardı" diyor, diğer yanda "Geriye kalanların (yani, Peygamberimiz'in hafızasından silinmeyen, muhafaza edilen ve deri, kemik, taş vb. üzerine yazılan âyetlerin) tümü Peygamber'in evinde iple bağlı olarak bir arada duruyordu" diye yazıyor; buna yazarken, taşların iple tutturulamayacağı gibi bir başka iddia ile anlaşılan ne kadar şüphe uyarırsam kârdır gayesi güdüyor. Buradaki çelişkiyi nasıl çözeceğiz? Vahiy devam ederken bazı kişilerin de onu kendi adlarına yazıp kendi mushaflarını oluşturdukları tezini mi kabûl edeceğiz -gerçek olan budur; yoksa yazılan bütün vahiylerin sadece Peygamberimiz'in evinde iple bağlı olarak muhafaza edildiği iddiasını mı?

Çelişkilerinin bile farkında olmadan çalakalem yazan Ayşe Hür, bir tarafta "Peygamber döneminde Kur'an'ı tümüyle ezberlemiş olanların sayısı yedi idi demek mümkün" diye yazarken, diğer tarafta, Peygamberimiz'in vefatından bir yıl sonra (633'te) Yemame Savaşı'nda 70 kadar hafızın öldüğünü aktarıyor. 7 ile 70, acaba aynı miktarı mı ifade etmektedir? Yoksa bir sene içinde iddiaya göre henüz ortada mushaf halinde toplanmış bir Kur'an yokken 63 kişi daha hâfız mı oluvermiştir? Burada konuyla ilgili küçük bir bilgi daha aktarivereyim. O ana kadar Kur'an'dan inmiş olan bölümleri ezberlemiş, yani hafız 70 civarında kişi de Peygamberimiz zamanında Bi'r-i Maune faciasında şehid edilmişti. Yani, Peygamberimiz zamanında pek çok, hattâ yüzlerce kişi Kur'an'ı ezberliyor ve pek çok kişi de yazıya geçiyordu.

Ayşe Hür'ün bir iddiası da şu: "Bugün bazı Batılı ilim adamları, o tarihte Hicaz'da yazı dilinin Arapça değil Aramice ya da İbranice olduğunu söylüyor." Yani, iddiaya göre konuşulan Arapça, Aramice veya Süryanice olarak yazılıyor. Bu, Christoph Luxenberg ve Alphonse Mingana gibi oryantalistlere ait bir iddia. Ayşe Hür, iddia ettiği gibi Islamic-awareness.org adlı siteyi gerçekten iyi çalışmış olsaydı, bu iddianın ne kadar tutarsız ve temelsiz olup, hiçbir delile dayanmadığını anlardı. Luxenberg'in iddiasını kaleme aldığı kitabının kapağına Kur'an'dan koyduğu metin bile, Arapça. İkinci olarak, bu iddiayı ispat adına ortaya konmuş tek bir delil yok. Üçüncü olarak, M.Ö. birinci yüzyıldan itibaren bugüne kadar gelmiş pek çok Arapça metinler var elimizde.

BAŞKA KUR'AN YOK!

Ayşe Hür'ün bir iddiası daha var ki, yazısında ne kadar bilimsellik kaygısı taşıdığını ortaya koyuyor: Bugün İslâm ülkelerinde kullanılan "resmî (standardize edilmiş) Kur'an", 1920 yılında Kahire'de el-Ezher Üniversitesi tarafından "kaleme alınmış". Demek ki, bütün Müslümanlar, zamanda seyahat ederek, 14 asırdır 1920'de Kahire'de el-Ezher Üniversitesi tarafından kaleme alınmış resmî (standardize edilmiş) Kur'ân'ı okuyorlar veya ondan önce hep farklı farklı Kur'an'lar okudular; 12 asırdır Kur'an üzerine yapılan bütün çalışmalar, bütün tefsirler, ya birbirinden farklı Kur'an'lar üzerinde yapılmış ya da onlar da, 1920'de el-Ezher tarafından "kaleme alınmış" Kur'an üzerinde çalışmışlar! Ortada 12 asır öncesine giden yığınla tefsir, asırlar öncesine ait yığınla el yazma Kur'an var. İnsan, böyle bir iddiada bulunurken iddiasının ne manâya geldiği ve hangi sonuçları doğuracağı konusunda birazcık olsun düşünmez mi? İfadeyi de görüyor musunuz? El-Ezher'in "kaleme aldığı" bir Kur'an var; Peygamberimiz'e gelmiş, 1920'den önce asırlarca okunmuş, üzerinde yüz binlerce çalışma yapılmış, dünyanın her tarafına dağılmış ve hiçbir yerde farklı hiçbir nüshası bulunmayan bir Kur'an değil.

Ayşe Hür'ün, böylesine "bilimsel" bir yazısının sonunda, Kur'an'ın sıhhatini kabul etmenin ancak imanla mümkün olduğunu, bilimsel açıdan mümkün olmadığını iddiası etmesinin hangi bilimsel değeri olabilir? İman ile ilmîliğin, bilme ile inanmanın birbirine zıt görülüp gösterilmesi de, din ile (b)ilim münasebetini ilgilendiren ayrı ve bir başta modern Batı hastalığıdır. Baştaki teklifimi tekrarlıyorum: Kur'an'ın orijinalliği ve sıhhati konusunda aykırı iddia taşıyan kim varsa, bir araya gelsinler veya ayrı ayrı çalışsınlar, bütün imkânlarını seferber ederek 14 asırdan bu yana tek bir farklı Kur'an nüshasının varlığını gösterebilirler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İnsan da toplum da heykel değildir

Ali Ünal 2011.09.05

Türkiye'de çok partili hayata geçildiği günden bu yana bilhassa "sağ" iktidarların "Nasıl bir insan? Nasıl bir toplum? Nasıl bir ülke?" soruları çerçevesinde kapsamlı bir hedef, plan ve programları olmadı.

Bu sorular, bazıları için "toplum mühendisliği mi?" denerek, hemen mahkûm edilebilir. Ama bir gerçek vardır ki, insan, bütün hayatı boyunca eğitim-öğretimle inşa olan bir varlıktır; toplum da, yine inşa olan bir ünedir. İnsan da, toplum da, kendi kendisine ne ve nasıl olursa olsun diye başıboş bırakılacak birer çamur yığını olmadıkları gibi, ruhsuz, gayesiz, hayatsız, hissiz birer heykel olarak da görülemez ve değildirler. Tarih boyu bütün düşünce sistemlerinin en önemli meselesi insanı tanımak olmuştur. Fıtrat, boşluk kabûl etmez; ayrıca, kâinatın ve ondaki her bir şeyin aslî modeli, karakteri demek olan fıtratı tayin eden de insanın kendisi değildir. İnsan, kendisini fitrî bir çevrede ve bir fıtrata göre yoğrulmuş bulduğu gibi, hayatını kuşatan bütün aslî şartlar da, yine fıtrata ait şartlardır. "Tabîî" çevrenin maddî terakki ve ekonomi adına maruz kaldığı onca tahripten sonra fıtratın intikamını almaya başlaması sebebiyledir ki, son yıllarda çevrecilik, kendisine kaç asır savaş ilan edilen "tabiat"ı koruma, eko-sistemi iyi tanıyıp muhafaza etme mecburiyeti doğmuştur. Bütün bunlar da, önce insanı tanımayı ve "Nasıl bir insan? Nasıl bir toplum? Nasıl bir ülke?" sorularına cevap arayıp, doğru cevabı bulmayı gerektirir. İşte eğitim ve öğretim, bu cevaptır.

Türkiye'de sadece tek parti hükümetleridir ki, belli bir devlet, halk veya millet, sistem ve değerler hedefi taşımışlardır. Onlar, "muasır medeniyet" olarak adlandırdıkları ve zahiriyle taklidine soyundukları bu hedef adına yapmaktan çok, mevcudu yıkmak için, bu mevcudun unsurları gördükleri her şeye saldırdılar. Ama şunu da kabûl etmek gerekir ki, kendilerine ait bir sınıf, sermaye, kaç nesildir halâ kendisini koruyabilen bir taban, bürokrasi ve bu bürokrasiye sürekli sahip olma mekanizması, medya, iktidarlarını korumak üzerine şekillendirilen silahlı bir kuvvet ve üniversite camiası oluşturmaya muvaffak oldular. Eğitimde de bütün Türkiye Cumhuriyeti tarihinde belli bir hedefe yönelik bir sistemi sadece tek parti hükümetleri takip etti. Ve, etrafında halk çoğunluğunun birleşip bütünleşeceği Din gibi bir değerler sistemine sahip bulunmadıkları için, icat ettikleri bir ideolojiyi kanunlaştırıp, karşısına da içeriden heyula düşmanlar dikerek kendilerini bir başka yönden daha koruma altına aldılar.

Çok partili hayata geçiş ve çok partili hayat da, aslında Türkiye'de sistem tarafından kendini savunma ve devam ettirme mekanizmalarından biri olarak kabûl gördü. Sistem, yarım çeyrek yüzyılda asimile edemediği halk kitlelerini, prensip olarak dört yılda bir rey kullanmakla kendisinin unsuru haline getirmeye çalıştı. Bunda başarısız olduğu da söylenemez. Ne var ki, bunu yaparken elbette halkın değerlerine de mümaşatta bulunmak (kabûllenmiş görünme) mecburiyetindeydi. Çok partili dönemde iktidar partileri bu mümaşatın açtığı sahada tabana inme ve sisteme halkın değerlerinin boyasını çalma adına bir şeyler yapmış da olsalar, belli bir dünya görüşleri, hedefleri ve programları bulunmadığı için genellikle günü kurtarma yoluna gittiler. Bunda seçimlerin dört yılda bir yenilenmesinin ve bu yenilenmenin uzun vadeli hedeflere uygun düşmemesinin de tesiri olmakla birlikte, iktidarı koruma, uzun vadeli ve fedakârlık isteyen hedefleri bırakıp, "reel-politika"yı böyle hedeflere yürürken mevcut zemin ve şartlar olarak hesaba katmanın ötesinde hedef ve idealin yerine oturtma daha tesirli olmuştur.

Yeni bir eğitim-öğretim sezonuna girerken, eğitimde dokuz yıldır birtakım kemmî (nicel) ve teknik hizmetler dışında ciddi bir mahiyet ve keyfiyet endişesi taşıdığı ve böyle bir hedef güttüğü intibai veremeyen AK Parti iktidarının bu sahada çok iyi düşünülmüş ve planlanmış bir "açılım" yapması gerekiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ustalık dönemiyle ilgili üç endişe

Ali Ünal 2011.09.12

Sayın Başbakan'ın "ustalık dönemi" olarak nitelediği üçüncü iktidar dönemiyle ilgili olarak doğrusu üç önemli endişeden bir türlü kurtulamıyorum.

Başarılar, en mütevazı ve maneviyatı en yüksek insanlarda bile belli kırılmalara yol açar. Hem bu kırılmalara mâni olmak hem de başarıların Allah'tan olduğunu ve dolayısıyla gurur değil şükür gerektirdiğini ihtar sadedinde Kur'ân-ı Kerim, her başarıdan sonra daha bir tevazuu ve peygamberlere dahi istiğfarı emreder. Bu istiğfar, ayrıca başarılarla giden yolda işlenmiş olması mümkün hata ve günahların affı ve daha sonraki döneme birer leke, ortaya konacak müsbet faaliyetlere birer engel olmaması için de önemlidir. Dolayısıyla, ağaçların dallarının meyvelerinin fazlalığı nisbetinde eğilmesi gibi, bilhassa idarecilerin, önemli mevkilerde bulunanların Cenab-ı Allah kendilerine başarı bahsettikçe daha bir eğilmeleri gerekir. Siyaset ve propaganda gereği başarılardan söz etmek makûl görülebilse de, bunları içten sahiplenmemek ve artık ustalık gibi iddialarda bulunmamak, gerçek ustalığın ve gerçekten usta olmanın girişidir, başlangıcıdır, temelidir.

İkinci olarak, bir hadîs-i şerifte, "Allah, bir idareciyi severse ona hatalarını hatırlatacak bir vezir nasip eder." buyrulur. Fethullah Gülen Hocaefendi'nin bu hadîsin şerhi mahiyetinde çok güzel bir değerlendirmesi vardır: "En çok zevk duyacağımız şey, sevdiğimiz ve sevgisinden emin bulunduğumuz kimselerden gelen tenkitler olmalıdır. Aksine, bazı kusurlarımızdan dolayı çok dostlarımızı kaybedeceğimiz gibi, birçok eksik ve kusurlarımızı da düzeltme mülâhazası söz konusu olmayacaktır." Gerçekten seven insan, sevdiğini öven insan değildir. İnsan, önce nefsini, hem de herkesten çok sever ve zaten sürekli kendisini övme meyli taşır. Fakat bu övmenin ve sevmenin insana faydası yoktur. Bizzat nefsinin insana bu düşmanlığı karşısında, evet, en çok zevk duyacağımız şey, sevdiğimiz ve sevgisinden, samimiyetinden emin bulunduğumuz kimselerden gelen tenkitler olmalıdır. Hz. Bediüzzaman, "Koynunda bulunan akrebi haber verenden memnun olmaz mısın?" der. Gurur, kendini beğenme gibi, hatalar, günahlar da insanın koynunda birer akreptir. Özellikle idarecilerin hataları, kendileriyle sınırlı kalmaz. Bilhassa başbakanlık gibi bir mevkide bulunan insanın hataları, bütün bir milleti, hattâ vârisi bulunduğumuz önceki nesilleri ve bize vâris olacak gelecek nesilleri de ilgilendirir. Taşıdığı sorumluluk ve bulunduğu mevkiin öneminden dolayıdır ki, Peygamber Efendimiz, Allah'ın gölgelemesinden başka hiçbir gölgenin olmayacağı Mahşer Günü'nde Allah'ın gölgelemesi altında bulunacak yedi sınıf insan içinde birinci olarak âdil imam, yani adaletli hükümdarı, devlet başbakanını, başbakanı zikreder. Böylesine önemli bir mevkî, elbette aynı derecede büyük sorumluluk da gerektirir. Dolayısıyla, Sayın Başbakan'dan beklentimiz, kendisini övenlere, takdir edenlere değil, ülke ve millet sevgisiyle, kendisinin de hayrını düşünerek

doğruyu, gerçeği işaret edenlere, gerektiğinde gerekli tenkidi yapanlara kulak vermesi, dünya ve şahısları adına hiçbir beklentileri olmayan kanaat önderlerine aklını da, kalbini de açması, daima gerçek rey ve basiret sahipleriyle istişare etmesi, çevresinden de övgü ve takdir değil, daima doğruyu dile getirmelerini beklemesidir.

Üçüncü olarak, Sayın Başbakan, "Ustalık dönemi" diyerek önemli va'dlerle yeniden iktidardadır. Fakat böyle bir dönem ve va'dler, insanı bocalatır. Bilhassa beklemediği engeller karşısına çıkacak olursa, bu bocalama daha da artar. Dolayısıyla, Sayın Başbakan'ın, kendine daha bir güven değil, daha bir tevazu, "Tek bildiğim, hiçbir şey bilmediğimdir." anlayışı içinde, daha içten, daha araştırmacı, daha serinkanlı, daha dikkatli davranması, hareket etmesi ve icraatta bulunmasıdır. İnsan için her zaman önemli olan muhasebe ve murakabe, bilhassa böyle dönemlerde daha bir önemli hale gelir.

İnşallah, sözünü ettiğimiz endişeler birer vehimden ibaret kalır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Bel-acipte ve-yesherûn'

Ali Ünal 2011.09.26

İslâm, Kur'ân veya bazı İslâmî-Kur'ânî meseleler hakkında tartışma açan muarızlar veya bazı teologlar, kendilerini dört noktada gülünç duruma düşürüyorlar:

(1) Karşılarına çıkan meseleleri ilk defa kendilerinin keşfettiklerini, 14 asırdır Müslümanların bunlardan habersiz olduklarını ve bunlardan habersiz olarak İslâm'a inandıklarını zannediyorlar. Oysa İslâm, Kur'ân, bütün dinleri, bütün felsefeleri, bütün ideolojileri aşa aşa ve eskite eskite bugünlere gelmiştir ve Kıyamet'e kadar gidecektir.

(2) Tartışma konusu yaptıkları meselelerin Müslümanlar tarafından gizlenip İslâm'ın karşıtları tarafından değil, bizzat Sahabe ve Müslüman hadisçiler tarafından rivayet edildiğinin olsun muhakemesini yapmıyor ve bu meselelerin veya rivayetlerin aslında İslâm'ın, Kur'ân'ın sıhhatinin birer ispatı olduğunu düşünemiyorlar.

(3) Zamanzede olmaktan kurtulamıyor, yani içinde bulundukları zamanın doğrularını mutlak doğru zannediyorlar. Meselâ, bilimin hakikatin tek kaynağı olduğu iddiasının bilime değil, bilim felsefesine ait olduğunu, bilim felsefesinin bilim demek olmadığını ve tamamen beşerî bir yorum olduğunu dahi düşünmüyorlar. Kaldı ki, bilim de objektif değildir; çünkü onu yapan insanın bakış açısına dayanır. Ayrıca, gerçek bilim adamları, bilimin madde ve maddî âlem üzerinden nihai hakikati tesbit edemeyeceğine inanmaktadırlar. Çünkü madde adına daha küçük, daha küçük parçacıklara inildikçe gözlem ve ölçme imkânı kaybolmaktadır. Werner Heisenberg, "Bir parçacığın nerede olduğu ve hangi hızla seyahat ettiğini bildiğimiz aynı anda bu her iki hususu da bilemez oluyoruz. Çünkü parçacığı ölçme ve inceleme teşebbüsümüz onun davranışını, parçacığın hızını ölçme onun pozisyonunu, pozisyonunu da ölçme hızını değiştiriyor." der. Bundan dolayıdır ki, Karl R. Popper, "Hem Einstein'ın hem Newton'un teorilerini bilim sayıyoruz ama, ikisi birden doğru olamaz; üstelik, her ikisi de pekalâ yanlış olabilir." diyerek, bilimin doğruyla aynileştirilemeyeceğini ifade eder. Ayrıca, değişme ve gelişme, bilimin tabiatında vardır. Değişme ve gelişme, değişme ve gelişme ihtiyacından âzade sâbit gerçekler olmadan mümkün değildir; bu sâbit gerçekler ise varlığın değişken maddî boyutunda aranamaz. Dün başka, bugün başka şeyler söyleyen bilim yarın da mutlaka farklı şeyler söyleyecek ve dolayısıyla bilime bakış, bilim felsefesi de değişecektir.

(4) İslâm'ı kendine ait bir din ve bilim tarihi olan Batı'ya, Batı'nın tarihî süreci içinde Hristiyanlığa bakışına göre değerlendiriyorlar. Din'in asıl mahiyetinden habersizlik içinde, tarihî Hristiyanlığın zamanla ilmî zeminini kaybetmesi neticesinde Dekart düalizminin dinî gerçekleri aklî ve ilmî olması gerekmeyen dogmalara indirgemesinin İslâm için de geçerli olduğunu zannediyorlar. Oysa İslâmî bir kavram olarak iman bile, emn(iyet) kökünden gelir ve güven vermek, emin olmak manâsındır; kavramın kipi de, buna araştırma sonucu ulaşmışlığı ifade eder. İkinci olarak, Kur'ân-ı Kerim, "ılme'l-yakîn (okumaya, duymaya dayalı kesinlik), ayne'l-yakîn (görmeye, gözleme dayalı kesinlik) ve hakka'l-yakîn (bizzat tecrübeye, yaşamaya dayalı kesinlik) şeklinde hem ilmin hem de imanın kesinlik derecelerinden söz eder. Bazı avamın imanı taklide dayansa da, İslâm imanı, "İnanırsın olup biter" imanı, yani dogma değildir. O, ilme, görmeye, müşahedeye, tecrübeye, yaşamaya, tahkike dayanır. Din, ilimdir, tecrübedir, hayattır. Vahiy, evet peygamberlere gelmiştir ama, vahye peygamberlerin etrafındakiler bizzat şahit olmuşlar (A'râf Sûresi/7: 155), peygamber'e, vahye, peygamberliğe inanırken, gördüklerine, yaşadıklarına, bildiklerine iman etmişlerdir.

Kur'ân-ı Kerim'de "Bel-acibte ve-yesherûn = Sen, (gerçeğin ta kendisi karşısında) hayretten hayrete düşersin, onlar ise sadece alay etmektedirler." (Sâffât Sûresi/37: 12) buyrulur. Evet, biz, Kur'ân karşısında, İslâmî hakikatler karşısında, ihtilâflı meselelerdeki hakikat zenginliği karşısında bile hep hayretten hayrete düşüyoruz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Bir şey elde ettin ama...'

Ali Ünal 2011.10.03

İslâm hakkında tartışan teologlar ile İslâm'ın deist, ateist, materyalist, oryantalist muarızlarının İslâm'ı da, imanı da bilmeleri mümkün değildir.

Çünkü bunlar, maneviyata inanmazlar; insan dâhil varlığı, sadece maddî çeperinden ibaret görür, ötesini var kabul edenler de, bu öteye ulaşmanın mümkün olmadığı, ona sadece dogmatik inanılabileceği düşüncesindedirler. Akıl adına sadece, İmam-ı Gazalî'nin akl-ı meaş dediği dünyevî veya Kant'ça ifadeyle, teorik akla sahiptirler. Ruh, kalb, sır, hafî, ahfâ ve hislerin varlığını kabul etseler veya etmeseler de, varlığı tanıma adına ruhî, kalbî, hissî, daha da öte sır, hafî ve ahfâyaya dayalı tecrübeleri, bunlarla aklın ulaşamayacağı alanlara ulaşılabilirdiğini tasdik etmezler. Akl-ı meaşları veya teorik akılları her bilgiye kâfiymiş ve her şey teorik bilgiden ibaretmiş gibi Freud'un izinde bu tür tecrübeler konusunda da hüküm vermekten çekinmez ve onları illüzyon veya halüsinasyon olarak görürler. Din'in hem akla, hem hislere, hem kalbe, hem ruha, hem sır, hem hafîye, ham ahfâyaya hitap edip, bunların tamamını tatmin ettiğinden habersizdirler. Bundan dolayı da, kalbî, ruhî, hissî, vicdanî, ayrıca sır, hafî ve ahfâyaya dayalı tecrübeleri, imanı, Din'e bağlılığı anlayamaz, bunu dogmatik bir teslimiyet zanneder; neden mü'minlerin kendilerini hattâ en büyük âlim zanneden teologlar, düşünürler, bilim insanlarının değil de, meselâ, cahil gördükleri bir manâ ehlinin peşinde gittiklerini çözemezler. Her kelimesiyle Allah Kelâmı olduğunu haykıran Kur'ân-ı Kerim, ne güzel der: "Onlar, o da zahiri itibarıyla sadece dünya hayatını bilirler; bunun ötesinden (ve Âhiret'ten) ise gafildirler." (Rûm Sûresi/30: 7) Bu sebeple de, İslâm konusunda teorik en geniş bilgiye sahip bir oryantalist veya teolog bile, en sıradan gördükleri bir mü'min kadar Din'i, İslâm'ı, imanı tanıyamaz, anlayamaz.

Bunun yanı sıra, söz konusu oryantalistlerle onların talebeleri de, bazı teologlar da, özellikle İslâm'a bir muhalefet ideolojisi gibi yaklaşan ve onu sadece tartışma hobilerinin konusu yapan bazı İslâmcılar da, usûl

bilgisinden mahrumdurlar. Oysa her ilmin usulü, yani dayandığı aslî prensipler vardır, metodolojisi vardır. İslâm adına Fıkıh Usulü bilmeden fikhî meseleler, Hadis Usulü bilmeden hadisler, Tefsir Usulü bilmeden Kur'ân ve tefsiri üzerinde konuşmak, had bilmemek ve cehaleti ilandan başka manâya gelmez. Meselâ, bahis mevzuu oryantalistler ve teologlar ile mütevatir hadislere bile mevzu damgası vurmaktan çekinmeyen bazı İslâmcılar, Buhârî, Müslim, İbn Hanbel gibi büyük hadisçilerin eserlerini yüz binlerce hadis rivayetinden meydana getirmiş olmalarını, eserlerine aldıkları birkaç bin hadisten ötesinin mevzu olduğunu gösterdiğini zannederler. Oysa bir hadis, Peygamber Efendimiz'den tek bir Sahâbî'ye bile geçmiş olsa, Sahâbî'den sonra o hadis Tabiûn'dan meselâ on kişiye, bunun ardından Tebe-i Tâbiîn'den yüz kişiye geçmiştir. Bu geçiş esnasında, hadisi belli şartlarda manâsıyla rivayet caiz olduğundan, lâfız konusunda herkes aynı hassasiyeti gösteremediğinden, bir hadisin lâfzında küçük farklılıklar olabilir. İşte hadisçiler, diyelim ki yüz rivayet içinden Hadis Usulü kriterlerine göre "en sahih" birini veya birkaçını tercih ederler. Dolayısıyla, 3-5 bin hadis ihtiva eden bir eserin yüz binlerce rivayetten meydana getirilmiş olması, eserlere alınmayan rivayetlerin hepsinin mevzu olduğunu göstermez. Bu, Hadis Usulü adına yüzlerce prensipten sadece biridir.

Söz konusu oryantalistler, onların talebeleri ve bazı teologlar, İslâm'ın, Kur'ân'ın Kıyamet'e kadar bütün zamanlara, mekânlara, şartlara ve seviyelere hitap ettiğinin, dolayısıyla buna göre bir dil kullandığının farkında da değillerdir. Ayrıca, ne belâğat bilirler, ne de Kur'ân'ın üslûbuna vâkıftırlar. Böyle olunca da, ezelden gelip ebede giden Allah Kelâmı ve İslâm konusundaki payları, şu sözde ifade edildiği gibidir: "Hafızta şey'en ve gâbet anke'l eşya" (Bir şey elde ettin ama, senden her şey kayıp gitti)."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anne-baba

Ali Ünal 2011.10.10

Hz. Bediüzzaman'ın ifadeleriyle, "baba ve annelerin evlâtlarına karşı şefkatleri dünyada en yüksek bir hakikat, onlara hürmet en yüksek hukuk" olmanın yanı sıra, anne-babaya ihsan, Âhir Zaman'da İslâmî hizmetlerin önemli bir boyutunu teşkil eden Mesihîyet'in de en mühim esaslarındandır.

Âhir Zaman'da "kişi arkadaşına yaklaşıp babasından uzaklaşacağı, karısına itaatle annesini inciteceği" (Tirmizî, "Fiten") içindir ki, bu esas, Kur'ân'da bilhassa zikredilmiştir (19: 32). Evet, hanımları için anne-babalarını ihmal edenler, kendileri gibi hanımlarına da, eşleriyle onların anne-babaları (ve diğer yakınları) arasına giren hanımlar hem kendilerine hem eşlerine, kızlarına bu hususta destek olan anneler, kendilerine de, kızlarına da, damatlarına da ihanet içindedirler.

Cenab-ı Allah'ın insana en büyük üç nimeti, vücut, rızık ve hidayet nimetleridir. Allah'ın insanı mutlak şer olan yokluk âleminden varlık âlemine çıkarması, ona ilk en büyük nimetidir. Bu nimette anne ve baba, özellikle anne (31: 14) vesilelik teşkil ettiği için Allah (cc), anneye ve babaya ihsanı, yani O'nun her yaptığımızı gördüğünün şuuru içinde anne-babaya daima iyilikte bulunmayı emreder. Kur'ân, bu emri, Cenab-ı Allah'a şirk koşturma ve yalnızca O'na ibadet etmekle bir arada anar. (17: 23; 4: 36) Bu anmada, Cenab-ı Allah'a ibadet emri fiil, anne-babaya ihsan ise isim cümlesiyle ifade edilir. Yani, ibadet belli aralıklarla yapılır, fakat anne-babaya ihsan, bir haldir, süreklidir, daimîdir, böyle olması gerekir. İkinci olarak, aynı türden olan şeyler, bir arada anılır. Allah'a şirk koşmadan ibadet ile anne-babaya ihsanın bir arada anılması, bunların ikisinin birbirini gerektirdiğini ve Allah'a şirk koşturmadan ibadetten sonra en büyük emrin ve değerinin anne-babaya ihsan olduğunu gösterir.

Diğer önemli bir husus da, âyetlerde "Allah'tan başkasına ibadet etmeme" bir nehiy şeklinde ifade buyrulur ve dolayısıyla bundan sonra, "anne-babanın hakkına riayetsizlikte bulunmama" şeklinde yine bir nehiy gelmesi beklenirken, "anne-babaya ihsan" şeklinde pozitif (müsbet) bir isim cümlesinin gelmesidir. Yani Hz. Allah, insan olan insan için anne-babanın hukukuna riayetsizliğin söz konusu olamayacağına işarete bulunmakta, süreklilik ifade eden isim cümlesiyle anne-babaya yapılması gerekeni anlatmaktadır. Hz. Bediüzzaman, buna temasla, anne-baba ile evlât arasında mütekabiliyet (karşılıklılık) olamayacağını, anne-baba şefkati ve onların çocuklarına hizmetlerinin zamanında karşılıksız yapıldığını, evlâdın da anne-babaya karşılığa dayanmayan bir hizmette bulunması gerektiğini belirtir ve şöyle yazar: "Anne-baba ve çocuk ortasında fitraten de münakaşa sebebi yoktur... Oğlun hakkı yoktur ki, babasına karşı hak dava etsin. Babasını haksız görse de, ona isyan edemez. Demek babaya isyan eden ve onu inciten, insan bozması bir canavardır." (Sözler, "32. Söz")

Peygamber Efendimiz (sas), anne-babası veya bunlardan birine yetişip de onlar sayesinde Cennet'e giremeyeceğine üç defa "Burnu sürtülsün!" diye beddua ederken (Müslim, "Birr"), "Anne ve babanın çocukları üzerindeki hakları nedir?" diye soran bir Sahâbî'ye de, "Onlar, senin Cennet'in veya Cehennem'indir." buyurmuşlardır. (İbn Mâce, "Edeb") "Cennet, annenin ayağı altındadır." (Nesâî, "Cihad") ve "Baba, Cennet'in orta kapısıdır. Artık ister bu kapıyı terk et, ister tut!" (Tirmizî, "Birr") hadîs-i şerifleri de, aynı hakikate işaret etmektedir.

Çocuklarının varlık âlemine çıkmalarının yanı sıra, yıllarca onların rızıkına, bir de hidayetlerine vesile olan anne-babalar ise, kat kat ihsana lâyıktırlar. Benim babam ve anam, bu anne-babalardandı. Babamdan dokuz yıl sonra, onun yokluğuna asla alışamadan anamı kaybettim ve bu kaybedişin acısıyla birlikte, onlarla alâkalı vicdan azabımın kavuruculuğunu ömrüm boyu taşımak istiyorum ki, belki Allah, Cehennem azabı için keffaret kılar. Bu vesileyle yakın alâkalarını esirgemeyen başta Fethullah Gülen Hocaefendi olmak üzere bütün dostlara içten teşekkürlerimi arz ediyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Liberaller ya tekrar komünist olacaklar ya da...

Ali Ünal 2011.10.17

Bu sütunun takipçileri, ABD'nin Afganistan ve Irak'ı işgalle başlayan İslâm dünyasını yeniden dizayn etme hamlesinin Osmanlı Devleti'nin İkinci Viyana Kuşatması'na benzetildiğini; 2007'de AB'ye kabûl işareti aldığımızda da "AB Türkiye'yi almadan Türkiye AB'yi istiyab edecek" diye yazıldığını hatırlarlar.

Çünkü ABD ve Avrupa'nın temsil ettiği bir medeniyet, bir dünya görüşü, bir hayat tarzı, bir sistem, kaçınılmaz bir sona doğru çoktan adım atmış bulunuyordu.

Küresel kapitalist sistem, birkaç yıldır krizlerle sarsılıyor. Nihayet, bu sistemin merkez üssü Wall Street de, haftalardır protesto ediliyor. İnsanlar, savaşa, ülkelerin işgaline, adaletsizliğe, haksızlığa, haksız zenginleşmeye isyan ediyorlar. Evet, modern medeniyet, ya Alman sosyolog Oswald Spengler'in dediği gibi, "Bir gün etnografik bir müze haline gelecek" veya İslâm'a tarziye eli vererek tasaffi edecek, onu metbû ve rehber tanıyacaktır.

Bazı haklı noktalarda İslâmcıları eleştirirken İslâm'ı sadece dünya hayatı açısından değerlendirme gafletine de düşen Mustafa Akyol, İslâm fıkhnın beşerin dünya hayatı adına gerçekleştirme gayesi güttüğü dini, akıl ve

beden sıhhatini, aileyi ve üremeyi, canı ve malı koruma hedeflerini modern medeniyetin gerçekleştirdiğini iddia etse de, bu medeniyet, her şeyden önce adalet değil, zulüm üzerine kurulmuş; insanlığın en fazla yüzde 20'sinin maddî refahı adına insanlığın ve bütün insanlığa ait kaynakların yüzde 80'ini sömürerek semirmiş ve ayakta kalmıştır. Ayrıca, İslâm'ın yasakladığı, "Serveti belli ellerde dolaşan bir devlet" yaparak ve derin tüketim ve gelir dağılımı eşitsizliği eşliğinde refah sağladığı yüzde 20 adına da akıl sağlığını, dini, aile yapısını ve üremeyi koruduğunu söylemek de zordur. Bu medeniyet, Bediüzzaman'ın oldukça özlü, o ölçüde de kapsamlı değerlendirmesiyle, beş menfî esas üzerine kurulmuştur: Dayanağı kuvvettir; kuvvetin esası, tevacüzdür. Hedefi, menfaattir; menfaatin esası, çatışma ve birbirini yok etmeye çalışmadır. Hayatta düsturu, cidaldir; cidalin özü, sürekli çekişmedir. Kitleler arasında öngördüğü bağ, başkalarını yutmakla beslenen ırkçılıktır; ırkçılık, dehşetli vuruşmalara sebeptir. İnsanlığa hizmeti, heva ve hevesi kamçılama, nefsin arzularını sınırsızca tatmin, daha çok kazanma adına daha çok tüketme ve dolayısıyla ihtiyaçları sürekli artırmadır. Bu ise, insanın mânen meshine, insanlıktan çıkmasına sebeptir. İslâm ise, dayanak olarak kuvvete bedel hakkı kabûl eder; hakkın özelliği, adalettir, dengedir. Hedefi menfaat yerine fazilettir; fazilet, muhabbet ve yakınlaşmayı getirir. Kitleler arasında emrettiği bağ, ırkçılık yerine dinde veya insanlıkta kardeşliktir. Bu ise, yardımlaşmayı, dayanışmayı ve barışı sağlar. Fertler adına heva, heves ve nefsin arzularını kamçılama yerine, mânen, ahlâken ve ruhen terakkî ve tekâmülü ister.

Bediüzzaman'ın şu tesbiti de, bu medeniyette eksik olmayan ve her defasında dünya savaşlarıyla neticelenen krizleri özetler mahiyettedir:

Beşerin içtimaî hayatındaki ihtilâl, bozgunculuk ve ahlâksızlıkların iki önemli sebebi vardır: "Ben tok olsam, başkası açlıktan ölse bana ne!" tavrı ve "Sen çalış, ben yiyeyim!" tavrı. Birinci tavrı kökünden kesecek olan zekâtı; ikinci tavrın devası ise faizin yasak olmasıdır. Beşer, bu iki düsturu dinlemedi; büyük silleler yedi; daha müthişini yemeden dinlemeli.

Beşer, daha müthişini yemeye doğru gidiyor. Türkiye'de dün kapitalist emperyalizm karşısında dıştan ithal sosyalizm, komünizm davası verenlerin çoğu, bugün liberalleşip, küresel kapitalist emperyalizme teslim oldular. Daima gündemde kalabilmek için yakında yeniden ya sosyalist-komünist olacaklar veya... Belki her daim onlarla birlikte bazen devrimci, bazen liberal görünmeyi ispat-i vücud sebebi sayan İslâmcı veya değil bazı Müslüman aydınlarla birlikte İslâm'ı gerçekten keşfedecekler. Çünkü "İstikbal inkılâbâtı içinde en yüksek gür sadâ, İslâm'ın sadâsı olacaktır."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarih penceresinden

Ali Ünal 2011.10.24

Cenab-ı Allah (c.c.), özellikle tarihe yeni bir yön veren her rasûlü, kendi döneminin dünyasının, bâtılın da ana üssü denebilecek merkez ülkesinde ve o ülkenin de yönetim merkezinde vazifelendirmiştir.

Hız. İbrahim (a.s.), risalet vazifesine El'am devletinin başşehri Ur'da ve kralın (Nemrut) sarayında başladı; babalığı Âzer, devletin bâtıl dininin en yüksek sorumlusu olarak, Hâmân'ın Firavun sarayı ve Mısır'ındaki rolüne sahipti. Denebilir ki tarih, Hız. İbrahim'le birlikte artık kendisi ve iki oğlu Hız. İsmail (a.s.) ve Hız. İshak'tan (a.s.) gelen nesli, bir de İmran Ailesi tarafından yönlendirilmiştir.

Hız. Musa (a.s.), Firavun'un sarayında büyüdü ve vazifesine yine bu sarayda başladı. Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) dünyaya gelip vazifesine başladığı Mekke ise, tarihler yanlış bir değerlendirmeye o zamanın dünyasında kendisine âdeta bir hiç rolü biçseler de, "ümmü'l-kurâ (şehirlere anası)" olarak, ayrıca Kâbe ve Kureyş sebebiyle, bir de pek çok ülkeden insanı ve pek çok inancı barındırmakla o zamanki dünyanın en azından merkez üssü olabilecek potansiyeli haizdi. Mekke, bu konumuyla başlangıçta İslâm'ın önündeki en sert kapı, en büyük engeldi. Bu kapının açılması demek, İslâm'ın önündeki en önemli engelin kalkması demektir. Nihayet bu kapı, Risalet'in 19'uncu yılında Hudeybiye musalâhasıyla açıldı. Fetih Sûresi bu vesileyle inmiştir ve daha ilk âyetinde Hudeybiye musalâhasını "feth-i mübîn" olarak niteler. Fetih, açma demektir; yani, "(Ey Rasûlüm!) Sana apaçık bir fetih verdik!" âyeti, "Ey Rasûlüm! Senin önünde en büyük engel olarak duran Mekke kapısını Hudeybiye musalâhasıyla senin için sonuna kadar açtık!" mânâsındadır. Nitekim bu kapının açılma tarihine kadar geçen 19 yıl içinde Müslümanların sayısı yetişkin erkek olarak belki iki veya üç bini bulmazken - Hudeybiye musalâhasında 1400 veya 1500 Sahâbî vardı- Mekke kapısının sonuna kadar açılması demek olan bu musalâha ile artık bu kapının tamamen ortadan kalkması demek olan Mekke'nin fethi arasında geçen iki sene içinde yetişkin erkek hesabıyla Müslümanların sayısı on bini bulmuştu -Mekke fethine katılan Sahâbe sayısı on bindi. Yani iki yıl içinde üç-dört kat bir artış gerçekleşmişti.

Evet, Mekke, sahip bulunduğu potansiyelle hakkın, hakikatin önündeki en büyük engeldi. Ama bu en büyük engel, Medine ile birlikte, hak ve hakikati Allah'ın izniyle en yüksek ve tarihte emsalsiz şekilde temsil etme mevkiinin de biricik sahibi oldu. Nitekim, Mekke'nin İslâm'ın önündeki en büyük engel olmaktan çıkmasının üzerinden on yıl geçmeden, dönemin zahiren iki süper gücünden biri olan Bizans, Yermuk'ta bilhassa İslâm karşısında belini bir daha doğrultamayacak büyüklükte bir darbe yedi; diğer süper güç İran-Sasanî İmparatorluğu ise, Kadisiye savaşlarında Sa'd ibn Ebî Vakkas komutasındaki sekiz bin askerin önünde bir daha dirilmemesine tarihe karıştı. Safevîlere kadar İran, Sünnî İslâm'ın en önemli ve en büyük âlimlerinin, velîlerinin, edebiyat dâhîlerinin yetiştiği ülkelerden biri oldu.

Demek ki, feth-i mübînle, yani en büyük engeli teşkil eden kapının sonuna kadar açılmasıyla her şey bitmedi ve her şey sülûman olmadı. Tam tersine, hak ve hakikat büyüdükçe, problemler de bu büyümeye paralel arttı. Mekke'nin fethini Huneyn Savaşı, Tebuk Seferi ve Peygamber Efendimiz'in ruh ufkuna yürümesi, sonra irtidatlarla mücadele, ardından heyula gibi Bizans ve Sasanî İmparatorluklarıyla karşı karşıya gelme takip etti. Bunların hepsi aşıldı, fakat "Müslüman'ı Müslüman'dan başkası mağlûp edemez. Müslüman, kendi içinde kendisine ve sonra birbirine mağlûp düşer veya bir başka Müslüman tarafından mağlûp edilirse ancak o zaman başkaları tarafından mağlûp edilebilir." Kur'ânî ve tarihî hakikati kendini gösterircesine iç fitneler zuhur etmeye başladı.

Ahmet Turan Bey tarih dersi verirken, bu da, dengemizi sarsan şu günlerde tarih penceresinden bugüne bir bakış olsun. Ne de olsa tarih, misliyle tekerrürlerden ibarettir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Âhirzaman ve depremler

Ali Ünal 2011.10.31

Hadis kaynaklarında Âhir Zaman'la ilgili olarak "Fiten" veya "Melâhim" adı altında zikredilen hadis-i şerifler, bugünleri anlamada fevkalâde aydınlatıcıdır.

Bu hadis-i şeriflerde şu hususların birbirleriyle alâkalı olarak ve bilhassa mü'minleri ikaz için zikredildiğini ve mü'minlerin bunların hepsinden sakındırıldığını okuruz: (1) Şehirlerin büyük olması; (2) Yüksek binalar yapılması ve özellikle çölden ve taşradan gelen insanların yüksek binalar yapmada birbirleriyle yarışması; (3) Zinanın, çalgıcılığın çoğalması ve farklı isimler altında çok alkol alınması, hattâ bunların meşru addedilmesi; (4) Önü alınamaz hastalıkların ortaya çıkması; (5) Bilginin ve bilgisizce şahitliğin artması, fakat ilmin azalması; (6) Devlet veya kamu malının ganimet bilinmesi ve servetin belli ellerde yığılması; (7) Oburluğun ve neticede yağlanıp semirmenin artması; (8) Ölçü ve tartıda hilenin, aldatmanın, emanete riayetsizliğin artması ve güvenin kaybolması; (9) İnsan öldürme, kargaşa ve karışıklık, patlama ve savaşların çok olması; (10) Yere batma ve zelzelelerin çok fazla görülmesi.

Kur'ân-ı Kerim'de tarihte pek çok kavimlerin helâk edildiğini ve bu helâklerin kasırga, tufan, kum fırtınaları, yanardağ patlamaları ve depremler gibi "tabiat olayları" deyip geçtiğimiz hadiselerle gerçekleştiğini okuruz. Meselâ şu âyet, bunların hepsini bir arada anar: "... Kimisinin üzerine taş yağdıran bir kasırga gönderdik. Kimisini korkunç bir patlama, bir çılgılık bastırırverdi. Kimisini yerin dibine geçirdik. Kimisini de suda boğduk. Ama gerçek olan şu ki, bütün bunları Allah onlara zulüm olsun diye yapmadı; bilakis onlar, kendi öz canlarına zulmediyorlardı." (Ankebût Sûresi/29: 40) Bu âyette helâk edilen topluluklar mutlak inkâr, şirk, zulüm ve günahlar içinde yuvarlanan topluluklar olmakla birlikte, benzer helâklere kısmî planda mü'minler de, belki daha fazla maruz kalırlar. Bunun üç önemli sebebi vardır: (1) İctimaî hayat, bir organizmanın hayatı gibidir. Onun her bir boyutu diğer boyutlarıyla derinden alâkalıdır ve bir boyutta ortaya çıkan arıza, ictimaî bünyenin tamamını rahatsız edebilir. İlgili hadis-i şeriflerde Âhir Zaman'da yaygınlaşacağına dikkat çekilen yukarıdaki menfilikler, birbirlerine ya sebep veya sonuçtur; her biri diğerlerini tetikler veya onların neticesinde, hattâ onlarla birlikte ortaya çıkar. Meselâ, deprem uzmanları depremlerden sonra çok konuşurlar ama, şu ana kadar hiçbirinin herhangi bir depremi yarım dakika öncesinden bile haber verdiğine şahit olmadık. Çünkü kâinattaki bütün diğer unsurlar gibi yer de Cenab-ı Allah'ın mutlak emri altındadır. Yerin altı sürekli hareketlidir ve bundan dolayı faylar kırılmakta, fakat aynı fay hattında -Erzincan, Adapazarı, Van'da olduğu gibi- birinin üzerinden çok geçmeden yeni depremler meydana gelmekte, demek ki, yeni faylar oluşmaktadır. Bu oluşumda şehirleri Cenab-ı Allah'ın rızasına rağmen büyük kurma, oralarda yüksek binalar yapma, yani yerin altını sürekli oyma ve şehirleşmede dengesizlik, atmosfere salınan gazlar, denizlerin altında nükleer denemelerde bulunma gibi fitrata, Cenab-ı Allah'ın kurduğu sisteme ters faaliyetlerin rolü olmadığı inkâr edilebilir mi?

(2) Cenab-ı Allah (cc), musibetlerle mü'minleri günah ve hatalarından temizler; böyle musibetlerde vefat eden mü'minler şehid, telef olan malları da sadaka hükmüne geçer. Şu kadar ki, umumî musibet, umumî hata üzerine gelir, fakat böyle musibetlere uğrayan herkesin hatalı olduğu da asla söylenemez, çünkü böyle musibetler, açıkça zalim veya değil ayrımı yapmaz. Dolayısıyla, herkesin hatayı başkalarında değil, kendisinde bilmesi beklenir. Ayrıca, musibet, her zaman hata üzerine de gelmez; bazen de bilhassa bazı ferdlere manevî terakki için gelir.

(3) Allah, hatalarına başka türlü uyanmayan mü'minleri musibetlerle ikaz eder ve onlara kaybettikleri değerleri bir defa daha hatırlatır.

Kâinattaki her bir şey gibi hayattaki her bir hadise de, bize Cenab-ı Allah'tan bir mesajdır.

"Allah'ın sâdık kulu"

Ali Ünal 2011.11.07

1907'de İstanbul'a gelişini gazeteler, "Şark'ın yalçın dağlarından bir ateşpare-i zekâ İstanbul ufkunda tulû etti." diye haberleştirmişlerdi.

İngiltere'de başbakan Gladstone'nun 1883'te İngiliz Avam Kamarası'nda "Kur'ân Müslümanların elinde oldukça onlara hakim olamayız. Ya bu kitabı onların elinden alacağız, ya da Müslümanları ondan soğutacağız!" sözünü 1899 yılında Van Valisi Tahir Paşa'dan işitince şöyle ahdetmişti: "Kur'ân'ın söndürülemez bir güneş olduğunu bütün dünyaya ispat edeceğim."

Bütün hayatı, bu gayeyi gerçekleştirmek için geçecekti. İslâm âleminin ve İslâm'ın maruz kaldığı hücumlar varlığını o derece derinden sarsıyordu ki, "Bana ızdırap veren, yalnız İslâm'ın maruz kaldığı tehlikelerdir. Âlem-i İslâm'a indirilen darbelerin en evvel kalbime indiğini hissediyorum." diyecekti. Meşrutiyet yıllarının Osmanlı Devleti sınırları içinde en hareketli kişisiydi. Kâh Rumeli'de konferanslarda, kâh Sirkeci'de hamallar arasında, kâh İttihad-Terakkî'nin ileri gelenleriyle, kâh Saray'la, kâh ulema ve meşayihle bir arada, bir gün Tiflis'te Şeyh San'an tepesinde, bazen Güneydoğu'da aşiretler arasında, Şam'da Emeviye Camii'nde hutbede, Sultan Reşat'la Rumeli gezisinde, bazen de cephedeydi. 5-6 gazetede birden yazıyordu. 31 Mart hadisesinde Sirkeci'den Yeşilköy'e kadar yaya gidip, önüne gelen herkesi isyana katılmaktan alıkoymuştu. Birinci Dünya Savaşı'nda Doğu Anadolu'da milis kumandanı olarak savaştı ve esir düştü. Bir gün geldi ve "Artık siyaset âleminde kayda değer yapacak bir şey yoktur." diyerek, bütün himmetini iman ve Kur'ân hizmetine hasretti. Bundan sonra ömrü sürgünlerde, memleket mahkemelerinde ve hapishanelerinde geçecek, bir canı gibi takip edilecek, defalarca zehirlenecek, türlü türlü hakaretlere maruz kalacak, fakat o, bunların hepsine "Elimde iki can taşıyorum. Tek can taşıyan karşıma çıkmasın!" diyerek tahammül edecekti. Çünkü, "Karşımda müthiş bir yangın var. İçinde evlâdım yanıyor, imanım tutuşmuş yanıyor. Gözümde ne Cennet sevdası var, ne Cehennem korkusu. Kur'ân'ımız yeryüzünde cemaatsiz kalırsa Cennet'i de istemem; orası da bana zindan olur. Milletimizin imanını selâmette görürsem, Cehennem'in alevleri içinde yanmaya razıyım. Çünkü vücudum yanarken, gönlüm gül-gülîstan olur." diyordu.

Yolu, bütün insanî lâtifeleri içine alan Sahabe yoluydu; ilim, iman, teslimiyet ve aksiyon yoluydu. Bir yandan yazdırıyor, diğer yandan sabahlara kadar 3 Kur'ân büyüklüğündeki Mecmuatü'l-Ahzab'ı 15 günde bir okuyordu. Allah'ın İrade ve Kudret Sıfatları'ndan gelen ve bizzat Kur'ân'ın baştan sona İlâhî âyetler meşheri olarak takdim buyurduğu yaratılmış Kur'ân kâinatı inceleyen ilimleri aklın nuru, dinî ilimleri kalbin ışığı olarak görüyor; Kur'ân, kâinat ve Peygamber Efendimiz'i (insan-ı kâmil) Allah'ı tanıtan üç küllî muarraf olarak anlatıyordu. "Sus! Kâinat mescid-i kebirinde Kur'ân kâinatı okuyor!" diyor, Kur'ân'la kâinatı, kâinatla Kur'ân'ı tefsir ediyordu. Kıyamet'e kadar her seviyede insanın İslâm iman ve düşüncesi adına aklına gelebilecek bütün şüpheleri cevaplandırın, Tefsir, Hadis, Fıkıh gibi İslâmî ilimlere yeni bir temel kazandıran, İslâm adına aksiyonun Sünnet kaynaklı yolunu çizen, kâmil bir zihin ve kalb inşa eden eseri Risale-i Nur, İngiltere'nin Durham Üniversitesi'nden Collin Turner'ın da itirafıyla, Lâ ilâhe illa'llah'ın manâsını bütün boyutlarıyla en iyi ve gerçekten anlatan eser oldu.

Açtığı yolda, yalnız Türkiye'de değil, bütün dünyada milyonlarca insan, Allah'ın izniyle imanını kurtardı ve kurtarıyor; açtığı cereyan, geleceğin dünyasının temellerini inşa ediyor.

Vefatından önce veda ziyaretlerinde İnönü'nün dehşetli muhalefeti karşısında Ankara'ya alınmadı. Buna biraz içerledi. 1909'da Divan-ı Harp'te idamla yargılanırken, "Ölümüm Nevruzumdur!" demişti. 1960 Nevruzu'nda Kadir Gecesi Hakk'a yürüdü. 2 ay 3 gün 27 gün sonra ise 27 Mayıs "bomba"sı patladı.

Bütün Müslümanların mübarek bayramlarını tebrik ederim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bilgisizliğin böylesine ancak ağlanır

Ali Ünal 2011.11.14

Hz. Ömer Efendimiz (r.a.), yaşı sekseni aşmış fakat hakkı, hidayeti bulamamış birini görünce dizlerinin bağı çözülmüş ve "Bu yaşa gelmiş, fakat ne yazık ki hâlâ hakkı, hidayeti bulamamış!" diye ağlamıştı.

Aynı yaşlardaki Hakkı Devrim'in Peygamber Efendimiz (s.a.s.) hakkındaki sözlerindeki bilgisizliğe de doğrusu ancak ağlanır.

Hakkı Devrim, Peygamberimiz'i de, Osmanlı tarihini de okuduğunu söylüyor. Okuduğunu anlamış olsa, Kur'ân'ı, Sünnet'i, icma, kıyas, mesalih-i mürsele, istihsan, istishab, sedd-i zeraî gibi Kur'ân ve Sünnet'ten hüküm istinbatı kurallarını bilse, Fıkıh Usulü'nden behresi bulunsaydı böyle konuşur muydu? Devrim, Fransız İlimler Akademisi'nin altın madalya ile mükâfatlandığı Mecelle'yi olsun, Ömer Nasuhi Bilmen'in Hukuk-u İslâmiyye ve Istılahat'ı Fıkhiyye Kamusu'nu olsun eline almış mıdır, alsa da anlayabilir mi bilmiyorum. Kanunî'yi de biraz tanımış olsaydı, onun Peygamber Efendimiz'in "kadem-i pâki"nin izini sarığına sorguç yapmayı, Peygamber Efendimiz'in pişdarı olduğu "Sonsuzluk Kervanı"nın peşinde ağır aksak da olsa gidebilmeyi en büyük şeref addedeceğini, kanunlarında Şeyhu'l-İslâmlığa bağlı bulunduğunu ve Şeyhu'l-İslâm Ebu's-Suud Efendi'nin fetvalarına göre hareket ettiğini olsun bilirdi.

Burada, Peygamberlik ve Peygamber Efendimiz hakkındaki "mük'ap cehalet"in önünde belki biraz biraz ışıklar olur diye binlercesinden sadece dört şehadete kısaca temas edeceğim.

Michael Hart, 1992'de yeniden yayınladığı A Ranking of the Most Influential Persons in History adlı eserinde Peygamber Efendimiz'i tarihin en etkili şahsı olarak birinci sıraya yerleştirir ve O'nun için "Hem dinî, hem dünyevî sahada en büyük başarının sahibi olmuştur." der.

İnsanlık tarihinin yıldızlarından İbn Sina'ya talebelerinden biri bir gün "Üstad" der, "peygamberlik iddia etsen arkandan yüzbinler gelir." İbn Sina, cevap vermez. Soğuk bir kış günü talebeleriyle sahrada çadırdaki kalırken sabah namazı vakti girer. O talebesine "Evlâdım, ibrik ve leğeni getiriver de, abdestimi alayım!" der. Ricasını belli aralıklarla birkaç defa tekrar etmesine rağmen talebeye sıcak yatağını terk edip dışarıdan leğen ve ibriği getirmek zor gelir. Bu arada ezan okunmaya başlar. İbn Sina, talebesine cevabı o anda verir: "Sen ki, kaç yıldır talebemsin ve sende doğrudan hakkım var. Ve peygamberlik iddia etsem arkandan yüzbinlerin geleceğini söylemene rağmen, benim bir tek isteğimi bile yerine getiremedin. Bu müezzini duyuyor musun? Bunun gibi

on binlercesi (şimdi yüz binlerce) o Zât'a ittiba ile, hem de maddî karşılık beklemeden (o zaman müezzinler maaşsızdı) her gün beş defa minareye çıkıyor, o Zât'ın adını Allah'ın İsmi ile beraber anıp, peygamberliğini ilan ediyor ve milyonlarca insan günde beş defa o Zât'ın davetine uyup camilere koşuyor. Şimdi peygamberle bizim aramızdaki farkı anladın mı?"

Fransız tarihçisi LaMartine, Türkler'in Tarihi adlı eserinde Peygamber Efendimiz'i fevkalâde cümlelerle tanıttıktan sonra şu hükmü verir: "Dünya üzerinde hiç kimse, onunki gibi büyük ve kalıcı bir ikinci inkılâbı gerçekleştirmiş değildir. Gayenin büyüklüğü, vasıtaların azlığı ve neticenin şaşırtıcılığı insan dehasının üç ölçüsüye, tarihte kim Muhammed'le karşılaştırılabilir? Fikirlerin filozofu, hatibi, elçisi, cenkçisi ve fâtihî; aklî inançların, tasvir, timsal ve heykelleri olmayan bir dinin ve yirmi dünyevî ve bir manevî devletin kurucusu Muhammed. İnsan büyüklüğünün tesbitinde kullanılan bütün ölçüler içinde soruyoruz: O'ndan daha büyüğü var mıdır?"

Bediüzzaman, meydan okur: "Şu modern dönemde alın yüz filozofunuzu, yüz sosyologunuzu, yüz pedagogunuzu, o Zât'ın (s.a.s.) yirmi üç yılda yaptığının yüzde birini dünyanın herhangi bir yerinde yüz senede yapabilir misiniz?" Hodri meydan!

İslâm'a, Kur'ân'a, Peygamber Efendimiz'e saldıranların ve İslâm hakkında kafaları karıştırmak için ekrana çıkarılan bazı teologların cehaletini gördükçe, Kur'ân'a, İslâm'a, Peygamber Efendimiz'e iman ve itimadım doğrusu arttıkça artıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kürt meselesi' ve 'Gülen Cemaati' rahatsızlığı

Ali Ünal 2011.11.21

Geçen yıl bir Güneydoğu seyahatimde bölgeyi iyi bilen biri, "Burada bir PKK, bir de Gülen cemaati var." demişti.

30 yıldır PKK terörü ve "Kürt meselesi"nin çözümü konusunda atılmış en önemli adım, üç yıl önce hamiyet sahibi bazı işadamlarının Doğu ve Güneydoğu'muzla kurmaya başlattığı "gönül köprüleri" oldu. Üç yıldır devam eden bu faaliyet, yine birkaç yıldır hem terör hem de "Kürt meselesi"nin çözümünde eğitimle birlikte en önemli faktör olan din ve din kardeşliğinin bilhassa "Gülen cemaati" tarafından teoriden pratiğe aktarılmasıyla birlikte yürümektedir. Söz konusu gönül köprüleri ilk kurulmaya başladığı zaman, terör ve "Kürt meselesi"ni besleyen bazı iç ve dış çevrelerin bundan ne kadar büyük rahatsızlık duyduklarını içeride ve dışarıda bazı yayınlarda müşahade etmiştim. O günden başlayan bu rahatsızlıklar, son günlerde daha üst perdeden ve daha geniş çevrelerce dile getiriliyor.

Türkiye'de KCK ve PKK operasyonlarına karşı çıkan ve devleti PKK ile masa başında buluşturmaya çalışan bazı liberal çevreleri anlamak için de Fethullah Gülen Hocaefendi'ye karşı duyulan ciddî bir rahatsızlığı görmek yetecektir. Meselâ, Kürşat Bumin, eline fırsat geçtiğini düşündüğünde bu rahatsızlığı bir şekilde dile getirir. Habermas'la karşılaştırılmak Hocaefendi'ye artı katkı yapacakmış gibi, bir zaman Hocaefendi'nin Habermas'la karşılaştırılmasını da eleştirmiş bulunan Bumin, meselâ, İsrail'in nükleer silahlarına karşı çıkmaz ama, İsrail'in var diye İran'ın da olmalı mı diye üst üste altı yazı yazabilir. İsrail'in Gazze saldırısına ses çıkarmaz; bir şeyler söyleme mecburiyeti duyunca da İsrail'i bir cümle ile eleştirip, yazısının kalan kısmını Filistinlileri tenkide ayırır.

Dünyadaki 50 milyon Yahudi'nin sadece 5 milyonunun İsrail devlet sınırları içinde, Ermenilerin çoğunluğunun diasporada yaşıyor olması Bumin için İsrail ve Ermenistan devletlerinin varlığına mâni değildir; fakat mültecî Filistinlilerin varlığının Filistin'dekilerden daha fazla olmasını, F. Taştekin, S. İdiz ve Amerika'nın Felluce katliamını bile savunabilmiş Cengiz Çandar'ı da yanına alarak, bir Filistin devletinin kurulmasına ve Türkiye'nin BM'de bunu desteklemesine mâni görür. Bumin, KCK ve hattâ PKK'ya karşı operasyonlara karşıdır; Hocaefendi'nin "kötek"ten başka bir şeyi hak etmeyen teröristlere hak ettiğinin verilmesi gerektiğini söylemesini eleştirir; fakat meselâ ABD'nin "el-Kaide" üzerinden Müslümanlara karşı sürdürdüğü terör savaşını, Üsame b. Ladin'i hem de başka bir ülke toprağında, hem de yargılamadan öldürüp denize atmasını hiç kınamaz; zaten Ali Bayramoğlu da bu konuda, "saldırganı en ağır şekilde cezalandırmanın" haklılığından söz eder. Bumin, Aysel Tuğluk'un seçimlerden 5 hafta önce sarf ettiği "Çok kötü şeyler olacak..." sözünü tehdit değil tesbit olarak niteler ama aynı günlerde Mahmut Alınak'ın "Seçimlerden sonra AKP hükümeti 6 ay içinde düşürülecek" sözünü duymaz. Tabîî, daha sonra PKK'nın Çukurca ve Silvan saldırıları aleyhinde tek kelime yazmadığı gibi, 25 askerimizin şehid edildiği son Çukurca saldırısı hakkında söylediği de sadece "8 koldan yapılan terör saldırısı" ifadesinden ibarettir; ne bu saldırıyı kimin yaptığını kaydeder, ne de bir kınama cümlesi olsun sarf eder. BDP'nin özerklik ilanı çalışmalarını sadece zamansız görerek eleştirir; Öcalan için "bölücübaşı" tabiri kullanılmasını da kınar. AB'yi Egemen Bağış'a dayanarak bir barış birliği olarak gören Bumin, Almanya'da Türklerin vahşice öldürülmesini ise ne görür, ne duyar. "Türk Milleti" tabirinden ya da Türk Milleti'nin övülmesinden de öyle rahatsızdır ki, Sayın Ulaştırma Bakanımızın söylediği "Son yaşadığımız Van depremi bir kez daha göstermiştir ki, Türk milleti büyük bir millettir..." değerlendirmesini hazmedemez ve sanki sayın bakan "Türk milleti tek veya en büyük yardımsever millettir." demiş gibi, yardımseverliği millîleştirme olarak tenkit eder.

"Kürt meselesi"ni, KCK ve PKK operasyonlarını anlamada işte bir ölçü.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müslüman çoğunluk ve kürtler için de demokrasi

Ali Ünal 2011.11.28

Sayın Başbakan, Dersim faciasından ilk defa merhum Necip Fazıl Kısakürek'in "Son Devrin Din Mazlumları" isimli eseriyle haberdar olduğunu söylüyor.

Fakir de aynı eser vasıtasıyla haberdar olmuştum. Cemal Uşşak dostumuz medyada tartışılan sözüyle bir muhasebeyi seslendirmiş de olsa, kimsenin bu tür faciaları değil konuşmaya cesaret etmek, onlardan haberdar bile olmadığı zamanlarda onları en derinden duyup dile getirenler, öncelikle İslâm hassasiyetli kesimler olmuştur. Çünkü bu, Müslüman olmanın tabîî gereği ve neticesidir. Nitekim bir İslâm büyüğü, "Milletimin imanını selâmette görürsem Cehennem'in alevleri içinde yanmaya razıyım."; bir diğeri "İki dakika bile kendim için yaşamadım." deme mecburiyeti duyarken, esasen Müslümanlığın şaşmaz ölçüsünün başkalarının ızdırabını onlardan da öte insanın bizzat kendi ruhunda duyması ve yaşaması; yaşamanın manâsının yaşatmak için

yaşamak olduğunu ortaya koyuyorlardı. Dersim faciasını 1948 yılında merhum Necip Fazıl ilk defa Büyük Doğu'da yazarken, bazı Nur talebeleri de aynı yıl Afyon mahkemesinde, "Dersim faciası ki, dünyada emsali vuku' bulmamış öyle bir zındıklık, münafıklık ve vatan ve millete hadsiz bir düşmanlıktır." diyerek, mahkeme heyetinin yüzüne söylüyorlardı.

İslâmî hassasiyetli kesimler, mazlumların yanında olmaya çalışmışlardır ama, bir gerçek de var ki, Sayın Başbakan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin başkanı olarak Dersim faciasının çoğu Alevî olan kurbanlarından özür diler ve bu özür genel kabûl görürken, tek parti dönemi CHP iktidarlarının Türkiye'nin her tarafında Sünnî Müslümanlara ve önderlerine yaptığından, meselâ İstiklâl Mahkemeleri, Menemen hadisesi ve benzeri hadiselerin onbinlerce kurbanlarından, İskilipli Atıf Hocaefendi'den, Es'ad Erbilî Efendi'den, Bediüzzaman ve talebelerinden özür dileyebilir ve bu özür, Dersim ömrünün gördüğü kabulü görür mü? Türkiye demokrasisi, henüz son bir asır Türkiye'sinin kurbanlarının büyük çoğunluğundan özür dileyecek seviyeye gelmemiştir ve hem Türkiye hem de Müslüman çoğunluk için demokrasi, bu özür dilenebildiği zaman gerçekleşmiş olacaktır.

Bilhassa son bir buçuk asırlık tarihimiz, belli bir ideolojinin kalıbında dokunan bir kurgudan ibarettir. Birinci Meclis'inkiler dâhil bütün Meclis zabıtları açılmadan, meselâ İngiltere'nin an'anevî devlet politikasına rağmen Lord Curzon'un hatıralarının yayını üzerinde devam eden yasak türü yasaklar kalkmadan, dün ne olup bittiğini bilmemiz mümkün değildir. Bugün ne olup bittiğini de tam bilmiyoruz. Meselâ, PKK da, KCK da, hattâ BDP de, Kürtlere hizmet için kurulmuş örgütler midir? Yoksa bunlardan maksat, artık KCK "anayasası"nda da dile getirilen, bazı aydınlar tarafından da seslendirilmeye başlayan bir gerçek olarak, İran, Irak, Türkiye ve Suriye'den koparılabilecek topraklar üzerinde bir devletin kurulması mıdır? Evet, bu devletin adı Kürdistan da olacak olsa, nasıl Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihinde en fazla Türk ve Müslüman halk çoğunluğu ezilmişse, bölgede İsrail'i rahatlatıp, İslâm dünyasının dikkatini ve tabîi olarak mücadelesini üzerine çekmek için kurulmasına çalışılan bu devlette de Kürtler ezilecektir. Ve nasıl Rusların Afganistan'dan çekilmesinden sonra entrikalarla bu ülkede iç savaş çıkmış ve neticede Amerika bu ülkeye gelip oturmuşsa, ABD Irak'tan çekilirken bölgeye de yayılacak bir Türk-Kürt-Arap ve Sünnî-Şîî çatışmasının zemini de Anglo-Sakson-İsrail ittifakı politikalarıyla hazırlanmış olacaktır. Türkiye, bir yandan PKK ve KCK'yı bitirmeye çalışırken, diğer taraftan devlet, adalet ve merhamet elini bölgede kesintisiz hissettirmeli ve "PKK biterse devlet Kürtlerle ilgilenmez" gibi terörü meşrulaştıran tezleri boşa çıkarmalıdır. Kürtler için gerçek manâda demokrasi, bu başarıldığı zaman mümkün olacaktır. Ve Türkiye, Suriye meselesi de dâhil, bölgede sıcak çatışmalara asla bulaşmamalı, ABD'nin Irak'tan çekilmesi zemininde hazırlanan tuzaklara karşı da a'zamî dikkatli olmalıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İran'ı ve politikalarını anlamak

Ali Ünal 2011.12.05

İran'ı ve politikalarını anlamak ve bilhassa Türkiye açısından değerlendirmenin önemli ipuçlarından biri, 12 İmam Şîilîği'nin Safevîlerle birlikte devrin şartlarında Rafizîlik tonunda İran'da devlet olmasıdır.

Başlangıçta Sünnî Erdebil tekkesine dayanan Safevîler, tekkelerini siyaset kurumu haline getirince rakip gördükleri Osmanlı Devleti'nin karşısında 12 İmam Şiîliği'ni tercih ve zaten muhalif karakterli Şiîliği âdetâ Rafizîlik şeklinde benimseyip tatbik ettiler.

İranlı Ebu'l-Fazl İzzetî'nin A History of the Spread of Islam (İslâm'ın Yayılış Tarihi) adını verdiği güzel ve değerli bir çalışması vardır. Şiî bir İranlının bu objektif çalışmasına baktığımızda, tarihte İslâm'ın yayılışında Şiî-Rafizîliğin bir katkısının olmadığını görürüz. Çünkü İslâm içinde bir muhalif hareket olan Şiîlik, nasıl Müslümanların büyük çoğunluğuna karşı konumlanmış ve mücadelesini bu çoğunluğa karşı vermişse, Safevîler de, Osmanlı Devleti içinde bilhassa Türkmenleri, Celâîleri kışkırtıp durmuşlar, Osmanlıları kendileriyle meşgul olmaya mecbur bırakarak, Batı'ya yönelik açılmalarına ve genişlemelerine önemli ölçüde engel olmuşlardır.

1979 devriminin önderi Ayetullah Humeynî ve Ali Şeriatî gibi bazı ideologları, Safevîliği reddetmişlerdir. Humeynî, hacda Sünnîlerle birlikte namaz kılma, namazları günde beş vakit olarak kılma gibi Müslümanların birliği adına tavsiyelerde bulunmuş ve İrşad Bakanlığı bünyesinde Mezhepleri Yaklaştırma Bürosu açılmıştır. Ne var ki, Humeynî'nin tavsiyeleri müsbet ve kalıcı bir tesir meydana getiremediği gibi, Mezhepleri Yaklaştırma Bürosu'nun pek çok yayınında da mezhep farklılığı ön planda olmuştur. Meselâ, bu büronun yayınlarından olan Es-Sünnetü fi'ş-Şeriatî'l-İslâmiyye adlı kitabın ilk 17 sayfası Sünnet'i ve önemini işlerken, kalan 150 kadar sayfası bütünüyle elbette Şiîleri "şüphesiz haklı" çıkaracak şekilde Sünnet ve Hadis çerçevesinde Sünnî-Şiî farklılığını tartışmaya ayrılmıştır.

İşte, İran'ın politikalarını anlamada İran'ın tarihî Osmanlı-Türkiye rekabeti ve Şiîliği Sünnîlik karşısında muzaffer görme hedefi ve psikolojisi nazardan uzak tutulamaz. İran'ın devrimden sonra da takip ettiği politikalarına baktığımızda, meselâ Pakistan'da Butto yönetimiyle iyi geçinirken, merhum Ziyaü'l-Hak'ka muhalif olduğunu, Afganistan'da Taliban'ı ve yönetimini hiçbir zaman istemediğini, bugün nasıl Nusayrî Suriye yönetimine destek veriyorsa, 1982 korkunç Hama katliamında da Suriye'nin yanında durduğunu görürüz. Bunları, İran'ın tarihî Osmanlı-Türkiye rekabetini ve Şiîlikle de desteklenen İslâm dünyasındaki çoğunluğa karşı muhalif tavrını dikkate almadan sadece strateji ve menfaatle izah etmek eksik kalır. Bir ülkenin mezhebine karışmak veya bu ülkenin politikalarını değerlendirirken mezhep ayrımı yapmak elbette işimiz değil. Fakat bir realiteyi anlamaya çalışır ve bu realite karşısında nasıl davranılması gerektiğini değerlendirirken elbette bu faktörler göz ardı edilmeyecektir.

İran, devrimden bu yana Amerika'yı ve İsrail'i düşman kutba oturtmuş da olsa, 30 yılı aşkın süredir ne İran'ın Amerika'ya, ne de bilhassa bölgemizde Amerikan politikalarının İran'a zarar verdiğine şahit olduk. İran, Amerika ve İsrail karşıtlığıyla Müslümanlar nazarında prestij kazanırken, bölgede bilhassa son on yıllık Amerikan politikaları da hep İran'ın lehine gelişti. Tabîi bu tesbiti yaparken, Amerika ile İran'ın alttan alta birbirlerini kolladığı gibi bir iddiada da değiliz. Ama Afganistan'da olsun, Irak'ta olsun Amerikan politikalarının bölgemizde İran'ı nasıl güçlendirdiğini ve İslâm dünyasında tehlikeli bir Sünnî-Şiî ayrışması ve kutuplaşması doğurabilecek şekilde geliştiğini de görmezden gelemeyiz.

İsrail, İran'a saldırır mı? İsrail, elinden gelse hâmesi Amerika dahil, kendinden başka hiçbir ülkede nükleer silah olsun istemez. Bunun için belki İran'ın nükleer çalışmalarına kalıcı darbe vurmak teşebbüsünde bulunabilir; fakat herhalde bir İran-İsrail sıcak çatışması zor olsa gerektir.

Dâbbetü'l-arz ve örümcek yuvası

Ali Ünal 2011.12.12

Hiz. Süleyman (as) bir melik-peygamber olarak, tarihin en kudretli hükümdarıydı.

Cenab-ı Allah (cc), O'nun Din'e hizmet aşkıyla kendisinden sonra hiçbir hükümdara nasip olmayacak kudrette hükümdarlık niyazını (Sâd Sûresi/38: 35) kabûl buyurmuştu. Hükümü kuşlara, rüzgâra, cinlere de geçen bu emsalsiz otoritesine rağmen ömrünün sonuna doğru asâsını bir "dâbbetü'l-arz", yani yerde üreyen bir kurt veya kurtlar kemirmeye başladı ve bir gün üzerine dayanmakta iken asâsı kırılınca vefat ettiği anlaşıldı (Sebe' Sûresi/34: 14). Bu hadiseden sözeden âyetin çok önemli bir iş'ârî manâsı vardır ki, bir asânın içine, bir ağacın gövdesine girip onu kemiren kurtlar gibi, Hiz. Süleyman'ın idaresini içten içe kemiren kurtlar, yani, bugünkü tabiriyle, mafya tipi, çeteler türü ve daha başka türden gizli teşkilatlar vardı. Cinler, Hiz. Süleyman'ın asâsının içten kemirildiğini fark edememişlerdi. İnsan, cinlerden çok daha kabiliyetli bir varlık olarak, onların bile fark edemeyeceği, bilemeyeceği faaliyetler ortaya koyabilir. Nihayet, bu yeraltı teşkilatlarının Hiz. Süleyman'ın idaresini içten içe kemirmesinin neticesinde onun vefatıyla birlikte ülkesi, İsrail ve Yahuda krallıkları halinde ikiye bölündü.

Evet, Hiz. Süleyman idaresi kudretinde de olsa, bir ülkenin en zayıf yanı, onu içten kemiren gizli oluşumlardır ve tarihte bu oluşumlar, son derece etkili olmuş, Osmanlı Cihan Devleti de, büyük ölçüde özellikle kendisini içten kemiren bu oluşumların faaliyetleri neticesinde yıkılmıştır. Kur'ân-ı Kerim'de Kıyamet'e yakın da bir dâbbetü'l-arzın çıkacağı ve insanlara iman sahibi olmadıklarını haykıracağı beyan buyrulur (Neml Sûresi/27: 82). Bu dâbbe konusunda üzerinde genellikle birleşilen yorum şudur: Âhir zamanda dinsizliğin ve fıtrata müdahalenin neticesinde mikrop türü, biyolojik ajanlar türü veya daha başka türde küçük canlılar üreyecek ve bunların meydana getirdiği önü alınamaz tahrip ve hastalıklar, onların asıl sebebinin imansızlık olduğunu ortaya koyacaktır. Âhir Zaman'da ortaya çıkacak dâbbetü'l-arza, Hiz. Süleyman'ın asâsını kemirenin de bir dâbbetü'l-arz olduğu açısından yaklaştığımızda şu sonuca varabiliriz ki, bilhassa Âhir Zaman'da yer altı, yer üstüne âdeta hükmeder hale gelecek, gizli teşkilatlar, yer altı örgütlenmeleri ülkelerin idaresinde çok önemli roller oynayacaklardır.

İlgili âyette dâbbetü'l-arz imanla ilişkilendirildiğine göre, demek ki sözkonusu gizli teşkilatlar, iman nûruyla ve imanın sağladığı basiret ve ferasetle görülebilecek, onlarla ancak imanın imkânlarıyla mücadele edilebilecektir. Kur'ân-ı Kerim, bir de örümcek ağından bahseder ve "Allah'ı bırakıp da başka koruyucu, başka velîler, başka aslî otoriteler edinenlerin hali, örümceğin haline benzer. Örümcek, barınmak için kendine bir yuva yapar, fakat yuvaların en zayıfı örümceğin yuvasıdır. Keşke bilselerdi!" buyurur (Ankebût Sûresi/29: 41). Örümceğin yuvası, evlerin, yuvaların en zayıfıdır; fakat âyette zayıf manâsında kullanılan "ehven" kelimesinin âyete kazandırdığı bir diğer manâ daha vardır ki, bu yuva zayıf olmaya zayıftır, fakat sineklerin onun ağlarına takılması gibi, insanlar da, Allah'ın dışında velîler edinenlerin kurdukları bu yuvanın ağlarına pek kolay düşerler. Bu ağlar, makam-mevkî sevgisidir, tamahtır, şöretperestliktir, kibir ve kıskançlıktır, kendini beğenmedir, şehvet, para, mal ve araba gibi eşya düşkünlüğüdür, korkudur, aileyi ve yakınları kayırmadır, kabileciliktir, ırkçılıktır vs. İşte, bir ülkede idareciler bu ağlardan birine veya birkaçına takıldığında, halk da aynı ağların zebunu olduğunda, artık bu ülkede dâbbetü'l-arzın, kurtların, gizli teşkilatların, yer altı oluşumlarının gövdeye girip onu kemirmesi ve bir gün yere sermesi denebilir ki mukadder hale gelir. Tek başına Hiz. Süleyman dahi bu âkıbetten kurtulamayabilir.

Evet, örümcek yuvasının ağlarına takılmamak, dâbbetü'l-arz tarafından kemirilmemek, ancak iman ve onun kazandırdığı hayat ve basiretle mümkündür.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hız. Ömer gibi

Ali Ünal 2011.12.19

Hız. Ömer (ra), tarihin bilinen üç büyük fâtihten biridir, birincisidir.

Bunlardan Büyük İskender'in 10 yılda askerî fetihlerle kurduğı imparatorluğu dönüş yolunda parçalanmış, Cengiz Han'ın imparatorluğu ise sağlığında dörde ayrılmış ve bunların dördü de, askerî sahada mağlûp ettikleri İslâm dünyasının medeniyet havzasında çok kısa zamanda eriyip Müslümanlaşmıştır. Hız. Ömer (ra), gerçi ordularının başında savaşmamış, fakat birkaç cephede savaşan İslâm ordularını Medine'den bizzat idare etmiştir. O kadar ki, Irak cephesinde savaşan Sâriye'nin sıkıştığını Medine'de minberde hutbe okurken görüp, "Ya Sâriye, dağa sığın, dağa sığın!" dediğini ve Sâriye'nin bunu duyup dağa sığınarak mağlûbiyetten kurtulduğunu hem de Şîi tarihçi Yakubî kaydeder. 10 yıllık hilâfetinde dönemin iki süper gücünden Bizans'ın Yermuk'ta beli kırılırken, İran Sasanî İmparatorluğu tarihe karışmış, bütün Mısır, Filistin, Ürdün, Suriye, Irak, Adana'dan Kars'a Doğu ve Güneydoğu Anadolu, Kafkaslar, İran, Özbekistan, Türkmenistan ve Pakistan'a kadar uzanan havza fethedilmiş ve Müslümanlaşmıştır. Hız. Ebu Bekir (ra), Peygamber Efendimiz'in (sas) ruhunun ufkuna yürümesiyle patlak veren isyan hareketlerini bastırarak gencecik İslâm devletini güçlendirmiş, Hız. Ömer de, onun kurduğı zeminde İslâm'ı bu çok geniş sahaya yaymıştır. Dolayısıyla, bu çok geniş havzadaki Müslümanlar, Müslümanlıklarını sebepler planında bu iki büyük Sahâbe'ye, bilhassa Hız. Ömer'e borçludurlar.

Hız. Ömer'in fetihleri, temelde İslâm'ın zihinleri ve kalpleri fethiydi. Bundandı ki İslâm, onun fethettiğı topraklardan bir daha sökülüp atılamadı. Sahabe gibi tarihte emsali olmayan Tabiîn ve Tebe-i Tâbiîn nesli, Hız. Ömer'in meydana getirdiğı zeminde yetişti ve bu iki nesle mensup dev imamların, müşidlerin, velîlerin, kumandanların büyük çoğunluğu, bu fetihler neticesinde İslâm ile tanışan halkların içinden çıktı.

Evet, Hız. Ömer (ra), bugünkü Türkiye'nin 20 katı büyüklüğünde bir devletin başında Allah Rasûlü'nün halifesi idi. Mustafa Kemal ve Karl Marx'ı dahi kendisine hayran edecek derecede tartışılmaz büyüklüğüne rağmen, döneminde Sahabe'nin en mütevazısı idi. Sorumluluğunun o kadar şuurunda idi ki, ülkesinin sınırları içinde meydana gelen her olumsuzluğu kendisinden bilirdi. Medine'de kuraklık olduğunda başını secdeye koymuş ve "Allah'ım! Benim günahlarım sebebiyle ümmeti cezalandırma!" diye Cenab-ı Allah'a yalvarmıştı. Tevazuunun yanı sıra, o kadar hakperest ve o kadar enaniyetsizdi ki, yüzüne hataları rahatlıkla söylenebilir, hatası söylendiğinde derhal ondan dönerdi. Öyle ki, cemaat içinde bir ihtiyar kadının kendisini düzeltmesi karşısında "Ey Ömer! Bir ihtiyar kadın kadar dinini bilmiyorsun!" diye nefsinı sorgulamış, birkaç fetvasını Hız. Ali'nin tashihi karşısında "Allah'ım! Beni Ebu'l-Hasan'ın bulunmadığı meclise bırakma!" diye dua etmişti. Kararlarını, oluşturduğu Şûra Meclisi'nde alırdı. Kabiliyetleri çok iyi keşfedip kullanmasını bildiğinden, daha 20'sine yeni varmış Hız. İbn Abbas'ı şûra meclisine dâhil etmişti.

Müthiş bir feraset ve basiret sahibiydi. Ümmet içinde yaşayışı belki en sade, en fakirce olanıydı. Sahabe'nin önde gelenlerinin bulunduğu bir mecliste "Beytü'l-Mal'den ne kadar maaş alabilirim?" diye sormuş, Hız. Ali'nin "Ümmet'in en fakirinin geçimliği kadar!" fetvasını geçiminde esas almıştı. Yakınlarını devlet idaresine asla karıştırmadı. Onlarla ilgilenmeye bile vakit ayıramıyordu ki, sokakta karşılaştığı torununu tanımamıştı. İslâm'a onca hizmetine ve faziletine rağmen âkıbetinden o kadar endişeliydi ki, haseben de olsa Ehl-i Beyt'e katılabilmek kurtuluşuna vesile olabilir ümidiyle Hız. Ali'nin kızı Ümm-ü Gülsüm'le evlenmişti. "Sevap ve

günahlarım birbirine denk gelse razıyım!" der ve şehidliği ulaşamayacağı bir makam olarak görürdü. İdrakimizin çok ötesindeki sorumluluk şuuruyla hilâfetinin onuncu yılında bir gün başını secdeye koyarak, "Allah'ım! Artık götüremiyorum!" diye inledi ve bir talihsizin darbesiyle şehid olarak ruhunun ufkuna yürüdü.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anayasa

Ali Ünal 2011.12.26

Bazı hem de önde gelen İslâmcı yazar ve düşünürlerimiz, yapmamaları gereken hatalar yapıyorlar.

Tarihte ilk anayasanın "Medine Vesikası" olduğunu iddia etmek, seküler tarihi asıl kabul etmek, Peygamber Efendimiz'den önce dört büyük peygambere daha Şeriat verildiğini görmemek demektir. Mecelle, Fransızları taklitte değil, tam tersine, "Hukuk ve fıkıh bilgisinden mahrum bazı garp temayüllü devlet adamlarının Fransız Medenî Kanunu'nun tercümesine taraftar olması ve bu uğurda Fransa maslahatgüzarının gayretleri karşısında, içlerinde Ahmet Cevdet Paşa'nın da bulunduğu millî kanun taraftarlarının ağır basması neticesinde tanzim edilmiştir." Mecelle'nin başındaki ilk yüz madde "atasözü" veya "atasözü gibi" değildir; bu maddeler, hadis de değildir. Onlar, Kur'an'dan ve Sünnet'ten, hadis-i şeriflerden istinbatla zaman içinde tesbit edilmiş "küllî kaideler"dir. Küllî kaideler (kavâid-i külliye), "Cüz'î meselelerde hüküm verebilmek için, bu meselelerin tamamına ve ekserisine uygun küllî hükümlerdir ki, ehl-i tahkik fakihler, fikhî meseleleri, her biri nice meseleleri kuşatan ve doğruluğu müsellemler bu kaidelere irca ederler."

Anayasa, küllî kaidelerden ibaret olmalıdır. İnsanî varlığın ve hayatın mutlak, yani aslî ve değişmez, bir de izafî, yani, zamana ve şartlara göre değişen yanları vardır. Bu değişen yanlar hakkında hüküm verirken de, aslî ve değişmez yanlar temel alınmalıdır. Nitekim dinin de muhkemât (muhkemler) denilen ve Kitab'ın aslı (anası) olan değişmez değerler, hükümler ve kaidelerinin yanı sıra, bir de müteşabihleri vardır ki, bunlar, insanî varoluş ve hayatın değişen yanlarına hitap eden veya muhkemâtın bu yanlara yansımaları olan kaideler, gerçekler ve hükümlerdir. İnsanî varoluş ve hayatın "fıtrat" da denilen sâbit yanlarını görmeden ve sâbit yanlarına hitap eden değişmez değerleri ve kaideleri kabul etmeden uzun ömürlü bir anayasa yapmak mümkün değildir. Meselâ, konu üzerinde yazan âlimler, İslâmî ve/veya gerçek, iyi bir sistemin temel karakteri veya anayasası olarak şu aslî kaide veya değerleri nazara verirler:

(1) Yöneticiler de herkes gibi Allah'ın kullarıdır ve Allah'a kul ve insan olmada herkes, birbirine eşittir. (2) Yöneticiler, hukuku uygulamakla mükelleftir. Aslolan, hukukun hâkimiyeti ve adaletin sağlanmasıdır. (3) Irk, renk, aile, sosyal statü gibi farklılıkların hiçbirisi insanlar arasında ayırım sebebi olamaz ve herkes, kanun önünde eşittir. (4) Kanun önünde mutlak eşitlik sağlanmadan adalet mümkün olmaz. (5) İdarecilik veya hâkimiyetin aslî özelliği, halka hizmettir. "Bir kavmin efendisi, ona hizmet edendir." (6) Ma'rufu ve faziletleri yaymak ve münkerleri önlemek, devletin aslî vazifelerindendir. (7) Hükümet, halkın asla zorlanmadan alınmış rızasıyla, dolayısıyla seçimle iş başına gelir. (8) Şûra veya istişare, yönetimin olmazsa olmaz şartıdır. (9) Din, vicdan ve herkesin dinini yaşayabilme hürriyeti ve bu hürriyetin korunması, ayrıca düşünce ve düşüncüyü açıklama

hürriyeti, aklın, sağlığın, aile kurma ve çoğalmanın, özel mülkiyetin, can veya hayatın korunması, her insanın aslî hakları ve hürriyetleridir ve koruma altındadır. (10) İnsanların hakları ve hürriyetleri gibi sorumlulukları da vardır ve onlar, Allah'a, derece derece başka insanlara, başka varlıklara ve kendi varlıklarına karşı sorumludurlar. (11) Beytül-mal veya kamu malı, emanettir ve kimse, onu hiçbir zaman istediği şekilde kullanamaz ve suiistimal edemez.

Bir anayasa, bunlar gibi değişmez, aslî düsturlardan oluşmalı, toplumun ve ülkenin kendine has karakteri de nazara alınmalı ve hayatın değişir yanları, anayasaya değil, anayasaya uygun yapılacak kanunlara bırakılmalıdır. Bu olmadıkça ve her anayasa yapma teşebbüsünde mevcut konjonktür temel alındıkça 5-10 senede bir yeni anayasa ve hattâ her yıl anayasada değişiklikler yapma ihtiyacı ortaya çıkar.

Şahsen, mevcut durumda Türkiye'de yeni ve kalıcı bir anayasa yapılabileceğine ve bu konuda samimî niyet taşındığına inanmıyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başbuğ tutuklandı

Ali Ünal 2012.01.09

İslâm'ın bir bakıma formülü olan Besmele'de Cenab-ı Allah (cc), Kendisi'ni öncelikle Rahmân ve Rahîm olarak tanıtır; dolayısıyla İslâm, İlâhî rahmetin mücessem şeklidir.

Bu sebeptir ki, bir Müslüman, herkese karşı her şeyden önce merhamet taşır. Müslüman âlimler, kişinin İslâm'daki ve Allah ile olan münasebetinin derecesinin, onun bütün varlığa olan alâkası ve merhametinin derecesiyle ölçülebileceğini belirtmişlerdir. Ama bu noktada dikkat edilmesi gereken önemli iki husus vardır. Bunlardan biri, sanki Allah'tan daha çok merhametli olmak mümkünmüş gibi, Cenab-ı Allah'ın İslâm'da ifadesini bulan bazı hükümlerine ve zahiren musibet olarak tecelli eden bazı icraatına itiraz etmekten kaçınmak ve bu hükümler ve icraatındaki hikmet ve rahmet boyutunu iyi kavramaya çalışmaktır. Diğeri, rahmet ve merhametin mahiyetini iyi bilmektir. Çünkü, "Merhamet duygusunun suiistimali en azından merhametsizlik kadar zararlıdır. Canavara karşı merhamet göstermek, onun iştahını açar; sonra döner, dışının kirasını ister."

Bir hadis-i şerifte "Üç kişiye acıyın!" buyrulur: "Zengin iken fakir olana, cahiller arasındaki âlime ve izzetli iken zelil olana." Başbuğ'un tutuklanmak üzere cezaevine götürülmesini televizyonda izlerken, buna aklım itiraz etmiyordu ama, gönlümün acıyla burkulmasına ve gözümün yaşarmasına mâni olamadım. Oysa Başbuğ, ülkenin, elbette ordunun ve kendisinin de bağlı bulunduğu hükümetine karşı ve bu hükümeti devirmek için bir yönüyle internette yürütülen, kesinlikle şık olmayan, yine ordunun hazırlattığı anayasaya aykırı bir mücadelenin arkasındaki asıl kişi olma suçlamasıyla tutuklanıyordu.

Evet, Başbuğ'u Türkiye'nin 26'ncı Genelkurmay başkanı olmaktan, nihayet tutuklanmaya götüren asıl sebep, "milletin bağrından çıkan" ordunun Türkiye Cumhuriyeti tarihinde kendine seçtiği konumdu. Bu konum,

kendini en açık şekilde iki noktada ortaya koyuyordu. Bunlardan ilki, ordunun kendisine Cumhuriyet'i "bağrından çıktığı" ve Montesquieu'ye "Bu millet olmasaydı tarih olmazdı." dedirten halkına, onun mukaddeslerine karşı koruma gibi bir vazife biçmesi veya bu algıyı vermesiydi. Diğer ise kendine tayin ettiği bu vazife sebebiyle halkından, "sivil"lerden kopması, kendini onların üzerinde ve onlara yön verir bir mevkie yerleştirmesi, nihayet bu mevkiin onun mensuplarında hâsıl ettiği gururdu.

Ordunun en azından bazı zihinlerde kendini oturtmuş bulunduğu algısı uyandıran bu konumunu söz konusu iki hususiyetiyle de 12 Eylül darbesinin hemen arkasında Kuleli Askerî Lisesi'nde yedek subay öğretmen olarak yaptığım askerliğim esnasında gözleme imkânı buldum. Doğu Aktulga, okul komutanı idi. Meslek hayatımın belki en zevk aldığım günleri burada geçti. Ne var ki, öte yandan, okulda namaz kılan subaylar, namazlarını hep büyük bir endişe içinde kılıyorlardı. Okul bahçesinde karşılaştığım bir grup öğrencinin de "Asteğmene selâm vermeyin!" diye söyleştiklerini dün olmuş gibi hatırlıyorum. 1982 Mart sonundaki terhisimden sonra bir gün Üsküdar-Çengelköy arasında işleyen bir belediye otobüsünde Kuleli'den bir teğmenle karşılaştım. Büyük korku içindeydi; irtica gerekçesiyle pek çok öğrencinin okuldan atıldığını ve pek çok öğretmen subayın da namaz kılıyorlar diye değişik illere sürgün edildiğini söyledi. Ordunun kendine tayin ettiği konumdaki bu iki husus, 28 Şubat'ta zirveye çıktı. Daha yakınlarda internet medyasına düşen ve biri bir general oğluna, diğer bazı jandarma teğmenlere ait olan iki kasetteki sözler, küfürler, değerlendirmeler, söz konusu iki hususun en azından bazı ordu mensuplarında hâlâ ne ölçüde hâkim olduğunu gösteriyor. Öyleyse, askerin bu konumunun, sivillerle münasebetinin, dolayısıyla, bu konuma sebep olan, onları manâsız gurura, her doğruyu ancak kendilerinin bildiğine, ülkenin kendilerinden sorulduğu düşüncesine götüren eğitimlerinin mutlaka gözden geçmesi gerekiyor. Bu gerçekleşmedikçe, Başbuğ'u tutuklanmaya götüren asıl faktör, varlığını korumaya devam edecektir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başbuğ ve terör

Ali Ünal 2012.01.16

Türkiye'de büyük bölümüyle medyanın halkı doğru bilgilendirmede, reyting kaygısının yanı sıra, ideolojik veya menfaate yönelik davrandığı bir vakiadır.

Meselâ, bazı kanallar, geçen hafta Meclis'te BDP milletvekili Sırrı Süreyya Önder ile AK Parti milletvekili Mehmet Metiner arasında geçen sözlü kavgada sadece Önder'in konuşmasını verip, Metiner'in BDP'nin mahiyetini ortaya koyan konuşmasını vermemekle açık ve belli ki maksatlı bir taraftarlık ortaya koymuşlardır. Aynı tavır, İlker Başbuğ'un tutuklanma gerekçeleri konusunda da ortaya konmakta, Başbuğ'un etrafında bir koruma halesi oluşturulmaktadır.

Bilindiği gibi, Başbuğ'un tutuklanmasının ana sebebi, kamuoyunda İnternet Andıcı olarak adlandırılan "AK Parti ve 'Gülen Cemaati'ni bitirmek" maksadıyla pek çok internet sitelerinin bizzat Genelkurmay Karargâhı tarafından işletilmiş olmasıdır. Tutuklanan komutanların pek çoğu asıl sorumlu olarak Başbuğ'u işaret ettikleri gibi, emir-komuta zinciri altında çalışan bir müessesedeki bir komutanın astlarının faaliyetlerinden sorumlu olacağı da açıktır. Kaldı ki, Başbuğ'un hem Kara Kuvvetleri Komutanı, hem de Genelkurmay Başkanı iken "cemaatler" olarak nitelediği bazı dindarlardan rahatsızlığını defalarca dile getirdiğini biliyoruz. Başbuğ'un bu rahatsızlığı bu sütunda birkaç defa ele alınmış, onun "Toplumumuzun bu tür hareketlere (dindarların sosyal muhtevalı

çalışmalarına) karşı bilinçlendirilmesi (...) amacıyla topyekûn bir mücadele verilmesi gerekmektedir. Askerin Cumhuriyet'in temel niteliklerine sahip çıkmak veya çıkmamak gibi bir seçeneği ve lüksü yoktur." sözleri aktarılmış ve şu değerlendirmede bulunulmuştu: "Anlaşılan, Sayın Başbuğ, yeni bir strateji izliyor. Önce (...) "cemaat" veya "cemaatler"i, sonra da iktidarın üzerine gelme stratejisi." Yani Başbuğ, kendisini tutuklayan yargı sürecinin iddiasına göre, baştan beri AK Parti'yi ve faaliyetlerden dolayı ancak yargıya hesap verme konumunda bulunan bazı "cemaat"leri bitirme gayesi taşıyordu. Demek ki bu gayeyle internet andıçları düzenlemek yasalar karşısında suç teşkil ediyordu ki, sorumluları, şimdi yargıya hesap verme konumunda bulunuyorlar.

Başbuğ'un suçunun terör kavramına dâhil olup olmadığı konusunda fırtına koparanlardan kimse, yargının elbette kendisine göre davranacağı Terörle Mücadele Kanunu'na bakmıyor. TMK'nın 1. ve 2. maddeleri şöyle diyor: "Terör, cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasa'da belirtilen Cumhuriyet'in niteliklerini (...) değiştirmek, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, (...) devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, (...) kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girilecek her türlü suç teşkil eden eylemlerdir. Madde 2: (Söz konusu örgüt veya) örgütlerin mensubu olan kişi de, (zikredilen) suçları işlemese dahi terör suçlusudur.

TMK, ayrıca Türk Ceza Kanunu'nda zikredilen pek çok suçu, meselâ 96. maddede kişilere insan onuruyla bağdaşmayan "bedensel veya ruhsal" acı çektirmeyi, kişileri aşağılamayı; 112. maddede kişilerin eğitim ve öğretimini engellemeyi; 213. maddede kamu barışına, yani "bireyler arasındaki ilişkilerde huzur-kukun egemen olduğu toplum düzeni"ne karşı işlenen suçları, sözgeli, "halkın hayat, sağlık, bedensel dokunulmazlık ve mal varlığı" bakımından tehdit edilmesini ve bu hususlarda endişe ve panik meydana getirmeyi TMK'nın 1. maddesinde zikredilen maksatlar istikametinde işlenmeleri durumunda yine terör suçu olarak niteliyor. Ve gayr-ı muayyen kişilerden oluşan kitlelerin de tehdide muhatap kılınmasını terör suçunun oluşmasında yeterli görüyor.

Hükümeti kuran partiyi ve "cemaat" veya "cemaatler"i bitirmeyi hedef almak, böylece elbette hükümeti yıkmaya ve hükümetiyle halkın arasını açarak, devletle milletin bölünmez bütünlüğünü bozmaya çalışmak, ordu olarak "cemaatler"le topyekûn mücadele etmeme lüksü bulunmadığını açıkça deklare etmek, bu maksatla muayyen, gayr-ı muayyen milyonlarca insanı töhmet altına almak, karalamak, aşağılamak, onlara "ruhsal acı" çektirmek, hem kendilerinde hem haklarında endişe ve panik meydana getirmek, baskı, korkutma, yıldırma ve sindirme yöntemlerine başvurmak, böylece kamu barışına da kastetmek, bu maksatla Karargâh'ta bir oluşumun meydana getirilmesi, TMK'ya göre terör suçudur. Ve terör suçlarının özel yetkili sivil mahkemelerde yargılanacağı da Anayasa'da açıktır. Dolayısıyla, bu konuda üzerine düşeni yaptığı için yargıyı ancak kutlamak gerekir ve Başbuğ etrafında farklı fırtına koparmak, kanunsuzluğa çağrıdan başka bir şey değildir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

2012 yılı

Ali Ünal 2012.01.23

Emre Uslu, Türkiye için 2012 yılı ile ilgili olarak sekiz maddelik karanlık bir tablo çiziyor.

Aynı tabloya bir başka açıdan şöyle de yaklaşılabilir:

Fertlerin ve toplumların hayatındaki bütün hadiseler, pek çok hikmetlerin yanı sıra, gerçekle sahtenin, imanla nifakın, sabır ve sebat ehli ile yollarda dökülüp kalanların, kömürle elmasın, hayırlı neticeleri hak edenlerle etmeyenlerin ayrışmasına da hizmet eder. Ayrıca, hadiseler, kapasiteleri harekete geçirir ve insanın ilmen, mânen, ahlâken terakkisi veya tedennîsinde önemli roller oynar. "Dünya Âhiret'in tarlası" olma fonksiyonu da gördüğünden, insanın Mahkeme-i Kübra'da Allah karşısında O'nun hükmüyle alâkalı bir itirazının olmaması da, yine hadiselerin hikmetleri arasındadır. Yine, Cenab-ı Allah (c.c.), hayırlı bir neticeyi insanlar ona liyakat ortaya koymadan hâsıl etmez ve liyakatleri hususunda insanları sürekli dener. Kur'ân-ı Kerim'de bu konuda çok sayıda âyet-i kerime vardır:

Sizden önce geçenlerin başlarına gelenler sizin de başınıza gelmeden Cennet'e gireceğinizi mi sandınız? Onlara öyle sıkıntı ve mihnetler, öyle çetin zaruretler dokundu ve öylesine sarsıldılar ki, başlarında bulunan rasûl ve beraberindeki iman edenler, "Allah'ın yardımı ne zaman?" diyecek hale geldiler. Bilin ki, Allah'ın yardımı yakındır. (Bakara Sûresi/2: 214) Yoksa siz, Allah içinizdeki O'nun yolunda içten gayret edenleri ayırt edip ortaya çıkarmadan, bir de sabredenleri ayırt edip ortaya çıkarmadan hepiniz hemen Cennet'e girivereceğinizi mi sanıyordunuz? (Âl-i İmran Sûresi/3: 142) İnsanlar, sadece "inandık" demekle kendi hallerine bırakılacak ve (çok çeşitli yollarla) imtihana tâbi tutulmayacaklarını mı sandılar? Şurası bir gerçek ki Biz, onlardan önce yaşayan ve iman ikrarında bulunan herkesi denedik. Denedik ki Allah, ikrarında sadık olanları ortaya çıkardığı gibi, yalancı olanları da ortaya çıkarsın... Şurası bir gerçek ki, Allah kimlerin gerçekten iman etmiş olduğunu da ortaya çıkaracaktır, kimlerin münafık olduğunu da ortaya çıkaracaktır. (Ankebût Sûresi/29: 2-3, 11)

Evet, âyetlerde ifade buyrulan hikmetler istikametinde Cenab-ı Allah, insanları sürekli imtihan eder. İmtihanın kadın, evlât, mal, makam, eşya, yakınları kaybetme, ölüm, maldan ve candan yana eksil(t)me, açlık-tokluk, korku gibi unsurları olmasının yanı sıra (Bakara Sûresi/2: 155; Âl-i İmran Sûresi/3: 14), hafifi ve çetini de vardır. Nasıl okullarda talebeler dönem içi küçük imtihanlara, dönem vizelerine, yıl sonu vizelerine ve en son final imtihanlarına tâbi tutulur, bunun gibi Cenab-ı Allah da, insanları ve toplumları böyle imtihanlardan, senede bir veya birkaç defa vize ve final imtihanlarından geçirir. (Tevbe Sûresi/9: 126) Bütün bu imtihanlarla, yukarıda ifade edildiği gibi, fertler ve toplumlar terakkî veya tedennî ederken, kömür elmastan, gerçek sahteden, iman nifaktan ayrılırken, diğer yandan hayırlı neticeler adına toplumlar da bu yolla tasaffî eder. Çünkü çürük, dayanıksız, sebatsız, sabırsız, samimiyetsiz unsurlarla mutlak samimiyet, gayret, sebat ve sabır isteyen hedeflere yürünmez.

Bilhassa Kur'ân'ın bize tuttuğu ışığın altında tarihe baktığımızda bu çok önemli insanî varoluş gerçeğinin pek çok misallerini görürüz. İsrailoğulları'nın Hz. Musa'dan üç buçuk asır kadar sonra Hz. Talût'la tutuldukları imtihan böyle en çetin imtihanlardan biri olduğu gibi, Hudeybiye'de Allah Rasûlü'nün (s.a.s.) ve Ashâbı'nın tutulduğu imtihan ve Osmanlı Devleti'nin İkinci Viyana Kuşatması da böyle bir imtihandı. İlk iki imtihanı Allah Rasûlü bütün Sahâbe'siyle, İsrail Oğulları hedefe ulaşacak kapasitede insanlarla kazanır ve neticede Kureyş ve Âmâlîka engelleri aşıp, kapılar ardına kadar açılırken, Osmanlı Devleti'nin İkinci Viyana Kuşatması ise, kayıp ve yıkılış istikametinde bir fonksiyon görmüştür. Türkiye için 2012 yılı ve daha sonrası, bu imtihan süreçlerinden, bu süreçlerin en çetinlerinden biri olma mahiyeti arz etmektedir. Dökülmeler olacak, tasfiyeler yaşanacak, yola devam edebilenler de edecektir.

Ceza, suçun cinsindendir

Ali Ünal 2012.01.30

Sezai Karakoç, temel fitrî ve İslâmî gerçeklerden olan "Ceza, suçun cinsinden olur." kaidesinden hareketle suç ve ceza münasebeti konusunda şöyle yazar:

Batı hukukunda cezalar mücerrettir; oysa nasıl suçlar fiil cinsinden ise yağ kirini yine yağ tortusu olan sabunun gidermesi gibi, cezaların da fiil ve müşahhas olması gerekir. Meselâ, adam öldürme suçu ile hırsızlık suçu arasında tam bir mahiyet farkı vardır. Dolayısıyla her suçun kendi cinsinden bir fiille cezalandırılması gerekirken, Batı hukukunda sanki bütün suçlar aynı mahiyetteymiş gibi, hepsine hapis cezası verilmekte, fark sadece kemiyete havale edilerek, kemiyetle mahiyet aynîleştirilmektedir. O bakımdan, Batı ceza hukukunun müeyyideleri insanın hürriyetini, üretkenliğini, ruh bağımsızlığını ve ruhunu tehdit etmekte, hattâ öldürmektedir. Oysa ceza, ruhu uyarıcı ve suçtan önceki sağlıklı haline iade edici, müşahhas, terbiye ve ıslah edici, ibret saçıcı, içtimaî kangrenlerin cerrahı, ruhu ve cemiyeti ihya, mağduru ikna ve tatmin, suçluyu tecziye ve tehbih edici olmalıdır." (İslâm, 74-78)

Fethullah Gülen Hocaefendi de savaş ve ceza hukukunu birlikte değerlendirerek, şu önemli yorumda bulunur: "Savaş ve ceza hukuku, aslî değil, arızî hususiyete sahiptir, öyle olmalıdır; nitekim İslâm nazarında böyledir. Cenab-ı Allah (cc), hem suçlar hem de cezalar hakkında seyyie, yani kötülük tabirini kullanır. (Yunus Sûresi/10: 27; Şura Sûresi/42: 40) Cezalandırma da, savaş da, zatında kötülüktür ve prensip olarak Kur'an-ı Kerim, kötülüğü iyilikle savmayı kuvvetle tavsiye buyurur ve böyle davrananları över. (Ra'd Sûresi/13: 22; Mü'minûn Sûresi/23: 96; Kasas Sûresi/28: 54; Fussilet Sûresi/41: 34) Fakat kişi, kendine yapılanlara hazz-ı nefis edebilir, fakat başkasına, topluma ve ülkeye yapılanlara kişilerin de, devletin de hazz-ı nefis etme hakkı yoktur. Dolayısıyla, ferdin kendisine yapılan kötülüğü affetmesi ve iyilikle savması bir fazilet olmasına mukabil, âmmeye (kamu), topluma ve ülkeye karşı işlenen suçlar, kendi cinslerinden cezalandırılır. Cezalandırmada aslanan, bir kötülük olan suçu kendi cinsinden ve neticesi hayır olacak başka bir kötülükle, yani ceza ile savmaktır. Şöyle ki: Vücut için aslanan sıhhattir; sıhhatli insana ne ilaç verilir ne de bu insan ameliyata alınır. İlaç da, ameliyat da, hasta insan için uygulanır. Hastalık kötü bir durumdur; ilaç kullanmak ve ameliyat da zatında kötülüktür. Fakat daha büyük kötülük olan hastalığı önlemek ve vücudu sıhhatine kavuşturmak için gerekirse ilaç kullanılır, gerekirse ameliyat uygulanır, gerekirse istirahat tercih edilir. Öyle ki, bazen kol gibi, hattâ bacak gibi bir uzvu kesmek bile gerekebilir. İşte savaş ve ceza hukuku, tedavi hukukudur; sağlığı bozulan ferde veya topluma yeniden sağlığını kazandırmak için uygulanır. Dolayısıyla, nasıl hastalığı tedavi için zatında kötülük olan ilaç kullanmaktan ve ameliyattan vazgeçilmezse, savaş ve ceza hukukundan da gerçekten asla alâkası olmayan fanteziler uğruna vazgeçilmez. Ve nasıl hastalığın cinsine, mahiyetine ve hastalığın şiddetine göre tedavinin şekli ve dozu ayarlanır, savaş ve cezalar da aynı şekilde uygulanır. İslâm, bunu yapmış, sulhü ve sağlığı esas almış, fakat bir insanlık realitesi olarak bunların bozulduğu durumlarda da savaş ve ceza hukukunu devreye koymuş, bunları birer tedavi hukuku olarak vazetmiş ve öyle uygulanmalarını emir buyurmuştur."

Türkiye'de yaptığımız hemen hiçbir şey aslî ve fitrî gerçeklere uymadığı, ideolojik ve siyasî tercihlere, zamana, şartlara ve menfaat ilişkilerine dayandığı ve daha çok da taklit olduğu için sık sık anayasa ve "adlî reformlar" yapma gereği duyuyoruz. Şu günlerde yeni bir adlî reform yapmaya çalışırken, inşallah bu tür tesirler altında hareket edilmez. Aksi halde, fitrî ve kaderî boyutuyla insanın kendisinden kurtulamayacağı "Ceza, suçun cinsinden olur (gelir)." kaidesince, kendimizi korumaya çalıştığımız suçlular eliyle gelecek bir fitneye ve darbeye mahkûm ederiz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Sirâcün Münîr'

Ali Ünal 2012.02.06

ABD Houston Baylor Tıp Fakültesi'nde beyaz fareleri renkli fare haline getirebilmek için çalışan Paul Overbeck ve arkadaşları, pigment üretiminde rol alan renk genini, beyaz farenin tek hücreli döllenmiş embriyosuna zerkedtiler.

Bu farenin yavrularını çiftleştirdiler ve torunlarda herhangi bir renk değişimi görülmediği gibi, tersine, yarısı bir hafta içinde öldü. Overbeck, bunun sebebini şöyle açıklıyordu: "Fare embriyosuna enjekte ettiğimiz gen, fonksiyonunu kaybetmişti. Embriyonun genom kütüphanesinde bu renk geninin diğer genlerle etkileşimi, bu genin mesajının okunmasını engellediği gibi, diğer genlerin de doğru çalışmasına mani olmuştu. Gelişim sırasında mide, karaciğer, kalb, kısaca bütün iç organları ters yerlerde oluşmuş, ayrıca, pankreasla böbrekler tamamen hasara uğramıştı. Anladık ki, şu merhalede herhangi bir gen transferini başarabilme şansımız, faredede tahmin edilen gen sayısı olan 100 binde 1'dir. Farenin genom kütüphanesinde bulunan her bir gen, diğer 100 bin genle bağlantılı olarak fonksiyon görmektedir."

Evet, kâinatta ve insan organizmasında partiküllere varıncaya kadar her şey olması gerektiği yerde ve yerli yerindedir; ayrıca her şey her bir şeyle, her bir şey bünyenin tamamıyla alâkadardır. Varlıkların teşekkülü safhasında ve sağlıklı bir varlığın hayatı boyunca havadan, sudan ve yiyeceklerden vücuda giren bütün zerrelere, vücutta gidip yerleşmesi gereken tam yerine gidip yerleşir. Vücudun teşekkülü safhasında meselâ gözün herhangi bir damarına gitmesi gereken zerre başka bir yere gidecek olsa, yukarıda anlatılan deneyde farelerin başına ne gelmişse aynı netice ortaya çıkar. Bu müthiş gerçek, Cenab-ı Allah'ın mutlak Birliği'ni ve İlim, İrade ve Kudreti'nin zerrelere kadar her şeye şamil olduğunu gösterir.

Cenab-ı Allah'ın kâinat ve insan gibi bir diğer evrensel kitabı olan Kur'an-ı Kerim de aynen böyledir. Ondaki her bir harf dahi tam yerli yerinde ve olması gerektiği yerdedir; her bir âyetin, hattâ her bir kelimenin başka her âyetle, her kelimeyle ve Kur'an'ın tamamıyla münasebeti vardır. Bu münasebet, âdetâ her bir âyeti kendi çapında bir Kur'ân yapar ve âyetler, cümleler, kelimeler, birbirini tefsir eder. Meselâ, Kur'ân-ı Kerim, Allah Rasûlü (sas) hakkında "sirâcün münîr" tabirini kullanır. Bu tabir, hem önemli bazı kâinat gerçeklerini açıkladığı gibi, Allah Rasûlü'nü de peygamberliği ve beşeriyeti içinde tam açıklar. Sirac, lamba demektir; semâsiyla yerküre bir saray, gökyüzü onun kubbesi, güneş de bu kubbede asılı lambası, ay ve diğer yıldızlar ise âdetâ donanma gecesi ışıklarıdır. Allah Rasûlü, işte insanlığın semasında bir güneştir. Fakat bu güneş, ışık değil, nur saçan bir güneştir. Kur'an, başka bir âyetinde güneş için ışık tabirini kullanır. Işık maddîdir ve daha çok ışıklı cismin kendisine aittir. Ayın ışığı yoktur; ay, güneşin ışığını yansıtır. Kur'an, bundan dolayıdır ki, ay için "nur, nur saçan" der. Nur, manevîdir ve daha çok başka sebeplerle hâsıl olur. Meselâ, iman ve ibadetlerin insan yüzünde meydana getirdiği ışıltı nurdur. Kur'an, Allah Rasûlü (sas) için "ışıklı, ışık saçan güneş" yerine "nur saçan güneş" tabirini kullanmakla, O'nun güneş, fakat ışığı manevî, kendinden olmayan ve ışığını Allah'tan alıp, onu yansıtan bir güneş olduğunu belirtmekte; güneşi ışık, ayı nur, nur saçan olarak tarif etmekle de, ayın zâtında ışıklı olmadığını ve ancak güneşin ışığını yansıttığını ortaya koymaktadır.

Evet, Allah Rasûlü (sas) gece doğan ay değil, geceleri gündüze çeviren ve insanlığa gündüzü getiren güneştir. Fakat nasıl ayın aydınlatması kendisinden değilse, O'nun ışığı da kendinden olmayıp, O, Cenab-ı Allah'tan

aldığı ışıqla parıl parıldır ve cihanları aydınlatır. Onun ışığı, gerçek hayatın da sebebidir; O ve yansıttığı ışık olmasa hayat olmaz; O'nun semamızdan çekilmesi gökteki güneşin de dürülmesi ve Kıyamet'in kopması demektir.

Evet, Kur'an'ın Allah Rasulü için kullandığı sir c n münîr tabiri aslında bir kitaplık manâyı haizdir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir tecrübe, bir rüya ile teneffüs

Ali  nal 2012.02.13

Yakın bir  ğretmen arkadaşım, önemli bulduğu bir tecrübesini anlatmıştı: Bir tanıdığı vardı; ülkenin ideolojik kamplara b l nd ğu bir zamanda küçük bir ilçede İmam-Hatip'te görev yapan bir öğretmendi.

İyi de va'zederdi ve arada bir cuma günleri ilçenin merkez camiinde va'z verirdi. İlçedeki dinî hassasiyetli çevrede hızlı bir "İslâmcı" olarak kendini kabul ettirmişti. Bulunduğu ilçe itibarıyla fer    kevn   mek ndı. Derken okula müdür oldu.

Çok geçmeden, artık müdür olan fer    kevn   mekân ile en yakın arkadaşları arasında geçimsizlikler başladığı ilçeye yayıldı. Bana da saygı ve itimadı büyüktü; Ankara'da temasta olduğu bazıları vasıtasıyla gıyabımda okula tayinimi çıkartmış. Dolayısıyla, ge imsizliğe yakından şahit oldum. Müdür,  ğretmen iken birlikte hareket ettiği aynı ideolojik kampa mensup arkadaşlarını, ayrıca, daha bazı meslek dersleri hocalarını da ezmeye başlamıştı. Meselâ, bu öğretmenlerin haftalık ders programlarını çok kötü şekilde ayarlıyor, içlerinden bazılarını okulun lise kısmında ders vermeyerek hem onların daha az ücret almalarına yol açıyor, hem de talebe karşısında itibar ve prestijlerini sarsıyor, ders dağıtımında haksızlıklar yapıyordu. Buna karşılık, başka ideolojik kamplardaki öğretmenlerle arasını çok iyi tutuyor, onları kolluyordu. Mizacım gereği en küçük haksızlıklara tahammülüm olmadığından ben de müdürün karşısında cephe alma durumunda kaldım. Bundan dolayı, ilçenin, müdürü kendilerinden bilen İslâm hassasiyetli bazı önde gelenleri beni tenkit de ettiler. Ezilen  ğretmenler aralarında bu meseleyi konuşup durdukları için bir defasında onlara şunu söyledim: "Arkadaşlar, müdür, Arapça bir kelimedir. Aslı itibarıyla d -re fiil kökünden ism-i faildir; d -re, yuvarlak olmak, müdür de yuvarlamak manâsına gelir. Dolayısıyla, müdürümüzün yuvarlamaları makamının gereğidir." Dinleyen arkadaşlardan biri dedi: "Hocam, siz arada bir kelimelerin kökenlerini ve man larını bize böyle s yleyiverin!" Elbette müdür, makamına göre davranacaktı; müdür olmadan önceki muhalif tavrını s rd remezdi. Bunu da eski ideolojiden kardeşlerine anlatamayacağı için onlardan uzaklaşacak, onlarla arasına mesafe koyacak, hattâ onları ezecekti.

Yine iki yıl falan önce bir arkadaş da çok net olduğunu söylediği şöyle bir rüyasını anlatmıştı: Güzel, güneşli bir gün. Hz. Ömer'i (ra) görüyorum, en üst makamlarda bir idareci olarak. Elinde kazma, köyümüzde bir tarlanın etrafına hendek alıyor. Elimde ceketini tutuyorum. Yanında da milletvekili bir yakınım var. O yakınım, siyasete

girdiğinden şikâyetçi. Cekete bir şey olmasın diye onu götürüp evimizde duvara asmak için köye iniyorum. Köyün içinde, köyün mübarek ihtiyarlarından Şerif Can ve etrafında çocuklar var. Şerif Can'ın üzerinde kahverengi cübbe bulunuyor. Ceketin bu cübbeye katiyen dokunmaması gerekiyormuş. Ne kadar uğraştımsa da ceket cübbeye dokundu ve o anda elimde kupkuru bir dala dönüşüverdi. Korktum ve heyecanlandım.

Rüyadan anlamam da, şöyle düşündüm: O zata Hz. Allah (cc), günümüzde Hz. Ömer gibi olma imkânı vermiş. Tarla, ekim alanı olarak, âhiret adına ülkeye hizmet sahasıdır; o zat, bu tarlayı tehlikelere karşı koruma altına alabilirse vazifesini yapmış olacak. Ceket, onun makamı veya makamına ait en önemli hizmet boyutlarından biridir. Bazıları, onu makamı itibarıyla muhafazaya çalışır. Tarlada çalışma tevazuu da simgelediği için, o zat, tevazuu asla elden bırakmamalı. Rüyadaki Şerif Can, isminden hareketle, ülkenin şerefi ve canı olan safî mübarekleri, üzerindeki kahverengi cübbe, onların zamanın son dilimindeki temsillerini, etrafındaki çocuklar, çocuk saflılığıyla ülkenin yarınına hizmet edenleri ve ülkenin yarınlarını simgeler. Hz. Ömer olma imkânına sahip zatın makamı, onlara dokunmamalı. Dokunacak olursa, neticenin vahameti gösterilmiş.

Önceki yıllarda bizi küresel ısınmayla korkutan bilim üstadları şimdi mini buzul çağıyla korkutuyorlar. Bir yanda bilim, bir yanda rüya. Dileyen dilediğini tercih eder.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Biz Müslüman mıyız?'

Ali Ünal 2012.02.20

Gazetemiz yazarlarından Kerim Balcı Bey'den naklen anlatılmıştı: Katıldığı bir sempozyumda bir Yahudi akademisyen kendisine şöyle diyor: "Kerim Bey, sizin başınız hep dik olmalı; çünkü sizin dininizde baş eğmeye sebep olacak hiçbir şey yok."

Bu gerçeği, maalesef İslâm hassasiyetli bilinen pek çok kanaat önderimiz dahi göremiyor, itiraf edemiyor. Başbakan'ın dindar nesiller yetiştirme sözü etrafındaki tartışmalara katılan bazı ağızlar ve kalemler, dindarlık deyince sadece ahlâkî güzellikleri nazara verdiler. Oysa Din'in temelinde önce varlığı, mutlak birliği, sıfatları, isimleri, fiilleri ve bütün hükümleri ve icraatıyla Allah'a, âhirete, vahye ve peygamberliğe, İlâhî kitaplara, meleklerle ve kaza-kadere iman yatar. Bunların arkasından namaz, zekât, oruç ve hac başta olmak üzere ibadetler, uyulması gereken başka farzlar, kaçınılması gereken haramlar, muamelât hükümleri, sonra bir tedavi hukuku olarak cezaî hükümler gelir. Ahlâk da elbette esastır; ahlâkın bir kısmı yine Din'in hükümleri çerçevesindedir; bir kısmı da, Din'i yaşamakla ulaşılan faziletlerdir.

Bir yanda Din'i ne ise, Cenab-ı Allah onu nasıl buyurmuşsa o olarak görmekten ve göstermekten kaçınma, âdeta utanma tefriti, diğer yanda Din'i seremoni haline getirilmiş birkaç ibadetten ibaret görme ifratı var. Bu ifrat ve tefrit arasında gerçek bir dindarlık örneğini Kur'an bize şöyle öğretiyor:

Allah Rasûlü (sas) zamanında iki kişi aralarında nizalaşır ve çözüm için Allah Rasûlü'ne gelirler. İçlerinden biri, Allah Rasûlü'nün hükmünü kabullenemez. Bunun üzerine şu âyet-i kerime iner: "Hayır, hayır! Rabb'ine andolsun ki, aralarında baş gösteren anlaşmazlıklarda Seni hakem veya hâkim kabul edip, sonra da Senin verdiğin hükme içlerinde hiçbir sıkıntı ve itiraz duymadan tam bir teslimiyetle bağlanmadıkça iman etmiş olmazlar." (Nisâ Sûresi/4, 65)

Hayatımın en önemli tecrübelerindendir. Bir zaman öğretmen olarak vazife yaptığım bir şehirde bir avukat arkadaşın yazıhanesinde oturuyordum. Şehirdeki "İslâmcı", hem de şeriat davası verenlerin öncülerinden, biri vaiz iki kişi arasında araba alışverişinde niza olmuş. Çözüm için avukata geldiler. Şakayla karışık dedim: "Bakın, siz bu düzene karşısınız. Bu avukat arkadaş, sizin davanızı, reddettiğiniz düzenin kanunlarına göre çözecek. Gelin ben İslâm'a göre çözeyim." İkisi de yanaşmadı.

Adalet, Din'in hiçbir şeye feda edilemeyecek dört temelinden biri, İslâm da, Allah'a, dolayısıyla adalete tam teslimiyet, kanunlar karşısında mutlak eşitlik, bunun için de benliği aşma, nefse rağmen yaşayabilme, hatalarımızı rahatlıkla kabullenme, buna karşılık, övülmeyi kendimize yapılmış en büyük kötülük görme dinidir. Kur'an-ı Kerim, "Ey iman edenler! Bizzat kendinizin, anne-babanızın ve yakınlarınızın aleyhine de olsa, haktan yana ve Allah için şahitlik yapanlar olarak var gücünüzle ve kılı kırk yararcasına adaleti gerçekleştirin ve koruyun." (Nisâ Sûresi/4, 135); "Ey iman edenler! Var gücünüzle hakkı ayakta tutanlar olun (ve bunun gereklerinden olarak) şahitlikte kılı kırk yarar derecede dikkatli davranın, adaleti tam temsil edin. Bir topluluğa karşı duyduğunuz öfke (veya onların size besledikleri kin), sakın sizi adaletsizlikte bulunma günahını işlemeye itmesin. Daima âdil davranın!" (Mâide Sûresi/5, 8) buyurur. Bundandır ki, tarihimizde Hz. Ali gibi halifeler, Hz. Fatih gibi padişahlar, gidip rahatlıkla mahkemelerde hesap vermişlerdir; Hz. Ömer, hutbede halkını denemek için "Ben istediğimi yaparım!" demiş, cemaatin en zayıfı, yerinden doğrulup, "Ömer, sen sapacak olursan biz seni doğrultmasını biliriz!" karşılığını verince Hz. Ömer, Allah'a şükretmiştir. "Kızım Fatıma da hırsızlık yapsa, onun da elini keserim!" diyen, bizzat Allah Rasûlü'dür.

İşte, dindarlıkta ölçü. Aksi halde Kur'an, karşımıza şu tehdidiyle çıkar: "Ey iman edenler! Yapmadığınız, yapmayacağınız şeyleri neden söylersiniz? Yapmadığınız, yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında ne de menfur bir şeydir." (Saff Sûresi/61, 2-3)

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Basit hukuk ve siyaset dersleri

Ali Ünal 2012.02.27

Mail kutuma düşen bazı mesajlarda "ilkokul seviyesi"nde hukuk ve siyaset dersleri var:

1: Demokratik sistem, erkler ayrımı üzerine oturur ve önemli olan, her erkin kendi vazifesini tam yapmasıdır. Vazifesini tam yapan her erk veya erk mensubu, ancak takdiri hak eder.

2: Savcılık makamı, siyaseti kollama makamı değildir; adalet dağıtma makamı da değildir. Savcılık makamı, müdde-i umumîliktir; yani, Türkiye Cumhuriyeti adına suçları ve suçluları tesbit edip, adalete teslim etme makamıdır.

3: Anayasa karşısında görevi esnasında yaptıklarından sorumlu olmayan tek makam Cumhurbaşkanlığı makamıdır. Görevleri gereği yaptıklarından milletvekilleri de sorumlu tutulmaz, fakat icraatlarında, yani yaptıkları kanunlarda Anayasa dışına çıkamazlar. Yürütme ise bütün icraatlarından hukuk karşısında sorumludur. Dolayısıyla, yürütme organı, "Benim siyasi tercihimdir." diyerek hukuk dışına çıkamaz.

4: Hukuk karşısında en fazla sorumlu olması gerekenler, icraatlarında en serbest bırakılanlar ve kendilerine en geniş imkân tanınanlardır. Bunlar da askerlerdir; emniyetçilerdir, istihbaratçılardır. Öncelikle istihbaratçılar, hukukun en fazla denetlemesi ve hukuk karşısında en fazla hesap verebilir olmaları gerekenlerdir.

5: Hukuk dışına çıkılarak ve suç işleyerek suçlu takip edilmez ve suç önlenmeye çalışılmaz. Aksi halde, "Devlet, bazen rutin dışına çıkar." sözü haklılık kazanacağı gibi, "1990'lar Türkiye'si"nde yapılan hukuk dışı uygulamaları sorgulamaya da hakkımız olmaz.

6: Gerçek, kişilere göre değerlendirilmez; doğru bilinen bir insanın yaptığı yanlış o insan sebebiyle doğru görülemeyeceği gibi, yanlış bir insandan sâdır olan doğru da, o insan sebebiyle yanlış olmaz. Cemel Savaşı öncesi biri Hz. Ali'ye gelir ve "Ya Ali, bir yanda sen, diğer yanda Hz. Aişe, Hz. Zübeyir, Hz. Talha. Ne yapacağımı şaşırdım." der. Hz. Ali, şöyle cevap verir: "Hakki, hakikati kişilere göre değerlendirirsen, böyle ortada kalırsın. Kişileri, hakka ve hakikate göre değerlendireceksin."

7: Herkes, hukuk karşısında hesabını verebilir olmalı ve verebilmelidir. Yargıya şahsen güven duyulmasa bile, şahsî güvensizliğin hukuk karşısında bir değeri yoktur; ayrıca, nihayet yargı kararlarını da yargılayan üst yargı makamları vardır.

8: Yargı, her zaman doğru kararlar da veremeyebilir. Çünkü yargı, elindeki müşahhas delillere göre hareket eder; hâkim, şahsî görüşüne, hattâ kesin de olsa şahsî kanaatine göre davranamaz. Meselâ, Hz. Davud (as), önüne gelen bir meselede objektif yargılama usulüne göre davranmayıp, şahsî kesin kanaatine göre davrandığı için itap görmüştür.

9: Her insan hata yapabilir; masumiyet, sadece peygamberlere hastır. Buna rağmen, peygamber masumiyetinin dahi hukuk karşısında bir değeri yoktur; yani hukuk karşısında peygamberle en günahkâr insan aynıdır. Bu bakımdan, kimse, hukukun müdahale alanı dışına çıkamaz, bu alanın dışında tutulamaz. Kimsenin şahsî güvenilirliği, hukuk karşısında objektif bir değer ifade etmez; kimse, o kişi peygamber dahi olsa bir kişinin veya kişilerin insafına terk edilemez.

10: Her meslekte, resmî her sahada, bürokrasinin bütün şubelerinde şu veya bu "cemaat"ten, şu veya bu dernekten, şu veya bu sivil toplum kuruluşundan kimse bulunabilir. Hattâ bunlardan herhangi birisi veya birkaçı bulunduğu yerde en etkili olmaya da çalışabilir. Demokrasi, bizatihî devlete yasalar çerçevesinde hâkim olma yarışı zemini. Önemli olan, yapılanların, icraatın hukuka uygun olup olmamasıdır. O bakımdan, herhangi bir cemaat veya sivil toplum kuruluşunun devleti ele geçirme, devlete sızma veya darbe yapma gibi niyet ve faaliyetlerinden tenkidî mahiyette söz edilemez.

Bu derslerin ilkökul seviyesinde olmasından maksat, ilkökul öğrencilerinin bile bilebileceği gerçekler, hukuk ve siyaset adına "mebâdî" olmaları mıdır, onu da medya yıldızı büyük hukukçularımıza, siyaset bilimcilerimize ve şimdiye kadar hukukun üstünlüğüne ve hakemliğine vurgu yapan yazarlarımıza bırakalım.

---

28 Şubat'ın en büyük dersi: Ve insan alındı

Ali Ünal 2012.03.05

Hiz. Bediüzzaman, eserlerinin pek çok yerinde çok derin insan teşrihlerinde bulunur.

Meselâ, der ki: "Aklın pek garip bir hali vardır. Her şeye uzanan öyle bir kabiliyete sahiptir ki, bazen bütün kâinatı kuşatır ve kucağına alır. Bazen imkân (yani şu sebepler) dairesinden çıkar, en yüksek dairelere müdahaleye çalışır. Bazen de bir damla suda boğulur, bir zerre içinde yok olur, bir kılda kaybolur. Hangi şeyde kaybolursa, bütün varlığı o şeyle sınırlı bilir. Ve hangi bir noktaya girse, bütün âlemi yanında götürmek ister." Yine, şöyle der o: "Hem senin mahiyetine Allah öyle manevî cihazlar ve latîfeler vermiş ki, bazıları dünyayı yutsa tok olmaz. Bazıları bir zerreyi kendinde yerleştiremiyor. Baş, bir batman taşı kaldırdığı halde, göz, bir saç kaldıramadığı gibi, o latîfe, bir saç kadar bir ağırlığa, yani gaflet ve dalâletten gelen küçük bir hâlete dayanamaz; hattâ bazen söner ve ölür. Madem öyledir; hazer et, dikkatle bas, batmaktan kork. Bir lokma, bir kelime, bir dane, bir lem'a, bir işarette, bir öpmekte batma! Dünyayı yutan büyük latîfelerini onda batırma. Çünkü çok küçük şeyler var, çok büyükleri bir cihette yutar. Nasıl küçük bir cam parçasında gök, yıldızlarıyla beraber içine girip garkoluyor; amel defterinin büyük kısmı ve ömür sayfalarının çoğu hardal tanesi hacmindeki hafızana kaydoluyor, bunun gibi, çok cüz'î küçük şeyler var ki, büyük eşyayı bir cihette yutar, içine alır."

İşte insan, böyle kompleks ve çözülmesi zor bir yapıya sahiptir. Hiz. Bediüzzaman'ın işaret ettiği gibi, küçücük göz bütün ufku tarar; ama bütün ufku tarayan bu gözün görmesine bir toz zerresi, bir kıl mani olur. Bütün kâinatı kurcalayıp, zamanın ve mekânın dışına taşan akıl, gider bir damla, bir zerre, bir kıl mahiyetindeki bir heveste, bir makamda, bir anda, bir bakışta, bir menfaatte, bir korkuda, küçük bir hedefte, basit bir tamahta, temelsiz ve geçici bir sevgide boğulur gider; boğulur gider de, dünyasını da, âhiretini de mahveder. Dünyayı sonsuz, hayatı ölümsüz gibi görüp, öyle bu dünyaya, bu hayata sarılan insan, sonsuz gibi gördüğü hayatı gününbirlik, hattâ anlık yaşamaktan kurtulamaz; oysa peşini ne dünün dertleri, ne de geleceğin ızdırapları bırakır.

Evet, 28 Şubat'ta, çürümeye mahkûm etten, kemikten, kandan müteşekkil; bir kılda, bir damlada, bir zerrede mahvolup gitme isti'dadında; ne dünü, ne bugünü, ne de yarını bilen, buna rağmen düne de, bugüne de, yarına da hükmetmeye kalkan, hükmedebileceklerini zanneden birtakım güç, sermaye ve kalem sahipleri, işbirliği içinde ve Türkiye'nin dinamiklerini bilmeleri mümkün olmayan birtakım dış mihrakların yönlendiriciliği veya sürükleyiciliğinde Türkiye'de bin yıllık iktidar kurabileceklerini zannettiler. Bizzat kendileri de ne Türkiye'nin dinamiklerini biliyorlardı, ne tarihi, ne de hadiseleri okuyabiliyorlardı. Bunların da ötesinde, gözlerinin önünde cereyan eden "tabiat" hadiselerini de göremiyorlardı. Halkın keşfettiği bir gerçek olarak, kara gün kararıp kalmadığı gibi, geceleri gündüzlerin, kışları baharların takip ettiğini, düzlüklerin daimî olmayıp, inişlerle yokuşların birbiri peşisıra veya hemen düzlüklerin ardından veya önünden geldiğini de görmüyorlardı. Bunların da ötesinde, Türkiye'nin 1950'den itibaren tarihinin nasıl ortalama 10'ar yıllık dönemlerle ilerlediğinin de farkında değillerdi. Her 10 yılda bir ülkeye yapılan müdahalenin, Türkiye adına, müdahaleyi yapanların hiç de arzu etmediği daha ileri bir merhaleye kapı araladığını da anlamıyorlardı. Ayrıca,

gerçeklerin, özellikle menfaat çatışmalarının zirvede olduğu günümüzde gizli kalamayacağını ve menfaatler üzerine oturan bir dünyada kalıcı ittifak ve dostlukların olamayacağını hiç bilmek istemiyorlardı.

Evet, 1950'den bu yana kirli iktidarlar veya dönemler 10 yılı aşmadığı gibi, kış içinde yalancı bahar, fecr-i sâdıktan önce fecr-i kâzip mahiyetindeki iktidarlar veya iktidar sahipleri de 10 yılı aşmadı. Bu da, son 60 yılımızın bir diğer önemli dersidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK ile müzakere mi?

Ali Ünal 2012.03.12

PKK ile müzakerenin mahiyetini anlamak için, medyaya düşen Oslo görüşmelerinde ortaya konan tavra bakmak kâfidir.

Türkiye devleti tarafı oldukça yumuşak bir tavır sergilerken, PKK temsilcilerinin yapılan müzakereleri bir gün iktidar aleyhinde ve şantaj olarak kullanmak üzere karşı tarafı peş peşe sorularla nasıl da itirafa zorlayıcı ve verilen sözleri tescil ettirici bir tavır sergilediği apaçık görülüyor: "Anadilde eğitim ve seçim barajının düşürülmesinde bize hak vermediniz mi? Demokratik özerkliğin önünü açmak için bize söz vermediniz mi? Önderliğin serbest bırakılması için söz vermediniz mi? Önderlikle aramızdaki iletişim kanallarının açık tutulacağını kabul etmediniz mi? Silahlı gücümüzü koruyacağımızı kabul etmediniz mi? Görüşmelerin başında önderliğin yol haritasını siz benimsemediniz mi? Hükümet olarak önderliği gerçek muhatap kabul etmediniz mi? Görüşmelerde taleplerimizin meşruluğunu kabul etmediniz mi? Bedel ödediğimizi ve samimiyetimizi dile getirmediniz mi? KCK'lıların serbest kalacağı güvencesini vermediniz mi?" Zaten PKK'nın samimiyetsizliği, asla barış istemediği, müzakerelerle Türkiye'ye pusu kurmakta olduğu, zaman kazanmaya çalıştığı ve kendine göre zamanı geldiğinde teröre devam edeceği, 12 Haziran seçimlerinden önce Aysel Tuğluk'un "Çok kötü şeyler olacak" tehdidi ve Mahmut Alınak'ın "6 ay içinde hükümet düşürülecek" itirafında da açıkça belirtildiği üzere, hükümeti düşürme ve ilk planda özerkliğe gitme startının verildiği Silvan ve Çukurca saldırılarıyla ortaya çıkıverdi. Bu saldırılar hükümetin gözünü açtığı içindir ki, ilk defa teröre karşı gerçekten mücadele verildi. Eğer geçen sürede bu mücadele ve KCK tutuklamaları olmasaydı, Türkiye, şu anda çoğu şehirlerinde bir iç savaşın içindeydi. Bu bakımdan, Türkiye aynı delikten defalarca ısırılmaya doymadıysa, PKK ile yeniden müzakerelere başlayabilir. Bu hususta merak konusu ve üzerinde durulmamış bir husus daha var: Oslo müzakerelerinin çok büyük ihtimal İngiltere'nin gözlemciliği altında PKK'ya ait yukarıda verilen cümlelerin ortaya koyduğu çizgide sürdürülmesi ve varılan mutabakat metni karşısında, Öcalan'a sayın denmesi karşısında dahi yeri-göğü inleyen CHP ve bilhassa MHP'nin sessiz kalmasıdır.

Ortada apaçık gerçekler var: PKK da, BDP de, KCK da, asla Kürtlerin en azından çok büyük çoğunluğunun temsilcisi ve "Kürt meselesi"nin çözülmesinde samimî bir taraf değildir. PKK, BDP, KCK, Kürt meselesini

derinleştirmek ve Öcalan'ın Kandil'e yazdığı mektupta açıkça belirttiği gibi, gerekirse halk savaşı başlatıp, nasıl Türkiye Cumhuriyeti devleti yıllarca kendi halkını ezmişse, önce Kürtleri ezecek ve bölge için ikinci ve "büyük İsrail" olacak Kürdistan adında bir devletin kurulması için vardır. İkinci olarak, PKK, KCK, BDP, çok büyük ölçüde şiddetten beslenmektedir. Devlet, şiddeti durdurup, vatandaşa âdil ve merhametli gücünü kabul ettirdiği, PKK terörü karşısında Kürt halkının güvenliğini sağladığı ve Kürt halkını asla PKK terörü sebebiyle değil, vazifesi gereği bağrına basabildiği ve bunu Kürtlere inandırabildiği zaman, BDP de silinip gidecektir. Dolayısıyla, PKK terörünün bitirilmesinde ve Kürt meselesinin çözümünde ilk nokta PKK, KCK ve BDP gibi kuruluşların muhatap alınması değil, tamamen tecrit edilip, halkın kazanılması ve Kürt halkının gerçek temsilcisi kuruluşların ortaya çıkmasına imkân tanınmasıdır. Bu gerçekler apaçık ortada iken, gidip İrlanda gibi yerlerde çözüm aramak, en azından en küçük coğrafya bilgisine bile sahip olunmadığını gösterir ve İngiltere'nin kılavuz edinilmesi de, sadece kuzuyu kurda, tavuğu tilkiye teslim etmek manâsına gelir.

PKK ve Kürt meselesinin elbette Suriye meselesiyle, Irak'ın işgali ve baştan beri karşı çıkmamıza rağmen önleyemediğimiz, bir gün hukukîlik de kazanacak fiilî bölünmesiyle, ayrıca İran ve İsrail'le ilişkilerimiz ve bu ülkelerin politikalarıyla da çok yakından münasebeti vardır. Bunlar, üzerlerinde ayrıca durulmayı gerektirmektedir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terör ve dış gelişmeler

Ali Ünal 2012.03.26

ABD şikago Üniversitesi'nden Lauren Langman ve Douglas Morris, terör konusunda yaptıkları incelemede "Devlet terörüyle muhalif terör iç içe girebilmekte, devletler veya istihbarat servisleri, hedefleri istikametinde teröristleri kullanmaktadır." sonucuna varırlar.

Cem Ersever, PKK terörüyle ilgili olarak, "Ortadoğu'daki bütün tezgâhların askerî operasyonlarını ABD yapıyor. İstihbarat faaliyetlerini İngiliz gizli servisi, kültürel faaliyetlerini Fransa, bu bölgenin kışkırtıcılığını da Almanya yürütüyor." diye yazar. 1993 yılı şubat'ında kurulup, çalışmaları 1995 yılı Nisan'ında tamamlayabilen Meclis Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonu, PKK terörünün destekçileri konusunda bölge ülkelerine, özellikle İran'a dikkat çeker. Asala ismi kapandıktan sonra ortaya çıkıveren PKK terörü Ermeni meselesiyle de yakından ilgilidir ve PKK üzerinden Kürt-Ermeni yakınlaştırma gayretleri hep süregelmiştir. Rafet Ballı, Kürt Dosyası; Metin Sever, Kürt Sorunu isimli çalışmaları da bu hususa da vurgu yaparlar. Türkiye'de bazı liberallerin Ermeni ve Kürt meselesi konusundaki tavırlarına bir de bu noktadan bakabiliriz.

Netice olarak, iç ve dış politikalar, bir ülke için birbirinden ayrı düşünülecek politikalar değildir. Dış politika, bir ülkenin içinin, iç politikasının aynası; iç politika, dış politikaların yansıma alanıdır. Bir ülke, kendi içinin sıhhat ve selâmeti, ekonomik, askerî ve istihbarat gücü, ilmî donanımı, ayrıca jeo-politik konumundan istifa edebilme,

başka ülkelerde oluşturabildiği kültürel tesir, tarihî birikimi ve idarecilerinin bilgisi, samimiyeti ve kabiliyeti ölçüsünde dış politikalarında etkili olur.

Bölgemizde bir yılı aşkın bir zamandır çok önemli gelişmeler yaşanıyor. Bir yıl öncesine kadar bölge ülkelerinde iktidarlarla geliştirilen iyi münasebetler neticesinde ülkemiz adına büyük bir iyimserlik hakimdi. Fakat "Arap baharı" diye adlandırılan gelişmeler, özellikle Suriye'de devam eden iç savaş, İmam Cafer-i Sadık'a atfen "Takıyyesi olmayanın dini yoktur." prensibiyle hareket eden İran'ın politikaları, Irak'ta Malikî hükümetinin hem Irak içinde hem de Türkiye ile münasebetlerinde, artık bazı dış politika yazarlarımızın da kabûl ettiği üzere mezhebî bir çizgiye kayması, meselelere daha ciddî, daha realist ve daha temelden bakmamızı gerektiriyor.

Suriye konusunda, bazı İslâmcı aydınlarımız, muhalefetin şiddet yoluna başvurmasını eleştiriyorlar. Bu, elbette doğru olmakla birlikte, artık ortada fiilî bir durum, çok ciddî bir zulüm ve katliam var olduğuna göre, Suriye'deki halk direnişi aleyhindeki her açık değerlendirme, zalim Esed iktidarına malzeme taşımak manâsına gelir. Görünüşteki İran-İsrail, İran-ABD karşıtlığı, aslında İran, ABD ve İsrail'in menfaatleri istikametinde bir fonksiyon görmek ve kanaatimce bu karşıtlık politikası bilerek devam ettirilmektedir. ABD, İran tehdidiyle kendi ekonomisi adına Körfez ülkelerine sürekli silah satarken, İran, nüfuzunu genişletmekte, İsrail de beynelmilel sahada korunma zırhını güçlendirmektedir. Bir asır öncesine dayanarak uygulanagelen ve mahut 11 Eylül hadisesinden sonra yeni bir merhaleye giren planlar, Irak'taki fiilî bölünmenin, Economist dergisinde de yazıldığı gibi, hukukîleşmesi ve bağımsız bir Kürt devletinin ortaya çıkması, Suriye'ye de bölünmek için olgunlaştığında müdahalede bulunma, bölgemizi etnik ve mezhebî temelde parçalayıp, yeni devletlerin ortaya çıkması ve artık bölgenin tam bir kaynayan kazana dönüşmesi istikametinde gelişmektedir.

Ferdî olsun, içtimaî olsun, devletler planında ve dış politikada olsun her meselenin elbette iyi tayin edilmiş kısa, orta ve uzun vadeli hedefleri olmalı, fakat bu hedefler benimsenirken tamamen çok iyi tesbit ve tahlil edilmiş realiteler zemininde hareket edilmelidir. Yoksa en iyimser olduğumuz anlarda en büyük darbelerle sarsılmak kaçınılmaz olur. Özellikle Türkiye'nin iç siyaseti ve terör meselesi, dış politikası ve meseleleriyle et-tırnak mesabesinde iç içedir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zor bir yazı

Ali Ünal 2012.04.02

Hız. Ali, Hız. İbn-i Abbas'ı Haricîleri ikna için gönderirken ona şöyle der:

"Onlarla Kur'an üzerinden tartışma; sen bir âyet söylersin, onlar başka bir âyet söyler. Kur'an'ı muharebe meydanı yapmayın; onlarla Sünnet üzerinden tartış." Son bir-bir buçuk asırdır Müslümanların problemlerinin çözümsüzlüğünün en önemli bir sebebi, Kur'an'ı elbette her şeyin temeline oturturken, ne yazık ki, onu muharebe meydanı haline getirmeleri olmuştur. Bu da, öncelikle Sünnet'i bilmemekten kaynaklanmıştır. Sünnet, Kur'an'ın, İslâm'ın pratiğidir, hayata hayat yapılmasıdır. Bir yandan Sünnet'in bilinmemesi, diğer yandan Sünnet çizgisinde İslâmî bir pratiğin olmayıp, Kur'an'a teorik yaklaşım, evet, Kur'an'ı muharebe meydanı haline getirmiştir. Kur'an, bir defada inmiş bir teoriler kitabı değildir; Kur'an, 23 yılda hadiseler,

sorular, meseleler üzerine, irşad için ve İslâm'ın hayata hayat olması sürecinin kılavuzu olarak inmiştir. Dolayısıyla, ondaki âyetler, hattâ âyetlerin farklı yönleri ve manâ derinlikleri, hadiselerle, vakıalarla iç içedir. Böyleyken, her bir âyetin Kur'an içindeki yerini, neye, hangi açıdan baktığını bilemeden, bir pratikte manâsını bulan ve bulacak olan nesh, mutlak-mukayyed, umum-husus, muhkem-müteşabih ve müşkil-i Kur'an gibi hususları nazara almadan Kur'an'a yaklaşmak, Kur'an'ı da, İslâm'ı da bir teoriler mecmuası haline getirmiştir.

İslâm'a teorik yaklaşmanın, Sünnet çizgisinde İslâmî pratikten yoksunluğun ve Kur'ân'ı muharebe meydanı yapmanın neticesidir ki, realitesiz ve zeminsiz bir idealizm ortaya çıkmıştır. Bu temelsiz idealizm, İslâm hassasiyetli bazı aydınları ve onların etkilediği kesimleri halktan koparmış ve ülke içinde muhalif konuma itmiştir. Müslüman çoğunluk asıl tabanı oluşturduğu halde, tabandan kopan bu muhalif tavır, söz konusu aydınların ve etrafindakilerin kendi ülkelerini dârü'l-harp gibi görmeleri sonucunu vermiş, sosyalist hareketlerden de etkilenen bu aydınlar, vatandaşı bulundukları Müslüman ülkelerde hâkim rejimlerle birlikte, kucaklamaları gereken Müslüman halk çoğunluğunu karşılarına almışlardır. Dünyadaki gelişmeleri, dünyanın âdeta tek bir ülke haline gelmesini, bir yerde olmanın artık her yerde olmayı gerektirdiğini, dolayısıyla bir yerdeki köklü değişikliğin zemininin dünyanın tamamı olduğunu kavrayamamışlar; İslâmî sürecin vücut verdiği mutlak adalet-izafî adalet; çok hayır için az şerre razı olunur, yoksa tam şer olur; tamamı elde edilemeyen şey tamamen de terk edilmez; zararın giderilmesi menfaati çekmekten önce gelir gibi küllî kaideleri dikkatten kaçırmışlar; Şeriat-ı tekvîniyenin yasalarını nazara almamışlar, kuvvetin de bir varlık ve yaratılış hikmeti olduğunu görememişler, gerçekten bir İslâm dünyasının varlığını zannetmişlerdir. Merhum Erbakan'ın 1980 öncesi hükümet krizlerinde 24 milletvekili ile başbakanlık bekleyip, Saddam'la petrol görüşmesi yapmaya gitmesi, İslâm birliği ve dinarı projeleri, Kaddafi'yi ziyareti, Ali Bulaç beyin İslâm gücü teklifi ve Türk askerinin Afganistan'da ne işi var sorusu, hep zeminsiz ve pratiksiz idealizmin ve İslâm'a teorik yaklaşımın sonucudur. Pakistan'ın Hindistan'dan kopması, Türkiye'de halk tabanında güzel giden İslâmî gelişmelerin önemli bir kesiminin, Mısır'da İhvan hareketinin muhalif siyasîleşme ile mecra değiştirmesi, büyük talebe çoğunluğunu ihmalle, sadece İmam-Hatipleşmeye yönelme gibi tavırlar da, sanki vücuttan kopuk uzuv hareketleri mahiyeti arz etmiştir.

Hz. Bediüzzaman, son yüz yıllık tarihimizi üzerinden okuyabileceğimiz 31 Mart isyanıyla ilgili iki tesbitte bulunur: (1) İsyanı zahirde başlatanlar, davalarında haksız değildi. (2) Fakat planlar serilmişti ve bu planlara alet olundu. Bediüzzaman, netice olarak küllî kaide çapında iki de gerçeği ifade eder: (1) İslâm, dâhilde menfide kullanılmaz; müsbet hareket esastır. (2) İslâm'a daima güçlü eller sahip çıkmalıdır. Hiç olmazsa ahsen-i kasas ihtiva eden Yusuf Sûresi iyi anlaşılabilseydi, söz konusu yanlışlar tekrarlanıp gelmezdi.

Ne var ki, kendisinden ibret alınmayan tarih, tekerrür edip duruyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İdeallerle realiteler arasındaki İslâm kardeşliği - 1

Ali Ünal 2012.04.09

İnsanlar, başlangıçta aynı liderlik ve aynı kanunlar, kaideler etrafında bir ümmetti (Bakara Sûresi/2: 213); fakat kişinin hakkına razı olmayarak, bilhassa haset ve rekabet tesirinde başkalarına ve haklarına tecavüz demek olan

bağy neticesinde tefrikalar, tefrikaya güya gerekçe kazandırma, fırkalara güya fikrî ve hukukî temel bulma adına ihtilâflar doğdu.

Bundan sonra da Cenab-ı Allah (c.c.), ihtilâfları giderip, hakkı, adaleti, hak ve adalet etrafında birliği sağlamak için yeni yeni peygamberler gönderdi.

Tefrika, en hâlis toplumları, hizmet ekollerini ve cemaatleri dahi ortaya çıkıldığı andan itibaren önlenmezse nihayet yiyip bitirir; nihayet yiyip bitirmiştir. Tarih boyu peygamberlerle sağlanan bütün birlikleri yok eden, tefrika ve ihtilâflar olmuştur. Kur'ân-ı Kerim, bu gerçeğe meselâ şu âyetiyle açıkça dikkat çeker: "Allah katında (hak) din, ancak İslâm'dır. Önceden kendilerine kitap verilmiş olanlar, hem de kendilerine (doğru ile yanlışı, ne yaparlarsa ne ile karşılaşacaklarını bildiren vahyî) ilim geldikten sonra sadece aralarındaki bağy (haset ve rekabetten kaynaklanan karşılıklı tecavüz) sebebiyle ihtilâfa düştüler." (Âl-i İmran Sûresi/3:19) Allah Rasûlü de (s.a.s.), İslâm toplum(lar)ı için en büyük tehlikenin tefrika ve ihtilâf olduğuna, dolayısıyla en büyük imtihanın bu sahada yaşanacağına şu hadis-i şerifiyle dikkat çekerler: "Allah'tan ümmetimi kılıkla helâk etmemesini diledim; bunu kabûl buyurdu. Düşman güçlerinin ümmetimin başına, (onun kökünü kurutacak ölçüde) musallat olmamasını istedim, bunu da kabûl buyurdu. Üçüncü olarak da, ümmetimin birbirine düşürülmemesini istedim; bunu kabûl buyurmadı." (Müslim, "Fiten" 5) Yine, Buharî ve Müslim gibi sahih kaynaklarda geçen bir hadisinde de Peygamber Efendimiz (s.a.s.), şöyle buyururlar: "Kadir Gecesi'ni bildirmek için evden çıkmıştım. İki kişinin kavga ettiğini gördüm ve onun bilgisi kaldırıldı." Peygamber Efendimiz'e gösterilen, ümmetini en büyük hayırlardan mahrum bırakacak musibetin, Müslümanlar arasında kavga, fitne, tefrika ve ihtilâf olduğu gerçeğiydi.

Birlik, İslâm adına yapılabilecek bütün hizmetlerin ötesinde ve onların surları mesabesinde, hizmet ötesi ve hizmet içi hizmettir. Bundan dolayıdır ki, bütün ömrünü iman ve Kur'ân hizmetine vermiş, eserlerinin yarıdan fazlasını imanî meselelere ve iman hakikatlerinin izah ve tebliğine ayırmış bulunan Hz. Bediüzzaman (r.a.), buna rağmen iman hakikatlerine ait olanlarının dahi değil, ihlâsa dair olan Risale'nin, 21. Lem'a'nın, en az 15 günde bir okunmasını ister. Yeterince ilgi çekicidir ki, ikisi de ihlâs hakkında olan 20. ve 21. Lem'aları, yani dinî inanç ve hayatın özü olan ihlâsı birlik ve kardeşlik temelinde işler. Demek ki, Din'in, dinî inanç ve hayatın özü ihlâs, ihlâsın en önemli tezahürü, şaşmaz ölçüsü ve göstergesi de, Müslümanlar arasında birlik ve kardeşliktir; buna, bunun korunmasına verilen önemdir; Ensar gibi, Müslüman'ın Müslüman kardeşlerini ücrette ve hayırlarda kendisine tercih edebilmesidir. Öyleyse, Din'in ve İslâm cemaat ve toplumlarının korunmasında en büyük faktör, en aşılmaz kale, ihlâstır, kardeşliktir, birliktir.

Kur'ân-ı Kerim, Hâbil-Kabil hadisesiyle, bir yandan kardeşler arası problemlerin altında öncelikle kıskançlığın yattığı gerçeğini hatırlatırken, diğer yandan, bir kardeş - din kardeşliği biyolojik kardeşlikten daha ötedir-diğerine kötülük maksadıyla elini uzattığında gerçek Müslüman'a düşenin aynı maksatla karşındakine elini uzatmaması olduğunu, yani asla kötülüğe kötülükle mukabele edilmemesi gerektiğini öğretir (Mâide Sûresi/5: 28). İslâm'a omuz verecek bir cemaati onda bulunan, bulunması gereken sıfatlarla anarken de, Allah tarafından sevilme ve O'nu sevmeden sonra, mü'minlere karşı âdeta zelil, başı ve yüzü yerde olmayı zikreder (Mâide Sûresi/5: 54).

Bu aslî gerçeklere, ideallere rağmen bir de realiteler var ki, onların üzerinde de inşaallah durmak gerekiyor.

İslâm kardeşliği ve realiteler¹

Ali Ünal 2012.04.16

Aynı maddî malzemeden yaratılan her bir insan, ilâhî bir mucize olarak, diğerlerinden farklıdır; bu farklılık DNA'lara, saç kıllarına, parmak izlerine, sîmalara kadar söz konusu olduğu gibi, tercihler, mizaçlar, zevkler, karakterler, kapasite ve kabiliyetler için de söz konusudur.

Bu farklılıklar, hem insanları birbirine muhtaç ve birbirinin eksikliğini giderir hale getirir ve dolayısıyla mesleklerin de kaynağı olarak, onları bir arada yaşamaya ve yardımlaşmaya mecbur eder, hem de ilmî ve fikrî tekâmülün de en önemli dinamiğidir. Dolayısıyla bu farklılıklar, ayrışma değil, kaynaşmanın sebebidir. Buna karşılık, insanlar arasındaki çatışmalar ve savaşımlara varan ihtilâfların ana sebebi veya sebepleri olan kıskançlık, menfi rekabet, hırs, menfaatperestlik ve nihayet başkalarının hakkına tecavüz, yani "bağy" ise nefis kaynaklıdır. Öyleyse, ancak bir nefis terbiyesiyle, bir de gerekli hukukî düzenlemelerle bu ihtilâflar giderilebilir. Nefis terbiyesinin gerçek dinamiği, mektebi, medresesi ilâhî Din olduğu gibi, ilgili hukukî prensiplerin asıl kaynağı da, "Yaratan bilmez mi?" fehvasınca yine ilâhî Din'dir.

İslâm, müntesipleri arasında birlik ve kardeşliği sağlamak için gerekli bütün dinamikleri haizdir; fakat bu dinamiklerin işlerliği, müntesiplerinin İslâm'la olan irtibatının nisbetine, derecesine bağlıdır. İslâm'la irtibattaki her âriza, ihtilâflar için de bir zemindir. Dolayısıyla, bir yandan bu ârizaları gidermek, diğer yandan, onları ihtilâf zemini olmaktan çıkarmak, her Müslüman'ın karşısına ayrı ve en önemli bir vazife olarak çıkar. Yani, İslâm kardeşliğinin, bir yandan İslâm ile irtibata bakan "tabîî" bir yanı varsa, diğer yandan da iradeye bakan bir emir, bir farz-ı ayın olma yanı vardır. Bu köşede daha önce nakledilen bir hadis-i şerifte de açıkça beyan buyrulduğu üzere, İslâm ümmetinin ana problemi ve en zayıf noktası, dolayısıyla da her Müslüman için en kritik imtihan sebebi, her zaman birliği muhafaza ve ona zarar verecek her türlü hal, söz ve davranıştan kaçınmak olmuştur ve kaçınmaktır.

İslâm, bu gerçekler sebebiyledir ki, ayrıca insanî terbiyenin de gereği olarak, bir yandan insanlar arasında menfi ihtilâflara sebep olabilecek yönelişleri hayra, güzelliğe kanalizetme, diğer yandan onların problem haline gelmesini önleme adına gerekli zemini hazırlamış, gerekli alanı açmış, gerekli kaideleri koymuş ve alınması gereken tedbirleri almıştır. Meselâ, insanlar arasındaki kapasite ve kabiliyet farklılıkları, Allah'la münasebet ve İslâm ile irtibat dereceleri, imanî hakikatleri idrak ve tecrübe etmede, sözgelimi, ma'rifetullah yolculuğunda evliyânın müşahedeleri arasında farklılıklara sebep olur. İşte, bu farklılıkları tefrika sebebi yapmamak için, imanî meselelerde herkesi bağlayıcı ve aşılamaz sınırlar, çizilmiş çerçeveler vardır. Bunlar da, Şeriat'ın, konu çerçevesinde bilhassa kafa-kalb izdivacına, ilimle velâyeti birleştirmeye muvaffak olmuş asfiyâ seviyesindeki Kelâm âlimlerinin Kur'an ve Sünnet'ten çıkardıkları ana kaidelerdir. Bu kaideleri aşmamak kaydıyla her ma'rifet yolcusunun müşahedesini ve müşahedesini seslendirmesi, insanlar arasında yaratılışa ait mizaç ve kapasite farklılıklarına hürmetin ve İslâm'ın evrenselliğinin gereğidir, dolayısıyla asla tefrika sebebi olamaz ve olmamalıdır. Eş'arîlerle Maturidîler arasındaki bazı farklılıklara da bu açıdan bakılmalıdır.

Diğer yandan, insanların maddî hastalıkları gibi, kalbî/manevî hastalıkları da hem mahiyet ve keyfiyet, hem de derece olarak farklıdır. Dolayısıyla, böylesi farklılıklar, tıpta farklı uzmanlıklar gibi, nefis terbiyesi adına farklı meşreplerin varlığını gerektirir. Farklı tarikatların varlığı buna örnektir ve yine İslâm'ın evrenselliğinin gereğidir. Bu gerçeğin tefrika sebebi olmaması da, her meşrep sahibi ve mensubunun kendi meşrebinin, kendi yolunun muhabbetiyle yaşayıp, başkalarını tenkit etmemesi, "Yolum haktır, güzeldir" deyip, "Hak ve güzel olan yol, benim yolumdur" demekten kaçınmasına bağlıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İslâm kardeşliği ve realiteler2

Ali Ünal 2012.04.23

Manevî yolculukta kabiliyet, kapasite ve Allah'la, İslâm ile irtibattan kaynaklanan müşahede farklılıkları gibi, yine insanlar arasındaki yaratılışa dayalı çeşitlilikten, kalb hastalıklarının, dolayısıyla tedavi yollarının birden fazla olmasından, ayrıca İslâm'ın evrenselliğinden kaynaklanan farklılıklar da, kat'iyyen tefrika sebebi değildir, olamaz ve yapılmamalıdır.

Bunun gibi, dünyanın her tarafında tarihî ve coğrafi şartların, insanlar ve milletler arasındaki ekonomik, ilmî ve eğitim seviyelerinin her zaman farklı olmasının ve İslâm'ın bütün zamanlara, şartlara ve seviyelere hitap edebilir evrenselliğinin gerektirdiği farklı fikhî mezheplerin varlığı da, asla tefrika sebebi değildir, olamaz ve olmamalıdır.

Müslümanlar arasında belki en önemli ihtilâflar, Müslümanların meselelerine ve bunların çözümüne yaklaşma tarzları ve bunların doğurduğu farklı hizmet biçimlerinden ortaya çıkmaktadır denebilir. Cenab-ı Allah (c.c.) insanları hayırlarda yarışmaya teşvik etmekle, esasen farklı hizmet biçimleri de kat'iyyen tefrikaya sebep olmamalıdır. Fakat bir göz doktorunun dâhiliyeciyi, bir ortopedistin nöroşirurjiyi tenkit etmesi gibi, farklı hizmet yollarını hem teorisiyle, hem de kendilerine ait pratikleri ve bu pratiklerden kaynaklanan farklı tutum ve teori farklılıklarıyla bilmemekten, bir de ihlâsa tam muvaffak olamamaktan kaynaklanan tenkitler, ayrışmalar, ihtilâflar, ne yazık ki, istenmeyen tefrikalara yol açabilmektedir. İşte tam bu noktada Kur'an-ı Kerim, üç önemli vâkıyla bizi çok önemli realitelere yönlendirir ve ona göre nasıl davranmamız gerektiğini beyan buyurur.

Habil ile Kabil, peygamber çocuğu iki kardeş iken, kıskançlık sebebiyle Kabil, Habil'i öldürür. Benzer şekilde, Hz. Yakub'un, yine bir peygamberin evlâdından on tanesi, bir diğer oğlunu yine kıskançlık sebebiyle öldürmeyi düşünebilir ve en azından kuyu dibinde ne olursa olsun diye terk edebilirler. Ayrıca, peygamberler dışında kimse masum olmadığından, dolayısıyla Müslümanlar da günah ve suç işleyebileceğindendir ki, İslâm'ın bir de ceza hukuku vardır ve bu hukuka cana kıyma, zina, iftira, gasp, hırsızlık ve bozgunculuk gibi en ağır suçlar da dahildir. Demek ki, her bir Müslüman'ın her bir sıfatı ve ameli İslâm'dan kaynaklanması gerekirken pratikte böyle olmayabilmektedir. Ve yine bundandır ki, Kur'ân-ı Kerim, mü'min, yani iman kalblerinde yer etmiş ve bunu pratikte de yaşayan insanlar oldukları halde mü'minler arasında savaş bile çıkabileceğini nazara vererek, bunun için de ne yapılması gerektiğini anlatır.

Şu halde, her meselede olduğu gibi, İslâm kardeşliğinin de idealleri ve bu ideallerin zemini olan realiteleri vardır. Realiteleri nazara almayan, onlar üzerinde yürümeyen her ideal, boşlukta kalmaya ve sadece bir teori olmaya mahkûmdur. Ve Kur'ân-ı Kerim'de nazarımıza sunulan ve yukarıda zikrettiğimiz gerçeklerin bir yansıması olarak tarih, bize bazı çok tehlikeli ihtilâfların, ister biyolojik, isterse dinde kardeşler arasında olabileceğini göstermektedir. Bu acı gerçeğe âlet olmamanın yolu da, yine Kur'ân'da bellidir. Habil gibi, Hz. Yusuf gibi davranabilme ve ihtilâf gruplar arası cepheleşmeye, çatışmaya sebep olduğunda haksız tarafa tarışı tekvücut olma. Bir Müslüman, diğerini öldürmeye elini uzatsa bile, savunma dışında aynı maksatla mukabelede bulunmama ve öldürülmeyi dahi göze alıp, öldürmekten kaçınma; aynı şekilde, gıybet edilsek de gıybet etmeme; iftiraya uğrasak da aynıyla kat'iyyen karşılık vermeme; kem söze maruz kalsak da, "Selâm" deyip

geçme ve tavır değiştirmeme. Hz. Yusuf gibi, kuyuya atılsak da, mukabelede bulunmayı akla bile getirmeme ve yardım için uzatılan eli asla boş çevirmeme. Haricîler gibi fiilî saldırgan bir grup halini almış ehl-i tefrikayla savaşmak zorunda kalındığında, bunu ancak saldırganın saldırganlığına, dolayısıyla büyük bir günaha girmesine mâni olmak, yani ona iyilik ve kardeşliği yeniden tesis için yapma. Bütün bunlar ise, kâmil ihlâs ve kâmil ihsan sahibi olabilmeye bağlıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İslâm kardeşliği içinde Şîlik ve İran

Ali Ünal 2012.04.30

Hz. Bediüzzaman, "Ey ehl-i hak olan Ehl-i Sünnet ve'l Cemaat! Ve ey Âl-i Beyt'in muhabbetini yol edinen Alevîler (Şîiler)! Çabuk bu manâsız, haksız, zararlı nizamı aranızdan kaldırınız.

Yoksa kuvvetli bir surette hükmeden zındıka cereyanı, birinizi diğeri aleyhinde alet edip ezmekte kullanacak; sonra o aleti de kıracak. Ehl-i tevhid bulunmakla, kardeşliği ve birliği emreden yüzer esaslı kudsî bağ aranızda varken ayrılığa sebep cüz'î meseleleri bırakmak elzemdir." der. İslâm adına gereken elbette budur; aksine davranan, haindir. Bu ideal adına hareket ederken realite zemininde karşımıza çıkan en belirgin bir husus, Şîilik ve İran meselesidir.

1982 yılı yazında Tahran'da düzenlenen ve 25 İslâm ülkesinden üniversite öğrencileri temsilcilerinin katıldığı bir sempozyuma gözlemci olarak davet edilmiştim. Stantlarda sergilenen kitaplar içinde Chronicle of Hadith (Hadis Tarihçesi) adlı bir kitapçık da vardı. Hz. Ebu Hüreyre, Hz. Ayşe, Hz. Abdullah ibn Ömer gibi en fazla hadis rivayetinde bulunmuş bütün Sahabîleri tamamen yalancı ve bunlardan gelen hadisleri mevzu olmakla itham eden bu kitapçığı sempozyumu düzenleyenlere müracaatla stanttan kaldırttım. Türkiye'ye dönüşte, İran'ın daha önce Pakistan'da bulunmuş o zamanki Türkiye büyükelçisi Muhammed Gencidost'a "Nedir bu hal?" diye sordum. Samimiyetle şu cevabı verdi: "Size bir şey söyleyeyim: Pakistan'da bir Şîi molla kürsüye çıktığında Sünnîlik aleyhinde konuşmazsa dinlenmez."

1986 yılında İranlı önemli bir hüccetüislâmla bu meseleleri 1,5 saat konuşmuştuk. Nihayet kendisine şunu söyledim: "Tarihinizde iki büyük hatanız oldu. İlk döneminizde Kur'an değiştirilmiştir; onda ilave, eksiltme ve değiştirme vardır." iddiasında bulundunuz. (Buna inanan ve bu konuda elinde imamlardan binden fazla rivayet olduğu iddiasıyla o Ehl-i Beyt imamlarına iftirada bulunan Küleynî'yi Hadis'te en güvenilir ve onun Usûl ve Fûrû-u Kâfi'sini en güvenilir hadis kaynağı kabul etmeyi hâlâ sürdürüyor da olsanız,) daha sonra Tusî geldi ve "Böyle bir iddia küfür olur. Çünkü Ebu Bekir zamanında (resmen) toplanan Kur'an'a İmam Ali'nin tek bir itirazını olsun bilmiyoruz. Ayrıca bu iddia, 'O Kur'an'ı Biz indirdik ve onun koruyucusu da Biz'iz.' âyetini inkâr olur." hükmünde bulundu. Bu yanlış itikadınızı, eğer takiiye yapmıyorsanız düzeltiniz. İkinci hatanız, İmamet meselesi. İmamet'i 12 kişi ile sınırılıyorsunuz ve 12. İmam'ın 10 asırdır gaybubette olduğu iddiasındasınız. Devrimden sonra yaptığınız anayasa da, modern bir Sünnî devletin yapacağı anayasadan farksız. Gaybubetteki imamın yokluğunda ümmet arasında sadece tefrika sebebi olan bu doktrini ısrarla neden sürdürüyorsunuz?" Cevabı aynen şöyle oldu ve konuşmamız bitti: "O, bizim varlık sebebimiz."

Evet, Şîilik, öncelikle kendi müsbet değerleri üzerine değil, Sünnîlik karşıtlığı üzerine oturan bir mezheptir ve tarih boyu bu temelden beslenmiştir. Dolayısıyla gayrimüslim dünyaya karşı İslâmî bir hareketleri olmamış, sürekli Sünnîlik'le ve Sünnî dünya ile uğraşmışlardır. Şîiliğin Safevîlerle birlikte İran'ın resmî mezhebi, hattâ dini haline gelmesi, İslâm bünyesindeki bu tefrikayı bir de İran ulusçuluğuyla derinleştirirken, Şîiliğin İran-Pers İmparatorluğu'na son veren Hz. Ömer ve dolayısıyla Sünnîlik'ten nefret sebebi de katmerleşmiştir. Üçüncü olarak, yine Bediüzzaman'ın bir tesbiti var: "Ümmet'in çoğunluğuna uymalı. Başta Din'de lâkayt Emevîlik nihayet çoğunluğa uyunca Ehl-i Sünnet Cemaati'ne girdi. Başta Din'e sağlam sarılan Şîilik ise azınlıkta kalmakla nihayet bir kısmı Râfızîliğe dayandı." Çoğunluğa muhalefeti esas tutan azınlık psikolojisi, İslâm bünyesindeki ihtilâf ve tefrikayı daha da arttırmıştır.

Bölgemizdeki gelişmelere ve ideal İslâm kardeşliğine bakarken bu hususlar ve Anglo-Saxon-İsrail ittifakı politikalarının İslâm dünyasını daha da parçalamak için onun kalbine, derinliğine bir hançer gibi Şîî hilâlini sokmaya çalıştığı ve İran'ın da aynı paralelde hareket ettiği gözden uzak tutulmamalıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tiyatro kavgasını seyrederken

Ali Ünal 2012.05.07

Seyyid Hüseyin Nasr, merhum Muhammed Bâkır es-Sadr'ı İslâm felsefesini anlatan kitabına Felsefetünâ (Felsefemiz) adını verdiği için eleştirir. Nasr'a göre felsefenin bizcesi olmaz.

Oysa bilim de, edebiyat da, felsefe de, estetik de, sanat da, inancı, dünya görüşü ve yaşayışıyla insandan bağımsız değildir. "Bizim felsefemiz", hikmettir; İlâhî vâridata dayanır, Din'den beslenir, bir ruh ve düşünce çilesidir. Bir de böyle olmayan, hattâ İlâhî vâridatı ret ve inkâr eden felsefe vardır ki o, İslâm'ın nazarında "düşüncenin falsosu"dur.

Kâinat gerçeklerini inceleyen bilimler, dayandıkları hakikatler açısından insandan bağımsızdır. Fakat bilimi yapan insan, onu ve sonuçlarını değerlendirirken ona kendi rengini katar. Bundandır ki İslâm, Kur'ân ile kâinatı aynı manânın iki farklı malzemeyle yazılmış, biri Allah'ın Kelâm, diğeri Kudret ve İrade sıfatlarından gelen iki kitabı, dolayısıyla Din ile ilmi birbirinden ayrılmaz, birbirine kesin destekçi, hattâ birbirinin aynı görür, bilme ile inanmayı aynı kesinlik derecelerinde değerlendirirken, modern Batı'da din ile ilim birbiriyle savaşmış, nihayet iki ayrı sahaya çekilerek uzlaşma yoluna gidebilmişlerdir.

Sanat, Arapça bir kavram olarak kelime manâsı, "Bir tür yapma" demektir. Dolayısıyla yapmanın türünü sanatkârın inancı, dünya görüşü, yaşayışı belirler; coğrafya ve iklim de buna ayrıca tesir eder. Sanat gibi, edebiyat da, beşerî bir eylemdir. Sanatın güzelliği veya güzellik adına olduğu gibi, edebiyatı değerlendirmede de zamana, yere, inançlara, medeniyetlere, kültürlere göre değişen ölçüler söz konusudur. Bunlar gibi faktörler sebebiyle sanatta da, edebiyatta da, estetikte de farklı farklı akımlar ortaya çıkmıştır. Kur'an, "Şairler, her vadide dolaşır dururlar." derken bu akımlara işarette bulunur. "Onlara sapkınlar ve çapkınlar uyar ve onlar, yapmadıklarını söylerler." der ve hemen arkasından "İman edip salih ameller işleyenler, Allah'ı çok zikredenler ve zulme uğradıktan sonra yardımlaşanlar (şairliklerini bu uğurda, imanının emrinde ve zikr-i İlâhî olarak

kullananlar) müstesna" derken de, şiire, edebiyata, sanata hedef ve yol tayin eder. Bundandır ki, İslâm'da ve objektif bir gerçeklik olarak, hiçbir beşerî faaliyet gibi, sanat ve edebiyatın da kendine ait ve onu her halükârda meşru kılacak güzellik kriterleri yoktur. Meselâ İslâm, putperestlik sanatının en gözde dalı olan heykelticiliği yasaklarken, canlı resmi yapmayı da en azından mekruh görür.

Bediüzzaman, "modernler"in edebiyatının genellikle aşk ve güzellik, hamaset ve şehamet veya hakikati tasvir vadilerinde aktığını belirtir. İstisnaları hariç, bu edebiyatın güzellik ölçüsü heva ve hevese hitap edebilirliğidir. Aşk konusunda o, hakikî ve ulvî aşkı bilmez; ancak şehveti harekete geçiren bir zevki nefislere zerkeder. Hamaset vadisinde gücü, kuvveti alkışlar. Hakikati tasvir vadisinde realizmiyle de, sürrealizmiyle de, natüralizmiyle de materyalisttir ve karamsarlık aşlar. Ölü bir hayatı hakikat dışı ve ötesi tasvirden ibaret romanları, perdeye hareketli ölüler aktaran sineması ve mazi denilen geniş kabirde yatanları sanki ruh göçüyle hortlaklar gibi hareket ettiren tiyatrosu ile, genellikle müsekkkin fonksiyonu görür. Beşerin ağzına yalancı bir dil koymuş, yüzüne fâsık bir göz takmış, dünyaya bir aşüfte dekoltesi giydirmiş olup, mücerret güzelliği ise hiç tanımaz. Güneşi gösterse, sarı saçlı "güzel" bir aktrisi hatırlatır. Zahiren, "Sefahet fenadır!" dese de, sefahati öyle tasvir eder ki, akli baştan alır. Böyle bir edebiyat faaliyeti için de onu her halükârda meşru kılacak objektif bir güzellik ölçüsünden bahsedilemez.

Bizim ruh ve manâ medeniyetimizde büyük edipler-şairler, musikîşinaslar, hattatlar yetişmiştir. Bizim iklimimizde, tamamen nesholup başkalaşmadıkça romanda da, tiyatroda da, sinemada da, "müzik"te de Batılılar ölçüsünde başarı kazanılamaz; a'rafta kalmış insanımız, artık ruhun ulvî ızdıraplarını bilmediği için şiirimiz de, musikimiz de kalmadı. Ortada sadece müteşâ'irler var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Sabır, sabrımı anlayıncaya kadar'

Ali Ünal 2012.05.14

Merhum Necip Fazıl Kısakürek, iç derinliğini söze dökebilmiş ender insanlardandır; içinin derinliği kadar bilhassa şiirleri de derindir.

Bir manâyı ifade adına en hayran olduğum iki sözden biri ona, biri de Fethullah Gülen Hocaefendi'ye aittir. Hocaefendi, bir yazısına "Ruhumuzun Heykelini Dikerken" başlığını koymuştu. Sonra bunu, heykel kelimesindeki soğukça çağrışımdan olsa gerek, "Ruhumuzun Âbidesini İkame Ederken" şeklinde değiştirdi. Şeklin manânın kalıbı olduğu gerçeğinin, iç ve dış bütünlüğünün bundan daha özlü ifadesinin olabileceğini düşünemiyorum. Üstad Necip Fazıl da, İstanbul'la nasıl bütünleştiğini, İstanbul'un nasıl "ruhunun heykeli" olduğunu ifade sadedinde İstanbul'la ilgili şiirine "Ruhumu eritip de kalıpta dondurmuşlar / Onu İstanbul diye toprağa kondurmuşlar" mısralarıyla başlar. Üstad'ın şu ilk beyti bile söylenemez güzellikteki harika şiirini Kültür Bakanlığı, onu Sultan-ı Şüerâ ilan ettiği dönemde çıkardığı İstanbul'la ilgili şiirler derlemesine dahi koymadığı

gibi, bu şiiri, Çamlıca Tepesi'nde bankların arkasına yazılan İstanbul şiirleri arasında da göremiyoruz. Değerlerimize saygımız bu kadar!

Üstad Necip Fazıl, hafakanlarla geçen gençlik yıllarında yazdığı Mansur şiirinde, darağacında insanlar Mansur'a taş atarken, dostu Şiblî'nin gül atmasını da şöyle ifade eder: "Sana taş atılar, sen gülümsedin / Dervişin bir gül attı, inledin / Bağrımı delmeye taş yetmez dedin / Halden anlayanın bir gülü yeter."

Bu ülkede en fazla Mansur muamelesi gören insanlardan biri Fethullah Gülen Hocaefendi olmuştur. Kendisiyle ilk müşerref olduğum yıllarda bir sohbet esnasında şöyle demişti: "Hasan el-Benna'yı Üstad Bediüzzaman kadar severim. Hayatımda beynimin iki defa kafatası kemiğine âdeta yapıştığını hissettim. Biri, cami kürsüsünde bir va'z esnasında idi; diğeri de, Seyyid Kutup için birtakım yakışsız ifadeler kullanıldığını işittiğimde." "Hocam" dedim, "sizin bu halinizi 'İslâmcı' denilen insanlar hiç bilmiyor." "O zaman Hürriyet gazetesine ilan verip duyuralım!" karşılığını vermişti.

Hocaefendi, ABD'ye gitmeden önce kendisine yapılan ziyaretlerde kamuoyunun çok yakından tanıdığı mübarek bir Müslüman yazar, Hocaefendi'nin Zaman'ın Kürsü sayfasında çıkan ve Tasavvuf'la alâkalı bir sohbetinin dökümüne atfen, "Hocam, ne güzel, Tasavvuf'la ilgili şeyler de yazıyorsunuz." dedi. Çoktan kamuoyuna mal olmuş bir insana ve eserlerine kayıtsızlığı bilhassa bu mübarek insanda da görme karşısında dayanamayarak, "Hocaefendi, Sızıntı'da yıllardır Tasavvuf etrafında yazıyor." deyiverdim. Bu kayıtsızlık bir yana, Rusya'nın Hz. Bediüzzaman'ı bu ülkedeki üç yıllık esaretinin ardından Türkiye'ye ajan olarak gönderdiği iddiasında bile bulunanların yaşadığı ülkemizde Hocaefendi ve etrafındaki insanlar, hâlâ devam eden bir iftira olarak ABD'ye ve İsrail'e hizmet ettiği ithamıyla suçlanagelmışlerdir. (Bu ABD ve İsrail, ne kadar da fonksiyonel!) Kur'an, buyuruyor: "Mü'min erkek ve mü'min kadınları hak etmedikleri halde (uygunsuz söz ve davranışlarla) incitenler ise büyük bir vebal ve çirkinliği ortada bir günah yüklenmişlerdir." (Ahzâb/33: 58) Yıllarca bu vebal ve çirkinliği bilmeden yüklenen pek çok ehl-i iman, 1999 Haziran'ındaki kaset fırtınasından sonra Hocaefendi'den özür dileyip, helâllik istemişti.

Bir yandan "İfritten bir dönem"de ve ifritler dünyasında "İçinizden birinin bir günlük hidayeti için günde elli bin defa ölüp dirilmeye razıyım!" diyen ve yine kendi ifadesiyle hayatında iki gün bile kendisi için yaşamayan, "Hakkımızda su-i zanla bir mü'min bile günaha girmemeli" diye çırpınan bir ruh, diğer yanda kendini bilmeyen, dolayısıyla Allah'ı hiç bilmemiş ve yazdıklarıyla ancak karakterlerini ortaya koyan bazı densizler, bir diğer yanda da Şiblîler. Evet, uğruna bütün hayatını feda ettiği iman ve Kur'an davası yolunda yârin de, ağyârın da cefası karşısında Hocaefendi, şöyle diyor: "Sabır (kelimesi), sabrımın ondan öte olduğunu anlayınca kadar sabredeceğim."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Adaletsizliğin aklanması

Ali Ünal 2012.05.21

Ersan Şen, bir hukuk profesörü. Bir TV kanalında tutuklu vekiller konusunu tartışıyor. Söz konusu vekillerin masumiyet karinesi sebebiyle Anayasa'ya göre milletvekili seçilmelerinde bir engel yok. Ama aynı Anayasa ve

Türk Ceza Hukuku, kendilerine isnat edilen suçlar sebebiyle yargılanıp tutuklanabilmelerine ve tutuklu kalmalarına da imkân tanıyor.

Demek ki, tutukluluk halleri yasal bir durum. Ayrıca, tutukluluk hallerinin kaldırılamayabileceği biline biline milletvekili seçiliyorlar; yani, hem de en ağır suç isnatlarıyla tutuklu bazı zanlılar milletvekili yapılarak ödüllendiriliyor ve yargıdan kurtarılmaya çalışılıyor. Şen, bunun siyasî etiğe sığmadığı eleştirisi karşısında küplere biniyor. Sonra, Türkiye'de tutukluluk süresinin uzunluğundan şikâyetle, Türkiye'nin AİHM'de en fazla mahkûm olan ülke olduğunu söylüyor. Fakat Ergenekon, Balyoz, Andıç davaları gibi davalar sebebiyle kendisine yapılan şikâyetleri AİHM'in geri çevirdiğini ve Türkiye'nin mahkûmiyetinin başka davalar sebebiyle olduğunu zikretmiyor. Yine, Meclis'in konuyla ilgili yeni kanun yapma teşebbüsü içinde bulunduğu gerekçesiyle söz konusu vekillerin tutukluluklarının devam etmesini eleştiriyor. Acaba Meclis'ten her çıkan kanunun veya her sonraki kanunun öncekinden daha hukukî ve âdil olduğuna dair bir delilimiz mi var? Varsa, Anayasa Mahkemesi neden var? Şen, muhatabını, dava görülürken kanun çıkarmanın doğru olmayacağı sözü karşısında Başbakan'la tehdit ediyor: "Bu sözünüzün nereye gittiğini biliyor musunuz? Dava sürecinde Başbakan MİT müsteşarı için kanun çıkarmadı mı?" Şike davası sürerken de ilgili kanun değiştirildi. Ersan Şen, bir hukukçu olarak, dava esnasında davayı etkileyecek şekilde kanun değiştirilmesini ve muhatabı bir hukukçuyu Başbakan'la tehdit etmeyi hukuk ve ahlâk adına doğru buluyor mu?

Bir hukuk profesörünün böyle davranabildiği bir ülkede yaşıyoruz. Her hadise de hepimizin gözü önünde cereyan ediyor. Aziz Yıldırım'ın ısrarıyla şike hakkında kanun çıkarılıyor, fakat Yıldırım kendisini dokunulamaz görüyor olmalı ki, iddiaya göre, kanun çıktıktan sonra ona aykırı ve tutuklanmasına sebep bazı teşebbüslerde bulunabiliyor. Masumiyet iddialarına rağmen, dava sürerken yeni kanun çıkarılıyor; Futbol Federasyonu, zanlıları kurtarmak için elinden geleni yapıyor, ceza vermeyi erteliyor; puanlarının silinmesi ihtimaline karşı play-off sistemi getirip, FB'nin şampiyonluğa ortak olmasının önünü açıyor. Şike yapıldığından emin olan Federasyon Başkanı Aydınlar, her türlü fedakârlığına rağmen istifa etmek zorunda kalıyor. Federasyon'un özerkliğine ters müdahalelerle de, masum takımların ve bizzat Millî Takım'ın maruz kalabileceği mahrumiyetler de göze alınarak şike hadisesini kapatmak için yeni bir federasyon kuruluyor, ama mızrak çuvala sığmadığından yine de bazı cezalar vermekten kurtulunamıyor. Her şey herkesin gözü önünde cereyan ettiği halde suç, mûsnet suçları ortaya çıkaran Emniyet'in, Özel Yetkili Mahkemeler'in ve "Cemaat"ın oluyor.

Bu ülke, askerî müdahale ve darbeler, hukukun hiçe sayılması, mafyalaşma ve rutin dışına çıkmalar konusunda sabıkası kabarık bir ülke. Mevcut iktidar, askerî vesayet karşısında bir ölçüde dik durabilmiş de olsa, Ergenekon ve Balyoz gibi davalara kadar, YAŞ kararlarını kabul etme, aynı kararlarla ordudan yapılan ihraçlara şerh düşme dışında herhangi bir şey yapılamıyordu. Hattâ sayın Başbakan, bir derneğin toplantısında başörtüsü yasağının kaldırılması teklifinde bulunanlara 28 Şubat türü bir bedeli göze almaları gerektiğini hatırlatmıştı. Eğer Türkiye bugün 28 Şubat çizgisi dışında demokrasi adına belli bir mesafe almışsa, bu, sebepler planında, Özel Yetkili Mahkemeler'de görev yapan cesur savcılar ve hakimlerle, Emniyet'in çalışmaları, iktidarın bunlara desteği ve 12 Eylül 2010 referandumu sayesinde olmuştur. Gerçek bu iken, Özel Yetkili Mahkemeleri ve Emniyet'i topun ağzına koyanlar, aslında hukuk, demokrasi, özgürlük ve insan hakları diyenler bunları ancak kendileri için isteyenler olabilir.

'Cemaat' düşmanlığı

Ali Ünal 2012.05.28

"Cemaat", son günlerin en önemli tartışma konularından biri olmaya devam ediyor ve daha da yoğunlaşarak devam edeceğe benziyor.

Bu düşmanlığın en temelinde, "Cemaat"i Risale-i Nur hareketi etrafında değerlendirmek ve bu hareketi Türkiye'de rejimin karşı kutbu olarak görme yatmaktadır. Oysa Risale-i Nur, "Allah'ın âyetlerinin okunması, zihinlerin ve kalblerin arınması ve Kitab'ın, Hikmet'in ve Âhîret'i kazanma adına gerekli bilgilerin öğretilmesi"ni esas almış ve bizzat Hz. Bediüzzaman, siyasetten uzak durmayı Risale-i Nur'un temel prensiplerinden biri olarak benimsemiştir. Buna rağmen Bediüzzaman, "bir canı gibi takip edilmekten, memleket memleket sürgüne gönderilmekten", ülke zindanlarında ölüme terkedilmekten, defalarca zehirlenmekten kurtulamamıştır.

Aslında Risale-i Nur gibi "Cemaat"ın de asıl takip edilme ve düşman kutba oturtulma sebebi, mevcut politikalardan uzak durmasıdır. Ayrıca "Cemaat", herhangi bir siyasî organizasyon ve bilhassa malî bağımlılık altına alınamadığı, mensubu görülenler para, şöhret, kadın, makam, mevki ve statü düşkünlüğü, yolsuzluk, kanun dışılık gibi "örümcek" ağlarından bir ağa takılmadığı, organik bir bütünlük arzetmeyip, bir teşkilat yapısına sahip olmadığı, gönüllü birliktelik üzerine oturduğu, dolayısıyla her şeyi kontrol etmek isteyen yerli ve global güçlerce yönlendirilemediği için, faaliyetleri ne kadar masum ve hem Türkiye, hem insanlık lehine de olsa takipten ve düşman kutba oturtulmaktan kurtulamamıştır, kurtulamamaktadır.

Askerî müdahale ve darbeler, hukukun hiçe sayılması, mafyalaşma ve rutin dışına çıkmalar konusunda sabıkası kabarık olan ülkemiz, şu son senelerde bu sabıkalarından arınma hamleleri içine girmiş bulunmaktadır. Elbette bu hamleler, hem söz konusu sabıkanın sahiplerini ve hem de böyle bir ülkede yaşayıp gitmeyi bugünleri ve yarınları için daha uygun görenleri rahatsız etmektedir. Bahis mevzuu hamlede vazifeleri gereği Emniyet ve Yargı ön planda görüldüğü ve Emniyet eski Emniyet, Yargı da eski Yargı olmadığından, bu iki organ ve yaptıkları "Cemaat"e hamledilerek bir taşla çok sayıda kuş vurulmaya çalışılmakta, yani hem "Cemaat", hem de Emniyet ve Yargı topun ağzına konmakta, bir yandan da "eski hal"in aynen devamı veya "yeni hal" olmasındansa "izmihlâl" olsun gayreti sergilenmektedir.

"Cemaat"e düşmanlığa son zamanlarda, Türkiye'nin PKK terörü ve bu terörün çok yönlü gayeleri ile mücadelesi üzerinden birtakım liberaller de eklenmiş bulunmaktadır. ABD'nin üretilmiş bir "İslâm terörü"yle mücadelesi adına Irak ve Afganistan gibi ülkeleri işgaline nasıl militanca destek olduklarını, "terörle en sert şekilde mücadele edilmesi" gerektiğini nasıl deklare ettiklerini unutan bu çevreler, Türkiye'nin terörle mücadelesinde militanca PKK'nın, Ermeni meselesinde Ermenilerin arkasında durmakta ve PKK terörü ile ilk defa ciddi gayretlerin ve başarının sergilendiği mücadelede ön planda gördükleri Emniyet ve Yargı sebebiyle yine "Cemaat"i topun ağzına koymaktadırlar. Yeri geldiğinde demokrasi, özgürlükler, hukukun üstünlüğü gibi değerlerin şampiyonluğunu kimseye bırakmayan bu aynı çevreler, tamamen bir sivil hareket olarak "Cemaat" hareketine mensup veya sempatizan bildiklerinin "niteliği, yerindeliği, hukukîliği"ne bakılmadan "açığa alınmalarını, görevlerinin ve bu maksatla yasaların değiştirilmesini" savunabilmektedirler. Demek ki, yerindelik,

hukukîlik, sivil hareket, demokrasi, bu çevreler için kendi emel, menfaat, ideoloji veya bağlantılarına hizmet ettiği sürece bir değer ifade etmektedir.

Evet, "Cemaat"e düşman bütün çevrelerin "Cemaat" düşmanlığıyla avlamaya çalıştıkları bir diğer ve büyük kuş, mevcut iktidarın en önemli tabanı ve destekçisi olarak gördükleri "Cemaat"i bu iktidara ezdirmek, sonra da bu iktidarı ezmektir. Hadiseler tam bir turnusol kâğıdı fonksiyonu görüyor. Birbirlerine zıt gibi görünen daha kimlerin bir araya geleceklerini ve bunlara daha kimlerin katılacağını hep beraber göreceğiz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Yazılan, yazıldığına varacak'

Ali Ünal 2012.06.04

Bu başlığı daha önce de kullandığımı hatırlıyorum. Aklın izah edemediği, kalbin kuşatamadığı bazı hadiseler karşısında her şeye açıklık getiren ve aklı da, kalbi de tatmin eden bir sözdür bu.

Hız. Ömer efendimiz (r.a.) dönemindeki çok hızlı fetihler, milyonlarca insanın İslâm dairesine girmesine sebep oldu. Pek çok ve farklı kavimden, kabileden, kültürden, dinden, gelenekten, iklimden ve tarihten gelen bu kadar insanın İslâm potasında kısa bir süre içinde aynı derecede eriyebilmesi tabîi ki mümkün değildi. Ayrıca, bu insanlar içinde Perslerden bazıları gibi, küçümsedikleri Araplar karşısında mağlûp ve kaç asırlık imparatorluklarını kaybetmiş oldukları için millî gururları ciddî incinenler de vardı. Hiç şüphesiz, zahiren, fıkhen Müslüman muamelesi gören çok sayıda münafık da bulunuyordu. Bu şartlar içinde, Hız. Osman (r.a.) efendimizin hilâfetinin ikinci altı yılının başlarında, bazı genç valilerin hatalı uygulamalarının da tesiri altında eyaletlerde ayaklanmalar baş gösterdi. Bilhassa münafıkların da sürekli kışkırtmaları sonucu ayaklanmalar büyüdü ve isyancılar Hız. Osman'ın evini kuşattılar. Hız. Ali efendimiz (r.a.), isyanı bitirmek ve Hız. Osman'ı muhtemel bir şehadetten kurtarmak için çok uğraştı. Fakat hadiseler önlenemez noktaya gelmişti. İşte o zaman, her şeye izah getiren bu söz döküldü dudaklarından: "Se-yeblüğü'l-kitâbü ecelehû: Yazılan, yazıldığına varacak!"

Hız. Bediüzzaman, manâ olarak, "İnsan, bütün kâinatı kuşatır ve kucağına alır. Bazen sebepler dairesinden çıkar, en yüksek dairelere müdahaleye çalışır. Fakat bir zaman da olur, bir noktada boğulur." der. Nitekim, bir âyet-i kerime de aynı gerçeğe parmak basar: "Herhangi bir memleketi (hak ettikleri bir ceza olarak) helâk etmek dilediğimizde, oranın halkı arasında zevk u safa içinde dilediklerince yaşamayı gaye edinenleri artık bir yola yönlendiririz de, orada kural tanımaz hale gelir ve hataya, günahlara daldıkça dalarlar. Nihayet, hak ettikleri helâk hükmü uygulamaya konur da, o memleketi yerle bir ederiz." (Nisâ Sûresi/17:16) Bir ülke, bir toplum, bir kuruluş gibi, bir insan da, niyeti, yaptıkları, tavırları, duyguları, kalbinin halleri neticesinde artık bir noktada geri dönülmez şekilde batmaya başlamış ve sürekli de batıyor, hele bir de battığının farkında olmayıp, tam tersine kendisini yükseliyor görüyorsa, artık "Yazılan, yazıldığına varacak!" demekten başka bir şey kalmıyor.

Demek oluyor ki Allah (c.c.), artık o insan, kuruluş, toplum veya ülkenin batmasına hükmetmiştir; bir başka deyişle, artık mekr-i ilâhî hükmetmeye başlamıştır. Mekkeli müşrikler, Medine'de Müslümanları en zayıf gördükleri, gerçekten de Müslümanlar savaş gayesi taşımadan üçyüz küsur kişiyle Medine'den çıktıkları bir

anda "Bunları ebediyyen yok etmenin tam zamanı!" diyerek kuvvetli bir orduyla Medine'ye doğru yola çıktılar. Çalgılar çalarak, oyunlar oynayarak, yiyip içerek yol alıyorlardı. Müslümanlarla Bedir'de karşı karşıya geldiler. Mekkelilerin çıkışına, bu karşılaşmaya ve artık kaçınılmaz savaşa hükmeden Hz. Allah'tı. Çünkü, Kur'ân-ı Kerim'de açıkça buyrulduğu üzere, Allah (c.c.), Mekkelilerin kuvvetini kırmak ve hakkın hakimiyetini göstermek, hakkın hak, bâtılın bâtıl olduğunu tahakkuk ettirmek diliyordu (Enfâl Sûresi/8:7-8). Elbette gaybı ve Cenab-ı Allah'ın hükmünü bilmeyen şeytan da müşrikleri çıkmaya teşvik, hattâ Bedir'e kadar da teşviklerle teşyî etmişti. Şeytanın izinde müşriklerin Müslümanlara güya kurdukları tuzak, aslında Cenab-ı Allah'ın bizzat müşriklere kurduğu bir tuzaktı, O'nun karşı konulmaz mekriydi. Şeytan, Müslümanlara yardım için süzülüp gelen melekleri görünce savaş alanından kaçırıldı; müşrikler de fecî bir mağlûbiyete uğradılar; en önde gelenlerinden yetmiş tanesi savaş alanında katledildi. Evet, Cenab-ı Allah, şeytanı da Müslümanlara yardım adına kullanmıştı.

Yazılan, hep yazıldığına vardı; mekr-i ilâhî hükmünü hep icra etti, ama nice insan, yine de aldandı ve bir noktada boğulmaya devam etti.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Meselenin özü

Ali Ünal 2012.06.11

Doğruyu bulmada en önemli faktör samimiyettir, açıklıktır; dolayısıyla hem doğru oturmak, hem doğru konuşmaktır.

Sayın Bekir Bozdağ, "Özel yetkili mahkemeler bir ihtiyaçtan doğdu ve bu ihtiyaç, varlığını muhafaza ettiği sürece bu mahkemelerin varlığının da devam etmesi gerekir." diyor; "Biz, hiçbir zaman Özel Yetkili Mahkemeleri övmedik." diyor; ÖYM'ler mevcut iktidarın eseri olduğu halde, "Hukuk devletinde Özel Yetkili Mahkemeler olmaz." diyor. Bu sözler arasında dolaşırken, internette de şöyle bir gezinti yapınca karşımıza TBMM 22. Dönem, 3. Yasama Yılı, 27. Birleşim, 4 Aralık 2004 Cumartesi günlü tutanak çıkıveriyor. Hemen o gün Meclis'e bir kanun teklifi veriliyor ve kabul edilip kanunlaşan bu teklife göre, TCK 250'nci maddenin 1'inci fıkrasının (c) bendinde zikredilen suçlar karşısında kanunda öngörülen tutuklama süresinin iki kat olarak uygulanacağı hükmü konuyor. Bugün Özel Yetkili Mahkemeler'le ilgili en çok şikâyet konusu yapılan tutukluluk sürelerinin artırılmasıyla ilgili verilen yasa teklifinin altında kimlerin imzası var: Hakkı Köylü ve Bekir Bozdağ.

Bazı yetkililer ve yazarlar, iktidarı Özel Yetkili Mahkemeler'le ilgili yeni düzenleme teşebbüsüne götüren sebebin Hakan Fidan'ın ifadeye çağrılması olduğunu iddia ediyorlar. Hele bir yazar, "Ergenekon'un savcısıyım diyen bir başbakan bu noktaya gelmişse..." diyerek saydırıyor. Oysa, Hakan Fidan olayı 7 Şubat 2012'de patlak verdi. Bundan 50 gün önce, 17 Aralık 2011 tarihli yazısında Emre Uslu şunlara dikkat çekiyordu:

Derinler hareketli, haberiniz olsun. Son dönemde derin mahfillerde uykuya dalmış yapılar adeta sûr üflenmiş gibi kımıldanmaya başladı. Sadece asker çocuğu askerlerden kurulan yeni oluşumlar hızla tamamlanıyor. Bir yanda PKK'yı bombalamak için verilen adresler değiştiriliyor ve dağ taş bombalatılıyor, öbür yandan muhtemelen o adresi değiştirenlerin Ankara'daki destekçileri Genelkurmay'dan yalan yanlış açıklamalar yaptırıyor. Anayasa sürecine müdahale edilmek isteniyor. 28 Şubat soruşturmasının başlaması ihtimalinden korkuluyor. Mahkemenin Ergenekon yapılanmasını bir terör örgütü olarak tanımlaması önlenmeye çalışılıyor. Necdet Özel'e "Bizi dışlayarak PKK'ya karşı operasyon yapamazsın, TSK'yı da yönetemezsin!" mesajı veriliyor. Amaç, hükümete küçük tavizler vererek, büyük ve köklü değişimleri engellemek. Sonraki merhalede Meclis'ten Ergenekon ve Balyoz sanıklarına şike sanıkları benzeri bir af çıkarılmasını sağlamak; bunun için uluslararası alanda çalışmalar da var. Daha sonra da, 2012 yılında bir ekonomik kriz çıkarsa, şu anda uyumaya bırakılan derin hücreler harekete geçirilecek, PKK yoğun saldırılar düzenleyecek ve AKP, ülkeyi yönetemez hale getirilecek.

Bu yazıdan on gün sonra, iddia edilen "MİT krizi"nden 40 gün önce, Sabah gazetesi Sayın Beşir Atalay'ın ağzından CMK 250. maddede değişiklik yapılacağını manşetten duyuruyor. Emre Uslu, 27 Aralık tarihli yazısında söz konusu haberi şöyle yorumluyor: "CHP'nin istediği uzun tutukluluk sürelerinin indirilmesi sağlanarak, Ergenekon ve Balyoz sanıkları ile birlikte KCK sanıkları da serbest kalacak. CMK'nın 250, 251 ve 252. maddeleri gözden geçirilecek. Ergenekon yapılanması, siyasî bir amaç için şiddet kullansalar bile, terör suçu sayılmayıp özel mahkemelerden alınacak. Ayrıca Özel Yetkili Mahkemeler'in görev alanı daraltılıp, Ergenekon gibi, çete gibi, şike gibi suçları bu mahkemelerin faaliyet alanından kurtarıp, Ergenekon'un tamamen önünün açılması sağlanacak. OdaTV davası boşa çıkarılacak. Terör eylemlerine karışmamış PKK mensupları için 'etkin pişmanlık' dışında bazı sürpriz adımlar atılacak. PKK'ya fiilî bir af çıkabilecek. Bu durumda Öcalan'ın ev hapsi de 'sürpriz adımlar' arasındadır. Sayın Öcalan demek serbest olacak. Örgüt sembolleri taşınabilecek."

Bunların bazısı zaten gerçekleşti. Sıra diğerlerinde görünüyor. Meselenin önemli bir kısmı, Kürt meselesinde ve darbe davalarında düğümleniyor. Ötesini yazmaya elim varmıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mesihî soluklar

Ali Ünal 2012.06.18

"Arap Baharı"nın heyecanlı günlerinde İnsan Yayınları'nın Beyoğlu'ndaki binasında medyadan ve akademi dünyasından çoğunluğu İslâmcılardan olan bazı arkadaşlarla bir araya geldik. "Arap Baharı" tartışıldı.

Son olarak fakire söz verdiler ve aynı kelime ve cümlelerle olmasa da dile getirmeye çalıştığım düşüncelerim şunlardı:

"Allah, hem Zâhir'dir, hem Bâtın. Dolayısıyla insanın fizikî varlığının ötesinde nasıl onu kullanan ve varlığının aslî boyutu olan ruhî-aklî-zihnî yanı varsa, nasıl harflerden müteşekkil bir kelime olarak kâğıda geçmeden veya konuşulmadan önce her kelimenin zihinde manâ olarak varlığı söz konusuysa, eşya ve hadiselerin de bir mülk denilen zâhir yanı, bir de melekût denilen bâtın yanı vardır. Kur'ân-ı Kerim, aslında Hz. Musa'nın Melekût

âleminde bir seyr u sülûku olan, dolayısıyla fizik âlemde değil, onun bir tül perde gibi örttüğü ve Kader'in mutlak hakim bulunduğu Melekût âleminde Hz. Hızır'la yaptığı seyahatiyle bize öğrettiği gerçek budur. Yani, hadiselerin zahirî yanı aldatılabilir; onların bir de bâtın boyutu vardır ve bu boyut, zâhiri tayin eder. Dolayısıyla, onlarda zâhir boyutundaki aktörlerin ve faktörlerin yanı sıra bâtın boyutunda işleyen ve zâhiri de belirleyen çok daha başka faktörler ve aktörler bulunur. Günde sünnetleriyle birlikte 5 vakit namazın 40 rek'atında kırk defa Fâtîha Sûresi'ni okuyor ve Cenab-ı Allah'a "Bizi Sırat-ı Müstakîm'e ilet!" diye dua ediyoruz. Allah (c.c.), bu duanın arkasından bize Sırat-ı Müstakîm'i tarif etmiyor; bunun yerine "Nimet verdiklerinin yoluna!" diyerek, bu yolun rehberlerini önümüze çıkarıyor. Bunların kimler olduğunu da Nisâ Sûre-i Celîle'sinde "Peygamberler, siddîkler, şehîdler ve salihler" olarak zikrediyor. Peygamber Efendimiz'den sonra peygamber yok; fakat diğer üç sınıftan veya söz konusu üç sıfatı (siddikiyet, şâhidlik ve salâhat) kendinde taşıyan rehber veya rehberler her zaman bulunur. İşte, hadiselerin asıl aktörleri bunlardır. Zahirde olup bitenler, ateşin dumanı gibidir. Sadece dumanı görürsek yanılırız. 1950'de Türkiye hangi kaderî, yani aslî sebeplerle Çok Partili Sistem'e geçmişse; Allah, Demir Perde'yi niye dağıttıysa, şimdi de Arap dünyasında aynı şeyler oluyor. Bu dünya da, Türkiye'nin geçtiği süreçten ama daha hızlı olarak geçecek ve burada asıl vazifeyi günümüzde Kader'in istihdam ettiği gerçek aktörler yapıyor ve yapacak."

Hz. Allah (c.c.), her peygamberi kavminin içinden, onlardan biri olarak ve onların diliyle göndermiştir. Şu kadar ki, İslâm evrensel olmakla birlikte, onun peygamberi Arap, kitabı da Arapça'dır. Fakat İslâm'ın temsili onun ilk 6 asrından sonra Selçuklular ve Osmanlılarla birlikte rehberlik mevkiinde Türklere geçmiştir. Bu geçişle birlikte tarihte Osmanlıca adıyla çok muhteşem bir dil oluşmuştur. Ne var ki, İslâm'ın dünya çapında temsili manâsında evrenselliğini tam ortaya koyma zamanı Âhir Zaman denilen, insanlık tarihinin şu son demine kalmıştır. Elbette bir varlığı olan zamanın Kıyamet'e yakın hızlanmasına paralel Cenab-ı Allah'ın insana ulaşım ve haberleşmede lütfettiği vasıtalarla dünya artık tek bir memleket haline gelmiştir. Bu memleketin merkezi, dolayısıyla bugünden yarına bütün hadiselerin merkez üssü Türkiye'dir; yarının dünyası, merkezinde Türkiye ve Türkiye insanı, fakat globalleşmiş, dünya vatandaşı haline gelmiş Türkiye insanı olarak kurulmaktadır, kurulacaktır. Şu kadar ki, bu kutlu işte her ülkeden insanlar işbirliği yapacak, tarihte emsali görülmedik şekilde doğu-batı işbirliği ve bütünleşmesi görülecek ve sağlanacaktır. Bundan dolayı, hadis-i şeriflerde bu kutlu tekevvün, bir yanıyla Hz. İsa'ya atıfla Mesihîyet olarak zikredilmektedir. Kur'an, elbette kendi aslî dilinde okunacak, onun aslî dili bir defa daha tarihî azametini kazanacak, fakat Kur'an, asıl temsilini bir defa daha Türkçe'de bulacaktır. Türkçe olimpiyatlarında tüten manâ, bu temsilin soluklarıdır.

Evet, son günlerin bütün meselelerine ve tartışmalarına da bu çerçeveden bakılabilir, bakmak gerekir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hedefteki ülke

Ali Ünal 2012.06.25

1996'dan bu yana bu köşede PKK terörünün maksadının Güneydoğu Anadolu'muzun Türkiye'den kopartılıp, öncelikle Irak ve Suriye Kürt bölgeleriyle birleştirilerek, İslâm dünyasının kalbinde ikinci bir İsrail mahiyetinde güya bir Kürt devleti kurulması olduğunu, bu hedefe giden yolda Türkiye'nin Irak konusundaki kırmızı

çizgilerinin bir bir berhava edileceğini, önce Kuzey Irak Kürt bölgesiyle, daha sonra PKK ile muhatap kılınıp, masaya oturtulacağını defalarca yazdım.

1990 ABD-İrak savaşı, savaşın sonunda Kuzey Irak Kürt bölgesinin özerkleştirilmesi, Çekiş Güç'ün bu maksat için yıllarca bölgede kalması, nihayet Irak'ın 2002'de işgali ve Kuzey Irak'ın âdeta fiilî bağımsız bir devlet haline gelmesi, hep bu sürecin adımlarıydı. Bu süreç, İslâm dünyasının mezhep temelinde de bölünmesini hedeflediği için ABD, Irak'ı işgal eder etmez, ilk iş olarak Irak'ta bulunan ve güya "hedef ülke" İran rejimine karşı mücadele eden Mücahidîn-i Halk'ı Irak'tan çıkardı ve aynı anda Kürt bölgesinde İslâmî hareket olan Ensar-ı İslâm'ı yok etti. Ve Irak'ı Malîkî'ye bırakarak, Kürt bölgesi dışında kalan kısmı İran'ın nüfuz gücüne hediye etmiş oldu. Kandil'e müdahale için iznini ve yardımını şart gördüğümüz aynı ABD, İran'ın Kandil'e müdahale edip, PJAK'ı bitirmesine hiç ses çıkarmadı. Şimdi İngiltere kılavuzluğunda müzakerelerle PKK'nın silah bırakacağını umuyoruz. Oysa PKK, zaman zaman müzakereler ve müzakerecilerle kamuoyu oluşturup oy alıyor ve barış çubuğu uzatır gibi yaptığı aynı anda vuruyor. Daha iki hafta kadar önce BDP milletvekili Gültan Kışanak, Van'da şunları söylüyordu: "90'lı yıllarda direnmiyip boyun eğmiş olsaydık, şimdi ne TRT Şeş, ne de seçmeli ders Kürtçe olurdu. Kritik bir aşamaya geldik. Kazanmak üzereyiz. Kürt halkının kendi topraklarında özgürce yaşamasına az kaldı. Barışa, özgürlüğe kadar direnişimiz sürecek. Direnişin sürmesi halinde Van da Kürdistan gibi özgürleşecek."

PKK, hedefi belli ve bu hedefe sabırla yürüyen, yürütülen bir örgüt iken, Türkiye ve Ankara paramparça. Pek çokları, meseleye artık açıkça PKK açısından yaklaşıyor ve konuşuyor; bazı İslâmcılar, meseleye İran ve "ezilen Kürtler" cephesinden yaklaşıyor. Bazıları, realiteleri bir tarafa bırakıp, romantikçe sadece idealler üzerinden konuşuyor. Teröre prim vermeden yapılması gerekenler terörün bastırmasıyla yapılıncı ister istemez terörün diline teslimiyet ortaya çıkıyor ve terör âdeta haklılık kazanıyor. Cephede askerî açıdan alınması gereken ve yıllardır alınacağı sözü verilen ama alınmayan tedbirleri ve mücadele adına takip edilmesi gereken ve takip edileceği deklare edilen ama takip edilmeyen yöntemleri hatırlatan gazete ve yazarlar, operasyonel yazarlar vasıtasıyla tehdit ediliyor. İrili-ufaklı çok başlı, çok kollu, çok bacaklı, ama en tepesinde her şeyi kararlaştırıp organize eden bir baş bulunan ve tek gövdeli, tek vücut mahiyetindeki PKK örgütü, irili-ufaklı başlara, kollara ve bacaklara bakılarak, birden fazla PKK varmış gibi yayın yapılabiliyor. Ve, bölgedeki hadiseler birbirinden bağımsızmış gibi değerlendiriliyor.

Suriye'de olup bitenler ve nihayet bir uçağımızın düşürülmesi, PKK teröründen bağımsız değildir. Her şey, göz önünde cereyan ediyor. Düne kadar Kürtleri ezen Suriye rejimi, PKK'nın bu ülkedeki Kürt bölgesine yerleşmesine izin veriyor ve artık bu bölge de yavaş yavaş özerkleşmeye başlıyor. Suriye'deki hadiseler olgunlaşıp, Suriye'ye de müdahale noktasına gelindiğinde müdahalede bulunulacak ve bu ülke de ilk anda özerk bölgelere bölünecektir. Ne yazık ki Türkiye, 30 yıldır temelden karşı çıktığı bu sürece 30 yıldır hizmet eder bir konumda kalmaktan kurtulamıyor.

Öyle görülüyor ki, gittikçe artan derecede sıcak günler yaşayacağız. Türkiye, hedef ülke olarak bir ağaç gibi içten ve dıştan taşlanmaya devam edecek. Bu süreçte dıştan parlak da, mat da görünseler, içten sıcaklıkların veya bazı iç hastalıkların çürüttüğü meyveler dökülse de, Türkiye ağacı, bütün dünyayı gölgelendirmek üzere yine de büyümeye devam edecek.

Vicdanla baş veya başlar arasında

Ali Ünal 2012.07.02

Geçenlerde bir elektronik posta (e-mail) hatırlatıyordu.

Merhum Necip Fazıl Kısakürek, Türkiye'nin her tarafının heykellerle doldurulması karşısında her yeni şef için ayrı heykeller yapılmasını diye şöyle bir teklifte bulunmuş: "Çok sayıda heykel gövdeleri yapalım ve hangi şef iktidara gelirse onun sadece başını döktürüp, öncekinin başı yerine bu gövdelere vidalayıp monte edelim."

Bu teklif, fakire Kur'an-ı Kerim'de Enbiyâ ve Sâffât sûrelerinde Hz. İbrahim'le alâkalı olarak anlatılan bir hadiseyi çağrıştırdı. Putatapıcılık karşısında kavmine bir ders vermek isteyen Hz. İbrahim (as), halkın bayram için dağıldığı bir zamanda tapınağa girip en büyüğü dışında bütün putları kırar. Derken, putlarının kırıldığını gören halk, öfkeyle Hz. İbrahim'e "Bunu sen mi yaptın?" diye çıkışır. Hz. İbrahim, büyük putu işaret eder ve "İşte büyükleri. Eğer konuşurlarsa, putların kendilerine sorun!" der. Halk, kendilerini bile korumaktan ve konuşmaktan âciz putlara tapmanın ne kadar yanlış olduğu gerçeği karşısında bizzat vicdanlarına, hem de birbirlerine itirafta bulunurlar: "Biz zalimleriz; yanlış yoldayız, haksızlık yapıyoruz!" Fakat hemen arkasından nefis, nefsaniyet ve şeytan devreye girer; girer de, "başlarına ve/veya reislere döndürülüp" doğrudan saptırılır ve "Atın İbrahim'i ateşe!" diye bağışırlar.

Benzer hadise, Hz. Musa ile Firavun'un sihirbazları ve elemanları arasında da geçer. Bir bayram günü, bayram yerinde sihirbazlarla karşı karşıya gelen Hz. Musa (as), önce sihirbazlara etkili bir tebliğde bulunur. Sihirbazların tesir altında kaldığını gören Firavun'un elemanları derhal sihirbazları toplar ve "Buna kanmayın. Safları sıklaştırm, sağlam durun. Kazanacak ve Firavun'un gözdeleleri olacaksınız!" diye teşvikte bulunurlar. (Tâ-Hâ Sûresi/20: 61-64)

Kur'an-ı Kerim'de anlatılan kıssalar, aslında insanlık tarihinin hem bu tarihi, hadiseleri hem de insanları anlama adına birer sembol, birer model olma niteliğine sahiptir. Tarih boyu aynı mahiyetteki hadiselerin farklı öznelerle tekrarlanageldiğini görürüz. Tarih, misliyle tekrarlanır; yani, meselâ ağaçların bu yılki çiçek, yaprak ve meyveleri geçen yılki çiçek, yaprak ve meyveler değildir; kimlik olarak farklıdır; fakat mahiyet olarak aynıdır. Tarih de, böyle aynı mahiyetler temelinde farklı kimliklerle tekerrür eder durur. Bütünüyle tefessüh etmemiş vicdan, doğruyu söyler. Fakat birden nefis, nefsaniyet ve şeytan devreye girer; birden birtakım operasyon enstrümanları devreye sokulur ve aynı insanlar, "başlarına döndürülüp", doğrudan saptırılırlar. Bu baş, menfaat olur; hubb-u câh, yani insanlar nazarında mevki sahibi olma veya bu mevki koruma arzusu olur; makam ve mevki hırsı, "para hırsı, şöhret hırsı, kadın hırsı" olur; birtakım unvanlar ve bu unvanları muhafaza kaygısı olur; particilik, taraftarlık ve ideolojik saplantı olur; ferdî enaniyet, parti enaniyeti, cemaat enaniyeti, meşrep enaniyeti olur; nefisperestlik olur; kıskançlık, gurur ve kibir olur; kayda geçmiş bazı kirlilikler, yolsuzluklar, suistimaller olur. Ayrıca, reis veya reisler, yani başkanlar olur. Vicdanlarında haksızlıklarını, yanlışlarını kabullenenler, birden bu başlara ve reislere döndürülürlerince vicdanlarına, inançlarına, değerlerine rağmen yazar, çizer, konuşur ve davranırlar.

Mısır'da İsrail Oğulları Hz. Musa'ya serzenişte bulunurlar: "Sen gelmeden önce de hep işkenceye maruzduk, şimdi de maruzuz." Hz. Musa (as), şu çok önemli cevabı verir: "Bakarsınız, Rabb'iniz düşmanınızı helâk eder de, onların yerine size hakimiyet verir ve o zaman nasıl davranacaksınız, bir de ona bakar." (A'râf Sûresi/7: 129) Mazlum iken sabırla ve zulme karşı mücadele ile imtihana tâbi tutulanlar içinde kazananlar çok olmuştur. Sıra hakimiyet ve nimetlerle, dolayısıyla şükürle imtihana tâbi tutulmaya geldiğinde ise bu aynı insanların pek çoğu kaybetmiş ve dökülmüştür. Samimiyet, inanç ve karakter, şükürle imtihan vaktinde ortaya çıkar. Şahit olarak tarih yeter..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kader adaletini ortaya koyduğunda...

Ali Ünal 2012.07.09

Kâinat ve ondaki her şey, kusursuz bir denge üzerine kurulmuştur ve bu denge üzerinde işler. Dengenin adı da adalettir.

İnsan ise, adaleti iradesiyle gerçekleştirmek mecburiyet ve mevkiindedir. Adaleti iradeleriyle ikame etmeyip, kendilerini hukuk ve adaletin ölçüsü kabul edenlerin, Kader'in kendi adaletini icrası karşısındaki eyvah ve keşkeleri hiç fayda vermez.

Türkiye'de hem de birtakım hayatî davalar sürecinde suçlular lehine yargıya müdahaleler yaşanır olması, demokrasimizde erkler ayrımı olmadığı, yürütme erkinin zaten yasama erkini de elinde tuttuğu ve yargı erkini de elinde tutmak istediği iddialarına malzeme vermektedir. Kaldı ki, suçluyu koruma adına kanun yapılamaz. Türkiye'de polisin veya kanunların ağırlığından söz edip, sonra da AB normlarını ileri sürenler, Avrupa'yı tanımıyorlar. İngiltere'de belediye otobüslerine asılan bir levhada otobüse tükürmenin cezasının 1200 paund (bu ülkede nerdeyse bir öğretmen maaşı) olduğunu okumuştum. Polisin bu ülkelerde ne kadar yetkili olduğu da malûmdur. Hukuk ve kanunlar, suçluyu kayırmak için değil, suçu önleme, suçluyu cezalandırma ve hakkın yerini bulması için vardır.

Fertler, ihkak-ı hakta bulunamaz. Devletin haksızlığına silahla karşı çıkıp ihkak-ı hakka çalışmak, bunu yaparken masum sivilleri de öldürüp, onların ve kamunun malına zarar vermek, haksızlıktır ve büyük suçtur. İslâm da, en ağır cezayı bu tür suçlara verir. Hak, daima hukuk içinde aranır ve bir tarafın haksızlık yapması, haksızlığa uğrayanın hakkını bir başka haksız yolla almasına meşruiyet sağlamaz. Terör, darbe, yolsuzluk, çetecilik, uyuşturucu üretme ve satma gibi suçlar, sadece devlete karşı değil, kamuya, dolayısıyla fertlere karşı da işlenen suçlardır. Bu bakımdan, bu tür suçlardan zarar gören fertler de suçlular aleyhinde dava açabilmeli ve açılmış ilgili davalara müdahil olabilmelidir.

Adalet, İslâm'ın dört temel esasından biridir. Onun üzerinde herkesten çok titremesi gerekenler, İslâmî hassasiyet iddiası taşıyanlar olmalıdır. Partilerin seçim kazandıktan sonra yürütme ve yasama erkleri olarak hâlâ parti gibi davranabileceği, dolayısıyla yaptıklarından halka karşı sorumlu oldukları ve halkın da hükmünü seçimlerde vereceği, boş bir iddiadır. Yürütme ve yasama organları, artık parti değildir. Yürütme bütün icraatında ve yasama yaptığı kanunlarda hukuka karşı sorumludur ve hesap verme mevkiindedir. Yargı da hiçbir zaman siyasetin menfaatini hesaba katmaz; kattığı anda bağımsız yargı olmaktan çıkar. Yargı, hak ve adaleti sağlamakla yükümlüdür ve hak, adalet ve hukuk, daima kişilerden ve kurumlardan bağımsızdır. Kişiler ve kurumlar, adalet ve hukuka bağlı olmak mecburiyetinde ve mevkiindedir.

ÖYM'lerin kaldırılmasıyla darbe, kamuda yolsuzluk, çetecilik, uyuşturucu üretme ve satma gibi suça bulaşanlar rahatlatılmış ve bu suçların ve suçluların takibi zorlaşmıştır. Etkin yargılama imkânı kalkmıştır. Delil toplama ve delili karartmanın ve yok etmenin önüne geçme zorlaşmıştır. Tutuklamaya itirazları değerlendirme başka bir hakime bırakılarak, yargılamayı yapan ve yapacak hakimler zan altına alınmış ve elleri zayıflatılmıştır. Askerî

casusluk, uyuşturucu örgütleri, organize suçlar ve mafya unsuru olan kamu görevlileri hakkında adaletin tesisi yürütmenin iznine bırakılarak, yürütmeye yargı yetkisi tanınmıştır. Suç ve suçluların suçlular farkında olmadan takipleri, âdeta imkânsız hale getirilmiştir.

Bütün bunlar, ÖYM savcı ve hakimlerinden rahatsızlık, Oslo süreci dahilinde bilhassa KCK'lılara serbestlik tanıma ve yürütme organlarına dokunulmazlık getirme adına yapılmış görünmektedir. Ayrıca, ÖYM'lerin kaldırılmasının Karayılan ve Leyla Zana'nın son çıkışları, PKK ile barıştan ve Oslo sürecinin devamından söz edilmesi ve ikinci bir Uludere olduğuna kuvvetle kanaatim olan Suriye'de uçağımızın düşürülüp, iki pilotumuzun kurban edilmesiyle aynı zamanlarda gerçekleşmesi de tesadüf değildir.

Bugün yapılanlardan Kader adaletini ortaya koyduğu zaman çokook pişman olacağız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Haritanın tamamını görmek için

Ali Ünal 2012.07.16

Cumhuriyet tarihinde iki kişi iktidara önceden yaptığı planlarıyla geldi: Mustafa Kemal ve merhum Turgut Özal. Mustafa Kemal, yapacaklarını daha Samsun-Amasya-Erzurum hattında iken Mazhar Müfit Kansu'ya tek tek yazdırmıştı.

Bunlar, Mustafa Kemal'e ve arkadaşlarına Samsun vizesini veren İngiltere ile Lozan'da tescil edilip, taahhüt altına alındı.

Aynı İngiltere, "Ortadoğu" denilen coğrafyada mevcut sunî sınırları çizen ülkedir de. Bu sınırlar öyle çizildi ki, meselâ Kürtler Irak, Suriye, İran ve Türkiye arasında, Belucîler İran, Pakistan ve Afganistan arasında dağıtıldı. Çok açıldı ki, bu etnik unsurlar, İslâm ülkelerinin tamamen kendileriyle meşgul olması ve vakti geldiğinde bir defa daha bölünmesi adına kullanılacaktı. Nitekim İngiltere mahreçli Financial Times gazetesinin Mayıs 1983'te, PKK'nın kuruluş günlerinde, yayınladığı ve dünyanın 2010 yılında alacağı öngörülen (yani planlanan) haritada zikri geçen dört ülkeye dağıtılmış Kürt bölgesi 'Büyük Kürdistan' olarak çiziliyordu. Dolayısıyla, PKK/KCK terörüne öncelikle bu açıdan değil de, Güneydoğu'daki şartların kendiliğinden sebep olduğu bir terör olarak bakanlar, fecî yanılıyorlar. Yavuz Sultan Selim, Mısır seferine çıkarken İdris-i Bitlisî kendisini, Güneydoğu Anadolu'yu da Osmanlı Devleti sınırlarına katmaya teşvik etmiş ve "Sultan'ım, bu bölgenin güvenliği Musul'dan geçer." diyerek, Musul'a kadar fethedilmesi gerektiğini bildirmişti. İdris-i Bitlisî'nin kurmay zekâsına sahip olmayanlar, İngilizlerin İslâm dünyasında çizdiği sunî sınırlara teslim oldular.

Taha Kivanç, Lütfi Akdoğan'ın hatıralarından bir zaman MİT müsteşarlığı yapmış bulunan Fuat Doğu'nun değerlendirmesini aktarıyor. Doğu'ya göre "(İttihat ve Terakki Partisi'nin başına) Enver Paşa ve arkadaşlarını getiren(ler) yalnız Siyonistler değildi; Siyonistlerle birlikte İttihatçıları iktidara getiren de bu bahsettiğimiz 'kitle güç' oldu. Yine Siyonistlerle el ele vererek bu kitle güç, Atatürk'ü başa getirdi." Fuat Doğu'nun "kitle güç" dediği, 31 Mart 1908 hadisesiyle birlikte Türkiye'yi içten ele geçiren güçtür ve arkasında daima İngiltere olmuştur. Cem Ersever, "Ortadoğu'daki hadiselerin istihbarat faaliyetini İngiliz gizli servisi yürütür; askerî operasyonları da ABD yapar." diye yazar. Ve, ABD için en önemli meselenin İsrail'in güvenliği olduğunu ABD'li

yetkililer tekrar ediyor. PKK ile 2005 yılında başladığı ortaya çıkan ve 2010'da tek bir maddesini bile hiçbir yetkilinin halk önünde kabûllenemeyeceği mutabakata dönüşen Oslo sürecinin mimarı da İngiliz gizli servisi. KCK'nın bu süreçte teşkilatlanıp, metropollerini patlayıcılarla doldurduğunu da belirtelim.

Lütfi Akdoğan, Demirel'in ağzından ABD'nin Kürt bölgesini Türkiye'den her bakımdan çok daha iyi bildiğini ve "Kürt meselesi"nde Türkiye'den tamamen farklı düşündüğünü de yazıyor. "Ortadoğu" politikalarında önceliği daima İsrail olan ABD'nin 1990 Irak savaşını aynı mesele için çıkardığını ve aynı mesele için yeni bir Irak savaşı çıkarıp, Saddam'ı yok edeceğini yine Lütfi Akdoğan vasıtasıyla Demirel'den öğreniyoruz. Fethullah Gülen Hocaefendi, Mavi Marmara hadisesinde "İsrail'le diplomasi sonuna kadar kullanılabilirdi." dediğinde yer yerinden oynamıştı. İki yıldır dış politikada ve bizzat bölgemizde ne duruma düştüğümüz ortada. Teröre karşı ilk defa gerçek ve başarılı bir mücadele vermeye başlar başlamaz Uludere'de 34 masum vatandaşımızı kendi uçaklarımızla katlettik. Suriye ile uçak krizi için hadisenin olduğu daha ilk gün "İkinci bir Uludere olabilir." diye yazdım. Uludere'de uçaklarımıza vatandaşlarımızı hangi merkez veya güç bombalamışsa, uçağımızı Suriye'ye gönderip düş(ürül)mesine sebep olan da aynı merkez veya güç olsa gerektir.

ÖYM'ler, Fuat Doğu'nun Siyonistlerle birlikte çalışan 'kitle güç' olarak andığı bu merkez veya gücün bir yerinden yakalamıştı ve cesaretle dalga dalga üzerine gidiyordu. Ama birtakım duygusal ve şahsî sebeplerin yanı sıra, Oslo sürecine kurban edildiler. Harita tam görülsün diye yazdım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ramazan, Kur'ân ve oruç

Ali Ünal 2012.07.23

Kur'ân-ı Kerim'de Ramazan, Kur'ân ve oruç, aynı âyette birlikte zikredilir: "Ramazan ayı ki, insanlar için dupduru bir hidayet kaynağı, ayrıca apaçık hidayet delilleri ve hakkı bâtıldan ayıran ölçüler olarak Kur'ân o ayda indirildi. Artık sizden kim bu aya şahit olursa onu oruçla geçirsin." (Bakara Sûresi/2: 185)

Âyet-i kerime, bir tercihe göre, manâ itibarıyla başında bulunan müpteda (başlatıcı) "Bu" veya "O" zamirini hazfedip, "Ramazan ayı" tabiriyle başlamakla Ramazan ayına dikkatleri çeker ve bizi, doğrudan doğruya bu mübarek ayla karşı karşıya getirir. Sonra da, bu ayın önemini ifade sadedinde Kur'ân'ın (doğruyu bulmaya niyeti olan) bütün insanlar için hidayet kaynağı, ayrıca, apaçık hidayet delilleri ve hakkı bâtıldan ayıran ölçüler olarak Ramazan ayında (genel kabûle göre) Levh-i Mahfuz'dan dünya semasına indirildiğini, dünyayı şereflendirdiğini beyan buyurur. Ardından da, hem takip, hem sebep ifade edebilecek bir tarzda "Artık sizden kim bu aya şahit olursa onu oruçla geçirsin." emri gelir. Âyet, öyle bir üslûba sahiptir ki, Ramazan ayı, asıl şerefini Kur'ân'ın o ayda indirilmesinden almakta ve sanki bu şereflenişin şükürü olarak insanlara o ayda oruç emredilmektedir. Nitekim, orucun önceki ümmetlere olduğu gibi Hz. Muhammed Ümmeti'ne de farz kılındığını ifade eden iki önceki âyet, orucun farz kılınmasının hikmetlerinden olarak takvaya, günahlara karşı korunup, nefsi günahlardan uzak tutup, Cenab-ı Allah'ın koruması altına girmeye dikkat çekerken, üzerinde durduğumuz âyet ise "Umulur ki, şükredersiniz!" fezlekesiyle biterek, şükür nazara vermekte, orucun şükür manâsı taşıdığını da vurgulamaktadır. Yani, Ramazan, asıl şerefini Kur'ân'da bulmakta ve oruç, bir yanıyla Kur'ân için şükür manâsı taşımaktadır.

Bir âyet-i kerimede Peygamber Efendi-miz'in kavminden "Bu kavim, Kur'ân'ı mehcûr kıldı!" (Furkan Sûresi/25: 30) diye şikâyet ettiğini, Âhiret'te şikâyetle bulunacağını okuyoruz. "Mehcur", kendisinden hicret edilen demektir. Hicret, Allah'a tevhid üzere ibadet edilemeyen küfür diyarından yapılır. Ayrıca, cihad gibi iki boyutu olan hicretin de bir boyutunu ifade eden "Muhacir, günahlardan hicret edendir." hadis-i şerifinde beyan buyurulduğu üzere, günahlardan yapılır. Evet, Kur'ân'a şeytanın ezandan kaçtığı gibi kendinden kaçılacak günah muamelesi yaptık; kendisine sırt dönüp uzaklaşılacak küfür diyarı muamelesi yaptık. Âsi ümmet olarak, Kur'ân'ı arkamıza attık ve Kur'ân bir vâdide hayat dolu olarak akıp giderken, biz, başka vâdide cemadât gibi donduk kaldık. Donduk kaldık da, üzerimizden yol geçmeyecek dağlar gibi iken, her gelenin ezip geçtiği çakıl yığınlarına döndük.

Kur'ân ve dolayısıyla oruç ayı, oruç ayı olarak takva ve şükür ayı olan her Ramazan, Kur'ân'a bir defa daha özür elimizi uzatma ayı olmalıdır. Ümmet olarak Kur'ân'sız geçen asırlarımıza istiğfar, fert fert Kur'ân'sız geçen günlerimiz için tevbe ayı olmalıdır. Sırtımızı dönüp, geriye bakmadan kendisinden kaçtığımız Kur'ân'a tam bir tevbe ve inabe ile dönüp, onu kucaklama, bağrımıza basma, onunla bütünleşme ayı olmalıdır. Tokluktan ve rahatlıktan büyümüş karınlar ve kırmızılaşmış yüzlerle değil, açlığın tadıyla ve Kur'ân'dan uzak kalmanın ızdırabıyla solmuş yüzler ve boşalmış, içine çekilmiş karınlara hakim kalblerle Kur'ân'ı keşfetmeye çalışma, onu hayatımıza hayat yapma adımını atma ayı olmalıdır. Kur'ân'ı ibadet için her gün eline almayan eller, kirli ellerdir; her gün okumayan ağızlar, kirli ağızlardır; onunla hemhal olmayan, Allah'ın her birimize gönderdiği, her an göndermeye devam ettiği bu Mektubu'nu kapasitesince anlamaya çalışmayan kalbler ve zihinler, isli, paslı ve ölü zihinler ve kalblerdir. Bu elleri ve ağızları temizlemeye, kalbleri ve zihinleri arıtıp diriltmeye, günahları yakmaya sadece oruç yetmez; bu temizlik ve diriliş, Kur'ân'la bütünleşmiş oruçlar ister.

Her bir Ramazan, yepyeni ve gerçekten diri bir hayat için fırsattır ve bu fırsatı kullanmanın yolu oruç ve Kur'ân'dır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Batması ve kurtulması mukadder gemiler

Ali Ünal 2012.07.30

Türkiye, yalnız Türkiye değil, bölgemiz de, çok önemli bir süreçten geçiyor. Büyük doğumlara gebe bu süreçte sanki düne kadar Türkiye gemisinin yelkenlerini şişiren rüzgârlar artık ters esiyor ve bir-bir buçuk sene öncesine kadar şişirilmiş yelkenleriyle dalgasız bir denizde gidiyor gibi görünen bu gemi, bir yandan kendi içinde, bir yandan da denizin dalgalarıyla gittikçe kabarması neticesinde yalpalıyor.

Son olarak, nihayet Suriye'nin kuzeyinde büyük "Kürdistan"ın ikinci ayağı, yani "Batı Kürdistan", Emre Uslu'ya göre bir PKK Cumhuriyeti olarak, hem de Türkiye'nin çok önemli katkılarıyla teşekkül safhasına girmiş, hattâ kurulmuş bulunuyor. Kader'in kendisine altın tepside sunduğu ve hiçbir sivil iktidara nasip olmayan imkânları hayret verici şekilde aleyhinde kullanan iktidarın yanlışlarını alkışlamayı marifet bilen yazarlar içinde de artık "Kürt" ve "PKK-terör sorunu"nun altında ve hedefinde önce dört parçalı, nihayet bütün büyük Kürdistan, ikinci İsrail olduğunu, ABD'nin de açık açık buna çalıştığını itiraf etmeye başlayanlar var, ama "ba'de harâb-i Basra"

mı? Kuzey Suriye PKK Cumhuriyeti veya "Batı Kürdistan" karşısında Türkiye mevcut haliyle ne yapabilir? Mavi Marmara, Uludere ve en son uçağımızın düş(ürül)mesi karşısında ne yaptıysa onu.

Bunlar gibi ve içerideki daha bazı gelişmeleri, bir de tarih üzerinden okumaya çalışalım:

Osmanlı Devleti, uzun bir duraklama döneminin ardından Köprülüler'in sathî ve pansuman ıslahatlarıyla yeni bir yükselişe geçti. Girit'in ve Yanya'nın fethi bu dönemde oldu ve Lehistan'ın himayeye alınmasıyla sınırlar, Baltık'a uzandı. Bir bahar gibi görünen bu dönemde merhum Merzifonlu Kara Mustafa Paşa, cihan padişahı büyük Kanunî'nin önünden döndüğü Viyana'yı fethetme ümidiyle ve Osmanlı tarihinin en kalabalık, zahiren en güçlü ordusuyla yola çıktı. Muhakkak görünen zafer, zahirî sebep olarak Kırım ve Budin beylerbeylerinin ihanetleri neticesinde, hem de himayeye aldığımız Lehistan'dan gelen orduya mağlûbiyetle, fethe bir saat kala tam bir bozguna dönüştü. Kader, Kanunî dönemi Osmanlı'sına vermediği "kızıl elma"yı, çoktan içten çürümüş bulunan Merzifonlu dönemi Osmanlı'sına hiç vermezdi. Dıştan parlak görünen, içten çürümüş meyvelerin bir rüzgârda dökülürmesi gibi, artık Osmanlı'nın dökülme vaktiydi. Bir kişinin, müessesenin, gücün, devletin en zayıf ânı, içte çürürken dışta zahirî büyümelerle kendini en güçlü, en büyük gördüğü ândır. İnsan, tam hedefe ulaştım dediği anda ayağının altındaki yapıların nasıl birden yıkılıverdiğini görür.

Aynanın diğer yüzüne gelince: Müslüman-lar'ın Uhud'da aldıkları yara, Mekke müşriklerinin ümitlerini arttırmıştı. İki yıl sonra, Arabistan'daki diğer müşrik kabileleri de yanlarına alarak ve Medine içindeki Kureyza Oğulları yahudileriyle de ittifak ederek en büyük güçleriyle Medine üzerine yürüdüler. Bundan dolayı bu savaş, Ahzâb Savaşı (hiziplerin açtığı savaş) olarak anılmıştır. Müslümanlar, Medine etrafında hendekler kazarak savunma muharebesine giriştiler. Kuşatma, çok çetin şartlarda 27 gün sürdü. İmanları zayıf olanlar, İslâm'dan, Peygamber Efendimiz'den ve İslâm'ın va'dettiklerinden şüpheye düşer oldular. Kur'ân'ın ifadesiyle, "Allah hakkında kötü kötü zanlar besliyorlardı." Buna karşılık, gerçek mü'minler, yolun bu olduğunu, çetinliğini, zorluğun son noktasının nihaî muvaffakiyetin ilk noktası olduğunu bildiklerinden, "Bu, Allah ve Rasûlü'nün bize olacağını söylediği şeydir." diyerek direndiler. Nihayet bu direniş Cenab-ı Allah'ın rızasını çekti ve Allah (c.c.), insanların görmedikleri (melekler) ve gördükleri (fırtınalar) ordularını göndererek, müşrikleri bir daha Müslümanlar üzerine gelemeyecekleri şekilde mağlûp etti.

Türkiye'nin yakın geleceğinde öyle görünüyor ki, çok büyük fırtınalar ve tufanlar var. Batması mukadder olanlar, batması mukadder gemi veya gemilerde toplanacak; kurtulması mukadder olanlar da, dev dalgalar arasında selâmet sahiline götürebilecek gemi veya gemilerde.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kur'an'da en büyük takvâ vurgusu

Ali Ünal 2012.08.06

Kur'ân-ı Kerim'de takvâ, elbiseye benzetilir: "Takvâ elbisesi: en hayırlı elbise işte budur." (A'râf Sûresi/7: 26) Giyinmenin, dinî açıdan da üç mertebesi vardır. "Avret mahalli"ni örten elbise ki, giyilmesi farzdır.

Takvâ, bu mertebesiyle farzları yerine getirmek ve bilhassa büyük günahlardan kaçınmaktan ibarettir. Giyinmenin ikinci mertebesi, vücudu menfî haricî tesirlerden koruyacak şekilde giyinmektir. Bu mertebesiyle

takvâ, sünnetleri ve müstehapları da yerine getirmeyi ve mekruhlardan kaçınmayı içine alır. Giyinmenin üçüncü mertebesi, vücudu bütün zararlı haricî tesirlerden koruyacak şekilde, aynı zamanda düzgün, sade, fakat güzel giyinmektir. Takvânın bu mertebesi, farzları, vâcipleri, sünnetleri ve müstehapları da yerine getirmeyi ve sadece haramlarla mekruhlardan değil, şüphelilerden de kaçınmayı gerektirir.

Son derece ilgi çekicidir ki, Kur'ân-ı Kerim, takvânın bu üç mertebesini bir arada yemek-içmekle ilgili olarak kullanır ve nazara verir. Bazı yiyecekleri haram kılan âyet-i kerimeler inince sahâbe-i kiram, Peygamber Efendimiz'e (s.a.s.), bu âyetler inmeden önce yiyip-içtiklerinden kendilerine bir vebal olup olmadığını sordular. Cevap olarak şu âyet-i kerime geldi: "Artık iman etmiş olup sâlih ameller işleyenler, (1) takvâyâ sarılıp iman ederek sâlih ameller işledikleri, (2) sonra takvâyâ sarılıp iman ettikleri, (3) sonra takvâyâ sarılıp, ihsanda bulundukları takdirde, daha önceden yiyip içtiklerinden dolayı üzerlerine bir vebal yoktur. Allah, ihsan sahiplerini sever." (Mâide Sûresi/5: 93)

İslâm, evveli, yani Müslüman olmadan önce işlenen günahları siler. Buna rağmen yiyip-içme konusunda Kur'ân-ı Kerim, kişinin Müslüman olmadan önce yiyip-içtiği haramların vebalinden kurtulmayı üç mertebeli takvâyâ, nihayet kişinin Allah'ı görürcesine, en azından Cenab-ı Allah'ın kendisini sürekli gördüğünün şuuru içinde yaşaması demek olan ihsan şuuruna bağlamaktadır. Bu nokta, oldukça önemlidir. Çünkü yiyecek ve içeceklerin insan üzerinde, onun manevî hayatı üzerinde çok büyük tesiri olduğu gibi, yiyip-içme, çok defa insan için bir şehvet halini alır. Ayrıca insanı zina gibi, çalma gibi, harama el atma gibi, insanlarla rekabet, çatışma ve savaş gibi daha öte günahlara ve felâketlere sürükleyen en önemli faktörlerden biri de, yiyip-içme şehvetine mağlûbiyettir. İşte, yiyip-içme şehvetinden ve bu şehvetin yol açacağı diğer büyük günahlardan kurtulmanın, yiyip-içmenin şehvet halini almasının önüne geçmenin yolu ancak üç mertebeli takvâ ve nihayet ihsan şuuruna ulaşmaktan geçmektedir.

Yiyip-içmenin haramlığı iki boyutludur. Biri, gayr-ı meşrû kazanmaktan kaynaklanan haramlık, diğeri, bizzat yiyecek ve içeceklerin kendinden, terkiinden, muhtevâsından kaynaklanan haramlıktır. Bu o kadar önemli bir meseledir ki, Kur'ân-ı Kerim'de peygamberler gibi bütün tarihe örnek olarak anlatılan Ashâb-ı Kehf'in iki sıfatla, hizmet usulleri de nazara alınırsa üç sıfatla öne çıktığını, Kur'ân'da öne çıkarıldığını okuruz: Şirke başkaldırı, telattuf ve yiyecek-içceğe azamî dikkat. Mağarada uyandıkları zaman, içlerinden birini yemek almak için şehre gönderirlerken, lider mevkiinde olduğu anlaşılan zât, şu tenbihi yapar: "İçinizden birini şu akçenizle şehre gönderin: yiyeceğin en temiz, tam temiz olanını arasın ve ondan bir miktar alıp getirsin." (Kehf Sûresi/18: 19)

Misyonu Muhammedî ruh içinde Âhir Zaman'da çok önemli hale gelecek olan Hz. İsa Mesih (a.s.), peygamberler içinde Peygamber Efendimiz'den sonra ruhaniyatta en öndedir. O, babasız olarak, tertemiz bir annenin rahminde dünya yiyeceklerinden değil, İlâhî Kudret'in doğrudan yarattığı yiyeceklerden oluştu (Âl-i İmran Sûresi/3: 37) ve İlâhî nefhaya öyle mazhar oldu. Yeme-içme konusunun bu önemi, bilhassa Âhir Zaman'da Mesihî olma iddiasındakilere bir şeyler anlatmalı ve Kur'ân'ın bu konudaki emrinin takvânın nihaî mertebesine uymak, yani şüphelilerden de mutlak kaçınmak şeklinde olduğu akıldan çıkarılmamalıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadir Gecesi

Fethullah Gülen Hocaefendi, bir defasında "Yıllardır, 'Ya Rabbi, Kadir Gecesi nedir, onun mahiyetini bana bildir!' diye dua ediyorum buyurmuştu. Bu mübarek gecenin mahiyetini idrak elbette kolay değilse de, onun zahîrî boyutuyla ilgili birkaç söz söylemekle inşallah hata yapmış olmayız.

Hız. Bediüzzaman'ın ifadeleriyle, yer ile gökler, bir hükümetin iki memleketi gibi olup, aralarında önemli irtibatlar ve mühim muameleler vardır. Yerin maddî hayatı için gerekli olan ışık, ısı, bereket ve rahmet, yağmur gibi şeyler, yerdekilerin manevî hayatı için gerekli vahiy, gökler cihetinden gelir, yani gönderilir. Yerden de buhar gibi şeyler göğe yükselir ve gökteki bulutlar, bu buharlardan oluşur. Ayrıca, gökten yere melekler ve rûhanîler inerler. Öyleyse, yeryüzünün sâkinleri için de göklere çıkmaya yol vardır. Meselâ, Miraç ve Hız. İsa ile Hız. İdris'in semaya kaldırılmasında olduğu gibi, peygamberler içinde ruh veya ruh-beden birlikte semaya çıkanlar olmuştur. Bilhassa ölen mü'minlerin ruhları da, göklerde, yıldızlar arasında seyahat ederler. Bu temiz ruhları taklitte cinler içinde bazı şerlileri de, şeytanlar da, semaya çıkma ve meleklerin konuşmalarına kulak hırsızlığı yapma teşebbüsünde bulunurlar. Bu teşebbüsler özellikle yılın bir gecesinde yoğunluk kazanır ve işte tam bir meteor yağmuruna sahne olan bu gecede sözkonusu şerli ruhlar, meteorlarla yok edilir.

Zıtlıkların bir arada bulunduğu varlık âleminde nasıl şerlilerin semaya doğru teşebbüslerinin yoğunlaştığı ve yok edildikleri bir gece varsa, aynı şekilde, tamamıyla hayırlı ve sadece hayırların semadan yere sağanak sağanak indiği bir gece de vardır. İşte bu gece, Kadir Gecesi'dir. Kur'ân-ı Kerim'de o gece hakkında, en kısa mealıyla, "Biz, Kur'ân'ı Kadir Gecesi'nde indirdik. Nedir o Kadir Gecesi bilir misin? Kadir Gecesi, bin aydan daha hayırlıdır (hayrı, bereketi daha fazla). O gece melekler ve Ruh, Rabb'ilerinin izniyle her iş için iner de iner. Safi rahmet ve esenliktir o gece, tâ şafak atıncaya kadar." buyrulur.

Her şeyin Cenab-ı Allah'ın İlmi'nde muayyen bir ilmî varlığı vardır. Yaratma, O'nun, İlmi'ndeki mahiyetlere, ait kılınacakları âlemin ölçülerine, özelliklerine göre hariçte varlık vermesi demektir. İşte, Meşiet-i İlâhî var kılınması adına İlmi-i İlâhî'deki bir mahiyete taallûk ettiğinde Kader, ona şeklini, suretini, fıtratını, kimliğini verir, yani onun vücut elbisesinin ölçülerini tayin ve ayrıca bütün bir gelecek hayatını takdir buyurur. Bu takdir buyurmada, insan gibi irade sahibi ve sorumlu varlıkların iradelerini ne yönde kullanacakları da elbette hesaba katılır. Kudret de, Kader'in ölçülerini tayin buyurduğu bu varlık veya vücut elbisesini diker, yani onu haricî varlık sahasına çıkarır ve hayatları boyunca fiillerini aynı şekilde yaratır.

Cenab-ı Allah, her "an" bir tecellidedir. O'nun tecellileriyle kâinat sürekli bir zeval-hudûs yaşar. Dolayısıyla kâinatın hayatında her bir an, yeni bir andır. O bakımdan, bahis mevzuu takdir ve yaratma fiilleri, bir defada bitmediği gibi, belki bir yıla ait takdirler, yılın bir gecesinde Ruh ve meleklerle birlikte Levh-i Mahfuz'dan semamıza, Levh-i Mahv ve İsbât'a indirilmektedir. Yine, Kur'ân, yeryüzüne ait bir yılın böyle bir gecesinde Levh-i Mahfuz'dan dünya semasına indirilmiştir. Yılın her gecesi böyle bir gece olmakla şerefleflensin diye bu gece, Ay Yılı'nı takip eder. Her bir gece, 354 yılda bir Kadir Gecesi olma şerefine ulaşır. Ve bu gece, Ramazan ayındadır. Şu halde, Kur'ân, bir defada, bir zamana ve bir topluma mahsus olarak inmiş bir Kitap olmadığına göre, belki O, her Kadir Gecesi bütün hayır ve bereketiyle bir defa daha tecelli etmekte, bütün İlâhî takdirlerle birlikte, o gece inen melekler ve Ruh eşliğinde bir defa daha bizi şerefleflendirmektedir.

Kadir Gecesi, bütünüyle hayır ve selâm gecesidir. 80 yıllık bir ömürde kazanılabilecekten daha fazla hayır ve bereket, o gecede kazanılabilir. En azından Ramazan'ın her, hiç olmazsa son 10, gecesi Kadir Gecesi gibi değerlendirilsin diye Cenab-ı Allah, o geceyi gizlemiştir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ömer, Selâhaddin, Yavuz

Ali Ünal 2012.08.20

Ozan Arif'in sazının sözünden daha güzel söylediği bir türküsünün ilk iki mısraı idi: "Bu kaçınıcı bayram vatandan uzak / Saya saya usandım ben, bıktım ben!" Kudüs Haçlılar'ın işgalinde iken Selâhaddin, sürekli mahzun ve yüzü gülmez bir haldedir.

Bir Cuma veya Bayram namazında hutbede imam, mü'minin güler yüzlü ve mütebessim olması gerektiğinden, mü'minin mü'min kardeşine tebessümünün sadaka olduğundan söz eder. Selâhaddin, çıkışta "Hocam" der, "öyle anlaşılıyor ki, hutbede bana seslendiniz. Fakat söyleyin Allah aşkına, Kudüs işgal altında iken ben nasıl gülebilirim?"

İslâm dünyası, kaç yıllar var ki, baştan sona bir Kudüs ve bütün Müslümanlar olarak vatandan cüda bayramlar yaşıyoruz. Tarihin cilvesi, remzi ve mesajıdır ki, Kudüs'ü İslâm içine ilk alan Ömer'dir; nebevî hilâfetin zirve temsilcisi Ömer. Beş buçuk asır sonra onu işgalden kurtaran Selâhaddin, üç ve bir çeyrek asır sonra İslâm ittihadına dâhil eden, nebevî hilâfetin saltanatının zirve temsilcisi Yavuz olmuştur. Evet, nice yıllardır baştan sona Kudüs olan İslâm dünyası, Ömer veya Selâhaddin ya da Yavuz'unu bekliyor. Zaman ferd-i feridler değil, şahs-ı manevî zamanı olduğu için, nice yıllardır baştan sona Kudüs olan ve vatandan cüda geçirdiği bayramları saymaktan halâ usanmayan İslâm dünyası, bir şahs-ı manevî-i Ömer, Selâhaddin veya Yavuz bekliyor.

Ömer'i tavsife kelimeler yetmez, ancak ışık tutabilir. Bilinen tarihin en süratli ve başarılı üç askerî fetih hareketinden birinin başkumandanı, diğer iki harekettten farklı olarak, askerî hareketini zihin ve kalb fethiyle taçlandırmış zirve devlet adamı, buna rağmen kalbinde zerrece gurura yer vermeyen bir tevazu âbidesi. Hatası yüzüne nerede, kimin ve kaç kişinin önünde söylenirse söylensin ancak en kalbî memnuniyetle kabullenen müthiş bir hakperest; milyonlarca kilometre karelik ülkesinde ailesi ve çocuklarıyla birlikte halkının en fakiri; bu milyonlarca kilometre karelik sahadaki her olumsuzluğu kendisinden bilen müthiş civanmert; ülkesinin ve halkının dertleriyle gördüğünde torununu tanımayacak kadar dertmend. Ayrıca, âdeta peygamberî bir basiret ve feraset. Ömer, Kâinatın Efendisi'nin, en büyük muallim, en büyük mürşidin talebesi; İslâm'ın, Kur'ân'ın ve Kâinatın Efendisi'nin peygamberliğinin zirve delili.

Selâhaddin, Ömerî çizgide zamanının Ömer'i; asıl mesleği gereği bir cankurtaran; bütün hedefi insanların dirilmesi. Mısır'da Fatimî fitnesini ortadan kaldırdıktan sonra Kudüs'e değerini iade eden kahraman. Kendisiyle savaştığı düşman kumandanını gece çadırında tedavi edecek, mağlûp ettikten sonra sağ-salim ülkesine gönderecek kadar âlicenap.

Ömer ve Selâhaddin, düşmanlarının dahi hayranlığını çekmiştir; öyle ki, Mustafa Kemal de, Karl Marx da Ömer'e hayrandır. Selâhaddin, İslâm dünyasından, Kudüs'ten sürüp çıkardığı Haçlılar'ın diyarında da bir kahramandır. Yavuz, aynı çizginin üçüncü zirve kahramanı. Nebevî Hilâfet'in saltanatının zirve temsilcisi. Ama Yavuz, gerektiği gibi zamanında tanınmamıştır, bugün de tanınmamaktadır. Aynı Ömer gibi, hak ve hukuk karşısında boynu kıldan ince olan Yavuz, kendi zamanında da tanınmamıştır ki, ruhunun ufkuna yürürken kendisine "Bu ne haldir?" diye sorduğu Hasan Can, kısmen küstahlık kokan "Allah ile olunacak zamandır!"

cevabını vermiştir. Yavuz'u tarif eden, onun bu kısmen küstah cevaba verme mecburiyeti hissettiği karşılıktır: "Bizi şimdiye kadar kiminle bilürdün?"

Yavuz, hep hakla, Hakk ile, Allah ile beraberdi. Ne var ki Yavuz, yanlış bir tarihin bir derece kurban ettiklerindendir. Hz. Ali gibi, Abdülhamid gibi tarihin belli ölçüde mağdurlarındandır.

Ömer, Selâhaddin ve Yavuz, bugün baştan sona Kudüs olan İslâm dünyasının beklediği şahs-ı manevînin temsilcileri. İlginçtir ki, hep bir kesimin menfuru olmuş Ömer, Selâhaddin, Yavuz yoksa, bunların zirvede temsil ettiği şahs-ı manevî yoksa, İslâm dünyası bayramlarını vatandan cüda, fakat ne yazık ki büyük oranda bu cüdalığının da farkında olmadan geçirmeye devam edecektir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Herkes, derdi ve samimiyeti kadardır

Ali Ünal 2012.08.27

İnsan, yiyip içmek ve dilediğinde dünya hayatını yaşamak için yaratılmamıştır. Çünkü insan, dünya hayatını hayvanlar seviyesinde bile yaşayamaz.

Hayvan, hayatı için gerekli bütün bilgi kendisine öğretilmiş olarak dünyaya gönderilir ve çok kısa bir zaman içinde bütün şartlarıyla hayata adapte olur. İnsan ise, hiçbir şey bilmeden dünyaya gelir ve bütün gücü ağlamasında ve çevresinin şefkatinde yatan en âciz bir varlıktır. Sonra, hayat boyu, sadece beden olarak değil, zihin, kalb ve ruh olarak da eğitim ve öğretime muhtaçtır. Dolayısıyla insan, ömür boyu öğrenerek ve ibadetle tekâmül ve tekemmül eder; ayrıca o, meşru yoldan geçimini temin etmek mecburiyetindedir de.

İnsanın geçmişle, halle ve gelecekle ve ayrıca bütün çevresiyle münasebeti doğumundan ölümüne devam eder. Hayvan, ne geçmişin elemelerini, ne de geleceğin endişelerini duyar; hali yaşar o, karnı doyduğunda yan gelip yatar ve bir sonraki yiyeceğini dahi düşünmez. Onun yavrularıyla münasebeti bile onları saldırdığı anda kesilir. Oysa insan, hem geçmişin elemelerini, hem halin ızdıraplarını, hem de geleceğin endişelerini birden yaşar. Ölünceye kadar hemcinslerinin ve çevresinin elemeleriyle elem duyar, sevinçleriyle sevinir. Hayvan, arzuları, ihtiyaçları çok sınırlı, hayalhanesi boş, vehim veya kuruntundan uzak, hayatta bir ideali yok ve bir ideali gerçekleştirmek için gayret etmek mecburiyetinde olmayan, buna mukabil insan ise, arzuları, istekleri sınırsız, hayalleri kâinatı aşan, kısa dünya hayatıyla tatmin olmayıp, ölüm endişesi içinde ebedi arzulayan, ebede namzet ve ancak ebedle tatmin olabilecek bir varlıktır. Şu halde, insanın hayatta bambaşka bir vazifesi, bir misyonu bulunmalıdır. Bu vazife ve misyon da, onun bütün hayallerini, arzularını, beklentilerini eksiksiz tatmin edebilecek bir vazife veya misyon olmalıdır ki, insan gerçekten insan olabilsin. Yani o, kendisine ebediyeti kazandıracak bir vazife veya misyonu yüklenerek, bu uğurda gayret göstererek insanîyetini gerçekleştirebilir. Kendisine başka misyon biçen insanlar da çoktur. Kiminin misyonu, ideali, kendince iyi bir eve, arabaya ve çocuklara sahip olmaktır. Kimi, iyi bir meslek, iyi bir statü, kimisi de, başka başka idealler peşindedir. İşte, her bir insan, kendisine biçtiği misyon ve idealiyle, bu idealin çapıyla, bu idealini gerçekleştirmedeki gayretiyle insandır. İdeal ve gayreti kendisiyle, rahat bir dünya hayatıyla sınırlı bir insan, ölüp gidecek ve toprakta çürüyecek bedeninden ibaret bir varlıktır. İdeal ve gayreti kendisi ve ailesinin dünya refahıyla sınırlı bir insan,

ölüp gidecek kendisinin ve aile fertlerinin bedenlerinden ibarettir. Fakat insan da vardır ki, kendisi ve ailesiyle birlikte, hattâ kendisini en son düşünerek, ailesi, çevresi ve bütün milletinin Âhiret ve dünya saadetini ideal edinir ve bu uğurda didinir de didinir. Böyle bir insan, tek başına da olsa bir millettir. Bir insan da vardır ki, kendisini sona alarak, kendi saadetini tamamen başkalarının saadetinde görerek, ailesini, çevresini, milletini ve bütün insanlığı kucaklar; onların Âhiret ve dünya saadeti için çalışır; Allah'a kulluğu esas alarak, söz konusu saadetin de bu kullukta yattığının şuurundadır. İşte böyle bir insan, bütün bir insanlıktır; Âhiret ve dünya dahil bütün bir kâinattır. Himmeti, milleti ve insanlık olan insanlara ihtiyacımız var. Ne var ki, özellikle son yıllarda dünya hayatı ve dünyanın lüzumsuz ilgileri hepimizi öylesine sardı ki, ülkemizde son günlerde olup bitenler ve ülkenin girdiği bataklık karşısında ızdırap duyan kaç kişi var bilmiyorum. Âhir Zaman'ın misyon hizmeti için, meselâ bir ölçü olarak Zaman'da en fazla merak edilen konulara baktığımda magazin ve futbol haberlerinin en çok merak edilenler arasında yer aldığını görmek, halimizi resmetmeye yetiyor. Başka yerlere bakmaya ne hacet? En azından bir Fatih Terim hassasiyeti olsun taşımiyorsak, artık ne denir? "Bu hissizlikle cemiyet yaşar derlerse pek yanlış. Bir ümmet göster, ölmüş maneviyatıyla sağ kalmış!"

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şeytan'ın en mühim iki desisesi

Ali Ünal 2012.09.03

Şeytan'ın en önemli hilelerinden biri, kendine tâbi olanlara kendisini inkâr ettirmektir.

Maneviyata, varlığın madde ötesi boyutuna, dolayısıyla şeytanın da varlığına inanmayan insan, şeytanın peşinde gidiyor olmayı kabûl etmez ve bu sebeple şeytanın her türlü oyununun, her türlü hile veya desisesinin oyuncağı olur.

Şeytan'ın diğer çok önemli bir desisesi, insana kusurunu itiraf ettirmemektir. Ta ki, istiğfar ve kendisinden Allah'a sığınma yolunu kapasın.

İnsan, Allah sever gibi kendi nefsi sever ve kendisini her türlü ayıptan ve hatadan uzak görür. Bu sebeple, muvaffak kılındığı her güzel işi kendinden, başına gelen belâ ve musibetleri ve başarısızlıklarını ise başkalarından, zaman, zemin ve şartların elverişsizliğinden bilir. İnsanın bu aldanişdır ki, ona Allah'ı göstermez. Allah'a inansa bile, ben-sevgisinden ve enaniyetinden kurtulamayan bir insan, Allah'a kapalı yaşar. Böyle bir insan, başarılarını kendinden bilmekle Allah'a şükür ve hamdde de bulunamaz; başkalarından bir yardım veya iyilik görse, onlara da teşekkür edemez. Allah'a şükredemeyen, insanlara teşekkür edemez, etse de içten edemez; bir başka sebeple veya menfaati için eder. İnsanlara içten teşekkür edemeyen, Cenab-ı Allah'a da şükredemez. Hamd ve şükür, İslâm'ın bir kanadıdır; derecesi ve derinliği nisbetinde insandaki tevazu, mahviyet ve Allah ma'rifetini gösterir.

Kişinin Müslümanlığı, imanı, Allah ile münasebeti ve insanlığı, bir diğer açıdan, kusurlarını kabûllenebilmede belli olur. Şeytan'ı dinleyen bir nefis, kusurunu görmek istemez; görse de, yüz te'vil ile te'vil eder. "Hoşnutluk gözü, her ayıba karşı kapalı" olduğu için, nefisinden hoşnut olan insan, nefsinin ayıplarını görmez. Görmeyince itiraf etmez; itiraf edemeyince kusur ve günahlarından dolayı Allah'tan bağışlanma dilemez; şeytandan ve

hilelerinden de Allah'a sığınmaz. Neticede şeytana maskara olur. Hz. Yusuf (as) gibi kadri yüce bir rasûl, hem de hiç kusuru olmadığı bir meselede, "Ben, nefsimi temize çıkarmam; çünkü nefis, daima ve ısrarla kötülüğü emreder, meğerki Rabb'im, hususî rahmetiyle muamele ede!" derken, nefse nasıl itimat edilebilir?

İnsan, acz ve fakrla ma'lûl bir varlıktır; aynı zamanda günaha da tekrar ber tekrar girer çıkar. Bu sebeple, onun gerçek insanlığı ve Müslümanlığı, acz, fakr ve günahkârlığını idrak ve samimî olarak kendi vicdanında itirafla kusur ve günahlarından dolayı Cenab-ı Allah'tan bağışlanma dileme ve hileleri karşısında şeytandan Allah'a sığınmada, diğer yandan, muvaffakiyetlerini ve iyi hallerini tamamen Allah'tan bilip, O'na şükretmede yatar. Kişinin hata ve günahını itirafı kendi vicdanında olmalıdır; başkaları karşısında böyle bir itiraf, riya veya süm'anın, yani "beni görsünler, benden bahsetsinler" ciliğin sesi-soluğu olabilir. İnsanın gerçekten kusur ve günahını vicdanında kabûl ve itiraf edip etmediğinin göstergesi, hata ve günahlarından dolayı güzellekle ikaz edildiğinde bu ikazı rahatlıkla kabûllenip kabûllenememesidir. Hz. Üstad Bediüzzaman (ra), bu konuda "Benim boynumda veya koynumda bir akrep bulunduğunu biri söylese veya gösterse, ondan darılmak değil, belki memnun olmak lâzım gelir." der.

İnsan, günahları ve hataları samimiyetle yüzüne söylendiğinde bundan memnun oluyor, en azından bir rahatsızlık hissetmiyor ve onlardan dolayı samimî olarak tevbe ve istiğfarda bulunabiliyorsa bu, onun Müslümanlığının ve insanlığının derecesini gösterir. Yok, kusur ve günahından dolayı ikaz edildiğinde Firavun gibi kendisini savunuyor, nefsinin avukatlığını yapıp, mazeret üzerine mazeretle kusur ve günahını te'vile gidiyorsa, böyle bir insanın Müslümanlık ve insanlık adına yürümesi gereken çok yol var demektir. Fethullah Gülen Hocaefendi'nin ifadesiyle, "En çok zevk duyacağımız şey, sevdiğimiz ve sevgisinden emin bulunduğumuz kimselerden gelen tenkitler olmalıdır. Aksine, bazı kusurlarımızdan dolayı çok dostlarımızı kaybedeceğimiz gibi, birçok eksik ve kusurlarımızı da düzeltme mülâhazası söz konusu olmayacaktır." a.unal@zaman.com.tr

---

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Durum bundan ibaret

Ali Ünal 2012.09.10

Terörün tırmanmasını iktidarın Suriye politikasında aramak yanlış.

Defalarca yazdığımız bir gerçeğin altını çizecek olursak, Türkiye ve Irak gibi, Suriye'nin parçalanması da çok önceye dayalı planların eseri ve terör bunun için var. Meselâ, Ralph Schoenman, Türkçesi Siyonizm'in Gizli Tarihi adıyla 1992'de yayınlanan kitabında İsrail Shahak'ın The Zionist Plan for the Middle East adlı eserine atfen, İsrail'in Suriye ile ilgili planını yazar: Suriye, etnik ve dinî yapısına uygun olarak, Şii-Alevî bir devlet, birbirine düşman iki Sünnî devlet, bir Dürzî devlet şeklinde bölünecektir. "Bu yapı, güvenliğimizin garantisi olacaktır ve bu hedef, ulaşabileceğimiz kadar yakındır."

Anglo-Saxon-İsrail ittifakı, bir dünya gücü olmanın gerektirdiği kısa, orta ve uzun vadeli planlar üzerinde iç ve dış politika takip ederken, Türk Dışışleri'nin Sayın Davutoğlu'na kadar dışa dönük ciddî bir dış politikası olmadı. Davutoğlu'nun "Komşularla Sıfır Problem" politikası ise aynı şeyleri "Ortadoğu"da prestijimizin en yüksek (gibi) olduğu zaman da yazdığım için rahatlıkla tekrar edeceğim, güzel bir idealdi ama, Türkiye'nin içini de, bölgeyi de gerektiği ölçüde tanıma ve realiteler üzerine oturmuyordu. Türkiye, nihayet Esed'e karşı çıkıp, gitmesini istemekle hata yapmadı. Çünkü Esed, gidecekti, gitmeliydi. Türkiye, ta baştan bölge yönetimlerine, özellikle Esed'e, Baas idaresine güvenmek, İran'ı hem "İran ulus devleti", hem de Şiilik açısından tanıyamamak; bu arada, Anglo-Saxon-İsrail ittifakının planlarını gerektiği derecede dikkate alamamak, ayrıca, ülke olarak gücümüzü ve tesirimizi fazla abartmak, bizzat Türkiye içinden gelebilecek çelmeleri hesap edememek, çelmeler gelince kabullenememek, hattâ çelme atanların üzerine gidilmesinin önünü kapamakla hata yaptı. Türkiye, çok geç olarak Esed'e karşı tavır alırken, İran da, Türkiye ile Esed'in gitmesini sağlayıp, Suriye'nin bütünlüğünü koruma adına ittifak arayacağına tam tersini yaptı; hattâ, Meclis başkanı ve Meclis Ulusal Güvenlik Konseyi Başkanı'nın ağzından İsrail'in güvenli varlığını Suriye'de bir "İslâmcı" iktidara tercih ettiklerini ortaya koydu. İran, Türkiye'ye karşı PKK'ya destek vermekle bir diğer büyük hatayı yapmaya da devam ediyor.

Türkiye, terörün temelde Türkiye'yi ve diğer bölge ülkelerini bölme planları için üretildiğini anlamak istemedi; hattâ söz konusu planların sahibi, destekleyicisi ve içindeki devletler ve yapılarla ittifaklar arayarak, bu planları kolaylaştıracak şekilde davrandı. Meselâ, kaza veya değil, Afyon'da 25 şehidimize mal olan patlamayı, terörün tırmanmaya devam etmesini ve Gaziantep'teki terör saldırısını açıklayacak donelerden ikisi: Yeni Şafak'ta İbrahim Karagül, defalarca yazıp sormuştu: "2007 yazında ABD, Kuzey Irak'a silah takviyesi yaptı ve Türkiye-Irak arasında sınır ölçümleri yapıldı. Ardından 21 Ekim'de korkunç Dağlıca saldırısı oldu. Yıllardır Irak'tan Türkiye'ye patlayıcılar girip, muhtelif şehirlerde stoklanıyor. Kim, nerede, ne tür hazırlıklar yapıyor? Silah deposu evleri kimler, hangi senaryolar için hazırlıyor? Neden kimse ses çıkarmıyor? Türkiye'de asker, diplomat, siyasî çevreden ve iş dünyasından bazı kişiler, ABD ve İsrail istihbaratı ile nasıl bir işbirliği içinde?"

Karagül bunları sorarken Türkiye ise Oslo'da İngiltere'nin hakemliğinde PKK ile görüşüyor ve onlara "Metropollerini patlayıcılarla doldurduğunuzu biliyoruz" diyor, aynı dönemde KCK, gözetimimiz altında tüm Türkiye çapında paralel devlet halinde teşkilatlanıyordu. Şimdi terör saldırıları artar ve şehirlerimizde patlayıcılar art arda patlarken, BDP'yi zaten mevcudiyet sebebi olan PKK ile işbirliğinden dolayı kinasak da, terör konusunda analizleri doğru çıkan bir analist, "Haziranda bir bakan, BDP Eşbaşkanı Demirtaş'la gizli görüşme yaptı ve İngiltere'den PKK'yı müzakere masasına yeniden oturtması rica edildi." diye yazdı. Hazirandan bu yana ülke olarak bu ricanın cevabını nerdeyse her gün alıyoruz; söz konusu analistin yüzüne ise televizyonlar kapanıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İslâmcılık ve Bediüzzaman

Ali Ünal 2012.09.17

"Arap baharı" sürecinde İslâmcılık tartışması başlatılmasını iki sebebe bağlıyorum: (1) Entelektüellerin kendilerini fazla önemsemesine; (2) "Arap baharı"nın bazı Türkiye İslâmcıları için artık bittiği öngörülen İslâmcılık adına yeni bir ümit olarak görülmesine.

Entelektüellerin özellikle Türkiye'de "en küçük" bir tarikatın şeyhi kadar olsun kalıcı tesiri yoktur. Bediüzzaman'ın enfes tesbitiyle, insan vicdanı dört rükünden oluşur ve bu rükünler, ruhun da duyularıdır: Zihin, kalb, irade ve his. Zihnin vazifesi, ma'rifetullahtır; kalbin vazifesi, Allah'ı müşahede; iradenin vazifesi, Allah'a ibadet; hissin vazifesi, Allah'ı sevmektir. Din, vicdanın bu dört rükününe hitap ve onları tatmin eder. İnsanı, bilhassa Müslüman'ı hareket geçiren, öncelikle kalb ve histir. Batı'da "aydınlanma" denilen ve aklın Din'den kopmasına dayanan akımın ürettiği entelektüelin Müslüman'ı da, bu dört rükünden sadece zihnin bir fakültesi olan teorik akla hitap eder ve genellikle ma'rifetullahtan da yoksundur. Dolayısıyla, entelektüelin bilhassa kitleler üzerinde etkisi yoktur. Oysa İslâmî hareket, kitleler, halk üzerinde yükselir ve peygamberlere ilk inanan, nebevî İslâmî hareketlere ilk destek verenler, halk tabanında yer alan ve dönemlerinin entelektüelleri tarafından "ayak takımı" ve "çöl kafalılar" olarak görülen insanlar olmuştur. Bu gerçeklere rağmen, fikirlerine meftun olan entelektüel, kendisini çok önemser. İslâmcı bir entelektüel, 1980'lerde çıkardığı ve 5000 satan aylık bir dergi ile Türkiye'de bir "İslâm devrimi" yapabileceği ümidindeydi. Bugün, Cumhuriyet Türkiye'sinin en büyük Müslüman entelektüellerinden olan merhum Necip Fazıl ve Sezai Karakoç'un bile arkasında onları nihayete kadar takip edebilecek kaç kişi bulunduğu sorusuna verilecek bir cevap, entelektüelin tesirini görmeye yeter.

Ali Bulaç, "Arap baharı"nın tesiriyle İslâmcılığın ve İslâmcıların etkisini o kadar abarttı ki, konuyu yeni çalışmaya başlayan bir talebenin bile yapamayacağı hataları yapıyor. Meselâ, içinden şiddeti benimseyebilen gruplar da çıkaran İhvan-ı Müslimîn'in temelde şiddeti benimsememesinin Türkiye'de Risale-i Nur hareketi üzerinde bile etkisini olduğunu iddia ediyor. Oysa İhvan hareketinin Risale-i Nur hareketi üzerinde en küçük bir etkisi olmamıştır. 1907'den itibaren her yerde olan Bediüzzaman, ta baştan ve daima "İslâm, dâhilde menfiye alet edilmez." diyerek, şiddeti kesinlikle reddedip, "müsbet hareket"i esas almıştır. Ayrıca, Risale-i Nur hareketi, 1925'te başlamıştır. İhvan-ı Müslimîn ise, en önemli risalelerin artık yazılmış bulunduğu 1928'de kurulmuştur. Bediüzzaman'ın herhangi bir İhvan mensubunun eserlerini okumuş olması da mümkün değildir. O bakımdan, İhvan hareketinin Risale-i Nur hareketi üzerinde tesiri olduğunu iddia etmek, ancak iki hareketi de tarihi ve temel duruşlarıyla bilmemek demektir.

Ali Bulaç, kusura bakmasın, fakat Bediüzzaman'ı tanımadığını ne yazık ki başka yazılarında da ortaya koyuyor. Meselâ, şöyle yazıyor: "... Geri kalışımızın sebebi dinimiz değil, onu tarihte yanlış anlamamızdır. Bunda gelenek, örf ve âdetler; özellikle tasavvuf, bid'at ve hurafeler; donmuş fıkıh, içtihat kapısının kapanması; Meşşâilik yerine Eş'arîliğin revaç bulması, Mutezile'nin mahkûm edilmesi, Gazali'nin filozoflara indirdiği ağır darbe; saltanat rejimleri vs. rol oynamıştır. Efgani'den Abduh'a, Akif'ten İkbâl'e, S. Ahmet Han'dan Said Nursi'ye kadar neredeyse herkes böyle düşünür." Bu genelleme, özellikle kendisinde Ali Bulaç'ın iddiasının tam tersini müşahade ettiğimiz Bediüzzaman konusunda o kadar büyük bir hata ki, sadece Risale-i Nurların hiç okunmadığını gösteriyor. Sözü edilen konularla alâkalı 27. Söz, 30. Söz, 29. Mektup gibi Risalelerin hiç okunmamış olması bir yana, Bediüzzaman "Eski Said" dediği dönemde dahi Ali Bulaç'ın iddiasını haklı çıkaracak ne bir şey söylemiş, ne de yazmıştır.

Bu kadar büyük maddî hatalar üzerinde yürüyen bir tartışma, bilhassa İslâmcılık adına ne değer ifade eder bilemiyorum.

Darbeler dönemi kapandı mı?

Ali Ünal 2012.09.24

Balyoz davası kararları, daha çok genellikle darbeleri kışkırtmış ve darbeleri ve darbecileri desteklemiş kesimler tarafından, meselenin hukukî yanına bakılmadan, ideolojik ve menfaate dayalı sebeplerle insafsızca tenkit ediliyor.

Bu kesimlerin darbeler öncesi ve sonrası tavırlarına baktığımızda, özellikle 27 Mayıs darbesini, büyük bir ümitle 9 Mart Cuntası'nın darbe yapmasını, 12 Eylül'ün hemen arkasından bu darbeyi ve 28 Şubat "post-modern" darbesini nasıl desteklediklerini yakından biliyoruz. Kalem İhaneti diye bir kitap var. Bu kitapta 12 Eylül'e meselâ Cumhuriyet Gazetesi'nin, yazarlardan Oktay Akbal, Nadir Nadi, Uğur Mumcu ve İlhan Selçuk'un, yine Çetin Emeç'in, Cüneyt Arcayürek'in ve benzerlerinin nasıl destek verdiklerini okuyoruz. Ve bu kesimin önemli bir özelliğini, bizzat gazetenin o dönemki Reklam Müdürü Ayşe Torun açıklıyor. Uğur Mumcu, gazetede "yolsuzlukların üzerine giderek", Hisarbank ve Kozanoğlu-Çavuşoğlu Şirketi aleyhinde ısrarla yayın yapıp, ağır ithamlarda bulunuyor. Nihayet Cumhuriyet, Hisarbank'tan üst üste reklamlar, ilanlar alıyor ve Tercüman'da Nazlı Ilıcak yazıyor: "Bu ilanlardan sonra bakalım gazetenin tavrı nasıl olacak?" Gerçekten de yayın birden kesiliyor ve bunun yerine Ayşe Torun'un yazısını okuyoruz: "Cumhuriyet okurlarının belli bazı eşyaları satın alma eğilimleri Türkiye standartlarının çok üzerinde. Hepsi, iyi birer tüketici." Ve, darbe döneminde holdinglerden aldığı ilan ve reklamlarla kazancı en fazla artan gazete Cumhuriyet oluyor.

Balyoz kararlarını eleştiren kesimlerden başka türlüünü beklemek zaten hayal olur. Fakat bu kararları bir "milat" olarak görüp, artık Türkiye'de darbeler döneminin kapandığı ümidine kapılanlarımız da var. Oysa bu ümide kapılmak için sağlam ve kalıcı hiçbir gerekçemiz yok.

Balyoz davasına iktidar tarafından bile itirazlar geldiği, bir bakanın üst üste yaptığı eleştiriler unutulmuş olamaz. Fakat bir mahkeme, hem de Ovacık savcısının şehid edildiği bir dönemde ve her türlü muhalefete rağmen cesurca davranabildi. Ama unutmayalım ki, bu kararı veren mahkeme, artık kapatılmış bir mahkeme ve bütün darbe davalarını açan benzer mahkemeler de kapatıldığı gibi, sürmekte olan davaların, meselâ 28 Şubat davasının daha ileri tahkikatla derinleştirilmesi ve benzer davaların açılmasının önü de yine tıkanmış bulunuyor. Bu gerçek karşısında hangi cesur savcı ve hâkimler, hangi yargı, darbeler ve darbecilerle uğraşabilir? Ve yargıya dayalı olarak artık darbe dönemlerinin kapandığına nasıl ümit bağlayabiliriz?

Öte yandan, nerdeyse bütün Türkiye, son 12 Haziran seçimlerinden sonra sivil bir anayasa beklentisi içindeydi. Şu anda, darbelerin önüne en azından hukuk ve anayasa noktasında engel koyacak bir anayasa ümidi kimde var?

Üçüncü olarak, çok partili hayata geçtiğimizden bu yana kurulan sivil iktidarların belki en güçlüsü olan ve yargının operasyonlarıyla darbeciler karşısında güçlendirilen sivil iktidar, artık bu güçten ne kadar istifade edebilir ve darbeleri yapan devlet kurumuna karşı önceki dönemlere göre daha mı hakim? Hakim olmuş olsaydı, her geçen gün azgınlaşan terör saldırılarında ortaya çıkan -haydi ihanet demeyelim- onca ihmale rağmen, sorumlular hakkında herhangi bir şey yapılmaz mıydı? Diğer taraftan, merhum Erbakan, 28 Şubat öncesi askere en büyük maaş zammını yapmıştı. Emniyet mensupları da haylidir durumlarında iyileştirme

beklerken, son birkaç ay içinde yine askere iki defa zam yapıldı. Ayrıca, bu kurumda, kurum içi eğitimde, teşkilatlanmada değişen bir şey mi var?

Yine, darbeleri kışkırtan ve daha sonra destekleyen medya, bazı sermaye çevreleri ve daha başka bazı kuruluşlarda bir değişiklik mi oldu da, artık darbeler dönemi kapandı diyebiliyoruz? Veya NATO'nun, ABD'nin artık darbelere yeşil ışık yakmayacağından mı eminiz?

Gayrimeşru muhabbet, sevilenin acımasız muamelesine mahkûmdur. Çok korkarım ki, eğer tedbirler hakkıyla alınmazsa, Türkiye'nin ufkunda yine tam veya eksik darbe teşebbüsleri, hatta darbeler görünüyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AK Parti ve Türkiye nereye gidiyor?

Ali Ünal 2012.10.01

Manâya, fizik ötesine kapalı bulunan modern zihniyet hadiseleri sadece maddî sebep-sonuç temelinde ele aldığı için, çok defa doğru görme, doğru değerlendirme ve doğru sonuçlara varmaktan mahrumdur.

Manâya ve fizik ötesine inananların ise küçük bir kısmı zihnen hep "ma'nâ âlemi"nde dolaşma temayülü gösterirken, büyük bir kısmı, bilhassa dünyaya fazla dalanlar, bu âleme atf-ı nazar etmekten bile hoşlanmamakta ve modern zihniyet sahipleri gibi, fizik ve maddenin dar kalıpları arasında kalmayı tercih etmektedirler.

Nasıl bir kelimenin asıl varlığı onun manâsı olup, harflerden oluşan maddî yapısı değilse, bunun gibi, hadiselerin de, tarihin de asıl varlığını oluşturan manâları vardır. Bu manâlar, İlâhî İrade, hadiselerin aktörleri olan insanların niyet ve iradeleri, içinde bulunulan ve geçmiş nesillerin, ayrıca gelecek nesillerin de rolü ve katkısı bulunan şartlar ve bir işi yapma, bir neticeye ulaşmak için takip edilmesi gereken yol ve yerine getirilmesi gereken sebeplerdir.

Hadiselerin varlığını oluşturan bu görünür faktörlerin yanı sıra bir de zahiren görünmeyen faktörler vardır ki, bunlar da, kişilerin manevî ve ahlâkî halleri, neyi hak edip neye müstehak olduklarıdır. Ayrıca, yapılacak işin Allah katında doğru veya yanlış olması da, bu ikinci kategoriye dâhildir. Hadiselerdeki bu ikinci faktörler toplamına Cenab-ı Allah'ın Kelâm sıfatından gelen ve dar manâsıyla "din" olarak tecelli eden Şeriat-ı Garrâ denirken, önceki faktörler toplamına ise O'nun Kudret ve İrade sıfatlarından gelen Şeriat-ı Fitriyye veya Tekvîniyye denir. Bu iki Şeriat, bilhassa mü'minler için birbiriyle kesişir ve hattâ iç içedir. Mü'min, dünyada başarılı olmak isterken, "Neticeye giden her yol mubahtır." anlayışıyla hareket edemez. Netice gibi, neticeye giden yoldaki her hareketin de meşrû olması gerekir. Bunun için bilhassa mü'min, Din'deki ihmal ve kusurlarının da dünyada cezasını görür. Meselâ, Hz. Bediüzzaman 1. Dünya Savaşı'ndaki mağlûbiyetimizin sebeplerini sıralarken, Şeriat-ı Tekvîniyye açısından yapmamız gerekenlerdeki ihmalimizle, ilmî, teknolojik, ekonomik ve askerî açılardan Batı'nın çok gerilerinde kalmış olmamızla birlikte, namaz, zekât, oruç ve hacdaki ihmallerimizi de nazara verir. "Beş vakit namazı ihmal ettik; karşılığında 5 yıl cephelerde alnımız 'secde'den kalkmadı. Zekâtı vermede cimrilik ettik; Allah, birikmiş zekâtı (savaş giderleri, fakirlik ve mahrumiyetle) elimizden aldı. Nefsimize acıyıp, oruç tutmadık; (açlık ve mahrumiyetle) mecburî oruç tuttuk. Hacca gitmedik,

ondaki faydalarımızı düşünmedik, cepheden cepheye koşturulduk." der. Bütün bunlara işlenen günahlar, haramlar da eklenince artık Allah (c.c.), mağlûbiyetimize hükmetti. Yine, Kur'ân-ı Kerim'de, peygamberlerle salâhat üzerine kurulan sistem ve sağlanan ittifakların, bağy, yani karşılıklı kıskançlık ve tecavüzler sebebiyle bozulduğunu, bağye kadın, çocuk, mal-servet, mevki-makam, eşya ve kazanç gibi şehvetlere tâbi olma ve bunlar üzerinde yarışmanın yol açtığını, bunun ise namazı zâyî etme ile başladığını okuyoruz. Demek oluyor ki, bozulma ve bozulma gibi düzelme de, insanların iç dünyasında başlar ve sonra dışarıya yansır. Nitekim yine Kur'ân'da, "Bir millet kendi içini değiştirmedikçe, Allah da onların durumunu değiştirmez." buyrulur.

AK Parti'nin de, Türkiye'nin de bugününe ve yarınına bakarken, öncelikle nazara almamız gereken hususlar, kısaca bunlardır. Yoksa her zaman aldanır ve yine Kur'ân-ı Kerim'de dikkat çekildiği üzere, Hz. Yunus gibi, balığın karnında karanlık üstüne karanlıklarla kuşatılmışken, her şeye sadece baş gözüyle bakanların "Artık her şey bitti!" dediği bir noktada önümüze bütün kapıların açılıverdiğini görürüz. Veya "En büyüğüz, rakipsiziz!" dediğimiz anda aslında batmaya mahkûm bir Titanik üzerinde veya "Musa'yı ve kavmini kıskıvrak yakaladık!" diyen Firavun ve ordusu gibi üzerimize kapanıverecek bir denizin tam ortasında olduğumuzu neden sonra anlarız ama, artık iş işten geçivermiştir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)